

Lagrådsremiss

En ny organisation för polisen

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 19 december 2013

Beatrice Ask

Gunnel Lindberg
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller de lagändringar som är nödvändiga för att enligt riksdagens beslut ombilda den lokala och centrala polisorganisationen till en myndighet, Polismyndigheten, och inrätta Säkerhetspolisen som en fristående myndighet. I Polismyndigheten ska även Statens kriminaltekniska laboratorium ingå. Ombildningen avser inte att förändra uppgiftsfördelningen mellan Säkerhetspolisen och polisen i övrigt.

Ombildningen medför att den anknytning till den lokala polisorganisationen som finns i vissa lagar inte längre är möjlig att upprätthålla, att ett antal begrepp som används i dagens lagstiftning måste bytas ut eller utmönstras och att det ska framgå om enbart Polismyndigheten eller både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har befogenheter eller fullgör uppgifter enligt viss lagstiftning. Regleringen av polisens personuppgiftsbehandling och bestämmelserna om sekretess måste också ändras för att dessa ska ge både verksamheten och enskilda samma skydd som i dag.

Det ska också inrättas ett nytt register över DNA-profiler, elimineringsdatabasen, vars syfte är att stärka kvaliteten i den forensiska verksamheten genom att göra det möjligt att spåra kontamineringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår. Registret får inte användas för brottsbekämpande ändamål.

Innehållsförteckning

1	Beslut	20
2	Lagtext	25
2.1	Förslag till lag med vissa bestämmelser med anledning av ny organisation för polisen.....	25
2.2	Förslag till lag om elimineringsdatabasen	27
2.3	Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	30
2.4	Förslag till lag om ändring i brottsbalken.....	38
2.5	Förslag till lag om ändring i miljöbalken	41
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd	43
2.7	Förslag till lag om ändring i växellagen (1932:130)	46
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägfred.....	47
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1938:121) om hittegods	48
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1943:881) om polisens ställning under krig.....	51
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott	52
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.	54
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap	56
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.	57
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	59
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.....	61
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse.....	62
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling	66
2.19	Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)	70
2.20	Förslag till lag om ändring i rennäringslagen (1971:437)	71
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift.....	72
2.22	Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)	73
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag	75

2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.	76
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m.	78
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegods m.m.	79
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen	81
2.28	Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)	82
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift.....	83
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.	85
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik.....	87
2.32	Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)	88
2.33	Förslag till lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)	89
2.34	Förslag till lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268)	91
2.35	Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)	93
2.36	Förslag till lag om ändring i brottskadelagen (1978:413)	95
2.37	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg	96
2.38	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m.	98
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.	99
2.40	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg	102
2.41	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter	105
2.42	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen.....	108
2.43	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol.....	110
2.44	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler	112
2.45	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel	113
2.46	Förslag till lag om ändring i arbetstidslagen (1982:673)	114
2.47	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m.	116
2.48	Förslag till lag om ändring i polislagen (1984:387)	119

2.49	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:206) om viten.....	131
2.50	Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223)	132
2.51	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud	133
2.52	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.	134
2.53	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.	136
2.54	Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)	137
2.55	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:144) om säkerhetskontroll i riksdagens lokaler	139
2.56	Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)	140
2.57	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud	142
2.58	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank	144
2.59	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn.....	145
2.60	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1079) om tillfälliga bilförbud	147
2.61	Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)	148
2.62	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg	150
2.63	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter.....	151
2.64	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll	153
2.65	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden	158
2.66	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	159
2.67	Förslag till lag om ändring i tobakslagen (1993:581).....	160
2.68	Förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)	162
2.69	Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)	163
2.70	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.....	169
2.71	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:261) om fullmaktsanställning	170
2.72	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll	171
2.73	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella	

	tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt	172
2.74	Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).....	174
2.75	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	175
2.76	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:832) om obduktion m.m.....	176
2.77	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	177
2.78	Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)	189
2.79	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.....	190
2.80	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon	191
2.81	Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	192
2.82	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter	195
2.83	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret	196
2.84	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	197
2.85	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	199
2.86	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister	201
2.87	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar	203
2.88	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:271) om handel med begagnade varor	204
2.89	Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)	206
2.90	Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658) ...	207
2.91	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten	208
2.92	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	209
2.93	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet	210
2.94	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete	211
2.95	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.....	215
2.96	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete	218
2.97	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	219

2.98	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen	222
2.99	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:445) om medling med anledning av brott	224
2.100	Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	225
2.101	Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)	227
2.102	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation	229
2.103	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder	232
2.104	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar	235
2.105	Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	237
2.106	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:487) om sjöfartsskydd.....	239
2.107	Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)	241
2.108	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd.....	243
2.109	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare	245
2.110	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete	247
2.111	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget	248
2.112	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	249
2.113	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare.....	258
2.114	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	260
2.115	Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)	261
2.116	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods.....	262
2.117	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning.....	263
2.118	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:444) om passagerarregister	265
2.119	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet	267
2.120	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone.....	268

2.121	Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804)	269
2.122	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter	270
2.123	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.	271
2.124	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.	272
2.125	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1209) om hamnskydd.....	273
2.126	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.....	275
2.127	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet	276
2.128	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter	277
2.129	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens	279
2.130	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.....	280
2.131	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler	281
2.132	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell vägtrafik.....	282
2.133	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	283
2.134	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1049) om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.	284
2.135	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	285
2.136	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.....	287
2.137	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	288
2.138	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	289
2.139	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	299
2.140	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting	300
2.141	Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	301
2.142	Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	303

2.143	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister	313
2.144	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:374) om försöksverksamhet med trafiknykterhetskontrollanter i hamnar	315
2.145	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:449) om Försvarmaktens personal vid internationella militära insatser	316
2.146	Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)	317
2.147	Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)	318
2.148	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	320
2.149	Förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)	321
2.150	Förslag till lag om ändring i delgivningslagen (2010:1932)	323
2.151	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1933) om auktorisation av delgivningsföretag	325
2.152	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser	326
2.153	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet	327
2.154	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter	328
2.155	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet	329
2.156	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1070) om handel med sälprodukter	330
2.157	Förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2012:145)	331
2.158	Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210)	333
2.159	Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)	334
2.160	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet	335
2.161	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:595) om införsel av och handel med sprutor och kanyler	336
2.162	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:806) om beredskapslagring av olja	337
2.163	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion	338
2.164	Förslag till lag om ändring i kameraövervakningslagen (2013:460)	339
2.165	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen	342

3	Ärendet och dess beredning	344
4	En ny organisation för svensk polis	345
4.1	Varför omorganiseras polisen?	345
4.2	Två nya myndigheter – Polismyndigheten och Säkerhetspolisen	346
4.2.1	Den centrala och den lokala polisorganisationen slås ihop	346
4.2.2	Statens kriminaltekniska laboratorium ska ingå i Polismyndigheten	346
4.2.3	Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet	347
4.3	Genomförandet av ombildningen	347
4.4	Utgångspunkterna för författningsregleringen	349
5	Samarbetet och uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen	349
5.1	Uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska framgå av polislagen	349
5.2	Ansvarsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen	351
6	En ny organisation kräver delvis andra organisatoriska begrepp	353
6.1	Polisen, polis och polisväsendet	354
6.2	Polismyndighet, polisstyrelse, polisdistrikt, polisnämnd, länspolismästare och polischef	356
6.3	Statens kriminaltekniska laboratorium	359
6.4	Rikspolisstyrelsen ersätts med Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen	359
6.5	Särskilda överväganden beträffande polisens internationella samverkan	362
6.5.1	Regleringen av polisens internationella samarbete	362
6.5.2	Lagen om internationellt polisiärt samarbete	363
6.5.3	Transport i samband med överlämnande, avvisning eller utvisning	367
6.5.4	Lagar som syftar till att förhindra och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism	368
6.6	Överväganden om vissa särskilda bestämmelser	370
6.6.1	Rättegångsbalken och brottsbalken	370
6.6.2	Utlänningslagen	372
6.6.3	Lagen om omhändertagande av berusade personer m.m.	374
6.6.4	Lagen om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning	374
6.6.5	Lagen om ordningsvakter, växellagen m.m.	377
7	Ärendehandläggning och överklagande	379
7.1	Handläggning av förvaltningsärenden	379

	7.1.1	Behövs det regler som styr handläggningen inom Polismyndigheten?.....	380
	7.1.2	Ska det anges var en ansökan ska göras?.....	381
	7.2	Anmälningsskyldighet i förvaltningsärenden	383
	7.3	Anmälningsskyldighet enligt rättegångsbalken	384
	7.4	Behörig domstol vid överklaganden.....	385
	7.4.1	Behovet av särskilda forumregler vid överklagande till allmän förvaltningsdomstol	385
	7.4.2	Ny forumregel i vapenlagen	387
	7.4.3	Bör överklagande av sekretessbeslut styras till vissa domstolar?.....	390
	7.5	Regler om överklagande.....	391
	7.5.1	Reglerna om överklagande är inte enhetliga	391
	7.5.2	Överklagande till länsstyrelsen.....	392
	7.5.3	Överklagande till regeringen	395
8		Polisens behandling av personuppgifter.....	396
	8.1	Nuvarande reglering	396
	8.2	Polismyndighetens behandling av personuppgifter	399
	8.3	Polismyndigheten får föra en elimineringsdatabas	402
	8.3.1	Behovet av en elimineringsdatabas	402
	8.3.2	Elimineringsdatabasen författningsregleras.....	405
	8.3.3	Databasens ändamål	409
	8.3.4	Databasens innehåll	411
	8.3.5	Hur får databasen användas?	415
	8.3.6	Gallring av uppgifter i databasen.....	417
	8.3.7	Andra myndigheter ska inte få tillgång till databasen	419
	8.3.8	Vad händer med den befintliga elimineringsdatabasen?.....	419
	8.4	Behandlingen av personuppgifter vid Statens kriminaltekniska laboratorium.....	421
	8.4.1	Den nuvarande personuppgiftsbehandlingen	421
	8.4.2	Är regleringen i personuppgiftslagen tillräcklig?.....	423
	8.4.3	Polisdatalagen ska vara tillämplig endast i begränsad omfattning	431
	8.5	Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter	433
	8.6	Polisens tillgång till andra myndigheters uppgifter	435
9		Behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden	437
	9.1	Den nuvarande regleringen	437
	9.1.1	Hur är vapenregistren reglerade i dag?.....	437
	9.1.2	Hur används registren i praktiken?.....	439
	9.1.3	Tidigare överväganden och förslag om vapenregister	439
	9.1.4	Polisorganisationskommitténs förslag	441

9.2	Generella regler för personuppgiftsbehandling	441
9.2.1	En samlad reglering av personuppgiftsbehandling enligt vapenlagen	441
9.2.2	Regler om behandling av personuppgifter införts i vapenlagen	442
9.3	Regleringen av vapenregister	446
9.3.1	De lokala vapenregistren tas bort	446
9.3.2	Innehållet i vapenregistren	448
9.3.3	Ändamålen för behandling	450
9.3.4	Utlämnande av uppgifter ur registren	451
9.3.5	Samkörning av vapenregister	452
9.3.6	Bevarande och gallring	454
10	Offentlighet och sekretess	456
10.1	Allmänt om offentlighet och sekretess	456
10.2	Sekretess i polisverksamhet	457
10.3	Påverkas allmänhetens insyn i polisens verksamhet?	458
10.4	Påverkas polisens möjligheter att samarbeta?	460
10.4.1	Gäller sekretess inom Polismyndigheten?	460
10.4.2	Sekretess vid Säkerhetspolisen	462
10.4.3	Sekretess för vapenregister och vapenärenden	463
10.4.4	Behövs det nya sekretessbrytande bestämmelser?	464
10.5	Anställdas tillgång till uppgifter	469
10.6	Sekretess i ärenden om avskiljande från utbildning och för uppgifter i elimineringsdatabasen	472
10.6.1	Sekretess i ärenden om avskiljande av studerande	472
10.6.2	Sekretess för uppgifter i elimineringsdatabasen	476
11	Regler för övergången till en ny organisation	477
11.1	En särskild lag med anledning av ombildningen av polisorganisationen	477
11.2	Ytterligare övergångsbestämmelser behövs	482
11.3	Internationella instrument	484
12	Konsekvenser	484
12.1	Ekonomiska konsekvenser	484
12.2	Konsekvenserna för brottsligheten	485
12.3	Konsekvenser för de anställda	485
13	Ikraftträdande	486
14	Författningskommentar	487
14.1	Förslaget till lag med vissa bestämmelser med anledning av ny organisation för polisen	488
14.2	Förslaget till lag om elimineringsdatabasen	490
14.3	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	496
14.4	Förslaget till lag om ändring i brottsbalken	499
14.5	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken	500

14.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd	501
14.7	Förslaget till lag om ändring i växellagen (1932:130)....	502
14.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred.....	502
14.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1938:121) om hittegods	503
14.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1943:881) om polisens ställning under krig.....	504
14.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott	504
14.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.....	505
14.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap	505
14.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.....	505
14.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	506
14.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.....	506
14.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse.....	507
14.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling	508
14.19	Förslaget till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)	510
14.20	Förslaget till lag om ändring i rennäringslagen (1971:437)	510
14.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift.....	510
14.22	Förslaget till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)	511
14.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag	511
14.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.	512
14.25	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m.	512
14.26	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegods m.m.....	513
14.27	Förslaget till lag om ändring i lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringsen	513
14.28	Förslaget till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)	513
14.29	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift	514

14.30	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.	514
14.31	Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik.....	515
14.32	Förslaget till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)	515
14.33	Förslaget till lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)	516
14.34	Förslaget till lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268)	516
14.35	Förslaget till lag om ändring i passlagen (1978:302)	516
14.36	Förslaget till lag om ändring i brottsskadelagen (1978:413)	517
14.37	Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg	517
14.38	Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m.	518
14.39	Förslaget till lag om ändring i lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.	519
14.40	Förslaget till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg	520
14.41	Förslaget till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter	521
14.42	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen.....	522
14.43	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol.....	523
14.44	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler	523
14.45	Förslaget till lag om ändring i lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel	524
14.46	Förslaget till lag om ändring i arbetstidslagen (1982:673)	524
14.47	Förslaget till lag om ändring i lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m.	525
14.48	Förslaget till lag om ändring i polislagen (1984:387)....	526
14.49	Förslaget till lag om ändring i lagen (1985:206) om viten	531
14.50	Förslaget till lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223)	531
14.51	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud.....	532
14.52	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.	532
14.53	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.	532
14.54	Förslaget till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)	533
14.55	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:144) om säkerhetskontroll i riksdagens lokaler	533

14.56	Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)	534
14.57	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud	534
14.58	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank	535
14.59	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn.....	535
14.60	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:1079) om tillfälliga bilförbud	535
14.61	Förslaget till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)	536
14.62	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg	536
14.63	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter.....	537
14.64	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll	537
14.65	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden	539
14.66	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	539
14.67	Förslaget till lag om ändring i tobakslagen (1993:581)	539
14.68	Förslaget till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)	540
14.69	Förslaget till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)	540
14.70	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.....	541
14.71	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:261) om fullmaktsanställning	541
14.72	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll	542
14.73	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt.....	542
14.74	Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).....	542
14.75	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	542
14.76	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:832) om obduktion m.m.	543
14.77	Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	543
14.78	Förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)	550
14.79	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen	550

14.80	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon	550
14.81	Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	551
14.82	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter	552
14.83	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret	552
14.84	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	553
14.85	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	553
14.86	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister	554
14.87	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar	555
14.88	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:271) om handel med begagnade varor	555
14.89	Förslaget till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)	556
14.90	Förslaget till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)	556
14.91	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten	557
14.92	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	557
14.93	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet	557
14.94	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete	557
14.95	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.....	559
14.96	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete	560
14.97	Förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	561
14.98	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen	562
14.99	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:445) om medling med anledning av brott	562
14.100	Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	562
14.101	Förslaget till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)	562
14.102	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation	563
14.103	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder	564

14.104	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar	564
14.105	Förslaget till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	565
14.106	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:487) om sjöfartsskydd.....	565
14.107	Förslaget till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)	566
14.108	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd.....	566
14.109	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare	567
14.110	Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete	568
14.111	Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget	568
14.112	Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	568
14.113	Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare.....	573
14.114	Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	574
14.115	Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)	574
14.116	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods.....	574
14.117	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:343) om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning.....	575
14.118	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:444) om passagerarregister	575
14.119	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet	576
14.120	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone.....	577
14.121	Förslaget till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804)	577
14.122	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter	577
14.123	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.	577
14.124	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.	577
14.125	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1209) om hamnskydd	578
14.126	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	578
14.127	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet	578

14.128	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter	579
14.129	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens	579
14.130	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.....	580
14.131	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler	580
14.132	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell vägtrafik.....	580
14.133	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	580
14.134	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:1049) om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.	581
14.135	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	581
14.136	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.....	582
14.137	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	582
14.138	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	582
14.139	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	588
14.140	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting	588
14.141	Förslaget till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	588
14.142	Förslaget till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)	589
14.143	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.....	595
14.144	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:374) om försöksverksamhet med trafiknykterhetskontrollanter i hamnar	596
14.145	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser	596
14.146	Förslaget till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)	597
14.147	Förslaget till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)	597
14.148	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	598

14.149	Förslaget till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)	598
14.150	Förslaget till lag om ändring i delgivningslagen (2010:1932)	599
14.151	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1933) om auktorisation av delgivningsföretag	599
14.152	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser	600
14.153	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet.....	600
14.154	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter.....	600
14.155	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.....	600
14.156	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1070) om handel med sälprodukter	601
14.157	Förslaget till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2012:145)	601
14.158	Förslaget till lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210)	602
14.159	Förslaget till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)	602
14.160	Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet.....	602
14.161	Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:595) om införsel av och handel med sprutor och kanyler	603
14.162	Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:806) om beredskapslagring av olja	603
14.163	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion.....	603
14.164	Förslaget till lag om ändring i kameraövervakningslagen (2013:460)	603
14.165	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen	604
Bilaga 1	Sammanfattning SOU 2012:13	606
Bilaga 2	Lagförslag SOU 2012:13.....	620
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna SOU 2012:13	622
Bilaga 4	Sammanfattning SOU 2012:77	624
Bilaga 5	Sammanfattning SOU 2012:78	632
Bilaga 6	Lagförslag SOU 2012:78.....	636
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanserna SOU 2012:77 och 2012:78	936
Bilaga 8	Sammanfattning Ds 2013:22	937
Bilaga 9	Lagförslag Ds 2013:22	939

Bilaga 10	Förteckning över remissinstanserna Ds 2013:22	947
Bilaga 11	Sammanfattning Ds 2013:34	948
Bilaga 12	Lagförslag Ds 2013:34	949
Bilaga 13	Förteckning över remissinstanserna Ds 2013:34	970
Bilaga 14	Lagförslag Promemoria om forumregeln i vapenlagen.....	971
Bilaga 15	Förteckning över remissinstanserna promemoria om forumregel i vapenlagen	972

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med anledning av en ny organisation för polisen,
2. lag om elimineringsdatabasen,
3. lag om ändring i rättegångsbalken,
4. lag om ändring i brottsbalken,
5. lag om ändring i miljöbalken,
6. lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd,
7. lag om ändring i växellagen (1932:130),
8. lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred,
9. lag om ändring i lagen (1938:121) om hittegods,
10. lag om ändring i lagen (1943:881) om polisens ställning under krig,
11. lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott,
12. lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.,
13. lag om ändring i lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap,
14. lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,
15. lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,
16. lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln,
17. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
18. lag om ändring i lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling,
19. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
20. lag om ändring i rennäringslagen (1971:437),
21. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
22. lag om ändring i sjömanslagen (1973:282),
23. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag,
24. lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.,
25. lag om ändring i lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m.,
26. lag om ändring i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegods m.m.,
27. lag om ändring i lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen,
28. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
29. lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,
30. lag om ändring i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.,
31. lag om ändring i lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik,
32. lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160),
33. lag om ändring i förfogandelagen (1978:262),
34. lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268),
35. lag om ändring i passlagen (1978:302),

36. lag om ändring i brottskadelagen (1978:413),
37. lag om ändring i lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg,
38. lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m.,
39. lag om ändring i lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.,
40. lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg,
41. lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter,
42. lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen,
43. lag om ändring i lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol,
44. lag om ändring i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler,
45. lag om ändring i lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel,
46. lag om ändring i arbetstidslagen (1982:673),
47. lag om ändring i lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m.,
48. lag om ändring i polislagen (1984:387),
49. lag om ändring i lagen (1985:206) om viten,
50. lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223),
51. lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud,
52. lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.,
53. lag om ändring i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.,
54. lag om ändring i jaktlagen (1987:259),
55. lag om ändring i lagen (1988:144) om säkerhetskontroll i riksdagens lokaler,
56. lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534),
57. lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud,
58. lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
59. lag om ändring i lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn,
60. lag om ändring i lagen (1990:1079) om tillfälliga bilförbud,
61. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),
62. lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg,
63. lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter,
64. lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll,
65. lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden,
66. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
67. lag om ändring i tobakslagen (1993:581),
68. lag om ändring i fiskelagen (1993:787),
69. lag om ändring i ordningslagen (1993:1617),
70. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,

71. lag om ändring i lagen (1994:261) om fullmaktsanställning,
72. lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll,
73. lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt,
74. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),
75. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
76. lag om ändring i lagen (1995:832) om obduktion m.m.,
77. lag om ändring i vapenlagen (1996:67),
78. lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627),
79. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
80. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
81. lag om ändring i körkortslagen (1998:488),
82. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter,
83. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret,
84. lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård,
85. lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,
86. lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister,
87. lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar,
88. lag om ändring i lagen (1999:271) om handel med begagnade varor,
89. lag om ändring i epizootilagen (1999:657),
90. lag om ändring i zoonoslagen (1999:658),
91. lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten,
92. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
93. lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,
94. lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,
95. lag om ändring i lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,
96. lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete,
97. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
98. lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbetet med Internationella brottmålsdomstolen,
99. lag om ändring i lagen (2002:445) om medling med anledning av brott,
100. lag om ändring i fordonslagen (2002:574),
101. lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364),
102. lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation,
103. lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder,

- 104.lag om ändring i lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar,
- 105.lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
- 106.lag om ändring i lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,
- 107.lag om ändring i järnvägslagen (2004:519),
- 108.lag om ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd,
- 109.lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare,
- 110.lag om ändring i lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete,
- 111.lag om ändring i lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget,
- 112.lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
- 113.lag om ändring i lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare,
- 114.lag om ändring i lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet,
- 115.lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227),
- 116.lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
- 117.lag om ändring i lagen (2006:343) om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning,
- 118.lag om ändring i lagen (2006:444) om passagerarregister,
- 119.lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet,
- 120.lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone,
- 121.lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804),
- 122.lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter,
- 123.lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.,
- 124.lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.,
- 125.lag om ändring i lagen (2006:1209) om hamnskydd,
- 126.lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa,
- 127.lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet,
- 128.lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter,
- 129.lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens,
- 130.lag om ändring i lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel,
- 131.lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler,
- 132.lag om ändring i lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell vägtrafik,
- 133.lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,
- 134.lag om ändring i lagen (2008:1049) om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.,
- 135.lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,

- 136.lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,
- 137.lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
- 138.lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
- 139.lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade be-teckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,
- 140.lag om ändring i lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid of-fentliga sammanträden i kommuner och landsting,
- 141.lag om ändring i polisdatalagen (2010:361),
- 142.lag om ändring i polisdatalagen (2010:361),
- 143.lag om ändring i lagen (2010:362) om polisens allmänna spanings-register,
- 144.lag om ändring i lagen (2010:374) om försöksverksamhet med tra-fiknykterhetskontrollanter i hamnar,
- 145.lag om ändring i lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser,
- 146.lag om ändring i luftfartslagen (2010:500),
- 147.lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),
- 148.lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
- 149.lag om ändring i alkohollagen (2010:1622),
- 150.lag om ändring i delgivningslagen (2010:1932),
- 151.lag om ändring i lagen (2010:1933) om auktorisation av delgiv-ningsföretag,
- 152.lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälso-farliga missbrukssubstanser,
- 153.lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet,
- 154.lag om ändring i lagen (2011:721) om märkning av energirelatera-de produkter,
- 155.lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars-och säkerhetsområdet,
- 156.lag om ändring i lagen (2011:1070) om handel med sälprodukter,
- 157.lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2012:145),
- 158.lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210),
- 159.lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211),
- 160.lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheter-nas underrättelseverksamhet,
- 161.lag om ändring i lagen (2012:595) om införsel av och handel med sprutor och kanyler,
- 162.lag om ändring i lagen (2012:806) om beredskapslagring av olja,
- 163.lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk pro-duktion,
- 164.lag om ändring i kameraövervakningslagen (2013:460),
- 165.lag om ändring i lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med vissa bestämmelser med anledning av ny organisation för polisen

Härigenom föreskrivs följande.

1 § I denna lag finns vissa bestämmelser med anledning av inrättandet av Polismyndigheten och Säkerhetspolisen och avvecklingen av Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium.

Allmänna övergångsregler

2 § Ett beslut som har fattats eller en åtgärd som har vidtagits av en polismyndighet, Rikspolisstyrelsen eller Statens kriminaltekniska laboratorium före utgången av 2014 ska anses ha fattats eller vidtagits av den av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen som därefter ska handlägga sådana frågor som beslutet eller åtgärden avser.

Övergångsregler för avvecklingen av Rikspolisstyrelsen

3 § Det som är föreskrivet i lag eller annan författning om Rikspolisstyrelsen ska efter utgången av 2014 i stället tillämpas på

1. Säkerhetspolisen, om det gäller en arbetsuppgift som Säkerhetspolisen ska handlägga enligt lag eller förordning eller enligt annat beslut av regeringen, och

2. Polismyndigheten i övriga fall.

4 § En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som har kommit in till Rikspolisstyrelsen och som inte har slutligt behandlats före utgången av 2014, ska anses ha kommit in till

1. Säkerhetspolisen den dag som den kom in till Rikspolisstyrelsen, om det gäller en arbetsuppgift som Säkerhetspolisen ska handlägga enligt lag eller förordning eller enligt annat beslut av regeringen, och

2. Polismyndigheten den dag som den kom in till Rikspolisstyrelsen i övriga fall.

En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som är ställd till Rikspolisstyrelsen efter den 1 januari 2015 ska handläggas av den myndighet som enligt första stycket övertagit styrelsens uppgift.

Övergångsregler för avvecklingen av polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium

5 § Det som är föreskrivet i lag eller annan författning om polismyndigheter eller en viss polismyndighet ska efter utgången av 2014 i stället tillämpas på Polismyndigheten.

6 § En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som har kommit in till en polismyndighet eller Statens kriminaltekniska laboratorium och som inte har slutligt behandlats före utgången av 2014, ska anses ha kommit in till Polismyndigheten den dag som den kom in till polismyndigheten eller Statens kriminaltekniska laboratorium.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.2 Förslag till lag om elimineringsdatabasen

Härigenom föreskrivs följande.

Ändamål

1 § Rikspolisstyrelsen får föra ett register över DNA-profiler i syfte att stärka kvaliteten i den forensiska verksamheten med DNA-analyser (elimineringssdatabasen) i enlighet med denna lag.

Uppgifter i elimineringsdatabasen får endast behandlas för att upptäcka och utreda kontamineringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår.

Begreppen DNA-profil och DNA-analys som används i lagen har samma betydelse som i polisdatlagen (2010:361).

Innehåll

2 § Elimineringssdatabasen får innehålla DNA-profiler från personer som anges i 7 och 8 §§ och som genom att komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs riskerar att kontaminera dessa.

En DNA-profil som registreras i databasen får endast ge information om identitet och inte om personliga egenskaper.

Utöver DNA-profiler får elimineringsdatabasen innehålla uppgifter om vem DNA-profilen avser.

Behandling av uppgifter i databasen

3 § En DNA-profil som har tagits fram under utredning av brott och som inte kan hänföras till en identifierbar person får vid ett tillfälle jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen. Jämförelsen ska göras innan jämförelse görs med andra DNA-profiler i de DNA-register som regleras i 4 kap. polisdatlagen (2010:361).

En DNA-profil från prov som har tagits med stöd av 28 kap. rättegångsbalken får vid ett tillfälle jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen. Avser DNA-profilen en misstänkt ska jämförelsen göras innan profilen läggs in i det utredningsregister eller det DNA-register som regleras i 4 kap. polisdatlagen.

En DNA-profil som har tagits fram för att kvalitetssäkra den forensiska verksamheten med DNA-analyser och som inte hänför sig till brottsutredande verksamhet får jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen.

Personuppgiftsansvar

4 § Rikspolisstyrelsen är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

5 § Rikspolisstyrelsen ska utse ett eller flera personuppgiftsombud för behandlingen av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

Styrelsen ska anmäla till tillsynsmyndigheten enligt personuppgiftslagen (1998:204) när ett personuppgiftsombud utses eller entledigas.

Tillgången till uppgifter

6 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Provtagning

7 § Anställda vid Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium samt andra som återkommande kan komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs och som därigenom riskerar att kontaminera dessa, är skyldiga att lämna prov för DNA-analys i syfte att DNA-profilen ska registreras i elimineringsdatabasen. Provet tas i form av salivprov.

8 § Polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium får besluta att andra personer än de som anges i 7 §, för att ges tillträde till lokaler där DNA-spår från brottsplatser hanteras eller förvaras, ska underkasta sig provtagning för DNA-analys och registrering i elimineringsdatabasen. Provet tas i form av salivprov.

9 § Ett prov för DNA-analys som har tagits med stöd av 7 eller 8 § får inte användas för något annat ändamål än det som provet togs för och ska förstöras senast sex månader efter det att provet togs.

Gallring

10 § Uppgifter i elimineringsdatabasen ska gallras när de inte längre behövs för att utreda om en persons DNA kan ha kontaminerat material, prover eller lokaler.

Uppgifter som rör anställda vid Rikspolisstyrelsen, en polismyndighet eller Statens kriminaltekniska laboratorium ska gallras senast två år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten att lämna prov upphörde.

Uppgifter som grundar sig på ett beslut enligt 8 § ska gallras senast ett år efter det att uppgifterna registrerades.

Uppgifter som rör andra än de som anges i andra och tredje styckena ska gallras senast ett år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten upphörde.

Rättelse och skadestånd

11 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 eller 13 §.

Ytterligare föreskrifter

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vilka personalkategorier vid Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium samt vilka andra personkategorier enligt 7 § som är skyldiga att lämna prover för DNA-analys till elimineringsdatabasen.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om tillgången till elimineringsdatabasen och förfarandet vid överensstämmelser mellan en DNA-profil i elimineringsdatabasen och en annan DNA-profil.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.

2. En DNA-profil som har registrerats före den 1 juli 2014 i syfte att upptäcka och utreda kontamineringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår får registreras i elimineringsdatabasen om den registrerade samtycker till det. De DNA-profiler som inte registeras i elimineringsdatabasen ska gallras senast den 1 januari 2015.

2.3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken

dels att 23 kap. 17 § ska upphöra att gälla,

dels att 7 kap. 9 §, 9 kap. 10 §, 20 kap. 5 §, 23 kap. 3 och 4 a §§, 24 kap. 8 §, 25 kap. 1 §, 28 kap. 4 §, 35 kap. 14 §, 36 kap. 16 § och 48 kap. 14 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 7 kap. ska lyda ”Om åklagare och om jäv mot anställda vid brottsbekämpande myndigheter”¹.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

9 §²

Det som anges i 6 § om åklagare tillämpas även på anställda *inom polisväsendet eller vid Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen* som har att vidta åtgärd eller meddela beslut enligt denna balk. En fråga om jäv prövas av respektive myndighet.

Det som anges i 6 § om åklagare tillämpas även på anställda *vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen* som har att vidta åtgärd eller meddela beslut enligt denna balk. En fråga om jäv prövas av respektive myndighet.

9 kap.

10 §³

Skall någon hämtas till ett sammanträde inför rätten, får han, om *ej* annat följer av *vad* som sägs nedan, inte omhändertas tidigare än vad som är nödvändigt för att han *skall* kunna inställas omedelbart till sammanträdet.

Har ett hämtningsförsök tidigare misslyckats eller *finns* det annars på grund av vad som är känt om den som *skall* hämtas särskild anledning till det, får rätten eller *polismyndighet* besluta att han får omhändertas tidigare än vad som följer av första stycket. Omhändertagande får i sådant fall *ske* högst sex timmar eller, om rätten beslutat, högst arton timmar tidigare än vad som följer av första stycket. Vid rättens prövning *skall* särskilt

Ska någon hämtas till ett sammanträde inför rätten, får han *eller hon*, om *inte* annat följer av *det* som sägs nedan, inte omhändertas tidigare än vad som är nödvändigt för att han *eller hon ska* kunna inställas omedelbart till sammanträdet.

Om ett hämtningsförsök tidigare *har* misslyckats, eller det annars på grund av vad som är känt om den som *ska* hämtas *finns* särskild anledning till det, får rätten eller *Polismyndigheten* besluta att han *eller hon* får omhändertas tidigare än vad som följer av första stycket. Omhändertagande får i sådant fall *äga rum* högst sex timmar eller, om rätten beslutat, högst arton timmar tidigare än vad som följer av första stycket. Vid rättens pröv-

¹ Senaste lydelse av rubriken 2006:83.

² Senaste lydelse 2006:83.

³ Senaste lydelse 1998:24.

beaktas vilka olägenheter det kan antas medföra att den som *skall* hämtas inte är närvarande vid sammanträdet inför rätten.

Den som har omhändertagits enligt andra stycket är skyldig att i avvaktan på inställelsen stanna kvar på *polisstation eller annan plats* som bestäms av *polismyndigheten*. Om den omhändertagne *skall* inställas i brottmål som tilltalad får han tas i förvar.

Den som har omhändertagits enligt denna paragraf får inte underkastas annan inskränkning i sin frihet än som *påkallas av* ändamålet med omhändertagandet, ordningen eller allmän säkerhet.

ning *ska det* särskilt beaktas vilka olägenheter det kan antas medföra att den som *ska* hämtas inte är närvarande vid sammanträdet inför rätten.

Den som har omhändertagits enligt andra stycket är skyldig att i avvaktan på inställelsen stanna kvar på *den plats* som bestäms av *Polismyndigheten*. Om den omhändertagne *ska* inställas i brottmål som tilltalad får han *eller hon* tas i förvar.

Den som har omhändertagits enligt denna paragraf får inte underkastas annan inskränkning i sin frihet än *vad* som *krävs med hänsyn till* ändamålet med omhändertagandet, ordningen eller allmän säkerhet.

20 kap.

5 §

Brott må av målsägande angivas till åtal hos åklagare eller polismyndighet. Har angivelse skett hos myndighet å annan ort än den, där åtal för brottet må väckas, skall angivelsen omedelbart tillställas myndigheten i den orten.

En målsägande får ange ett brott till åtal hos åklagare eller Polismyndigheten.

23 kap.

3 §⁴

Beslut att inleda en förundersökning *skall* fattas av *polismyndighet* eller åklagaren. Har förundersökningen inletts av *polismyndighet* och är saken inte av enkel beskaffenhet, *skall* ledningen av förundersökningen *avseende* brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren *skall* också i annat fall överta ledningen när det är *påkallat* av särskilda skäl.

Beslut att inleda en förundersökning *ska* fattas av *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen* eller åklagaren. Har förundersökningen inletts av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* och är saken inte av enkel beskaffenhet, *ska* ledningen av förundersökningen *om* brottet övertas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren *ska* också i annat fall överta ledningen när det är *motiverat* av särskilda skäl.

När förundersökningen leds av

När förundersökningen leds av

⁴ Senaste lydelse 1994:1412.

åklagaren, får han *vid undersökningens verkställande* anlita biträde av *polismyndigheten*. Han får också uppdra åt polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

Innan förundersökning hunnit inledas, får polisman hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen.

åklagaren, får han *eller hon* anlita biträde av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* för att *genomföra den*. Åklagaren får också uppdra åt *en* polisman att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

Det som i denna balk föreskrivs om Polismyndigheten gäller för Säkerhetspolisen då den leder förundersökning eller biträder åklagare i en förundersökning.

Innan förundersökning hunnit inledas, får *en* polisman hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen.

4 a §⁵

En förundersökning får vidare läggas ned

1. om fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det dessutom kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader, eller

2. om det kan antas att åtal för brottet inte skulle komma att ske till följd av bestämmelser om åtalsunderlåtelse i 20 kap. eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt allmänt eller enskilt intresse *ej* åsidosätts genom att förundersökningen läggs ned.

Om förutsättningar för att lägga ned en förundersökning enligt första stycket *föreligger* redan innan en sådan har inletts, får det beslutas att förundersökning inte ska inledas.

Beslut enligt denna paragraf att lägga ned en förundersökning meddelas av den *polismyndighet eller* åklagare som leder förundersökningen om det kan antas att åtal för brottet inte skulle komma att ske till följd av bestämmelserna om åtalsunderlåtelse i 20 kap. 7 § första stycket eller om särskild åtalsprövning. Detsamma gäller bes-

2. om det kan antas att åtal för brottet inte skulle komma att ske till följd av bestämmelser om åtalsunderlåtelse i 20 kap. eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt allmänt eller enskilt intresse *inte* åsidosätts genom att förundersökningen läggs ned.

Om *det finns* förutsättningar för att lägga ned en förundersökning enligt första stycket redan innan en sådan har inletts, får det beslutas att förundersökning inte ska inledas.

Beslut enligt denna paragraf att lägga ned en förundersökning meddelas av den åklagare som leder förundersökningen om det kan antas att åtal för brottet inte skulle komma att ske till följd av bestämmelserna om åtalsunderlåtelse i 20 kap. 7 § första stycket eller om särskild åtalsprövning. Detsamma gäller beslut att inte inleda förun-

⁵ Senaste lydelse 2012:46.

lut att inte inleda förundersökning i motsvarande fall. Övriga beslut enligt denna paragraf meddelas av åklagare.

dersökning i motsvarande fall. *Om förundersökningen leds av Polismyndigheten beslutar förundersökningsledaren i dessa frågor.* Övriga beslut enligt denna paragraf meddelas av åklagare.

24 kap.

8 §⁶

Har beslut att anhålla *någon* meddelats i hans frånvaro, *skall* han, så snart beslutet har verkställts, förhöras av polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, *skall* det skyndsamt anmälas till honom. Åklagaren *skall* efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte *skall* förbli anhållen.

Har *ett* beslut att anhålla *en misstänkt* meddelats i hans *eller hennes* frånvaro, *ska* han *eller hon*, så snart beslutet har verkställts, förhöras av *en* polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, *ska* det skyndsamt anmälas till honom *eller henne*. Åklagaren *ska* efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte *ska* förbli anhållen.

Har någon gripits enligt 7 §, *skall* han så snart som möjligt förhöras av polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, *skall* det skyndsamt anmälas till honom. Åklagaren *skall* efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte *skall* anhållas. Anhålls inte den misstänkte, *skall* beslutet om gripande *omedelbart hävas*.

Har någon gripits enligt 7 §, *ska* han *eller hon* så snart som möjligt förhöras av *en* polisman eller åklagare. Har åklagaren inte redan underrättats om frihetsberövandet, *ska* det skyndsamt anmälas till honom *eller henne*. Åklagaren *ska* efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte *ska* anhållas. Anhålls inte den misstänkte, *ska åklagaren omedelbart häva* beslutet om gripande.

Innan åklagaren har underrättats om frihetsberövandet, får beslutet om gripande hävas av *polismyndigheten*, om det är uppenbart att det inte finns skäl för fortsatt frihetsberövande. I omedelbar anslutning till gripandet får beslutet under samma förutsättningar hävas även av *en* polisman som har fattat beslutet.

Innan åklagaren har underrättats om frihetsberövandet, får beslutet om gripande hävas av *Polismyndigheten*, om det är uppenbart att det inte finns skäl för fortsatt frihetsberövande. I omedelbar anslutning till gripandet får beslutet under samma förutsättningar hävas även av *den* polisman som har fattat beslutet.

Om den som misstänks för brott avviker och det finns skäl *att anhålla honom*, får åklagaren efterlysa honom.

Om den som misstänks för brott avviker och det finns skäl *för anhållande*, får åklagaren efterlysa honom *eller henne*.

⁶ Senaste lydelse 1998:24.

25 kap.

1 §⁷

Är någon skäligen misstänkt för ett brott, på vilket fängelse kan följa, och *finns* det med hänsyn till brottets beskaffenhet, den misstänktes förhållande eller någon annan omständighet risk för att han avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagföring eller straff, men *finns* det i övrigt inte anledning att anhålla eller häkta honom, får, om det är tillräckligt, i stället *förbud meddelas honom att utan tillstånd lämna honom anvisad vistelseort (reseförbud) eller föreskrivas att han på vissa tider skall anmäla sig hos anvisad polismyndighet (anmälningsskyldighet)*. Oberoende av brottets beskaffenhet får också reseförbud eller anmälningsskyldighet beslutas, om det finns risk för att den misstänkte genom att bege sig från riket undandrar sig lagföring eller straff.

Föreligger mot någon skäl till häktning eller anhållande men kan det antas att syftet därmed kan tillgodoses genom reseförbud eller anmälningsskyldighet, får beslut härom meddelas även i andra fall än som avses i första stycket.

Reseförbud eller anmälningsskyldighet får åläggas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som den innebär för den misstänkte eller något annat motstående intresse.

Om någon är skäligen misstänkt för ett brott, på vilket fängelse kan följa och det med hänsyn till brottets beskaffenhet, den misstänktes förhållande eller någon annan omständighet finns risk för att han eller hon avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagföring eller straff men det i övrigt inte finns anledning att anhålla eller häkta honom eller henne, får den misstänkte, om det är tillräckligt, i stället

1. meddelas förbud att utan tillstånd lämna anvisad vistelseort (reseförbud), eller

2. föreläggas att på vissa tider anmäla sig hos Polismyndigheten (anmälningsskyldighet).

Oberoende av brottets beskaffenhet får också reseförbud eller anmälningsskyldighet beslutas, om det finns risk för att den misstänkte genom att bege sig från riket undandrar sig lagföring eller straff.

Finns det skäl att häkta eller anhålla någon, men kan det antas att syftet kan tillgodoses genom reseförbud eller anmälningsskyldighet, får beslut om detta meddelas även i andra fall än som avses i första stycket.

Anmälningsskyldighet ska fullgöras på den ort som anges i beslutet.

⁷ Senaste lydelse 1989:650.

28 kap.

4 §⁸

Förordnande om husrannsakan meddelas, utom i fall som avses i tredje stycket, av undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. Förordnande om husrannsakan för delgivning *skall* alltid meddelas av rätten. Kan i annat fall husrannsakan antas bli av stor omfattning eller medföra synnerlig olägenhet för den hos vilken åtgärden företas, bör, om det inte är fara i dröjsmål, åtgärden inte vidtas utan rätts förordnande.

Fråga om husrannsakan får rätten ta upp på yrkande av undersökningsledaren eller åklagaren. Efter åtalet får rätten även på yrkande av målsägande eller självmant ta upp en sådan fråga. Fråga om husrannsakan för delgivning tas upp av rätten självmant eller på yrkande av *polismyndighet* eller åklagaren.

Förordnande om husrannsakan för eftersökande av den som *skall* häktas enligt beslut som avses i 24 kap. 17 § tredje stycket eller hämtas till inställelse vid rätten meddelas av *polismyndighet* eller polisman enligt bestämmelser i polislagen (1984:387).

Förordnande om husrannsakan meddelas, utom i fall som avses i tredje stycket, av undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. Förordnande om husrannsakan för delgivning *ska* alltid meddelas av rätten. Kan i annat fall husrannsakan antas bli av stor omfattning eller medföra synnerlig olägenhet för den hos vilken åtgärden företas, bör, om det inte är fara i dröjsmål, åtgärden inte vidtas utan rätts förordnande.

Fråga om husrannsakan får rätten ta upp på yrkande av undersökningsledaren eller åklagaren. Efter åtalet får rätten även på yrkande av målsägande eller självmant ta upp en sådan fråga. Fråga om husrannsakan för delgivning tas upp av rätten självmant eller på yrkande av *Polismyndigheten* eller åklagaren.

Förordnande om husrannsakan för eftersökande av den som *ska* häktas enligt beslut som avses i 24 kap. 17 § tredje stycket eller hämtas till inställelse vid rätten meddelas av *Polismyndigheten* eller polisman enligt bestämmelser i polislagen (1984:387).

35 kap.

14 §⁹

En berättelse, som någon har avgett skriftligen *i* anledning av en redan inledd eller förestående rättegång, eller en uppteckning av en berättelse, som någon *i* anledning av en sådan rättegång lämnat inför åklagare eller *polismyndighet* eller annars utom rätta, får åberopas som bevis i rättegången endast

1. om det är särskilt föreskrivet,

En berättelse, som någon har avgett skriftligen *med* anledning av en redan inledd eller förestående rättegång, eller en uppteckning av en berättelse, som någon *med* anledning av en sådan rättegång lämnat inför åklagare eller *Polismyndigheten* eller annars utom rätta, får åberopas som bevis i rättegången endast

⁸ Senaste lydelse 1995:637.

⁹ Senaste lydelse 2005:683.

2. om förhör med den som lämnat berättelsen inte kan hållas vid eller utom huvudförhandling eller i övrigt inför rätten eller

3. om det finns särskilda skäl med hänsyn till de kostnader eller olägenheter som ett förhör vid eller utom huvudförhandling kan antas medföra, vad som kan antas stå att vinna med ett sådant förhör, berättelsens betydelse och övriga omständigheter.

Även i annat fall än som sägs i första stycket får dock i tvistemål en sådan skriftlig berättelse eller uppteckning av en berättelse som avses där åberopas som bevis i rättegången, om parterna godtar det och det inte är uppenbart olämpligt.

Vad som sägs i första och andra styckena om en skriftlig eller upptecknad berättelse *skall* också tillämpas i fråga om en ljudupptagning eller en ljud- och bildupptagning av en berättelse.

Vad som sägs i första och andra styckena om en skriftlig eller upptecknad berättelse *ska* också tillämpas i fråga om en ljudupptagning eller en ljud- och bildupptagning av en berättelse.

36 kap. 16 §¹⁰

Ett vittne *skall* lämna sin berättelse muntligen. Vittnet får dock med rättens medgivande använda sig av anteckningar till stöd för minnet.

Vid ett vittnesförhör får det som vittnet tidigare har berättat inför rätta eller inför åklagare eller *polismyndighet* läggas fram endast när vittnets berättelse vid förhöret avviker från vad han eller hon tidigare har berättat eller när vittnet vid förhöret förklarar att han eller hon inte kan eller inte vill yttra sig. Avser förhöret någon som tidigare har hörts inför rätta och har det förra förhöret dokumenterats genom en ljud- och bildupptagning, får dock förhöret inledas med en uppspelning av upptagningen. Har den tidigare bevisupptagningen skett i lägre rätt, *skall* förhöret i högre rätt inledas med en sådan uppspelning, om det inte är olämpligt.

Ett vittne *ska* lämna sin berättelse muntligen. Vittnet får dock med rättens medgivande använda sig av anteckningar till stöd för minnet.

Vid ett vittnesförhör får det som vittnet tidigare har berättat inför rätta eller inför åklagare eller *Polismyndigheten* läggas fram endast när vittnets berättelse vid förhöret avviker från vad han eller hon tidigare har berättat eller när vittnet vid förhöret förklarar att han eller hon inte kan eller inte vill yttra sig. Avser förhöret någon som tidigare har hörts inför rätta och har det förra förhöret dokumenterats genom en ljud- och bildupptagning, får dock förhöret inledas med en uppspelning av upptagningen. Har den tidigare bevisupptagningen skett i lägre rätt, *ska* förhöret i högre rätt inledas med en sådan uppspelning, om det inte är olämpligt.

¹⁰ Senaste lydelse 2005:683.

48 kap.

14 §¹¹

Regeringen får meddela föreskrifter om det högsta belopp, till vilket ordningsbot får bestämmas, och om andra begränsningar för användningen av föreläggande av ordningsbot.

Riksåklagaren väljer, i samråd med *Rikspolisstyrelsen*, ut de brott för vilka ordningsbot *skall* bestämmas.

Riksåklagaren bestämmer *för olika brott* ordningsbotens belopp. Därvid anges även grunder för beräkning av gemensam ordningsbot för flera brott. Om det finns särskilda skäl får riksåklagaren uppdra åt överåklagare *som är myndighetschef inom åklagarväsendet* att i fråga om vissa brott bestämma ordningsbotens belopp.

Riksåklagaren väljer, i samråd med *Polismyndigheten*, ut de brott för vilka ordningsbot *ska* bestämmas.

Riksåklagaren bestämmer ordningsbotens belopp *för olika brott och får då även ange* grunder för beräkning av gemensam ordningsbot för flera brott. Om det finns särskilda skäl får riksåklagaren uppdra åt *en* överåklagare att i fråga om vissa brott bestämma ordningsbotens belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹¹ Senaste lydelse 2001:280.

2.4 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 och 5 §§, 15 kap. 7 § och 16 kap. 15 § brottsbalken ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Straffansvar för folkmord, brott
mot mänskligheten och krigsför-
brytelser

2 kap.

3 §

För brott som begåtts utom riket döms även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

1. om brottet förövats på svenskt fartyg eller luftfartyg, eller om det begåtts i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen på sådant fartyg,

2. om brottet begåtts av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig eller om det begåtts av någon annan på ett sådant område och avdelningen befann sig där för annat ändamål än övning,

3. om brottet begåtts vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör *Polisens* utlandsstyrka,

3. om brottet begåtts vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör *Polismyndighetens* utlandsstyrka,

3 a. om brottet har begåtts i tjänsten utom riket av en polisman, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen, som utför gränsöverskridande arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

4. om brottet förövats mot Sverige, svensk kommun eller annan menighet eller svensk allmän inrättning,

5. om brottet begåtts inom område som inte tillhör någon stat och förövats mot svensk medborgare, svensk sammanslutning eller enskild inrättning eller mot utlänning med hemvist i Sverige,

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, penningförfalskning, försök till sådana brott, olovlig befattningsmed kemiska vapen, olovlig befattningsmed minor, osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, försök till sådant brott, brott som avses i 5 § samma lag, brott enligt lagen (2014:000) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser, uppvigling som består i en omedelbar och offentlig uppmaning att begå folkmord eller om brottet riktats mot Internationella brottmålsdomstolens rättskipning, eller

7. om det lindrigaste straff som i svensk lag är stadgat för brottet är fängelse i fyra år eller däröver.

5 §¹

Åtal för brott, som inom riket begåtts *å* utländskt fartyg eller luftfartyg av utlänning som var befälhavare eller tillhörde besättningen *å* fartyget eller *eljest* medföljde *detsamma* mot sådan utlänning eller mot utländskt intresse, *må ej* väckas utan att förordnande *därom* meddelas av regeringen eller den regeringen bemyndigat *därtill*.

Åtal för brott, som förövats utom riket, får väckas endast efter förordnande enligt första stycket. Åtal får dock väckas utan ett sådant förordnande, om brottet är osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol eller om brottet begåtts

1. *å* svenskt fartyg eller luftfartyg eller i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen *å* sådant fartyg,

2. av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig,

3. vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör *Polisens* utlandsstyrka,

4. i tjänsten utom riket av en polisman, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen som utför gränsöverskridande arbetsuppgifter enligt en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt,

5. i Danmark, Finland, Island eller Norge eller på fartyg eller luftfartyg i reguljär trafik mellan orter belägna i Sverige eller någon av nämnda stater, eller

6. av svensk, dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare mot svenskt intresse.

Åtal för brott, som inom riket begåtts *på* utländskt fartyg eller luftfartyg av utlänning som var befälhavare eller tillhörde besättningen *på* fartyget eller *som annars* medföljde *detta* mot sådan utlänning eller mot utländskt intresse, *får inte* väckas utan förordnande av regeringen eller den *som* regeringen bemyndigat.

1. *på* svenskt fartyg eller luftfartyg eller i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen *på* sådant fartyg,

3. vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i Försvarsmakten och tjänstgör i en internationell militär insats eller som tillhör *Polismyndighetens* utlandsstyrka,

15 kap.

7 §

Den som, i annat fall än 6 § *avser*, hos åklagare, *polismyndighet* eller annan myndighet sanningslöst tillvitar annan brottslig gärning, *föregiver* besvärande omständighet eller förnekar friande eller mildrande omständighet, *dö-*

Den som, i annat fall än *som avses i 6 §*, hos åklagare, *Polismyndigheten* eller annan myndighet sanningslöst tillvitar *någon* annan *en* brottslig gärning, *föreger* besvärande omständighet eller förnekar friande eller mildrande om-

¹ Senaste lydelse 2010:636.

mes, om myndigheten *har att upp- taga* anmälan i sådan sak, för falsk tillvitelse till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om han *icke* insåg men hade skälig anledning *antaga*, att utsagan var sanningslös, *döms* för vårdslös tillvitelse till böter eller fängelse i högst sex månader.

ständighet, *döms*, om myndigheten *ska ta upp* anmälan i sådan sak, för falsk tillvitelse till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om han *eller hon inte* insåg men hade skälig anledning att *anta*, att utsagan var sanningslös, *döms* för vårdslös tillvitelse till böter eller fängelse i högst sex månader.

16 kap.

15 §²

Den som genom oriktig uppgift att det föreligger fara för en eller flera människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom föranleder onödig säkerhetsåtgärd, döms för falskt larm till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brott som avses i första stycket grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

Den som genom missbruk av larm, nödsignal eller annan liknande anordning föranleder onödig utryckning av *polis*, kommunal organisation för räddningstjänst, ambulans, militär, sjöräddning eller annat organ för allmän bevakningstjänst, döms för missbruk av larm-anordning till böter eller fängelse i högst sex månader.

Är brott som avses i första stycket grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Den som genom missbruk av larm, nödsignal eller annan liknande anordning föranleder onödig utryckning av *Polismyndigheten*, kommunal organisation för räddningstjänst, ambulans, militär, sjöräddning eller annat organ för allmän bevakningstjänst, döms för missbruk av larmanordning till böter eller fängelse i högst sex månader.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

² Senast lydelse 2003:780.

2.5 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Häri genom föreskrivs i fråga om miljöbalken, dels att 26 kap. 2, 24 och 25 §§ ska ha följande lydelse, dels att rubriken närmast före 28 kap. 8 § ska lyda ”Hjälp av Polismyndigheten”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

2 §¹

Tillsynsmyndigheten *skall* anmäla överträdelse av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till *polis-* eller *åklagarmyndigheten*, om det finns misstanke om brott.

Om tillsynsmyndigheten finner att villkoren i ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet inte är tillräckliga och *förutsättningar* i övrigt *föreligger* enligt 24 kap. 5 eller 6 §, *skall* myndigheten ansöka om prövning eller ta upp frågan om att ändra eller upphäva villkor utan någon särskild framställning om detta enligt vad som sägs i 24 kap. 7 §.

Tillsynsmyndigheten *ska* anmäla överträdelse av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till *Polismyndigheten* eller *Åklagarmyndigheten*, om det finns misstanke om brott.

Om tillsynsmyndigheten finner att villkoren i ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet inte är tillräckliga och *förutsättningarna* i övrigt enligt 24 kap. 5 eller 6 § *är uppfyllda*, *ska* myndigheten ansöka om prövning eller ta upp frågan om att ändra eller upphäva villkor utan någon särskild framställning om detta enligt vad som sägs i 24 kap. 7 §.

24 §

Om en naturvårdsvakt har tagit ett föremål i beslag, *skall* vakten skyndsamt anmäla detta till *polis-* eller *åklagarmyndigheten*. Den *tjänsteman* som tar emot en anmälan *skall* vidta samma åtgärder som om *tjänstemannen* själv hade gjort beslaget.

Om en naturvårdsvakt har tagit ett föremål i beslag, *ska* vakten skyndsamt anmäla detta till *Polismyndigheten* eller *Åklagarmyndigheten*. Den *polisman* eller *åklagare* som tar emot en *sådan* anmälan *om beslag ska* vidta samma åtgärder som om *han* eller *hon* själv hade gjort beslaget.

25 §

Den som har fått dispens från en föreskrift för områden eller naturföremål som omfattas av förordnande enligt 7 och 8 kap. eller 11 kap. 14 § är skyldig att *efter be-*

Den som har fått *en* dispens från en föreskrift för *ett område* eller naturföremål som omfattas av *ett* förordnande enligt 7 kap., *dispens från en föreskrift som har medde-*

¹ Senaste lydelse 2002:175.

gäran visa upp beslutet för en naturvårdsvakt eller en *polis* vid vistelse inom det område där dispensen gäller.

*lats med stöd av 8 kap. eller dispens enligt 11 kap. 14 § är skyldig att på begäran visa upp beslutet för en naturvårdsvakt eller en *polisman* vid vistelse inom det område där dispensen gäller.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd

Häri genom föreskrivs att 1–3, 5–7 och 8 a §§ lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Var och en, som i saltsjön inom svensk skärgård eller vid svensk kust eller i rikets segelbara insjöar, floder eller kanaler bärgar övergivna fartyg eller skeppsvrak eller redskap eller gods, som hör till fartyg, vare sig sådant tas upp från botten eller anträffas flytande på vattnet eller uppdrivet på stranden, är skyldig att anmäla fyndet hos en polismyndighet, tjänsteman vid kustbevakningen eller tulltjänsteman. Har en tjänsteman vid kustbevakningen eller en tulltjänsteman tagit emot en sådan anmälan, skall han ofördröjligen underrätta polismyndigheten om denna.

Den som i saltsjön inom svensk skärgård eller vid svensk kust eller i rikets segelbara insjöar, floder eller kanaler bärgar övergivna fartyg eller fartygslämnningar eller redskap eller gods som hör till fartyg är skyldig att anmäla fyndet till Polismyndigheten, Kustbevakningen eller Tullverket. Detta gäller oavsett om fyndet tas upp från botten eller anträffas flytande på vattnet eller är uppdrivet på stranden. Om en tjänsteman vid Kustbevakningen eller Tullverket har tagit emot en sådan anmälan, ska han eller hon omedelbart underrätta Polismyndigheten om denna.

2 §²

Har fartyg under resa bärgat något, som i 1 § sägs, avlämna befälhavaren det bärgade, jämte redogörelse för omständigheterna vid bärgningen, till polismyndigheten å den svenska ort, dit han först anländer.

Om ett fartyg under resa har bärgat något av det som anges i 1 §, ska befälhavaren lämna det bärgade, tillsammans med en redogörelse för omständigheterna vid bärgningen, till Polismyndigheten.

Anlöpes ej svensk hamn, give befälhavaren, å den utländska ort som han först anlöper, hos svensk konsul eller, där sådan ej finnes, hos annan behörig myndighet bärgningen till känna och låte, för så vitt det främmande landets lag ej annorledes stadgar, det bärgade å offentlig auktion försäljas; insände ock till redaren redogörelse för omständigheterna vid bärgningen samt redovise honom för-

Om fartyget inte anlöper svensk hamn, ska befälhavaren underrätta svensk konsul på den utländska ort som fartyget först anlöper. Finns det inte en svensk konsul på orten, ska i stället en annan behörig myndighet underrättas. Om inte annat följer av lagstiftningen i det landet, ska det bärgade godset säljas på offentlig auktion. När auktionen genomförts ska befälhavaren till redaren skriftligen redogöra för

¹ Senaste lydelse 1988:439.

² Senaste lydelse 1984:984.

säljningssumman. Redaren åligger därefter att till närmaste polismyndighet avlämna de insända medlen jämte sagda redogörelse.

omständigheterna vid bärgningen och redovisa försäljningssumman. Redaren ska därefter lämna de insända medlen och redogörelsen till Polismyndigheten.

3 §³

En polismyndighet som har under rättats om bärgning enligt 1 § eller 2 § första stycket skall låta besiktiga fyndet och därefter låta kungöra bärgningen i de av sjöfartsverket utgivna Underrättelser för sjöfarande. Om särskilda skäl föreligger, får fyndet kungöras även på något annat lämpligt sätt. Kungörelsen skall innehålla föreläggande för ägaren till det bärgade godset att anmäla sig hos polismyndigheten inom 90 dagar från kungörandet i Underrättelser för sjöfarande eller inom den längre tid från kungörandet, dock högst ett år, som rikspolisstyrelsen bestämmer i det särskilda fallet.

Om det bärgade godset inte kan vårdas utan fara för försämring, skall det säljas på offentlig auktion. Om detta inte är lämpligt, skall det säljas på något annat sätt som är betryggande för den som har rätt till godset. Efter utgången av den tid som anges i första stycket skall det influtna beloppet överlämnas till bärgaren.

Har Polismyndigheten under rättats om bärgning enligt 1 § eller 2 § första stycket ska den låta besiktiga fyndet och därefter låta kungöra bärgningen i Underrättelser för sjöfarande, som ges ut av Sjöfartsverket. Om det finns särskilda skäl, får fyndet kungöras även på något annat lämpligt sätt. Kungörelsen ska innehålla ett föreläggande för ägaren till det bärgade godset att anmäla sig till Polismyndigheten inom 90 dagar från kungörandet i Underrättelser för sjöfarande eller inom den längre tid från kungörandet, dock högst ett år, som Polismyndigheten bestämmer i det särskilda fallet.

Om det bärgade godset inte kan vårdas utan fara för försämring, ska det säljas på offentlig auktion. Om det inte är lämpligt, ska godset säljas på något annat sätt som är betryggande för den som har rätt till godset. Efter utgången av den tid som anges i första stycket ska det influtna beloppet överlämnas till bärgaren.

5 §⁴

Om de medel som har influtit vid *fyndets försäljning* har lämnats till *polismyndigheten* när bärgning har skett enligt vad som sägs i 2 § andra stycket, gäller 3 § första stycket och 4 § i tillämpliga delar i fråga om kungörande av bärgningen och utbetalning av de influtna medlen.

Om de medel som har influtit vid *försäljningen av fyndet* har lämnats till *Polismyndigheten* när bärgning har skett enligt vad som sägs i 2 § andra stycket, gäller 3 § första stycket och 4 § i tillämpliga delar i fråga om kungörande av bärgningen och utbetalning av de influtna medlen.

³ Senaste lydelse 1984:984.

⁴ Senaste lydelse 1984:984.

6 §⁵

Finnes vid besiktning, som i 3 § omförmäles, sammanlagda kostnaden för bärgningens kungörande samt för fyndets vård och försäljning böra beräknas till så högt belopp, att efter gäldande av nämnda kostnad skäligen bärgarlön ej kan ur fyndet utgå, skall polismyndigheten äga att, utan kungörande av bärgningen, omedelbart efter besiktningen utlämna fyndet till bärgaren.

Om det vid besiktning enligt 3 § framkommer att den sammanlagda kostnaden för kungörande av bärgningen, vården av fyndet och försäljningen uppgår till ett så högt belopp att, sedan detta betalats, resterande belopp inte räcker till skäligen bärgarlön, ska Polismyndigheten, utan att kungöra bärgningen, omedelbart efter besiktningen lämna ut fyndet till bärgaren.

7 §⁶

Om ett fynds värde inte överstiger 100 kronor, enligt intyg av polismyndighet, kustbevakningen eller av en tulltjänsteman som Tullverket har bemyndigat att utfärda sådana intyg, får polismyndigheten utan vidare besiktning och utan kungörande av bärgningen lämna ut fyndet till bärgaren. Detta gäller dock bara om polismyndigheten inte finner att fyndet av någon särskild anledning skall behandlas på annat sätt.

Om ett fynds värde inte överstiger 100 kronor, enligt intyg av Polismyndigheten, Kustbevakningen eller av en tulltjänsteman som Tullverket har bemyndigat att utfärda sådana intyg, får Polismyndigheten utan vidare besiktning och utan kungörande av bärgningen lämna ut fyndet till bärgaren. Detta gäller dock bara om Polismyndigheten inte finner att fyndet av någon särskild anledning ska behandlas på annat sätt.

8 a §⁷

Polismyndighetens beslut i frågor som avses i denna lag får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får inte överklagas.

Polismyndighetens beslut i frågor som avses i denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 1984:984.

⁶ Senaste lydelse 1999:399.

⁷ Senaste lydelse 1988:951.

2.7 Förslag till lag om ändring i växellagen (1932:130)

Härigenom föreskrivs att 89 § växellagen (1932:130) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

89 §

Protest *skall*, där ej annat överenskommits, *upptagas* mellan klockan 9 *förmiddagen* och 7 *eftermiddagen* hos den protesten gäller, i hans affärslokal eller, om *han icke har sådan å orten, i hans bostad*. *Träffas han ej, må* protesten i stället *upptagas* vid affärslokalen eller *bostaden*. Är denna *icke* känd, och *kan förrättningsmannen icke heller hos ortens polismyndighet därom erhålla upplysning, varde förhållandet anmärkt* i protesten.

I fråga om tid och plats för *växels uppvisande* till godkännande eller betalning *skall vad nu är sagt om protest äga tillämpning*.

En protest *ska*, om *inte* annat *har överenskommits, tas upp* mellan klockan 9 och 19 hos den protesten gäller, i hans *eller hennes* affärslokal eller, om *en sådan inte finns på orten, i hans eller hennes bostad*. Om den protesten gäller *inte påträffas, får* protesten i stället *tas upp* vid affärslokalen eller *bostaden*. Är denna *inte* känd, *ska detta anmärkas* i protesten.

I fråga om tid och plats för *att visa upp växel* till godkännande eller betalning *gäller vad som nu är sagt om protest*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred

Häri genom föreskrivs att 57 § lagen (1933:269) om ägofred ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §¹

Bliver ägare till intaget hemdjur ej känd inom fjorton dagar efter det kungörelse enligt 52 § ägt rum, göre intagaren utan dröjsmål anmälan om intagningen hos polismyndigheten i orten.

Vill intagaren, sedan anmälan skett, sälja djuret å offentlig auktion och ur köpeskillingen uttaga honom tillkommande lösen, vare därtill berättigad.

Har ett år förflutit från det intagningen anmäls hos polismyndigheten, och är ägaren alltjämt okänd, skall djuret eller, där det blivit sålt, köpeskillingen i dess helhet tillfalla intagaren.

Blir ägaren till intaget hemdjur inte känd inom fjorton dagar efter det kungörelse enligt 52 § ägt rum, ska intagaren utan dröjsmål anmäla intagningen till Polismyndigheten.

Sedan anmälan gjorts har intagaren rätt att sälja djuret på offentlig auktion och ta ut sin lösen ur försäljningssumman.

Om ett år har förflutit från det att intagningen anmäldes till Polismyndigheten, och ägaren fortfarande är okänd, ska djuret eller, om detta sålts, köpeskillingen i dess helhet tillfalla intagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1938:122.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1938:121) om hittegoods

Härigenom föreskrivs att 1–4 a, 9 a och 10 §§ lagen (1938:121) om hittegoods ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Var och en som hittar något skall utan oskäligt dröjsmål anmäla fyndet hos polismyndighet. Är ägaren till godset känd, får upphittaren i stället underrätta honom om fyndet.

När anmälan om hittegoods har gjorts skall polismyndigheten underrätta ägaren till godset, om han är känd.

Den som hittar något ska utan oskäligt dröjsmål anmäla fyndet till Polismyndigheten. Är ägaren till godset känd, får upphittaren i stället underrätta honom eller henne om fyndet.

När anmälan om hittegoods har gjorts ska Polismyndigheten underrätta ägaren till godset, om han eller hon är känd.

2 §

Hittegoods skall väl vårdas. Vill upphittaren överlämna godset till polismyndighet, have rätt därtill. Polismyndighet må ock eljest, där så finnes påkallat, omhändertaga godset.

Polismyndighet må låta försälja hittegoods, när godset ej kan vårdas utan fara för försämring eller vården är förenad med alltför stora kostnader eller eljest särskilda skäl till försäljning finnas.

Hittegoods ska vårdas väl. Upphittaren får överlämna godset till Polismyndigheten. Polismyndigheten får även i annat fall, om det behövs, omhändertaga godset.

Polismyndigheten får låta sälja hittegodset, om

1. godset inte kan vårdas utan fara för försämring,

2. vården är förenad med alltför stora kostnader, eller

3. det annars finns särskilda skäl för försäljning.

3 §

Ägaren vare berättigad taga hittegoods åter mot det han gäldar polismyndighets och upphittares skäligen kostnader i anledning av fyndet ävensom skälig hittelön.

Uppkommer tvist rörande lösesummans belopp, skall frågan härom avgöras av domstol; polismyndighet som har godset i sin vård dock obetaget att utlämna det till ägaren mot lösen som polis-

Ägaren har rätt att återta hittegodset om han eller hon betalar Polismyndighetens och upphittarens skäligen kostnader i anledning av fyndet och skälig hittelön.

Uppkommer tvist om lösesummans belopp, ska frågan avgöras av allmän domstol. Om godset finns i Polismyndighetens vård, får dock myndigheten lämna ut det till ägaren mot lösen som Polis-

¹ Senaste lydelse 1982:1119.

myndigheten finner skälig.

digheten finner skälig.

4 §²

Varder ägare till hittegods ej känd inom tre månader från det fyndet anmäldes hos polismyndighet, eller kommer ägaren ej inom en månad från det han av polismyndighet underrättats om fyndet, eller kan ägaren eljest anses hava uppgivit sin rätt, tillfalle godset upphittaren; dock vare denne skyldig gälda polismyndighets kostnader i anledning av fyndet. Är godset i polismyndighets vård, och underlåter upphittaren att inom en månad efter anmaning gälda polismyndighetens kostnader, eller kan han eljest anses hava uppgivit sin rätt, skall godset tillfalla staten.

Om ägaren till hittegods inte blir känd inom tre månader från det att fyndet anmäldes till Polismyndigheten, tillfaller godset upphittaren. Detsamma gäller om ägaren inte hämtar ut godset inom en månad från det att han eller hon underrättats om fyndet av Polismyndigheten, eller om ägaren i annat fall kan anses ha avstått sin rätt till godset. Upphittaren är dock skyldig att betala Polismyndighetens kostnader i anledning av fyndet. Om godset är i Polismyndighetens vård och upphittaren inte inom en månad efter uppmaning betalar myndighetens kostnader, eller om han eller hon annars kan anses ha avstått sin rätt till godset, tillfaller godset staten.

4 a §³

I stället för vad som sägs i 4 § gäller i fråga om en hund att hunden tillfaller staten, om ägaren inte återtar hunden inom fem dagar från det att han eller hon underrättades om fyndet eller, om ägaren inte är känd, inom tio dagar från det att fyndet anmäldes till polismyndigheten.

I stället för vad som sägs i 4 § gäller i fråga om en hund att hunden tillfaller staten, om ägaren inte återtar hunden inom fem dagar från det att han eller hon underrättades om fyndet eller, om ägaren inte är känd, inom tio dagar från det att fyndet anmäldes till Polismyndigheten.

9 a §⁴

Polismyndighetens beslut i frågor som avses i denna lag får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får inte överklagas.

Polismyndighetens beslut i frågor som avses i denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

10 §⁵

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, rikspolissty-

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Polismyndig-

² Senaste lydelse 1982:1119.

³ Senaste lydelse 2007:1243.

⁴ Senaste lydelse 1985:933.

⁵ Senaste lydelse 1982:1119.

relsen äger meddela erforderliga *heten får meddela föreskrifter om*
föreskrifter rörande tillämpningen tillämpningen av denna lag.
av denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1943:881) om polisens ställning under krig

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1943:881) om polisens ställning under krig

dels att 3 § ska upphöra att gälla,

dels att 1, 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Envar befattningshavare vid polisväsendet (polisman) är skyldig att under krig delta i rikets försvar i den omfattning Konungen föreskriver.

Utan hinder av vad eljest må gälla vare polisman under krig ock pliktig att enligt bestämmelser, som meddelas av Konungen, tjänstgöra utom det område för vilket han är anställd.

En polisman är skyldig att under krig delta i rikets försvar i den omfattning regeringen föreskriver.

2 §²

Polisman, som i enlighet med därom meddelade bestämmelser skall delta i rikets försvar, tillhör under krig krigsmakten.

En polisman, som enligt särskilda bestämmelser ska delta i rikets försvar, tillhör under krig Försvarsmakten.

5 §

De ytterligare föreskrifter som erfordras för tillämpningen av denna lag meddelas av Konungen.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

² Senaste lydelse 1948:469.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott

Härigenom föreskrivs att 20, 26 och 26 a §§ lagen (1957:668) om utlämning för brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Sedan Högsta domstolens beslut meddelats, anmäles ärendet för regeringen. Om Högsta domstolen funnit hinder mot utlämning möta enligt 1–10 §§, må framställningen icke bifallas. Genom överenskommelse med främmande stat må dock bestämmas att, om hinder anses möta enligt 8 eller 9 §, frågan skall kunna hänskjutas till internationell skiljedom.

När Högsta domstolen har meddelat beslut ska ärendet anmälas för regeringen. Om Högsta domstolen funnit att det finns hinder mot utlämning enligt 1–10 §§, får framställningen inte bifallas. Genom överenskommelse med en främmande stat får det dock bestämmas att, om det anses finnas hinder enligt 8 eller 9 §, frågan ska kunna hänskjutas till internationell skiljedom.

När utlämning beviljas skall den tid utsättas, inom vilken den ansökande staten skall hämta den som skall utlämnas. Tiden får inte utan synnerliga skäl överstiga en månad från det att den ansökande staten har fått del av beslutet.

När utlämning beviljas ska det bestämmas inom vilken tid den ansökande staten ska hämta den som ska utlämnas. Tiden får inte utan synnerliga skäl överstiga en månad från det att den ansökande staten har fått del av beslutet.

Beslutet om utlämning verkställs av polismyndigheten. Om den som skall utlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att utlämningen skall kunna genomföras, omhändertaras och tas i förvar av polismyndigheten, dock längst under fyrtioåtta timmar.

Beslutet om utlämning verkställs av Polismyndigheten. Om den som ska utlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att utlämningen ska kunna genomföras, omhändertaras och tas i förvar av Polismyndigheten, dock längst under 48 timmar.

26 §²

Chefen för Justitiedepartementet får medge, att den som av en stat utlämnas till en annan stat får föras genom riket, om denne inte är svensk medborgare och det inte heller annars finns synnerliga skäl mot det. Framställning om detta ges in till Justitiedepartementet.

Chefen för Justitiedepartementet får medge, att den som av en stat utlämnas till en annan stat får föras genom riket, om han eller hon inte är svensk medborgare och det inte heller annars finns synnerliga skäl mot det. Framställning om detta ges in till Justitiedepartementet.

Har tillstånd meddelats enligt för-

Har tillstånd meddelats enligt för-

¹ Senaste lydelse 2003:1158.

² Senaste lydelse 2011:1166.

sta stycket får *polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhändertata och ta i förvar den som utlämnas, dock längst under *fyrtytioåtta* timmar.

När tillstånd till transport begärs i fråga om någon som utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen, Island eller Norge tillämpas 8 kap. 2 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder i stället för första och andra styckena.

26 a §³

Har utlämning till Sverige skett för rättegång här i landet, på villkor att den som utlämnats senare återförs till den andra staten, *skall polismyndigheten på den ort där rättegången har ägt rum* se till att den som har utlämnats återförs.

Om den som *skall* återföras är på fri fot får han eller hon, om det är nödvändigt för att återförandet *skall* kunna genomföras, omhändertatas och tas i förvar av *polismyndigheten*, dock längst under *fyrtytioåtta* timmar.

sta stycket får *Polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhändertata och ta i förvar den som utlämnas, dock längst under *48* timmar.

Har utlämning till Sverige skett för rättegång här i landet, på villkor att den som utlämnats senare återförs till den andra staten, *ska Polismyndigheten* se till att den som har utlämnats återförs.

Om den som *ska* återföras är på fri fot får han eller hon, om det är nödvändigt för att återförandet *ska* kunna genomföras, omhändertatas och tas i förvar av *Polismyndigheten*, dock längst under *48* timmar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2003:1158.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid beslag av egendom som avses i 1 § *skall* vad som i allmänhet är föreskrivet om beslag i brottmål tillämpas, dock med följande avvikelser:

1. Beslagtagen egendom får bevisligen förstöras om värdet är ringa eller om det annars måste anses försvarligt att förstöra egendomen. I annat fall får egendomen säljas. Spritdrycker, vin, starköl och öl får säljas till den som har rätt att tillverka eller att bedriva partihandel med sådana varor enligt alkohollagen (1994:1738). Annan egendom får säljas på det sätt som med hänsyn till egendomen är lämpligt. Intäkter vid försäljning av beslagtagen egendom tillfaller staten.

Beslut om att förstöra eller sälja egendom får fattas av undersökningsledaren eller åklagaren. I de fall som avses i 23 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken får sådant beslut fattas även av *polismyndigheten*.

Om ett beslag hävs och egendomen är förstörd eller såld enligt denna paragraf, *skall* ersättning betalas av allmänna medel. Ersättningens storlek *skall* motsvara egendomens pris vid försäljning till allmänheten eller vad som annars är skäligt. Beslut om ersättning fattas av åklagaren. Den som drabbats av beslaget får begära rättens prövning av beslutet om ersättning. Det *skall ske* inom en må-

Vid beslag av egendom som avses i 1 § *ska* vad som i allmänhet är föreskrivet om beslag i brottmål tillämpas, dock med följande avvikelser:

1. Beslagtagen egendom får bevisligen förstöras om värdet är ringa eller om det annars måste anses försvarligt att förstöra egendomen. I annat fall får egendomen säljas. Spritdrycker, vin, starköl och öl får säljas till den som har rätt att tillverka eller att bedriva partihandel med sådana varor enligt alkohollagen (2010:1622). Annan egendom får säljas på det sätt som med hänsyn till egendomen är lämpligt. Intäkter vid försäljning av beslagtagen egendom tillfaller staten.

Beslut om att förstöra eller sälja egendom får fattas av undersökningsledaren eller åklagaren. I de fall som avses i 23 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken får *ett* sådant beslut fattas även av *Polismyndigheten*.

Om ett beslag hävs och egendomen är förstörd eller såld enligt denna paragraf, *ska* ersättning betalas av allmänna medel. Ersättningens storlek *ska* motsvara egendomens pris vid försäljning till allmänheten eller vad som annars är skäligt. Beslut om ersättning fattas av åklagaren. Den som drabbats av beslaget får begära rättens prövning av beslutet om ersättning. Det *ska göras* inom

¹ Senaste lydelse 2005:286.

nad från det han eller hon fick del av beslutet. Ansökan görs vid den domstol som kunnat pröva beslaget. Ersättning betalas ut av länsstyrelsen på begäran av åklagaren.

1 a. Om värdet på en beslagtagna alkoholhaltig dryck är ringa, får en polisman besluta att drycken bevisligen *skall* förstöras. Även i dessa fall tillämpas 1 tredje stycket.

2. Om polisman verkställer beslag och förelägger förverkande av den beslagtagna egendomen i föreläggande av ordningsbot, *skall* anmälan om beslaget göras *hos polismyndigheten*.

3. I fråga om sådana drycker som avses i 1 § tredje stycket och som förtärs eller förvaras i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § eller med 4 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519) har den som tjänstgör som ordningsvakt vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning eller inom ett trafikföretags område eller dess färdmedel eller som befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg samma rätt att ta egendomen i beslag som enligt rättegångsbalken tillkommer en polisman.

Ordningsvakt eller befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg som har verkställt beslag *skall* skyndsamt anmäla detta till *polismyndigheten* och överlämna den beslagtagna egendomen.

en månad från det *att* han eller hon fick del av beslutet. Ansökan görs vid den domstol som kunnat pröva beslaget. Ersättning betalas ut av länsstyrelsen på begäran av åklagaren.

1 a. Om värdet på en beslagtagna alkoholhaltig dryck är ringa, får en polisman besluta att drycken bevisligen *ska* förstöras. Även i dessa fall tillämpas 1 tredje stycket.

2. Om *en* polisman verkställer beslag och förelägger förverkande av den beslagtagna egendomen i *ett* föreläggande av ordningsbot, *ska* anmälan om beslaget göras *till Polismyndigheten*.

3. I fråga om sådana drycker som avses i 1 § tredje stycket och som förtärs eller förvaras i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § eller med 4 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519) har den som tjänstgör som ordningsvakt vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning eller inom ett trafikföretags område eller dess färdmedel eller som befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg samma rätt att ta egendomen i beslag som enligt rättegångsbalken tillkommer en polisman.

En ordningsvakt eller *en* befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg som har verkställt beslag *ska* skyndsamt anmäla detta till *Polismyndigheten* och överlämna den beslagtagna egendomen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap

Härigenom föreskrivs att 2 a § lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹

Iakttas inte ett föreläggande vid vite enligt 2 §, kan rätten i stället för att förelägga nytt vite *förordna* om biträde av *polismyndighet* för att undersökningen *skall* komma till stånd.

I fråga om barn som inte har fyllt arton år får *förordnande* om biträde av *polismyndighet* meddelas endast om det finns särskilda skäl. Sådant biträde får inte lämnas om det finns risk, som *ej* är ringa, för att barnet *skall* ta skada av detta.

Har kostnad för biträde av *polismyndighet* utgått av allmänna medel, *skall* den som har varit föremål för biträdet betala tillbaka kostnaden till *statsverket*. I fråga om barn som inte har fyllt arton år *skall* betalningsskyldigheten i stället fullgöras av barnets vårdnadshavare.

Följs inte ett föreläggande vid vite enligt 2 §, kan rätten i stället för att förelägga nytt vite *besluta* om biträde av *Polismyndigheten* för att undersökningen *ska* komma till stånd.

I fråga om barn som inte har fyllt arton år får *beslut* om biträde av *Polismyndigheten* meddelas endast om det finns särskilda skäl. Sådant biträde får inte lämnas om det finns risk, som *inte* är ringa, för att barnet *ska* ta skada av detta.

Om kostnad för biträde av *Polismyndigheten* har *betalats* av allmänna medel, *ska* den som har varit föremål för biträdet betala tillbaka kostnaden till *staten*. I fråga om barn som inte har fyllt arton år *ska* betalningsskyldigheten i stället fullgöras av barnets vårdnadshavare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1982:1060.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Häri genom föreskrivs att 8 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

Här i riket meddelad dom, *vari* genom dömts till fängelse, *må* verkställas i Danmark, Finland, Island eller Norge, om den dömden när verkställighet *skall ske* är medborgare eller har hemvist i den andra staten. Uppehåller han sig i någon av nämnda stater, *må* även *eljest domen* verkställas där, om det med hänsyn till omständigheterna *finnes* lämpligast.

Bifalls en framställning om verkställighet av domen i den andra staten, *skall* Kriminalvården vid behov ombesörja att den dömden överförs till den staten. Kriminalvården får *därvid* begära hjälp av *polismyndigheten* i den ort där den dömden *uppehåller sig*.

Påträffas den dömden *här i riket* före frigivningen, får *polismyndigheten* på begäran av myndighet i den andra staten eller med anledning av där utfärdad efterlysning ombesörja att han överförs till den staten för verkställighet av straffet.

Skall den dömden enligt vad som nu har sagts överföras från Sverige till den andra staten, anses den tid, under vilken han för ändamålet har varit omhändertagen av svensk myndighet, *såsom* strafftid.

En i Sverige meddelad dom, *genom vilken någon* dömts till fängelse, *får* verkställas i Danmark, Finland, Island eller Norge, om den dömden när verkställighet *ska äga rum* är medborgare eller har hemvist i den andra staten. Uppehåller han *eller hon* sig i någon av nämnda stater, *får domen* även *i andra fall* verkställas där, om det med hänsyn till omständigheterna *bedöms* lämpligast.

Bifalls en framställning om verkställighet av domen i den andra staten, *ska* Kriminalvården vid behov ombesörja att den dömden överförs till den staten. Kriminalvården får *då* begära hjälp av *Polismyndigheten*.

Påträffas den dömden *i Sverige* före frigivningen, får *Polismyndigheten* på begäran av *en* myndighet i den andra staten eller med anledning av *en* där utfärdad efterlysning ombesörja att han *eller hon* överförs till den staten för verkställighet av straffet.

Ska den dömden enligt vad som nu har sagts överföras från Sverige till den andra staten, anses den tid, under vilken han *eller hon* för ändamålet har varit omhändertagen av svensk myndighet, *som* strafftid.

¹ Senaste lydelse 2005:968.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs att 1, 14 och 32 §§ lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I denna lag finns särskilda bestämmelser om handläggning hos *polis*, åklagare och domstol av mål och ärenden om brott där den misstänkte inte har fyllt tjuogoett år.

I denna lag finns särskilda bestämmelser om handläggning hos *Polismyndigheten*, åklagare och domstol av mål och ärenden om brott där den misstänkte inte har fyllt tjuogoett år.

I övrigt gäller rättegångsbalkens regler och andra bestämmelser.

14 §²

Har någon som inte fyllt arton år gripits och beslutar åklagaren att inte anhålla den unge, får *polismyndigheten* hålla *denne* kvar för att *kunna* skyndsamt överlämna *den unge* till *hans eller hennes föräldrar*, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Vad som nu sagts gäller dock endast om åklagaren funnit att den unge fortfarande är skäligen misstänkt för brott.

För samma ändamål får *polismyndigheten* hålla kvar den som inte har fyllt arton år, om den unge har medtagits till förhör och är skäligen misstänkt för brott.

Inte i något fall får någon enligt första eller andra stycket hållas kvar längre än tre timmar efter åklagarens beslut eller förhöret. Den misstänkte får *därvid* tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet.

Har någon som inte fyllt arton år gripits och beslutar åklagaren att inte anhålla den unge, får *Polismyndigheten* hålla kvar *den unge* för att skyndsamt *kunna* överlämna *honom eller henne* till *föräldrarna*, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Vad som nu sagts gäller dock endast om åklagaren funnit att den unge fortfarande är skäligen misstänkt för brott.

För samma ändamål får *Polismyndigheten* hålla kvar den som inte har fyllt arton år, om den unge har medtagits till förhör och är skäligen misstänkt för brott.

Inte i något fall får någon enligt första eller andra stycket hållas kvar längre än tre timmar efter åklagarens beslut eller förhöret. Den misstänkte får tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet.

¹ Senaste lydelse 1994:1760.

² Senaste lydelse 2006:894.

Bestämmelserna om förundersökning i 23 kap. 3 §, 4 §, 6–12 §§, 13 § första stycket och andra stycket andra och tredje meningarna, 14 §, 17 §, 18 § andra stycket, 19 §, 21 § och 24 § rättegångsbalken ska i tillämpliga delar gälla för en sådan utredning som avses i 31 §.

Bestämmelserna om förundersökning i 23 kap. 3 §, 4 §, 6–12 §§, 13 § första stycket och andra stycket andra och tredje meningarna, 14 §, 18 § andra stycket, 19 §, 21 § och 24 § rättegångsbalken ska i tillämpliga delar gälla för en sådan utredning som avses i 31 §.

En utredning som avses i 31 § ska bedrivas med särskild skyndsamhet och avslutas så snart det kan ske. Utredningen får inte pågå längre tid än tre månader, om det inte är nödvändigt med hänsyn till utredningens beskaffenhet eller andra särskilda omständigheter.

Utredningen ska, om det inte möter något hinder, ledas av en åklagare eller en polisman som, med avseende på intresse och fallenhet för arbete med unga lagöverträdare, är särskilt lämpad för uppgiften.

Har den unge tidigare varit föremål för utredning enligt 31 §, ska om möjligt samma åklagare och polismän anlitas för den nya utredningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2010:478.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1966:314) om kontinentalsockeln ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Har en innehavare av ett tillstånd *underlåtit* att följa villkor som har meddelats med stöd av 4 eller 4 a § eller vad han är skyldig att göra enligt 9 § eller att följa en anfordran eller föreskrift som en tillsynsmyndighet har meddelat med stöd av 8 § andra eller tredje stycket, får tillsynsmyndigheten *ålägga* honom vid vite att fullgöra sina skyldigheter.

Medför *underlåtenheten* uppenbar fara för allmänt intresse, äger tillsynsmyndigheten förbjuda arbetets fortsatta bedrivande och *låta* genom *polismyndighetens* försorg *vidtaga* rättelse på tillståndshavarens bekostnad.

Har en innehavare av ett tillstånd *försummat* att följa villkor som har meddelats med stöd av 4 eller 4 a § eller vad han *eller hon* är skyldig att göra enligt 9 § eller att följa en anfordran eller föreskrift som en tillsynsmyndighet har meddelat med stöd av 8 § andra eller tredje stycket, får tillsynsmyndigheten *förelägga* honom *eller henne* vid vite att fullgöra sina skyldigheter.

Medför *försummelsen* uppenbar fara för allmänt intresse, får tillsynsmyndigheten förbjuda arbetets fortsatta bedrivande och genom *Polismyndighetens* försorg *låta vidta* rättelse på tillståndshavarens bekostnad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1998:819.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Härigenom föreskrivs att 2, 3, 6, 8, 9 och 19–22 §§ lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Hotell- eller pensionatrörelse, som är avsedd att samtidigt *motta* ga minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum, får drivas endast av den som har tillstånd av *polismyndigheten i orten*. Tillstånd meddelas för hotell- eller pensionatrörelse i viss byggnad eller lägenhet.

Tillstånd *skall* meddelas, om det icke *finnes* anledning *antaga* att den som söker tillståndet *skall* driva rörelsen så att fara för allmän ordning och säkerhet uppkommer. Tillstånd får *ej* meddelas den som är underårig eller i konkurstillstånd eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Hotell- eller pensionatrörelse, som är avsedd att samtidigt *ta emot* minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum, får drivas endast av den som har tillstånd av *Polismyndigheten*. Tillstånd meddelas för hotell- eller pensionatrörelse i viss byggnad eller lägenhet.

Tillstånd *ska* meddelas, om det inte *finns* anledning att *anta* att den som söker tillståndet *ska* driva rörelsen så att fara för allmän ordning och säkerhet uppkommer. Tillstånd får *inte* meddelas den som är underårig eller i konkurstillstånd eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

3 §²

Drives hotell- eller pensionatrörelse *för vilken* tillstånd *fordras* enligt 2 § av bolag, förening eller annan samfällighet, *skall föreståndare* finnas för rörelsen. Föreståndare får utses även av tillståndshavare som är enskild person. Polismyndigheten *äger* ålägga sådan tillståndshavare att utse föreståndare, om särskilda skäl *föreligga*.

Föreståndare *skall* vara godkänd av *polismyndigheten*. Utседd föreståndare *skall* godkännas om han *ej* är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken *samt* det *icke finnes* anledning *antaga* att han *skall utöva* rörelsen så

Drivs hotell- eller pensionatrörelse *som kräver* tillstånd enligt 2 § av bolag, förening eller annan samfällighet, *ska det* finnas *en föreståndare* för rörelsen. Föreståndare får utses även av *en* tillståndshavare som är enskild person. Polismyndigheten *får* ålägga *en* sådan tillståndshavare att utse föreståndare, om *det finns* särskilda skäl.

En föreståndare *ska* vara godkänd av *Polismyndigheten*. Utседd föreståndare *ska* godkännas om han *eller hon inte* är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken *och* det *inte finns* anledning att *anta* att han

¹ Senaste lydelse 1988:1310.

² Senaste lydelse 1988:1310.

att fara för allmän ordning och säkerhet uppkommer.

Godkänd föreståndare ansvarar i tillståndshavarens ställe för att rörelsen *utövas* enligt föreskrifterna i denna lag.

eller hon ska bedriva rörelsen så att fara för allmän ordning och säkerhet uppkommer.

Godkänd föreståndare ansvarar i tillståndshavarens ställe för att rörelsen *bedrivs* enligt föreskrifterna i denna lag.

6 §³

Om tillståndshavare avlider, *försättes* i konkurs eller får en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen, får rörelsen fortsättas under högst ett år. *Fortsättes* rörelsen, *skall* föreståndare enligt 3 § *finnas* för denna.

Om godkänd föreståndare *ej redan finnes*, *skall* inom två månader från dödsfallet, edgångssammanträdet eller beslutet om förvaltare ansökan göras om godkännande av föreståndare. *Godkännes icke* föreståndaren, *skall polismyndigheten* lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av annan föreståndare. *Godkännes ej* heller den *andre* föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att beslut i ärendet vann laga kraft.

Göres ej ansökan som avses i andra stycket inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden *utgick*.

Om *en* tillståndshavare avlider, *försätts* i konkurs eller får en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen, får rörelsen fortsättas under högst ett år. *Om* rörelsen *fortsätter*, *ska det finnas en* föreståndare enligt 3 § för denna.

Om *det inte redan finns en* godkänd föreståndare, *ska* inom två månader från dödsfallet, edgångssammanträdet eller beslutet om förvaltare ansökan göras om godkännande av föreståndare. *Godkänns inte* föreståndaren, *ska Polismyndigheten* lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av *en* annan föreståndare. *Godkänns inte* heller den *andra* föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att beslut i ärendet vann laga kraft.

Görs inte ansökan som avses i andra stycket inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden *gick ut*.

8 §⁴

Upphör rörelsen, *skall* tillståndshavaren skriftligen anmäla det hos *Polismyndigheten*. Detsamma gäller om tillståndshavaren *icke* vill utnyttja tillståndet eller hinder mot att börja rörelsen *uppkommer*. Polismyndigheten *skall* återkalla till-

Upphör rörelsen, *ska* tillståndshavaren skriftligen anmäla det hos *Polismyndigheten*. Detsamma gäller om tillståndshavaren *inte* vill utnyttja tillståndet eller *om det uppkommer* hinder mot att börja rörelsen. Polismyndigheten *ska*

³ Senaste lydelse 1988:1310.

⁴ Senaste lydelse 1983:303.

ståndet och underrätta *byggnadsnämnden, brandchefen och miljö- och hälsoskyddsnämnden härom.*

återkalla tillståndet och underrätta *de kommunala nämnder som ansvarar för byggnation, räddningstjänst och miljö- och hälsoskydd om detta.*

9 §⁵

Polismyndigheten *skall* föra register över de hotell- och pensionärörelser för vilka tillstånd meddelats. I registret *skola* göras *anteckningar* om de beslut *polismyndigheten* meddelar i fråga om rörelsen.

Polismyndigheten *ska* föra register över de hotell- och pensionärörelser för vilka tillstånd meddelats. I registret *ska* de beslut *som Polismyndigheten* meddelar i fråga om rörelsen *antecknas*.

19 §⁶

Är tillståndshavare *icke lämplig* att driva rörelsen av den anledningen att han *upprepade gånger funnits skyldig till brott mot denna lag eller åsidosatt annan bestämmelse* som gäller för rörelsen och trots anmaning *underlåtit* att vidtaga rättelse inom skälig tid eller av annan anledning, *skall polismyndigheten återkalla tillståndet.*

Polismyndigheten *ska* återkalla tillståndet om tillståndshavaren *inte är lämplig* att driva rörelsen på grund av att han eller hon

1. *upprepade gånger funnits skyldig till brott mot denna lag,*

2. *åsidosatt någon annan bestämmelse som gäller för rörelsen och trots uppmaning inte vidtagit rättelse inom skälig tid, eller*

3. *av annan anledning inte är lämplig.*

Är godkänd föreståndare eller ersättare *icke lämplig* att förestå rörelsen av den anledningen att han *upprepade gånger funnits skyldig till brott mot denna lag eller åsidosatt annan bestämmelse* som gäller för rörelsen och trots anmaning *underlåtit* att vidtaga rättelse inom skälig tid eller av annan anledning, *skall polismyndigheten återkalla godkännandet eller, om särskilda skäl föreligga, återkalla tillståndet för rörelsen.*

Polismyndigheten *ska* återkalla godkännandet eller, om det finns särskilda skäl, återkalla tillståndet för rörelsen om en godkänd föreståndare eller ersättare *inte är lämplig* att förestå rörelsen på grund av att han eller hon

1. *upprepade gånger funnits skyldig till brott mot denna lag,*

2. *åsidosatt någon annan bestämmelse som gäller för rörelsen och trots uppmaning inte vidtagit rättelse inom skälig tid, eller*

3. *av annan anledning inte är lämplig.*

20 §

Om det är nödvändigt för att upprätthålla allmän ordning och

Om det är nödvändigt för att upprätthålla allmän ordning och

⁵ Senaste lydelse 1975:599.

⁶ Senaste lydelse 1975:599.

säkerhet, *äger polismyndigheten* vid vite förbjuda hotell- eller pensionatrörelse, för vilken *icke ford-ras* tillstånd.

säkerhet, *får Polismyndigheten* vid vite förbjuda hotell- eller pensionatrörelse, för vilken *det inte krävs* tillstånd.

21 §⁷

För att tillse att bestämmelserna i denna lag iakttagas äger polismyndigheten tillträde till hotell och pensionat.

Polismyndigheten har rätt att få tillträde till hotell och pensionat för att se till att bestämmelserna i denna lag följs.

22 §⁸

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas *hos länsstyrelsen*.

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas *till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Länsstyrelsens beslut enligt 13 § får överklagas hos regeringen.

Annat beslut av länsstyrelsen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 1975:599.

⁸ Senaste lydelse 1995:1688. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling

Härigenom föreskrivs att 4–6, 8, 9, 11 och 12 §§ lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Framställning om utlämning göres hos *polismyndigheten i den ort där den som begäres utlämnad uppehåller sig. Är uppehållsorten okänd, göres framställningen hos rikspolisstyrelsen som vidarebefordrar den till vederbörande polismyndighet.*

Framställning om utlämning görs hos *Polismyndigheten.*

5 §¹

Finner *polismyndigheten* att villkoren för utlämning är uppfyllda och att utlämning *eljest icke* bör vägras, får *polismyndigheten* meddela beslut om utlämning.

Finner *Polismyndigheten* att villkoren för utlämning är uppfyllda och att utlämning *inte heller* bör vägras *på annan grund*, får *Polismyndigheten* meddela beslut om utlämning.

Förordnar polismyndigheten ej om utlämning, *skall handlingarna skyndsamt sändas till förvaltningsrätten som beslutar i ärendet.*

Beslutar Polismyndigheten inte om utlämning, *ska handlingarna skyndsamt sändas till förvaltningsrätten för beslut.*

6 §²

När *ärende handlägges* av *polismyndighet*, *skall förhör hållas* med den som *begäres utlämnad*, om hans *hörande ej saknar betydelse* för utredningen. *Handlägges* ärendet av *förvaltningsrätt, skall under samma förutsättning* muntlig förhandling hållas. *Underlåter* den som *begäres utlämnad* att efter kallelse *inställa sig till förhör* eller muntlig förhandling, får han *hämtas till förhöret* eller förhandlingen.

När *ärendet handläggs* av *Polismyndigheten ska förhör hållas* med den som *begärs utlämnad*, om hans *eller hennes hörande inte saknar betydelse* för utredningen. *Handläggs* ärendet av *en förvaltningsrätt, ska muntlig förhandling hållas under samma förutsättning. Inställer sig inte* den som *begärs utlämnad* efter kallelse till förhör eller muntlig förhandling, får han *eller hon hämtas till förhöret* eller

¹ Senaste lydelse 2009:781.

² Senaste lydelse 2009:781.

Beslut om utlämning får *icke* meddelas utan att den som *begäres* utlämnad underrättats om det som tillförts ärendet genom annan än honom själv och fått tillfälle att yttra sig över det.

förhandlingen.

Beslut om utlämning får *inte* meddelas utan att den som *begärs* utlämnad underrättats om det som tillförts ärendet genom *någon* annan än honom *eller henne* själv och fått tillfälle att yttra sig över det.

8 §³

Kan det skäligen befaras att den som *begäres* utlämnad avviker eller på annat sätt *undandrag* sig utlämning, får den myndighet *hos vilken* ärendet är anhängigt meddela honom förbud att utan tillstånd lämna den uppehållsort som *anvisas honom* (reseförbud) eller besluta att han *skall* omhändertagas.

Kan det skäligen befaras att den som *begärs* utlämnad avviker eller på annat sätt *undandrar* sig utlämning, får den myndighet *som* ärendet är anhängigt *hos* meddela honom *eller henne* förbud att utan tillstånd lämna den uppehållsort som *är anvisad* (reseförbud) eller besluta att han *eller hon ska* omhändertas.

Meddelar *polismyndighet* beslut enligt första stycket *före utlämningsfrågans prövning*, får beslutet avse reseförbud under högst tio dagar eller omhändertagande under högst tre dagar. I fall som avses i 5 § andra stycket får *polismyndigheten* eller förvaltningsrätten *förordna* om reseförbud eller omhändertagande för tiden *intill* dess förvaltningsrätten prövat ärendet. *Vid beviljande av utlämning* kan förordnas att beslut om reseförbud eller omhändertagande *skall* gälla för tiden *intill* dess *verkställighet sker*.

Meddelar *Polismyndigheten* beslut enligt första stycket *innan frågan om utlämning har prövats*, får beslutet avse reseförbud under högst tio dagar eller omhändertagande under högst tre dagar. I fall som avses i 5 § andra stycket får *Polismyndigheten* eller förvaltningsrätten *besluta* om reseförbud eller omhändertagande för tiden *till* dess förvaltningsrätten prövat ärendet. *När utlämning beviljas* kan *det* förordnas att beslut om reseförbud eller omhändertagande *ska* gälla för tiden *till* dess *att utlämningsbeslutet verkställs*.

Föreligger ej längre skäl för reseförbud eller omhändertagande, *skall* beslutet omedelbart hävas.

Finns det inte längre skäl för reseförbud eller omhändertagande, *ska* beslutet omedelbart hävas.

9 §

Är någon efterlyst *här i riket* med anledning av beslut som kan föranleda utlämning enligt denna lag, får *polismyndigheten i den ort där han uppehåller sig* meddela honom reseförbud eller besluta om *hans omhändertagande i avbidan*

Är någon efterlyst *i Sverige* med anledning av beslut som kan föranleda utlämning enligt denna lag, får *Polismyndigheten* meddela honom *eller henne* reseförbud eller besluta om *att han eller hon ska omhändertas i avvaktan på fram-*

³ Senaste lydelse 2009:781.

på framställning om utlämning. Sådant beslut får meddelas endast om sannolika skäl *föreligger* att framställning om utlämning *bifalles samt* det skäligen kan befaras, att den som efterlysts avviker eller *eljest undandrager* sig utlämning. Den myndighet som begärt efterlysningen *skall ofördröjligen* underrättas om *vidtagen* åtgärd.

Beslut som avses i första stycket *skall* omedelbart hävas, när skäl för åtgärden *ej längre föreligger* eller om framställning om utlämning *icke mottagits* inom fem dagar från den dag då åtgärden vidtogs. Sedan framställning *inkommit*, *skall* reseförbud eller omhändertagande bestå endast om beslut *därom* meddelas enligt 8 §.

Talan mot polismyndighets beslut enligt denna lag *föres hos förvaltningsrätten genom besvär*.

Besvär över beslut om utlämning enligt denna lag *skall anföras* inom en vecka från den dag då klaganden delgavs beslutet. *Talan mot* beslut om reseförbud eller omhändertagande får *föras* utan *inskränkning* till viss tid.

Beslut om reseförbud eller omhändertagande länder omedelbart till efterrättelse.

Polismyndighet och förvaltningsrätt får, när särskilda skäl *föranleder det*, förordna att dess beslut om utlämning *verkställs* omedelbart. *Kammarrätts* beslut om utlämning *verkställs* omedelbart, om *ej* domstolen *förordnar* annat.

⁴ Senaste lydelse 2009:781.

⁵ Senaste lydelse 2009:781.

ställning om utlämning. Sådant beslut får meddelas endast om *det finns* sannolika skäl att *en* framställning om utlämning *kommer att bifallas och* det skäligen kan befaras, att den som efterlysts avviker eller *på annat sätt undandrager* sig utlämning. Den myndighet som begärt efterlysningen *ska omedelbart* underrättas om *den* åtgärd som *vidtagits*.

Beslut som avses i första stycket *ska* omedelbart hävas, när *det inte längre finns* skäl för åtgärden eller om framställning om utlämning *inte tagits emot* inom fem dagar från den dag då åtgärden vidtogs. Sedan framställning *kommit in*, *ska* reseförbud eller omhändertagande bestå endast om beslut *om detta* meddelas enligt 8 §.

11 §⁴

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får *överklagas till allmän förvaltningsdomstol*.

Ett beslut om utlämning enligt denna lag *ska överklagas* inom en vecka från den dag då klaganden delgavs beslutet. *Ett* beslut om reseförbud eller omhändertagande får *dock överklagas* utan *begränning* till viss tid.

Prövningstillstånd krävs vid *överklagande till kammarrätten*.

12 §⁵

Ett beslut om reseförbud eller omhändertagande gäller omedelbart.

Polismyndigheten och förvaltningsrätten får, när *det finns* särskilda skäl, förordna att dess beslut om utlämning *ska verkställas* omedelbart. *Kammarrätts* beslut om utlämning *ska verkställas* omedelbart, om *inte* domstolen *beslutar* annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.19 Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 38 § fastighetsbildningslagen¹ (1970:988) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

38 §

Förrättningsmännen och deras biträden *är berättigade* att, när det behövs med anledning av förrättningen, få tillträde till *byggnad, övergå ägor, verkställa* mätningar och markundersökningar samt *företaga* därmed sammanhängande eller jämförliga åtgärder. I trädgård eller liknande plantering får träd *ej* skadas eller fällas utan ägarens samtycke. Även i övrigt *skall* skada undvikas, om det är möjligt.

Rätt att övergå annans ägor tillkommer också var och en som för talan vid förrättningen.

Har skada uppkommit genom åtgärd som avses i första eller andra stycket och vill den skadelidande få ersättning för skadan, *skall* han framställa *yrkande därom* innan förrättningen avslutas eller *inställes*.

Polismyndighet skall lämna den handräckning som behövs för utövande av befogenhet enligt första stycket.

Förrättningsmännen och deras biträden *har rätt* att, när det behövs med anledning av förrättningen, få tillträde till *byggnader, gå över ägor, utföra* mätningar och markundersökningar samt *företa* därmed sammanhängande eller jämförliga åtgärder. I trädgård eller liknande plantering får *inte* träd skadas eller fällas utan ägarens samtycke. Även i övrigt *ska* skada undvikas, om det är möjligt.

Var och en som för talan vid förrättningen har också rätt att gå över annans ägor.

Har skada uppkommit genom *en* åtgärd som avses i första eller andra stycket och vill den skadelidande få ersättning för skadan, *ska* han *eller hon* framställa *yrkande om detta* innan förrättningen avslutas eller *ställs in*.

Polismyndigheten ska lämna den handräckning som behövs för att befogenheter enligt första stycket ska kunna utövas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1992:1212.

2.20 Förslag till lag om ändring i rennäringslagen (1971:437)

Härigenom föreskrivs att 93 och 96 §§ rennäringslagen (1971:437)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

93 §

När rennar befinner sig inom betesområde där renskötsel då är tillåten, *skall* hund i trakten som *ej användes* i renskötseln hållas i band eller instängd, om *ej* länsstyrelsen medger annat. Detsamma gäller när rennar flyttas, *såvida* hundens ägare i förväg underrättats om tiden för flyttningen.

Anträffas hund medan den jagar eller på annat sätt ofredar ren inom område där renskötsel då är tillåten, får hunden, om den *ej* låter sig *upptagas*, dödas av den som äger eller vårdar ren.

Den som *sålunda* dödat hund är skyldig att snarast möjligt anmäla *förhållandet* till *polismyndigheten*.

När rennar befinner sig inom *ett* betesområde där renskötsel då är tillåten, *ska* hund i trakten som *inte används* i renskötseln hållas i band eller instängd, om *inte* länsstyrelsen medger annat. Detsamma gäller när rennar flyttas, *om* hundens ägare i förväg underrättats om tiden för flyttningen.

Anträffas *en* hund medan den jagar eller på annat sätt ofredar ren inom *ett* område där renskötsel då är tillåten, får hunden, om den *inte* låter sig *fångas*, dödas av den som äger eller vårdar ren.

Den som *med stöd av andra stycket* dödat *en* hund är skyldig att snarast möjligt anmäla *detta* till *Polismyndigheten*.

96 §²

Samebys styrelse är skyldig att i den omfattning som behövs låta samla ihop rennar som hör till byn eller skilja ut ren från dessa, om *polismyndighet* eller Kronofogdemyndigheten begär det.

Fullgör *ej* styrelsen *sådan* skyldighet, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på samebys bekostnad.

En samebys styrelse är skyldig att i den omfattning som behövs låta samla ihop rennar som hör till byn eller skilja ut ren från dessa, om *Polismyndigheten* eller Kronofogdemyndigheten begär det.

Fullgör *inte* styrelsen *denna* skyldighet, kan myndigheten låta verkställa åtgärden på samebys bekostnad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1993:36.

² Senaste lydelse 2006:686.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs att 8 a och 8 d §§ lagen (1972:435) om överlastavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §¹

Om den som enligt 7 § *skall* påföras överlastavgift inte har hemvist i Sverige, Danmark, Finland, Island eller Norge, *skall* en polisman vid kontrollen av fordonet eller fordonståget besluta om förskott för överlastavgiften.

Förskottet *skall* beräknas enligt bestämmelserna i 2–5 §§.

Förskottet *skall* betalas till *polismyndigheten*.

Om den som enligt 7 § *ska* påföras överlastavgift inte har hemvist i Sverige, Danmark, Finland, Island eller Norge, *ska* en polisman vid kontrollen av fordonet eller fordonståget besluta om förskott för överlastavgiften.

Förskottet *ska* beräknas enligt bestämmelserna i 2–5 §§.

Förskottet *ska* betalas till *Polismyndigheten*.

8 d §²

En polismans beslut om förskott för överlastavgift eller om att fordonet eller fordonståget inte får fortsätta färden, ska skyndsamt underställas Transportstyrelsens prövning. Transportstyrelsen ska omedelbart pröva om beslutet ska bestå.

Om ett beslut enligt 8 b § gäller, ska *polisen* och Transportstyrelsen handlägga ärendet om överlastavgift utan dröjsmål. Transportstyrelsen får vid sin handläggning

Om ett beslut enligt 8 b § gäller, ska *Polismyndigheten* och Transportstyrelsen handlägga ärendet om överlastavgift utan dröjsmål. Transportstyrelsen får vid sin handläggning

1. helt eller delvis sätta ned ett förskott som har bestämts för avgiften,
2. upphäva beslutet, om det finns synnerliga skäl. Detsamma gäller även efter det att Transportstyrelsen har beslutat i ärendet om överlastavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2004:1083.

² Senaste lydelse 2009:1349.

2.22 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

Härigenom föreskrivs att 26 och 54 §§ sjömanslagen (1973:282) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om det efter en undersökning som avses i 24 § finns anledning att anta att brott, som hör under allmänt åtal, har förövats ombord eller *föreligger* misstanke om sådant brott, *skall* fartygsnämnden skyndsamt anmäla vad som framkommit till *vederbörande åklagare eller polismyndighet i Sverige*. Är fartygets närmaste bestämelsehamn *ej* svensk, *skall* i stället närmaste svenska utlandsmyndighet underrättas om den gjorda utredningen. Anmälan och underrättelse *kan underlåtas*, om nämnden finner brottet *vara att bedöma* som ringa.

Befälhavaren *svarar* för att anmälan eller underrättelse *sker*. *Det åligger vidare befälhavaren att tillställa vederbörande myndighet* den utredning som gjorts inom fartygsnämnden.

Begår sjöman brott, för vilket kan följa fängelse i minst ett år, och *upptäcker* brottet när fartyget *ej* befinner sig i svensk hamn, *skall* befälhavaren se till att sjömannen *ej* lämnar fartyget. Om befälhavaren finner det nödvändigt, får han hålla sjömannen i förvar ombord tills *denne* kan överlämnas till svensk utlandsmyndighet eller till *polismyndighet här i riket*. Befälhavaren är ansvarig för att den *brottslige ej* behandlas strängare än nödvändigt.

Föreslagen lydelse

26 §¹

Om det efter en undersökning som avses i 24 § finns anledning att anta att brott, som hör under allmänt åtal, har förövats ombord eller *det finns* misstanke om *ett* sådant brott, *ska* fartygsnämnden skyndsamt anmäla vad som framkommit till *Åklagarmyndigheten eller Polismyndigheten*. Är fartygets närmaste bestämelsehamn *inte* svensk, *ska* i stället närmaste svenska utlandsmyndighet underrättas om den gjorda utredningen. *Nämnden kan avstå från* anmälan och underrättelse, om nämnden finner att brottet *ska bedömas* som ringa.

Befälhavaren *ansvarar* för att anmälan eller underrättelse *görs*. *Befälhavaren är även skyldig att översända* den utredning som gjorts inom fartygsnämnden *till behörig myndighet*.

54 §

Begår *en* sjöman *ett* brott, för vilket kan följa fängelse i minst ett år, och *upptäcks* brottet när fartyget *inte* befinner sig i svensk hamn, *ska* befälhavaren se till att sjömannen *inte* lämnar fartyget. Om befälhavaren finner det nödvändigt, får han hålla sjömannen i förvar ombord tills *han eller hon* kan överlämnas till svensk utlandsmyndighet eller till *Polismyndigheten*. Befälhavaren är ansvarig för att den *misstänkte inte* behandlas strängare än nödvändigt.

¹ Senaste lydelse 1982:342.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs att 5, 13 och 15 §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska inhämta *Rikspolisstyrelsens* yttrande innan auktorisation beviljas.

Länsstyrelsen ska inhämta *Polismyndighetens* yttrande innan auktorisation beviljas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

13 §³

En auktorisation kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för auktorisation eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa den till att omfatta visst eller vissa slag av verksamheter.

Frågor om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga *skall* länsstyrelsen inhämta *Rikspolisstyrelsens* yttrande. Ett sådant yttrande behövs dock inte om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen *skall* återkallas.

Frågor om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga *ska* länsstyrelsen inhämta *Polismyndighetens* yttrande. Ett sådant yttrande behövs dock inte om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen *ska* återkallas.

Ett beslut om återkallelse av en auktorisation eller en begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

15 §⁴

Länsstyrelsens beslut i ärenden enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Rikspolisstyrelsen får överklaga länsstyrelsens beslut i ärenden om auktorisation.

Länsstyrelsens beslut i ärenden enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Polismyndigheten får överklaga länsstyrelsens beslut i ärenden om auktorisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1989:148.

² Senaste lydelse 2012:79.

³ Senaste lydelse 2006:517.

⁴ Senaste lydelse 1995:34.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.

Härigenom föreskrivs 6, 10 och 19 §§ lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Den som inte är häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt får avge nöjdförklaring inför chefen för en kriminalvårdsanstalt eller ett häkte eller någon annan tjänsteman där som har förordnats att ta emot sådan förklaring eller inför *polismyndighet*.

Nöjdförklaring enligt första stycket får avges endast om den som vill avge förklaringen överlämnar dom eller domsbevis till den som *skall taga* emot förklaringen.

Den som inte är häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt får avge nöjdförklaring inför chefen för en kriminalvårdsanstalt eller ett häkte eller någon annan tjänsteman där som har förordnats att ta emot sådan förklaring eller inför *Polismyndigheten*.

Nöjdförklaring enligt första stycket får avges endast om den som vill avge förklaringen överlämnar dom eller domsbevis till den som *ska ta* emot förklaringen.

10 §²

Är den som *skall* undergå fängelse *icke* häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt när domen enligt 2 § första stycket får verkställas, *skall* Kriminalvården förelägga honom att senast viss dag inställa sig vid den kriminalvårdsanstalt, där domen *skall* verkställas.

Om den dömda inte *efterkommer* eller inte kan nås av föreläggande enligt första stycket eller om *fara föreligger* för detta, *skall polismyndigheten i den ort där han vistas* på begäran av Kriminalvården låta förpassa honom till anstalten.

Avger den dömda nöjdförklaring inför en tjänsteman vid kriminalvårdsanstalt eller häkte, *skall* den som tar emot förklaringen omedel-

Är den som *ska* undergå fängelse *inte* häktad eller intagen i kriminalvårdsanstalt när domen enligt 2 § första stycket får verkställas, *ska* Kriminalvården förelägga honom *eller henne* att senast en viss dag inställa sig vid den kriminalvårdsanstalt där domen *ska* verkställas.

Om den dömda inte *följer* eller inte kan nås av *ett* föreläggande enligt första stycket eller om *det finns risk* för det, *ska Polismyndigheten* på begäran av Kriminalvården låta förpassa honom *eller henne* till anstalten. *En sådan begäran ska om möjligt innehålla uppgift om den ort där den dömda vistas.*

Avger den dömda nöjdförklaring inför en tjänsteman vid kriminalvårdsanstalt eller häkte, *ska* den som tar emot förklaringen omedel-

¹ Senaste lydelse 1990:1010.

² Senaste lydelse 2005:970.

bart befordra domen till verkställighet. Avger den dömde nöjdförklaring inför *polismyndighet*, skall den som tar emot förklaringen se till att den dömde förpassas till kriminalvårdsanstalt.

Påträffas någon som avvikit från kriminalvårdsanstalt eller som *annars* enligt särskilt beslut skall återföras till kriminalvårdsanstalt för fortsatt verkställighet av ett fängelsestraff, skall *polismyndigheten* förpassa honom till sådan anstalt.

Om det bedöms kunna ske utan fara för att den dömde avviker, får *polismyndigheten* förelägga honom att inställa sig vid kriminalvårdsanstalten i stället för att förpassa honom dit.

Lydelse enligt SFS 2013:835

bart befordra domen till verkställighet. Avger den dömde nöjdförklaring inför *Polismyndigheten*, ska den som tar emot förklaringen se till att den dömde förpassas till kriminalvårdsanstalt.

Påträffas någon som avvikit från kriminalvårdsanstalt eller som *i annat fall* enligt särskilt beslut ska återföras till kriminalvårdsanstalt för fortsatt verkställighet av ett fängelsestraff, ska *Polismyndigheten* förpassa honom eller henne till en sådan anstalt.

Om det bedöms kunna ske utan risk för att den dömde avviker, får *Polismyndigheten* förelägga honom eller henne att inställa sig vid kriminalvårdsanstalten i stället för att förpassa honom eller henne dit.

Föreslagen lydelse

19 §

Vid verkställighet av fängelse räknas strafftiden, när den dömde är häktad eller omhändertagen enligt 28 kap. 11 § tredje stycket brottsbalken eller på annan grund intagen i kriminalvårdsanstalt, från den dag då domen får verkställas och i annat fall från den dag då den dömde enligt 10 § tas in i häkte eller kriminalvårdsanstalt eller omhändertas av *polismyndighet* för förpassning.

Den tid som en intagen vistas utanför anstalt enligt 10 kap. 3 § fängelselagen (2010:610) eller enligt 4 kap. 29, 29 a eller 31 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska räknas in i verkställighetstiden. Detsamma gäller den tid som en intagen vistas utanför anstalt med stöd av 9 kap. 1 §, 10 kap. 1, 2 eller 4 § eller 11 kap. 1 § fängelselagen, om inte särskilda skäl talar mot det.

Den tid som den dömde hållits i häkte i målet eller varit omhändertagen enligt 28 kap. 11 § tredje stycket brottsbalken efter det att slutlig dom eller beslut däri meddelades, ska räknas in i verkställighetstiden.

Vid verkställighet av fängelse räknas strafftiden, när den dömde är häktad eller omhändertagen enligt 28 kap. 11 § tredje stycket brottsbalken eller på annan grund intagen i kriminalvårdsanstalt, från den dag då domen får verkställas och i annat fall från den dag då den dömde enligt 10 § tas in i häkte eller kriminalvårdsanstalt eller omhändertas av *Polismyndigheten* för förpassning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Den som *icke åtnöjes* med åklagares beslut enligt 2 § tredje stycket får innan egendomen *försålts* eller förstörts *hos åklagaren* anmäla missnöje med beslutet. *Anmäles* missnöje *skall* åklagaren, om han vill att beslutet *skall* bestå, väcka talan *därom* inom en månad efter det att anmälan gjordes. *Väckes ej* talan, *skall* åklagaren häva *beslutet om egendomens tagande i förvar*.

Väcker åklagaren åtal för brott, som föranlett att egendom tagits i förvar, innan egendomen *försålts* eller förstörts, *skall* domstolen i samband med åtalet pröva om egendomen fortfarande *skall* hållas i förvar.

Åklagaren *skall* omedelbart underrätta *polisstyrelsen i det distrikt där egendomen förvaras* om missnöjesanmälan enligt första stycket och om talan enligt andra stycket. I avvaktan på att saken slutligt prövas får vidare *åtgärd* med egendomen *ej äga rum*, om den kan vårdas utan fara för förstörelse.

Den som *inte är nöjd* med åklagares beslut enligt 2 § tredje stycket får innan egendomen *har sålts* eller förstörts anmäla missnöje med beslutet *till åklagaren*. *Anmäls* missnöje *ska* åklagaren, om han *eller hon* vill att beslutet *ska* bestå, väcka talan *om detta* inom en månad efter det att anmälan gjordes. *Väcks inte* talan, *ska* åklagaren häva *beslutet om förvar*.

Väcker åklagaren åtal för brott, som föranlett att egendom tagits i förvar, innan egendomen *har sålts* eller förstörts, *ska* domstolen i samband med åtalet pröva om egendomen fortfarande *ska* hållas i förvar.

Åklagaren *ska* omedelbart underrätta *Polismyndigheten* om missnöjesanmälan enligt första stycket och om talan enligt andra stycket. I avvaktan på att saken slutligt prövas får vidare *åtgärder* med egendomen *inte vidtas*, om den kan vårdas utan fara för förstörelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegoods m.m.

Härigenom föreskrivs att 2, 2 a och 8 §§ lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegoods m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Egendom som tagits i förvar med stöd av lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m. *skall* förvaras hos *polismyndigheten* i minst sex månader efter det att beslut meddelats om att egendomen *skall* vara tagen i förvar. Denna frist *skall* i fall som avses i 2 § tredje stycket *nämnda* lag räknas från dagen för åklagarens beslut, även om detta prövats av domstol, och i övriga fall räknas från den dag då *laga-kraftägande avgörande föreligger* om att egendomen *skall* vara tagen i förvar.

Vad som *sagts* i första stycket gäller *ej* i fall som avses i 3 och 4 §§.

Har det under den i första stycket angivna tiden *icke* kunnat utredas vem som har rätt till egendomen, *skall polismyndigheten* på lämpligt sätt låta kungöra förhållandet med uppgift om egendomen och om de omständigheter under vilka den anträffats. I kungörelsen *anges även viss tid, ej understigande* en månad, *inom vilken* den som vill göra anspråk på egendomen *skall* ge sig till känna. *Framställes icke* anspråk inom denna tid eller avstår den som har rätt till egendomen från denna, *skall med* egendomen *förfaras* på sätt som anges i denna lag.

Egendom som *har* tagits i förvar med stöd av lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m. *ska* förvaras hos *Polismyndigheten* i minst sex månader efter det att beslut meddelats om att egendomen *ska* vara tagen i förvar. Denna frist *ska* i fall som avses i 2 § tredje stycket *samma* lag räknas från dagen för åklagarens beslut, även om detta prövats av domstol, och i övriga fall räknas från den dag då *beslutet* om att egendomen *ska* vara tagen i förvar *vann laga kraft*.

Vad som *sägs* i första stycket gäller *inte* i fall som avses i 3 och 4 §§.

Har det under den i första stycket angivna tiden *inte* kunnat utredas vem som har rätt till egendomen, *ska Polismyndigheten* på lämpligt sätt låta kungöra förhållandet med uppgift om egendomen och om de omständigheter under vilka den anträffats. I kungörelsen *ska det även anges inom vilken tid, som inte får understiga* en månad, den som vill göra anspråk på egendomen *ska* ge sig till känna. *Framställs inte* anspråk inom denna tid, eller avstår den som har rätt till egendomen från denna, *ska* egendomen *hanteras* på *det* sätt som anges i denna lag.

2 a §¹

Egendom som omhändertagits med stöd av 24 a § polislagen (1984:387) ska finnas tillgänglig hos *polismyndigheten* för avhämtning i minst en månad efter det att en sådan underrättelse som anges i 24 d § polislagen har *delgivits*. Om egendomen inte hämtas ut inom denna tid, ska *det förfaras med* egendomen på det sätt som anges i denna lag.

Om egendomens värde sannolikt uppgår till mer än en fjärdedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då underrättelsen delgavs, tillämpas bestämmelserna i denna lag först efter det att tre månader har förflutit sedan *polismyndigheten* genom kungörelse uppmanat ägaren eller annan rättsinnehavare att göra anspråk på egendomen.

Egendom som omhändertagits med stöd av 24 a § polislagen (1984:387) ska finnas tillgänglig hos *Polismyndigheten* för avhämtning i minst en månad efter det att en sådan underrättelse som anges i 24 d § polislagen har *delgetts*. Om egendomen inte hämtas ut inom denna tid, ska egendomen *hanteras* på det sätt som anges i denna lag.

Om egendomens värde sannolikt uppgår till mer än en fjärdedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då underrättelsen delgavs, tillämpas bestämmelserna i denna lag först efter det att tre månader har förflutit sedan *Polismyndigheten* genom kungörelse uppmanat ägaren eller annan rättsinnehavare att göra anspråk på egendomen.

8 §²

Försäljning av egendom som tagits i förvar med stöd av lagen (1974:1065) om visst stöldgods m.m., egendom som omhändertagits med stöd av 24 a § polislagen (1984:387) eller egendom som omfattas av 27 kap. 8 a § andra stycket rättegångsbalken sker för statens räkning.

Har egendomen sålts, har ägaren eller annan rättsinnehavare rätt till ersättning. *Denna utgår dock* inte med högre belopp än som har influtit vid försäljningen. I de fall som avses i 7 § andra stycket ska kostnaden för förbättringen avräknas från ersättningen.

Ansökan om ersättning prövas av *Rikspolisstyrelsen om en polismyndighet fattat beslutet om försäljning. I annat fall prövas ersättningsfrågan av* den myndighet som beslutat om försäljningen.

Har egendomen sålts, har ägaren eller annan rättsinnehavare rätt till ersättning. *Ersättning betalas inte ut* med högre belopp än som har influtit vid försäljningen. I de fall som avses i 7 § andra stycket ska kostnaden för förbättringen avräknas från ersättningen.

Ansökan om ersättning prövas av den myndighet som beslutat om försäljningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2010:1219.

² Senaste lydelse 2009:1172.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen

Härigenom föreskrivs att i 4 § lagen (1975:74) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter för trädgårdsnäringen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

För tillsyn och kontroll enligt denna lag *äger* myndighet som regeringen bestämmer tillträde till område, lokal eller annat utrymme. Myndigheten får där göra undersökning eller *taga* prov. Myndigheten har rätt att *efter anfordran* *erhålla* de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Det åligger polismyndighet att lämna den handräckning som behövs för tillsyn och kontroll enligt denna lag.

För tillsyn och kontroll enligt denna lag *har den* myndighet som regeringen bestämmer *rätt att få* tillträde till område, lokal eller annat utrymme. Myndigheten får där göra undersökning eller *ta* prov. Myndigheten har rätt att på *uppmaning få* de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten ska lämna den handräckning som behövs för tillsyn och kontroll enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1977:415.

2.28 Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 37 § trafikskadelagen (1975:1410)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förare av moped och förare av motorredskap som, utan att vara registrerat i vägtrafikregistret, omfattas av denna lag *skall* under färd här i landet *medföra* bevis om att fordonet är trafikförsäkrat och på *anmodan* visa upp beviset för bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till penningböter. *Han är* dock fri från ansvar, om han senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos *polismyndighet* att han hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen *samt* omständigheterna *ger vid handen* att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende.

Föreslagen lydelse

37 §²

Förare av moped och förare av motorredskap som, utan att vara registrerat i vägtrafikregistret, omfattas av denna lag *ska* under färd här i landet *ha med sig* bevis om att fordonet är trafikförsäkrat och på *uppmaning* visa upp beviset för *en* bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till penningböter. *Föraren ska* dock *vara* fri från ansvar, om han *eller hon* senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos *Polismyndigheten* att han *eller hon* hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen *och* omständigheterna *visar* att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1994:43.

² Senaste lydelse 2002:343.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift

Härigenom föreskrivs att 8–10 §§ lagen (1976:206) om felparkeringsavgift¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Meddelas parkeringsanmärkning och anser fordonets förare eller ägare att *så ej hade bort ske*, får han ansöka om rättelse hos *polismyndigheten i det polisdistrikt där anmärkningen meddelades*. *Bifalles* ansökan, *undandröjer* myndigheten betalningsansvaret.

Bifalles ej ansökan om rättelse eller kan frågan *icke* lämpligen prövas i denna ordning, *erinras* den som har begärt rättelse om möjligheten att bestrida betalningsansvar på det sätt som anges i 9 §.

Mot beslut med anledning av begäran om rättelse får talan *ej* föras.

Meddelas *en* parkeringsanmärkning och anser fordonets förare eller ägare att *detta inte borde ha skett*, får han *eller hon* ansöka om rättelse hos *Polismyndigheten*. *Bifalls* ansökan, *ska* myndigheten *undandröja* betalningsansvaret.

Bifalls *inte* ansökan om rättelse eller kan frågan *inte* lämpligen prövas i denna ordning, *ska* den som har begärt rättelse *upplysas* om möjligheten att bestrida betalningsansvar på det sätt som anges i 9 §.

Mot beslut med anledning av begäran om rättelse får talan *inte* föras.

9 §²

Ägare av fordon, *i fråga om* vilket parkeringsanmärkning har meddelats, får hos *polismyndigheten i det polisdistrikt där parkeringsanmärkningen meddelades* skriftligen anmäla att han bestrider betalningsansvar. *Därvid* skall han ange de omständigheter som bestridandet grundas på och den bevisning som åberopas.

Har bestridande anmälts, verkställer *polismyndigheten* den utredning som behövs. Sedan utredningen har avslutats, meddelar *polismyndigheten* beslut med anledning av bestridandet. Finner myndigheten att parkeringsanmärkning *ej hade bort meddelas* eller att betal-

Ägaren av ett fordon, *för* vilket parkeringsanmärkning har meddelats, får hos *Polismyndigheten* skriftligen anmäla att han *eller hon* bestrider betalningsansvar. *I anmälan* ska han *eller hon* ange de omständigheter som bestridandet grundas på och den bevisning som åberopas.

Har bestridande anmälts, verkställer *Polismyndigheten* den utredning som behövs. Sedan utredningen har avslutats, meddelar *Polismyndigheten* beslut med anledning av bestridandet. Finner myndigheten att parkeringsanmärkning *inte borde ha meddelats* eller att

¹ Lagen omtryckt 1987:25.

² Senaste lydelse 1988:1180.

ningsansvar av annan anledning *ej* åvilar den som bestritt sådant ansvar, undanröjer den betalningsansvaret.

Anmäles bestridande senare än sex månader efter det att avgiften har *erlagts* eller *kronofogdemyndigheten* vidtagit åtgärd för indrivning av avgiften, *avvisas* anmälan.

den som bestritt betalningsansvar av någon annan anledning *inte* är betalningsansvarig, *ska myndigheten undanröja* betalningsansvaret.

Anmäls bestridande senare än sex månader efter det att avgiften har *betalats* eller *Kronofogdemyndigheten* vidtagit åtgärd för indrivning av avgiften, *ska* anmälan *avvisas*.

10 §³

Ett beslut enligt 9 § som innebär att betalningsansvaret undanröjts får inte överklagas.

Andra beslut enligt 9 § överklagas skriftligen till den tingsrätt inom vars domkrets överträdelsen har ägt rum. Överklagandet *skall* ges in till *polismyndigheten*. Det *skall* ha kommit in dit senast tre veckor från det klaganden fick del av beslutet. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat anges i denna lag.

Omständigheter eller bevis som inte angetts vid *polismyndigheten* får i tingsrätten eller hovrätten åberopas endast om parten gör sannolikt, att han haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att ange omständigheten eller beviset vid *polismyndigheten*, eller om det av annan särskild anledning bör tillåtas att omständigheten eller beviset åberopas.

Andra beslut enligt 9 § överklagas skriftligen till den tingsrätt inom vars domkrets överträdelsen har ägt rum. Överklagandet *ska* ges in till *Polismyndigheten*. Det *ska* ha kommit in dit senast tre veckor från det *att* klaganden fick del av beslutet. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat anges i denna lag.

Omständigheter eller bevis som inte angetts vid *Polismyndigheten* får i tingsrätten eller hovrätten åberopas endast om parten gör sannolikt, att han *eller hon* haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att ange omständigheten eller beviset vid *Polismyndigheten*, eller om det av annan särskild anledning bör tillåtas att omständigheten eller beviset åberopas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 1996:257.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.

Härigenom föreskrivs att 4, 7 och 7 a §§ lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

En omhändertagen person som inte bereds vård på sjukhus eller någon annan vårdinrättning *och* inte *heller* tas om hand på något annat sätt *eller annars* kan frigges får hållas kvar. Den omhändertagne får *därvid* tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet. Förvaras den omhändertagne hos Kriminalvården *skall* myndigheten utöva tillsyn över den omhändertagne enligt 6 § samt fullgöra de uppgifter som avses i 7 § första och andra styckena, om inte uppgifterna har fullgjorts av *polisen*.

En omhändertagen person som inte bereds vård på sjukhus eller någon annan vårdinrättning, inte tas om hand på något annat sätt *och som inte heller* kan frigges, får hållas kvar. Den omhändertagne får *då* tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning eller säkerhet. Förvaras den omhändertagne hos Kriminalvården *ska* myndigheten utöva tillsyn över den omhändertagne enligt 6 § samt fullgöra de uppgifter som avses i 7 § första och andra styckena, om inte uppgifterna har fullgjorts av *Polismyndigheten. Motsvarande skyldigheter har annan myndighet vars tjänstemän med laga stöd har omhändertagit någon enligt denna lag.*

7 §²

Den som är omhändertagen enligt denna lag *skall* så snart som möjligt underrättas om anledningen till omhändertagandet.

Bedöms den omhändertagne vara i behov av hjälp eller stöd från samhällets sida, *skall polisen* innan omhändertagandet upphör *gå honom till handa med råd* och upplysningar samt, i den mån det *lämpligen kan ske*, samråda med annat samhällsorgan som har till uppgift att tillgodose sådant behov.

Den som är omhändertagen enligt denna lag *ska* så snart som möjligt underrättas om anledningen till omhändertagandet.

Bedöms den omhändertagne vara i behov av hjälp eller stöd från samhällets sida, *ska Polismyndigheten* innan omhändertagandet upphör *ge honom eller henne råd* och upplysningar samt, i den mån det *är lämpligt*, samråda med annat samhällsorgan som har till uppgift att tillgodose *ett* sådant behov.

¹ Senaste lydelse 2005:973.

² Senaste lydelse 1984:391.

Den omhändertagne *skall* frigges så snart det *finnes kunna* ske utan men för honom själv och *anledning till* omhändertagande *ej längre föreligger*. Frigivandet *skall* dock alltid *äga rum* senast inom åtta timmar efter omhändertagandet, om det *ej* uppenbarligen är förenligt med *den omhändertagnes* eget intresse att han får *kvarstanna* kortare tid därutöver.

Den omhändertagne *ska* frigges så snart det *kan* ske utan men för honom *eller henne* själv och *det inte längre finns skäl* för omhändertagande. *Den omhändertagne ska* dock alltid *frigges* senast åtta timmar efter omhändertagandet, om det *inte* uppenbarligen är förenligt med *hans eller hennes* eget intresse att han *eller hon* får *stanna kvar* en kortare tid därutöver.

7 a §³

Förvaras den omhändertagne hos Kriminalvården *skall* myndigheten underrätta *den polismyndighet som beslutat om omhändertagande* så snart det finns skäl att ompröva beslutet.

Förvaras den omhändertagne hos Kriminalvården *ska* myndigheten underrätta *Polismyndigheten* så snart det finns skäl att ompröva beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2005:973.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1977:67) om tilläggsavgift i kollektiv persontrafik ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Resande som vägrar att lösa biljett eller *erlägga* tilläggsavgift får avvisas från färdmedlet av tjänsteman som utför avgiftskontroll. Vad som nu har sagts om färdmedel gäller även sådant område för järnvägs-, spårvägs- eller tunnelbanetrafik *till vilket* allmänheten *äger* tillträde endast om *färdavgift* har *erlagts*.

På begäran av tjänsteman som utför avgiftskontroll *lämnar polismyndighet* handräckning för *verkställande* av sådan avvisning som avses i första stycket.

Resande som vägrar att lösa biljett eller *betala* tilläggsavgift får avvisas från färdmedlet av *en* tjänsteman som utför avgiftskontroll. Vad som nu har sagts om färdmedel gäller även sådant område för järnvägs-, spårvägs- eller tunnelbanetrafik *som* allmänheten har tillträde *till* endast om *avgift för resa* har *betalats*.

På begäran av *en* tjänsteman som utför avgiftskontroll *ska Polismyndigheten lämna* handräckning för *att verkställa* sådan avvisning som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.32 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § arbetsmiljölagen (1977:1160)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

5 §²

För tillsyn enligt denna lag *har* tillsynsmyndighet tillträde till arbetsställe och får där göra undersökningar och *taga* prov. För uttaget prov *utgår ej* ersättning.

Det åligger polismyndighet att lämna den handräckning som behövs för utövande av tillsyn enligt denna lag.

Regeringen eller, efter regeringens *bestämmande*, Arbetsmiljöverket, *kan* föreskriva skyldighet att ersätta *tillsynsmyndighet sådana* kostnader för provtagning och undersökning av prov som *har varit* skäligen påkallade.

För tillsyn enligt denna lag *ska* tillsynsmyndigheten *ges* tillträde till arbetsställe och får där göra undersökningar och *ta* prov. För uttaget prov *betalas inte* ersättning.

På begäran av tillsynsmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den handräckning som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna utöva tillsyn enligt denna lag.

Regeringen eller, efter regeringens *bemyndigande*, Arbetsmiljöverket, *får* föreskriva skyldighet att ersätta *tillsynsmyndighetens* kostnader för provtagning och undersökning av prov som skäligen *har krävts*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1991:677.

² Senaste lydelse 2000:764.

2.33 Förslag till lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)

Häri genom föreskrivs att 47, 48 och 56 §§ förfogandelagen (1978:262) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

För kontroll av att uppgift som har lämnats enligt 46 § är riktig och fullständig *skall* uppgiftsskyldig på begäran av länsstyrelse eller av annan myndighet som regeringen bestämmer tillhandahålla myndigheten handelsböcker och andra affärshandlingar på tid och plats som myndigheten fastställer.

Efterkommer uppgiftsskyldig ej begäran enligt första stycket eller *föreligger* särskild anledning till kontroll, får myndighet som sägs i första stycket besluta om undersökning av kontor, fabrik, butik, serveringslokal, lagerlokal, ladugård eller annat utrymme eller förvaringsställe, som den uppgiftsskyldige råder över, och om omhändertagande av hans handelsböcker och andra affärshandlingar.

Vid undersökning och omhändertagande enligt andra stycket *skall* bestämmelserna i 28 kap. rättegångsbalken om husrannsakan gälla i tillämpliga delar. Myndigheten utövar den befogenhet som vid husrannsakan tillkommer undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. *Det åligger polismyndighet att* lämna den handräckning som behövs för undersökningen och omhändertagandet.

48 §

Ägare eller innehavare av egendom, beträffande vilken förberedelser för förfogande enligt 63 § kommer i fråga, är på begäran av myndighet som regeringen bestämmer skyldig att lämna för sådant ändamål nödvändiga uppgifter om egendomen och att tillhandahålla den för besiktning på tid och plats som myndigheten fastställer.

För kontroll av att uppgift som har lämnats enligt 46 § är riktig och fullständig *ska en* uppgiftsskyldig på begäran av länsstyrelse eller av annan myndighet som regeringen bestämmer tillhandahålla myndigheten handelsböcker och andra affärshandlingar på tid och plats som myndigheten fastställer.

Följer den uppgiftsskyldige inte begäran enligt första stycket eller *finns det* särskild anledning till kontroll, får myndighet som sägs i första stycket besluta om undersökning av kontor, fabrik, butik, serveringslokal, lagerlokal, ladugård eller annat utrymme eller förvaringsställe, som den uppgiftsskyldige råder över, och om omhändertagande av hans *eller hennes* handelsböcker och andra affärshandlingar.

Vid undersökning och omhändertagande enligt andra stycket *ska* bestämmelserna i 28 kap. rättegångsbalken om husrannsakan gälla i tillämpliga delar. Myndigheten utövar den befogenhet som vid husrannsakan tillkommer undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. *Polismyndigheten ska* lämna den handräckning som behövs för undersökningen och omhändertagandet.

Har någon *underlåtit* att fullgöra skyldighet enligt första stycket, får *länsstyrelse* förelägga honom vid vite att fullgöra skyldigheten.

Efterkommes icke föreläggande vid vite att hålla egendom tillgänglig för besiktning, får länsstyrelsen i stället för att *utsätta* nytt vite besluta om handräckning för att genomföra besiktningen. Sådan handräckning lämnas av *polismyndighet* på den försumliga bekostnad.

Har någon *försummat* att fullgöra skyldighet enligt första stycket, får *länsstyrelsen* förelägga honom *eller henne* vid vite att fullgöra skyldigheten.

Följs inte ett föreläggande vid vite att hålla egendom tillgänglig för besiktning, får länsstyrelsen i stället för att *förelägga* nytt vite besluta om handräckning för att genomföra besiktningen. Sådan handräckning lämnas av *Polismyndigheten* på den försumliga bekostnad.

56 §

Underlåter någon att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla egendom, som omfattas av beslut om förfogande, *skall polismyndighet* lämna den handräckning som behövs för verkställighet av beslutet. Om dröjsmål kan medföra fara och *polismyndighet icke* är tillgänglig, får den myndighet som har utövat förfoganderätten själv verkställa beslutet.

Är fråga om förfogande för *försvarsmaktens* behov och skulle dröjsmål med verkställighet av beslutet om förfogande medföra allvarlig olägenhet, får myndighet som avses i första stycket *vidtaga* åtgärd som där sägs, även om ägaren eller innehavaren *icke* har fått del av beslutet.

Försummar någon att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla egendom, som omfattas av beslut om förfogande, *ska Polismyndigheten* lämna den handräckning som behövs för verkställighet av beslutet. Om dröjsmål kan medföra fara och *Polismyndigheten inte* är tillgänglig, får den myndighet som har utövat förfoganderätten själv verkställa beslutet.

Är *det* fråga om förfogande för *Försvarsmaktens* behov och skulle dröjsmål med verkställighet av beslutet om förfogande medföra allvarlig olägenhet, får myndighet som avses i första stycket *vidta* åtgärd som där sägs, även om ägaren eller innehavaren *inte* har fått del av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.34 Förslag till lag om ändring i ransoneringslagen (1978:268)

Härigenom föreskrivs att 15 och 35 §§ ransoneringslagen (1978:268) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Näringsidkare som avses med beslut om förfogande eller dispositionsförbud är skyldig att vårda egendomen *samt* att, om det *påfordras*, avlämna förnödenhet som *skall* avstås enligt beslut om förfogande. Tid och plats för avlämnande *fastställs* av den myndighet som har meddelat beslutet eller av myndighet som regeringen bestämmer.

Kan näringsidkaren *icke* tillfredsställande fullgöra skyldighet enligt första stycket, *skall* han utan dröjsmål anmäla detta till den myndighet som har meddelat beslutet eller bestämmelse om fullgörande av det.

Underlåter näringsidkare att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla egendom som omfattas av beslut om förfogande, *skall polismyndighet* lämna den handräckning som behövs för *verkställighet* av beslutet.

Näringsidkare som avses med beslut om förfogande eller dispositionsförbud är skyldig att vårda egendomen *och* att, om det *krävs*, avlämna förnödenhet som *ska* avstås enligt beslut om förfogande. Tid och plats för avlämnande *fastställs* av den myndighet som har meddelat beslutet eller av *den* myndighet som regeringen bestämmer.

Kan näringsidkaren *inte* tillfredsställande fullgöra skyldighet enligt första stycket, *ska* han *eller hon* utan dröjsmål anmäla detta till den myndighet som har meddelat beslutet eller bestämmelse om fullgörande av det.

Försummar en näringsidkare att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla egendom som omfattas av beslut om förfogande, *ska Polismyndigheten* lämna den handräckning som behövs för *att verkställa* beslutet.

35 §

Om uppgiftsskyldig *ej efterkommer* begäran enligt 34 § eller om det beträffande någon *föreligger* särskild anledning *till kontroll huruvida uppgiftsskyldighet vederbörligen* har fullgjorts, får myndighet som avses i 34 § besluta om undersökning av kontor, fabrik, butik, serveringslokal, lagerlokal, ladugård eller annat utrymme eller förvaringsställe, som *han* råder över, och om omhändertagande av hans handelsböcker och andra affärshandlingar. Även *i fråga om*

Om *en* uppgiftsskyldig *inte följer en* begäran enligt 34 § eller om det beträffande någon *finns* särskild anledning *att kontrollera om uppgiftsskyldigheten* har fullgjorts, får myndighet som avses i 34 § besluta om undersökning av kontor, fabrik, butik, serveringslokal, lagerlokal, ladugård eller annat utrymme eller förvaringsställe, som *den uppgiftsskyldige* råder över, och om omhändertagande av hans *eller hennes* handelsböcker och andra affärshand-

utrymme som avses i 33 § andra stycket får *undersökning ske*.

Vid undersökning och omhändertagande enligt första stycket *skall* bestämmelserna i 28 kap. rättegångsbalken om husrannsakan gälla i tillämpliga delar. Myndigheten utövar *därvid* den befogenhet som vid husrannsakan tillkommer undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. *Det åligger polismyndighet att* lämna den handräckning som behövs för undersökningen och omhändertagandet.

Även utrymme som avses i 33 § andra stycket får *undersökas*.

Vid undersökning och omhändertagande enligt första stycket *ska* bestämmelserna i 28 kap. rättegångsbalken om husrannsakan gälla i tillämpliga delar. Myndigheten utövar *då* den befogenhet som vid husrannsakan tillkommer undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. *Polismyndigheten ska* lämna den handräckning som behövs för undersökningen och omhändertagandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.35 Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)

Härigenom föreskrivs att 2 och 5 a §§ passlagen (1978:302) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Pass utfärdas av passmyndighet.

Polismyndighet är passmyndighet inom riket.

Utom riket fullgör beskickningar och karriärkonsulat uppgifter som passmyndighet i den utsträckning som beslutas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får också besluta att ett honorärkonsulat i begränsad utsträckning ska fullgöra uppgifter som passmyndighet.

Polismyndigheten är passmyndighet inom riket.

Utom riket fullgör beskickningar och karriärkonsulat uppgifter som passmyndighet i den utsträckning som beslutas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta att ett honorärkonsulat i begränsad utsträckning ska fullgöra uppgifter som passmyndighet.

5 a §²

Polisen har till uppgift att övervaka att bestämmelserna i 5 § följs.

Polismyndigheten ska övervaka att bestämmelserna i 5 § följs.

Den som enligt 5 § ska medföra pass ska på begäran

1. överlämna passet till en polisman *eller* särskilt förordnad passkontrollant, tjänsteman vid Kustbevakningen, Tullverket eller Migrationsverket,

2. låta befattningshavare enligt 1 ta passinnehavarens fingeravtryck och en bild i digitalt format av *dennes* ansikte för kontroll av att dessa motsvarar de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet.

När en kontroll enligt andra stycket 2 har genomförts, ska fingeravtrycken och ansiktsbilden samt de biometriska data som *därvid* har tagits fram omedelbart förstöras.

1. överlämna passet till en polisman, *en* särskilt förordnad passkontrollant *eller en* tjänsteman vid Kustbevakningen, Tullverket eller Migrationsverket,

2. låta *en* befattningshavare enligt 1 ta passinnehavarens fingeravtryck och en bild i digitalt format av *hans eller hennes* ansikte för kontroll av att dessa motsvarar de fingeravtryck och den ansiktsbild som finns sparade i passet.

När en kontroll enligt andra stycket 2 har genomförts, ska fingeravtrycken och ansiktsbilden samt de biometriska data som *då* har tagits fram omedelbart förstöras.

¹ Senaste lydelse 2008:382.

² Senaste lydelse 2009:387.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.36 Förslag till lag om ändring i brottskadelagen (1978:413)

Härigenom föreskrivs att 14 § brottskadelagen (1978:413)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Om allmänt åtal har väckts, *skall* ansökan om brottskadeersättning göras inom två år från det att dom eller slutligt beslut har vunnit laga kraft. Har allmänt åtal inte väckts men förundersökning inletts, *skall* ansökan göras inom två år från det att förundersökningen lagts ned eller avslutats. I övriga fall *skall* ansökan göras inom två år från det att brottet begicks.

Om det finns synnerliga skäl kan en ansökan prövas även om den har kommit in för sent.

Ansökan prövas endast om brottet har anmälts till åklagare eller *polismyndighet* eller om sökanden visar giltig anledning till att någon sådan anmälan inte har gjorts.

Om allmänt åtal har väckts, *ska* ansökan om brottskadeersättning göras inom två år från det att dom eller slutligt beslut har vunnit laga kraft. Har allmänt åtal inte väckts men förundersökning inletts, *ska* ansökan göras inom två år från det att förundersökningen lagts ned eller avslutats. I övriga fall *ska* ansökan göras inom två år från det att brottet begicks.

Ansökan prövas endast om brottet har anmälts till åklagare eller *Polismyndigheten* eller om sökanden visar giltig anledning till att någon sådan anmälan inte har gjorts.

I fråga om preskription av en fordran på brottskadeersättning gäller vad som föreskrivs i 3 § preskriptionslagen (1981:130) om preskription av en fordran på skadestånd i anledning av brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2005:955.

2.37 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg

Härigenom föreskrivs att 2, 3, 5, 6 och 8 §§ lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg får bedrivas endast efter tillstånd. Sådan försäljning får ske endast till den som i sitt yrke eller annars har ett beaktansvärt behov av dyrkverktyg och skäligen kan antas inte komma att missbruka dem.

Tillstånd får ges åt den som har gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet och som kan antas komma att bedriva försäljningen i enlighet med vad som har sagts i första stycket. I fråga om juridiska personer *skall* det för verksamheten finnas en föreståndare som tillståndsmyndigheten har godkänt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *rikspolisstyrelsen* får meddela närmare föreskrifter rörande försäljningen.

Tillstånd får ges åt den som har gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet och som kan antas komma att bedriva försäljningen i enlighet med vad som har sagts i första stycket. I fråga om juridiska personer *ska* det för verksamheten finnas en föreståndare som tillståndsmyndigheten har godkänt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *Polismyndigheten* får meddela närmare föreskrifter om försäljningen.

3 §

Fråga om tillstånd prövas av polismyndigheten i den ort där rörelsen huvudsakligen skall bedrivas.

Frågor om tillstånd prövas av Polismyndigheten.

5 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de med stöd av lagen meddelade föreskrifterna utövas av polismyndigheten.

Tillsynen *skall* utövas så, att den inte vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Polismyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen efterlevs.

Tillsynen *ska* utövas så, att den inte vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

6 §

Den som har tillstånd enligt denna lag är skyldig att *efter anmodan* av *polismyndigheten* lämna de upplysningar, handlingar, varuprov och liknande som behövs för tillsynen.

Den som har tillstånd enligt denna lag är skyldig att *på uppmaning* av *Polismyndigheten* lämna de upplysningar, handlingar, varuprov och liknande som behövs för tillsynen.

8 §¹

Polismyndighetens beslut överklagas hos länsstyrelsen.

Polismyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut enligt denna lag som rör annat än återkallelse av tillstånd skall gälla omedelbart, om *ej* annat föreskrivs. Om det finns särskilda skäl för *det*, får föreskrivas att beslut om återkallelse av tillstånd skall gälla omedelbart.

Beslut enligt denna lag som rör annat än återkallelse av tillstånd gäller omedelbart, om *inte* annat föreskrivs. Om det finns särskilda skäl får *det* föreskrivas att beslut om återkallelse av tillstånd ska gälla omedelbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1995:1704.

2.38 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m.

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (1979:377) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §¹

Kustbevakningen, Tullverket och *polismyndigheterna* biträder registermyndigheten med att vaka över att bestämmelser i lag eller annan författning om båtregistrering och båtidentifiering följs. *De angivna myndigheterna* har, liksom registermyndigheten, för detta ändamål rätt till tillträde till båt. De *skall* underrätta registermyndigheten om försummelser att följa bestämmelserna.

Kustbevakningen, Tullverket och *Polismyndigheten* biträder registermyndigheten med att vaka över att bestämmelser i lag eller annan författning om båtregistrering och båtidentifiering följs. *Dessa myndigheter* har, liksom registermyndigheten, för detta ändamål rätt till tillträde till båt. De *ska* underrätta registermyndigheten om försummelser att följa bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2001:379.

2.39 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.

Häri genom föreskrivs att 1, 5, 7 och 11 §§ lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁸³

Kommer riket i krig, *skall* den övervakning av *samfärdseln* över rikets gränser som ankommer på *polis- och tullväsendet samt försvarsmakten* och *kustbevakningen* samordnas i de avseenden som anges i 2 §.

Är riket i krigsfara eller råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara *vari* riket har befunnit sig, får regeringen föreskriva att gränsövervakningen *skall* samordnas i de avseenden som anges i 2 §.

Kommer riket i krig *ska* den övervakning av *trafiken* över rikets gränser som ankommer på *Polismyndigheten, Tullverket, Försvarsmakten* och *Kustbevakningen* samordnas i de avseenden som anges i 2 §.

Är riket i krigsfara eller råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara *som* riket har befunnit sig *i*, får regeringen föreskriva att gränsövervakningen *ska* samordnas i de avseenden som anges i 2 §.

5 §⁸⁴

Den personal som *skall* fullgöra gränsövervakningen (gränsövervakningspersonalen) tas ut bland *polispersonal, annan passkontrollpersonal inom polisväsendet, tullpersonal* samt personal ur *försvarsmaktens* enheter enligt den organisationsplan som anges i 11 §.

För *kustbevakningen* gäller *därvid* särskilda föreskrifter.

Den personal som *ska* fullgöra gränsövervakningen (gränsövervakningspersonalen) tas ut bland *polismän, särskilt förordnade passkontrollanter, tulltjänstemän* samt personal ur *Försvarsmaktens* enheter enligt den organisationsplan som anges i 11 §.

För *Kustbevakningen* gäller särskilda föreskrifter.

7 §

När beslut av *polismyndighet* eller *polisman* *ej* utan fara kan avvaktas, har även annan gränsövervakningsman än *polisman* *dennes* befogenhet att

1. gripa den *mot vilken skäl förekommer till anhållande* för spioneri, sabotage eller *annan brotts-*

När beslut av *Polismyndigheten* eller *en polisman* *inte* utan fara kan avvaktas, har även annan gränsövervakningsman *polismans* befogenhet att

1. gripa den *som det finns skäl att anhålla* för spioneri, sabotage eller *andra brott* till fara för rikets

⁸³ Senaste lydelse 1988:450.

⁸⁴ Senaste lydelse 1988:450.

lig verksamhet till fara för rikets försvar eller säkerhet,

2. verkställa beslag, göra husrannsakan samt *företaga* kroppsvisitation och kroppsbesiktning vid misstanke om *sådan brottslig verksamhet* som avses vid 1,

3. tillfälligt *omhändertaga* den som enligt utlänningslagstiftningen får tas i förvar av *polismyndighet*.

Att gränsövervakningsman får gripa den som har begått brott, varå fängelse kan följa, och som träffas på bar gärning eller flyende fot och den som är efterlyst för brott samt att beslag får läggas på föremål som därvid påträffas, följer av 24 kap. 7 § andra stycket och 27 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken.

Gränsövervakningsman får, även om *förutsättningar* för beslag *ej föreligger*, hålla kvar gods vars befordran skulle medföra uppenbar fara för rikets försvar eller säkerhet.

Gränsövervakningsman, som har vidtagit annan åtgärd enligt denna paragraf än kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, *skall* så skyndsamt som möjligt anmäla det till sin förman. *Det åligger förmannen att omedelbart pröva om tvångsmedel, som ej redan har upphört, skall bestå. Finner denne att tvångsmedlet skall bestå, skall ärendet genast överlämnas till den åklagar-, polis- eller tullmyndighet eller den militära myndighet som har att besluta om fortsatta åtgärder.*

försvar eller säkerhet,

2. verkställa beslag, göra husrannsakan samt *företa* kroppsvisitation och kroppsbesiktning vid misstanke om *sådana brott* som avses i 1,

3. tillfälligt *omhänderta* den som enligt utlänningslagstiftningen får tas i förvar av *Polismyndigheten*.

Det följer av 24 kap. 7 § andra stycket och 27 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken att en gränsövervakningsman får

1. gripa den som har begått brott på vilket fängelse kan följa och som träffas på bar gärning eller flyende fot, eller som är efterlyst för brott, och

2. ta föremål som då påträffas i beslag.

En gränsövervakningsman får, även om det inte finns förutsättningar för beslag, hålla kvar gods vars befordran skulle medföra uppenbar fara för rikets försvar eller säkerhet.

En gränsövervakningsman, som har vidtagit någon annan åtgärd enligt denna paragraf än kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, ska så skyndsamt som möjligt anmäla det till sin förman. Förmannen ska omedelbart pröva om tvångsmedel, som inte redan har upphört, ska bestå. Finner förmannen att tvångsmedlet ska bestå, ska ärendet genast överlämnas till den åklagare som ska besluta om fortsatta åtgärder. Om Försvarsmakten, Polismyndigheten eller Tullverket ska besluta om fortsatta åtgärder ska ärendet i stället överlämnas dit.

11 §

För samordnad gränsövervakning enligt denna lag *skall* för varje län finnas en organisationsplan. Sådan plan *skall* innehålla föreskrifter om

För samordnad gränsövervakning enligt denna lag *ska det* för varje län finnas en organisationsplan. *Den ska* innehålla föreskrifter om

1. hur verksamheten *skall* bedrivas,

2. vilken polis-, passkontroll- och tullpersonal som *skall* avdelas för verksamheten och vilka militära enheter som *skall* medverka i denna,

3. hur personalen *skall* utbildas och utrustas,

4. vilken materiel som behövs för verksamheten och vem som *skall* tillhandahålla den.

Organisationsplan upprättas och fastställs av länsstyrelsen. Innan planen fastställs *skall* länsstyrelsen samråda med de myndigheter regeringen bestämmer.

Det åligger länsstyrelsen att sörja för personalens utbildning och att i övrigt *vidtaga* de förberedelser som *fordras* för att gränsövervakningen *skall* kunna samordnas enligt denna lag.

1. hur verksamheten *ska* bedrivas,

2. vilka polismän och särskilt förordnade passkontrollanter och vilka tulltjänstemän som *ska* avdelas för verksamheten och vilka militära enheter som *ska* medverka i denna,

3. hur personalen *ska* utbildas och utrustas,

4. vilken materiel som behövs för verksamheten och vem som *ska* tillhandahålla den.

Organisationsplan upprättas och fastställs av länsstyrelsen. Innan planen fastställs *ska* länsstyrelsen samråda med de myndigheter regeringen bestämmer.

Länsstyrelsen *ska* sörja för personalens utbildning och i övrigt *vidta* de förberedelser som *krävs* för att gränsövervakningen *ska* kunna samordnas enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.40 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 2 §, 6 kap. 11 §, 7 kap. 10 och 11 §§ samt 11 kap. 3 och 5 §§ lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

2 §¹

Handlingar som avses i 1 § *skall* i fråga om svenska fartyg på begäran hållas tillgängliga för *polismyndigheten*, Kustbevakningen, den tillsynsmyndighet som avses i 6 kap. 5 § eller annan myndighet som regeringen utser. Detsamma gäller i fråga om *motsvarandet* handlingar på utländska fartyg, som befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, i den mån regeringen föreskriver detta.

Inom en främmande stats sjöterritorium är befälhavare på svenska fartyg skyldiga att låta behöriga utländska myndigheter ta del av sådana handlingar som avses i 1 §.

Handlingar som avses i 1 § *ska* i fråga om svenska fartyg på begäran hållas tillgängliga för *Polismyndigheten*, Kustbevakningen, den tillsynsmyndighet som avses i 6 kap. 5 § eller annan myndighet som regeringen utser. Detsamma gäller i fråga om *motsvarande* handlingar på utländska fartyg, som befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, i den mån regeringen föreskriver detta.

6 kap.

11 §²

Om den tillsynsmyndighet som avses i 5 eller 5 a § har anledning att anta att det har begåtts ett brott som avses i denna lag *skall* myndigheten skyndsamt anmäla detta till *polismyndigheten* eller åklagare. Gäller misstanken ett förbjudet utsläpp *skall* också Kustbevakningen underrättas.

Om det har inletts en förundersökning om brott som avses i denna lag *skall* tillsynsmyndigheten på begäran bistå *polismyndigheten*, Kustbevakningen och åklagare vid undersökningen.

Om den tillsynsmyndighet som avses i 5 eller 5 a § har anledning att anta att det har begåtts ett brott som avses i denna lag *ska* myndigheten skyndsamt anmäla detta till *Polismyndigheten* eller åklagare. Gäller misstanken ett förbjudet utsläpp *ska* också Kustbevakningen underrättas.

Om det har inletts en förundersökning om brott som avses i denna lag *ska* tillsynsmyndigheten på begäran bistå *Polismyndigheten*, Kustbevakningen och åklagare vid undersökningen.

¹ Senaste lydelse 2001:1294.

² Senaste lydelse 2001:1294.

7 kap.

10 §³

Den myndighet som med stöd av 4, 5, 6, 6 a eller 6 b § har förbjudit ett fartygs avgång eller vidare resa eller förbjudit ett fartyg att anlöpa svensk hamn *skall*, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium eller, i fråga om beslut enligt 4 eller 5 §, Sveriges ekonomiska zon, genast anmäla beslutet *för polis-, tull- och lotsmyndigheterna*, Kustbevakningen samt berörda hamnar. Polismyndigheten och Kustbevakningen *skall*, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. *Tull- och lotsmyndigheterna skall*, så länge förbudet gäller, *inställa* de förrättningar för fartygets resa som ankommer på dem.

Gäller förbudet ett svenskt fartyg som befinner sig inom en främmande stats sjöterritorium, är befälhavaren skyldig att på begäran av en svensk utlandsmyndighet lämna fartygets nationalitetshandlingar till myndigheten.

Den myndighet som med stöd av 4, 5, 6, 6 a eller 6 b § har förbjudit ett fartygs avgång eller vidare resa eller förbjudit ett fartyg att anlöpa svensk hamn *ska*, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium eller, i fråga om beslut enligt 4 eller 5 §, Sveriges ekonomiska zon, genast anmäla beslutet *till Polismyndigheten, Tullverket, Sjöfartsverket och Kustbevakningen* samt berörda hamnar. Polismyndigheten och Kustbevakningen *ska*, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. *Tullverket och Sjöfartsverket ska*, så länge förbudet gäller, *ställa in* de förrättningar för fartygets resa som ankommer på dem.

11 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen *utser* meddelar föreskrifter om sådan märkning av olja ombord på fartyg som behövs för att det *skall* kunna fastställas varifrån förorenande olja har kommit.

För att undersöka varifrån förorenande olja har kommit får *polismyndighet* eller den myndighet som har befogenhet att meddela beslut enligt 5 § ta oljeprover ombord på ett fartyg och för sådant ändamål avbryta fartygets resa, om det inte leder till någon väsentlig olägenhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen *bestämmer* meddelar föreskrifter om sådan märkning av olja ombord på fartyg som behövs för att det *ska* kunna fastställas varifrån förorenande olja har kommit.

För att undersöka varifrån förorenande olja har kommit får *Polismyndigheten* eller den myndighet som har befogenhet att meddela beslut enligt 5 § ta oljeprover ombord på ett fartyg och för sådant ändamål avbryta fartygets resa, om det inte leder till någon väsentlig olägenhet.

³ Senaste lydelse 2003:366.

11 kap.

3 §⁴

I fråga om åklagarens och *polismyndighetens* rätt att anlita biträde av Kustbevakningen och att uppdra åt en tjänsteman vid Kustbevakningen att vidta särskilda åtgärder vid förundersökning om brott som avses i 1 § gäller *vad* som sägs i 7 § lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning.

I fråga om åklagarens och *Polismyndighetens* rätt att anlita biträde av Kustbevakningen och att uppdra åt en tjänsteman vid Kustbevakningen att vidta särskilda åtgärder vid förundersökning om brott som avses i 1 § gäller *det* som sägs i 7 § lagen (1982:395) om Kustbevakningens medverkan vid polisiär övervakning.

5 §⁵

En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 24 kap. 7 § rättegångsbalken att gripa den som misstänks för brott som avses i 1 §. Åtgärden *skall* skyndsamt anmälas till åklagaren. *Vad* som föreskrivs i övrigt i rättegångsbalken om befogenheter och skyldigheter i förhållande till den som gripits gäller för tjänstemannen i samma utsträckning som för en polisman, samt, om Kustbevakningen leder förundersökningen, för Kustbevakningen i samma utsträckning som för *en polismyndighet*.

En tjänsteman vid Kustbevakningen har samma befogenhet som en polisman har enligt 24 kap. 7 § rättegångsbalken att gripa den som misstänks för brott som avses i 1 §. Åtgärden *ska* skyndsamt anmälas till åklagaren. *Det* som föreskrivs i övrigt i rättegångsbalken om befogenheter och skyldigheter i förhållande till den som gripits gäller för tjänstemannen i samma utsträckning som för en polisman, samt, om Kustbevakningen leder förundersökningen, för Kustbevakningen i samma utsträckning som för *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

⁴ Senaste lydelse 2001:1294.

⁵ Senaste lydelse 2001:1294.

2.41 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:578) om ordningsvakter

Härigenom föreskrivs att 4–7, 9 och 10 §§ samt rubriken närmast före 10 § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Endast den får förordnas till ordningsvakt som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 *men inte* 65 år. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ordningsvakternas utbildning.

Endast den får förordnas till ordningsvakt som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 år. Regeringen eller *den* myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ordningsvakternas utbildning.

5 §¹

En ordningsvakt förordnas av *Rikspolisstyrelsen om tjänstgöringsområdet berör flera polisdistrikt och i övriga fall av polismyndigheten*. Förordnandet meddelas för viss tid, högst tre år.

En ordningsvakt förordnas av *Polismyndigheten*. Förordnandet meddelas för viss tid, högst tre år.

I förordnandet *skall* anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller. Meddelas förordnandet med stöd av 3 §, *skall* det också innehålla uppgift om tjänstgöringsställe.

I förordnandet *ska det* anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller. Meddelas förordnandet med stöd av 3 §, *ska* det också innehålla uppgift om tjänstgöringsställe.

6 §²

En ordningsvakt lyder under *polismyndigheten i det distrikt där han tjänstgör*. Han är skyldig att lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten, om det inte är uppenbart att *den* inte angår tjänstgöringen som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning.

En ordningsvakt lyder under *Polismyndigheten*. Han *eller hon* är skyldig att lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten, om det inte är uppenbart att *ordern* inte angår tjänstgöringen som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning.

7 §³

En ordningsvakt *skall* hålla *polismyndigheten* underrättad om

En ordningsvakt *ska* hålla *Polismyndigheten* underrättad om för-

¹ Senaste lydelse 1998:1554.

² Senaste lydelse 1989:150.

³ Senaste lydelse 1989:150.

förhållanden som rör hans verksamhet och är av sådan art att de bör komma till myndighetens kännedom.

hållanden som rör hans *eller hennes* verksamhet och är av sådan art att de bör komma till myndighetens kännedom.

9 §

Uppfyller en ordningsvakt inte längre de villkor som anges i 4 §, får förordnandet *återkallas*. Detsamma gäller när det finns något annat särskilt skäl för återkallelse. *Beslut om återkallelse meddelas av den myndighet som har meddelat förordnandet.*

Uppkommer fråga om att återkalla ett förordnande och kan det antas att förordnandet kommer att återkallas, får myndigheten besluta att *avstänga* ordningsvakten från tjänstgöring för tiden till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i annat fall får beslut om avstängning för visst tjänstgöringstillfälle meddelas, om ordningsvakten åsidosätter *vad som åligger honom i hans verksamhet.*

Är det fara i dröjsmål får beslut om avstängning meddelas av en polisman. Ett sådant beslut skall skyndsamt anmälas till *den myndighet som har förordnat ordningsvakten.* Har avstängningen *ej* redan upphört, skall myndigheten omedelbart pröva om den skall bestå.

Besvär

Beslut som en polismyndighet eller Rikspolisstyrelsen har meddelat i ärenden enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Uppfyller en ordningsvakt inte längre de villkor som anges i 4 §, får *Polismyndigheten* återkalla förordnandet. Detsamma gäller när det finns något annat särskilt skäl för återkallelse.

Uppkommer fråga om att återkalla ett förordnande och kan det antas att förordnandet kommer att återkallas, får myndigheten besluta att *stänga av* ordningsvakten från tjänstgöring för tiden till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i annat fall får beslut om avstängning för visst tjänstgöringstillfälle meddelas, om ordningsvakten åsidosätter *sina skyldigheter som ordningsvakt.*

Om myndighetens beslut inte kan avvaktas får en polisman besluta om avstängning. Ett sådant beslut ska skyndsamt anmälas till *Polismyndigheten.* Har avstängningen *inte* redan upphört, ska myndigheten omedelbart pröva om den ska bestå.

Överklagande

10 §⁴

Polismyndighetens beslut i ärenden enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

⁴ Senaste lydelse 1999:330.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014 i fråga om 4 § och i övrigt den 1 januari 2015.

2.42 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:324) om medborgarvittnen

Härigenom föreskrivs att 1 och 3–6 §§ lagen (1981:324) om medborgarvittnen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För att tillgodose allmänhetens intresse av insyn i polisverksamheten får en kommun utse trovärdiga personer att som medborgarvittnen följa *polisens* arbete inom *det polisdistrikt* till vilket kommunen hör.

För att tillgodose allmänhetens intresse av insyn i polisverksamheten får en kommun utse trovärdiga personer att som medborgarvittnen följa *Polismyndighetens* arbete inom *det län* till vilket kommunen hör.

3 §¹

Valbar till medborgarvittne är *var och en* som är folkbokförd inom kommunen och som inte är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Den som inte är svensk medborgare är valbar endast om han sedan tre år är folkbokförd i Sverige. Den som är anställd *inom polisväsendet* får inte väljas till medborgarvittne.

Valbar till medborgarvittne är *den* som är folkbokförd inom kommunen och som inte är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Den som inte är svensk medborgare är valbar endast om *han eller hon* sedan tre år är folkbokförd i Sverige. Den som är anställd *av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* får inte väljas till medborgarvittne.

Om ett medborgarvittne upphör att vara valbar, förfaller uppdraget genast.

4 §

Bestämmelser om medborgarvittnenas tjänstgöring meddelas av kommunen efter samråd med *polisstyrelsen*. Har en annan kommun inom *polisdistriktet* utsett medborgarvittnen, *skall* samråd *ske* även med denna.

Bestämmelser om medborgarvittnenas tjänstgöring meddelas av kommunen efter samråd med *Polismyndigheten*. Har en annan kommun inom *länet* utsett medborgarvittnen, *ska* samråd *äga rum* även med denna.

5 §

Har medborgarvittnen utsetts *skall polisen* i enlighet med vad kommunen har bestämt bereda dem tillfälle att närvara när polisverksamhet utövas. *Vad som har sagts nu* gäller dock inte om av

Har medborgarvittnen utsetts *ska Polismyndigheten* i enlighet med vad kommunen har bestämt bereda dem tillfälle att närvara när polisverksamhet utövas. *Detta* gäller dock inte om av särskilda skäl

¹ Senaste lydelse 1991:527.

särskilda skäl hinder möter med hänsyn till hinder möter med hänsyn till

1. rikets säkerhet,
2. allmän ordning och säkerhet,
3. vittnets eller annan enskilds säkerhet till liv eller hälsa,
4. *polisens* uppgift att förebygga eller beivra brott.
4. *myndighetens* uppgift att förebygga, *förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda* eller beivra brott.

Det gäller inte heller om vittnets närvaro skulle vara oförenlig med en bestämmelse i lag eller annan författning.

6 §

Ett medborgarvittne får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han som medborgarvittne har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden eller förhållanden av betydelse för rikets säkerhet eller för *polisens* verksamhet för att förebygga, *uppdaga*, utreda eller beivra brott.

Ett medborgarvittne får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han *eller hon* som medborgarvittne har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden eller förhållanden av betydelse för rikets säkerhet eller för *Polismyndighetens* verksamhet för att förebygga, *förhindra eller upptäcka brottslig* verksamhet, eller utreda eller beivra brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.43 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol

Härigenom föreskrivs att 2, 4 och 5 §§ lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Säkerhetskontroll beslutas av domstolens chef eller någon annan lagfaren domare som han eller hon har delegerat beslutanderätten till. Ska säkerhetskontroll *ske* med anledning av en viss förhandling, får den även beslutas av rätten.

Innan säkerhetskontroll beslutas ska samråd *ske* med *polismyndigheten* och, om kontroll ska *ske* med anledning av en viss förhandling i brottmål, med åklagaren. Samråd behöver dock inte *ske* om det är uppenbart obehövt.

Ett beslut om säkerhetskontroll ska avse viss tid, dock längst tre månader, eller en viss förhandling. I beslutet ska det anges vilka lokaler som kontrollen ska omfatta.

Säkerhetskontroll beslutas av domstolens chef eller någon annan lagfaren domare som han eller hon har delegerat beslutanderätten till. Ska säkerhetskontroll *genomföras* med anledning av en viss förhandling, får den även beslutas av rätten.

Innan säkerhetskontroll beslutas ska samråd *ske* med *Polismyndigheten* och, om kontroll ska *genomföras* med anledning av en viss förhandling i brottmål, med åklagaren. Samråd behöver dock inte *ske* om det är uppenbart obehövt.

4 §²

En säkerhetskontroll genomförs, efter närmare anvisningar av *polismyndigheten*, av en ordningsvakt under ledning av en polisman eller av en polisman.

En säkerhetskontroll genomförs, efter närmare anvisningar av *Polismyndigheten*, av en ordningsvakt under ledning av en polisman eller av en polisman.

5 §³

Vid en säkerhetskontroll ska vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. För detta ändamål får kroppsvisitation utföras och väskor och andra föremål som påträffas i de lokaler som omfattas av säkerhetskontrollen undersökas.

Kroppsvisitation och undersökning av väskor och andra föremål ska *ske genom användande* av metalldetektor eller annan liknande anordning eller, om det finns sär-

Kroppsvisitation och undersökning av väskor och andra föremål ska *genomföras med hjälp* av metalldetektor eller annan liknande anordning eller, om det finns sär-

¹ 2012:325.

² 2012:325.

³ 2012:325.

skilda skäl, på annat sätt.

Om kroppsvisitation eller undersökning av väskor och andra föremål ska *ske* på annat sätt än *genom användande* av metalldetektor eller annan liknande anordning, ska uppgiften utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som *polismyndigheten* har godkänt för *sådan uppgift*.

Identitetskontroll får genomföras endast för att fastställa om en person som uppger sig inte omfattas av säkerhetskontroll ska undantas från kontrollen.

skilda skäl, på annat sätt.

Om kroppsvisitation eller undersökning av väskor och andra föremål ska *genomföras* på annat sätt än *med hjälp* av metalldetektor eller annan liknande anordning, ska uppgiften utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som *Polismyndigheten* har godkänt för *sådana uppgifter*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.44 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler

Häri genom föreskrivs att 2 § lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Den som svarar för alarmeringscentraler som anges i 1 § får inte utan tillstånd av regeringen spela in telefonsamtal, varigenom någon avser att tillkalla eller annars komma i förbindelse med *polis*, kommunal organisation för räddningstjänst, ambulans eller något annat hjälporgan och som befordras via ett allmänt *telefonnät* till eller från en sådan central.

Den som svarar för alarmeringscentraler som anges i 1 § får inte utan tillstånd av regeringen spela in telefonsamtal varigenom någon avser att tillkalla eller annars komma i förbindelse med *Polismyndigheten*, kommunal organisation för räddningstjänst, ambulans eller något annat hjälporgan och som befordras via ett allmänt *kommunikationsnät* till eller från en sådan central.

Tillstånd får även i den utsträckning som krävs för snabba och effektiva hjälpinsatser innefatta rätt att

1. avlyssna och spela in sådana telefonsamtal som avses i första stycket och som har kopplats vidare av en alarmeringscentral till ett hjälporgan,

2. avbryta pågående telefonsamtal för att samtal *skall* kunna kopplas vidare från en alarmeringscentral till ett hjälporgan.

2. avbryta pågående telefonsamtal för att samtal *ska* kunna kopplas vidare från en alarmeringscentral till ett hjälporgan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2003:784.

2.45 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel

Häri genom föreskrivs att 3 och 8 §§ lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Tillstånd krävs för att anordna automatspel eller ställa upp en spelautomat i lokaler eller på platser som anges i 1 § första och andra styckena. Detta gäller inte för uppställning av en spelautomat och anordnande av spel i samband med offentliga tillställningar av tillfällig karaktär.

I ett tillstånd *skall anges* det antal spelautomater och den typ av spel som tillståndet avser.

Frågan om tillstånd prövas av Lotteriinspektionen. Tillstånd får inte meddelas utan att *polismyndigheten* och berörd kommun hörts i ärendet.

Lotteriinspektionen får ta ut avgifter för prövningen enligt de föreskrifter som regeringen meddelar.

I ett tillstånd *ska* det antal spelautomater och den typ av spel som tillståndet avser *anges*.

Frågan om tillstånd prövas av Lotteriinspektionen. Tillstånd får inte meddelas utan att *Polismyndigheten* och berörd kommun *har* hörts i ärendet.

8 §²

Om den som anordnar automatspel eller som har låtit ställa upp en spelautomat *underlåter att lämna* tillträde eller *tillhandahålla* upplysningar enligt 7 § andra stycket, får Lotteriinspektionen *förelägga* vite.

För att bereda sig tillträde får Lotteriinspektionen vid behov anlita biträde av *polisen*.

Om den som anordnar automatspel eller som har låtit ställa upp en spelautomat *inte ger* tillträde eller *lämnar* upplysningar enligt 7 § andra stycket, får Lotteriinspektionen *besluta de förelägganden som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande får förenas med vite*.

För att bereda sig tillträde får Lotteriinspektionen vid behov anlita biträde av *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2004:1063.

² Senaste lydelse 2004:1063.

2.46 Förslag till lag om ändring i arbetstidslagen (1982:673)

Härigenom föreskrivs att 2 och 21 §§ arbetstidslagen (1982:673) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller inte

1. arbete som utförs under sådana förhållanden att det inte kan anses vara arbetsgivarens uppgift att vaka över hur arbetet är ordnat,

2. arbete som utförs av arbetstagare som med hänsyn till arbetsuppgifter och anställningsvillkor har företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller av arbetstagare som med hänsyn till sina arbetsuppgifter har förtroendet att själva disponera sin arbetstid,

3. arbete som utförs i arbetsgivarens hushåll,

4. fartygsarbete, eller

5. arbete som omfattas av lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att lagen ska tillämpas i fråga om fartygsarbete som har undantagits från tillämpning av bestämmelserna om vilotid i lagen (1998:958) om vilotid för sjömän.

Bestämmelserna i 10 b §, 13 § första stycket, 13 a § och 14 § tredje stycket andra meningen gäller inte när lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget är tillämplig. De gäller inte heller inom offentlig verksamhet – *som exempelvis försvaret, polisen och skydds- och beredskapsarbeten* – för arbete som är speciellt för verksamheten och som är av sådant slag att konflikt inte kan undvikas med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden.

Bestämmelserna i 10 b §, 13 § första stycket, 13 a § och 14 § tredje stycket andra meningen gäller inte när lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget är tillämplig. De gäller inte heller inom offentlig verksamhet för arbete som är speciellt för verksamheten och som är av sådant slag att konflikt inte kan undvikas med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden. *Sådana arbeten kan förekomma hos exempelvis Försvarmakten, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen eller vid skydds- och beredskapsarbeten.*

I lagen om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget finns bestämmelser om årsarbetstid och om ledighet på stationeringsorten för sådan flygpersonal.

¹ Senaste lydelse 2011:740.

Bestämmelserna i 13 § första stycket, 14 § och 15 § tredje stycket gäller inte när lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik är tillämplig.

21 §²

Arbetsmiljöverket har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

För att utöva tillsynen har Arbetsmiljöverket rätt att komma in på arbetsställena. *Polisen skall därvid lämna den handräckning som behövs.*

För att utöva tillsynen har Arbetsmiljöverket rätt att komma in på arbetsställena. *Polismyndigheten ska då lämna den handräckning som behövs.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

² Senaste lydelse 2000:766.

2.47 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m.

Häri genom föreskrivs att 3, 5–10 och 12 §§ samt rubriken närmast före 5 § lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Fråga om tillstånd prövas av *polismyndigheten i den ort där verksamhetens ledning skall utövas.*

Fråga om tillstånd prövas av *Polismyndigheten.*

Direktanslutning till *polisen*

Direktanslutning till *Polismyndigheten*

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver under vilka förutsättningar en larmanläggning får anslutas till larmmottagare hos *polisen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver under vilka förutsättningar en larmanläggning får anslutas till larmmottagare hos *Polismyndigheten.*

6 §

En larminnehavare är skyldig att *iaktta* vad som skäligen *bör ankomma på* honom för att motverka att anläggningen genom obefogade larm förorsakar onödigt arbete för *polisen. I detta hänseende åligger det honom* särskilt att ombesörja den skötsel och tillsyn av larmanläggningen som behövs samt att se till att personer som kan komma i kontakt med den inte av misstag utlöser larmet.

En larminnehavare är skyldig att *göra* vad som skäligen *kan krävas av* honom *eller henne* för att motverka att anläggningen genom obefogade larm förorsakar onödigt arbete för *Polismyndigheten. Larminnehavaren är skyldig* att särskilt ombesörja den skötsel och tillsyn av larmanläggningen som behövs samt att se till att personer som kan komma i kontakt med den inte av misstag utlöser larmet.

7 §

Vid bedömningen av om utryckning *skall* göras eller annan åtgärd *skall* vidtas med anledning av ett larm *bör polismyndigheten*, om åtgärden skulle leda till att andra uppgifter eftersätts, beakta om anläggningen tidigare i stor omfattning har föranlett onödiga insatser från *polisens* sida.

Vid bedömningen av om utryckning *ska* göras eller annan åtgärd vidtas med anledning av ett larm *bör Polismyndigheten*, om åtgärden skulle leda till att andra uppgifter eftersätts, beakta om anläggningen tidigare i stor omfattning har föranlett onödiga insatser från *Polismyndighetens* sida.

8 §

Har en polisutryckning gjorts med anledning av ett larm och kan det antas att larmet har utlösts av miss-tag eller att det har orsakats av andra brister i fråga om anläggningens skötsel eller utrustning, får *Polismyndigheten* förelägga larm-innehavaren att vidta åtgärder för att förebygga ett upprepande.

Föranleder larm från anläggningen polisutryckning efter det att ett föreläggande enligt första stycket har utfärdats och har inte larm-innehavaren dessförinnan visat att han har fullgjort vad som har förelagts honom, *skall han* betala kostnaden för utryckningen, om det inte är uppenbart oskäligt. Fråga om sådan ersättningsskyldighet prövas av *Polismyndigheten*.

Är i sådana fall som avses i första eller andra stycket larmanläggningen ansluten till larmmottagare hos *polisen*, kan *Polismyndigheten*, enligt närmare föreskrifter som regeringen meddelar, besluta att anläggningen inte längre *skall* få vara ansluten.

Har en polisutryckning gjorts med anledning av ett larm och kan det antas att larmet har utlösts av miss-tag eller att det har orsakats av andra brister i fråga om anläggningens skötsel eller utrustning, får *Polismyndigheten* förelägga larm-innehavaren att vidta åtgärder för att förebygga ett upprepande.

Föranleder larm från anläggningen polisutryckning efter det att ett föreläggande enligt första stycket har utfärdats och har inte larm-innehavaren dessförinnan visat att han *eller hon* har fullgjort vad som har förelagts honom *eller henne*, *ska innehavaren* betala kostnaden för utryckningen, om det inte är uppenbart oskäligt. Fråga om sådan ersättningsskyldighet prövas av *Polismyndigheten*.

Är i sådana fall som avses i första eller andra stycket larmanläggningen ansluten till larmmottagare hos *Polismyndigheten*, får *myndigheten*, enligt närmare föreskrifter som regeringen meddelar, besluta att anläggningen inte längre *ska* få vara ansluten.

9 §

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av Polismyndigheten.

Polismyndigheten utövar tillsyn över att denna lag följs.

10 §

Larminstallationsföretag och larminnehavare är skyldiga att *efter anmodan* lämna de upplysningar och *förete* de handlingar som behövs för tillsynen. *Underlåts* detta, får *Polismyndigheten* utfärda vitesföreläggande.

Larminstallationsföretag och larminnehavare är skyldiga att *på uppmaning* lämna de upplysningar och *visa upp* de handlingar som behövs för tillsynen. *Försummas* detta, får *Polismyndigheten* utfärda vitesföreläggande.

12 §¹

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsstyrelsen.

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ett föreläggande enligt 8 § första stycket får inte överklagas särskilt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1995:1712.

2.48 Förslag till lag om ändring i polislagen (1984:387)

Härigenom föreskrivs i fråga om polislagen (1984:387)¹

dels att 5, 5 a och 7 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 4 och 7 a §§ ska utgå,

dels att nuvarande 3 § ska betecknas 6 § och att nuvarande 7 a § ska betecknas 5 §,

dels att 1, 2, 2 a, 4, den nya 5, den nya 6, 10 a, 11, 13 b, 13 c, 15, 16, 17 a, 20, 23, 23 a, 24, 24 d–26 och 29 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 3 § ska sättas närmast före nya 6 §,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 § med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Som ett led i samhällets verksamhet för att främja rättvisa och trygghet *skall* polisens arbete syfta till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att i övrigt tillförsäkra allmänheten skydd och annan hjälp.

Som ett led i samhällets verksamhet för att främja rättvisa och trygghet *ska* polisens arbete syfta till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att i övrigt tillförsäkra allmänheten skydd och annan hjälp.

Polisverksamhet bedrivs av Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

2 §

Till *polisens* uppgifter hör att

Till *Polismyndighetens* uppgifter hör att

1. förebygga brott och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten,

1. förebygga, *förhindra och upptäcka brottslig verksamhet* och andra störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten,

2. övervaka den allmänna ordningen och säkerheten, *hindra störningar därav samt* ingripa när *sådana* har inträffat,

2. övervaka den allmänna ordningen och säkerheten *och* ingripa när *störningar* har inträffat,

3. *bedriva spaning och utredning i fråga om* brott som hör under allmänt åtal

3. *utreda och beivra* brott som hör under allmänt åtal,

¹ Senaste lydelse av

5 § 1998:1555

5 a § 2004:1356

7 § 1989:445

rubriken till 7 a § 1994:264.

4. lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp, när sådant bistånd lämpligen kan ges av polisen,

5. fullgöra den verksamhet som ankommer på *polisen* enligt särskilda bestämmelser.

5. fullgöra den verksamhet som ankommer på *Polismyndigheten* enligt särskilda bestämmelser.

2 a §²

Polisen får bedriva särskilt person-säkerhetsarbete *beträffande* vittnen och andra hotade personer. Regeringen får meddela föreskrifter om sådant säkerhetsarbete. I sådana föreskrifter får det anges att även andra myndigheter får bedriva särskilt personsäkerhetsarbete.

Polismyndigheten får bedriva särskilt personsäkerhetsarbete *i fråga om* vittnen och andra hotade personer. Regeringen får meddela föreskrifter om sådant säkerhetsarbete. I sådana föreskrifter får det anges att även andra myndigheter får bedriva särskilt personsäkerhetsarbete.

3 §

Till Säkerhetspolisens uppgifter hör att

1. förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott mot rikets säkerhet och terrorbrott,

2. utreda och beivra sådana brott som anges i 1 eller som följer av 5,

3. fullgöra uppgifter i samband med personskydd,

4. fullgöra uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),

5. leda annan polisverksamhet om regeringen föreskriver det och i övrigt bedriva sådan verksamhet som framgår av lag eller annan författning eller som regeringen uppdragit åt Säkerhetspolisen att i särskilda hänseenden ansvara för.

När Säkerhetspolisen leder polisverksamhet enligt första stycket ska det som i lag eller annan författning föreskrivs om Polismyndigheten i tillämpliga delar gälla Säkerhetspolisen.

² Senaste lydelse 2006:515.

4 §³

Varje län utgör ett polisdistrikt. I varje polisdistrikt finns en polismyndighet som ansvarar för polisverksamheten inom distriktet. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser bestämmer i vad mån en polismyndighet skall bedriva verksamhet utanför sitt distrikt.

Polismännen är tjänstemän hos polismyndigheterna, i den mån inte annat föreskrivs av regeringen. Regeringen bestämmer vad som avses med polisman.

En polisman är tjänsteman vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, om regeringen inte föreskriver något annat. Regeringen bestämmer vad som avses med polisman.

5 §⁴

En arbetstagare som är anställd vid Rikspolisstyrelsen för arbete i polisverksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet får förflyttas till en annan statlig anställning enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. En arbetstagare som är polisman får därvid endast förflyttas till en annan anställning som polisman.

En arbetstagare som är anställd vid Säkerhetspolisen får förflyttas till en annan statlig anställning enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. En sådan arbetstagare som är polisman får förflyttas endast till en annan anställning som polisman.

Förflyttning enligt första stycket till en anställning hos en myndighet inom något annat verksamhetsområde får ske endast om arbetsuppgifterna är likartade eller arbetstagaren med hänsyn till sin utbildning är lämpad för anställningen.

Förflyttning enligt första stycket till en anställning vid en myndighet inom något annat verksamhetsområde får ske endast om arbetsuppgifterna är likartade eller arbetstagaren med hänsyn till sin utbildning är lämpad för anställningen.

I mål eller ärenden om förflyttning skall 36 § andra stycket, 37 och 39 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning tillämpas.

I mål eller ärenden om förflyttning ska 36 § andra stycket, 37 och 39 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning tillämpas.

6 §⁵

Polisen skall samarbeta med åklagarmyndigheterna. Samarbete skall också äga rum med andra myndigheter och organisationer

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska samarbeta med varandra och med åklagarmyndigheterna.

³ Senaste lydelse 1998:1555. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 7 a § 1994:1051.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 3 § 2003:413.

vilkas verksamhet berör polisverksamheten. Särskilt åligger det därvid polisen att fortlöpande samarbeta med myndigheterna inom socialtjänsten och snarast underrätta dessa om förhållanden som bör föranleda någon åtgärd av dem.

Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Andra myndigheter skall ge polisen stöd i dess arbete.

Polismyndigheten ska fortlöpande samarbeta med myndigheterna inom socialtjänsten och snarast underrätta dessa om förhållanden som bör föranleda någon åtgärd av dem. Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska också samarbeta med andra myndigheter och organisationer vilkas verksamhet berör polisverksamheten.

Andra myndigheter ska ge polisen stöd i dess arbete.

10 a §⁶

Bestämmelserna i 4 kap. 10 § första stycket häkteslagen (2010:611) om rätten att belägga någon med fängsel ska gälla även då en polisman omhändertar eller på annat sätt inskränker någons rörelsefrihet.

En polisman som omhändertar eller på annat sätt inskränker någons rörelsefrihet får belägga honom eller henne med fängsel

1. om han eller hon uppträder våldsamt och det är absolut nödvändigt med hänsyn till hans eller hennes egen eller någon annans säkerhet till liv eller hälsa, eller

2. vid förflyttning inom förvaringslokalen och vid transport eller annan vistelse utanför lokalen, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl.

11 §

Har *polismyndighet* enligt en särskild föreskrift befogenhet att besluta att någon *skall* omhändertas, får en polisman omhänderta *denne* i avvaktan på *polismyndig-*

Har *Polismyndigheten* eller *Säkerhetspolisen* enligt en särskild föreskrift befogenhet att besluta att någon *ska* omhändertas, får en polisman omhänderta *honom* eller

⁶ Senaste lydelse 2010:620.

hetens beslut, om polismannen finner
ner

1. att föreskrivna förutsättningar för beslut om omhändertagande föreligger och

2. att dröjsmål med omhändertagandet innebär fara för liv eller hälsa eller någon annan fara.

13 b §⁷

Har *polismyndigheten* med stöd av 2 kap. 22 eller 23 § ordningslagen (1993:1617) beslutat ställa in eller upplösa en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, får en polisman avvisa eller avlägsna deltagare och åskådare, om det behövs för att syftet med beslutet *skall* uppnås.

Har *Polismyndigheten* med stöd av 2 kap. 22 eller 23 § ordningslagen (1993:1617) beslutat *att* ställa in eller upplösa en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, får en polisman avvisa eller avlägsna deltagare och åskådare, om det behövs för att syftet med beslutet *ska* uppnås.

13 c §⁸

Om en folksamling, som inte är en allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen (1993:1617), genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får deltagarna i folksamlingen avvisas eller avlägsnas från det område eller utrymme där de befinner sig, om det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas.

Om en åtgärd enligt första stycket är otillräcklig för att ordningen ska kunna upprätthållas får deltagarna i folksamlingen avlägsnas längre bort från området eller utrymmet än vad som får ske enligt det stycket (utvidgat avlägsnande). Ett utvidgat avlägsnande får inte verkställas på ett sådant sätt att rörelsefriheten för deltagarna inskränks längre tid än två timmar.

En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas utan föregående beslut av *polismyndigheten* endast om det är så brådskande att *polismyndighetens* beslut inte kan avvaktas.

En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas utan föregående beslut av *Polismyndigheten* endast om det är så brådskande att *myndighetens* beslut inte kan avvaktas.

15 §⁹

Den som har omhändertagits enligt denna lag eller avlägsnats enligt 13 c § andra stycket ska underrättas om anledningen till omhändertagandet eller avlägsnandet så snart som möjligt. Den polisman som har verkställt ett omhändertagande ska så skyndsamt som möjligt anmäla åtgärden till sin förman. Har omhändertagandet inte redan upphört ska förmanen omedelbart pröva om det ska bestå.

Innebär förmannens beslut att

Innebär förmannens beslut att

⁷ Senaste lydelse 1998:27.

⁸ Senaste lydelse 2009:389.

⁹ Senaste lydelse 2009:389.

den som har omhändertagits enligt 11 § ska hållas kvar eller har ingripandet gjorts med stöd av 12 §, ska förmannen skyndsamt underrätta *polismyndigheten* om omhändertagandet och skälet till detta.

Polismyndigheten ska snarast möjligt efter ett omhändertagande enligt 11 § meddela beslut enligt vad som är föreskrivet om detta.

den som har omhändertagits enligt 11 § ska hållas kvar eller har ingripandet gjorts med stöd av 12 §, ska förmannen skyndsamt underrätta *myndigheten* om omhändertagandet och skälet till detta.

Polismyndigheten *eller Säkerhetspolisen* ska snarast möjligt efter ett omhändertagande enligt 11 § meddela beslut enligt vad som är föreskrivet om detta.

16 §¹⁰

Den som har omhändertagits enligt 11 § eller enligt 13 § andra stycket *skall* förhöras så snart som möjligt.

Har omhändertagandet skett enligt 13 § andra stycket *skall* den omhändertagne frigges snarast möjligt efter förhöret. *Den som är under arton år får dock hållas kvar för att genom polisens försorg skyndsamt kunna överlämnas till sina föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. Ingen får hållas kvar längre än sex timmar. Bedöms den omhändertagne vara i behov av hjälp eller stöd från samhällets sida, skall polisen gå honom till handa med råd och upplysningar samt, om det lämpligen kan ske, samråda med annat samhällsorgan som har till uppgift att tillgodose sådant behov.*

När någon har omhändertagits enligt 14 § *skall* åtgärder för att *hans identitet skall fastställas* skyndsamt vidtas. Den omhändertagne *skall* omedelbart frigges så snart han har identifierats. Han får dock inte hållas kvar *under* längre tid än sex timmar eller, om det är av synnerlig vikt att han identifieras, tolv timmar.

Den som har omhändertagits enligt 11 § eller enligt 13 § andra stycket *ska* förhöras så snart som möjligt.

Har omhändertagandet skett enligt 13 § andra stycket *ska* den omhändertagne frigges snarast möjligt efter förhöret. *Polismyndigheten ska dock skyndsamt överlämna den som är under arton år till hans eller hennes föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person. I avvaktan på detta får den unge hållas kvar. Ingen får dock hållas kvar längre än sex timmar. Bedöms den omhändertagne vara i behov av hjälp eller stöd från samhällets sida, ska Polismyndigheten lämna råd och upplysningar. Om det bedöms lämpligt, ska Polismyndigheten samråda med andra samhällsorgan som svarar för hjälp och stöd av sådant slag.*

När någon har omhändertagits enligt 14 § *ska* åtgärder för att *fastställa hans eller hennes identitet* skyndsamt vidtas. Den omhändertagne *ska* omedelbart frigges så snart han *eller hon* har identifierats. Han *eller hon* får dock inte hållas kvar längre än sex timmar eller, om det är av synnerlig vikt att han *eller hon* identifieras, tolv timmar.

¹⁰ Senaste lydelse 1991:140.

17 a §¹¹

Om den som har omhändertagits enligt denna lag eller enligt sådana särskilda föreskrifter som avses i 11 § eller som på någon annan grund är skyldig att stanna kvar hos *polisen* begär det eller om det annars finns skäl för det, ska någon av hans eller hennes närmaste anhöriga eller någon annan person som står honom eller henne särskilt nära underrättas om åtgärden. Vid pågående brottsutredning får dock underrättelsen inte lämnas förrän det kan ske utan men för utredningen.

Om den berörde motsätter sig att någon underrättas om åtgärden, får underrättelse lämnas bara om det finns synnerliga skäl.

Underrättelse behöver inte lämnas om åtgärden har upphört.

20 §¹²

För att söka efter en person som med laga stöd *skall* omhändertas får en polisman bereda sig tillträde till den eftersöktes bostad eller till annat hus, rum eller ställe som tillhör eller disponeras av honom. Detsamma gäller i fråga om en lokal som är tillgänglig för allmänheten. Finns det synnerliga skäl att anta att den eftersökte *eljest* uppehåller sig hos annan, får polismannen bereda sig tillträde även dit. På motsvarande sätt får en polisman bereda sig tillträde till en bostad eller något annat ställe för att söka efter ett föremål som polisen med stöd av lag eller annan författning *skall* omhänderta; *vad* som nyss har sagts om den eftersökte gäller *därvid* föremålets ägare eller innehavare.

För att söka efter någon som har intagits i en kriminalvårdsanstalt efter att ha dömts till fängelse i minst fyra år och som har avvikit får en polisman undersöka transportmedel på viss plats, om den avvikne kan antas utgöra en allvarlig fara för annans liv eller hälsa eller för rikets

Om den som har omhändertagits enligt denna lag eller enligt sådana särskilda föreskrifter som avses i 11 § eller som på någon annan grund är skyldig att stanna kvar hos *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* begär det eller om det annars finns skäl för det, ska någon av hans eller hennes närmaste anhöriga eller någon annan person som står honom eller henne särskilt nära underrättas om åtgärden. Vid pågående brottsutredning får dock underrättelsen inte lämnas förrän det kan ske utan men för utredningen.

För att söka efter en person som med laga stöd *ska* omhändertas får en polisman bereda sig tillträde till den eftersöktes bostad eller till annat hus, rum eller ställe som tillhör eller disponeras av honom *eller henne*. Detsamma gäller i fråga om en lokal som är tillgänglig för allmänheten. Finns det synnerliga skäl att anta att den eftersökte uppehåller sig hos annan, får polismannen bereda sig tillträde även dit. På motsvarande sätt får en polisman bereda sig tillträde till en bostad eller något annat ställe för att söka efter ett föremål som polisen med stöd av lag eller annan författning *ska* omhänderta. *Det* som nyss har sagts om den eftersökte gäller *då i stället* föremålets ägare eller innehavare.

¹¹ Senaste lydelse 2008:70.

¹² Senaste lydelse 1991:665.

säkerhet och det finns särskild anledning att anta att den avvikne kan komma att passera platsen. En polisman har samma befogenhet för att söka efter någon som genomgår psykiatrisk tvångsvård eller som överlämnats till rättspsykiatrisk vård och som avvikit från en sjukvårdsinrättning, om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl att anta att den avvikne utgör en allvarlig fara för annans liv eller hälsa eller för rikets säkerhet.

En åtgärd som avses i första eller andra stycket får endast *om fara är i dröjsmål* vidtas utan föregående beslut av *polismyndigheten*. Endast om det finns särskilda skäl får åtgärden vidtas mellan kl. 21.00 och 6.00.

I fråga om husrannsakan för *eftersökande av föremål som är underkastat beslag och av den som skall gripas, anhållas eller häktas eller hämtas till förhör eller inställelse vid domstol* finns bestämmelser i rättegångsbalken.

En åtgärd som avses i första eller andra stycket får endast *i brådskande fall* vidtas utan föregående beslut av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen*. Endast om det finns särskilda skäl får åtgärden vidtas mellan kl. 21.00 och 6.00.

I fråga om husrannsakan för *att söka efter föremål som kan tas i beslag eller förvar och efter den som ska gripas, anhållas eller häktas eller hämtas till förhör eller inställelse vid domstol* finns bestämmelser i rättegångsbalken.

23 §¹³

Kan det av särskilda skäl anses finnas en risk att något brott, som innebär allvarlig fara för liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom, kommer att förövas på en viss plats, får en polisman i syfte att avvärja brottet eller bereda skydd mot detta, i anslutning till denna plats,

1. bereda sig tillträde till ett hus, rum eller annat ställe för att söka efter sprängmedel, vapen eller något annat farligt föremål,

2. *avstänga*, utrymma eller förbjuda tillträde till ett hus, rum eller annat ställe, meddela förbud mot *flyttande av* visst föremål eller mot trafik med visst kommunikationsmedel eller vidta någon annan sådan åtgärd.

Föreligger allvarlig risk för brott som avses i första stycket, får en polisman för att söka efter ett farligt föremål även kroppsvisitera personer som uppehåller sig på platsen.

En åtgärd som avses i denna paragraf får endast *om fara är i dröjsmål* vidtas utan föregående beslut av *polismyndigheten*.

2. *stänga av*, utrymma eller förbjuda tillträde till ett hus, rum eller annat ställe, meddela förbud mot *att ett* visst föremål *flyttas* eller mot trafik med *ett* visst kommunikationsmedel eller vidta någon annan sådan åtgärd.

Om det finns allvarlig risk för brott som avses i första stycket, får en polisman för att söka efter ett farligt föremål även kroppsvisitera personer som uppehåller sig på platsen.

En åtgärd som avses i denna paragraf får endast *i brådskande fall* vidtas utan föregående beslut av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen*.

¹³ Senaste lydelse 2009:389.

23 a §¹⁴

Polismyndigheten meddelar förordnande att vara arrestantvakt eller passkontrollant för den som inte är anställd som sådan *inom polisväsendet* och inte heller är polisman. Ett förordnande för en arrestantvakt får avse även bevakningsuppdrag utanför förvaringslokalen. I förordnandet *skall* verksamhetens art och omfattning anges. Förordnandet får återkallas.

Polismyndigheten meddelar förordnande att vara arrestantvakt eller passkontrollant för den som inte är anställd som sådan *vid Polismyndigheten* och inte heller är polisman. Ett förordnande för en arrestantvakt får avse även bevakningsuppdrag utanför förvaringslokalen. I förordnandet *ska* verksamhetens art och omfattning anges. Förordnandet får återkallas.

24 §¹⁵

I samband med allvarliga störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten får *polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att ordningen eller säkerheten *skall* kunna upprätthållas, förbjuda tillträde till visst område eller utrymme. Detsamma gäller om det finns risk för sådana störningar.

Under samma förutsättningar som anges i första stycket får *polismyndigheten* anvisa deltagare i en folksamling att följa en viss väg.

Om det är så brådskande att *polismyndighetens* beslut inte kan avvaktas, får en polisman, i avvaktan på *polismyndighetens* beslut, meddela sådana förbud och anvisningar som avses i första och andra stycket.

I samband med allvarliga störningar av den allmänna ordningen eller säkerheten får *Polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att ordningen eller säkerheten *ska* kunna upprätthållas, förbjuda tillträde till *ett* visst område eller utrymme. Detsamma gäller om det finns risk för sådana störningar.

Under samma förutsättningar som anges i första stycket får *Polismyndigheten* anvisa deltagare i en folksamling att följa en viss väg.

Om det är så brådskande att *Polismyndighetens* beslut inte kan avvaktas, får en polisman, i avvaktan på *Polismyndighetens* beslut, meddela sådana förbud och anvisningar som avses i första och andra styckena.

24 d §¹⁶

Hämtas inte egendomen när ett omhändertagande har upphört får *polismyndigheten* under de förutsättningar som anges i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegods m.m. förstöra egendomen eller sälja den för statens räkning.

Den från vilken egendomen omhändertogs *skall* snarast efter om-

Hämtas inte egendomen när ett omhändertagande har upphört får *Polismyndigheten* under de förutsättningar som anges i lagen (1974:1066) om förfarande med förverkad egendom och hittegods m.m. förstöra egendomen eller sälja den för statens räkning.

Den från vilken egendomen omhändertogs *ska* snarast efter om-

¹⁴ Senaste lydelse 1998:600.

¹⁵ Senaste lydelse 1998:27.

¹⁶ Senaste lydelse 2004:1032.

händertagandet delges underrättelse om att egendomen kan komma att förstöras eller säljas. Om det är känt att någon annan också berörs av omhändertagandet, *skall* även *denne* delges en sådan underrättelse.

händertagandet delges underrättelse om att egendomen kan komma att förstöras eller säljas. Om det är känt att någon annan också berörs av omhändertagandet, *ska* även *han eller hon* delges en sådan underrättelse.

25 §¹⁷

Ett transportföretag som befordrar varor, passagerare eller fordon till eller från Sverige *skall* på begäran av *en polismyndighet* skyndsamt lämna de aktuella uppgifter om ankommande och avgående transporter, som företaget har tillgång till. Transportföretaget har endast skyldighet att lämna de uppgifter om passagerare som avser namn, resrutt, bagage och medpassagerare samt sättet för betalning och bokning.

Ett transportföretag som befordrar varor, passagerare eller fordon till eller från Sverige *ska* på begäran av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* skyndsamt lämna de aktuella uppgifter om ankommande och avgående transporter, som företaget har tillgång till. Transportföretaget har endast skyldighet att lämna de uppgifter om passagerare som avser namn, resrutt, bagage och medpassagerare samt sättet för betalning och bokning.

Polismyndigheten får begära uppgifter enligt första stycket endast om uppgifterna kan antas ha betydelse för den brottsbekämpande verksamheten.

Polismyndigheten *eller Säkerhetspolisen* får begära uppgifter enligt första stycket endast om uppgifterna kan antas ha betydelse för den brottsbekämpande verksamheten.

26 §¹⁸

Transportföretag får lämna uppgifter enligt 25 § på så sätt att de görs läsbara för *polismyndigheten* genom terminalåtkomst.

Transportföretag får lämna uppgifter enligt 25 § på så sätt att de görs läsbara för *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* genom terminalåtkomst.

Polismyndigheten får ta del av uppgifter genom terminalåtkomst endast i den omfattning och under den tid som behövs för att kontrollera aktuella transporter. *Polismyndigheten får inte ändra eller på annat sätt bearbeta eller lagra uppgifter som hålls tillgängliga på detta sätt.*

Polismyndigheten *och Säkerhetspolisen* får ta del av uppgifter genom terminalåtkomst endast i den omfattning och under den tid som behövs för att kontrollera aktuella transporter. *Uppgifter som hålls tillgängliga på detta sätt får inte ändras eller på annat sätt bearbetas eller lagras av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen.*

Uppgifter om enskilda personer

Uppgifter om enskilda personer

¹⁷ Senaste lydelse 1998:27.

¹⁸ Senaste lydelse 1998:27.

som lämnats på annat sätt än genom terminallåtkomst, *skall* omedelbart förstöras, om de visar sig sakna betydelse för utredning av eller lagföring för brott.

som lämnats på annat sätt än genom terminallåtkomst, *ska* omedelbart förstöras, om de visar sig sakna betydelse för utredning av eller lagföring för brott.

29 §¹⁹

Det som föreskrivs i 10 § första stycket 1, 2 och 4 gäller även sådan vaktpost eller annan som vid Försvarmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning. Föreskrifterna i 10 § första stycket 1–4 gäller även tjänsteman vid Kustbevakningen som enligt särskilda bestämmelser medverkar vid polisier övervakning. Bestämmelsen i 10 § första stycket 2 gäller dessutom den som *annars* med laga stöd ska verkställa ett frihetsberövande och bestämmelsen i samma paragraf första stycket 4 den som i myndighetsutövning har befogenhet att verkställa någon sådan åtgärd som där anges. Vid ingripande med stöd av 10 § första stycket 4 tillämpas också andra stycket samma paragraf. Bestämmelsen i 10 § första stycket 5 gäller även en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen som utövar befogenhet som där anges för trafiknykterhetskontroll.

Det som föreskrivs i 10 § första stycket 1, 2 och 4 gäller även sådan vaktpost eller annan som vid Försvarmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning. Föreskrifterna i 10 § första stycket 1–4 gäller även *en* tjänsteman vid Kustbevakningen som enligt särskilda bestämmelser medverkar vid polisier övervakning. Bestämmelsen i 10 § första stycket 2 gäller dessutom den som *i annat fall* med laga stöd ska verkställa ett frihetsberövande och bestämmelsen i samma paragraf första stycket 4 den som i myndighetsutövning har befogenhet att verkställa någon sådan åtgärd som där anges. Vid ingripande med stöd av 10 § första stycket 4 tillämpas också andra stycket samma paragraf. Bestämmelsen i 10 § första stycket 5 gäller även en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen som utövar befogenhet som där anges för trafiknykterhetskontroll.

När den som avses i första stycket med laga stöd berövar någon friheten eller avlägsnar någon, tillämpas också 19 § första stycket 1.

Bestämmelserna i 10 a och 13 §§ gäller också en ordningsvakt, om inte annat framgår av hans eller hennes förordnande. Har en ordningsvakt omhändertagit någon, gäller dock att den omhändertagne skyndsamt ska överlämnas till närmaste polisman. I fråga om befogenhet för en tjänsteman vid Kustbevakningen att tillämpa 13 § finns särskilda bestämmelser.

Bestämmelserna i 17 a § gäller också när någon är skyldig att under en brottsutredning stanna kvar hos någon annan myndighet än *en polismyndighet*.

Bestämmelserna i 17 a § gäller också när någon är skyldig att under en brottsutredning stanna kvar hos någon annan myndighet än *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen*.

¹⁹ Senaste lydelse 2008:326.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.49 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:206) om viten

Härigenom föreskrivs att 10 § och rubriken närmast före 10 § lagen (1985:206) om viten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Biträde av polismyndighet

Biträde av Polismyndigheten

10 §

En myndighet som har att föra talan vid domstol i mål om utdömande av vite får, om det är nödvändigt med hänsyn till utredningen, anlita biträde av polismyndighet.

Den myndighet som enligt 6 § ska föra talan vid domstol i mål om utdömande av vite får, om det är nödvändigt med hänsyn till utredningen, anlita biträde av Polismyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.50 Förslag till lag om ändring i förvaltningslagen (1986:223)

Härigenom föreskrivs att 32 § förvaltningslagen (1986:223)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 8–30 §§ gäller inte Kronofogdemyndighetens exekutiva verksamhet och inte heller *polismyndigheternas*, åklagarmyndigheternas, Skatteverkets, Tullverkets eller Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet.

32 §²

Bestämmelserna i 8–30 §§ gäller inte Kronofogdemyndighetens exekutiva verksamhet och inte heller *Polismyndighetens*, *Säkerhetspolisens*, åklagarmyndigheternas, Skatteverkets, Tullverkets eller Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2003:246.

² Senaste lydelse 2006:703.

2.51 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1986:436) om näringsförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §¹

Tillsyn över att näringsförbud och tillfälliga näringsförbud *efterlevs* utövas av Kronofogdemyndigheten.

Kronofogdemyndigheten har för tillsyn enligt första stycket rätt att få biträde av *polismyndighet*.

Om det finns skäl att misstänka att ett förbud överträds eller att den som fått dispens enligt 19 § åsidosätter *vad som åligger honom* i den verksamhet som avses med dispens, eller vad som rätten föreskrivit i samband med att den beviljade dispens, *skall* Kronofogdemyndigheten *göra anmälan om* förhållandet till åklagaren.

Tillsyn över att näringsförbud och tillfälliga näringsförbud *följs* utövas av Kronofogdemyndigheten.

Kronofogdemyndigheten har för tillsyn enligt första stycket rätt att få biträde av *Polismyndigheten*.

Om det finns skäl att misstänka att ett förbud överträds eller att den som fått dispens enligt 19 § åsidosätter *sina skyldigheter* i den verksamhet som avses med dispens, eller vad som rätten föreskrivit i samband med att den beviljade dispens, *ska* Kronofogdemyndigheten *anmäla* förhållandet till åklagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2006:704.

2.52 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Avser saken förverkande av beslagtagen egendom, får frågan om förverkande prövas av åklagaren. Om värdet av det som ska förverkas uppgår till betydande belopp eller om det finns andra särskilda skäl, ska dock frågan om förverkande prövas av rätten.

Åklagarens beslut i fråga om förverkande ska meddelas skriftligen. Den som drabbats av beslaget får hos åklagaren anmäla missnöje med förverkandebeslutet inom en månad från det att han fick del av det.

Anmäls missnöje, ska beslutet om förverkande inte vidare gälla. Om åklagaren inte häver beslaget, ska han väcka talan om egendomens förverkande. Har talan inte väckts inom en månad från det anmälan kom in, ska beslaget gå åter.

Uppgår värdet av det som ska förverkas till mindre än en tiondel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då beslaget verkställdes eller saknar egendomen saluvärde, får också polisman besluta om förverkande, om det är uppenbart att förutsättningarna för ett förverkande är uppfyllda. Därvid gäller andra och tredje styckena. Missnöjesanmälan ska dock inges till polismyndigheten. Finner polismyndigheten att talan om förverkande bör föras, ska ärendet överlämnas till åklagare.

Åklagarens beslut i fråga om förverkande ska meddelas skriftligen. Den som drabbats av beslaget får inom en månad från det att han eller hon fick del av förverkandebeslutet anmäla missnöje med det hos åklagaren.

Anmäls missnöje, ska beslutet om förverkande inte gälla. Om åklagaren inte häver beslaget, ska han eller hon väcka talan om egendomens förverkande. Har talan inte väckts inom en månad från det att anmälan kom in, ska beslaget anses hävt.

Uppgår värdet av det som ska förverkas till mindre än en tiondel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då beslaget verkställdes eller saknar egendomen saluvärde, får också en polisman besluta om förverkande, om det är uppenbart att förutsättningarna för ett förverkande är uppfyllda. I detta fall gäller andra och tredje styckena. Missnöjesanmälan ska dock ges in till den myndighet där polismannen är anställd. Om myndigheten anser att talan om förverkande bör föras, ska ärendet överlämnas till åklagare.

¹ Senaste lydelse 2010:1238.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om en polismans rätt att besluta om förverkande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.53 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Härigenom föreskrivs att 3, 4 och 7 §§ lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Kommunen *skall* underrätta *polismyndigheten i orten* om beslut enligt 2 § och om ändringar i sådana beslut.

Kommunen *ska* underrätta *Polismyndigheten* om beslut enligt 2 § och om ändringar i sådana beslut.

4 §

Kommunen *skall* samråda med *polismyndigheten i orten* om den allmänna inriktningen och omfattningen av parkeringsövervakningen.

Kommunen *ska* samråda med *Polismyndigheten* om den allmänna inriktningen och omfattningen av parkeringsövervakningen.

Samråd *skall* också *ske*, om *polismyndigheten* begär det med anledning av en händelse som beräknas kräva särskilda insatser i fråga om parkeringsövervakning.

Samråd *ska* också *äga rum*, om *Polismyndigheten* begär det med anledning av en händelse som beräknas kräva särskilda insatser i fråga om parkeringsövervakning.

7 §¹

Kommunen kan efter samråd med *polismyndigheten* besluta att parkeringsvakter får tas i anspråk för att biträda polismän vid fullgörande av trafikövervakningsuppgifter.

Kommunen kan efter samråd med *Polismyndigheten* besluta att parkeringsvakter får tas i anspråk för att biträda polismän vid fullgörande av trafikövervakningsuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1999:337.

2.54 Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

Häri genom föreskrivs att i fråga om jaktlagen (1987:259)¹
dels att i 9 och 26 a §§ samt i rubriken närmast före 26 a § ordet ”polismyndigheten” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form,
dels att 28 och 47 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

Om vilt har skadats vid jakt, *skall* jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret *skall* kunna *uppsåras* och avlivas.

Om älg, hjort eller rådjur har skadats vid jakt på ett jaktområde och tar sig in på ett annat jaktområde, *skall* jägaren se till att jakt rättshavaren där eller markägaren snarast underrättas. *Kan dessa nås endast med svårighet, får polismyndigheten i orten underrättas i stället.*

Om vilt har skadats vid jakt, *ska* jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret *ska* kunna *spåras upp* och avlivas.

Om älg, hjort eller rådjur har skadats vid jakt på ett jaktområde och tar sig in på ett annat jaktområde, *ska* jägaren se till att jakt rättshavaren där eller markägaren snarast underrättas. *Om jakträttshavaren eller markägaren endast kan nås med svårighet, får Polis myndigheten underrättas i stället.*

47 §²

Ertappas någon på bar gärning då han begår jaktbrott, får vilt och sådan egendom som enligt 49 § kan antas bli förverkad eller som kan antas ha betydelse för utredning om brottet tas i beslag av jakträttshavaren eller av någon som företräder honom. Samma befogenhet *tillkommer därtill* förordnade jakttillsynsmän *samt därtill* behöriga tjänstemän vid *kustbevakningen* och *tullverkets gränsbevakning*.

Har egendom tagits i beslag, *skall* anmälan om detta skyndsamt göras till *polis- eller åklagar myndigheten*. Den som tar emot anmälan *skall förfara* som om han själv

Tas någon på bar gärning då han begår jaktbrott, får vilt och sådan egendom som enligt 49 § kan antas bli förverkad eller som kan antas ha betydelse för utredning om brottet tas i beslag av jakträttshavaren eller av någon som företräder honom *eller henne*. Samma befogenhet *har särskilt* förordnade jakttillsynsmän *och* behöriga tjänstemän vid *Kustbevakningen* och *Tullverket*.

Har egendom tagits i beslag, *ska* anmälan om detta skyndsamt göras till *Polismyndigheten eller Åklagar myndigheten*. Den *polisman eller åklagare* som tar emot en

¹ Senaste lydelse av

9 § 1997:343

26 a § 2012:153.

² Senaste lydelse 1988:435.

gjort beslaget.

*sådan anmälan om beslag ska
vidta samma åtgärder som om han
eller hon själv gjort beslaget.*

För att undvika att vilt som har tagits i beslag förstörs, får djuret efter värdering säljas på lämpligt sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.55 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:144) om säkerhetskontroll i riksdagens lokaler

Häri genom föreskrivs att 5 § lagen (1988:144) om säkerhetskontroll i riksdagens lokaler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Säkerhetskontroll utförs efter närmare anvisningar av *polismyndigheten* av polisman eller, efter *polismyndighetens* förordnande, av vaktpersonal vid riksdagen.

Kroppsvsitation som *sker* på annat sätt än *genom användande* av metalldetektor eller liknande anordning får dock utföras endast av polisman.

Säkerhetskontroll utförs, efter närmare anvisningar av *Polismyndigheten*, av *en* polisman eller, efter *Polismyndighetens* förordnande, av vaktpersonal vid riksdagen.

Kroppsvsitation som *genomförs* på annat sätt än *med hjälp* av metalldetektor eller liknande anordning får dock utföras endast av *en* polisman.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1999:22.

2.56 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

Häri genom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (1988:534)¹ dels att 30–32, 34 och 35 §§ ska ha följande lydelse, dels att rubriken närmast före 27 a § ska lyda ”Hjälp av Polismyndigheten”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret.

Den som har avlivat djuret skall underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om *detta inte kan ske, skall polismyndigheten* underrättas.

Den som har avlivat djuret *ska* underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om *det inte är möjligt, ska Polismyndigheten* underrättas.

Lydelse enligt prop. 2013/14:41

Föreslagen lydelse

31 §

Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska tas om hand genom *polismyndighetens* försorg om

Länsstyrelsen ska besluta att ett djur ska tas om hand genom *Polismyndighetens* försorg om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av kontrollmyndigheten,

2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,

3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,

4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott enligt 36, 36 a eller 36 c § eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §²

Trots *vad* i 31 § 1 *föreskrivs* om tillsägelse och rättelse ska länsstyrelsen eller *polismyndigheten* besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart ska omhändertas om

Trots *det som föreskrivs* i 31 § 1 om tillsägelse och rättelse ska länsstyrelsen eller *Polismyndigheten* besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart ska omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälpt,

¹ Lagen omtryckt 2003:1077.

² Senaste lydelse 2008:660.

2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller

3. det i övrigt bedöms *oundgängligen* nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av *polismyndigheten*, ska beslutet underställas länsstyrelsen, som snarast ska avgöra om det ska fortsätta att gälla.

Omhändertagandet ska ske genom *polismyndighetens* försorg.

3. det i övrigt bedöms *absolut* nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av *Polismyndigheten*, ska beslutet underställas länsstyrelsen, som snarast ska avgöra om det ska fortsätta att gälla.

Omhändertagandet ska ske genom *Polismyndighetens* försorg.

34 §

När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, *skall* länsstyrelsen snarast fastställa om djuret *skall* säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret *skall* säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret *skall* avlivas.

Djuret *skall* säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas genom *polismyndighetens* försorg.

När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, *ska* länsstyrelsen snarast fastställa om djuret *ska* säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret *ska* säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret *ska* avlivas.

Djuret *ska* säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas genom *Polismyndighetens* försorg.

35 §

Kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 31 eller 32 § får förskottas av allmänna medel.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, *skall* kostnaden slutligt betalas av den *mot vilken* åtgärden har riktats, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts genom *polismyndighetens* försorg, får kostnad som slutligt *skall* betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, *ska* kostnaden slutligt betalas av den *som* åtgärden har riktats *mot*, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts genom *Polismyndighetens* försorg, får kostnad som slutligt *ska* betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.57 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud

Härigenom föreskrivs att 9, 12 a och 13 a §§ lagen (1998:688) om kontaktförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

För utredning av frågor om kontaktförbud får åklagaren anlita biträde av *polismyndighet*.

För utredning av frågor om kontaktförbud får åklagaren anlita biträde av *Polismyndigheten*.

I fråga om utredningen gäller i tillämpliga delar 23 kap. 4, 6, 7 och 9–12 §§ rättegångsbalken. Vid tillämpningen av 4 och 11 §§ ska bestämmelserna om den som är misstänkt i stället avse den mot vilken förbudet avses gälla.

12 a §²

Ett beslut om särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning ska, utöver vad som anges i 12 §, ange

1. *den polismyndighet som är ansvarig för den elektroniska övervakningen,*

2. när den elektroniska övervakningen ska inledas och hur det ska ske,

3. vad den mot vilken förbudet gäller är skyldig att göra för att medverka till att övervakningen kommer till stånd och kan fortgå, och

4. vilken påföljd som hindrande av elektronisk övervakning enligt 25 § kan medföra.

1. när den elektroniska övervakningen ska inledas och hur det ska ske,

2. vad den mot vilken förbudet gäller är skyldig att göra för att medverka till att övervakningen kommer till stånd och kan fortgå, och

3. vilken påföljd som hindrande av elektronisk övervakning enligt 25 § kan medföra.

13 a §³

När ett beslut om kontaktförbud avseende gemensam bostad har meddelats får en polisman avlägsna den mot vilken förbudet gäller från bostaden.

När ett beslut om särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning har meddelats, är *polismyndigheten på den ort där förbudet helt eller huvudsakligen ska gälla* ansvarig för verkställigheten av den elektro-

När ett beslut om särskilt utvidgat kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning har meddelats, är *Polismyndigheten* ansvarig för verkställigheten av den elektroniska övervakningen.

¹ Senaste lydelse 2011:487.

² Senaste lydelse 2011:487.

³ Senaste lydelse 2011:487. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

niska övervakningen.

Den polismyndighet som avses i andra stycket får överlämna ansvaret för verkställighet av den elektroniska övervakningen till en annan polismyndighet. Innan ansvaret överlämnas ska samråd ske mellan myndigheterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.58 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Häri genom föreskrivs att 11 kap. 4 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

4 §²

Riksbanken ska utan hinder av vad som föreskrivs i 31 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) underätta *polismyndighet* eller åklagarmyndighet om det i verksamhet som avses i dessa bestämmelser framkommer uppgifter som ger anledning att anta att ett brott har begåtts.

Om det finns särskilda skäl får Riksbanken *underlåta att lämna sådan* underrättelse.

Riksbanken ska utan hinder av vad som föreskrivs i 31 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) underätta *Polismyndigheten* eller åklagarmyndighet om det i verksamhet som avses i dessa bestämmelser framkommer uppgifter som ger anledning att anta att ett brott har begåtts.

Om det finns särskilda skäl får Riksbanken *avstå från* underrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1999:19.

² Senaste lydelse 2009:440.

2.59 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn

Häri genom föreskrivs att 18–20 §§ lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹

Beslutar rätten om verkställighet eller överflyttning, får den även utan yrkande förelägga vite, om detta kan antas komma att leda till att barnet överlämnas utan onödigt dröjsmål, eller besluta att barnet *skall* hämtas genom *polismyndighetens* försorg. Rätten kan i samband med beslutet lämna uppdrag enligt 16 §.

Beslutar rätten om verkställighet eller överflyttning, får den även utan yrkande förelägga vite, om detta kan antas komma att leda till att barnet överlämnas utan onödigt dröjsmål, eller besluta att barnet *ska* hämtas genom *Polismyndighetens* försorg. Rätten kan i samband med beslutet lämna uppdrag enligt 16 §.

Är det fråga om en dom eller ett beslut om umgänge, får dock rätten besluta om hämtning av barnet endast om det finns särskilda skäl att anta att verkställighet annars inte kan ske.

Frågor om utdömande av förelagt vite prövas av rätten på ansökan av den part som har begärt verkställigheten eller överflyttningen.

19 §²

Om det i ett ärende enligt denna lag finns risk för att barnet förs ur landet eller att verkställigheten eller överflyttningen på annat sätt försvåras, kan rätten omedelbart besluta att barnet *skall* tas om hand av socialnämnden eller på annat lämpligt sätt. Rätten kan *därvid* besluta om villkor eller tidpunkt för umgänge med barnet.

För att underlätta att barnet överflyttas kan rätten i samband med en dom eller ett beslut om verkställighet eller överflyttning besluta att barnet tillfälligt *skall* tas om hand av socialnämnden eller på annat lämpligt sätt.

Om det i ett ärende enligt denna lag finns risk för att barnet förs ur landet eller att verkställigheten eller överflyttningen på annat sätt försvåras, kan rätten omedelbart besluta att barnet *ska* tas om hand av socialnämnden eller på annat lämpligt sätt. Rätten kan *då* besluta om villkor eller tidpunkt för umgänge med barnet.

För att underlätta att barnet överflyttas kan rätten i samband med en dom eller ett beslut om verkställighet eller överflyttning besluta att barnet tillfälligt *ska* tas om hand av socialnämnden eller på annat lämpligt sätt.

¹ Senaste lydelse 2006:462.

² Senaste lydelse 2006:462.

Rätten får besluta att omhändertagandet *skall* verkställas genom *polismyndighetens* försorg.

Rätten får besluta att omhändertagandet *ska* verkställas genom *Polismyndighetens* försorg.

20 §³

Har talan enligt denna lag inte väckts eller kan ett beslut enligt 19 § första stycket inte avvaktas, får *polismyndigheten* genast omhänderta barnet eller vidta andra omedelbara åtgärder som kan ske utan skada för barnet. Åtgärden *skall* genast anmälas till rätten, som utan dröjsmål prövar om den *skall* bestå.

Har talan enligt denna lag inte väckts eller kan ett beslut enligt 19 § första stycket inte avvaktas, får *Polismyndigheten* genast omhänderta barnet eller vidta andra omedelbara åtgärder som kan ske utan skada för barnet. Åtgärden *ska* genast anmälas till rätten, som utan dröjsmål prövar om den *ska* bestå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2006:462.

2.60 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1079) om tillfälliga bilförbud

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1990:1079) om tillfälliga bilförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Om någon kör ett fordon i strid mot ett förbud enligt denna lag, får *polisen* hindra fortsatt färd.

Om någon kör ett fordon i strid mot ett förbud enligt denna lag, får *en polisman* hindra fortsatt färd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.61 Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 4, 6 och 7 §§ samt 11 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §¹

Om förhållandena vid ett dödsfall är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m. *skall* den läkare som fastställt att döden har inträtt eller som *annars skall* utfärda dödsbeviset snarast möjligt anmäla dödsfallet till *polismyndigheten i den ort där dödsfallet inträffade eller, om kännedom härom saknas, den ort där den döda kroppen har anträffats.*

I stället för vad som föreskrivs i 3 § första stycket *skall* dödsbeviset i ett sådant fall utan dröjsmål lämnas till *polismyndigheten*. Polismyndigheten *skall* underrätta Skatteverket om dödsfallet och efter den utredning som kan behövas lämna dödsbeviset till Skatteverket tillsammans med ett tillstånd till gravsättning eller kremering.

Beslutas att någon rättsmedicinsk undersökning inte *skall* göras, *skall polismyndigheten* underrätta den som har lämnat dödsbeviset om detta.

När stoftet efter en person som har avlidit utomlands har förts in till Sverige, *skall* den som ordnar med gravsättningen begära tillstånd till gravsättning eller kremering.

Frågor om tillstånd prövas av

Om förhållandena vid ett dödsfall är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m. *ska* den läkare som fastställt att döden har inträtt eller som *i annat fall ska* utfärda dödsbeviset snarast möjligt anmäla dödsfallet till *Polismyndigheten*.

I stället för vad som föreskrivs i 3 § första stycket *ska* dödsbeviset i ett sådant fall utan dröjsmål lämnas till *Polismyndigheten*. Polismyndigheten *ska* underrätta Skatteverket om dödsfallet och efter den utredning som kan behövas lämna dödsbeviset till Skatteverket tillsammans med ett tillstånd till gravsättning eller kremering.

Om det beslutas att någon rättsmedicinsk undersökning inte *ska* göras, *ska Polismyndigheten* underrätta den som har lämnat dödsbeviset om detta.

6 §²

När stoftet efter en person som har avlidit utomlands har förts in till Sverige, *ska* den som ordnar med gravsättningen begära tillstånd till gravsättning eller kremering.

Frågor om tillstånd prövas av

¹ Senaste lydelse 2003:699.

² Senaste lydelse 1991:496.

polismyndigheten i den ort där stoftet skall gravsättas eller kremeras. *Polismyndigheten.*

7 §³

Skatteverket *skall* utfärda ett intyg om att stoft får gravsättas eller kremeras.

Ett sådant intyg får utfärdas bara

om förhållandena vid dödsfallet enligt dödsbeviset inte är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m., eller

om polismyndigheten har meddelat tillstånd till gravsättning eller kremering i fall som avses i 4 eller 6 §.

Om det är känt för Skatteverket att det pågår eller har pågått medling om kremering eller om gravsättning enligt 5 kap. 3 §, får intyg inte utfärdas förrän tvisten är slutligt löst.

Skatteverket *ska* utfärda ett intyg om att stoft får gravsättas eller kremeras.

Ett sådant intyg får utfärdas bara *om*

1. förhållandena vid dödsfallet enligt dödsbeviset inte är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m., eller

2. *Polismyndigheten* har meddelat tillstånd till gravsättning eller kremering i fall som avses i 4 eller 6 §.

11 kap.

6 §⁴

Beslut som en huvudman eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats eller ett krematorium fattat i ett enskilt ärende enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Detsamma gäller

– *polismyndighetens* beslut om tillstånd till gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 6 §, och

– Skatteverkets beslut om intyg för gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 7 § eller anstånd enligt 5 kap. 10 § andra stycket.

– *Polismyndighetens* beslut om tillstånd till gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 6 §, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2003:699.

⁴ Senaste lydelse 2003:699.

2.62 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg

Häri genom föreskrivs att 21 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²

Den som driver eller avser att driva verksamhet enligt denna lag *skall* på begäran av tillsynsmyndigheten

Den som driver eller avser att driva verksamhet enligt denna lag *ska* på begäran av tillsynsmyndigheten

1. lämna myndigheten de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen,

2. ge myndigheten tillträde till anläggningar, fordon och annan materiel, lokaler och områden som berörs av verksamheten för de undersökningar som behövs för tillsynen,

3. vid provkörningar och andra materielprov utan kostnad tillhandahålla *erforderlig* personal, materiel och liknande.

3. vid provkörningar och andra materielprov utan kostnad tillhandahålla *nödvändig* personal, materiel och liknande.

Polis- och tullmyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten och Tullverket ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 1996:736.

² Senaste lydelse 2004:518.

2.63 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter¹

dels att i 2, 8 och 10 §§ ordet ”Rikspolisstyrelsen” i olika böjningsformer ska bytas mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form,

dels att 5–7 och 9 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

En myndighet *skall* på begäran lämna *Rikspolisstyrelsen* upplysning om en person som förekommer i ett ärende enligt denna lag.

En myndighet *ska* på begäran lämna *Polismyndigheten* upplysning om en person som förekommer i ett ärende enligt denna lag. *Detta gäller dock inte Säkerhetspolisen.*

6 §³

Om ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har lämnats, *skall Rikspolisstyrelsen* skyndsamt se till att den person som har fått medgivandet registreras inom folkbokföringen med de fingerade uppgifter som *styrelsen* efter samråd med den enskilde bestämmer.

Om ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har lämnats, *ska Polismyndigheten* skyndsamt se till att den person som har fått medgivandet registreras inom folkbokföringen med de fingerade uppgifter som *myndigheten* efter samråd med den enskilde bestämmer.

De fingerade personuppgifterna *skall* bestämmas och registreras på ett sådant sätt att det inte *därav* framgår vem det är som använder uppgifterna.

De fingerade personuppgifterna *ska* bestämmas och registreras på ett sådant sätt att det inte *av dessa* framgår vem det är som använder uppgifterna.

7 §⁴

Rikspolisstyrelsen skall bistå den som har fått medgivande att använda fingerade personuppgifter vid kontakter med andra myndigheter och i övrigt lämna den hjälp som krävs, om den enskildes hjälpbehov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Polismyndigheten ska hjälpa den som har fått medgivande att använda fingerade personuppgifter vid kontakter med andra myndigheter och i övrigt lämna den hjälp som krävs, om den enskildes hjälpbehov inte kan tillgodoses på annat sätt.

¹ Senaste lydelse av

2 § 2011:896

8 § 2011:896

10 § 2011:896.

² Senaste lydelse 1997:988.

³ Senaste lydelse 1997:988.

⁴ Senaste lydelse 1997:988.

När ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har upphört att gälla *skall Rikspolisstyrelsen* underrätta Skatteverket om detta. Verket *skall* skyndsamt se till att de fingerade uppgifterna inte längre används inom folkbokföringen. Verket *skall* göra de ändringar i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet som krävs.

Sedan *Rikspolisstyrelsen* har underrättat Skatteverket om den enskildes anmälan enligt 8 § *första stycket* får *denne* använda de fingerade uppgifterna fram till dess verket har registrerat ändringarna i folkbokföringsdatabasen men inte för tid därefter.

När ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har upphört att gälla *ska Polismyndigheten* underrätta Skatteverket om detta. Verket *ska* skyndsamt se till att de fingerade uppgifterna inte längre används inom folkbokföringen. Verket *ska* göra de ändringar i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet som krävs.

Sedan *Polismyndigheten* har underrättat Skatteverket om den enskildes anmälan enligt 8 § får *han eller hon* använda de fingerade uppgifterna fram till dess verket har registrerat ändringarna i folkbokföringsdatabasen men inte för tid därefter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

⁵ Senaste lydelse 2003:700.

2.64 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll

Häri genom föreskrivs att 2, 5, 11, 19–21 och 22 §§ lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Beslut om utvisning enligt denna lag meddelas av Migrationsverket. Frågan om utvisning tas upp på ansökan av Säkerhetspolisen.

Om en *polismyndighet*, en länsstyrelse eller Migrationsverket finner anledning att anta att ett beslut om utvisning enligt 1 § bör meddelas, ska myndigheten anmäla detta till Säkerhetspolisen.

Om *Polismyndigheten*, en länsstyrelse eller Migrationsverket finner anledning att anta att ett beslut om utvisning enligt 1 § bör meddelas, ska myndigheten anmäla detta till Säkerhetspolisen.

Om Säkerhetspolisen har ansökt om utvisning enligt 1 § och utlänningen har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument, ska ansökningarna handläggas tillsammans enligt denna lag. Detsamma gäller om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument under handläggningen av ärendet om utvisning.

Även en ansökan om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument som görs av en utlännings som är utvisad enligt 1 § eller har meddelats motsvarande beslut enligt äldre lag ska handläggas enligt denna lag om utlänningen befinner sig i Sverige.

5 §²

I ärenden enligt denna lag gäller följande föreskrifter i utlänningslagen (2005:716) i tillämpliga delar:

1 kap. 3 b § om EES-medborgare,

1 kap. 13 § om skyndsamt handläggning,

3 a kap. 2 § om familjemedlemmar till EES-medborgare,

4 kap. 1–4 §§ om flyktingar och andra skyddsbehövande,

5 kap. 1–1 c, 3–10, 12–16 och 17–19 §§ om uppehållstillstånd,

6 kap. 3 § om arbetstillstånd,

6 a kap. 1–11 §§ om EU-blåkort,

8 kap. 7 a § om utvisning av utlännings med permanent uppehållsrätt, EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren och EES-medborgare som är barn,

8 kap. 17 a § om sådana hänsyn som ska tas till anknytningen till Sverige, om fråga uppkommit om utvisning av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem,

9 kap. 8 § om fotografi och fingeravtryck,

10 kap. 1, 2, 4–11 och 17 §§ om förvar och uppsikt,

¹ Senaste lydelse 2009:1545.

² Senaste lydelse 2013:651.

12 kap. 1–5, 13 a och 21–23 §§ om verkställighet av beslut om utvisning,
 13 kap. 1–7 §§ om muntlig handläggning hos förvaltningsmyndighet,
 13 kap. 10 § om motivering av beslut,
 13 kap. 11 § om tolkersättning,
 13 kap. 12 § om rättelse av beslut på grund av oriktig uppgift,
 13 kap. 15 och 16 §§ om DNA-analys,
 16 kap. 1 § andra stycket om Migrationsöverdomstolen,
 17 kap. 1 och 2 §§ om skyldighet att lämna uppgifter,
 18 kap. 1 § andra stycket om offentligt biträde för barn, och
 19 kap. 1–4 §§ om kostnadsansvar.
 Skyldigheten enligt 17 kap. 1 § utlänningslagen att lämna uppgifter gäller vid tillämpningen av denna lag även i förhållande till regeringen.

11 §³

Den myndighet som beslutar om utvisning enligt denna lag får besluta att utlänningen på vissa tider ska anmäla sig hos en polismyndighet (anmälningsplikt), om ett beslut om utvisning enligt denna lag tills vidare inte ska verkställas på grund av inhibition eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Om utvisningsbeslutet grundas på 1 § 2, får myndigheten också besluta att 19–22 §§ ska tillämpas på utlänningen.

Om ett beslut om utvisning enligt denna lag tills vidare inte ska verkställas på grund av inhibition eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, får den myndighet som beslutar om utvisning enligt denna lag besluta att utlänningen på vissa tider ska anmäla sig hos Polismyndigheten (anmälningsplikt). Den som beslutar om anmälningsplikt ska i beslutet ange omfattningen av anmälningsplikten men får uppdra åt Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten att utforma de närmare villkoren för hur den ska fullgöras. Om utvisningsbeslutet grundas på 1 § 2, får den myndighet som beslutar om utvisning också bestämma att 19–22 §§ ska tillämpas på utlänningen.

Efter beslut om utvisning enligt denna lag får Migrationsverket på ansökan av Säkerhetspolisen besluta enligt första stycket. Även regeringen får efter beslut om utvisning enligt denna lag meddela beslut enligt första stycket i samband med att regeringen beslutar om inhibition eller tidsbegränsat uppehållstillstånd i ett ärende om verkställighet enligt 13 a § första stycket.

Innan regeringen som första instans beslutar om anmälningsplikt ska ansvarigt statsråd eller den tjänsteman som statsrådet bestämmer inhämta ett yttrande från Migrationsöverdomstolen.

Ett beslut av Migrationsverket i en fråga som avses i första stycket får överklagas till regeringen. Därvid tillämpas 3 § första och andra styckena.

³ Senaste lydelse 2009:1545.

19 §⁴

Utlänningen får underkastas husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, om det är av betydelse för att *utröna* om utlänningen eller en organisation eller grupp som han tillhör eller verkar för planlägger eller förbereder terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Det är också tillåtet att ta fingeravtryck av utlänningen och fotografera honom.

Förordnande om åtgärder enligt första stycket meddelas av Säkerhetspolisen eller en polismyndighet. I fråga om sådana åtgärder gäller i övrigt 28 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Utlänningen får underkastas husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, om det är av betydelse för att *utreda* om utlänningen eller en organisation eller grupp som han *eller hon* tillhör eller verkar för planlägger eller förbereder terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. Det är också tillåtet att ta fingeravtryck av utlänningen och fotografera honom *eller henne*.

Säkerhetspolisen eller *Polismyndigheten* beslutar om åtgärder enligt första stycket. I fråga om sådana åtgärder gäller i övrigt 28 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar.

20 §⁵

För ett sådant ändamål som avses i 19 § första stycket kan rätten, om det finns synnerliga skäl, meddela Säkerhetspolisen eller *en polismyndighet* tillstånd enligt 27 kap. rättegångsbalken till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller, om det är tillräckligt, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation.

Rätten kan för ett sådant ändamål som avses i 19 § första stycket, om det finns synnerliga skäl, även meddela Säkerhetspolisen eller *en polismyndighet* tillstånd att närmare undersöka, öppna eller granska post- eller telegrafförsändelser, brev, andra slutna handlingar eller paket som har ställts till utlänningen eller som avsänts från honom eller henne och som påträffas vid husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning eller som finns hos ett befodringsföretag.

För ett sådant ändamål som avses i 19 § första stycket kan rätten, om det finns synnerliga skäl, meddela Säkerhetspolisen eller *Polismyndigheten* tillstånd enligt 27 kap. rättegångsbalken till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller, om det är tillräckligt, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation.

Rätten kan för ett sådant ändamål som avses i 19 § första stycket, om det finns synnerliga skäl, även meddela Säkerhetspolisen eller *Polismyndigheten* tillstånd att närmare undersöka, öppna eller granska post- eller telegrafförsändelser, brev, andra slutna handlingar eller paket som har ställts till utlänningen eller som avsänts från honom eller henne och som påträffas vid husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning eller som finns hos ett befodringsföretag.

⁴ Senaste lydelse 2005:720.

⁵ Senaste lydelse 2012:283.

I det tillstånd som avses i andra stycket kan rätten förordna att en försändelse som avses i tillståndet och som ankommer till ett befodringsföretag, ska hållas kvar till dess den närmare undersökts, öppnats eller granskats. Förordnandet ska innehålla underrättelse om att meddelande om åtgärden inte får lämnas till avsändaren, mottagaren eller någon annan, utan tillstånd av den som har begärt åtgärden.

21 §⁶

Det tillstånd som avses i 20 § ska meddelas att gälla för en viss tid som inte överstiger en månad.

Frågan om tillstånd prövas av Stockholms tingsrätt på yrkande av Säkerhetspolisen eller *en polismyndighet*. Rättens beslut om tillstånd gäller omedelbart. I fråga om förfarandet tillämpas i övrigt 27 kap. rättegångsbalken på motsvarande sätt.

Det tillstånd som avses i 20 § ska meddelas att gälla för en viss tid som inte överstiger en månad.

Frågan om tillstånd prövas av Stockholms tingsrätt på yrkande av Säkerhetspolisen eller *Polismyndigheten*. Rättens beslut om tillstånd gäller omedelbart. I fråga om förfarandet tillämpas i övrigt 27 kap. rättegångsbalken på motsvarande sätt.

22 §⁷

En upptagning eller uppteckning som har gjorts vid hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ska granskas snarast möjligt. Granskningen får utföras endast av rätten, Säkerhetspolisen, *en polismyndighet* eller en åklagare.

Om upptagningen eller uppteckningen innehåller något som inte är av betydelse för det ändamål som har föranlett avlyssningen, ska den i denna del omedelbart förstöras efter granskningen. I fråga om brott eller förestående brott som inte är av betydelse för det ändamål som har föranlett avlyssningen ska dock 27 kap. 24 § andra och fjärde styckena rättegångsbalken tillämpas.

En försändelse eller någon annan handling som omfattas av tillstånd enligt 20 § får inte närmare undersökas, öppnas eller granskas av någon annan än rätten, Säkerhetspolisen, *en polismyndighet* eller en åklagare. En sådan handling ska undersökas snarast möjligt. När undersökningen har slutförts, ska en försändelse som finns hos ett befodringsföretag *tillställas* den *till vilken* försändelsen är ställd och en annan handling åter-

En upptagning eller uppteckning som har gjorts vid hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ska granskas snarast möjligt. Granskningen får utföras endast av rätten, Säkerhetspolisen, *Polismyndigheten* eller en åklagare.

En försändelse eller någon annan handling som omfattas av tillstånd enligt 20 § får inte närmare undersökas, öppnas eller granskas av någon annan än rätten, Säkerhetspolisen, *Polismyndigheten* eller en åklagare. En sådan handling ska undersökas snarast möjligt. När undersökningen har slutförts, ska en försändelse som finns hos ett befodringsföretag *sändas till* den *som* försändelsen är ställd *till* och en annan handling återlämnas

⁶ Senaste lydelse 2005:720.

⁷ Senaste lydelse 2012:283.

lämnas till den hos vilken hand- till den hos vilken handlingen
lingen påträffats, om den inte tas i påträffats, om den inte tas i beslag.
beslag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.65 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 5 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

5 §

Justitiekanslern har rätt att utan kostnad få del av varje skrift, radioprogram, eller teknisk upptagning som har bevarats enligt 1–4 §§. *Han har också rätt att kostnadsfritt få en bestyrkt utskrift av vad som har yttrats i ett radioprogram. Det åligger polismyndigheten att på begäran biträda Justitiekanslern vid anmodan enligt denna paragraf. Vad som nu har sagts om Justitiekanslern gäller även allmän åklagare, om Justitiekanslern enligt 7 kap. 1 § första stycket yttrandefrihetsgrundlagen har överlämnat åt allmän åklagare att vara åklagare i yttrandefrihetsmål.*

Justitiekanslern har rätt att utan kostnad få del av varje skrift, radioprogram eller teknisk upptagning som har bevarats enligt 1–4 §§ *och* att kostnadsfritt få en bestyrkt utskrift av vad som har yttrats i ett radioprogram. *Polismyndigheten ska på begäran bistå Justitiekanslern med att få tillgång till sådana handlingar. Det som nu har sagts om Justitiekanslern gäller även allmän åklagare, om Justitiekanslern enligt 7 kap. 1 § första stycket yttrandefrihetsgrundlagen har överlämnat åt allmän åklagare att vara åklagare i yttrandefrihetsmål.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2002:911.

2.66 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 26 e och 27 a §§ lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 e §¹

Vid sådan inspektion som anges i 26 d § har den som utför inspektionen rätt att av *polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

Vid sådan inspektion som anges i 26 d § har den som utför inspektionen rätt att av *Polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

27 a §²

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut om omhändertagande av personakt. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut om omhändertagande av personakt. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2009:597.

² Senaste lydelse 2005:125.

2.67 Förslag till lag om ändring i tobakslagen (1993:581)

Härigenom föreskrivs att 19 a, 23 a och 23 b §§ tobakslagen (1993:581)¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2013:630

Föreslagen lydelse

19 a §

Den omedelbara tillsynen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs utövas av

1. Arbetsmiljöverket när det gäller lokaler och andra utrymmen för vilka verket har den centrala tillsynen,

2. kommunen när det gäller

a) de miljöer och lokaler för vilka Folkhälsomyndigheten har den centrala tillsynen,

b) bestämmelserna om varningstexter m.m. i 9 och 11 §§ på försäljningsställen, och

c) bestämmelserna om marknadsföring m.m. i 14 och 14 a §§ när det gäller marknadsföringsåtgärder på eller i anslutning till försäljningsställen, och

3. kommunen och *polismyndigheten* när det gäller bestämmelserna om handel m.m. enligt 12–12 d §§.

3. kommunen och *Polismyndigheten* när det gäller bestämmelserna om handel m.m. enligt 12–12 d §§.

Länsstyrelsen utövar inom länet tillsyn enligt första stycket 2 och 3. Länsstyrelsen ska

1. följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd, och

2. främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter och mellan tillsynsmyndigheter och andra.

23 a §

Kommunen och *polismyndigheten* ska underrätta varandra om förhållanden som är av betydelse för tillsynen.

En kommun som har fattat beslut i ett ärende enligt denna lag ska skicka en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten *samt den länsstyrelse och polismyndighet* som berörs av beslutet.

Kommunen och *Polismyndigheten* ska underrätta varandra om förhållanden som är av betydelse för tillsynen.

En kommun som har fattat beslut i ett ärende enligt denna lag ska skicka en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten, *Polismyndigheten och den länsstyrelse* som berörs av beslutet.

¹ Lagen omtryckt 2005:369.

23 b §²

Polismyndigheten ska på begäran av en annan tillsynsmyndighet lämna den hjälp som behövs vid tillämpningen av 21 och 23 §§.

En begäran enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

² Senaste lydelse 2010:682.

2.68 Förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

Härigenom föreskrivs att 47 § fiskelagen (1993:787) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §¹

Om någon *ertappas* på bar gärning när han eller hon begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

Om någon *tas* på bar gärning när han eller hon begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket har

1. fisketillsynsmän som getts förordnande enligt 34 § tredje stycket, och

2. sådana befattningshavare hos Kustbevakningen, Havs- och vattenmyndigheten eller länsstyrelsen i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske.

Samma befogenhet har, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom eller henne.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket ska detta skyndsamt anmälas till *polismyndigheten* eller åklagare. Den som tar emot anmälan ska *förfara* som om han eller hon själv gjort beslaget.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket ska detta skyndsamt anmälas till *Polismyndigheten* eller åklagare. Den *polisman eller åklagare* som tar emot *en sådan* anmälan *om beslag* ska *vidta samma åtgärder* som om han eller hon själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom eller henne har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad ska omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan *ske* utan särskilda kostnader eller besvär.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad ska omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan *göras* utan särskilda kostnader eller besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2011:615.

2.69 Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs i fråga om ordningslagen (1993:1617)¹

dels att i 2 kap. 8, 11, 20, 27, 28 och 32 §§, 3 kap. 1, 6, 7, och 26 §§ samt 5 kap. 3 § ordet ”polismyndigheten” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form,

dels att 2 kap. 6, 7 a, 9, 12, 17, 21 och 29 §§ samt 3 kap. 14, 16, 17, 19 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 22 § ska lyda ”Polismyndighetens rätt att inställa och upplösa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar” och att rubriken närmast före 2 kap. 25 § ska lyda ”Polismyndighetens rätt att förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

6 §

Ansökan om tillstånd att anordna och anmälan om en allmän sammankomst eller offentlig tillställning *skall* göras hos *polismyndigheten*.

Ansökan *skall* göras skriftligen i god tid. Om möjligt *skall* ansökan ha kommit in senast en vecka före sammankomsten eller tillställningen.

Anmälan *skall* göras skriftligen eller muntligen. Om möjligt *skall* anmälan ha kommit in senast fem dagar före sammankomsten eller tillställningen.

Ansökan om tillstånd att anordna och anmälan om en allmän sammankomst eller offentlig tillställning *ska* göras hos *Polismyndigheten*.

Ansökan *ska* göras skriftligen i god tid. Om möjligt *ska* ansökan ha kommit in senast en vecka före sammankomsten eller tillställningen.

Anmälan *ska* göras skriftligen eller muntligen. Om möjligt *ska* anmälan ha kommit in senast fem dagar före sammankomsten eller tillställningen.

7 a §²

Den som enligt 4 eller 5 § är skyldig att söka tillstånd eller anmäla en allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 1 får i samband med att en sådan ansökan eller anmälan görs begära att deltagare i sammankomsten *skall* få

Den som enligt 4 eller 5 § är skyldig att söka tillstånd eller anmäla en allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 1 får i samband med att en sådan ansökan eller anmälan görs begära att deltagare i sammankomsten *ska* få

Senaste lydelse av
2 kap. 8 § 2005:901
2 kap. 11 § 2013:939
2 kap. 20 § 2009:101
2 kap. 27 § 2013:939

2 kap. 28 § 2013:939
2 kap. 32 § 2010:1625
3 kap. 7 § 2009:101
3 kap. 26 § 2005:68
5 kap. 3 § 2009:101.

² Senaste lydelse 2005:901.

tillstånd att helt eller delvis täcka ansiktet.

En begäran *skall* vara skriftlig och ha kommit in till *polismyndigheten* inom den tid som anges i 6 §.

tillstånd att helt eller delvis täcka ansiktet.

En begäran *ska* vara skriftlig och ha kommit in till *Polismyndigheten* inom den tid som anges i 6 §.

9 §³

Polismyndigheten får förelägga anordnaren av en allmän sammankomst eller offentlig tillställning att lämna uppgifter utöver vad ansökan, anmälan eller begäran enligt 7 a § *skall* innehålla. Myndigheten får också själv sörja för den utredning som behövs. Anordnaren är dock inte skyldig att redogöra för innehållet i föredrag, tal eller dramatisk eller annan framställning som är avsedd att förekomma vid sammankomsten eller tillställningen.

Om det med anledning av en ansökan om tillstånd att anordna eller en anmälan om en cirkusföreställning eller en offentlig tillställning behövs en undersökning som kräver särskild fackkunskap, får *polismyndigheten* anlita en sakkunnig på anordnarens bekostnad.

Polismyndigheten får förelägga anordnaren av en allmän sammankomst eller offentlig tillställning att lämna uppgifter utöver vad ansökan, anmälan eller begäran enligt 7 a § *ska* innehålla. Myndigheten får också själv sörja för den utredning som behövs. Anordnaren är dock inte skyldig att redogöra för innehållet i föredrag, tal eller dramatisk eller annan framställning som är avsedd att förekomma vid sammankomsten eller tillställningen.

Om det med anledning av en ansökan om tillstånd att anordna eller en anmälan om en cirkusföreställning eller en offentlig tillställning behövs en undersökning som kräver särskild fackkunskap, får *Polismyndigheten* anlita en sakkunnig på anordnarens bekostnad.

12 §

Tält får användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar endast om det har betryggande brandtålighet och stabilitet samt i övrigt tältet och dess inredning erbjuder betryggande säkerhet mot brand eller andra olycksfall och utrymningsvägarna är tillfredsställande. Ett tält som är avsett för flera än 150 personer och som får uppföras utan bygglov (samlingstält) *skall* vara besiktigt och godkänt.

Besiktningen *skall ske* innan tältet första gången tas i bruk i Sverige och vid regelbundet återkom-

Tält får användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar endast om det har betryggande brandtålighet och stabilitet samt i övrigt tältet och dess inredning erbjuder betryggande säkerhet mot brand eller andra olycksfall och utrymningsvägarna är tillfredsställande. Ett tält som är avsett för flera än 150 personer och som får uppföras utan bygglov (samlingstält) *ska* vara besiktigt och godkänt.

Besiktningen *ska göras* innan tältet första gången tas i bruk i Sverige och vid regelbundet åter-

³ Senaste lydelse 2005:901.

mande tillfällen. Om tältet har ändrats i något avseende som har väsentlig betydelse för säkerheten, *skall* det besiktigas på nytt.

Godkännande av ett samlingstält *skall* gälla för en tid av minst tre och högst sju år.

Om ett tält, som är avsett att användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, på grund av skada eller av någon annan orsak inte erbjuder betryggande säkerhet mot brand och andra olycksfall, får *polismyndigheten* förbjuda att tältet används vid sådana sammankomster eller tillställningar så länge felet består.

kommande tillfällen. Om tältet har ändrats i något avseende som har väsentlig betydelse för säkerheten, *ska* det besiktigas på nytt.

Godkännande av ett samlingstält *ska* gälla för en tid av minst tre och högst sju år.

Om ett tält, som är avsett att användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, på grund av skada eller av någon annan orsak inte erbjuder betryggande säkerhet mot brand och andra olycksfall, får *Polismyndigheten* förbjuda att tältet används vid sådana sammankomster eller tillställningar så länge felet består.

17 §

Den som inte följer de ordningsregler för en allmän sammankomst eller offentlig tillställning som *skall* gälla enligt villkor som *polismyndigheten* har meddelat med stöd av 16 § andra stycket är skyldig att på tillsägelse lämna sammankomsten eller tillställningen.

Den som inte följer de ordningsregler för en allmän sammankomst eller offentlig tillställning som *ska* gälla enligt villkor som *Polismyndigheten* har meddelat med stöd av 16 § andra stycket är skyldig att på tillsägelse lämna sammankomsten eller tillställningen.

21 §

Chefen för polismyndigheten skall ha fritt tillträde till allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Detsamma gäller andra personer som polismyndigheten har utsett att närvara.

De personer som Polismyndigheten har utsett att närvara ska ha fritt tillträde till allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

29 §

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. i egenskap av anordnare bryter mot kravet på tillstånd eller anmälan i 4 eller 5 § eller mot ett villkor eller ett förbud som har meddelats enligt 4 § andra stycket, 5 § fjärde stycket, 15 §, 16 § andra stycket eller 25 §,

2. lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han enligt tillämpliga föreskrifter är skyldig att upplysa om i en ansökan eller en anmälan eller om sådana omständigheter som *polismyndigheten* kan begära uppgift om med stöd av 9 § första stycket,

2. lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han *eller hon* enligt tillämpliga föreskrifter är skyldig att upplysa om i en ansökan eller en anmälan eller om sådana omständigheter som *Polismyndigheten* kan begära uppgift om med stöd av 9 § första stycket,

3. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning i ett tält som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,

4. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning och *därvid* tillåter användning av en tivolianordning som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,

4. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning och *då* tillåter användning av en tivolianordning som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,

5. anordnar en offentlig tillställning i strid med 14 §,

6. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning utan tillstånd enligt 19 eller 20 § i fall då sådant tillstånd behövs, eller

7. anordnar eller fortsätter en allmän sammankomst eller offentlig tillställning trots att sammankomsten eller tillställningen har inställts eller upplösts enligt 22 eller 23 §.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i 18 § första stycket mot förtäring eller förvaring av alkoholdrycker döms till penningböter, om inte gärningen är belagd med straff i någon annan författning.

Har flera medverkat till en gärning som avses i första stycket *skall* 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas.

Har flera medverkat till en gärning som avses i första stycket *ska* 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas.

3 kap.

14 §

Vid prövningen av en ansökan om tillstånd som avses i detta kapitel eller i en lokal föreskrift *skall polismyndigheten* beakta vad som krävs av hänsyn till trafiken samt till allmän ordning och säkerhet. Om ansökan avser tillstånd att ta i anspråk en offentlig plats för visst ändamål, *skall* särskild hänsyn tas till gångtrafikens intresse.

Ett beslut av *polismyndigheten* om tillstånd får förenas med de villkor som behövs av hänsyn till trafiken samt till allmän ordning och säkerhet. Villkoren får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller *annars* göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Vid prövningen av en ansökan om tillstånd som avses i detta kapitel eller i en lokal föreskrift *ska Polismyndigheten* beakta vad som krävs av hänsyn till trafiken samt till allmän ordning och säkerhet. Om ansökan avser tillstånd att ta i anspråk en offentlig plats för visst ändamål, *ska* särskild hänsyn tas till gångtrafikens intresse.

Ett beslut av *Polismyndigheten* om tillstånd får förenas med de villkor som behövs av hänsyn till trafiken samt till allmän ordning och säkerhet. Villkoren får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller *på annat sätt* göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

16 §

Beslut enligt 14 § gäller för viss tid eller tills vidare. Beslutet *skall*

Beslut enligt 14 § gäller för viss tid eller tills vidare. Beslutet *ska*

innehålla de villkor som *polismyndigheten* har meddelat enligt 14 § andra stycket och de villkor som kommunen har ställt upp med stöd av 15 §. Beslut i fråga om mark som inte står under kommunens förvaltning *skall* också innehålla en *erinran* om att medgivande av markägare eller nyttjanderätts-havare kan behövas.

Om kommunen har yttrat sig enligt 2 § *skall* beslutet innehålla *erinran* om möjligheten att överklaga kommunens beslut enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900).

innehålla de villkor som *Polismyndigheten* har meddelat enligt 14 § andra stycket och de villkor som kommunen har ställt upp med stöd av 15 §. Beslut i fråga om mark som inte står under kommunens förvaltning *ska* också innehålla en *upplysning* om att medgivande av markägare eller nyttjanderättshavare kan behövas.

Om kommunen har yttrat sig enligt 2 § *ska* beslutet innehålla en *upplysning* om möjligheten att överklaga kommunens beslut enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900).

17 §

Om det behövs för att förebygga oordning eller för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas får *polismyndigheten* i ett särskilt fall ge anvisningar eller tillsägelser till innehavaren och besökande för användningen av sådana bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till. Om det är nödvändigt får *polismyndigheten* förbjuda fortsatt användning.

Om det behövs föreskrifter om allmän ordning och säkerhet för verksamhet som avses i första stycket, *skall polismyndigheten* anmäla förhållandet till kommunen.

Om det behövs för att förebygga oordning eller för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas får *Polismyndigheten* i ett särskilt fall ge anvisningar eller tillsägelser till innehavaren och besökande för användningen av sådana bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till. Om det är nödvändigt får *Polismyndigheten* förbjuda fortsatt användning.

Om det behövs föreskrifter om allmän ordning och säkerhet för verksamhet som avses i första stycket, *ska Polismyndigheten* anmäla förhållandet till kommunen.

19 §

Om någon inte vidtar en åtgärd som *åligger honom* enligt detta kapitel, lokala föreskrifter eller beslut eller villkor som har meddelats med stöd av 5 §, 14 § andra stycket eller 15 §, får *polismyndigheten* förelägga honom att inom viss tid vidta åtgärden. Detta gäller endast om han inte vidtar rättelse genast efter tillsägelse eller inte kan anträffas efter rimlig efterforskning.

Om någon inte vidtar en åtgärd som *han eller hon är skyldig att utföra* enligt detta kapitel, lokala föreskrifter eller beslut eller villkor som har meddelats med stöd av 5 §, 14 § andra stycket eller 15 §, får *Polismyndigheten* förelägga honom *eller henne* att inom viss tid vidta åtgärden. Detta gäller endast om han *eller hon* inte vidtar rättelse genast efter tillsägelse eller inte kan anträffas efter rimlig

efterforskning.

Även om det inte följer av första stycket får föreläggande, utan föregående tillsägelse, avse skyldighet att ta bort upplag, försäljningsstånd, ställningar, skyltar, containrar och andra anordningar som har placerats på en offentlig plats utan nödvändigt tillstånd enligt 1 § eller i strid med villkor som gäller för tillståndet. Detsamma gäller i fråga om anordningar som inte har tagits bort efter utgången av giltighetstiden för tillståndet.

Ett föreläggande enligt andra stycket får, om det avser en container eller något annat skrymmande föremål som ställts upp på offentlig plats, riktas också mot föremålets ägare eller den som är i ägarens ställe, även om föremålet ställts upp för någon annans räkning. Det sagda gäller inte om det är uppenbart att någon annan än föremålets ägare eller den som är i hans ställe har bestämt platsen för uppställningen.

Ett föreläggande enligt andra stycket får, om det avser en container eller något annat skrymmande föremål som ställts upp på offentlig plats, riktas också mot föremålets ägare eller den som är i ägarens ställe, även om föremålet ställts upp för någon annans räkning. Det sagda gäller inte om det är uppenbart att någon annan än föremålets ägare eller den som är i hans *eller hennes* ställe har bestämt platsen för uppställningen.

20 §

I föreläggande får vite sättas ut eller, som påföljd *för underlåtenhet att följa* föreläggandet, anges att rättelse kan komma att ske på den försumliges bekostnad genom *polismyndighetens* försorg.

I ett föreläggande får vite sättas ut eller, som påföljd *om föreläggandet inte följs*, anges att rättelse kan komma att vidtas på den försumliges bekostnad genom *Polismyndighetens* försorg.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.70 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 5, 19 och 31 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Utöver de krav på svenskt medborgarskap som följer av rege- ringsformen eller någon annan lag gäller också att bara svenska medborgare får ha en anställning som åklagare eller *polis* eller ha en militär anställning.

Utöver de krav på svenskt medborgarskap som följer av rege- ringsformen eller någon annan lag gäller också att bara svenska medborgare får ha en anställning som åklagare eller *polisman* eller ha en militär anställning.

19 §

Disciplinpåföljd får inte meddelas efter det att arbetstagarens anställning har upphört eller uppsägning har ägt rum.

Vad som sägs i första stycket gäller inte, om arbetstagaren övergår från en myndighet till en annan inom *domstols-, åklagar- respektive polisväsendet*.

Vad som sägs i första stycket gäller inte, om arbetstagaren övergår från en myndighet till en annan inom *domstolsväsendet, åklagarväsendet eller polisen*.

31 §¹

En arbetstagare vid *polisväsen- det*, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

En arbetstagare vid *Polismyn- digheten, Säkerhetspolisen*, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2010:463.

2.71 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:261) om fullmaktsanställning

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

En arbetstagare vid *polisväsendet*, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får skiljas från sina arbetsuppgifter enligt 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning.

En arbetstagare vid *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får skiljas från sina arbetsuppgifter enligt 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1997:179.

2.72 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Om övervakningsnämnden bestämmer att beslutet om verkställighet utanför anstalt *skall* upphävas eller om det bestäms att beslutet tills vidare inte *skall* gälla, *skall* den dömde, om verkställigheten har påbörjats, föras till en kriminalvårdsanstalt för fortsatt verkställighet av fängelsestraffet. Polismyndigheten *i den ort där den dömde vistas skall* förpassa honom till en sådan anstalt.

Om det bedöms kunna ske utan fara för att den dömde avviker, får *polismyndigheten* förelägga honom att inställa sig vid kriminalvårdsanstalten i stället för att förpassa honom dit.

Om övervakningsnämnden bestämmer att beslutet om verkställighet utanför anstalt *ska* upphävas eller om det bestäms att beslutet tills vidare inte *ska* gälla, *ska* den dömde, om verkställigheten har påbörjats, föras till en kriminalvårdsanstalt för fortsatt verkställighet av fängelsestraffet. Polismyndigheten *ska* förpassa *den dömde* till en sådan anstalt.

Om det bedöms kunna ske utan fara för att den dömde avviker, får *Polismyndigheten* förelägga honom *eller henne* att inställa sig vid kriminalvårdsanstalten i stället för att förpassa honom *eller henne* dit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 1996:784.

2.73 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

Härigenom föreskrivs att 8 och 12 a §§ lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

Ett beslut om utlämning till tribunalen *skall* verkställas av *polismyndigheten*. Om den som *skall* utlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att utlämningen *skall* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *polismyndigheten*, dock längst under *fyrtyoåtta* timmar.

Ett beslut om utlämning till tribunalen *ska* verkställas av *Polismyndigheten*. Om den som *ska* utlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att utlämningen *skall* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *Polismyndigheten*, dock längst under 48 timmar.

12 a §²

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte *skall* överföras mellan en annan stat och tribunalen. Under en sådan transport *skall* frihetsberövandet bestå om inte tribunalen begär att den som överförs *skall* frigges.

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte *ska* överföras mellan en annan stat och tribunalen. Under en sådan transport *ska* frihetsberövandet bestå om inte tribunalen begär att den som överförs *ska* frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *skall polismyndighet* ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *senast* 96 timmar från den oplanerade landningen, *skall* personen omedelbart frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *ska Polismyndigheten* ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *inom* 96 timmar från den oplanerade landningen, *ska* personen omedelbart frigges.

¹ Senaste lydelse 2003:1165.

² Senaste lydelse 2002:330.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får *polismyndighet* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får *Polismyndigheten* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.74 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 19 § och 22 kap. 10 § sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

19 §¹

Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Kustbevakningen, Tullverket och *polismyndighet* ska lämna en tingsrätt som håller sjöförklaringen medverkan tingsrätten begär för utredningen. För *polismyndigheternas* utredningar gäller bestämmelserna om förundersökning i 23 kap. rättegångsbalken.

Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Kustbevakningen, Tullverket och *Polismyndigheten* ska lämna en tingsrätt som håller sjöförklaringen medverkan *som* tingsrätten begär för utredningen. För *Polismyndighetens* utredningar gäller bestämmelserna om förundersökning i 23 kap. rättegångsbalken.

22 kap.

10 §²

Kustbevakningen, Tullverket och *polismyndigheterna* skall biträda registermyndigheten med att vaka över att bestämmelser i lag eller annan författning om registrering och identifiering av skepp och inskrivning av rätt till skepp och andel i sådan egendom följs. *De angivna myndigheterna* har, liksom registermyndigheten, för detta ändamål rätt till tillträde till ett skepp. *De* skall underrätta registermyndigheten om försummelser att följa bestämmelserna.

Kustbevakningen, Tullverket och *Polismyndigheten* ska biträda registermyndigheten med att vaka över att bestämmelser i lag eller annan författning om registrering och identifiering av skepp och inskrivning av rätt till skepp och andel i sådan egendom följs. *Dessa myndigheter* har, liksom registermyndigheten, för detta ändamål rätt till tillträde till ett skepp. *De* ska underrätta registermyndigheten om försummelser att följa bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2008:1311.

² Senaste lydelse 2001:384.

2.75 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 9 och 10 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. 9 §¹⁷⁵

Tillsynen över *efterlevnaden* av bestämmelserna i detta kapitel *skall vad avser motordrivna fordon utövas av polismyndigheterna samt av Tullverket vad avser gränskontroll.*

Kustbevakningen *skall* utöva tillsynen av båtar. *Polismyndigheterna skall* dock utöva sådan tillsyn inom områden som inte övervakas av Kustbevakningen.

Tillsynen över *att* bestämmelserna i detta kapitel *följs ska utövas av Polismyndigheten när det gäller motordrivna fordon och av Tullverket när det gäller gränskontroll.*

Kustbevakningen *ska* utöva tillsynen av båtar. *Polismyndigheten ska* dock utöva sådan tillsyn inom områden som inte övervakas av Kustbevakningen.

10 §

För *kontroll av efterlevnaden* av bestämmelserna i detta kapitel har *polismyndigheterna* och andra tillsynsmyndigheter rätt att få tillträde till låsta utrymmen i fordon och båtar. Myndigheterna har rätt att få de upplysningar, handlingar och prov som behövs för tillsynen. För uttagna prov betalas inte ersättning.

För *att kontrollera att* bestämmelserna i detta kapitel *följs* har *Polismyndigheten* och andra tillsynsmyndigheter rätt att få tillträde till låsta utrymmen i fordon och båtar. Myndigheterna har rätt att få de upplysningar, handlingar och prov som behövs för tillsynen. För uttagna prov betalas inte ersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹⁷⁵ Senaste lydelse 1999:431.

2.76 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:832) om obduktion m.m.

Härigenom föreskrivs att 18 och 19 §§ lagen (1995:832) om obduktion m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Beslut om rättsmedicinsk undersökning som avses i 13–15 §§ meddelas av *polismyndighet*. Även allmän domstol eller allmän åklagare får besluta om rättsmedicinsk undersökning som avses i 13 § 1. Beslut om rättsmedicinsk undersökning som avses i 16 § meddelas av allmän domstol.

Beslut om rättsmedicinsk undersökning som avses i 13–15 §§ meddelas av *Polismyndigheten*. Även allmän domstol eller allmän åklagare får besluta om rättsmedicinsk undersökning som avses i 13 § 1. Beslut om rättsmedicinsk undersökning som avses i 16 § meddelas av allmän domstol.

19 §

Om det inte är uppenbart obehövt *skall polismyndigheten* underrättas om tid och plats för en rättsmedicinsk undersökning. *Polisen* får närvara vid en sådan undersökning.

Om det inte är uppenbart obehövt *ska Polismyndigheten* underrättas om tid och plats för en rättsmedicinsk undersökning. *En polisman* får närvara vid en sådan undersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.77 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)¹

dels att 2 kap. 17–22 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 17 och 18 §§ samt 20–22 §§ ska utgå,

dels att i 2 kap. 10–10 b, 12 och 14 §§, 3 kap. 1 a, 6 och 8 §§, 4 kap. 2 §, 5 kap. 7 § samt 6 kap. 3 b, 4 och 4 a §§ ordet ”polismyndigheten” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 1 kap. 8 §, 2 kap. 7 §, 4 kap. 4 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 1–3 a, 6 och 7 §§, 7 kap. 3 §, 8 kap. 2 §, 9 kap. 7 §, 10 kap. 1 och 2 §§ samt 11 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 2 kap. ska lyda ”Tillstånd”,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 1 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

8 §²

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 2 kap. 17–21 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 2 a kap. 1–4 och 6 §§.

Senaste lydelse av
2 kap. 10 § 2012:306
2 kap. 10 a § 2012:306
2 kap. 10 b § 2012:306
2 kap. 14 § 2000:147
2 kap. 17 § 2006:386
2 kap. 18 § 2012:306
2 kap. 19 § 1999:74
2 kap. 20 § 1999:74

2 kap. 21 § 1999:74
2 kap. 22 § 2010:364
3 kap. 1 a § 2006:386
3 kap. 8 § 2006:386
4 kap. 2 § 2006:386
5 kap. 7 § 2000:147
6 kap. 3 b § 2012:306
6 kap. 4 § 2012:306
6 kap. 4 a § 2012:306.

² Senaste lydelse 2011:467.

1 a kap.

Behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden

Personuppgiftsansvar

1 §

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden.

2 §

Polismyndigheten ska utse ett eller flera personuppgiftsombud för behandlingen av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden.

Myndigheten ska anmäla till tillsynsmyndigheten enligt personuppgiftslagen (1998:204) när ett personuppgiftsombud utses eller entledigas.

Behandling av känsliga personuppgifter

3 §

Uppgifter om en person får inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv.

Om uppgifter om en person behandlas på annan grund, får de kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket när det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Uppgifter som avses i första stycket får också behandlas om det är nödvändigt för diarieföring eller om uppgifterna har lämnats till Polismyndigheten i en anmälan eller liknande och behandlingen är nödvändig för handläggningen.

4 §

Vid sökning i personuppgifter som behandlas med stöd av denna

lag får uppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller som rör hälsa eller sexualliv inte användas som sökbegrepp.

Tillgången till personuppgifter

5 §

Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Rättelse och skadestånd

6 §

Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 15 §.

Vapenregister

7 §

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret), och

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över

en sådan juridisk person som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

Vapenregistrens ändamål

8 §

Vapenregistren ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller beivra brott med anknytning till skjutvapen.

Bevarande och gallring av uppgifter i vapenregister

9 §

Uppgifter i vapenregister får inte bevaras där längre än vad som behövs för något av de ändamål som anges i 8 §.

10 §

Utan hinder av vad som sägs i 9 § ska uppgifter om skjutvapen och sådana vapendelar som avses i 2 a kap. bevaras i vapenregister i 20 år. Detsamma gäller uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseen-

de den som har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller tillstånd att driva handel med skjutvapen.

11 §

Uppgifter i vapeninnehavarregistret om personer som tillhör hemvärnets personal ska gallras när Försvarsmakten har meddelat att uppgiften inte längre är aktuell.

Utlämnande av uppgifter i vapenregister och uppgiftsskyldighet

12 §

Personuppgifter som behandlas i vapenregister och som är nödvändiga för att framställa rättsstatistik ska lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik.

13 §

Om det är förenligt med svenska intressen, får personuppgifter som behandlas i vapenregister lämnas till

1. Interpol eller Europol, eller till en polismyndighet eller åklagarmyndighet i en stat som är ansluten till Interpol, om det behövs för att myndigheten eller organisationen ska kunna förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller beivra brott, eller

2. utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Uppgifter får vidare lämnas till en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt.

14 §

Säkerhetspolisen får medges direktåtkomst till vapenregister.

Ytterligare föreskrifter

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om

1. förande av vapenregister,
2. åtkomst till uppgifter i registren,
3. digital arkivering, och
4. att personuppgifter som behandlas i vapenregister får lämnas ut även i andra fall än som avses i 12–14 §§.

2 kap.

7 §

Om tillstånd att inneha skjutvapen meddelas någon som *skall* förvärva ett sådant vapen, gäller tillståndet under förutsättning att förvärvet görs inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som *polismyndigheten* bestämmer.

Om tillstånd att inneha skjutvapen meddelas någon som *ska* förvärva ett sådant vapen, gäller tillståndet under förutsättning att förvärvet görs inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som *Polismyndigheten* bestämmer.

4 kap.

4 §³

Skjutvapen som *skall* skrotas *skall* lämnas till *en polismyndighet*. Den som lämnar ett vapen för skrotning *skall* bifoga tillståndsbeviset.

Skjutvapen som *ska* skrotas *ska* lämnas till *Polismyndigheten*. Den som lämnar ett vapen för skrotning *ska* bifoga tillståndsbeviset.

5 kap.

3 §⁴

En innehavare får lämna över sitt skjutvapen eller sin ammunition till någon annan för förvaring om han eller hon inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 3 kap. Vid tillståndsprövningen *skall polismyndigheten* särskilt beakta möjlighe-

En innehavare får lämna över sitt skjutvapen eller sin ammunition till någon annan för förvaring om han eller hon inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 3 kap. Vid tillståndsprövningen *ska Polismyndigheten* särskilt beakta möjlighe-

³ Senaste lydelse 2006:386.

⁴ Senaste lydelse 2000:147.

ten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring. Tillståndet *skall* tidsbegränsas.

Den *hos vilken* vapnet förvaras får använda *vapnet* endast om han eller hon har tillstånd att inneha vapen av samma typ.

ten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring. Tillståndet *ska* tidsbegränsas.

Den *som förvarar* vapnet får använda *det* endast om han eller hon har tillstånd att inneha vapen av samma typ.

5 §

När det finns särskild anledning till det får *en polismyndighet* även i annat fall än som avses i 2 kap. besluta att tillstånd att inneha skjutvapen *skall* förenas med villkor att vapnet *skall* förvaras på visst sätt.

När det finns särskild anledning till det får *Polismyndigheten* även i annat fall än som avses i 2 kap. besluta att tillstånd att inneha skjutvapen *ska* förenas med villkor att vapnet *ska* förvaras på visst sätt.

6 kap.

1 §⁵

Ett tillstånd att inneha skjutvapen eller att föra in skjutvapen till Sverige *skall* återkallas av *polismyndigheten* om

- a) tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen,
- b) tillståndshavaren utan godtagbar anledning vägrat *polismyndigheten* tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs,
- c) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- d) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Första stycket gäller också i fråga om tillstånd att förvara skjutvapen hos någon annan.

Ett tillstånd att inneha skjutvapen eller att föra in skjutvapen till Sverige *ska* återkallas av *Polismyndigheten* om

- b) tillståndshavaren utan godtagbar anledning vägrat *Polismyndigheten* tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs,

2 §⁶

Ett tillstånd att inneha ammunition *skall* återkallas av *polismyndigheten* om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat sin ammunition, eller
- c) *om* det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Ett tillstånd att inneha ammunition *ska* återkallas av *Polismyndigheten* om

- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

3 §⁷

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen *skall* återkallas av *polismyndigheten* om

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen *ska* återkallas av *Polismyndigheten* om

⁵ Senaste lydelse 2000:147.

⁶ Senaste lydelse 2000:147.

⁷ Senaste lydelse 2006:386.

- a) tillståndshavaren inte längre driver yrkesmässig handel,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation eller översyn.

3 a §⁸

Ett tillstånd att låna skjutvapen *skall* återkallas av *polismyndigheten* om Ett tillstånd att låna skjutvapen *ska* återkallas av *Polismyndigheten* om

- a) innehavaren har visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen,
- b) förutsättningar för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

6 §⁹

En läkare som bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen ska omedelbart anmäla detta till *polismyndigheten på den ort där patienten är folkbokförd*. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att inneha skjutvapen. En läkare som bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen ska omedelbart anmäla detta till *Polismyndigheten*. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att inneha skjutvapen.

Den anmälningsskyldighet som läkare har enligt första stycket gäller även i fråga om en person som genomgår rättspsykiatrisk undersökning eller utredning enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.

7 §¹⁰

Om *en polismyndighet* får kännedom om omständigheter som kan medföra att en person som tillhör hemvärnets personal är olämplig att inneha skjutvapen, *skall myndigheten* omedelbart underrätta Försvarsmakten om dessa omständigheter. Om *Polismyndigheten* får kännedom om omständigheter som kan medföra att en person som tillhör hemvärnets personal är olämplig att inneha skjutvapen, *ska myndigheten* omedelbart underrätta Försvarsmakten om dessa omständigheter.

⁸ Senaste lydelse 2006:386.

⁹ Senaste lydelse 2012:306.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:386.

7 kap.

3 §

Innehavare av ett skjutvapen eller ammunition som *skall* lösas in är skyldig att enligt *polismyndighetens* beslut lämna över vapnet eller ammunitionen till *polismyndigheten* eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, *skall* även den lämnas över till *polismyndigheten*.

Innehavare av ett skjutvapen eller ammunition som *ska* lösas in är skyldig att enligt *Polismyndighetens* beslut lämna över vapnet eller ammunitionen till *myndigheten* eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, *ska* även den lämnas över till *Polismyndigheten*.

8 kap.

2 §

Om skjutvapen eller ammunition ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får *polismyndigheten* besluta att egendomen tills vidare *skall* förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är i så fall skyldig att efter *polismyndighetens* beslut lämna över vapnen och ammunitionen till den som *skall* förvara egendomen.

Om skjutvapen eller ammunition ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får *Polismyndigheten* besluta att egendomen tills vidare *ska* förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är i så fall skyldig att efter *Polismyndighetens* beslut lämna över vapnen och ammunitionen till den som *ska* förvara egendomen.

9 kap.

7 §¹¹

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen eller ammunition till *en polismyndighet*, får åtal mot *denne* för olovligt innehav av vapnet eller ammunitionen väckas av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen eller ammunition till *Polismyndigheten*, får åtal mot *honom eller henne* för olovligt innehav av vapnet eller ammunitionen väckas av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

10 kap.

1 §

En polismyndighets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningsställstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Polismyndighetens beslut enligt denna lag som gäller en fysisk person får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets han eller hon var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Om han eller hon inte var folkbokförd i Sverige

¹¹ Senaste lydelse 2000:147.

överklagas beslutet till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades.

Beslut som gäller en juridisk person får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 §

En polismyndighets eller en domstols beslut enligt denna lag skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas. En polismyndighets beslut om återkallelse av handelsstillstånd skall dock gälla omedelbart endast i de fall då så har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas. Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelsstillstånd ska dock gälla omedelbart endast i de fall detta har angetts i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.

11 kap.

1 §¹²

Regeringen får meddela föreskrifter om att

a) denna lag eller vissa föreskrifter i lagen *skall* tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen *skall* understiga ett visst värde eller att vapnet *skall* vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet *skall* anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte *skall* gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten eller polisväsendet

a) denna lag eller vissa föreskrifter i lagen *ska* tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen *ska* understiga ett visst värde eller att vapnet *ska* vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet *ska* anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte *ska* gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

¹² Senaste lydelse 2006:386.

- den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
- frivilliga försvarsorganisationer,
- d) tillstånd *skall* krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,
- e) den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte *skall* använda vapnet endast i Sverige, *skall* anmäla detta till *polismyndigheten*, och *om att*
- f) denna lag inte *skall* gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige.
- d) tillstånd *ska* krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,
- e) den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte *ska* använda vapnet endast i Sverige, *ska* anmäla detta till *Polismyndigheten*, och
- f) denna lag inte *ska* gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige.

2 §¹³

- Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
- a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
- b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som *skall* vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,
- c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt *skall* gälla vid sådan handel,
- d) vad som *skall* iaktas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,
- e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,
- f) de förutsättningar i övrigt som *skall* vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,
- g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,
- h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att
- Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
- a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
- b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,
- c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt *ska* gälla vid sådan handel,
- d) vad som *ska* iaktas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,
- e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,
- f) de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,
- g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,
- h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att

¹³ Senaste lydelse 2006:386.

personer bosatta i Sverige *skall* få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land *skall* underrätta den staten om förvärvet,

j) *förande av vapenregister enligt 2 kap. 17–19 §§,*

k) vilka sammanslutningar som *skall* anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, och

l) vad som *skall* iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition.

personer bosatta i Sverige *ska* få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land *ska* underrätta den staten om förvärvet,

j) vilka sammanslutningar som *ska* anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, och

k) vad som *ska* iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.78 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)

Häri genom föreskrivs att 28 § säkerhetsskyddslagen (1996:627) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

Sedan ett beslut har fattats med anledning av en säkerhetsprövning, *skall* de handlingar som *erhållits* från Rikspolisstyrelsen snarast återställas dit, om *styrelsen* inte har beslutat något annat.

Sedan ett beslut har fattats med anledning av en säkerhetsprövning, *ska* de handlingar som *kommit* från Säkerhetspolisen snarast återställas dit, om *Säkerhetspolisen* inte har beslutat något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.79 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Polisen och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om Tullverket och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också polismyndigheten och Kustbevakningen samt en polisman och en tjänsteman vid Kustbevakningen.

Ett befodringsföretag är skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling *samt* att på begäran av Tullverket överlämna en sådan försändelse till verket.

Föreslagen lydelse

12 §¹

Polismyndigheten och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om Tullverket och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också Polismyndigheten och en polisman samt Kustbevakningen och en kustbevakningstjänsteman.

Ett befodringsföretag är skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling *och* att på begäran av Tullverket överlämna en sådan försändelse till verket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2000:1232.

2.80 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

Häri genom föreskrivs att 6 § lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Avgiftsplikt gäller inte för fordon som tillhör

1. försvarsmakten,
2. polisväsendet,

1. Försvarsmakten,
2. Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

3. staten, en kommun eller någon annan och fordonet är avsett att användas för räddningstjänst, och

4. väghållningen.

En förutsättning för undantag enligt första stycket är att fordonet bär yttre kännetecken som visar att fordonet tillhör någon av de angivna kategorierna.

Avgiftsplikt gäller inte heller för fordon vars ålder, beräknad som skillnaden mellan fordonsåret och innevarande kalenderår, är trettio år eller äldre och som inte används i yrkesmässig trafik som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG eller yrkestrafiklagen (2012:210).

För fordonskombinationer är det motorfordonet som är avgörande för om kombinationen är undantagen från avgiftsplikt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2012:216.

2.81 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 §, 3 kap. 15 §, 4 kap. 5 och 6 §§, 5 kap. 8 och 25 a §§ samt 7 kap. 4 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §

Polis som har ett körkort med behörigheten B får i tjänsteutövning köra varje slag av körkortspliktigt fordon en kortare sträcka.

En polisman som har ett körkort med behörigheten B får i tjänsteutövning köra varje slag av körkortspliktigt fordon en kortare sträcka.

3 kap.

15 §¹

Den som kör ett fordon som avses i 2 kap. 1 § ska ha med sig

1. körkortet, eller
2. om körkortet efter utfärdande ännu inte har lämnats ut och färden äger rum inom två månader från och med den dag då det utfärdades, en handling som styrker förarens identitet.

Körkortet eller identitetshandlingen ska överlämnas för kontroll om en bilinspektör eller *polis* begär det.

Körkortet eller identitetshandlingen ska överlämnas för kontroll om en bilinspektör eller *en polisman* begär det.

4 kap.

5 §²

Övningskörning ska ske under uppsikt av någon som har vana och skicklighet att köra fordon av det slag som övningskörningen avser samt

1. är utbildningsledare eller trafiklärare, om övningskörningen sker i trafikskola för annan körkortsbehörighet än AM,
2. är behörig utbildare enligt lagen (2009:121) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar, om övningskörningen sker med något av dessa fordonsslag,
3. uppfyller kraven i 6 §, om övningskörningen sker inom *polisväsendet* eller Försvarmakten, eller
3. uppfyller kraven i 6 §, om övningskörningen sker inom *Polismyndigheten* eller Försvarmakten, eller
4. har godkänts som handledare enligt 7 §, om övningskörningen sker i andra fall än som avses i 1 och 3 för annan körkortsbehörighet än AM.

¹ Senaste lydelse 2011:1580.

² Senaste lydelse 2011:1580.

6 §³

Uppsikt under övningskörning inom *polisväsendet* eller Försvarsmakten får utövas endast av den som

Uppsikt under övningskörning inom *Polismyndigheten* eller Försvarsmakten får utövas endast av den som

1. fyllt 21 år,
2. har behörighet för fordon av det slag körningen avser, och
3. under sammanlagt minst tre av de senaste tio åren har haft sådan behörighet.

Uppsikt enligt första stycket får dock inte utövas av den vars körkort eller förarbevis under de senaste tre åren har varit återkallat enligt

1. 5 kap. 3 § 1, 5 eller 6, eller
2. 5 kap. 3 § 2–4, om den sammanlagda spärttid som under de senaste tre åren har bestämts enligt 5 kap. 6 § överstiger tre månader.

Uppsikt enligt första stycket får inte heller utövas av den vars körkorts-innehav

1. är förenat med villkor om alkoholås, eller
2. har varit förenat med villkor om alkoholås under de tre senaste åren.

Med återkallelse avses i andra stycket även återkallelse tills vidare enligt 5 kap. 5 § och med spärttid sådan giltighetstid som beslutats enligt den paragrafen.

5 kap.

8 §

Om ett fordon körs i strid mot denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen, *skall polisen* hindra fortsatt färd, om den kan vara en påtaglig fara för trafiksäkerheten eller ställa till svåra problem på annat sätt.

Om ett fordon körs i strid mot denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen, *ska en polisman* hindra fortsatt färd, om den kan vara en påtaglig fara för trafiksäkerheten eller ställa till svåra problem på annat sätt.

25 a §⁴

Polisen har rätt till tillträde till ett körkortspliktigt fordon som *framförs* av en körkortshavare vars körkortsinnehav är förenat med villkor om alkoholås, för att kontrollera att fordonet har ett alkoholås av godkänd typ som uppfyller föreskrivna krav i fråga om montering, funktion och användning. Kontrollen ska utföras så att den inte orsakar större olägenheter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

En polisman har rätt till tillträde till ett körkortspliktigt fordon som *körs* av en körkortshavare vars körkortsinnehav är förenat med villkor om alkoholås, för att kontrollera att fordonet har ett alkoholås av godkänd typ som uppfyller föreskrivna krav i fråga om montering, funktion och användning. Kontrollen ska utföras så att den inte orsakar större olägenheter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

³ Senaste lydelse 2010:1914.

⁴ Senaste lydelse 2011:1580.

7 kap.

4 §⁵

Omhändertagande av körkort enligt 5 kap. 7 § beslutas av *polismyndighet* eller åklagare. Även Tullverket eller Kustbevakningen får besluta om omhändertagande enligt 5 kap. 7 § första stycket 1 och, när det gäller brott som avses i 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, enligt första stycket 2 samma paragraf.

Omhändertagande av körkort enligt 5 kap. 7 § beslutas av *Polismyndigheten* eller åklagare. Även Tullverket eller Kustbevakningen får besluta om omhändertagande enligt 5 kap. 7 § första stycket 1 och, när det gäller brott som avses i 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, enligt första stycket 2 samma paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

⁵ Senaste lydelse 2008:327.

2.82 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 § och 4 kap. 12 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹

Vid genomförande av transportkontroll får Tullverket

1. öppna transportmedel, containrar och andra utrymmen som är låsta eller har tillslutits på annat sätt,

2. bereda sig tillträde till områden som inte är tillgängliga för allmänheten, och

3. försegla transportmedel, containrar och andra utrymmen samt spärra av områden som inte är tillgängliga för allmänheten.

Polisen ska lämna den handräckning som behövs för kontrollen. *Polismyndigheten* ska lämna den handräckning som behövs för kontrollen.

Vid transportkontroll av sådan transport som avses i 1 a § gäller inte bestämmelserna i första stycket 2 och 3.

Vid transportkontroll i lokal enligt 1 § tredje stycket gäller första stycket 1 och 3 inte Tullverkets tillträde till lokalen eller utrymmen i lokalen.

4 kap.

12 §

Polisen är skyldig att medverka i kontrollverksamhet enligt denna lag. Vad som sägs i 2 kap. 1–8 §§ gäller vid sådan medverkan också *polismyndighet* och polisman.

Polismyndigheten är skyldig att medverka i kontrollverksamhet enligt denna lag. Vad som sägs i 2 kap. 1–8 §§ gäller vid sådan medverkan också *Polismyndigheten* och polisman.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2012:679.

2.83 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Uppgifter från beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får i elektronisk form endast lämnas ut till *polismyndigheter* och Tullverket.

Regeringen får *föreskriva* om ytterligare begränsningar när det gäller utlämnande av uppgifter i elektronisk form.

Föreslagen lydelse

7 §¹

Uppgifter från beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får i elektronisk form endast lämnas ut till *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen* och Tullverket.

Regeringen får *meddela föreskrifter* om ytterligare begränsningar när det gäller utlämnande av uppgifter i elektronisk form.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2003:723.

2.84 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård

dels att 6, 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 20 § ska lyda ”Handräckning av Polismyndigheten”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Verkställigheten får inledas omedelbart, om den dömde före överklagandetidens utgång förklarar att han avstår från att överklaga domen när det gäller påföljden och medger att påföljden får verkställas (nöjdförklaring).

Nöjdförklaring får lämnas inför

1. chefen för häktet, av den som är häktad,
2. den som förestår vården vid ett särskilt ungdomshem, av den som är intagen i ett sådant hem,

3. *en polismyndighet.*

Nöjdförklaring enligt andra stycket 1 eller 2 får lämnas även inför en annan tjänsteman vid ett häkte eller ett särskilt ungdomshem som har förordnats att ta emot en sådan förklaring.

En tjänsteman som avses i andra stycket 1 eller 2 eller tredje stycket *skall* så snart det kan ske upplysa den dömde om att han har rätt att lämna en sådan förklaring samt om när och hur det kan ske. En sådan tjänsteman är vidare skyldig att den dag, då nöjdförklaring först kan lämnas, fråga om den dömde vill lämna en sådan förklaring.

Verkställigheten får inledas omedelbart, om den dömde före överklagandetidens utgång förklarar att han *eller hon* avstår från att överklaga domen när det gäller påföljden och medger att påföljden får verkställas (nöjdförklaring).

3. *Polismyndigheten.*

En tjänsteman som avses i andra stycket 1 eller 2 eller tredje stycket *ska* så snart det kan ske upplysa den dömde om att han *eller hon* har rätt att lämna en sådan förklaring samt om när och hur det kan ske. En sådan tjänsteman är vidare skyldig att den dag, då nöjdförklaring först kan lämnas, fråga om den dömde vill lämna en sådan förklaring.

8 §

En nöjdförklaring gäller endast om den dömde har haft betänketid till andra dagen efter den dag då domen avkunnades för honom vid rätten eller på annat sätt delgavs honom och om den som *skall* ta emot förklaringen har tillgång till domen eller domsbevis. Den dömde *skall* ges tillfälle att under betänketiden samråda med sin för-

En nöjdförklaring gäller endast om den dömde har haft betänketid till andra dagen efter den dag då domen avkunnades för honom *eller henne* vid rätten eller på annat sätt delgavs honom *eller henne* och om den som *ska* ta emot förklaringen har tillgång till domen eller domsbevis. Den dömde *ska* ges tillfälle att under betänketiden

svarare.

En nöjdförklaring som har lämnats enligt denna lag får inte tas tillbaka. Har den dömde överklagat domen när det gäller påföljden, *skall* överklagandet anses återkallat genom nöjdförklaringen.

Lämnar den dömde nöjdförklaring inför en sådan tjänsteman som avses i 6 § andra stycket 1 eller 2 eller tredje stycket, *skall denne* omedelbart se till att domen verkställs. Lämnar den dömde nöjdförklaring inför *en polismyndighet*, *skall* den som tar emot förklaringen se till att den dömde förpassas till det särskilda ungdomshem där verkställigheten *skall ske*.

När domen får verkställas *skall* Statens institutionsstyrelse förelägga den dömde att senast en viss dag inställa sig vid det särskilda ungdomshem som styrelsen bestämmer. Statens institutionsstyrelse *skall* se till att intagning sker så snart som möjligt efter det att domen får verkställas.

Om den dömde inte rättar sig efter eller inte kan nås av ett föreläggande enligt första stycket, *skall polismyndigheten i den ort där han vistas* på begäran av Statens institutionsstyrelse förpassa honom till hemmet.

Den dömde får i väntan på förpassning förvaras i häkte eller i polisarrest, om det är nödvändigt för att förpassningen *skall* kunna genomföras.

samråda med sin försvarare.

En nöjdförklaring som har lämnats enligt denna lag får inte tas tillbaka. Har den dömde överklagat domen när det gäller påföljden, *ska* överklagandet anses återkallat genom nöjdförklaringen.

Lämnar den dömde nöjdförklaring inför en sådan tjänsteman som avses i 6 § andra stycket 1 eller 2 eller tredje stycket, *ska han eller hon* omedelbart se till att domen verkställs. Lämnar den dömde nöjdförklaring inför *Polismyndigheten*, *ska* den som tar emot förklaringen se till att den dömde förpassas till det särskilda ungdomshem där verkställigheten *ska äga rum*.

9 §

När domen får verkställas *ska* Statens institutionsstyrelse förelägga den dömde att senast en viss dag inställa sig vid det särskilda ungdomshem som styrelsen bestämmer. Statens institutionsstyrelse *ska* se till att intagning sker så snart som möjligt efter det att domen får verkställas.

Om den dömde inte rättar sig efter eller inte kan nås av ett föreläggande enligt första stycket, *ska Polismyndigheten* på begäran av Statens institutionsstyrelse förpassa honom *eller henne* till ungdomshemmet. *En sådan begäran ska om möjligt innehålla uppgift om den ort där den dömde vistas*.

Den dömde får i väntan på förpassning förvaras i häkte eller i polisarrest, om det är nödvändigt för att förpassningen *ska* kunna genomföras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.85 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 6, 15 och 17 a §§ lagen (1998:620) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Rikspolisstyrelsen skall med hjälp av automatiserad behandling föra ett belastningsregister. *Rikspolisstyrelsen* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett belastningsregister. *Polismyndigheten* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

2 §¹

Belastningsregistret ska föras för att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos

1. *polismyndigheter*, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

1. *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning och åtal samt för utfärdande av strafföreläggande,

3. allmänna domstolar för straffmätning och val av påföljd och

4. *polismyndigheter* och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

4. *Polismyndigheten* och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Registret får användas också för att till enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i *dennes* verksamhet.

Registret får användas också för att till *en* enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i *hans* eller *hennes* verksamhet.

6 §²

Personuppgifter ur belastningsregistret ska lämnas ut om det begärs av

1. Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller Datainspektionen för deras tillsynsverksamhet,

2. *polismyndighet*, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, åklagarmyndighet eller allmän domstol för verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,

2. *Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, åklagarmyndighet eller allmän domstol för verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,

3. förvaltningsdomstol för prövning enligt 2 § första stycket 4 eller

¹ Senaste lydelse 2009:614.

² Senaste lydelse 2012:762.

4. myndighet i övrigt i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det.

Regeringen får föreskriva att en myndighet som avses i första stycket får ha direktåtkomst till registret.

Uppgifter som har förts in i registret med stöd av 4 a § och som avser en gärning som inte motsvarar brott enligt svensk lag eller en gärning som någon har begått innan han eller hon har fyllt 15 år, får dock endast lämnas ut till de myndigheter som avses i första stycket 1 och endast om uppgifterna behövs hos myndigheten för tillsynen över *Rikspolisstyrelsens* personuppgiftsbehandling enligt denna lag.

Uppgifter som har förts in i registret med stöd av 4 a § och som avser en gärning som inte motsvarar brott enligt svensk lag eller en gärning som någon har begått innan han eller hon har fyllt 15 år, får dock endast lämnas ut till de myndigheter som avses i första stycket 1 och endast om uppgifterna behövs hos myndigheten för tillsynen över *Polismyndighetens* personuppgiftsbehandling enligt denna lag.

15 §

En begäran om att uppgifter *skall* lämnas ut prövas av *Rikspolisstyrelsen*. *Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att en polismyndighet i vissa fall får pröva frågan om att lämna ut uppgifter.*

En begäran om att uppgifter *ska* lämnas ut prövas av *Polismyndigheten*.

17 a §³

Utöver vad som följer av 16 och 17 §§ ska en uppgift som har förts in i registret med stöd av 4 a § gallras så snart *Rikspolisstyrelsen* har underrättats av behörig myndighet i den stat som har överfört uppgiften om att uppgiften har gallrats i den staten.

Utöver vad som följer av 16 och 17 §§ ska en uppgift som har förts in i registret med stöd av 4 a § gallras så snart *Polismyndigheten* har underrättats av behörig myndighet i den stat som har överfört uppgiften om att uppgiften har gallrats i den staten.

En uppgift som har förts in i registret med stöd av 4 a § ska alltid gallras senast tjugo år efter den dom eller det beslut som föranledde att uppgiften fördes in i registret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2012:762.

2.86 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:621) om misstankeregister

Häri genom föreskrivs att 1, 2, 5, och 12 §§ lagen (1998:621) om misstankeregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Rikspolisstyrelsen skall med hjälp av automatiserad behandling föra ett register med uppgifter om dem som är skäligen misstänkta för brott (misstankeregistret). *Rikspolisstyrelsen* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register med uppgifter om dem som är skäligen misstänkta för brott (misstankeregistret). *Polismyndigheten* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

2 §¹

Misstankeregistret ska föras för att underlätta tillgången till sådana uppgifter om skäligen misstanke om brott som behövs i verksamhet hos

1. *polismyndigheter*, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

1. *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning och åtal och

3. *polismyndigheter* och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

3. *Polismyndigheten* och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Registret får användas också för att till enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i *dennes* verksamhet.

Registret får användas också för att till *en* enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i *hans* eller *hennes* verksamhet.

5 §²

Uppgifter ur misstankeregistret ska lämnas ut om det begärs av

1. *polismyndighet*, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, åklagarmyndighet eller allmän domstol för verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,

1. *Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, åklagarmyndighet eller allmän domstol för verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,

2. myndighet i övrigt i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det.

¹ Senaste lydelse 2009:615.

² Senaste lydelse 2009:615.

Regeringen får föreskriva att en myndighet som avses i första stycket får ha direktåtkomst till registret.

Att uppgifter får lämnas ut i vissa andra fall framgår av 10 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §

En begäran om att lämna ut uppgifter prövas av *Rikspolisstyrelsen*. *Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att en polismyndighet i vissa fall får pröva om uppgifter kan lämnas ut.*

En begäran om att lämna ut uppgifter prövas av *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.87 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,
2. identifieringsuppgifter,
3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,
4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,
5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,
6. ärendenummer, och
7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polismyndighet*, Tullverket eller Skatteverket i vilket uppgifter om den registrerade förekommer.

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *Polismyndigheten*, Tullverket eller Skatteverket i vilket uppgifter om den registrerade förekommer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2003:668.

2.88 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:271) om handel med begagnade varor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:271) om handel med begagnade varor

dels att i 11 och 12 §§ ordet ”polismyndigheten” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”

dels att 1, 3–6, 8 och 10 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att försvåra avsättningen av stulna eller annars olovligen åtkomna varor och att underlätta *polisens* efterspaning av sådana varor.

Denna lag har till syfte att försvåra avsättningen av stulna eller annars olovligen åtkomna varor och att underlätta *Polismyndighetens* efterspaning av sådana varor.

3 §

Den som avser att yrkesmässigt driva handel med sådana begagnade varor som avses i 2 § första stycket *skall* anmäla handeln för registrering hos *lokala polismyndigheten i varje ort där handeln skall bedrivas*.

Anmälan *för registrering skall* göras innan handeln påbörjas.

Den som avser att yrkesmässigt driva handel med sådana begagnade varor som avses i 2 § första stycket *ska* anmäla handeln för registrering hos *Polismyndigheten*.

Anmälan *enligt första stycket ska* göras innan handeln påbörjas.

4 §

Den som bedriver handel med begagnade varor utan att vara registrerad är skyldig att på uppmaning av den *lokala polismyndigheten* lämna de upplysningar som behövs för att bedöma om registreringsskyldighet föreligger.

Om registreringsskyldighet bedöms föreligga *skall polismyndigheten* uppmana den som bedriver handeln att fullgöra denna skyldighet.

Den som *underlåter att följa* en uppmaning enligt andra stycket får registreras av *polismyndigheten*.

Den som bedriver handel med begagnade varor utan att vara registrerad är skyldig att på uppmaning av *Polismyndigheten* lämna de upplysningar som behövs för att bedöma om registreringsskyldighet föreligger.

Om registreringsskyldighet bedöms föreligga *ska Polismyndigheten* uppmana den som bedriver handeln att fullgöra denna skyldighet.

Den som *inte följer* en uppmaning enligt andra stycket får registreras av *Polismyndigheten*.

5 §

En handlare är skyldig att föra anteckningar om förvärvade eller

En handlare är skyldig att föra anteckningar om förvärvade eller

annars mottagna varor och att på begäran tillhandahålla *den lokala polismyndigheten* dessa anteckningar och övriga handlingar som avser mottagna varor.

annars mottagna varor och att på begäran tillhandahålla *Polismyndigheten* dessa anteckningar och övriga handlingar som avser mottagna varor.

6 §

En handlare *skall* på begäran av *polismyndigheten* undersöka om vissa begagnade varor har tagits emot och om varorna finns kvar hos handlaren.

En handlare *ska* på begäran av *Polismyndigheten* undersöka om vissa begagnade varor har tagits emot och om varorna finns kvar hos handlaren.

8 §

Begagnade varor som har tagits emot får inte lämnas ut eller bearbetas förrän tidigast en månad efter den dag då varorna togs emot.

Den lokala polismyndigheten får medge en handlare undantag från denna bestämmelse om det finns särskilda skäl.

Polismyndigheten får medge en handlare undantag från denna bestämmelse om det finns särskilda skäl.

10 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den lokala polismyndighet hos vilken handlaren är registrerad.

Polismyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen efterlevs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.89 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

Härigenom föreskrivs att 14 § och rubriken närmast före 14 § epizootilagen (1999:657) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av *polismyndighet*¹

Hjälp av *Polismyndigheten*

14 §²

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för *utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för *att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2006:810.

² Senaste lydelse 2006:810.

2.90 Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)

Härigenom föreskrivs att 11 § och rubriken närmast före 11 § zoonoslagen (1999:658) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet¹

Hjälp av Polismyndigheten

11 §²

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för att *utöva* offentlig kontroll eller *verkställighet* av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för att *utöva* offentlig kontroll eller *verkställa* beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2006:811.

² Senaste lydelse 2006:811.

2.91 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Den som yrkesmässigt befattar sig med ädelmetallarbeten är skyldig att på uppmaning av tillsynsmyndigheten

1. lämna tillsynsmyndigheten tillträde till utrymmen där ädelmetallarbeten förvaras,

2. lämna de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få biträde av *polis* för att genomföra de åtgärder som avses i första stycket.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få biträde av *Polismyndigheten* för att genomföra de åtgärder som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.92 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häriigenom föreskrivs att 8 kap. 20 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

20 §²

Ersättningar vid dödsfall eller invaliditet genom statens riskgarantier för totalförsvarspliktiga, de som genomgår eller har genomgått militär utbildning inom Försvarmakten som rekryter samt de som tjänstgör i *Polisens* utlandsstyrka och i Försvarmakten i en internationell militär insats är skattefria.

Ersättningar vid dödsfall eller invaliditet genom statens riskgarantier för totalförsvarspliktiga, de som genomgår eller har genomgått militär utbildning inom Försvarmakten som rekryter samt de som tjänstgör i *Polismyndighetens* utlandsstyrka och i Försvarmakten i en internationell militär insats är skattefria.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2010:462.

2.93 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Inom försvarsunderrättelseverksamheten får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för *polisens* och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Inom försvarsunderrättelseverksamheten får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för *Polismyndighetens, Säkerhetspolisens* och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver försvarsunderrättelseverksamhet lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2007:664.

2.94 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete

Häri genom föreskrivs att 8–11, 15 och 16 §§ lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

En person som har omhändertagits enligt 6 § får tas i förvar av *en svensk polismyndighet* under högst sex timmar, *tid* mellan *midnatt* och klockan *nio på morgonen* oräknad. Därefter ska personen omedelbart frigges, om det inte har kommit in en begäran om en åtgärd som avses i

En person som har omhändertagits enligt 6 § får tas i förvar av *Polismyndigheten eller Säkerhetspolis* under högst sex timmar, *tiden* mellan klockan 24 och klockan 9 oräknad. Därefter ska personen omedelbart frigges, om det inte har kommit in en begäran om en åtgärd som avses i

1. 23 § lagen (1957:668) om utlämning för brott,

2. 1 kap. 2 § lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder,

3. 25 c eller 25 d § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,

4. 5 a eller 5 b § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,

5. 8 § lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling, om framställningen kommer från en dansk myndighet,

6. 6 § lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt,

7. 6 § lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen, eller

8. 1 kap. 3 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

En svensk polisman får, i avvaktan på en framställning om sådan åtgärd som avses i 4 kap. 19 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, ta i beslag föremål som har omhändertagits enligt 7 § enligt de förutsättningar som gäller för en motsvarande åtgärd enligt rättegångsbalken eller annan lag eller författning.

9 §

Danska polismän har på svenskt territorium på Öresundsförbindelsen samma befogenheter att ingripa mot hot mot den allmänna ordningen och säkerheten som svenska polismän har enligt lag eller annan författning.

Om en dansk polisman vidtar en åtgärd enligt första stycket, *skall svensk polismyndighet på orten* omedelbart underrättas. Åtgärden

Om en dansk polisman vidtar en åtgärd enligt första stycket, *ska Polismyndigheten* omedelbart underrättas. Åtgärden får pågå tills

¹ Senaste lydelse 2011:1173.

får pågå tills *en behörig svensk myndighet* övertar genomförandet eller begär att den *skall* avbrytas. *Polismyndigheten* övertar genomförandet eller begär att den *ska* avbrytas.

10 §

Danska polismän får på svenskt territorium, i enlighet med de villkor som i övrigt framgår av 5 § och med de befogenheter som framgår av 6 och 7 §§, fortsätta ett i Danmark påbörjat förföljande av en person för varje gärning som hör under allmänt åtal enligt svensk och dansk rätt. Utöver vad som anges i 5 § får förföljande ske av en person som har avvikit från varje form av frihetsberövande på grund av brott. Sådant förföljande får också ske av en person som har avvikit från annat frihetsberövande i den mån utlämning till Danmark kan komma i fråga enligt lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling.

På svenskt territorium på Öresundsförbindelsen får danska polismän även inleda ett förföljande som avses i första stycket. De *skall* i ett sådant fall omedelbart anhålla om bistånd av *en behörig svensk myndighet*.

På svenskt territorium på Öresundsförbindelsen får danska polismän även inleda ett förföljande som avses i första stycket. De *ska* i ett sådant fall omedelbart anhålla om bistånd av *Polismyndigheten*.

11 §

Utländska tjänstemän *skall*, när de utövar befogenheter enligt denna lag, följa svensk lag och annan författning samt instruktioner som meddelas av *behöriga svenska polismyndigheter*. Under gränsöverskridande förföljande eller övervakning får de inte *beträda* bostäder eller andra platser som inte är *öppna* för allmänheten. Tjänstevapen får bara användas i nödvärnssituationer. Utländska tjänstemän *skall* alltid kunna styrka sin behörighet och identitet.

Att undantag kan göras från vapenlagens (1996:67) bestämmelser, *i fråga* om rätt för företrädare för främmande stats myndighet att medföra skjutvapen och ammunition vid tillfällig tjänstgöring i Sverige, följer av 11 kap. 1 § f *sagda lag*.

Utländska tjänstemän *ska*, när de utövar befogenheter enligt denna lag, följa svensk lag och annan författning samt instruktioner som meddelas av *behörig svensk myndighet*. Under gränsöverskridande förföljande eller övervakning får de inte *bereda sig tillträde till* bostäder eller andra platser som inte är *tillgängliga* för allmänheten. Tjänstevapen får bara användas i nödvärnssituationer. Utländska tjänstemän *ska* alltid kunna styrka sin behörighet och identitet.

Att undantag kan göras från vapenlagens (1996:67) bestämmelser om rätt för företrädare för främmande stats myndighet att medföra skjutvapen och ammunition vid tillfällig tjänstgöring i Sverige följer av 11 kap. 1 § f *den lagen*.

15 §

Rikspolisstyrelsen, eller den polismyndighet som Rikspolisstyrelsen i det enskilda fallet bestämmer,

Polismyndigheten beslutar om gränsöverskridande övervakning och gränsöverskridande förföl-

beslutar om gränsöverskridande övervakning in på svenskt territorium. Rikspolisstyrelsen får i ett enskilt fall överlämna ett sådant ärende till Kustbevakningen. Närmast berörd polismyndighet beslutar om gränsöverskridande förföljande in på svenskt territorium.

Framställning eller anmälan från en utländsk myndighet om gränsöverskridande övervakning in på svenskt territorium skall göras hos Rikspolisstyrelsen. Andra kontakter med anledning av gränsöverskridande övervakning eller förföljande in på svenskt territorium skall ske direkt mellan de utländska tjänstemännen och berörda svenska polismyndigheter. När Rikspolisstyrelsen har överlämnat ett ärende om gränsöverskridande övervakning till Kustbevakningen, ansvarar Kustbevakningen även för andra kontakter med anledning av ärendet.

jande in på svenskt territorium. Säkerhetspolisen får besluta om gränsöverskridande övervakning inom den verksamhet som den bedriver.

En framställning eller anmälan från en utländsk myndighet om gränsöverskridande övervakning in på svenskt territorium ska göras till Polismyndigheten. Om framställningen eller anmälan avser sådan övervakning inom den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver, får den i stället göras till Säkerhetspolisen.

Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen får i ett enskilt fall överlämna ett ärende om gränsöverskridande övervakning till Kustbevakningen. När ärendet har överlämnats ansvarar Kustbevakningen för kontakter med anledning av ärendet.

Andra kontakter med anledning av gränsöverskridande övervakning eller förföljande in på svenskt territorium ska äga rum direkt mellan de utländska tjänstemännen och berörd svensk myndighet.

16 §²

Vid samarbete enligt Prümrådsbeslutet får ett utländskt kontaktställe medges direktåtkomst till referensuppgifter i de svenska registren över DNA-profiler.

Efter överenskommelse mellan Sverige och en annan stat får kontaktstället i den andra staten göra en automatisk jämförelse mellan sina oidentifierade DNA-profiler och referensuppgifter i de svenska registren över DNA-profiler.

² Senaste lydelse 2011:904.

Vad som sägs i första och andra styckena gäller endast de register över DNA-profiler som regleras i polisdatalagen (2010:361).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014 i fråga om 16 § och i övrigt den 1 januari 2015.

2.95 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:344) om Schengens informationssystem

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:344) om Schengens informationssystem¹

dels att i 5–7 §§ ordet ”Rikspolisstyrelsen” ska ersättas med ”Polismyndigheten”,

dels att 1, 9, 11, 14, 15 och 17 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Rikspolisstyrelsen ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register som ska vara den svenska nationella enheten i Schengens informationssystem (SIS). *Rikspolisstyrelsen* ska också behandla tilläggsinformation enligt 12 §.

Registret ska vara anslutet till den centrala enheten i SIS. *Rikspolisstyrelsen* är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register som ska vara den svenska nationella enheten i Schengens informationssystem (SIS). *Myndigheten* ska också behandla tilläggsinformation enligt 12 §.

Registret ska vara anslutet till den centrala enheten i SIS. *Polismyndigheten* är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag.

9 §³

Uppgifter som finns i registret ska lämnas ut om det begärs av

1. åklagarmyndigheter, polismyndigheter, Tullverket eller Kustbevakningen när dessa utför undersökningar och andra kontroller än gränskontroller i sin verksamhet för att förebygga och utreda brott, eller

2. polismyndigheter i deras verksamhet för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet.

Uppgifter som finns i registret ska lämnas ut om det begärs av *Säkerhetspolisen, åklagarmyndigheter, Tullverket eller Kustbevakningen* när dessa utför undersökningar och andra kontroller i sin verksamhet för att förebygga och utreda brott.

¹ Senaste lydelse av 5 § 2010:366.

² Senaste lydelse 2010:380.

³ Senaste lydelse 2010:380.

I SIS II-förordningen finns särskilda bestämmelser om utlämnande av uppgifter ur registret till myndigheter som ansvarar för identifiering av tredjelandsmedborgare i samband med gränskontroller och andra kontroller. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 av den 20 december 2006 om tillträde till andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) för de enheter i medlemsstaterna som ansvarar för att utfärda registreringsbevis för fordon, finns bestämmelser som innebär att en sådan enhet ska ha direktåtkomst till registret.

Kompletterande uppgifter enligt 3 a § får endast lämnas ut till en myndighet

1. som har rätt att få ut uppgifter om den registrering enligt 3 § som de kompletterande uppgifterna avser, och

2. som behöver uppgifterna för att undvika en felaktig identifiering.

Regeringen meddelar föreskrifter om att myndigheter som prövar ansökningar om visering och uppehållstillstånd ska ha tillgång till uppgifter som avses i 3 § andra stycket.

Regeringen meddelar också föreskrifter om att de myndigheter som nämns i första och fjärde styckena får ha direktåtkomst till registret.

11 §⁴

Uppgifter som *Rikspolisstyrelsen* har fört in i registret får inte bevaras längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med registreringen. Sådana uppgifter ska gallras om de avser en

Uppgifter som *har registrerats i den svenska nationella enheten* får inte bevaras längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med registreringen. Sådana uppgifter ska gallras om de avser en

1. framställning som rör en person enligt 3 § första stycket 5, senast ett år efter registreringen,

2. framställning som rör en person i annat fall än som avses i 1, senast tre år efter registreringen,

3. framställning som rör ett föremål enligt 3 § första stycket 5, senast fem år efter registreringen, och

4. framställning som rör ett föremål enligt 3 § första stycket 6, senast tio år efter registreringen.

Rikspolisstyrelsen får dock, innan den tid som anges i första stycket har löpt ut, besluta att en uppgift ska stå kvar i registret om det är nödvändigt för att uppnå syftet med registreringen. Ett sådant beslut ska framgå av registret. Om uppgifter står kvar med stöd av ett sådant beslut, ska de gallras eller frågan om bevarande prövas på nytt senast vid utgången av de tidsfrister som anges i första stycket. I sådana fall ska tidsfristen

Polismyndigheten får dock, innan den tid som anges i första stycket har löpt ut, besluta att en uppgift ska stå kvar i registret om det är nödvändigt för att uppnå syftet med registreringen. Ett sådant beslut ska framgå av registret. Om uppgifter står kvar med stöd av ett sådant beslut, ska de gallras eller frågan om bevarande prövas på nytt senast vid utgången av de tidsfrister som anges i första stycket. I sådana fall ska tidsfristen

⁴ Senaste lydelse 2010:380.

anses löpa från dagen för beslutet. anses löpa från dagen för beslutet.

Uppgifter som har registrerats med stöd av 3 a § ska gallras samtidigt som uppgifterna i den registrering enligt 3 § som de hänför sig till. Uppgifterna ska gallras tidigare om den person som de avser begär det.

14 §⁵

Om tilläggsinformationen utgörs av personuppgifter som *Rikspolisstyrelsen* har tagit emot från en annan stat, får den bevaras endast under så lång tid som behövs för att uppnå det syfte för vilket den har mottagits. Den får aldrig bevaras längre än ett år efter det att de uppgifter i SIS som den avser har gallrats.

Om tilläggsinformationen utgörs av personuppgifter som *har tagits* emot från en annan stat, får den bevaras endast under så lång tid som behövs för att uppnå det syfte för vilket den har mottagits. Den får aldrig bevaras längre än ett år efter det att de uppgifter i SIS som den avser har gallrats.

15 §⁶

Rikspolisstyrelsen är skyldig att på begäran av den registrerade, eller om det annars finns anledning till det, snarast rätta, blockera eller utplåna en personuppgift som *styrelsen har registrerat*, om uppgiften är rättsligt eller sakligt felaktig.

Polismyndigheten är skyldig att på begäran av den registrerade, eller om det annars finns anledning till det, snarast rätta, blockera eller utplåna en personuppgift som *har registrerats i den svenska nationella enheten*, om uppgiften är rättsligt eller sakligt felaktig.

17 §⁷

Rikspolisstyrelsens beslut som *meddelas* enligt 15 § får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Polismyndighetens beslut enligt 15 § får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

⁵ Senaste lydelse 2010:380.

⁶ Senaste lydelse 2010:380.

⁷ Senaste lydelse 2010:380.

2.96 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §

I denna lag avses med

tullbestämmelser: bestämmelser om införsel, utförsel eller transitering av varor som avser tullar, skatter eller avgifter eller rör förbud, begränsningar eller kontrollåtgärder beträffande varutrafiken,

överträdelse av tullbestämmelse: sådan överträdelse av tullbestämmelse för vilken påföljd enligt berörd stats lagar och andra bestämmelser kan dömas ut av domstol eller av administrativ myndighet,

behörig svensk myndighet: Rikspolisstyrelsen eller en polismyndighet, Tullverket, Kustbevakningen eller Statens jordbruksverk, *behörig svensk myndighet*: Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen eller Statens jordbruksverk,

förföljande tjänstemän: utländska tjänstemän som förföljer en person på svenskt territorium med stöd av sådan internationell överenskommelse som avses i 1 § och denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.97 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 10 §, 13 kap. 7 §, 14 kap. 1 § och 16 kap. 4 a § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap. 10 §¹

Av 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att socialnämnden utan hinder av sekretess kan polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet. Av 10 kap. 21–23 §§ samma lag följer att sekretess även i vissa andra fall inte hindrar att uppgifter som angår misstanke om brott lämnas till en åklagarmyndighet, *polismyndighet* eller annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet.

Detsamma gäller enligt 10 kap. 19 § samma lag uppgifter som behövs för att förhindra ett förestående eller avbryta ett pågående brott som avses i den paragrafen. Av 10 kap. 18 a § samma lag framgår att sekretess inte heller hindrar att en uppgift som rör en enskild som inte har fyllt tjuogoett år lämnas till *en polismyndighet* i brottsförebyggande syfte under vissa angivna förutsättningar.

Från socialtjänsten ska utan hinder av sekretess lämnas

1. uppgifter om huruvida någon vistas i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem, om uppgifterna för särskilt fall begärs av en domstol, åklagarmyndighet, *polismyndighet*, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

2. uppgifter om en studerande som behövs för prövning av ett ärende om att avskilja denne från

Av 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att socialnämnden utan hinder av sekretess kan polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet. Av 10 kap. 21–23 §§ samma lag följer att sekretess även i vissa andra fall inte hindrar att uppgifter som angår misstanke om brott lämnas till en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* eller annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet.

Detsamma gäller enligt 10 kap. 19 § samma lag uppgifter som behövs för att förhindra ett förestående eller avbryta ett pågående brott som avses i den paragrafen. Av 10 kap. 18 a § samma lag framgår att sekretess inte heller hindrar att en uppgift som rör en enskild som inte har fyllt tjuogoett år lämnas till *Polismyndigheten* eller *Säkerhetspolisen* i brottsförebyggande syfte under vissa angivna förutsättningar.

1. uppgifter om huruvida någon vistas i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem, om uppgifterna för särskilt fall begärs av en domstol, *en* åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

2. uppgifter om en studerande som behövs för prövning av ett ärende om att avskilja denne från

¹ Senaste lydelse 2012:803.

högskoleutbildning.

högskoleutbildning *eller polisprogrammet.*

13 kap.

7 §²

Vid sådan inspektion som anges i 6 § har den som utför inspektionen rätt att av *polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

Vid sådan inspektion som anges i 6 § har den som utför inspektionen rätt att av *Polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

14 kap.

1 §³

Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom,
2. andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten *och kriminalvården,*
2. andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten, *Kriminalvården, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen,*
3. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2, och
4. de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.

De som är verksamma inom familjerådgivning är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet.

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.

Om anmälan från Barnombudsmannen gäller bestämmelserna i 7 § lagen (1993:335) om Barnombudsman.

16 kap.

4 a §⁴

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut om omhändertagande av personakt. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut om omhändertagande av personakt. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

² Senaste lydelse 2009:596.

³ Senaste lydelse 2012:776.

⁴ Senaste lydelse 2005:126.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polis*s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.98 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

Härigenom föreskrivs att 9 och 32 §§ lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett beslut om överlämnande till Internationella brottmålsdomstolen *skall* verkställas av *polismyndigheten*. Om den som *skall* överlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att överlämnandet *skall* kunna genomföras, omhändertaras och tas i förvar av *polismyndigheten*, dock längst under *fyrtyoåtta* timmar.

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att överlämnas eller utlämnas eller i annat syfte *skall* överföras mellan en annan stat och Internationella brottmålsdomstolen. Under en sådan transport *skall* frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs *skall* frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *skall polismyndighet* ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *senast* 96 timmar från den oplanerade landningen, *skall* personen omedelbart frigges.

Om tillstånd har meddelats en-

Föreslagen lydelse

9 §¹

Ett beslut om överlämnande till Internationella brottmålsdomstolen *ska* verkställas av *Polismyndigheten*. Om den som *ska* överlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att överlämnandet *ska* kunna genomföras, omhändertaras och tas i förvar av *Polismyndigheten*, dock längst under *48* timmar.

32 §

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att överlämnas eller utlämnas eller i annat syfte *ska* överföras mellan en annan stat och Internationella brottmålsdomstolen. Under en sådan transport *ska* frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs *ska* frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *ska Polismyndigheten* ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *inom* 96 timmar från den oplanerade landningen, *ska* personen omedelbart frigges.

Om tillstånd har meddelats en-

¹ Senaste lydelse 2003:1173.

ligt första stycket, får *polismyndighet* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

ligt första stycket, får *Polismyndigheten* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.99 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:445) om medling med anledning av brott

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2002:445) om medling med anledning av brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Medling *skall* vara frivillig för både gärningsman och målsägande. Det brott som medlingen avser *skall* vara anmält till *polisen*. Dessutom *skall* gärningsmannen ha erkänt gärningen eller delaktighet i denna.

Medling *ska* vara frivillig för både gärningsman och målsägande. Det brott som medlingen avser *ska* vara anmält till *Polismyndigheten*. Dessutom *ska* gärningsmannen ha erkänt gärningen eller delaktighet i denna.

Medling får endast ske om det med hänsyn till samtliga omständigheter framstår som lämpligt. Om gärningsmannen är under tolv år får medling ske endast om det finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.100 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 2 kap. 10 § fordonslagen (2002:574) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

I denna lag avses med

besiktningsorgan: ett sådant organ som anges i 4 kap. 2 §,

besiktningstekniker: den som har anställning hos ett besiktningsorgan för att utföra besiktningar,

bilinspektör: den som har anställning som bilinspektör hos *en polismyndighet eller hos Rikspolisstyrelsen*,

tekniker: den som har uppdrag som tekniker hos *en polismyndighet*,

tillverkare: den som inför godkännandemyndigheten ansvarar för alla aspekter av typgodkännandeprocessen och för produktionsöverensstämmelsen, även om *denne* inte varit direkt engagerad i samtliga stadier av produktionen av det fordon, det system, den komponent eller den separata tekniska enhet som typgodkännandet avser, eller den som han eller hon har utsett som sin företrädare i frågor som omfattas av denna lag.

bilinspektör: den som har anställning som bilinspektör hos *Polismyndigheten*,

tekniker: den som har uppdrag som tekniker hos *Polismyndigheten*,

tillverkare: den som inför godkännandemyndigheten ansvarar för alla aspekter av typgodkännandeprocessen och för produktionsöverensstämmelsen, även om *han eller hon* inte varit direkt engagerad i samtliga stadier av produktionen av det fordon, det system, den komponent eller den separata tekniska enhet som typgodkännandet avser, eller den som han eller hon har utsett som sin företrädare i frågor som omfattas av denna lag.

I övrigt har de beteckningar som används i denna lag samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

2 kap.

10 §²

Flygande inspektion sker för att kontrollera att ett fordon som anträffas i trafik

1. inte har försämrats i otillåten grad beträffande föreskrivna krav i fråga om den beskaffenhet och utrustning som är av betydelse från miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt och att det inte i övrigt avviker från det godkända utförandet, och

2. uppfyller föreskrivna krav till skydd för liv och hälsa.

¹ Senaste lydelse 2009:224.

² Senaste lydelse 2012:220.

Flygande inspektion får även ske av ett fordon som anträffas under sådana omständigheter att det finns anledning att anta att det i nära anslutning till anträffandet har använts i trafik.

Flygande inspektion av fordon som används i yrkesmässig trafik eller i taxitrafik får dessutom ske i företagets lokaler eller liknande eller på ett område i anslutning till dessa.

Flygande inspektion ska utföras av en polisman eller en bilinspektör som har förordnats av *Rikspolisstyrelsen*. Den som utför inspektionen får biträdas av en tekniker som har förordnats av *Rikspolisstyrelsen*.

Flygande inspektion ska utföras av en polisman eller en bilinspektör som har förordnats av *Polismyndigheten*. Den som utför inspektionen får biträdas av en tekniker som har förordnats av *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.101 Förslag till lag om ändring i fartygs säkerhetslagen (2003:364)

Häri genom föreskrivs att 5 kap. 18 § och 6 kap. 9 § fartygs säkerhetslagen (2003:364) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

18 §¹

Polismyndigheter, Tullverket, Kustbevakningen samt miljö- och hälsoskydds nämnder är skyldiga att biträda tillsynsmyndigheterna och lämna de upplysningar som dessa myndigheter behöver för att utöva tillsyn enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt förordning (EG) nr 336/2006.

Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och miljö- och hälsoskydds nämnder är skyldiga att biträda tillsynsmyndigheterna och lämna de upplysningar som dessa myndigheter behöver för att utöva tillsyn enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt förordning (EG) nr 336/2006.

6 kap.

9 §

Den myndighet som har förbjudit ett fartygs resa eller förbjudit ett fartyg att anlöpa svensk hamn *skall*, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, genast anmäla beslutet till *polis-, tull- och lotsmyndigheterna*, Kustbevakningen *samt* berörda hamnar. Polismyndigheten och Kustbevakningen *skall*, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. *Lotsmyndigheten skall inställa* de förrättningar för fartygets resa som ankommer på *den*.

Den myndighet som har förbjudit ett fartygs resa eller förbjudit ett fartyg att anlöpa svensk hamn *ska*, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, genast anmäla beslutet till *Polismyndigheten, Tullverket, Sjöfartsverket*, Kustbevakningen *och* berörda hamnar. Polismyndigheten och Kustbevakningen *ska*, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. *Sjöfartsverket ska ställa in* de förrättningar för fartygets resa som ankommer på *verket*.

Om fartyget står under tullkontroll, får *tullmyndigheten* inte tillåta det att avgå. *Tullmyndigheten* får också tillfälligt ta hand om fartygets nationalitetshandling, när det behövs för att hindra fartygets avgång.

Om fartyget står under tullkontroll, får *Tullverket* inte tillåta det att avgå. *Tullverket* får också tillfälligt ta hand om fartygets nationalitetshandling, när det behövs för att hindra fartygets avgång.

Om förbudet gäller ett svenskt fartyg som befinner sig utomlands, är befälhavaren skyldig att på begäran av en svensk utlandsmyndighet lämna fartygets nationalitetshandling till myndigheten.

¹ Senaste lydelse 2009:59.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.102 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Häri genom föreskrivs att 3 kap. 3 § samt 6 kap. 13 och 22 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Krav på tillstånd enligt 1 § gäller inte för *Polisen*, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk, vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarsmakten beslutar den myndighet som regeringen bestämmer om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller *Polisen* beslutar den myndighet som regeringen bestämmer i sådana frågor efter hörande av *Rikspolisstyrelsen*

Krav på tillstånd enligt 1 § gäller inte för *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk, vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarsmakten beslutar den myndighet som regeringen bestämmer om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller *Polismyndigheten* och *Säkerhetspolisen*, beslutar den myndighet som regeringen bestämmer i sådana frågor efter hörande av *dessa myndigheter*.

6 kap.

13 §

Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst får

1. på begäran av en abonnent temporärt åsidosätta skydd mot nummerpresentation för att kunna identifiera störande samtal samt lagra sådana uppgifter som identifierar den anropande abonnenten och hålla dem tillgängliga för abonnenten på begäran, samt

2. för *Polisen* eller en regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler åsidosätta skydd mot nummerpresentation och tillhandahålla sådan organisation lokaliseringssuppgifter vid nödsamtal, utan samtycke eller trots vägran från abonnenten eller användaren.

2. för *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* eller en regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler åsidosätta skydd mot nummerpresentation och tillhandahålla sådan organisation lokaliseringssuppgifter vid nödsamtal, utan samtycke eller trots vägran från abonnenten eller användaren.

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket ska på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt delgivningslagen (2010:1932), om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, *polismyndighet* eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 samt uppgift om i vilket geografiskt område en viss elektronisk kommunikationsutrustning finns eller har funnits till *polismyndighet*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med efterforskning av personer som har försvunnit under sådana omständigheter att det kan befaras att det *föreligger* fara för deras liv eller allvarlig risk för deras hälsa,

4. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Skatteverket, om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481),

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *polismyndighet*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten ska kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *polismyndighet* eller åklagarmyndighet, om myndig-

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till *en* åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 samt uppgift om i vilket geografiskt område en viss elektronisk kommunikationsutrustning finns eller har funnits till *Polismyndigheten*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med efterforskning av personer som har försvunnit under sådana omständigheter att det kan befaras att det *finns* fara för deras liv eller allvarlig risk för deras hälsa,

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *Polismyndigheten*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten ska kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *Polismyndigheten* eller *en* åklagarmyndighet, om

¹ Senaste lydelse 2012:285.

heten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten ska kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten ska kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

8. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 till regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler.

Ersättning för att lämna ut andra uppgifter enligt första stycket 8 än lokaliseringsuppgifter ska vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.103 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 §, 7 kap. 1 och 2 §§ samt 8 kap. 1 och 2 §§ lagen (2003:1156) om överlämnande från Sveriges enligt en europeisk arresteringsorder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §

Polismyndigheten *skall* biträda vid verkställighet av ett beslut om överlämnande. Om den som *skall* överlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det bedöms vara nödvändigt för att överlämnandet *skall* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *polismyndigheten*, dock längst under *fyrtioåtta* timmar.

Polismyndigheten *ska* biträda vid verkställighet av ett beslut om överlämnande. Om den som *ska* överlämnas är på fri fot, får han eller hon, om det bedöms vara nödvändigt för att överlämnandet *ska* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *Polismyndigheten*, dock längst under *48* timmar.

7 kap.

1 §

Har rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, *skall* den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande medlemsstaten motsätter sig det.

Den ansvariga myndigheten får besluta att den eftersökte *skall* tas i förvar av *polismyndigheten* i avvaktan på ett beslut som sägs i första stycket. Den eftersökte får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden *skall* kunna påbörjas i Sverige.

Har rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, *ska* den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande medlemsstaten motsätter sig det.

Den ansvariga myndigheten får besluta att den eftersökte *ska* tas i förvar av *Polismyndigheten* i avvaktan på ett beslut som sägs i första stycket. Den eftersökte får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden *ska* kunna påbörjas i Sverige.

2 §

När någon som har överlämnats från Sverige *skall* återföras i enlighet med ett sådant villkor som avses i 3 kap. 2 §, *skall* den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit.

När någon som har överlämnats från Sverige *ska* återföras i enlighet med ett sådant villkor som avses i 3 kap. 2 §, *ska* den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit.

Om återförandet sker innan den ansvariga myndigheten har fattat sitt beslut, får den myndigheten besluta att den som har återförts *skall* tas i förvar av *polismyndigheten* i avvaktan på beslutet. Den som har återförts får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden *skall* kunna påbörjas i Sverige.

Om återförandet sker innan den ansvariga myndigheten har fattat sitt beslut, får den myndigheten besluta att den som har återförts *ska* tas i förvar av *Polismyndigheten* i avvaktan på beslutet. Den som har återförts får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden *ska* kunna påbörjas i Sverige.

8 kap.

1 §

Har överlämnande till Sverige skett för lagföring här i landet, på villkor att den som överlämnas senare återförs till den andra staten, *skall polismyndigheten* se till att den som har överlämnats återförs.

Om den som *skall* återföras är på fri fot, får han eller hon, om det bedöms vara nödvändigt för att återförandet *skall* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *polismyndigheten*, dock längst under *fyrtyoåtta* timmar.

Har överlämnande till Sverige skett för lagföring här i landet, på villkor att den som överlämnas senare återförs till den andra staten, *ska Polismyndigheten* se till att den som har överlämnats återförs.

Om den som *ska* återföras är på fri fot, får han eller hon, om det bedöms vara nödvändigt för att återförandet *ska* kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av *Polismyndigheten*, dock längst under *48* timmar.

2 §¹

Begärs tillstånd till transport genom Sverige av någon som överlämnas på grund av en arresteringsorder eller som utlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen, Island eller Norge *ska Rikspolisstyrelsen* bevilja sådant tillstånd och ange under vilka villkor transporten får ske.

Har tillstånd meddelats enligt första stycket får *polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhänderta och ta i förvar den som överlämnas eller utlämnas, dock längst under *fyrtyoåtta* timmar.

Om en oplanerad mellanlandning sker i Sverige, får *polismyndigheten*, om det är nödvändigt för

Begärs tillstånd till transport genom Sverige av någon som överlämnas på grund av en arresteringsorder eller som utlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen, Island eller Norge *ska Polismyndigheten* bevilja sådant tillstånd och ange under vilka villkor transporten får ske.

Har tillstånd meddelats enligt första stycket får *Polismyndigheten*, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhänderta och ta i förvar den som överlämnas eller utlämnas, dock längst under *48* timmar.

Om en oplanerad mellanlandning sker i Sverige, får *Polismyndigheten*, om det är nödvändigt för

¹ Senaste lydelse 2011:1177.

att transporten ska kunna genomföras, omhändertata och ta i förvar den som överlämnas eller utlämnas, dock längst till dess en begäran om tillstånd till transport har prövats. Om tillstånd till transport inte begärs inom *nittiosex* timmar från landningen, ska personen omedelbart frigges.

Om tillstånd meddelas, gäller därefter bestämmelserna i andra stycket. Tidsfristen ska räknas från det att tillstånd meddelats.

att transporten ska kunna genomföras, omhändertata och ta i förvar den som överlämnas eller utlämnas, dock längst till dess en begäran om tillstånd till transport har prövats. Om tillstånd till transport inte begärs inom 96 timmar från landningen, ska personen omedelbart frigges.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.104 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar

Härigenom föreskrivs att 3, 11 och 15 §§ lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

En överenskommelse om att inrätta en gemensam utredningsgrupp får, om förundersökning pågår i Sverige avseende brottslighet som gruppen *skall* utreda, ingås av den åklagare eller myndighet som leder förundersökningen.

En överenskommelse om att inrätta en gemensam utredningsgrupp får, om förundersökning pågår i Sverige avseende brottslighet som gruppen *ska* utreda, ingås av den åklagare eller myndighet som leder förundersökningen.

Om en gemensam utredningsgrupp inte kan inrättas med stöd av första stycket får en överenskommelse om att inrätta en sådan grupp ingås av

1. Åklagarmyndigheten,
2. Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som Rikspolisstyrelsen bestämmer,

2. Polismyndigheten,

3. Tullverket, eller
4. Kustbevakningen.

3. Säkerhetspolisen,
4. Tullverket, eller
5. Kustbevakningen.

Av överenskommelsen *skall* det framgå vilka tjänstemän som ingår i den gemensamma utredningsgruppen och under vilken tid gruppen *skall* vara verksam.

Av överenskommelsen *ska* det framgå vilka tjänstemän som ingår i den gemensamma utredningsgruppen och under vilken tid gruppen *ska* vara verksam.

11 §²

En ansökan om att en kontrollerad leverans *skall* företas utomlands får göras av åklagare eller, sedan åklagare har lämnat sitt tillstånd till åtgärden, av *polismyndighet*, Tullverket eller Kustbevakningen.

En ansökan om att en kontrollerad leverans *ska* företas utomlands får göras av åklagare eller, sedan åklagare har lämnat sitt tillstånd till åtgärden, av *Polismyndigheten*, Tullverket eller Kustbevakningen.

15 §³

En överenskommelse om bistånd i en brottsutredning som genomförs av tjänstemän med skydds-

En överenskommelse om bistånd i en brottsutredning som genomförs av tjänstemän med skydds-

¹ Senaste lydelse 2005:494.

² Senaste lydelse 2005:494.

³ Senaste lydelse 2005:494.

identitet får, om en förundersökning pågår i Sverige om den brottslighet åtgärden avser, ingås av den åklagare *eller polismyndighet* som leder förundersökningen.

identitet får, om en förundersökning pågår i Sverige om den brottslighet åtgärden avser, ingås av den åklagare som leder förundersökningen. *Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har motsvarande rätt om förundersökningen leds av någon av dem.*

Om det inte pågår eller inleds någon förundersökning i Sverige om den brottslighet åtgärden avser, får en överenskommelse som avses i första stycket ingås av

1. Åklagarmyndigheten, *eller*
2. Rikspolisstyrelsen *eller den polismyndighet som Rikspolisstyrelsen bestämmer.*

1. Åklagarmyndigheten,
2. *Polismyndigheten, eller*

Åtgärdens varaktighet och övriga praktiska frågor *skall* framgå av överenskommelsen.

3. *Säkerhetspolisen.*
Åtgärdens varaktighet och övriga praktiska frågor *ska* framgå av överenskommelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.105 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 11 och 12 §§ och 8 kap. 12 § samt rubriken närmast före 8 kap. 12 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

11 §¹

Om smittskyddsläkaren vid en utredning enligt 4 § har anledning att anta att socialnämnden, *polismyndigheten* eller Kriminalvården kan lämna upplysningar som behövs för utredningen, *skall* smittskyddsläkaren underrätta berörd myndighet.

En sådan underrättelse *skall* innehålla uppgifter om den enskildes identitet och de förhållningsregler han eller hon *skall* följa för att förebygga smittspridning.

Om smittskyddsläkaren vid en utredning enligt 4 § har anledning att anta att socialnämnden, *Polismyndigheten* eller Kriminalvården kan lämna upplysningar som behövs för utredningen, *ska* smittskyddsläkaren underrätta berörd myndighet.

En sådan underrättelse *ska* innehålla uppgifter om den enskildes identitet och de förhållningsregler han eller hon *ska* följa för att förebygga smittspridning.

12 §²

Uppmärksammar socialnämnden, *polismyndigheten* eller Kriminalvården, efter att ha fått underrättelse enligt 11 §, i sin verksamhet förhållanden som tyder på att den smittade inte följer meddelade förhållningsregler, *skall* detta anmälas till den smittskyddsläkare som lämnat underrättelsen. Om *denna* enligt 8 § överlämnat ärendet till smittskyddsläkaren i ett annat landsting, *skall* anmälan i stället göras till den smittskyddsläkaren.

Den skyldighet som avses i första stycket gäller i två månader från det att underrättelsen enligt 11 § mottagits.

Uppmärksammar socialnämnden, *Polismyndigheten* eller Kriminalvården, efter att ha fått underrättelse enligt 11 §, i sin verksamhet förhållanden som tyder på att den smittade inte följer meddelade förhållningsregler, *ska* detta anmälas till den smittskyddsläkare som lämnat underrättelsen. Om *han eller hon* enligt 8 § överlämnat ärendet till smittskyddsläkaren i ett annat landsting, *ska* anmälan i stället göras till den smittskyddsläkaren.

¹ Senaste lydelse 2005:984.

² Senaste lydelse 2005:984.

8 kap.

Biträde av *polismyndighet*

Biträde av *Polismyndigheten*

12 §³

Polismyndighet skall lämna biträde på begäran av smittskyddsläkaren

1. *för att* genomföra tvångsundersökning enligt 3 kap. 2 §,

2. *för att* föra den som *skall* isoleras enligt 5 kap. 1 § eller isoleras tillfälligt enligt 5 kap. 3 § till vårdinrättningen,

3. *för att* återföra den som har avvikit från en vårdinrättning, där han eller hon enligt beslut *skall* vara tillfälligt isolerad eller isolerad, eller den som inte har återvänt till vårdinrättningen sedan hans eller hennes tillstånd att vistas utanför vårdinrättningens område har gått ut eller återkallats,

4. *för att* genomföra hälsokontroll vid inresa enligt 3 kap. 8 § och därvid upprätthålla ordningen,

5. *för att* föra den som *skall* hållas i karantän enligt 3 kap. 9 § till vårdinrättning eller annan plats där karantänsvistelsen *skall* äga rum, eller

6. *för att* återföra den som olovligen har avvikit från vårdinrättning eller annan plats för karantänsvistelsen till denna plats.

Polismyndigheten *skall* lämna biträde på begäran av Socialstyrelsen *för* att spärra av områden enligt 3 kap. 10 § och *för* att upprätthålla dessa avspärningar.

Polismyndigheten *ska* lämna biträde på begäran av smittskyddsläkaren *för att*

1. genomföra tvångsundersökning enligt 3 kap. 2 §,

2. föra den som *ska* isoleras enligt 5 kap. 1 § eller isoleras tillfälligt enligt 5 kap. 3 § till vårdinrättningen,

3. återföra den som har avvikit från en vårdinrättning, där han eller hon enligt beslut *ska* vara tillfälligt isolerad eller isolerad, eller den som inte har återvänt till vårdinrättningen sedan hans eller hennes tillstånd att vistas utanför vårdinrättningens område har gått ut eller återkallats,

4. genomföra hälsokontroll vid inresa enligt 3 kap. 8 § och därvid upprätthålla ordningen,

5. föra den som *ska* hållas i karantän enligt 3 kap. 9 § till vårdinrättning eller annan plats där karantänsvistelsen *ska* äga rum, eller

6. återföra den som olovligen har avvikit från vårdinrättning eller annan plats för karantänsvistelsen till denna plats.

Polismyndigheten *ska* lämna biträde på begäran av Socialstyrelsen *med* att spärra av områden enligt 3 kap. 10 § och att upprätthålla dessa avspärningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2004:877.

2.106 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:487) om sjöfartsskydd

Häri genom föreskrivs att 3, 4 och 16 §§ lagen (2004:487) om sjöfartsskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Rikspolisstyrelsen fattar, efter att ha hört Transportstyrelsen och Kustbevakningen, beslut enligt bestämmelserna i bilaga 1 och 2 till förordning (EG) nr 725/2004 om vilken skyddsnivå som *skall råda* för ett fartyg eller en hamnanläggning. Om något beslut inte fattas *råder* den lägsta skyddsnivån.

I brådskande fall får *Rikspolisstyrelsen* fatta beslut enligt första stycket om förändring av skyddsnivån utan att ha hört Transportstyrelsen och Kustbevakningen. Ett sådant beslut *skall* dock snarast omprövas av *Rikspolisstyrelsen* efter att Transportstyrelsen och Kustbevakningen har hörts.

I brådskande fall får också en polismyndighet fatta beslut om vilken skyddsnivå som skall råda för ett fartyg eller en hamnanläggning inom det egna polisdistriktet. Ett sådant beslut skall genast underställas Rikspolisstyrelsen som, efter att ha hört Transportstyrelsen och Kustbevakningen, utan dröjsmål prövar om beslutet skall bestå.

Polismyndigheten fattar, efter att ha hört Transportstyrelsen och Kustbevakningen, beslut enligt bestämmelserna i bilaga 1 och 2 till förordning (EG) nr 725/2004 om vilken skyddsnivå som *ska gälla* för ett fartyg eller en hamnanläggning. Om något beslut inte fattas *gäller* den lägsta skyddsnivån.

I brådskande fall får *Polismyndigheten* fatta beslut enligt första stycket om förändring av skyddsnivån utan att ha hört Transportstyrelsen och Kustbevakningen. Ett sådant beslut *ska* dock snarast omprövas av *Polismyndigheten* efter att Transportstyrelsen och Kustbevakningen har hörts.

4 §²

Beslut om att ytterligare åtgärder utöver de som anges i fartygets eller hamnanläggningens skyddsplan *skall* vidtas för ett fartyg eller en hamnanläggning vid den högsta skyddsnivån får fattas av *Rikspo-*

Beslut om att ytterligare åtgärder utöver de som anges i fartygets eller hamnanläggningens skyddsplan *ska* vidtas för ett fartyg eller en hamnanläggning vid den högsta skyddsnivån får fattas av *Polis-*

¹ Senaste lydelse 2008:1379. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

² Senaste lydelse 2008:1379.

lisstyrelsen, Transportstyrelsen eller Kustbevakningen. Innan ett sådant beslut fattas *skall* den beslutande myndigheten ha hört de båda andra myndigheterna.

Om ett fartyg trafikerar Sveriges territorialhav eller om information har lämnats om att fartyget avser att gå in på territorialhavet, får för det fartyget sådana beslut som anges i första stycket fattas av Transportstyrelsen när de två lägre skydds nivåerna råder.

myndigheten, Transportstyrelsen eller Kustbevakningen. Innan ett sådant beslut fattas *ska* den beslutande myndigheten ha hört de båda andra myndigheterna.

16 §

Kroppsvsitation och annan undersökning får, med den begränsning som följer av andra stycket, utföras av polisman, tjänsteman vid Kustbevakningen eller annan särskilt utsedd person som förordnats av *en polismyndighet*. Om personer och egendom undersöks av annan sådan särskilt utsedd person *skall* arbetet utföras under polisens ledning. Tullverket *skall* på begäran bistå *polismyndigheten*, om det behövs för att en undersökning *skall* kunna utföras. Rederiet eller hamnanläggningsinnehavaren *skall* biträda *polismyndigheten* eller *Kustbevakningen* i det praktiska kontrollarbetet om det behövs.

Kontroll av gods som står under tullövervakning enligt artikel 37 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen *skall ske* i samråd med Tullverket.

Kroppsvsitation och annan undersökning får, med den begränsning som följer av andra stycket, utföras av *en* polisman, *en* tjänsteman vid Kustbevakningen eller annan särskilt utsedd person som förordnats av *Polismyndigheten*. Om personer och egendom undersöks av annan sådan särskilt utsedd person *ska* arbetet utföras under *en* polisens ledning. Tullverket *ska* på begäran bistå *Polismyndigheten*, om det behövs för att en undersökning *ska* kunna utföras. Rederiet eller hamnanläggningsinnehavaren *ska* biträda *den myndighet som utför* det praktiska kontrollarbetet *i detta*, om det behövs.

Kontroll av gods som står under tullövervakning enligt artikel 37 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen *ska göras* i samråd med Tullverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.107 Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

Häri genom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 9 kap. 3 § järnvägslagen (2004:519) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §¹

Tillsynsmyndigheten har rätt att av den som bedriver verksamhet som omfattas av lagen på begäran

1. *få* sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för tillsynen, bedömningen av ansökningar om tillstånd och för klart definierade statistiska ändamål,

2. *få* tillträde till anläggningar, fordon och annan materiel, områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, som har anknäytning till den verksamhet som berörs, *samt*

3. *få* tillgång till nödvändig personal, materiel eller liknande utan kostnad vid provkörningar och andra materielprov.

Polis- och tullmyndigheter skall lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten får begära verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av ett beslut som gäller åtgärder enligt första stycket. *Därvid* gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Infrastrukturförvaltare och sökande av infrastrukturkapacitet *skall* utan uppmaning bereda tillsynsmyndigheten full insyn i förhandlingar om avgifter.

Tillsynsmyndigheten har rätt att av den som bedriver verksamhet som omfattas av lagen på begäran

få

1. sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för tillsynen, bedömningen av ansökningar om tillstånd och för klart definierade statistiska ändamål,

2. tillträde till anläggningar, fordon och annan materiel, områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, som har anknäytning till den verksamhet som berörs, *och*

3. tillgång till nödvändig personal, materiel eller liknande utan kostnad vid provkörningar och andra materielprov.

Polismyndigheten och Tullverket ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten får begära verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av ett beslut som gäller åtgärder enligt första stycket. *Då* gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Infrastrukturförvaltare och sökande av infrastrukturkapacitet *ska* utan uppmaning bereda tillsynsmyndigheten full insyn i förhandlingar om avgifter.

¹ Senaste lydelse 2006:739.

9 kap.

3 §

En befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnvägssystem får från järnvägssystemet avlägsna den som överträder förbudet i 1 §, den som uppträder berusad eller stör ordningen och den som genom sitt uppträdande äventyrar säkerheten i järnvägsdriften. Om det är absolut nödvändigt, får befattningshavaren omhänderta sådana personer. Om så sker, skall polisen omedelbart underrättas. Omhändertagna får hållas kvar till dess att de har överlämnats till en polisman eller det inte längre finns skäl till omhändertagande, dock längst sex timmar.

En befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnvägssystem får från järnvägsinfrastrukturen avlägsna den som överträder förbudet i 2 §.

En befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnvägssystem får från järnvägssystemet avlägsna den som överträder förbudet i 1 §, den som uppträder berusad eller stör ordningen och den som genom sitt uppträdande äventyrar säkerheten i järnvägsdriften. Om det är absolut nödvändigt, får befattningshavaren omhänderta sådana personer. Om så sker, skall Polismyndigheten omedelbart underrättas. Omhändertagna får hållas kvar till dess att de har överlämnats till en polisman eller det inte längre finns skäl till omhändertagande, dock längst sex timmar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.108 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1100) om luftfartsskydd

Härigenom föreskrivs att 2, 8, 9, och 10 §§ lagen (2004:1100) om luftfartsskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Sådan säkerhetskontroll av personer, medförda föremål och fordon, som *sker* på flygplats, och som följer av förordning (EG) nr 300/2008, av beslut enligt 9 § eller som anges i 3 och 4 §§ ska utföras av *polis* eller av annan särskilt utsedd person som förordnats av *polismyndighet*.

Kontroll enligt första stycket som utförs av särskilt utsedd person ska utföras under polismans ledning.

Första stycket gäller inte för företag som efter godkännande av behörig myndighet får svara för säkerhetskontrollen av den egna personalen.

Flygplatshavaren har ansvaret, inklusive det ekonomiska ansvaret, för att det finns tillräcklig personal, lokaler och utrustning för luftfartsskyddet på den egna flygplatsen, såvida inte annat följer av särskilt meddelade bestämmelser om luftfartsskydd. De kostnader *polismyndigheten* har för polismans ledning av kontrollerna enligt 2 § liksom för övrigt arbete som *polisen* själv utför på en flygplats *skall* betalas av *polisen*.

Föreslagen lydelse

2§¹

Sådan säkerhetskontroll av personer, medförda föremål och fordon, som *görs* på flygplats, och som följer av förordning (EG) nr 300/2008, av beslut enligt 9 § eller som anges i 3 och 4 §§ ska utföras av *en polisman* eller av annan särskilt utsedd person som förordnats av *Polismyndigheten*.

Kontroll enligt första stycket som utförs av *en* särskilt utsedd person ska utföras under *en* polismans ledning.

8 §

Flygplatshavaren har ansvaret, inklusive det ekonomiska ansvaret, för att det finns tillräcklig personal, lokaler och utrustning för luftfartsskyddet på den egna flygplatsen, såvida inte annat följer av särskilt meddelade bestämmelser om luftfartsskydd. De kostnader *Polismyndigheten* har för *en* polismans ledning av kontrollerna enligt 2 § liksom för övrigt arbete som *myndigheten* själv utför på en flygplats *ska* betalas av *myndigheten*.

9 §²

Rikspolisstyrelsen får, efter att ha hört Transportstyrelsen, besluta om strängare åtgärder än vad som följer av förordning (EG) nr 300/2008. Ett sådant beslut får

Polismyndigheten får, efter att ha hört Transportstyrelsen, besluta om strängare åtgärder än vad som följer av förordning (EG) nr 300/2008. Ett sådant beslut får

¹ Senaste lydelse 2010:99.

² Senaste lydelse 2010:99. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

tidsbegränsas. Det får också begränsas till en viss flygplats eller viss trafik. Behövs särskilda föreskrifter i fråga om åtgärderna ska dessa anges i beslutet.

I brådskande fall får *Rikspolisstyrelsen* besluta om strängare åtgärder utan att ha hört Transportstyrelsen. Ett sådant beslut ska dock snarast omprövas av *Rikspolisstyrelsen* efter att Transportstyrelsen har hörts.

I brådskande fall får också en polismyndighet besluta om strängare åtgärder för flygplatser inom det egna polisdistriktet. Ett sådant beslut ska genast underställas Rikspolisstyrelsen, som, efter att ha hört Transportstyrelsen, utan dröjsmål prövar om beslutet ska bestå.

tidsbegränsas. Det får också begränsas till en viss flygplats eller viss trafik. Behövs särskilda föreskrifter i fråga om åtgärderna ska dessa anges i beslutet.

I brådskande fall får *Polismyndigheten* besluta om strängare åtgärder utan att ha hört Transportstyrelsen. Ett sådant beslut ska dock snarast omprövas av *Polismyndigheten* efter att Transportstyrelsen har hörts.

10 §³

Beslut om strängare åtgärder som rör de verksamhetsutövare som omfattas av det nationella säkerhetsprogrammet för civil luftfart enligt förordning (EG) nr 300/2008 fattas av Transportstyrelsen efter att *Rikspolisstyrelsen* har hörts.

Beslut om strängare åtgärder som rör de verksamhetsutövare som omfattas av det nationella säkerhetsprogrammet för civil luftfart enligt förordning (EG) nr 300/2008 fattas av Transportstyrelsen efter *det* att *myndigheten* har hört *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

³ Senaste lydelse 2010:99.

2.109 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare

Häriigenom föreskrivs att 6–8, 11–13 och 15 §§ lagen (2004:1167) om vägtransportledare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Ett förordnande som vägtransportledare meddelas av *Rikspolisstyrelsen*.

Förordnandet *skall* gälla för viss tid, dock längst fem år.

Ett förordnande som vägtransportledare meddelas av *Polismyndigheten*.

Förordnandet *ska* gälla för viss tid, dock längst fem år.

7 §

En vägtransportledare lyder under *polismyndigheten i det polisdistrikt där han eller hon befinner sig under eskortuppdraget* och är skyldig att lyda de anvisningar som en polisman meddelar.

En vägtransportledare lyder under *Polismyndigheten* och är skyldig att lyda de anvisningar som en polisman meddelar.

8 §

En vägtransportledare *skall* inför varje eskortuppdrag lämna information om transporten till *de berörda polismyndigheterna*.

Vägtransportledaren *skall* även i övrigt underrätta *berörda polismyndigheter* om förhållanden som rör hans eller hennes verksamhet och som bör komma till myndighetens kännedom.

En vägtransportledare *ska* inför varje eskortuppdrag lämna information om transporten till *Polismyndigheten*.

Vägtransportledaren *ska* även i övrigt underrätta *Polismyndigheten* om förhållanden som rör hans eller hennes verksamhet och som bör komma till myndighetens kännedom.

11 §

Rikspolisstyrelsen skall återkalla ett förordnande, om vägtransportledaren inte längre uppfyller kravet enligt 5 § första stycket 2. Detsamma gäller om det annars finns någon särskild anledning att återkalla förordnandet.

Polismyndigheten ska återkalla ett förordnande, om vägtransportledaren inte längre uppfyller kravet enligt 5 § första stycket 2. Detsamma gäller om det annars finns någon särskild anledning att återkalla förordnandet.

12 §

Rikspolisstyrelsen skall besluta att stänga av en vägtransportledare från vidare tjänstgöring om det på sannolika skäl kan antas att förordnandet kommer att återkallas. Ett

Polismyndigheten ska besluta att stänga av en vägtransportledare från vidare tjänstgöring om det på sannolika skäl kan antas att förordnandet kommer att återkallas. Ett

sådant beslut gäller till dess återkallelsefrågan har prövats slutligt.

Även i annat fall får *Rikspolisstyrelsen* besluta att stänga av en vägtransportledare för ett visst eskortuppdrag, om *denne* åsidosätter sina skyldigheter i fråga om uppdraget.

sådant beslut gäller till dess återkallelsefrågan har prövats slutligt.

Även i annat fall får *Polismyndigheten* besluta att stänga av en vägtransportledare för ett visst eskortuppdrag, om *han eller hon* åsidosätter sina skyldigheter i fråga om uppdraget.

13 §

Vid omedelbar fara för trafiksäkerheten eller risk för att det uppstår någon annan avsevärd olägenhet, får ett beslut om att stänga av en vägtransportledare för ett visst eskortuppdrag meddelas av en polisman. Ett sådant beslut *skall* skyndsamt anmälas till *Rikspolisstyrelsen*. Om avstängningen inte redan har upphört, *skall styrelsen* omedelbart pröva om den *skall* bestå.

Vid omedelbar fara för trafiksäkerheten eller risk för att det uppstår någon annan avsevärd olägenhet, får ett beslut om att stänga av en vägtransportledare för ett visst eskortuppdrag meddelas av en polisman. Ett sådant beslut *ska* skyndsamt anmälas till *Polismyndigheten*. Om avstängningen inte redan har upphört, *ska Polismyndigheten* omedelbart pröva om den *ska* bestå.

15 §

Rikspolisstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

En polismanns beslut om avstängning enligt 13 § får inte överklagas.

Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.110 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för att Transportstyrelsen ska kunna utöva sin tillsyn. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2010:1570.

2.111 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Transportstyrelsen ska se till att denna lag följs och har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

För att utöva tillsynen har Transportstyrelsen rätt att komma in på arbetsställena. *Polisen* ska därvid lämna den handräckning som behövs.

För att utöva tillsynen har Transportstyrelsen rätt att komma in på arbetsställena. *Polismyndigheten* ska *då* lämna den handräckning som behövs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2010:1571.

2.112 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen¹

dels att i 9 kap. 1, 3 f, 4, 6, 8 och 10 §§, 10 kap. 14 § och 12 kap. 6 och 17 §§ ordet ”polismyndighet” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form,

dels att i 8 kap. 19 §, 12 kap. 4, 13 a och 14 b §§, 14 kap. 2, 7, 7 a och 14 §§, 16 kap. 9 § samt 17 kap. 1 § orden ”en polismyndighet” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form,

dels att i 5 kap. 15 b och 16 a §§, 7 kap. 7 c §, 9 kap. 3 c §, 14 kap. 4 a § ordet ”Rikspolisstyrelsen” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 8 kap. 4 §, 9 kap. 3 a, 3 b, 7 och 9 §§, 10 kap. 8, 13, 17 och 19 §§, 11 kap. 11 §, 12 kap. 5 och 14 §§, 13 kap. 5 §, 14 kap. 8 och 9 §§, 15 kap. 2 §, 18 kap. 1 §, 19 kap. 7 och 8 §§ och 20 kap. 16 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 §

Migrationsverket *skall* pröva frågan om avvisning om

Migrationsverket *ska* pröva frågan om avvisning om

1. utlänningen söker asyl här,

2. utlänningen har en nära familjemedlem som söker asyl här, eller

3. utlänningen kan komma att avvisas med stöd av 1 § första stycket 6 eller 2 § andra stycket.

I andra fall får såväl Migrationsverket som *polismyndigheten* pröva frågan om avvisning.

I andra fall får såväl Migrationsverket som *Polismyndigheten* pröva frågan om avvisning.

Om *polismyndigheten* anser det tveksamt om en utlänning bör avvisas, *skall* ärendet lämnas över till Migrationsverket.

Om *Polismyndigheten* anser det tveksamt om en utlänning bör avvisas, *ska* ärendet lämnas över till Migrationsverket.

Senaste lydelse av
5 kap. 15 b § 2010:533
5 kap. 16 a § 2010:533
7 kap. 7 c § 2010:533
8 kap. 19 § 2012:129
9 kap. 1 § 2011:709
9 kap. 3 c § 2006:447
9 kap. 3 f § 2006:447
9 kap. 8 § 2009:1542

10 kap. 14 § 2009:1542
12 kap. 4 § 2009:1542
12 kap. 13 a § 2006:219
12 kap. 14 b § 2012:129
12 kap. 17 § 2013:648
14 kap. 4 a § 2010:533
14 kap. 7 a § 2012:129
14 kap. 14 § 2006:447
17 kap. 1 § 2013:648.

9 kap.

3 a §²

En transportör, som luftvägen *skall* transportera passagerare till Sverige direkt från en stat som inte tillhör Europeiska unionen och inte heller har slutit avtal om samarbete enligt Schengenkonventionen med konventionsstaterna, *skall* på begäran av *en polismyndighet* överföra uppgifter om de ankommande passagerarna så snart incheckningen avslutats.

De uppgifter som avses i första stycket är

1. nummer på och typ av resehandling som används,
2. medborgarskap,
3. fullständigt namn,
4. födelsedatum,
5. gränsövergångsstället för inresa,
6. transportkod,
7. avgångs- och ankomsttid för transporten,
8. det totala antalet passagerare vid transporten, och
9. ursprunglig ort för ombordstigning.

En transportör, som luftvägen *ska* transportera passagerare till Sverige direkt från en stat som inte tillhör Europeiska unionen och inte heller har slutit avtal om samarbete enligt Schengenkonventionen med konventionsstaterna, *ska* på begäran av *Polismyndigheten* överföra uppgifter om de ankommande passagerarna så snart incheckningen avslutats.

3 b §³

Uppgifter enligt 3 a § *skall* samlas in av transportören och sedan elektroniskt överförs till *Rikspolisstyrelsen*.

Om det inte är möjligt att föra över uppgifterna elektroniskt *skall* de överföras på annat lämpligt sätt.

Uppgifter enligt 3 a § *ska* samlas in av transportören och sedan elektroniskt överförs till *Polismyndigheten*.

Om det inte är möjligt att föra över uppgifterna elektroniskt *ska* de överföras på annat lämpligt sätt.

7 §

Migrationsverket eller *polismyndigheten* får lösa in en biljett som tagits om hand enligt 6 §, om den annars skulle förlora sitt värde. Om biljetten löses in, *skall* i stället de pengar som då betalas ut tas om hand.

Migrationsverket eller *Polismyndigheten* får lösa in en biljett som tagits om hand enligt 6 §, om den annars skulle förlora sitt värde. Om biljetten löses in, *ska* i stället de pengar som då betalas ut tas om hand.

9 §⁴

En utlännings som vistas i Sverige är skyldig att på begäran av en polisman överlämna pass eller

En utlännings som vistas i Sverige är skyldig att på begäran av en polisman överlämna pass eller

² Senaste lydelse 2006:447.

³ Senaste lydelse 2006:447.

⁴ Senaste lydelse 2011:709.

andra handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i Sverige. Utlänningen är också skyldig att efter kallelse av Migrationsverket eller *polismyndigheten* komma till verket eller myndigheten och lämna uppgifter om sin vistelse här i landet. Om utlänningen inte gör det, får han eller hon hämtas genom *polismyndighetens* försorg. Om det på grund av en utlännings personliga förhållanden eller av någon annan anledning kan antas att utlänningen inte skulle följa kallelsen, får han eller hon hämtas utan föregående kallelse.

Kustbevakningen ska medverka i *polisens* kontrollverksamhet enligt första stycket genom kontroll av och i anslutning till sjötrafiken. Om kontrollen utövas av Kustbevakningen, ska pass eller andra handlingar överlämnas till tjänstemannen vid Kustbevakningen.

Kontroll enligt första och andra styckena får vidtas endast om det finns grundad anledning att anta att utlänningen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till kontroll.

10 kap.

8 §

Uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos *polismyndigheten i orten* eller hos Migrationsverket. I ett beslut om uppsikt får utlänningen också åläggas att lämna ifrån sig sitt pass eller annan legitimationshandling.

Uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos *Polismyndigheten* eller hos Migrationsverket. *Anmälan ska göras på den ort som anges i beslutet.* I ett beslut om uppsikt får utlänningen också åläggas att lämna ifrån sig sitt pass eller annan legitimationshandling.

13 §⁵

Polismyndigheten är handläggande myndighet

Polismyndigheten *eller Säkerhetspolisen* är handläggande myndighet

1. från det att en utlänning begär att få resa in i landet och till dess att ett ärende som ska prövas av Migrationsverket tas emot av verket eller utlänningen har lämnat landet, och

⁵ Senaste lydelse 2009:1542.

2. från det att myndigheten tar emot ett beslut om avvisning eller utvisning för verkställighet och till dess att verkställighet har skett, även om ärendet är föremål för prövning enligt 12 kap. 18–20 §§, dock inte under den tid då beslutet inte får verkställas på grund av ett beslut om inhibition eller ny prövning.

17 §

En polismyndighet får, även om den inte är handläggande myndighet, fatta beslut om att ta en utlänning i förvar eller ställa honom eller henne under uppsikt, om det inte finns tid att avvakta den handläggande myndighetens beslut. Ett sådant beslut skall skyndsamt anmälas till den myndighet som handlägger ärendet, och denna myndighet skall därefter omedelbart pröva om beslutet om förvar eller uppsikt skall fortsätta att gälla.

Att en polisman i vissa fall får omhänderta en utlänning i avvaktan på *polismyndighetens* beslut om förvar framgår av 11 § polislagen (1984:387).

Om kontroll av en utlänning sker under medverkan av Tullverket, Kustbevakningen eller med hjälp av en särskilt förordnad passkontrollant, har tulltjänstemannen, tjänstemannen vid Kustbevakningen eller passkontrollanten samma rätt att omhänderta utlänningen som en polisman har enligt andra stycket. Omhändertagandet *skall* så skyndsamt som möjligt anmälas till en polisman för prövning av om åtgärden *skall* bestå.

Polismyndigheten får, även om den inte är handläggande myndighet, fatta beslut om att ta en utlänning i förvar eller ställa honom eller henne under uppsikt, om det inte finns tid att avvakta den handläggande myndighetens beslut. Ett sådant beslut ska skyndsamt anmälas till den myndighet som handlägger ärendet, och denna myndighet ska därefter omedelbart pröva om beslutet om förvar eller uppsikt ska fortsätta att gälla.

Att en polisman i vissa fall får omhänderta en utlänning i avvaktan på *myndighetens* beslut om förvar framgår av 11 § polislagen (1984:387).

Om kontroll av en utlänning sker under medverkan av Tullverket, Kustbevakningen eller med hjälp av en särskilt förordnad passkontrollant, har tulltjänstemannen, tjänstemannen vid Kustbevakningen eller passkontrollanten samma rätt att omhänderta utlänningen som en polisman har enligt andra stycket. Omhändertagandet *ska* så skyndsamt som möjligt anmälas till en polisman för prövning av om åtgärden *ska* bestå.

19 §

På begäran av den myndighet eller den domstol som har fattat ett beslut om förvar *skall polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs för att verkställa beslutet.

Om Migrationsverket begär det, *skall polismyndigheten* även lämna den hjälp som behövs för att förflytta en utlänning som hålls i förvar.

På begäran av den myndighet eller den domstol som har fattat ett beslut om förvar *ska Polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs för att verkställa beslutet.

Om Migrationsverket begär det, *ska Polismyndigheten* även lämna den hjälp som behövs för att förflytta en utlänning som hålls i förvar.

11 kap.

11 §

Om *det inom* en lokal där en utlänning hålls i förvar eller hos en utlänning som hålls i förvar påträffas egendom som inte får innehas enligt 8 § eller enligt narkotikastrafflagen (1968:64), får egendomen tas om hand.

Kan det antas att en utlänning genom att inneha eller ta emot sådan egendom gjort sig skyldig till brott eller saknas känd ägare, skall egendomen skyndsamt överlämnas till polisen.

I annat fall skall egendomen tas om hand för utlänningens räkning.

Om *egendom som inte får innehas enligt 8 § eller enligt narkotikastrafflagen (1968:64)* påträffas i en lokal där en utlänning hålls i förvar eller hos en utlänning som hålls i förvar, får egendomen tas om hand.

Kan det antas att en utlänning genom att inneha eller ta emot sådan egendom gjort sig skyldig till brott eller om *det inte finns någon känd ägare till egendomen*, ska den skyndsamt överlämnas till Polismyndigheten.

I annat fall ska egendomen tas om hand för utlänningens räkning.

12 kap.

5 §

En utlänning som har kommit till Sverige med ett fartyg eller ett luftfartyg och som avvisats därför att han eller hon saknar pass eller de tillstånd som krävs för att resa in i landet eller medel för sin hemresa, får föras tillbaka till fartyget eller luftfartyget eller sättas ombord på annat sådant med samma ägare eller brukare (transportören). Om det är nödvändigt att bevakningspersonal följer med skall även den ges plats på fartyget eller luftfartyget.

Vägrar befälhavaren på fartyget eller luftfartyget att ta emot utlänningen eller bevakningspersonalen, får *polismyndigheten* förelägga befälhavaren vite.

Första stycket gäller inte om fartyget eller luftfartyget kommit till Sverige direkt från en Schengenstat eller skall avgå till ett land dit utlänningen inte får sändas enligt 1, 2 eller 3 §.

En utlänning som har kommit till Sverige med ett fartyg eller ett luftfartyg och som avvisats därför att han eller hon saknar pass eller de tillstånd som krävs för att resa in i landet eller medel för sin hemresa, får föras tillbaka till fartyget eller luftfartyget eller sättas ombord på annat sådant med samma ägare eller brukare (transportören). Om det är nödvändigt att bevakningspersonal följer med ska även den ges plats på fartyget eller luftfartyget.

Vägrar befälhavaren på fartyget eller luftfartyget att ta emot utlänningen eller bevakningspersonalen, får *Polismyndigheten* förelägga befälhavaren vite.

Första stycket gäller inte om fartyget eller luftfartyget kommit till Sverige direkt från en Schengenstat eller ska avgå till ett land dit utlänningen inte får sändas enligt 1, 2 eller 3 §.

14 §⁶

Beslut om avvísning eller utvisning ska verkställas av Migrationsverket, om inte annat föreskrivs i andra, tredje eller fjärde stycket.

Säkerhetspolisen ska verkställa beslut om avvísning eller utvisning i säkerhetsärenden. Migrationsverket eller den domstol som avgör ärendet får dock i beslutet om avvísning eller utvisning bestämma att en annan myndighet ska ombesörja verkställigheten.

Polismyndigheten ska verkställa

1. *en polismyndighets* beslut om avvísning,

2. en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott.

Migrationsverket får lämna över ett avvísnings- eller utvisningsärende för verkställighet till *polismyndigheten*, om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan *polismyndighetens* medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet.

1. *myndighetens* beslut om avvísning,

Migrationsverket får lämna över ett avvísnings- eller utvisningsärende för verkställighet till *Polismyndigheten*, om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan *myndighetens* medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet.

13 kap.

5 §

Utlänningen och andra personer som *skall* höras *skall* kallas till den muntliga förhandlingen. Om utlänningen hålls i förvar, *skall* den myndighet som genomför den muntliga förhandlingen besluta om utlänningens inställelse.

Om den som *skall* höras i ett ärende om förvar eller uppsikt har delgetts kallelsen minst fyra dagar före den muntliga förhandlingen och utan giltigt skäl uteblir, får myndigheten besluta att han eller hon *skall* hämtas genom *polismyndighetens* försorg. Andra personer än utlänningen får dock hämtas endast om det finns synnerliga skäl.

Utlänningen och andra personer som *ska* höras *ska* kallas till den muntliga förhandlingen. Om utlänningen hålls i förvar, *ska* den myndighet som genomför den muntliga förhandlingen besluta om utlänningens inställelse.

Om den som *ska* höras i ett ärende om förvar eller uppsikt har delgetts kallelsen minst fyra dagar före den muntliga förhandlingen och utan giltigt skäl uteblir, får myndigheten besluta att han eller hon *ska* hämtas genom *Polismyndighetens* försorg. Andra personer än utlänningen får dock hämtas endast om det finns synnerliga skäl.

14 kap.

8 §

Beslut av *en polismyndighet* eller Migrationsverket enligt denna lag får överklagas särskilt, och då i samma ordning som det beslut varigenom myndigheten avgör

Beslut av *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, eller Migrationsverket enligt denna lag får överklagas särskilt, och då i samma ordning som det beslut varigenom

⁶ Senaste lydelse 2009:1542.

ärendet, när myndighetens beslut avser myndigheten avgör ärendet, när myndighetens beslut avser

1. fråga om offentligt biträde, eller
2. ersättning i ett ärende som handläggs enligt denna lag.

Bestämmelserna i 9 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) gäller i fråga om överklagande av *en polismyndighets* eller Migrationsverkets beslut om avvisande av ombud eller biträde eller om jäv. Bestämmelserna i 9 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) gäller i fråga om överklagande av *Polismyndighetens*, *Säkerhetspolisens* eller Migrationsverkets beslut om avvisande av ombud eller biträde eller om jäv.

Beslut av Regeringskansliet i frågor enligt första och andra styckena får överklagas till en migrationsdomstol.

9 §⁷

Beslut av *en polismyndighet* eller av Migrationsverket om förvar eller uppsikt får överklagas till en migrationsdomstol. Beslut av *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* eller Migrationsverket om förvar eller uppsikt får överklagas till en migrationsdomstol.

Beslut om förvar eller uppsikt får överklagas särskilt och utan begränsning till viss tid.

15 kap.

2 §

Nöjdförklaring får avges inför den myndighet eller domstol som har meddelat beslutet eller domen.

Nöjdförklaring får också avges inför

1. *en polismyndighet* som inte har meddelat det avgörande som förklaringen gäller, eller 1. *Polismyndigheten* även om *myndigheten* inte har meddelat det avgörande som förklaringen gäller, eller

2. chefen för en kriminalvårdsanstalt eller chefen för ett häkte eller någon annan tjänsteman där som har förordnats att ta emot en sådan förklaring.

Om nöjdförklaringen avges inför en annan myndighet eller domstol än den som har meddelat beslutet eller domen, krävs ett vittnes närvaro. Vidare krävs att den som tar emot förklaringen har tillgång till en utskrift av beslutet eller domen eller ett bevis om vad avgörandet innehåller.

18 kap.

1 §⁸

Offentligt biträde ska förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas, i mål och ärenden om

1. avvisning, dock inte hos *polismyndighet* om inte utlänningen enligt 10 kap. 1 eller 2 § hållits i för- 1. avvisning, dock inte hos *Polismyndigheten* om inte utlänningen enligt 10 kap. 1 eller 2 § hållits

⁷ Senaste lydelse 2013:648.

⁸ Senaste lydelse 2009:1542.

- var sedan mer än tre dagar, i förvar sedan mer än tre dagar,
2. utvisning enligt 8 kap. 7 eller 7 a §,
3. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, om beslut om inhibition meddelats av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen eller om ny prövning beviljats,
4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *såvitt avser fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlännningen hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och*
4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *i fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlännningen hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och*
5. hemsändande enligt 23 kap. 2 §.
- Offentligt biträde ska alltid förordnas för barn som hålls i förvar enligt 10 kap. 2 §, om barnet saknar vårdnadshavare här i landet.

19 kap.

7 §⁹

Frågan om transportören *skall* betala en avgift enligt 5 § prövas av den myndighet som *skall* verkställa avvisningen.

Frågan om transportören *skall* betala en avgift enligt 5 a § prövas av *den polismyndighet som har begärt uppgifterna*.

Avgiften enligt 5 § *skall* betalas till Migrationsverket. Avgiften enligt 5 a § *skall* betalas till *Rikspolisstyrelsen*. Avgifterna tillfaller staten.

Mål om uttagande av avgift handläggs som allmänt mål. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Frågan om transportören *ska* betala en avgift enligt 5 § prövas av den myndighet som *ska* verkställa avvisningen.

Frågan om transportören *ska* betala en avgift enligt 5 a § prövas av *Polismyndigheten*.

Avgiften enligt 5 § *ska* betalas till Migrationsverket. Avgiften enligt 5 a § *ska* betalas till *Polismyndigheten*. Avgifterna tillfaller staten.

8 §¹⁰

Regeringen får meddela föreskrifter om att även annan myndighet än *polismyndighet* *skall* pröva frågan om transportören *skall* betala en avgift enligt 5 a §.

Regeringen får meddela föreskrifter om att även annan myndighet än *Polismyndigheten* *ska* pröva frågan om transportören *ska* betala en avgift enligt 5 a §.

⁹ Senaste lydelse 2006:447.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:447.

20 kap.
16 §¹¹

Den som har begått ett brott som avses i 5 § första stycket 1 och som har tagit emot offentliga stöd, bidrag eller andra förmåner får, på yrkande av allmän åklagare, förpliktas att betala tillbaka en del av eller alla sådana stöd, bidrag eller andra förmåner som betalats ut eller annars kommit honom eller henne till del upp till tolv månader innan brottet kom till *polisens* kännedom om

Den som har begått ett brott som avses i 5 § första stycket 1 och som har tagit emot offentliga stöd, bidrag eller andra förmåner får, på yrkande av allmän åklagare, förpliktas att betala tillbaka en del av eller alla sådana stöd, bidrag eller andra förmåner som betalats ut eller annars kommit honom eller henne till del upp till tolv månader innan brottet kom till *Polismyndighetens* kännedom om

1. omständigheterna vid gärningen är försvårande,
2. åtgärden är motiverad med hänsyn till brottets straffvärde,
3. den samlade reaktionen på brottsligheten inte blir oproportionerligt sträng, och
4. anställningen har avsett arbete för annat än arbetsgivarens privata syften.

Särskild rättsverkan enligt denna paragraf får inte avse stöd, bidrag eller annan förmån som har betalats ut till en fysisk person för hans eller hennes privata behov.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹¹ Senaste lydelse 2013:646.

2.113 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare

Härigenom föreskrivs att 2–4 och 7 §§ lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Rikspolisstyrelsen är centralmyndighet enligt rådets direktiv 2003/110/EG av den 25 november 2003 om bistånd vid transitering i samband med återsändande med flyg.

Polismyndigheten är centralmyndighet enligt rådets direktiv 2003/110/EG av den 25 november 2003 om bistånd vid transitering i samband med återsändande med flyg.

3 §

Rikspolisstyrelsen skall som centralmyndighet

1. ange de polismyndigheter som skall vara kontaktorgan vid de flygplatser i Sverige som kan bli aktuella för transitering,

2. ta emot ansökningar om ledsagad eller icke-ledsagad transitering med flyg och om bistånd i samband med transiteringen, och

3. besluta i fråga om tillstånd till och bistånd vid transitering genom Sverige.

Polismyndigheten ska

1. utse en eller flera kontaktpunkter inom myndigheten som kan kontaktas under hela den tid som transiteringen genomförs för alla relevanta transitflygplatser i Sverige,

4 §

Ett beslut om transitering skall meddelas inom 48 timmar från det att ansökan kom in till *Rikspolisstyrelsen*.

Om det finns särskilda skäl får tiden i första stycket förlängas, dock med högst 48 timmar.

Om ett beslut inte har fattats inom de i första och andra styckena angivna tidsfristerna får den ansökande medlemsstaten genomföra transiteringen av tredjelandsmedborgaren efter anmälan till *Rikspolisstyrelsen*.

Bistånd vid en sådan transitering behöver dock inte lämnas om sådana omständigheter som utgör skäl att återkalla ett tillstånd enligt 6 § har framkommit.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Ett beslut om transitering ska meddelas inom 48 timmar från det att ansökan kom in till *Polismyndigheten*.

Om ett beslut inte har fattats inom de i första och andra styckena angivna tidsfristerna, får den ansökande medlemsstaten genomföra transiteringen av tredjelandsmedborgaren efter anmälan till *Polismyndigheten*.

7 §

Har tillstånd till transitering meddelats får *polismyndigheten*

1. hämta tredjelandsmedborgaren på flygplatsområdet och ledsaga *denne* till anslutande flyg, och

2. ta emot, förvara och vidarebefordra en tredjelandsmedborgares pass, biljett och andra resehandlingar under transiteringen.

Har tillstånd till transitering meddelats får *Polismyndigheten*

1. hämta tredjelandsmedborgaren på flygplatsområdet och ledsaga *honom eller henne* till anslutande flyg, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.114 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs att 8 och 26 §§ lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Uppgifter som behandlas i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet enligt 7 § får även behandlas när det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i författningsreglerad brottsbekämpande verksamhet hos *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Skatteverket och Kustbevakningen.*

Uppgifter som behandlas i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet enligt 7 § får även behandlas när det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i författningsreglerad brottsbekämpande verksamhet hos *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Skatteverket och Kustbevakningen.*

26 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Kustbevakningen* i sin brottsbekämpande verksamhet får ha direktåtkomst till uppgifter i tullbrottsdatabasen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Kustbevakningen* i sin brottsbekämpande verksamhet får ha direktåtkomst till uppgifter i tullbrottsdatabasen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.115 Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § vägtrafikskattelagen (2006:227) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

Om ett fordon används i strid mot 1 § och två månader har gått från den dag, då den skatt som har föränlett användningsförbudet senast skulle ha betalats, *skall polisen* ta hand om fordonets registreringsskyltar.

Polisen skall ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon, om förutsättningarna för en sådan åtgärd skulle ha förelagat enligt första stycket, om fordonet hade varit skattepliktigt.

Den *polis* som har tagit hand om fordonets registreringsskyltar får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats.

Om ett fordon används i strid mot 1 § och två månader har gått från den dag, då den skatt som har föränlett användningsförbudet senast skulle ha betalats, *ska en polisman* ta hand om fordonets registreringsskyltar.

En polisman ska ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon, om förutsättningarna för en sådan åtgärd skulle ha förelagat enligt första stycket, om fordonet hade varit skattepliktigt.

Den *polisman* som har tagit hand om fordonets registreringsskyltar får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.116 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Om en transport sker i strid mot lagen eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och transporten inte kan fortsätta utan påtaglig risk för skada, får

– en *polis* hindra fortsatt transport på väg, och

– en *polisman* hindra fortsatt transport på väg, och

– en tjänsteman vid den tillsynsmyndighet som avses i 13 § första stycket andra meningen inom myndighetens tillsynsområde hindra fortsatt transport från hamnar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.117 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till *polisen* vid terrorismbekämpning i form av insatser som kan innebära användning av våld eller tvång mot enskilda.

Rikspolisstyrelsen får begära sådant stöd om

1. stödet behövs för att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott,

2. ingripandet kräver resurser av särskilt slag som *polisen inte* har tillgång till, och

3. regeringen har lämnat sitt medgivande.

Regeringens medgivande behövs inte i sådana brådskande fall som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. *Rikspolisstyrelsen skall* omedelbart underrätta regeringen om stöd har begärts utan regeringens medgivande. *Därefter skall regeringen* pröva huruvida beslutet att begära stöd *skall* undanröjas eller bestå.

I denna lag finns bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* vid terrorismbekämpning i form av insatser som kan innebära användning av våld eller tvång mot enskilda.

Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen får begära sådant stöd om

2. ingripandet kräver resurser av särskilt slag som *varken Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen* har tillgång till, och

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska samråda med varandra innan regeringens medgivande begärs.

Regeringens medgivande behövs inte i sådana brådskande fall som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. *Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen ska i ett sådant fall* omedelbart underrätta regeringen om att stöd har begärts. *Den myndighet som begärt stödet ska även underrätta den andra myndigheten om detta. Regeringen ska* pröva om beslutet att begära stöd *ska* undanröjas eller bestå.

3 §

En enhet inom Försvarsmakten som ger stöd enligt denna lag *skall* stå under befäl av en militär chef. När en stödinsats görs, *skall* enheten och dess chef stå under direkt ledning av *polisen*.

En enhet inom Försvarsmakten som ger stöd enligt denna lag *ska* stå under befäl av en militär chef. När en stödinsats görs, *ska* enheten och dess chef stå under direkt ledning av *den myndighet som har begärt stödet*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.118 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:444) om passagerarregister

Häri genom föreskrivs att 1, 6, 8 och 9 §§ lagen (2006:444) om passagerarregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Rikspolisstyrelsen skall med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över sådana passagerare som avses i 9 kap. 3 a § utlänningslagen (2005:716) (passagerarregistret). *Rikspolisstyrelsen* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över sådana passagerare som avses i 9 kap. 3 a § utlänningslagen (2005:716) (passagerarregistret). *Polismyndigheten* är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

6 §

Personuppgifter ur passagerarregistret *skall* lämnas ut på begäran av *en polismyndighet* och Tullverket för sådan verksamhet som avses i 4 §.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppgifter ur registret *skall* lämnas ut även till annan myndighet än *en polismyndighet* och *Tullverket* för sådan verksamhet som avses i 4 §.

Personuppgifter ur passagerarregistret *ska* lämnas ut på begäran av *Säkerhetspolisen* och Tullverket för sådan verksamhet som avses i 4 §.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppgifter ur registret *ska* lämnas ut även till annan myndighet än *dem som anges i första stycket* för sådan verksamhet som avses i 4 §.

8 §

Polismyndigheterna får för sådan verksamhet som avses i 4 § ha direktåtkomst till personuppgifterna i passagerarregistret.

Regeringen får meddela föreskrifter om att även annan myndighet får ha direktåtkomst till registret för sådan verksamhet som avses i 4 §.

Säkerhetspolisen får för sådan verksamhet som avses i 4 § ha direktåtkomst till personuppgifterna i passagerarregistret.

9 §

En uppgift i passagerarregistret *skall* gallras inom 24 timmar efter överföringen till *Rikspolisstyrelsen*.

Om uppgifter i registret behövs för att *en polismyndighet skall* kunna utföra sina lagstadgade uppgifter enligt 4 §, får uppgifterna i registret dock stå kvar till

En uppgift i passagerarregistret *ska* gallras inom 24 timmar efter överföringen till *Polismyndigheten*.

Om uppgifter i registret behövs för att *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Tullverket ska* kunna utföra sina lagstadgade uppgifter enligt 4 §, får uppgifterna i

dess att *polismyndighetens* uppgifter är slutförda. registret dock stå kvar till dess att *myndighetens* uppgifter är slutförda.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppgifter i registret får stå kvar till dess att någon annan myndighet, som behöver uppgifterna för att kunna utföra sina lagstadgade uppgifter enligt 4 §, har slutfört dessa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.119 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet

Härigenom föreskrivs att 14 och 28 §§ lagen (2006:496) om blodsäkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Vid inspektion enligt denna lag har den som utför inspektionen rätt att av *polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen *skall* kunna genomföras.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Vid inspektion enligt denna lag har den som utför inspektionen rätt att av *Polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen *ska* kunna genomföras.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

28 §

En tillsynsmyndighet *skall* anmäla överträdelser av bestämmelser i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen till *en polismyndighet* eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

En tillsynsmyndighet *ska* anmäla överträdelser av bestämmelser i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen till *Polismyndigheten* eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.120 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone

Häri genom föreskrivs att 8 § lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte *skall* överföras mellan en annan stat och specialdomstolen. Under en sådan transport *skall* frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs *skall* frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte något tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *skall polismyndigheten* ta den som överförs i förvar till dess att en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *senast* 96 timmar från den oplanerade landningen, *skall* personen omedelbart frigges.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får *polismyndigheten* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i lagen (1957:668) om utlämning för brott.

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte *ska* överföras mellan en annan stat och specialdomstolen. Under en sådan transport *ska* frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs *ska* frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte något tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, *ska Polismyndigheten* ta den som överförs i förvar till dess att en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta chefen för Justitiedepartementet om detta. Görs ingen ansökan *inom* 96 timmar från den oplanerade landningen, *ska* personen omedelbart frigges.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får *Polismyndigheten* vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i lagen (1957:668) om utlämning för brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.121 Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804)

Härigenom föreskrivs att 27 § och rubriken närmast före 27 § livsmedelslagen (2006:805) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

27 §

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs *för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs *för att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.122 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

Härigenom föreskrivs att 27 § och rubriken närmast före 27 § lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

27 §¹

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för *utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för *att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polis* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2011:410.

2.123 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 19 § och rubriken närmast före 19 § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

19 §

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för *utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för *att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.124 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 15 § och rubriken närmast före 15 § lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

15 §

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för *utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för *att utöva offentlig kontroll eller verkställa beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.125 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1209) om hamnskydd

Häri genom föreskrivs att 2 kap. 2 § och 4 kap. 3 § lagen (2006:1209) om hamnskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Rikspolisstyrelsen fattar, efter att ha hört Transportstyrelsen, beslut om vilken skyddsnivå som *skall* råda för en hamn eller del av hamn.

I brådskande fall får *Rikspolisstyrelsen* fatta beslut enligt första stycket om förändring av skyddsnivån utan att ha hört Transportstyrelsen. Ett sådant beslut *skall* dock snarast omprövas av *Rikspolisstyrelsen* efter att Transportstyrelsen har hörts.

I brådskande fall får också en polismyndighet fatta beslut om förändring av skyddsnivån för en hamn eller del av hamn inom det egna polisdistriktet. Ett sådant beslut *skall* genast underställas *Rikspolisstyrelsen* som, efter att ha hört Transportstyrelsen, utan dröjsmål *skall* pröva om beslutet *skall* bestå.

Polismyndigheten fattar, efter att ha hört Transportstyrelsen, beslut om vilken skyddsnivå som *ska* råda för en hamn eller del av hamn.

I brådskande fall får *Polismyndigheten* fatta beslut enligt första stycket om förändring av skyddsnivån utan att ha hört Transportstyrelsen. Ett sådant beslut *ska* dock snarast omprövas av *Polismyndigheten* efter att Transportstyrelsen har hörts.

4 kap.

3 §

Undersökning får utföras av en polisman, en tjänsteman vid Kustbevakningen eller en särskilt utsedd person som förordnats av *en polismyndighet*. Om egendom undersöks av någon särskilt utsedd person, *skall* arbetet utföras under polismans ledning. Identitetskontroll får utföras av en polisman, en tjänsteman vid Kustbevakningen eller den som hamnskyddsorganet tilldelar uppgiften. Om det behövs

Undersökning får utföras av en polisman, en tjänsteman vid Kustbevakningen eller en särskilt utsedd person som förordnats av *Polismyndigheten*. Om egendom undersöks av någon särskilt utsedd person, *ska* arbetet utföras under *en* polismans ledning. Identitetskontroll får utföras av en polisman, en tjänsteman vid Kustbevakningen eller den som hamnskyddsorganet tilldelar uppgiften. Om det

¹ Senaste lydelse 2008:1385. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

skall hamnskyddsorganet biträda *polismyndigheten* eller Kustbevakningen i det praktiska undersöknings- och kontrollarbetet.

Kontroll av gods som står under tullövervakning enligt artikel 37 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen *skall ske* i samråd med Tullverket.

behövs *ska* hamnskyddsorganet biträda *Polismyndigheten* eller Kustbevakningen i det praktiska undersöknings- och kontrollarbetet.

Kontroll av gods som står under tullövervakning enligt artikel 37 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen *ska göras* i samråd med Tullverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.126 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Härigenom föreskrivs att 28 och 29 §§ lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

Polismyndigheten *skall* lämna den hjälp som behövs för att vidta åtgärder enligt denna lag eller åtgärder enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen.

Polismyndigheten *ska* lämna den hjälp som behövs för att vidta åtgärder enligt denna lag eller åtgärder enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

29 §

Personal inom *polisen*, Tullverket eller Kustbevakningen som medverkar vid in- och utresekontroll enligt utlänningslagen (2005:716) *skall* medverka vid kontroll av vaccinationsbevis och, när det behövs, vid andra åtgärder som vidtas vid karantänshamnar och karantänsflygplatser.

Personal inom *Polismyndigheten*, Tullverket eller Kustbevakningen som medverkar vid in- och utresekontroll enligt utlänningslagen (2005:716) *ska* medverka vid kontroll av vaccinationsbevis och, när det behövs, vid andra åtgärder som vidtas vid karantänshamnar och karantänsflygplatser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.127 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden) ska utöva tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter och därmed sammanhängande verksamhet.

Nämnden ska även utöva tillsyn över *polisens* behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen (2010:361), *och när det gäller Säkerhetspolisen också enligt polisdatalagen (1998:622), samt lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister*. Tillsynen ska särskilt avse sådan behandling som avses i 2 kap. 10 § polisdatalagen (2010:361) och 5 § polisdatalagen (1998:622) samt 12 § lagen om polisens allmänna spaningsregister.

Nämnden ska även utöva tillsyn över *den* behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen (2010:361) *och lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister som utförs av Polismyndigheten, med undantag av Nationellt forensiskt centrum, samt av Ekobrottsmyndigheten och Säkerhetspolisen*. När det gäller *Säkerhetspolisen ska tillsynen även avse behandling enligt polisdatalagen (1998:622)*. Tillsynen ska särskilt avse sådan behandling som avses i 2 kap. 10 § polisdatalagen (2010:361) och 5 § polisdatalagen (1998:622) samt 12 § lagen om polisens allmänna spaningsregister.

Tillsynen ska särskilt syfta till att säkerställa att verksamhet enligt första och andra styckena bedrivs i enlighet med lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2012:38.

2.128 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

dels att i 8, 14, 18 och 21 §§ ordet ”polismyndigheten” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 5, 11–13, 17 och 20 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Hundregistret får användas för att fastställa vem som äger en hund.

Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelser, *polismyndigheter* och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet *skall* ha direktåtkomst till registret.

Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelser, *Polismyndigheten* och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet *ska* ha direktåtkomst till registret.

11 §

För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får *polismyndigheten*, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta att den *skall* omhändertas.

För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får *Polismyndigheten*, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta att den *ska* omhändertas.

12 §

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av *polismyndigheten*. Polismyndigheten får, efter utredning, besluta att hunden *skall* säljas, skänkas bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.

Om en hund har omhändertagits med stöd av 11 §, får ägaren eller innehavaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av *Polismyndigheten*. Polismyndigheten får, efter utredning, besluta att hunden *ska* säljas, skänkas bort eller, om hunden utgör en fara för människor eller djur eller om det annars finns särskilda skäl, avlivas.

13 §

Om det inte längre finns skäl för omhändertagandet, *skall polismyndigheten besluta att detta genast skall upphöra*.

Om det inte längre finns skäl för omhändertagandet, *ska Polismyndigheten genast upphäva detta*.

17 §

Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som

Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som

företräder honom eller henne ta hand om hunden. När detta har skett *skall* hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om *denne* inte är känd *skall* i stället *polismyndigheten* underrättas. Om jakträttshavaren eller den som företräder honom eller henne inte vill ta hand om hunden, *skall i stället polismyndigheten* omhänderta hunden.

Kan inte hunden tas om hand, får *polismyndigheten* avliva hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

företräder honom eller henne ta hand om hunden. När detta har skett *ska* hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om *han eller hon* inte är känd *ska* i stället *Polismyndigheten* underrättas. Om jakträttshavaren eller den som företräder honom eller henne inte vill ta hand om hunden, *ska Polismyndigheten* omhänderta hunden.

Kan inte hunden tas om hand, får *Polismyndigheten* avliva hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

20 §

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 § *skall* betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Kostnaderna får förskottas av allmänna medel.

Om det finns särskilda skäl, får *polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall *skall* kostnaderna slutligt betalas av *polismyndigheten*.

Om *polismyndigheten* har beslutat att en hund som omhändertagits *skall* säljas, får *polismyndigheten* ta ut ersättning ur köpeskillingen för kostnaderna för omhändertagandet och försäljningen. Om det efter det att *polismyndigheten* har fått täckning för sina kostnader återstår pengar från köpeskillingen tillfaller dessa ägaren.

Ägaren eller innehavaren av en hund som har omhändertagits med stöd av 11 eller 17 § *ska* betala de kostnader som omhändertagandet medfört. Kostnaderna får förskottas av allmänna medel.

Om det finns särskilda skäl, får *Polismyndigheten* i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att betala kostnaderna. I sådana fall *ska* kostnaderna slutligt betalas av *Polismyndigheten*.

Om *Polismyndigheten* har beslutat att en hund som omhändertagits *ska* säljas, får *Polismyndigheten* ta ut ersättning ur köpeskillingen för kostnaderna för omhändertagandet och försäljningen. Om det efter det att *Polismyndigheten* har fått täckning för sina kostnader återstår pengar från köpeskillingen tillfaller dessa ägaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.129 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § och 6 kap. 3 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Denna lag ska inte tillämpas på förare av fordon

1. vars högsta tillåtna hastighet inte överstiger 45 kilometer i timmen,
2. som används av eller står under kontroll av Försvarsmakten, Kustbevakningen, Tullverket, räddningstjänsten eller *polisen*,
3. som provas eller förflyttas på väg i samband med tekniskt utvecklingsarbete, reparation eller underhåll,
4. som är nya eller ombyggda och ännu inte har tagits i drift i transportverksamhet,
5. som används i nödsituationer eller för räddningsinsatser,
6. som används vid övningskörning enligt författningar om körkort eller körträning för yrkeskompetensbevis enligt denna lag,
7. som används för icke-kommersiell persontransport eller för gods-transport för privat bruk, eller
8. som används för att transportera material och utrustning som föraren ska använda i sitt arbete, under förutsättning att framförandet av fordonet inte är förarens huvudsakliga sysselsättning.

6 kap.

3 §

En förare som omfattas av krav på att ha bevis om yrkeskompetens ska vid utförandet av gods- eller persontransporter ha med sig:

1. ett giltigt yrkeskompetensbevis, eller
2. annat bevis om yrkeskompetens enligt 13 kap. 1 § 4 och handling som styrker förarens identitet.

På begäran av bilinspektör eller *polis* ska handlingarna överlämnas för kontroll. På begäran av *en* bilinspektör eller *en polisman* ska handlingarna överlämnas för kontroll.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.130 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

Härigenom föreskrivs att i 3 § lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel ordet ”Rikspolisstyrelsen” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.131 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler

Härigenom föreskrivs att 19 och 33 §§ lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Vid inspektion enligt denna lag har den som utför inspektionen rätt att av *polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

Begäran om hjälp enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Vid inspektion enligt denna lag har den som utför inspektionen rätt att av *Polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

33 §

En tillsynsmyndighet som får kännedom om att verksamhet bedrivs utan tillstånd enligt 9 § ska anmäla detta till *en polismyndighet* eller till Åklagarmyndigheten om det finns misstanke om brott.

En tillsynsmyndighet som får kännedom om att verksamhet bedrivs utan tillstånd enligt 9 § ska anmäla detta till *Polismyndigheten* eller till Åklagarmyndigheten om det finns misstanke om brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.132 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell vägtrafik

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell vägtrafik ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna få dels upplysningar och handlingar enligt 22 §, dels tillträde till arbetsställen enligt 23 §. Begäran om sådan hjälp får dock göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.133 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och *Rikskriminalpolisen*.

Regeringen bestämmer inriktningen av den verksamhet som bedrivs enligt 1 § tredje stycket.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

Föreslagen lydelse

4 §¹

I lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och *Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2012:801.

2.134 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1049) om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.

Härigenom föreskrivs att 8 § och rubriken närmast före 8 § lagen (2008:1049) om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av *polismyndighet*

Hjälp av *Polismyndigheten*

8 §

Polismyndigheten ska lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsynen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.135 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1, 1 a och 6 §§ samt 4 kap. 6 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §

En verksamhetsutövare ska granska transaktioner för att kunna upptäcka sådana som den misstänker eller har skälig grund att misstänka utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Om misstanke efter närmare analys kvarstår, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism utan dröjsmål lämnas till *Rikspolisstyrelsen*.

Om misstanke efter närmare analys kvarstår, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism utan dröjsmål lämnas till *Polismyndigheten*.

En verksamhetsutövare ska avstå från att utföra transaktioner som den misstänker eller har skälig grund att misstänka utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om den vidare utredningen annars skulle kunna försvåras, får transaktioner utföras och uppgifter lämnas omedelbart i efterhand.

På begäran av *Rikspolisstyrelsen* ska verksamhetsutövaren eller den som yrkesmässigt driver lotteri- och spelverksamhet utan dröjsmål lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

På begäran av *Polismyndigheten* ska verksamhetsutövaren eller den som yrkesmässigt driver lotteri- och spelverksamhet utan dröjsmål lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

När uppgifter har lämnats enligt andra stycket, ska även andra fysiska eller juridiska personer som avses i 1 kap. 2–4 §§ lämna de uppgifter för utredningen om penningtvätt eller finansiering av terrorism som myndigheten begär.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns även i 14 a § kasinolagen (1999:355).

1 a §¹

Vid tillämpning av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010 är *Rikspolisstyrelsen* finansunderrättelseenhet.

Vid tillämpning av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010 är *Polismyndigheten* finansunderrättelseenhet.

¹ Senaste lydelse 2012:376.

6 §

Om en tillsynsmyndighet vid en inspektion av en fysisk eller juridisk person eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta *Rikspolisstyrelsen* om detta.

Om en tillsynsmyndighet vid en inspektion av en fysisk eller juridisk person eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta *Polismyndigheten* om detta.

4 kap.

6 §

En uppgift i ett register som avses i 3 § ska gallras

1. om *Rikspolisstyrelsen* beslutar att inte inleda eller att lägga ned utredningen om penningtvätt eller finansiering av terrorism,

2. om en förundersökning har avslutats utan att åtal väckts med anledning av de lämnade uppgifterna,

3. om en domstol har meddelat dom eller beslut som vunnit laga kraft med anledning av de lämnade uppgifterna, eller

4. senast tre år efter det att uppgifter lämnats med stöd av 3 kap. 1 §.

1. om *behörig myndighet* beslutar att inte inleda eller att lägga ned utredningen om penningtvätt eller finansiering av terrorism,

2. om en förundersökning har avslutats utan att åtal väckts med anledning av de lämnade uppgifterna,

3. om en domstol har meddelat dom eller beslut som vunnit laga kraft med anledning av de lämnade uppgifterna, eller

4. senast tre år efter det att uppgifter lämnats med stöd av 3 kap. 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.136 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § och rubriken närmast före 5 kap. 6 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av *polismyndighet*

Hjälp av *Polismyndigheten*

5 kap.

6 §

Polismyndigheten ska lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsynen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.137 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 35 kap. 23 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 kap.

23 a §

Sekretess gäller hos Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen eller som annars behandlas med stöd av samma lag.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.

2.138 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)¹

dels att i 10 kap. 18 a–22 §§ orden ”en polismyndighet” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 10 kap. 23 och 24 §§, 18 kap. 1, 3, 11, 15–17 §§, 23 kap. 6 §, 29 kap. 10 §, 32 kap. 3 a §, 35 kap. 1, 4, 8, 20, 21, 23 och 23 a §§ samt 37 kap. 6 § och rubriken närmast före 23 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 21 kap. 4 § ska lyda ”Sekretessbrytande bestämmelser” och rubriken närmast efter 35 kap. 19 § ska lyda ”Polismyndighetens sociala verksamhet”,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 18 kap. 16 a §, 21 kap. 4 a § och 35 kap. 10 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

23 §²

Om inte annat följer av 19–22 §§ får en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott och som är sekretessbelagd enligt 24 kap. 8 §, 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket eller 3–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 §, 31 kap. 1 § första stycket, 2 eller 12 §, 33 kap. 2 §, 36 kap. 3 § eller 40 kap. 2 eller 5 § lämnas till en åklagarmyndighet, *polismyndighet* eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet endast om misstanken angår

Om inte annat följer av 19–22 §§ får en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott och som är sekretessbelagd enligt 24 kap. 8 §, 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket eller 3–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 §, 31 kap. 1 § första stycket, 2 eller 12 §, 33 kap. 2 §, 36 kap. 3 § eller 40 kap. 2 eller 5 § lämnas till en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet endast om misstanken angår

1. brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år,

2. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år, eller

3. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, om gärningen innefattat försök till överföring av sådan allmänfarlig sjukdom som avses i 1 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168).

¹ Senaste lydelse av
10 kap. 18 a § 2012:804
10 kap. 19 § 2010:520

² Senaste lydelse 2012:288.

Sekretess som följer av andra sekretessbestämmelser än dem som anges i 19–23 §§ och 25 kap. 2 § första stycket hindrar inte att en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott lämnas till en åklagarmyndighet, *polismyndighet* eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan antas föranleda någon annan påföljd än böter.

Sekretess som följer av andra sekretessbestämmelser än dem som anges i 19–23 §§ och 25 kap. 2 § första stycket hindrar inte att en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott lämnas till en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen* eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan antas föranleda någon annan påföljd än böter.

18 kap.

1 §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål eller till angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket, för uppgift som hänför sig till

1. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud eller förbud att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde,

2. annan verksamhet än sådan som avses i 1 eller i första stycket som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, *en polismyndighet*, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen, eller

2. annan verksamhet än sådan som avses i 1 eller i första stycket som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen, eller

3. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

3 §

Sekretessen enligt 1 och 2 §§ gäller i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda en åklagarmyndighet, *en polismyndighet*, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndigheten i konkurs och hos Kronofogdemyndigheten för uppgift som angår misstanke om brott.

Sekretessen enligt 1 och 2 §§ gäller i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen*, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndigheten i konkurs och hos Kronofogdemyndigheten för uppgift som an-

går misstanke om brott.

11 §

Sekretess gäller, utöver vad som följer av 1–3 och 8–10 §§, inom *polisväsendet* och *kriminalvården* för uppgift om åtgärd som har till syfte att hindra rymning eller fritagning, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller, utöver vad som följer av 1–3 och 8–10 §§, inom *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen* och *Kriminalvården* för uppgift om åtgärd som har till syfte att hindra rymning eller fritagning, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs.

15 §

Sekretess gäller för uppgift i skildring som har beslagtagnits, förverkats eller konfiskerats i ett mål eller som annars förekommer där, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att den sprids vidare i strid med brottsbalken, tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen och målet avser

1. ansvar för olaga våldsskildring, för motsvarande tryckfrihets- eller yttrandefrihetsbrott eller för barnpornografibrott,
2. ersättning för skada med anledning av sådana brott, eller
3. konfiskering eller förverkande av skildring med sådant innehåll.

Sekretessen gäller även i ärende som rör brott som anges i första stycket.

Motsvarande sekretess gäller hos Statens *biografbyrå* när byrån biträder Justitiekanslern, en allmän åklagare eller *en polismyndighet* i mål eller ärende som avses i första och andra styckena.

Motsvarande sekretess gäller hos Statens *medieråd* när byrån biträder Justitiekanslern, en allmän åklagare eller *Polismyndigheten* i mål eller ärende som avses i första och andra styckena.

16 §

Sekretess gäller för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67) *samt hos en polismyndighet i verksamhet som avser förande av eller uttag ur vapenregister för uppgift som har tillförts registret*, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller för uppgift *som hänför sig till vapenregister* enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. *Rikspolisstyrelsen för uppgift som hänför sig till vapenregister*,
2. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och
3. Naturvårdsverket för uppgift

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och
2. Naturvårdsverket för uppgift

som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket och andra stycket 1 gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen ett sådant tillstånd omfattar.

som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen ett sådant tillstånd omfattar.

16 a §

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning.

17 §³

Sekretess gäller för uppgift i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos *en polismyndighet, en åklagarmyndighet, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och Kustbevakningen* för uppgift i en angelägenhet som avses i 3 § första stycket 1 och 5 lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

Motsvarande sekretess gäller hos *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket och Kustbevakningen* för uppgift i en angelägenhet som avses i 3 § första stycket 1 och 5 lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

21 kap.

4 a §

Sekretessen enligt 3 § första stycket hindrar inte att uppgift om en enskild lämnas mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, om den mottagande myndigheten behöver uppgiften i sin brottsbekämpande verksamhet.

³ Senaste lydelse 2010:383.

23 kap.

Avskiljande från högskoleutbildning Avskiljande från utbildning

6 §

Sekretess gäller i ärende om avskiljande av studerande från högskoleutbildning för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i ärende om avskiljande av studerande från högskoleutbildning *eller från polisprogrammet* för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

29 kap.

10 §⁴

Sekretess gäller hos *Rikspolisstyrelsen*, Kustbevakningen, Statens haverikommission, Luftfartsverket och Transportstyrelsen för uppgift som lämnats av en enskild i en rapport om händelse inom civil luftfart enligt 10 kap. 8 § luftfartslagen (2010:500), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *denne* lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Kustbevakningen, Statens haverikommission, Luftfartsverket och Transportstyrelsen för uppgift som lämnats av en enskild i en rapport om händelse inom civil luftfart enligt 10 kap. 8 § luftfartslagen (2010:500), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *honom eller henne* lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

32 kap.

3 a §⁵

Sekretessen enligt 3 § hindrar inte att uppgift om en enskilds personliga förhållanden lämnas till

1. en åklagarmyndighet, *en polismyndighet*, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket, om uppgiften behövs för att utreda ett begånget brott för vilket fängelse är föreskrivet eller för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket fängelse är föreskrivet, eller

1. en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket, om uppgiften behövs för att utreda ett begånget brott för vilket fängelse är föreskrivet eller för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket fängelse är föreskrivet, eller

⁴ Senaste lydelse 2010:520.

⁵ Senaste lydelse 2013:461.

2. en kommun eller en myndighet som ansvarar för räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om uppgiften behövs för att förebygga en hotande olycka eller för att begränsa verkningarna av en redan inträffad olycka.

35 kap.

1 §⁶

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till *denne* lider skada eller men och uppgiften förekommer i

1. utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i brottmål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, *en polismyndighet*, Skatteverket, *Statens kriminaltekniska laboratorium*, Tullverket eller Kustbevakningen,
5. Statens *biografbyrås* verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller *en polismyndighet* i brottmål,
6. register som förs av *Rikspolisstyrelsen* enligt polisdatalagen (2010:361) eller som annars behandlas *där* med stöd av *samma lag*,
7. register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. register som förs av Skatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänför sig till registrering som avses i 5 kap. 1 §,
10. register som förs av Tullverket enligt lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet eller som annars behandlas där med stöd av samma lag, eller

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till *honom eller henne* lider skada eller men och uppgiften förekommer i

4. annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen,
5. Statens *medieråds* verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller *Polismyndigheten* i brottmål,
6. register som förs av *Polismyndigheten* enligt 4 kap. polisdatalagen (2010:361) eller som annars behandlas med stöd av *de bestämmelserna* eller *uppgifter* som behandlas av *Säkerhetspolisen* med stöd av *samma lag*.

⁶ Senaste lydelse 2010:369.

11. register som förs enligt lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *denne* lider skada eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till *denne* utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *honom eller henne* lider skada eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till *honom eller henne* utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Första stycket gäller inte om annat följer av 2, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

4 §

I annat fall än som avses i 1 § första stycket 6 och 7 och 3 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos *Rikspolisstyrelsen*, som rör brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i ett annat register än som avses i 1,

2. för annan uppgift hos *Polismyndigheten*, som rör brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i ett annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts vägtrafikregistret, och

4. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som författningenslignigt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

8 §

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att *polisen* på begäran av den som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämnar uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att *Polismyndigheten* på begäran av den som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämnar uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att en skadelidande eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till, i annat fall än som anges i första

stycket, tar del av en uppgift, om den skadelidande eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till behöver uppgiften för att kunna få ett anspråk på skadestånd eller på bättre rätt till viss egendom tillgodosett och det inte bedöms vara av synnerlig vikt för den som uppgiften rör eller någon närstående till den enskilde att den inte lämnas ut, när uppgiften förekommer i

1. en nedlagd förundersökning eller en förundersökning som avslutats med ett beslut om att åtal inte ska väckas,

2. en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med strafföreläggande eller med föreläggande av ordningsbot, eller

3. en avslutad utredning enligt 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

10 a §

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift om en enskild lämnas mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, om den mottagande myndigheten behöver uppgiften i sin brottsbekämpande verksamhet.

20 §

Sekretess gäller hos *en polismyndighet* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *denne* lider men om uppgiften röjs och uppgiften hänför sig till

1. verksamhet som enbart innefattar hjälp eller annat bistånd åt enskild,
2. ärende om omhändertagande eller handräckning enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård eller om vård av missbrukare utan samtycke inom socialtjänsten,

3. ärende om handräckning enligt lagstiftningen om omsorger om psykiskt utvecklingsstörda, vård av unga utan samtycke inom socialtjänsten eller enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,

4. ärende som avses i 21 kap. föräldrabalken, eller

5. verksamhet som innefattar handräckning enligt smittskyddslagstiftningen eller annat bistånd åt smittskyddsläkare.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

21 §

Sekretess gäller hos *en polismyndighet* i ärende om omhändertagande som avses i 20 § första stycket 2 för uppgift i en anmälan eller utsaga, i förhållande till den omhändertagne, endast om det kan

Sekretess gäller hos *Polismyndigheten* i ärende om omhändertagande som avses i 20 § första stycket 2 för uppgift i en anmälan eller utsaga, i förhållande till den omhändertagne, endast om det kan

antas att fara uppkommer för att den enskilde eller någon närstående till *denne* utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

antas att fara uppkommer för att den enskilde eller någon närstående till *honom eller henne* utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

23 §

Sekretess gäller hos *en polismyndighet* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *denne* lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess gäller hos *Polismyndigheten* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till *honom eller henne* lider men om uppgiften röjs.

Lydelse enligt förslaget i 2.137

Föreslagen lydelse

23 a §

Sekretess gäller hos *Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen (2014:000) om *elimineringens databasen* eller som annars behandlas med stöd av samma lag.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess gäller hos *Polismyndigheten* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen (2014:000) om *Polismyndighetens elimineringsdatabas* eller som annars behandlas med stöd av samma lag.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 kap.

6 §⁷

Sekretess gäller hos *en polismyndighet, en åklagarmyndighet, Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde el-

Sekretess gäller hos *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde

⁷ Senaste lydelse 2010:383.

ler någon närstående till *denne* lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en framställning i det register som avses i 1 § lagen (2000:344) om Schengens informationssystem om

eller någon närstående till *honom eller henne* lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en framställning i det register som avses i 1 § lagen (2000:344) om Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. att en person ska nekas tillträde till eller uppehållstillstånd i Schengenstaterna,

3. tillfälligt omhändertagande av en person med hänsyn till dennes eller någon annans säkerhet, eller

4. dold övervakning eller särskilda kontrollåtgärder.

Sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering och uppehållstillstånd för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i en angelägenhet som avser en sådan framställning som avses i första stycket 2 under samma förutsättningar som anges i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. För ärenden där handlingarna omhändertagits för arkivering före ikraftträdandet gäller 18 kap. 16 § i sin äldre lydelse.

2.139 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att 17 § och rubriken närmast före 17 § lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

17 §¹

Polismyndigheten ska på begäran av kontrollmyndigheten lämna den hjälp som behövs för kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2011:411.

2.140 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting dels att i 2 och 5 §§ ordet ”polismyndighet” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande form, dels att 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Kroppsvisitation vid säkerhetskontrollen ska utföras med metall-detektor eller liknande anordning. Kroppsvisitation får göras på annat sätt om det finns särskilda skäl. I så fall ska den utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som *polismyndigheten* har godkänt för uppgiften.

Kroppsvisitation som är av mera väsentlig omfattning ska utföras i ett avskilt utrymme och om möjligt i vittnes närvaro.

Kroppsvisitation får utföras eller bevittnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte *sker genom* metall-detektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

Kroppsvisitation vid säkerhetskontrollen ska utföras med metall-detektor eller liknande anordning. Kroppsvisitation får göras på annat sätt om det finns särskilda skäl. I så fall ska den utföras av en polisman eller av en ordningsvakt som *Polismyndigheten* har godkänt för uppgiften.

Kroppsvisitation får utföras eller bevittnas endast av någon som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte *görs med hjälp av* metall-detektor eller liknande anordning eller avser föremål som den som visiteras har med sig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.141 Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 17 § och 4 kap. 1 och 10 §§ polisdatalagen (2010:361) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

17 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter om huruvida personer förekommer i *register över DNA-profiler*, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Uppgifter ur *sådana* register ska lämnas till Statens kriminaltekniska laboratorium, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter om huruvida personer förekommer i *DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret*, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Uppgifter ur register *över DNA-profiler* ska lämnas till Statens kriminaltekniska laboratorium, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

4 kap.

1 §

Rikspolisstyrelsen får föra register över DNA-profiler (DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret) i enlighet med 2–10 §§. Dessa register får även föras för att underlätta identifiering av avlidna personer.

I lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen finns bestämmelser om elimineringsdatabasen.

10 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Statens kriminaltekniska laboratorium får medges direktåtkomst till *register över DNA-profiler*.

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Statens kriminaltekniska laboratorium får medges direktåtkomst till *DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret*. *Statens kriminaltekniska laboratorium får även medges direktåtkomst till den elimineringsdatabas som regleras i lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen.*

En myndighet som medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten samt om behörighet och säkerhet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.

2. DNA-profiler från anställda vid Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium som registreras i den elimineringsdatabas som förs med stöd av lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen får till och med den 31 december 2014 vid ett tillfälle jämföras med DNA-profiler i spårregistret. En överensstämmelse mellan en DNA-profil i elimineringsdatabasen och en DNA-profil i spårregistret får inte utredas vidare.

2.142 Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

Härigenom föreskrivs i fråga om polisdatalagen (2010:361) dels att nuvarande 1 kap. 2 a–4 § ska betecknas 1 kap. 5–8 §§, dels att 1 kap. 2 §, 2 kap. 4, 5, 8, 9, 16–18 §§, 3 kap. 2 och 8 §§, 4 kap. 1, 10, 11, 17–19 och 21 §§ samt 5 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 3 och 4 §§ och 2 kap. 10 a § samt en rubrik närmast före 2 kap. 10 a § av följande lydelse,

dels att det ska införas en ny rubrik närmast före 1 kap. 7 § som ska lyda ”Lagens tillämpning på juridiska personer” och en ny rubrik närmast före 1 kap. 8 § som ska lyda ”Lagens uppbyggnad”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet vid *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna* och *Ekobrottsmyndigheten*, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister, lagen (2000:344) om Schengens informationssystem, lagen (2006:444) om passagerarregister eller lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.

Lagen gäller inte heller när personuppgifter behandlas i vapenregister med stöd av vapenlagen (1996:67), om inte detta särskilt anges i den lagen.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet vid *Polismyndigheten och i polisiär verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten*, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Denna lag gäller i brottsbekämpande verksamhet vid Säkerhetspolisen i den utsträckning som anges i detta kapitel och i 5 kap.

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

3 §

Denna lag gäller i verksamhet vid Nationellt forensiskt centrum i Polismyndigheten i den utsträckning som anges i denna paragraf. I övrigt tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) och lagen (2014:000) om Polismyndighetens elimineringsdatabas.

I verksamhet vid Nationellt forensiskt centrum gäller 2 kap. 10 och 11 §§ om behandling av känsliga personuppgifter och tillgången till personuppgifter samt 3 kap. 5 § om sökbegrepp, oavsett om uppgifterna anses ha gjorts gemensamt tillgängliga inom centrumet. Vid behandling av personuppgifter i särskilda register enligt 4 kap. tillämpas denna lag för behandlingen vid centrumet.

I 2 kap. 10 a § finns bestämmelser om hur länge personuppgifter får behandlas för brottsbekämpande ändamål vid Nationellt forensiskt centrum.

4 §

Denna lag gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt

- 1. vapenlagen (1996:67)*
- 2. lagen (1998:620) om belastningsregister,*
- 3. lagen (1998:621) om misstankeregister,*
- 4. lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,*
- 5. lagen (2006:444) om passagerarregister, eller*
- 6. lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.*

2 kap.

4 §

Rikspolisstyrelsen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför och den behandling som utförs i polisens verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten. Varje polismyndighet är personuppgiftsan-

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför och den behandling som utförs i polisiär verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten.

svarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

5 §

Rikspolisstyrelsen och varje polismyndighet ska utse ett eller flera personuppgiftsombud. Polismyndigheten ska utse ett eller flera personuppgiftsombud.

Den personuppgiftsansvarige ska anmäla till tillsynsmyndigheten enligt personuppgiftslagen (1998:204) när ett personuppgiftsombud utses eller entledigas.

8 §

Personuppgifter som behandlas enligt 7 § får även behandlas när det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i

1. brottsbekämpande verksamhet hos Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket, 1. brottsbekämpande verksamhet hos Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket,

2. brottsbekämpande verksamhet hos utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation,

3. sådan verksamhet hos polisen som avser handräckningsuppdrag, 3. sådan verksamhet hos Polismyndigheten som avser handräckningsuppdrag,

4. annan verksamhet som polisen ansvarar för, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen, 4. annan verksamhet som Polismyndigheten ansvarar för, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

5. verksamhet hos Kriminalvården för att förebygga brott och upprätthålla säkerheten, eller

6. en myndighets verksamhet a) om det enligt lag eller förordning åligger polisen att bistå myndigheten med viss uppgift, eller a) om det enligt lag eller förordning åligger Polismyndigheten att bistå myndigheten med viss uppgift, eller

b) om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott.

Personuppgifter som behandlas enligt 7 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen och regeringen samt, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

Regeringen meddelar föreskrifter om att personuppgifter som behandlas enligt 7 § och som avser efterlysta personer och avlägsnanden ur landet får behandlas för att tillhandahålla information till vissa särskilt angivna myndigheter och att uppgifter som behandlas i en förundersökning får tillhandahållas konkursförvaltare.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas enligt 7 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de

som anges i första–tredje styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

9 §

Personuppgifter får behandlas om

1. det är nödvändigt för diarietföring, eller
2. uppgifterna har lämnats till *polisen* i en anmälan eller liknande och behandlingen är nödvändig för handläggningen.

2. uppgifterna har lämnats till *Polismyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten* i en anmälan eller liknande och behandlingen är nödvändig för handläggningen.

Behandling av personuppgifter för brottsbekämpande ändamål vid Nationellt forensiskt centrum

10 a §

Personuppgifter som behandlas automatiserat av Nationellt forensiskt centrum i Polismyndigheten och som inte behandlas i särskilda register enligt 4 kap. får inte behandlas där för brottsbekämpande ändamål när det har förflutit fem år efter utgången av det kalenderår då registreringen gjordes. Detta gäller dock inte om behandlingen är nödvändig för att utföra ett uppdrag från en brottsbekämpande myndighet.

16 §

Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Första stycket gäller inte uppgifter som behandlas i särskilda register enligt 4 kap.

Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

17 §²

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter om huruvida personer förekommer i DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Uppgifter ur register över DNA-profiler ska lämnas till Statens kriminaltekniska laboratorium, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Nuvarande lydelse

Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter om huruvida personer förekommer i DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Föreslagen lydelse

18 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som behandlas i fingeravtrycks- eller signalementsregister enligt 4 kap. 11–17 §§, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet. Detsamma gäller Statens kriminaltekniska laboratorium, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som behandlas i fingeravtrycks- eller signalementsregister enligt 4 kap. 11–17 §§, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

3 kap.

2 §

Följande personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga:

1. Uppgifter som kan antas ha samband med misstänkt brottslig verksamhet, om den misstänkta verksamheten

² Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

a) innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i ett år eller däröver, eller

b) sker systematiskt.

2. Uppgifter som behövs för övervakningen av en person, om han eller hon

a) kan antas komma att begå brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller däröver, och

b) är allvarligt kriminellt belastad eller kan antas utgöra ett hot mot andras personliga säkerhet.

3. Uppgifter som förekommer i ett ärende om utredning eller beivrande av brott.

4. Uppgifter som behövs för att fullgöra vad som följer av internationella åtaganden, om det krävs för att den aktuella förpliktelsen ska kunna fullgöras.

5. Uppgifter som har rapporterats till *polisens kommunikationscentraler*.

5. Uppgifter som har rapporterats till *Polismyndighetens ledningscentraler*.

DNA-profiler får inte göras gemensamt tillgängliga. Att sådana uppgifter får behandlas i särskilda register följer av 4 kap.

Tillgången till uppgifter som görs gemensamt tillgängliga med stöd av första stycket 2 ska begränsas till särskilt angivna tjänstemän som har till uppgift att arbeta med övervakningen. Information om att en person är föremål för övervakning får dock göras tillgänglig för andra.

8 §

Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

En myndighet som medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten samt om behörighet och säkerhet.

Lydelse enligt förslaget i 2.141

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

Rikspolisstyrelsen får föra register över DNA-profiler (DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret) i enlighet med 2–10 §§. Dessa register får även fö-

Polismyndigheten får föra register över DNA-profiler (DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret) i enlighet med 2–10 §§. Dessa register får även fö-

ras för att underlätta identifiering av avlidna personer.

I lagen (2014:000) om *elimineringss databasen* finns bestämmelser om elimineringsdatabasen.

ras för att underlätta identifiering av avlidna personer.

I lagen (2014:000) om *Polismyndighetens elimineringsdatabas* finns bestämmelser om elimineringsdatabasen.

4 kap.

10 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Statens kriminaltekniska laboratorium får medges direktåtkomst till DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret. *Statens kriminaltekniska laboratorium* får även medges direktåtkomst till den elimineringsdatabas som regleras i lagen (2014:000) om *elimineringss databasen*.

En myndighet som medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten samt om behörighet och säkerhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Rikspolisstyrelsen får föra fingeravtrycks- eller signalementsregister i enlighet med 12–17 §§. Dessa register får även föras för att underlätta identifiering av okända personer.

Polismyndigheten får föra fingeravtrycks- eller signalementsregister i enlighet med 12–17 §§. Dessa register får även föras för att underlätta identifiering av okända personer.

17 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Statens kriminaltekniska laboratorium får medges direktåtkomst till personuppgifter i fingeravtrycks- eller signalementsregister.

Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i fingeravtrycks- eller signalementsregister.

En myndighet som medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktätkomsten samt om behörighet och säkerhet.

18 §

Rikspolisstyrelsen får behandla personuppgifter i penningtvättsregister om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet

Polismyndigheten får föra penningtvättsregister. Personuppgifter får behandlas i penningtvättsregister om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet

1. där penningtvätt är ett led för att dölja vinning av brott eller brottslig verksamhet, eller

2. som innefattar finansiering av terrorism.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter i penningtvättsregister.

19 §

I ett penningtvättsregister får personuppgifter behandlas som

1. kan antas ha samband med sådan brottslig verksamhet som avses i 18 §,

2. har rapporterats till *Rikspolisstyrelsen* med stöd av lag eller annan författning, eller

3. har lämnats av en utländsk myndighet som i sin stat ansvarar för arbetet med att förebygga, förhindra eller upptäcka sådan brottslig verksamhet som avses i 18 §.

1. kan antas ha samband med sådan brottslig verksamhet som avses i 18 § *första stycket*,

2. har rapporterats till *Polismyndigheten* med stöd av lag eller annan författning, eller

3. har lämnats av en utländsk myndighet som i sin stat ansvarar för arbetet med att förebygga, förhindra eller upptäcka sådan brottslig verksamhet som avses i 18 § *första stycket*.

21 §

Rikspolisstyrelsen får behandla personuppgifter i det internationella registret om det behövs för handläggningen av ärenden som rör internationellt polisiärt samarbete eller internationellt straffrättsligt samarbete.

Uppgifter *angående* dödsfall, olyckshändelser eller andra liknande händelser i utlandet får också behandlas i det internationella registret, om ärendet rör en fråga som ska handläggas av *polisen*.

Polismyndigheten får föra ett internationellt register. Personuppgifter i det internationella registret får behandlas om det behövs för handläggningen av ärenden som rör internationellt polisiärt samarbete eller internationellt straffrättsligt samarbete.

Uppgifter om dödsfall, olyckshändelser eller andra liknande händelser i utlandet får också behandlas i det internationella registret, om ärendet rör en fråga som ska handläggas av *Polismyndigheten*.

Regeringen eller den myndighet

som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter i det internationella registret.

5 kap.

1 §

Personuppgifter får behandlas i Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet om det behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar

- a) brott mot rikets säkerhet,
- b) terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott,
- c) brott enligt 3 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, eller
- d) tryckfrihetsbrott och yttrandefrihetsbrott med rasistiska eller främlingsfientliga motiv,

2. utreda eller beivra sådana brott som avses i 1, eller, efter särskilt beslut, annat brott,

3. fullgöra uppgifter i samband med personskydd,

4. fullgöra uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),

5. fullgöra förpliktelser som följer av internationella åtaganden, eller

6. lämna tekniskt biträde till Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten eller Tullverket. 6. lämna tekniskt biträde till Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten eller Tullverket.

2 §

Personuppgifter som behandlas enligt 1 § får även behandlas när det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i

1. brottsbekämpande verksamhet hos Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket, 1. brottsbekämpande verksamhet hos Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket,

2. en myndighets verksamhet, om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott,

3. Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen, eller

4. brottsbekämpande verksamhet hos utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation.

Personuppgifter som behandlas enligt 1 § får även behandlas, om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen och regeringen samt, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

Regeringen meddelar föreskrifter om att personuppgifter som behandlas enligt 1 § och som avser efterlysta personer och avlägsnanden ur landet får behandlas för att tillhandahålla information till vissa särskilt angivna myndigheter.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas enligt 1 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första–tredje styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.143 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister

Häri genom föreskrivs att 1, 4, 18 och 20 §§ lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Rikspolisstyrelsen får med hjälp av automatiserad behandling föra ett allmänt spaningsregister.

Rikspolisstyrelsen är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

Polismyndigheten får med hjälp av automatiserad behandling föra ett allmänt spaningsregister.

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registret.

4 §

Personuppgifter i registret får behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i

1. brottsbekämpande verksamhet hos *Rikspolisstyrelsen*, *polismyndigheter*, *Ekobrottsmyndigheten*, *Åklagarmyndigheten*, *Tullverket*, *Kustbevakningen* och *Skatteverket*,

2. brottsbekämpande verksamhet hos utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation,

3. sådan verksamhet hos *polisen* som avser handräckningsuppdrag, eller

4. annan verksamhet som *polisen* ansvarar för, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen.

Personuppgifter får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen och regeringen samt, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra. I övrigt gäller 9 § första stycket d och andra stycket personuppgiftslagen (1998:204).

1. brottsbekämpande verksamhet hos *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, *Ekobrottsmyndigheten*, *Åklagarmyndigheten*, *Tullverket*, *Kustbevakningen* och *Skatteverket*,

2. sådan verksamhet hos utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation,

3. sådan verksamhet hos *Polismyndigheten* som avser handräckningsuppdrag, eller

4. annan verksamhet som *Polismyndigheten* ansvarar för, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen.

18 §

Polismyndigheter, *Ekobrottsmyndigheten*, *Tullverket*, *Kustbevakningen* och *Skatteverket* har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter i registret, om myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Säkerhetspolisen, *Ekobrottsmyndigheten*, *Tullverket*, *Kustbevakningen* och *Skatteverket* har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av uppgifter i registret, om myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Regeringen meddelar föreskrifter om att uppgifter får lämnas ut i andra fall än som anges i första stycket.

Bestämmelser om att uppgifter får lämnas ut finns även i offentlighets- och sekretesslagen.

20 §

Polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till registret. Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till registret.

En myndighet som har medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten samt om behörighet och säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.144 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:374) om försöksverksamhet med trafiknykterhetskontrollanter i hamnar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:374) om försöksverksamhet med trafiknykterhetskontrollanter i hamnar

dels att i 4–6 §§ ordet ”polismyndigheten” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 8 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Den polismyndighet som har meddelat ett förordnande som trafiknykterhetskontrollant, får återkalla förordnandet om kontrollanten inte längre uppfyller villkoren i 3 § första stycket.

Om det kan antas att förordnandet kommer att återkallas, får *polismyndigheten* stänga av trafiknykterhetskontrollanten från tjänstgöring till dess att frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i andra fall får beslut om avstängning för ett visst tjänstgöringstillfälle meddelas, om trafiknykterhetskontrollanten har åsidosatt vad som åligger honom eller henne i verksamheten.

Om det är så brådskande att *polismyndighetens* beslut inte kan väntas, får en polisman, i väntan på *polismyndighetens* beslut, meddela ett sådant beslut som avses i andra stycket.

Beslutet ska skyndsamt anmälas till *den polismyndighet som har förordnat trafiknykterhetskontrollanten*. Har avstängningen inte redan upphört, ska *polismyndigheten* omedelbart pröva om den ska bestå.

Polismyndigheten får återkalla ett förordnande som trafiknykterhetskontrollant, om kontrollanten inte längre uppfyller villkoren i 3 § första stycket.

Om det kan antas att förordnandet kommer att återkallas, får *Polismyndigheten* stänga av trafiknykterhetskontrollanten från tjänstgöring till dess att frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i andra fall får beslut om avstängning för ett visst tjänstgöringstillfälle meddelas, om trafiknykterhetskontrollanten har åsidosatt vad som åligger honom eller henne i verksamheten.

Om det är så brådskande att *Polismyndighetens* beslut inte kan väntas, får en polisman, i väntan på *myndighetens* beslut, meddela ett sådant beslut som avses i andra stycket.

Beslutet ska skyndsamt anmälas till *Polismyndigheten*. Har avstängningen inte redan upphört, ska *myndigheten* omedelbart pröva om den ska bestå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.145 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser

Härigenom föreskrivs att punkt 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2010:449) om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Den gamla lagen gäller dock fortfarande i tillämpliga delar för den som tjänstgör i *Polisens* utlandsstyrka.

Föreslagen lydelse

2. Den gamla lagen gäller dock fortfarande i tillämpliga delar för den som tjänstgör i *Polismyndighetens* utlandsstyrka.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.146 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 21 § luftfartslagen (2010:500) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

21 §

Ett flygcertifikat ska omhändertas, om innehavaren vid utövande av luftfart har

1. visat tydliga tecken på påverkan av alkohol eller något annat ämne, eller
2. gjort sig skyldig till grov oaktsamhet eller har visat uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom.

Ett certifikat får också omhändertas, om innehavaren på grund av sjukdom eller skada eller av någon annan sådan orsak inte kan fullgöra de uppgifter som certifikatet avser på ett trafiksäkert sätt.

Ett certifikat gäller inte när det är omhändertaget.

Ett beslut om omhändertagande av flygcertifikat får meddelas av polis, åklagare eller Transportstyrelsen. Frågan om ett omhändertagande ska följas av en ansökan om återkallelse eller om flygcertifikatet ska återlämnas ska prövas skyndsamt.

Ett beslut om omhändertagande av flygcertifikat får meddelas av *Polismyndigheten*, åklagare eller Transportstyrelsen. Frågan om ett omhändertagande ska följas av en ansökan om återkallelse eller om flygcertifikatet ska återlämnas ska prövas skyndsamt.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om omhändertagande av flygcertifikat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.147 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 9 och 15 §§ samt 7 kap. 22 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

9 §

En läkare eller tandläkare som är verksam inom den offentligt bedrivna hälso- och sjukvården är skyldig att, i den omfattning övriga skyldigheter i yrkesutövningen inte hindrar det eller det annars inte finns särskilda skäl mot det, utföra undersökningar och ge utlåtanden över dessa på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet eller *polismyndighet*.

En läkare som är verksam inom den offentligt bedrivna hälso- och sjukvården är på begäran av polisman skyldig att, i den omfattning övriga skyldigheter i yrkesutövningen inte hindrar det eller det annars inte finns särskilda skäl mot det, utföra en undersökning som innebär kroppsbesiktning av någon som är misstänkt för brott som kan ge frihetsstraff.

Begränsningen i skyldigheten att utföra undersökningar och ge utlåtanden gäller inte för en läkare som är verksam huvudsakligen inom öppen vård och, när det gäller undersökning och utlåtande om alkoholpåverkan, inte heller för någon annan läkare.

I lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott finns det särskilda bestämmelser om utlåtanden i vissa fall.

15 §¹

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut sådana uppgifter som

1. gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, åklagarmyndighet, *polismyndighet*, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

2. behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinettssekreterare, om uppgifterna i ett enskilt fall begärs av Säkerhetspolisen,

3. behövs för en rättsmedicinsk undersökning,

1. gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, *en* åklagarmyndighet, *Polismyndigheten*, *Säkerhetspolisen*, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

¹ Senaste lydelse 2012:226.

4. Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet,

5. behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning, eller

5. behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning *eller polisprogrammet*, eller

6. behövs för prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort eller taxiförarlegitimation enligt taxitrafiklagen (2012:211).

7 kap.

22 §

Vid sådan inspektion som avses i 21 § har den som utför inspektionen rätt att av *polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

Sådan hjälp får endast begäras om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Vid sådan inspektion som avses i 21 § har den som utför inspektionen rätt att av *Polismyndigheten* få den hjälp som behövs för att inspektionen ska kunna genomföras.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.148 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. Försvarsmakten, *Rikspolisstyrelsen och polismyndigheten* får till och med den 31 december 2021 fortsätta hantera plastiska sprängämnen som har tillverkats eller importerats före den 1 april 2007 även om de inte är märkta med spårämne.

Föreslagen lydelse

3. Försvarsmakten, *Polismyndigheten och Säkerhetspolisen* får till och med den 31 december 2021 fortsätta hantera plastiska sprängämnen som har tillverkats eller importerats före den 1 april 2007 även om de inte är märkta med spårämne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.149 Förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)

Härigenom föreskrivs i fråga om alkohollagen (2010:1622)
dels att i 8 kap. 11 § och 9 kap. 2 § ordet ”polismyndigheten” i olika
böjningsformer ska bytas ut mot ”Polismyndigheten” i motsvarande
form,

dels att 9 kap. 7–9 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2013:635

Föreslagen lydelse

9 kap.

7 §

En kommun som har fattat ett beslut i ett ärende enligt denna lag ska sända en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten samt den länsstyrelse och *den polismyndighet som berörs av beslutet*. Om beslutet avser de särskilda bestämmelserna om marknadsföring, ska en kopia av beslutet också sändas till Konsumentverket.

En kommun ska utfärda bevis om tillstånd som kommunen har meddelat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter ett sådant bevis ska innehålla.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

På begäran av en annan tillsynsmyndighet ska kommunen lämna de uppgifter som myndigheten behöver för sin tillsyn. Kommunen ska även på begäran av Skatteverket eller Tullverket lämna de uppgifter som behövs för beskattning eller påförande av tull.

Polismyndigheten ska underrätta andra tillsynsmyndigheter om förhållanden som är av betydelse för dessa myndigheters tillsyn.

Kronofogdemyndigheten ska underrätta vederbörande tillståndsmyndighet om en tillståndshavare brister i sina skyldigheter att erlagga skatter eller socialavgifter. På begäran av länsstyrelsen ska sådan underrättelse ges till denna.

På begäran av en tillsynsmyndighet ska *polismyndigheter* samt Skatteverket och andra myndigheter som uppbär eller driver in skatter eller avgifter lämna uppgifter som tillsynsmyndigheten behöver för sin tillståndsprövning eller tillsyn.

På begäran av en tillsynsmyndighet ska *Polismyndigheten* samt Skatteverket och andra myndigheter som uppbär eller driver in skatter eller avgifter lämna uppgifter som tillsynsmyndigheten behöver för sin tillståndsprövning eller tillsyn.

9 §

Polismyndighet ska på begäran lämna annan tillsynsmyndighet den hjälp som behövs vid tillämpningen av 13–15 §§.

Polismyndigheten ska på begäran lämna annan tillsynsmyndighet den hjälp som behövs vid tillämpningen av 13–15 §§.

En begäran enligt första stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.150 Förslag till lag om ändring i delgivningslagen (2010:1932)

Häri genom föreskrivs att 40–42 och 46 §§ samt rubriken närmast före 42 § delgivningslagen (2010:1932) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §

Stämningmannadelgivning får utföras av stämningsman eller av den som är anställd vid

- *polismyndighet,*
- åklagarmyndighet,
- allmän domstol,
- allmän förvaltningsdomstol,
- Kronofogdemyndigheten,
- Skatteverket,
- svensk utlandsmyndighet, och
- auktoriserat delgivningsföretag.

- *Polismyndigheten,*
- *Säkerhetspolisen,*

Stämningmannadelgivning får utföras av personal vid respektive inrättning om delgivningsmottagaren är intagen i

- kriminalvårdsanstalt,
- häkte,
- sådan undersökningsenhet som avses i 5 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
- sådan vårdinrättning som avses i 6 § första stycket lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
- sådan sjukvårdsinrättning som avses i 15 § första stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
- sådant hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, eller
- sådant hem som avses i 22 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

41 §

En polismyndighet förordnar stämningmän inom sitt polisdistrikt.

Polismyndigheten förordnar stämningmän.

En polismyndighets rätt att öppna postförsändelse

Polismyndighetens rätt att öppna postförsändelse

42 §

En polismyndighet får öppna en försändelse som har lämnats till myndigheten för stämningmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en

Polismyndigheten får öppna en försändelse som har lämnats till myndigheten för stämningmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten för delgiv-

annan polismyndighet för delgivning. Detta gäller dock inte om uppdragsgivaren har angett att försändelsen inte får öppnas.

ning. Detta gäller dock inte om uppdragsgivaren har angett att försändelsen inte får öppnas.

46 §

Stämningssman och anställd vid *polismyndighet*, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och auktoriserat delgivningsföretag har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa stämningssmannadelgivning.

Stämningssman och *den som är anställd vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen*, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och auktoriserat delgivningsföretag har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa stämningssmannadelgivning.

En polisman som vägras sådant tillträde får, efter beslut av *polismyndigheten*, själv bereda sig tillträde. Om någon annan person som anges i första stycket vägras tillträde, ska *polismyndigheten* lämna biträde om personen begär det.

En polisman som vägras sådant tillträde får, efter beslut av *den myndighet där han eller hon är anställd*, själv bereda sig tillträde. Om någon annan person som anges i första stycket vägras tillträde, ska *Polismyndigheten* lämna biträde om personen begär det.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.151 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1933) om auktorisation av delgivningsföretag

Härigenom föreskrivs att i 2 och 13 §§ lagen (2010:1933) om auktorisation av delgivningsföretag ordet ”Rikspolisstyrelsen” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.152 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser

dels att i 7 och 14 §§ orden ”en polismyndighet” ska bytas ut mot ”Polismyndigheten”,

dels att 5 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Om en polisman eller tulltjänsteman påträffar en substans och det skäliken kan antas att ett beslut om förstörande av substansen kan komma att meddelas enligt denna lag, får han eller hon besluta att omhänderta substansen i avvaktan på åklagarens beslut.

Bestämmelserna i 16–25 och 27–30 §§ förvaltningslagen (1986:223) tillämpas inte på förfarandet hos Tullverket i frågor som gäller omhändertagande i avvaktan på beslut om förstörande eller på förfarandet hos *polis*en.

Bestämmelserna i 16–25 och 27–30 §§ förvaltningslagen (1986:223) tillämpas inte på förfarandet hos Tullverket i frågor som gäller omhändertagande i avvaktan på beslut om förstörande eller på förfarandet hos *Polismyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.153 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

Häri genom föreskrivs att 25 § och rubriken närmast före 25 § lagen (2011:579) om leksakers säkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndighet

Hjälp av Polismyndigheten

25 §

På begäran av en marknadskontrollmyndighet ska *polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

På begäran av en marknadskontrollmyndighet ska *Polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polisman*s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.154 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndighet ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillämpningen av första stycket.

Polismyndigheten ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillämpningen av första stycket.

En begäran enligt andra stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *en polis* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.155 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 10 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

10 §

En upphandlande myndighet eller enhet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering när det gäller kontrakt som tillhandahåller luft- och sjötransporter för EES-staternas väpnade styrkor eller *polis* som skickats eller kommer att skickas utomlands när det är omöjligt att hålla tidsfrister vid selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering med anledning av giltighetstiden för anbudet.

En upphandlande myndighet eller enhet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering när det gäller kontrakt som tillhandahåller luft- och sjötransporter för EES-staternas väpnade styrkor eller *polismän* som skickats eller kommer att skickas utomlands när det är omöjligt att hålla tidsfrister vid selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering med anledning av giltighetstiden för anbudet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.156 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1070) om handel med sälprodukter

Härigenom föreskrivs att i 7 § och rubriken närmast före 7 § lagen (2011:1070) om handel med sälprodukter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av *polismyndighet*

Hjälp av *Polismyndigheten*

7 §

Polismyndigheten ska lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsynen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.157 Förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2012:145)

Häriigenom föreskrivs att 3 kap. 3 och 7 §§ samt 4 kap. 7 § kustbevakningsdatalagen (2012:145) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Personuppgifter som behandlas enligt 2 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i

1. brottsbekämpande verksamhet hos *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket,*

1. brottsbekämpande verksamhet hos *Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket,*

2. brottsbekämpande verksamhet hos en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation,

3. annan verksamhet hos Kustbevakningen för

a) utredning och beslut i ärenden som rör vattenföroreningsavgift, eller

b) tillsyn och kontroll enligt lag eller förordning,

4. en annan myndighets verksamhet

a) om Kustbevakningen enligt lag eller förordning är skyldig att bistå myndigheten med viss uppgift, eller

b) om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott.

Personuppgifter som behandlas enligt 2 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen och regeringen samt, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till annan.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas enligt 2 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första och andra styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

7 §

Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga, om den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet.

4 kap.

7 §

Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

En myndighet som har medgetts direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten samt om behörighet och säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.158 Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § yrkestrafiklagen (2012:210) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §

Vid förundersökning som gäller brott enligt 1 § får åklagare *eller polismyndighet som leder undersökningen* begära hjälp av Tullverket och ge en tulltjänsteman i uppdrag att genomföra en viss åtgärd under förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Om det finns anledning att anta att brott enligt första stycket har förövats, har en tulltjänsteman samma befogenhet som *tillkommer* en polisman att hålla förhör och vidta andra åtgärder enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken.

Vid förundersökning som gäller brott enligt 1 § får åklagare begära hjälp av Tullverket och ge en tulltjänsteman i uppdrag att genomföra en viss åtgärd under förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna. *Polismyndigheten har motsvarande rätt då den leder förundersökningen.*

Om det finns anledning att anta att brott enligt första stycket har förövats, har en tulltjänsteman samma befogenhet som en polisman att hålla förhör och vidta andra åtgärder enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.159 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 11 § och 5 kap. 9 § taxitrafiklagen (2012:211) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

11 §

När en taxiförarlegitimation återkallas, tas om hand eller blir ogiltig av något annat skäl ska innehavaren på uppmaning överlämna den till prövningsmyndigheten eller *en polismyndighet*.

När en taxiförarlegitimation återkallas, tas om hand eller blir ogiltig av något annat skäl ska innehavaren på uppmaning överlämna den till prövningsmyndigheten eller *Polismyndigheten*.

5 kap.

9 §

Vid förundersökning som gäller brott enligt 1 § får åklagare *eller polismyndighet som leder undersökningen* begära hjälp av Tullverket och ge en tulltjänsteman i uppdrag att genomföra en viss åtgärd under förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Vid förundersökning som gäller brott enligt 1 § får åklagare begära hjälp av Tullverket och ge en tulltjänsteman i uppdrag att genomföra en viss åtgärd under förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna. *Polismyndigheten har motsvarande rätt då den leder förundersökningen.*

Om det finns anledning att anta att brott enligt första stycket har förövats, har en tulltjänsteman samma befogenhet som *tillkommer* en polisman att hålla förhör och vidta andra åtgärder enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken.

Om det finns anledning att anta att brott enligt första stycket har förövats, har en tulltjänsteman samma befogenhet som en polisman att hålla förhör och vidta andra åtgärder enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.160 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

En polismyndighet eller Tullverket får, under de förutsättningar som anges i denna lag, i underrättelseverksamhet i hemlighet från den som enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst hämta in uppgifter om

Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Tullverket får, under de förutsättningar som anges i denna lag, i underrättelseverksamhet i hemlighet från den som enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst hämta in uppgifter om

1. meddelanden som i ett elektroniskt kommunikationsnät har överförts till eller från ett telefonnummer eller annan adress,

2. vilka elektroniska kommunikationsutrustningar som har funnits inom ett visst geografiskt område, eller

3. i vilket geografiskt område en viss elektronisk kommunikationsutrustning finns eller har funnits.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.161 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:595) om införsel av och handel med sprutor och kanyler

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2012:595) om införsel av och handel med sprutor och kanyler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

På begäran av en tillsynsmyndighet ska *polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 § om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

På begäran av en tillsynsmyndighet ska *Polismyndigheten* lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 § om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *en polis* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.162 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:806) om beredskapslagring av olja

Häri genom föreskrivs att 8 kap. 2 § lagen (2012:806) om beredskapslagring av olja ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

2 §

Den som är eller har varit lagringsskyldig eller den som utför eller har utfört lagerhållning åt någon annan enligt 4 kap. ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

Den som är eller har varit lagringsskyldig eller den som utför eller har utfört lagerhållning åt någon annan enligt 4 kap. ska på tillsynsmyndighetens begäran låta myndigheten få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning som myndigheten behöver för tillsynen.

Polismyndighet ska på begäran lämna den hjälp som behövs för sådant tillträde. En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Polismyndigheten ska på begäran lämna den hjälp som behövs för sådant tillträde. En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att *en polismans* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.163 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Härigenom föreskrivs att 15 § och rubriken närmast före 15 § lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hjälp av polismyndigheten

Hjälp av Polismyndigheten

15 §

Polismyndigheten ska på begäran av en kontrollmyndighet lämna den hjälp som behövs för kontrollen eller för att verkställa ett beslut enligt

1. de EU-förordningar som anges i 1 § och de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna, eller

2. denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och de beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *polisens* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att *en polis* särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.164 Förslag till lag om ändring i kameraövervakningslagen (2013:460)

Häri genom föreskrivs att 10, 11 och 27 §§ kameraövervakningslagen (2013:460) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:25 *Föreslagen lydelse*

10 §

Tillstånd till kameraövervakning krävs inte

1. vid övervakning som sker med en övervakningskamera som för säkerheten i trafiken eller arbetsmiljön är uppsatt på ett fordon, en maskin eller liknande för att förbättra sikten för föraren eller användaren,

2. vid övervakning som bedrivs av Trafikverket

a) i form av vägtrafikövervakning,

b) vid en betalstation som avses i bilagorna till lagen (2004:629) om trängselskatt och som sker för att samla in endast uppgifter som behövs för att beslut om trängselskatt ska kunna fattas och för att kontrollera att sådan skatt betalas, eller

c) vid en betalstation på allmän väg som används vid uttag av infrastrukturavgifter enligt lagen (0000:00) om infrastrukturavgifter på väg och som sker för att samla in endast uppgifter som behövs för att beslut om infrastrukturavgift ska kunna fattas och för att kontrollera att sådan avgift betalas,

3. vid sådan trafikövervakning i en vägtunnel som avses i lagen (2006:418) om säkerhet i vägtunnlar och som bedrivs av någon annan tunnelhållare än Trafikverket,

4. vid övervakning som *en polis-myndighet* bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

4. vid övervakning som *Polis-myndigheten* bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

5. vid övervakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–4 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om övervakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet,

6. vid övervakning som Försvarsmakten bedriver från fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan övervakning, eller

7. vid övervakning i ett kasino som avses i kasinolagen (1999:355), om övervakningen har till syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott eller lösa tvister om spel mellan spelare och den som anordnar spelet.

Undantaget från tillståndsplikten i första stycket 5 gäller inte för sådana byggnader, andra anläggningar och områden som används för eller är avsedda för fredstida krishantering enligt 4 § 4 skyddslagen.

Vid övervakning enligt första stycket 7 får inte avlyssning eller upptagning av ljud ske utan tillstånd.

11 §

Kameraövervakning får i följande fall ske under högst en månad utan att ansökan om tillstånd har gjorts:

1. övervakning som bedrivs av <i>en polismyndighet</i> eller den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att avvärja en hotande olycka eller för att begränsa verkningarna av en inträffad olycka, 2. övervakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person, och 3. övervakning som bedrivs av <i>en polismyndighet</i>, om det av särskild anledning finns risk för att allvarlig brottslighet som innebär fara för liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom kommer att utövas på en viss plats och syftet med övervakningen är att förebygga eller förhindra brott.	1. övervakning som bedrivs av <i>Polismyndigheten</i> eller den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att avvärja en hotande olycka eller för att begränsa verkningarna av en inträffad olycka, 3. övervakning som bedrivs av <i>Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen</i>, om det av särskild anledning finns risk för att allvarlig brottslighet som innebär fara för liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom kommer att utövas på en viss plats och syftet med övervakningen är att förebygga eller förhindra brott.

Om ansökan om tillstånd görs inom en månad från det att övervakningen inleds får övervakningen bedrivas utan tillstånd till dess att ansökan har prövats.

27 §

Uppllysning enligt 25 och 26 §§ behöver inte lämnas vid

1. övervakning som <i>en polismyndighet</i> bedriver vid automatisk hastighetsövervakning, 2. övervakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–4 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om övervakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet, 3. övervakning som Försvarsmakten bedriver från fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan övervakning, eller 4. övervakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person.	1. övervakning som <i>Polismyndigheten</i> bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

Undantaget från upplysningsplikten i första stycket 2 gäller inte för sådana byggnader, andra anläggningar eller områden som används för eller är avsedda för fredstida krishantering enligt 4 § 4 skyddslagen.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen besluta om undantag från upplysningsplikten i andra fall än de som anges i första stycket. En

ansökan om undantag ska vara skriftlig. I sådana ärenden tillämpas 17 § andra stycket och 19 §, om övervakningsutrustningen ska kunna riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde. Ett beslut om undantag ska förenas med de villkor som behövs.

De undantag från upplysningsplikten som avses i första och tredje styckena gäller inte om ljud ska avlyssnas eller tas upp vid övervakningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2.165 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2014:000) om elimineringsdatabasen samt 1, 4, 5, 7, 8, 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt 2.2

Föreslagen lydelse

Lag om elimineringsdatabasen

Lag om Polismyndighetens elimineringsdatabas

1 §

Rikspolisstyrelsen får föra ett register över DNA-profiler i syfte att stärka kvaliteten i den forensiska verksamheten med DNA-analyser (elimineringsdatabasen) i enlighet med denna lag.

Polismyndigheten får föra ett register över DNA-profiler i syfte att stärka kvaliteten i den forensiska verksamheten med DNA-analyser (elimineringsdatabasen) i enlighet med denna lag.

Uppgifter i elimineringsdatabasen får endast behandlas för att upptäcka och utreda kontamineringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår.

Begreppen DNA-profil och DNA-analys som används i lagen har samma betydelse som i polisdatalagen (2010:361).

4 §

Rikspolisstyrelsen är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

5 §

Rikspolisstyrelsen ska utse ett eller flera personuppgiftsombud för behandlingen av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

Polismyndigheten ska utse ett eller flera personuppgiftsombud för behandlingen av personuppgifter i elimineringsdatabasen.

Styrelsen ska anmäla till tillsynsmyndigheten enligt personuppgiftslagen (1998:204) när ett personuppgiftsombud utses eller entledigas.

Myndigheten ska anmäla till tillsynsmyndigheten enligt personuppgiftslagen (1998:204) när ett personuppgiftsombud utses eller entledigas.

7 §

Anställda vid *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium* samt andra som återkommande kan komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs och som

Anställda vid *Polismyndigheten* och andra som återkommande kan komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs och som därigenom riskerar att kontaminera dessa, är skyldiga att lämna prov

därigenom riskerar att kontaminera dessa, är skyldiga att lämna prov för DNA-analys i syfte att DNA-profilen ska registreras i elimineringsdatabasen. Provet tas i form av salivprov.

för DNA-analys i syfte att DNA-profilen ska registreras i elimineringsdatabasen. Provet tas i form av salivprov.

8 §

Polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium får besluta att andra personer än de som anges i 7 §, för att ges tillträde till lokaler där DNA-spår från brottsplatser hanteras eller förvaras, ska underkasta sig provtagning för DNA-analys och registrering i elimineringsdatabasen.

Polismyndigheten får besluta att andra personer än de som anges i 7 §, för att ges tillträde till lokaler där DNA-spår från brottsplatser hanteras eller förvaras, ska underkasta sig provtagning för DNA-analys och registrering i elimineringsdatabasen.

10 §

Uppgifter i elimineringsdatabasen ska gallras när de inte längre behövs för att utreda om en persons DNA kan ha kontaminerat material eller prover.

Uppgifter som rör anställda vid *Rikspolisstyrelsen, en polismyndighet eller Statens kriminaltekniska laboratorium* ska gallras senast två år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten att lämna prov upphörde.

Uppgifter som rör anställda vid *Polismyndigheten* ska gallras senast två år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten att lämna prov upphörde.

Uppgifter som grundar sig på ett beslut enligt 8 § ska gallras senast ett år efter det att uppgifterna registrerades.

Uppgifter som rör andra än de som anges i andra och tredje styckena ska gallras senast ett år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten upphörde.

12 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vilka personalkategorier vid *Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium samt vilka andra personkategorier som är skyldiga att lämna prover till elimineringsdatabasen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vilka personalkategorier vid *Polismyndigheten och vilka andra personkategorier som är skyldiga att lämna prover till elimineringsdatabasen.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 8 juli 2010 att ge en parlamentarisk kommitté i uppdrag att analysera om polisens nuvarande organisation utgör ett hinder för de krav som regeringen ställer på högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat i polisens verksamhet (dir. 2010:75).

Kommittén, som antog namnet Polisorganisationskommittén, överlämnade den 30 mars 2012 betänkandet En sammanhållen svensk polis (SOU 2012:13). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*. Kommitténs lagförslag finns i *bilaga 2*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissynpunkterna finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2012/2744/PO).

Kommittén överlämnade den 28 november 2012 betänkandet En tydligare organisation för Säkerhetspolisen (SOU 2012:77). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 4*. Samtidigt överlämnade kommittén betänkandet En sammanhållen svensk polis – följdändringar i författningar (SOU 2012:78). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 5* och lagförslagen i *bilaga 6*. Betänkandena har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Sammanställningar av remissynpunkterna finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2012/7718/PO och Ju2012/7719/L4).

Slutligen överlämnade kommittén den 11 juni 2013 betänkandet Tillsyn över polisen (SOU 2013:42). Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2013 att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ska ombildas till en myndighet den 1 januari 2015 (prop. 2012/13:1, utgiftsområde 4, s. 47 f.) Riksdagen antog förslaget (bet. 2012/13:JuU1, rskr. 2012/13:139).

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2014 dels att Statens kriminaltekniska laboratorium ska ingå i den nya Polismyndigheten, dels att Säkerhetspolisen ska inrättas som fristående myndighet den 1 januari 2015 (prop. 2013/14:1, utgiftsområde 4, s. 52 f. bet. 2013/14:JuU1, rskr. 2013/14:97).

En utredare har biträtt departementet med att ta fram promemorian Behandlingen av personuppgifter vid Statens kriminaltekniska laboratorium (Ds 2013:22). Promemorians huvudsakliga innehåll redovisas i *bilaga 8* och promemorians lagförslag i *bilaga 9*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 10*. En sammanställning av remissynpunkterna finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2013/3085/L4).

Inom Justitiedepartementet har också promemorian Den nya polisorganisationen – kompletterande författningsändringar (Ds 2013:34) utarbetats. Promemorians huvudsakliga innehåll redovisas i *bilaga 11* och promemorians lagförslag i *bilaga 12*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 13*. En sammanställning av remissynpunkterna finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2013/4356/L4).

Slutligen har promemorian Ändring av forumregeln i vapenlagen utarbetats. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 14*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 15*. En sammanställning av remissynpunkterna finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2013/6422/L4).

4 En ny organisation för svensk polis

4.1 Varför omorganiseras polisen?

Som framgår av avsnitt 3 föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2013 i enlighet med Polisorganisationskommitténs förslag att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ska ombildas till en myndighet, Polismyndigheten, den 1 januari 2015. Riksdagen antog propositionen den 19 december 2012.

I budgetpropositionen gjorde regeringen samma bedömning som Polisorganisationskommittén och majoriteten av remissinstanserna att polisens nuvarande organisation utgör ett hinder för en effektiv polisverksamhet. Nackdelarna med dagens polisorganisation består framför allt i att

- Rikspolisstyrelsen har begränsade befogenheter att styra de självständiga polismyndigheterna, varför det saknas ett helhetsansvar,
- Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna har delvis överlappande befogenheter,
- alltför många polismyndigheter gör polisen svårstyrd,
- vissa polismyndigheter är för små för att kunna ha nödvändig specialistkompetens,
- myndighetsvis uppbyggda it-system försvårar ett smidigt informationsutbyte,
- det finns arbetsrättsliga begränsningar för en flexibel användning av personalen över myndighetsgränserna,
- den nuvarande organisationen försvårar strategisk samverkan, såväl internt som med andra myndigheter.

Syftet med omorganisationen är att skapa tydligare styrning och bättre förutsättningar för högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, större flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat i polisens verksamhet.

Genom att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet ges ledningen för myndigheten ett helhetsansvar för all polisverksamhet. Det skapas en tydlig ansvarskedja från myndighetsledningen ner till lokal nivå. Möjligheten att vid behov snabbt flytta resurser inom myndighetens olika geografiska och sakliga verksamhetsområden ökar väsentligt. Ombildningen skapar också bättre förutsättningar för nödvändig specialisering och förenklar spridningen av nya eller ändrade arbetsmetoder och bidrar till att nationella strategier får ett snabbare genomslag. En sammanhållen polismyndighet ger vidare större möjligheter att utveckla samverkan på nationell nivå med myndigheter i och utanför

rättsväsendet. Den innebär också goda förutsättningar att harmonisera it-system och andra gemensamma stödfunktioner och skapar därigenom även utrymme för en mer kostnadseffektiv organisation. Syftet med omorganisationen är alltså att få en modernare, effektivare och mera enhetlig organisation, men inte att förändra arbetsuppgifterna.

I budgetpropositionen för 2014 föreslog regeringen dels att Statens kriminaltekniska laboratorium ska ingå som en avdelning i Polismyndigheten, dels att Säkerhetspolisen, som i dag ingår i Rikspolisstyrelsen, ska ombildas till en fristående myndighet. Riksdagen antog propositionen den 10 december 2013.

4.2 Två nya myndigheter – Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

4.2.1 Den centrala och den lokala polisorganisationen slås ihop

Att den lokala och den centrala polisorganisationen, med undantag för Säkerhetspolisen, slås ihop till en myndighet innebär att de lokala myndigheterna upphör och att den anknytning till lokala polismyndigheter som återspeglas i många författningar inte längre är möjlig att upprätthålla. Vidare upphör det att finnas en centralmyndighetsfunktion inom polisen när Rikspolisstyrelsen avvecklas. De arbetsuppgifter som i dag utförs på lokal respektive central nivå och de befogenheter som myndigheterna och tjänstemännen har ska i princip vara desamma som i dag. Däremot kan verksamheten komma att organiseras så att uppgifterna fullgörs på andra platser eller av andra organisatoriska enheter än i dag.

Den nya organisationen kräver omfattande lagstiftningsåtgärder, eftersom polisverksamheten spänner över ett brett fält. Genom att författningarna som berör polisen har tillkommit under en lång tidsperiod, och att de polisiära begreppen inte alltid har använts konsekvent i författningstext, finns det också behov av att i samband med omorganisationen se till att begreppen används på ett enhetligt sätt. Dessutom behöver språket moderniseras i många av författningarna.

4.2.2 Statens kriminaltekniska laboratorium ska ingå i Polismyndigheten

I enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2014 kommer Statens kriminaltekniska laboratorium, som i dag är en självständig myndighet med Rikspolisstyrelsen som chefsmyndighet, att ingå i den nya Polismyndigheten som en särskild avdelning när myndigheten påbörjar sin verksamhet den 1 januari 2015.

Laboratoriets kunskap har stor betydelse för polisens förutsättningar att utveckla en hög kvalitet i det forensiska arbetet. Begreppet forensisk är ett sammanfattande begrepp för utveckling och tillämpning av metoder från olika vetenskapliga ämnesområden på frågeställningar från rättsväsendet om framför allt olika typer av fysiska spår. Med den forensiska processen avses således hanteringen av forensiska frågeställningar i sin

helhet från brottsplats till domstol. Behovet av täta kontakter och nära samverkan med den verksamhet som ska ingå i Polismyndigheten är avgörande för att uppnå detta. Laboratoriets självständighet och opartiskhet garanteras av att det forensiska arbetet utförs på ett kvalitetssäkert sätt, att man även fortsättningsvis ansvarar för och leder forsknings- och utvecklingsverksamhet på området och att laboratoriets uppgifter regleras i författning.

Att Statens kriminaltekniska laboratorium upphör som självständig myndighet kräver bara ett fåtal författningsändringar, eftersom myndigheten bara nämns i några få författningar. I avsnitt 6.3 behandlas frågan om benämningen på laboratoriet i den nya organisationen.

4.2.3 Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet

I enlighet med förslaget i budgetpropositionen för 2014 ska Säkerhetspolisen ombildas till en fristående myndighet den 1 januari 2015. Säkerhetspolisens uppdrag skiljer sig i betydande utsträckning från den övriga polisens. Säkerhetspolisen har en betydligt mer begränsad verksamhet, inriktad på några få områden. En ombildning av Säkerhetspolisen till en fristående myndighet innebär att Säkerhetspolisen, på samma sätt som andra statliga myndigheter, är direkt underställd regeringen. Ombildningen skapar en tydligare ansvarskedja och underlättar ansvarsutkrävande. En organisatoriskt fristående säkerhetspolis ger dessutom en väl avvägd ansvarsfördelning inom den nya polisorganisationen.

När Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet påverkas inte de författningar där Säkerhetspolisen nämns redan i dag, eftersom Säkerhetspolisen ska behålla sina nuvarande arbetsuppgifter. Däremot uppstår det behov av att nämna Säkerhetspolisen i de författningar där den övertar uppgifter från Rikspolisstyrelsen men också i de fall där uppgifterna såväl i dag som i framtiden ska fullgöras av både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

En viktig fråga i författningsarbetet är således uppdelningen av Rikspolisstyrelsens arbetsuppgifter mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen och den därmed sammanhängande frågan att tydliggöra om uppgifter ankommer på båda.

4.3 Genomförandet av ombildningen

Regeringen beslutade den 20 december 2012 (dir. 2012:129) att tillsätta en särskild utredare som i nära samarbete med Rikspolisstyrelsen ska besluta om och genomföra de åtgärder som krävs för att ombilda Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna till en sammanhållen myndighet. I direktiven till utredaren anger regeringen att det vid Polismyndigheten ska finnas en nationell operativ avdelning och en avdelning för sådana särskilda utredningar som görs enligt förordningen (2010:1031) om handläggning av ärenden om brott av anställda inom polisen m.m. Vidare anges i direktiven att Polismyndigheten ska vara indelad i polisregioner. Polismyndighetens organisation i övrigt ska bestämmas av utredaren. I uppdraget till utredaren ingår därför bl.a. att besluta om den lo-

kala och regionala organisationsstrukturen och att besluta om organisation och verksamhet på nationell, regional och lokal nivå. Utredaren, som har antagit namnet Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten (Genomförandekommittén), beslutade den 25 juni 2013 att Polismyndigheten ska delas in i sju polisregioner och att varje region ska ha en huvudort som utgör ett administrativt centrum. Enligt beslutet ska polisregionerna ha ett helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Ansvaret omfattar såväl utredningsverksamhet som brottsförebyggande verksamhet och service, om inte annat bestäms i särskild ordning. Med utgångspunkt i dagens sju befintliga samverkansområden skapades följande regioner och huvudorter:

- Polisregion Stockholm med ansvar för Stockholms län och Gotlands län med Stockholm som huvudort.
- Polisregion Öst med ansvar för Södermanlands län, Östergötlands län och Jönköpings län med Linköping som huvudort.
- Polisregion Syd med ansvar för Kronobergs län, Kalmar län, Blekinge län och Skåne län med Malmö som huvudort.
- Polisregion Väst med ansvar för Hallands län och Västra Götalands län med Göteborg som huvudort.
- Polisregion Bergslagen med ansvar för Värmlands län, Örebro län och Dalarnas län med Örebro som huvudort.
- Polisregion Mitt med ansvar för Uppsala län, Västmanlands län och Gävleborgs län med Uppsala som huvudort.
- Polisregion Nord med ansvar för Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län med Umeå som huvudort.

Genomförandekommittén beslutade den 16 oktober 2013 att polisregionerna ska delas in i polisområden. Denna indelning följer inledningsvis den nuvarande polisdistriktsindelningen i län, utom när det gäller storstadsmyndigheterna. I dessa följs den nuvarande indelningen i polisområden respektive polismästardistrikt. Senast den 1 juli 2014 ska Genomförandekommittén ha beslutat om den organisatoriska strukturen på nationell nivå och inom polisregionerna.

I direktiven till Genomförandekommittén slås det fast att det vid Polismyndigheten ska finnas ett insynsråd som, utöver ett insynsråds sedvanliga uppgifter att utöva insyn i verksamheten och ge myndighetschefen råd, särskilt ska följa verksamheten med utredningar av brott som begåtts av polisanställda. I polisregionerna, som ska ledas av en regionpolischef, ska det finnas regionpolisråd som på motsvarande sätt ska ha till uppgift att utöva insyn i verksamheten inom polisregionen och ge råd till regionpolischefen. Även regionpolisråden ska följa verksamheten med utredningar av brott som begåtts av polisanställda om ärendena rör den egna regionen. Genomförandekommittén ska senast den 1 mars 2014 lämna förslag till regeringen om sammansättningen av insynsrådet och regionpolisråden.

Genomförandekommitténs uppdrag ska slutredovisas senast den 1 april 2015.

4.4 Utgångspunkterna för författningsregleringen

Organisationsförändringen är inte tänkt att leda till någon förändring i de nya myndigheternas ansvarsområden och arbetsuppgifter. Det innebär att Säkerhetspolisen kommer att ha samma ansvarsområde även efter omorganisationen. På samma sätt förhåller det sig med polismyndigheternas och Rikspolisstyrelsens övriga ansvarsområden och arbetsuppgifter, men med den skillnaden att det kommer att vara den nya Polismyndigheten som har ansvaret för dessa. Statens kriminaltekniska laboratorium kommer efter omorganisationen att ansvara för polisens forensiska verksamhet, men då som en del av Polismyndigheten. Laboratoriet kommer efter omorganisationen att ha huvudansvaret för den forensiska processen inom Polismyndigheten (dir. 2013:121).

Utgångspunkten för författningsarbetet är att både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i stor utsträckning får bestämma sin egen organisation. De nya myndigheternas organisation kommer därför, som är brukligt numera, endast i liten utsträckning att författningsregleras. Där emot krävs en rad andra ändringar, eftersom de nuvarande polisorganen omnämns i ett mycket stort antal författningar.

Författningsarbetet består till stor del i att anpassa lagstiftningen till den nya organisationen med ändrade organisatoriska begrepp, vilket behandlas i avsnitt 6. Förutom nödvändiga namnbyten aktualiseras emellertid också andra frågor, som en naturlig följd av organisationsförändringarna. Det gäller bl.a. anknytningen till lokal verksamhet och forumfrågor som behandlas i avsnitt 7, behandlingen av personuppgifter som tas upp i avsnitt 8, regleringen av vapenregister som behandlas i avsnitt 9, sekretessregleringen som tas upp i avsnitt 10 och behovet av särskilda övergångsbestämmelser som behandlas i avsnitt 11.

5 Samarbetet och uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

5.1 Uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska framgå av polislagen

Regeringens förslag: Den huvudsakliga fördelningen av uppgifter mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen och samarbetet mellan myndigheterna ska framgå av polislagen.

Den uppgiftsskyldighet som polisen har gentemot sociala myndigheter flyttas till socialtjänstlagen. Användningen av handfängsel regleras direkt i polislagen i stället för genom en hänvisning till häkteslagen.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens men kommittén föreslår en annan lagteknisk utformning. Kommittén föreslår inga

förändringar när det gäller uppgiftsskyldigheten och användningen av handfängsel.

Remissinstanserna: *Polismyndigheterna i Kalmar län och Kronobergs län* anser att polislagen behöver moderniseras. *Polismyndigheten i Norrbottens län* anser att polisens vapenanvändning bör regleras i lag.

Skälen för regeringens förslag: Den grundläggande regleringen av polisens organisation anges sedan länge i polislagen (1984:387). Ombildningen av polisen förutsätter därför att den lagen ändras.

Mot bakgrund av polisens centrala roll i samhället har lagstiftaren i förarbetena till polislagen slagit fast att det är av grundläggande betydelse att huvuddragen i polisens verksamhet läggs fast i lag. Den centrala och för medborgarna betydelsefulla plats som polisverksamheten intar i rättsamhället gör det motiverat att grundläggande bestämmelser om polisens uppgifter och organ kommer till uttryck i en författning som är beslutad av riksdagen (prop. 1980/81:13 s. 18 f. och 1983/84:111 s. 25). Detta har alltjämt giltighet. Det är således viktigt att man direkt av polislagen kan utläsa vilka de huvudsakliga uppgifterna för polisen är. Det gäller särskilt för Polismyndigheten, som ansvarar för den allra största delen av polisverksamheten. Det är dock även viktigt att Säkerhetspolisens huvuduppgifter tydligt framgår, när den blir en fristående myndighet.

Polisens organisation bör däremot inte författningsregleras i samma utsträckning som i dag. Den närmare reglering av polisorganen som finns i 4–7 §§ polislagen blir till stora delar överflödiga efter ombildningen och bör inte heller ersättas. Regeringen återkommer till det i avsnitt 6.1, 6.2 och 6.4.

Kommittén föreslår att regleringen i polislagen ska utformas så att det anges att Polismyndigheten ansvarar för all annan polisverksamhet än den som Säkerhetspolisen ansvarar för. Regeringen gör ingen annan bedömning än kommittén när det gäller vilka arbetsuppgifter som de båda myndigheterna ska ha. Med hänsyn till polisens viktiga samhällsfunktion är dock den lagtekniska lösning som föreslås av kommittén mindre lämplig. Regeringen anser att det är bättre att – med utgångspunkt i den uppräknade av polisens huvuduppgifter som i dag finns i 2 och 2 a §§ polislagen – ange vilka huvuduppgifter som Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen har. Liksom i dag bör polislagen endast ange myndigheternas uppgifter i övergripande termer. Den närmare preciseringen av deras uppgifter bör – på samma sätt som när det gäller andra myndigheter – göras i myndigheternas instruktioner.

Regleringen i polislagen av samarbetet mellan de båda myndigheterna inom polisen och andra myndigheter behöver anpassas till den nya organisationen. Med hänsyn till att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen blir två från varandra fristående myndigheter bör det i polislagen särskilt anges att dessa ska samarbeta med varandra. De närmare formerna för samarbetet kommer att regleras i respektive myndighets instruktion, vilket utvecklas i avsnitt 5.2.

För att renodla bestämmelsen om samarbete med andra myndigheter bör det direkt av 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) framgå att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har samma uppgiftsskyldighet gentemot sociala myndigheter som bl.a. Kriminalvården när det gäller barn som riskerar att fara illa, så att hänvisningen till den lagen i 3 §

polislagen blir en ren upplysningsbestämmelse. I övrigt bör regleringen av samarbetsskyldigheten inte ändras.

Med hänsyn till vikten av en tydlig reglering i fråga om polisens våldsbefogenheter bör den hänvisning till häkteslagen som finns i 10 a § polislagen ersättas med en motsvarande materiell bestämmelse, anpassad till polisverksamheten.

När det gäller synpunkterna från *Polismyndigheterna i Kalmar län, Kronobergs län och Norrbottens län* kan konstateras att det inom ramen för detta lagstiftningsärende inte finns tillräckligt underlag för att göra andra ändringar i polislagen än de anpassningar till den nya organisationen, förtydliganden och språkliga moderniseringar som nu föreslås.

Ett flertal remissinstanser påtalar att polisförordningen behöver moderniseras och omarbetas i samband med omorganisationen och lämnar detaljsynpunkter på hur detta bör göras. Dessa synpunkter kommer regeringen att ta under övervägande i samband med kommande förordningsändringar.

5.2 Ansvarsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

Regeringens bedömning: Det bör finnas en tydlig ansvarsfördelning såväl mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen som mellan myndigheternas chefer, men detta behöver inte regleras i lag.

Kommitténs bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Kommittén framhåller att det i vissa särskilda situationer kommer att finnas behov av mekanismer för ansvarsfördelning mellan Säkerhetspolisen och Polismyndigheten. Myndigheterna måste därför gemensamt komma överens om en beslutsordning för extraordinära situationer. Kommittén anser att frågan bör lösas genom överenskommelser mellan de båda myndigheterna.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser berör inte kommitténs bedömning i sina yttranden. *Säkerhetspolisen* ställer sig uttryckligen bakom bedömningen. Gemensamt för de remissinstanser som är kritiska till kommitténs bedömning är att de anser att det finns ett behov av en tydlig ansvars- och befälsordning i situationer där myndigheternas uppdrag sammanfaller och att detta särskilt gäller i akuta situationer vid t.ex. terrorhandlingar. *Brottsförebyggande rådet* anser att ansvarsordningen mellan rikspolischefen och säkerhetspolischefen bör klarläggas och då helst i lag. *Svea hovrätt* framför att det måste finnas en tydlig befälsordning vid situationer då myndigheternas uppdrag sammanfaller. Befälsordningen är en judiciell fråga och det bör övervägas om den inte ska regleras i författning för att undvika situationer där det är oklart vem som har befälet. *Hovrätten för Västra Sverige* anser att ansvarsfördelningen bör blir tydligare. *Uppsala universitet* anser att frågan om ansvarsfördelningen mellan myndigheterna inte kan avgöras av myndigheterna själva utan att den ytterst bör beslutas av riksdagen. *Polismyndigheten i Skåne* framhåller vikten av en tydlig ansvarsfördelning.

Skälen för regeringens bedömning: Inom polisen kommer det i framtiden att finnas två fristående myndigheter. De båda organisationernas olika inriktning, specialistkompetens och resurser förutsätter ett väl fungerande samarbete. Säkerhetspolisen och Polismyndigheten kommer efter omorganisationen, på samma sätt som i dag, att ha tydligt skilda uppdrag. Den ansvarsfördelning som råder i dag, och som enligt kommitténs bedömning bör vara utgångspunkten även i framtiden, illustrerar kommittén med följande exempel. I en situation där en sprängladdning detonerar är det Polismyndigheten som ansvarar för de inledande åtgärderna. Det gäller såväl sådana åtgärder som kan kopplas till förundersökningen, exempelvis inledande förhör, säkrande av teknisk bevisning, avspärning m.m., som andra åtgärder, t.ex. räddningsinsatser och trafikdirigering. Säkerhetspolisens roll, till dess organisationen eventuellt tar över förundersökningen, är att utgöra ett stöd för Polismyndigheten framför allt när det gäller att förse utredningen med underrättelseinformation och bedöma risken för ytterligare attentat. Om Säkerhetspolisen tar över utredningen på grund av att det rör sig om ett misstänkt terroristattentat får Säkerhetspolisen enligt kommittén utredningsansvaret i förundersökningen men fortsätter att driva utredningen i samarbete med den övriga polisen. Det gäller särskilt vid utredningar av större omfattning där Säkerhetspolisen inte har tillräckliga utredningsresurser. Även i dessa utredningar har Säkerhetspolisen huvudansvaret för att hämta in underrättelseinformation och göra hotbedömningar. När en förundersökning har inletts mot en eller flera personer är det åklagaren som är förundersökningsledare och som beslutar om fortsatta åtgärder i utredningen. Åklagarens roll är en faktor som enligt kommittén bidrar till att det sällan uppstår oklarheter i ansvars- och ledningsfrågorna mellan Säkerhetspolisen och Polismyndigheten. Ett annat exempel på rådande ansvarsfördelning som kommittén nämner är vid misstanke om ett förestående terroristattentat. Orsaken till misstanken kan ofta vara ett hot som Säkerhetspolisen förmedlat till Polismyndigheten. Åtgärder som syftar till att rädda liv och egendom, som att utrymma eller spärra av lokaler eller platser, faller på Polismyndigheten. Vidare genomförs gripanden av personer som är misstänkta för någon form av terroristbrott ofta med hjälp av den nationella insatsstyrkan, som tillhör Polismyndigheten. Enligt kommittén kommer det sannolikt sällan att uppstå oklarheter i ansvars- och ledningsfrågorna.

Som framgår av avsnitt 5.1 föreslår regeringen att de båda myndigheternas huvuduppgifter ska framgå av polislagen. Genom det begränsas risken för oklarheter i ansvarsfördelningen. Regeringen delar därför kommitténs uppfattning att det också efter omorganisationen – på grund av den föreslagna regleringen och myndigheternas olika uppgifter – sällan torde uppkomma situationer där ansvarsfördelningen är oklar. Med hänsyn till att myndigheterna på några få områden har delvis överlappande uppgifter kan det dock inte uteslutas att det i undantagsfall kan uppstå situationer där det finns behov av tydligt angivna ansvars- och ledningsfunktioner. Ett flertal remissinstanser har också pekat på att ansvarsfördelningen mellan myndigheterna måste bli tydligare och att ansvarsfördelningen bör regleras i författning. I anledning av detta föreslår regeringen, som nyss nämnts, en tydligare reglering i polislagen. Vidare kom-

mer myndigheternas instruktioner att ytterligare bidra till att undanröja eventuella oklarheter när det gäller ansvarsfördelningen.

Den formella ansvarsuppdelningen mellan myndigheterna utgår från normalförhållandena. Det finns emellertid ett ömsesidigt behov för myndigheterna att ibland kunna byta arbetsuppgifter. I dag har exempelvis Säkerhetspolisen möjlighet att ta över brottsutredningar som normalt handläggs av en polismyndighet och tvärtom. Det kan t.ex. vara jävsskäl som motiverar detta. Ett sådant övertagande regleras i dag inom organisationen, eftersom rikspolischefen är överordnad både Säkerhetspolisen och polisen i övrigt. Eftersom syftet med reformen inte är att förändra förhållandet mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen bör det även i fortsättningen öppnas möjlighet för dessa att, om det finns särskilda skäl, överta uppgifter som normalt ska fullgöras av den andra myndigheten. Det kan dock regleras på lägre föreskriftsnivå.

När det gäller samarbetet i övrigt mellan myndigheterna gör regeringen följande bedömning. Myndigheterna ska i princip själva kunna lösa de samordningsproblem som kan uppstå. Utgångspunkten i den nya organisationen är nämligen att ingen av myndighetscheferna ska vara överordnad den andra eller kunna besluta över den andra myndigheten, eftersom en sådan reglering inte går att förena med önskemålet att skapa två från varandra fristående myndigheter. Det är inte heller möjligt att på förhand kunna identifiera alla situationer som skulle kunna leda till oenighet mellan de två myndighetscheferna och där oenigheten skulle kunna bli så allvarlig att den kräver en författningsreglerad mekanism för ansvarsfördelning.

Mot den bakgrunden bör det överlåtas åt de två myndigheterna – ytterst genom deras chefer – att komma överens om en samarbetsordning på liknande sätt som kommittén föreslår. Regeringen delar dock remissinstansernas uppfattning att det kan finnas skäl att ha en tydligare ansvarsfördelning mellan myndighetscheferna än enbart sådana överenskommelser i de fall där de båda myndigheternas uppgifter sammanfaller. Skyldigheten för myndigheterna att samarbeta bör därför, som nyss nämnts, slås fast i polislagen. Myndighetschefernas ansvar bör också komma till tydligt uttryck i respektive myndighets instruktion. På detta sätt tydliggörs vilket ansvar myndighetscheferna har för att se till att samarbetet fungerar väl och att eventuella oenigheter mellan myndigheterna löses i samförstånd.

6 En ny organisation kräver delvis andra organisatoriska begrepp

Omorganisationen av polisen förutsätter att många av de begrepp som i dag används i lagar och förordningar för att beteckna myndigheter eller organ i den nuvarande polisorganisationen ersätts med de benämningar som ska användas i framtiden. Enbart ordet polismyndighet förekommer i olika böjningsformer i drygt 200 författningar. Ordet polisen används i dag, bl.a. i polislagen (1984:387), som ett kollektivt begrepp för att be-

teckna såväl polisväsendet som dess myndigheter och tjänstemännen som är anställda vid polisen. De myndigheter som omfattas är de 21 polismyndigheterna, Rikspolisstyrelsen och Säkerhetspolisen. Däremot anses Statens kriminaltekniska laboratorium, som tillhör polisväsendet men är en självständig myndighet, falla utanför begreppet polisen i dag. Det är därför nödvändigt att generellt se över vilka begrepp som används i lagstiftning som rör polisen. Polisorganisationskommittén har gjort en sådan genomgång och identifierat en rad begrepp som behöver ersättas.

6.1 Polisen, polis och polisväsendet

Regeringens förslag: Begreppen polisen och polis ska ersättas med Polismyndigheten eller polisman i de fall där det är uppenbart att det är något av dessa begrepp som regeringen avser. I vissa fall ska polisen ersättas med både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Polisen ska dock behållas i ett fåtal författningar, medan begreppet polisväsendet ska utmönstras och ersättas med Polismyndigheten och, i förekommande fall, Säkerhetspolisen.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kommittén föreslår dock att det införs en legaldefinition av begreppet polisen och att det ska användas i större utsträckning än vad regeringen föreslår. Kommittén anser också att begreppet polisväsendet ska finnas kvar och föreslår ingen ändring av begreppet polispersonal.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslagen i denna del. De remissinstanser som yttrar sig är i huvudsak positiva. *Länsstyrelsen i Västerbotten och Umeå Universitet* föreslår att begreppet polisman ska ersättas med ett mer könsneutralt begrepp. *Polismyndigheten i Norrbotten* framhåller när det gäller den i vissa delar nya innebörden av begreppet polisen att det är viktigt att det framgår tydligt om det är Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen som avses. *Säkerhetspolisen* är positiv till förslagen men anser att det finns skäl att i större utsträckning än vad kommittén föreslår ange Säkerhetspolisen i olika författningar.

Skälen för regeringens förslag

Någon legaldefinition av begreppet polisen införs inte

Begreppet polisen kommer även efter omorganisationen att omfatta både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Statens kriminaltekniska laboratorium kommer också att ingå, eftersom laboratoriet efter omorganisationen ska utgöra en del av Polismyndigheten. Kommittén bedömer att det finns behov av att förtydliga vad som efter omorganisationen avses med polisen och föreslår därför att det i polislagen ska anges att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen tillsammans utgör polisen. Det innebär att kommittén föreslår en legaldefinition. Kommittén har dock inte angett något skäl till varför polisens organisation behöver legaldefinieras.

Om man ska införa en legaldefinition av begreppet polisen förutsätter det enligt regeringens mening att det finns ett tydligt behov av en sådan definition, eller att den i varje fall skulle bidra till att regeringen blir

väsentligt tydligare. I praktiken torde det sällan råda någon tvekan om vad som avses med polisen. Några praktiska tillämpningsproblem kan således inte befaras. En legaldefinition förutsätter också att begreppet är entydigt och att det i all författningstext kan ersättas med antingen Polismyndigheten eller i förekommande fall Säkerhetspolisen. Polismyndigheten bedriver dock även viss verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten. Polisen används i dagens författningstext ömsom för att beteckna organisationen som helhet (dvs. polisväsendet utom Statens kriminaltekniska laboratorium), polismyndigheten, en polisman eller polismyndighetens alla anställda. Detta skapar, som kommittén framhåller, en otydlighet. Denna otydlighet bör dock i första hand angripas genom att man i respektive författning anger vad som avses i just det fallet. Regeringen anser därför inte att någon legaldefinition av begreppet polisen bör införas. Det finns dock skäl att i största möjliga utsträckning förtydliga i vilka fall polisverksamhet ska utövas av både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen eller endera av dem, vilket innebär att ordet polisen bör ersättas i fler författningar än vad kommittén har föreslagit.

Polisen och polis ersätts av Polismyndigheten eller polisman

Begreppet polisen förekommer i cirka 70 författningar utöver polislagen. I många av dessa avser regleringen polismyndigheterna, medan det i andra avser polisman. För tillämparen är det viktigt att rätt begrepp används. Polisen bör därför, som kommittén föreslår, i förtydligande syfte ersättas med Polismyndigheten eller polisman i de fall där det är uppenbart att det är något av dessa begrepp som regleringen avser. Det gäller särskilt i de fall man hänvisar till polisens våldsbefogenheter enligt 10 § polislagen.

I några författningar är det dock nödvändigt att behålla begreppet polisen. Här kan som exempel nämnas tryckfrihetsförordningen, polislagen och polisdatalagen (2010:361). Att i bl.a. dessa författningar ersätta polisen med något annat ord som ska ge uttryck för samma sak, nämligen den samlade polisorganisationen, bidrar inte till en ökad tydlighet. Begreppet polisen bör således enligt regeringens uppfattning finnas kvar i ett fåtal författningar även efter omorganisationen, men förbehållas de fall där det är nödvändigt att använda en kort benämning som täcker hela polisorganisationen eller där det av något annat skäl inte är möjligt att ersätta polisen med något annat.

I ett antal författningar används ordet polis för att ange vem som har vissa uppgifter och befogenheter. Det kan syfta på en polisman, polismyndigheten eller i vissa fall polisen som organisation. Betydelsen växlar och innebörden i det enskilda fallet kan endast avgöras med ledning av sammanhanget. I de författningar där ”polis” avser polismyndigheterna eller polisman bör det, som kommittén föreslår, ersättas med Polismyndigheten eller polisman, beroende på vad som avses.

I några få författningar används begreppet polispersonal när det i själva verket är polis-män som åsytas. Kommittén föreslår inga ändringar i dessa bestämmelser. Regeringen anser dock att polispersonal i dessa fall bör ersättas med polisman.

Länsstyrelsen i Västerbotten och Umeå universitet föreslår att polisman ersätts med ett enligt deras mening mer könsneutralt begrepp, exempelvis ”en polis”, ”enskild polis” eller ”polisperson”.

Det är enligt regeringens mening viktigt att det inte råder någon tvekan om vem som på statens vägnar har rätt att bl.a. utöva våld mot medborgare. I dag definieras dessa tjänstemän i 1 kap. 4 § polisförordningen (1998:1558) genom användningen av begreppet polisman. Polisman används som beteckning på såväl män som kvinnor inom polisen som har en viss utbildning, funktion och tjänsteställning. Eftersom det är viktigt att ha ett stringent begrepp i lagtext, begreppet polisman är vedertaget och kommittén inte heller har diskuterat några alternativ finns det inte något skäl att byta ut det.

Eftersom det kommer att finnas polismän vid såväl Polismyndigheten som Säkerhetspolisen behöver även Säkerhetspolisen nämnas i sådana bestämmelser som innehåller en rätt eller en skyldighet för myndigheten att t.ex. ompröva en polismanns beslut. Det finns även skäl att utöver Polismyndigheten nämna Säkerhetspolisen i författningar som reglerar befogenheter eller uppgifter som ankommer på båda myndigheterna.

Begreppet polisväsendet utmönstras

Kommittén anser att begreppet polisväsendet kan behållas i författningstext. Polisväsendet omfattar dels de 21 polismyndigheterna, Rikspolisstyrelsen och Säkerhetspolisen, dels Statens kriminaltekniska laboratorium. Polisväsendet används i drygt tio lagar.

Som tidigare nämnts ska Statens kriminaltekniska laboratorium ingå i den nya Polismyndigheten. I framtiden kommer därmed polisen (Polismyndigheten och Säkerhetspolisen) att vara synonymt med polisväsendet. Regeringen anser att det inte finns några bärande skäl att använda två olika begrepp för samma sak. Polisväsendet bör därför utmönstras ur författningstext. Det bör i en lag ersättas med polisman och i övriga med Polismyndigheten och, i förekommande fall, Säkerhetspolisen.

6.2 Polismyndighet, polisstyrelse, polisdistrikt, polisenämnd, länspolismästare och polischef

Regeringens förslag: Begreppet polismyndighet ska ersättas med Polismyndigheten. Polisstyrelse, polisdistrikt, polisenämnd, länspolismästare och polischef ska utmönstras ur lagtext och vid behov ersättas med Polismyndigheten.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslagen. De remissinstanser som yttrar sig är genomgående positiva till förslagen. *Försvarsmakten* framför vissa synpunkter på hur de nya begreppen ska uppfattas i förhållande till regleringen om militärpolis.

Skälen för regeringens förslag

Polismyndighet ersätts med Polismyndigheten

Begreppet polismyndighet används i dag i ett mycket stort antal författningar. I de bestämmelser som innehåller ett icke preciserat polismyndighetsbegrepp, dvs. enbart ordet polismyndighet i olika böjningsformer,

bör det ersättas med Polismyndigheten. Regeringen anger i avsnitt 6.3 vad som bör gälla för Statens kriminaltekniska laboratorium, som ska ingå i den nya Polismyndigheten. I avsnitt 7.1.1 behandlas frågan hur regleringen bör utformas i de fall där det finns ett geografiskt preciserat begrepp som ”närmaste polismyndighet” eller ”polismyndigheten på orten”.

Polisstyrelsen, polisdistrikt, polisenämnd, länspolismästare och polischef utmönstras

I den nya riksomfattande polisorganisationen bör inte längre uttrycket den lokala polisorganisationen användas i lagtext. Det bör därför ersättas med Polismyndigheten.

För ledningen av varje polismyndighet finns det i dag en polisstyrelse som består av polischefen och ett antal övriga ledamöter som regeringen utser. Eftersom den nya Polismyndigheten kommer att organiseras på annat sätt än de nuvarande polismyndigheterna kommer det inte att finnas några polisstyrelser i framtiden. Därmed bör detta begrepp antingen utmönstras eller ersättas med Polismyndigheten.

Polisdistriktet är polismyndighetens geografiska verksamhetsområde. Varje län utgör i dag ett polisdistrikt och i varje distrikt finns en polismyndighet som ansvarar för verksamheten där. Polismyndigheten kommer att ha hela landet som verksamhetsområde och det finns därför inte längre något behov av begreppet polisdistrikt. Det bör i förekommande fall ersättas med Polismyndigheten.

I 3 § lagen (1943:881) om polisens ställning under krig finns bestämmelser om avlöning till en polisman som deltar i rikets försvar. Bestämmelsen, som inte har ändrats sedan lagen tillkom 1943, synes utgå från förhållandena före polisens förstatligande 1965 då polisen inte bara hade staten som huvudman. Både det andra stycket i den paragrafen, där begreppet polisdistrikt förekommer, och bestämmelsen i övrigt bör mot den bakgrunden upphävas.

I lagen (1981:324) om medborgarvittnen, där i dag både polisstyrelse och polisdistrikt nämns, krävs dock någon form av precisering. I 1 och 4 §§ anges att en kommun får utse trovärdiga personer att som medborgarvittnen följa polisens arbete inom det polisdistrikt som kommunen tillhör. Bestämmelser om medborgarvittnenas tjänstgöring meddelas av kommunen efter samråd med polisstyrelsen. Om en annan kommun inom polisdistriktet utsett medborgarvittnen ska samråd även ske med denna. I den kommande organisationen utan polisdistrikt måste en annan geografisk anknytning för denna verksamhet skapas. Verksamheten med medborgarvittnen bör ges samma förutsättningar i framtiden. Eftersom indelningen i polisdistrikt i dag sammanfaller med indelningen i län kan detta, som kommittén föreslår, lättast åstadkommas genom att polisdistrikt ersätts med län i lagen om medborgarvittnen. Den indelningen är också naturlig för en kommun.

Enligt 5 a § polislagen får en polisstyrelse inrätta en eller flera polisenämnder för att under styrelsen leda polismyndigheten inom den eller de delar av polisdistriktet som styrelsen bestämmer. Bestämmelsen bör som kommittén föreslår upphävas, vilket innebär att polisenämnd utmönstras.

Med polischef avses i dag en länspolismästare som är chef för en polismyndighet. Den nya polisorganisationen kommer att ledas av en chef, rikspolischefen, och det finns därför inte längre något behov av behålla polischef och länspolismästare i författningstext. Vilka tjänstebenämningar som kommer att finnas i framtiden kommer vid behov att regleras på lägre föreskriftsnivå.

Ett synonymt uttryck, nämligen ”chefen för polismyndigheten”, används i 2 kap. 21 § ordningslagen (1993:1617). Där anges att chefen för polismyndigheten, liksom andra personer som myndigheten utser att närvara, ska ha fritt tillträde till allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Bestämmelsen bör, som kommittén föreslår, ändras så att de personer som Polismyndigheten utser ska ha fritt tillträde.

Behöver några nya begrepp införas?

Redovisningen av vilka begrepp som bör utmönstras väcker frågan om det finns behov av att införa några nya motsvarande begrepp i de berörda lagarna. Som framgår av avsnitt 4.3 pågår, parallellt med detta lagstiftningsärende, arbetet med att genomföra den nya polisorganisationen. Genomförandekommittén har i två inriktningsbeslut bl.a. bestämt att det inom Polismyndigheten ska finnas polisregioner och att dessa i sin tur ska delas in i polisområden.

Mot bakgrund av att ett av syftena med omorganisationen är att skapa en större flexibilitet genom att Polismyndigheten själv till stor del får bestämma sin organisation, ser regeringen inget behov av att nu i lag införa nya begrepp som ersätter de som utmönstras med några få undantag (se avsnitt 6.3 och 6.4).

Regleringen avseende militärpolisen

Försvarmakten uppger att den uppfattar regleringen i förordningen (1980:123) med reglemente för militärpolisen (militärpolisförordningen) så att i princip alla befogenheter som tillkommer en polisman som är verksam hos en polismyndighet också kan eller ska tillämpas av en militärpolisman. I ett fall där en militärpolisman, med stöd av en befogenhet som gäller för en polisman, exempelvis har omhändertagit en person, kan den tillämpliga författningen föreskriva att ”polisen” ska sörja för den omhändertagne på ett visst sätt. Försvarmakten uppfattar att en sådan skrivning även träffar militärpolisens verksamhet, och då i formell mening avser Försvarmakten och dess militärpolisorganisation. Detta bör enligt Försvarmakten beaktas vid utformningen av de definitioner som eventuellt kommer att läggas fast i ändringar av polislagen. När det däremot i en författning anges att ”polismyndighet” har en viss befogenhet eller ska utföra en viss åtgärd bör en sådan reglering enligt Försvarmakten i de flesta fall utesluta Försvarmaktens militärpolisorganisation och de militärpolismän som är knutna till denna.

Som framgår av avsnitt 6.1 avser regeringen inte att införa någon legaldefinition av begreppet polisen. Omorganisationen av polisen medför inte några förändringar för militärpolisen. Däremot väcker den frågan om det finns behov av att, utöver vad kommittén föreslår, komplettera några författningar med bestämmelser som tydliggör att det, utöver Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, kan finnas andra myndigheter som berörs

av regleringen. Regeringen kan konstatera att så är fallet. Försvarsmaktens synpunkter på behovet av ändringar i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer behandlas i avsnitt 6.6.3.

6.3 Statens kriminaltekniska laboratorium

Regeringens förslag: Verksamheten vid Statens kriminaltekniska laboratorium ska fortgå på samma sätt som i dag efter omorganisationen. Laboratoriet ska nämnas i författningstext, men benämningen ska vara Nationellt forensiskt centrum.

Kommitténs förslag överensstämmer inte med regeringens. Kommittén föreslår att Statens kriminaltekniska laboratorium utmönstras som begrepp i författningstext.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Statens kriminaltekniska laboratorium är en myndighet som framför allt utför forensiska undersökningar som föranleds av misstanke om brott. Om laboratoriets utrustning och förhållandena i övrigt medger det, får även andra undersökningar utföras. Laboratoriet ska inom sitt verksamhetsområde bedriva forensisk forskning samt samla, bearbeta och offentliggöra resultat inom verksamhetsområdet. I dag är Rikspolisstyrelsen chefsmyndighet för laboratoriet.

Som tidigare nämnts ska laboratoriet ingå i den nya Polismyndigheten som en nationell avdelning och laboratoriet kommer då att ha huvudansvaret för den forensiska processen inom Polismyndigheten. Kommittén föreslår att benämningen Statens kriminaltekniska laboratorium ska utmönstras ur författningstext. Av avsnitt 8.4 framgår dock att det även efter omorganisationen finns behov av att ange Statens kriminaltekniska laboratorium i viss författningstext. Avdelningen ska dock i den nya organisationen benämnas Nationellt forensiskt centrum (dir. 2013:121).

6.4 Rikspolisstyrelsen ersätts med Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen

Regeringens förslag: Rikspolisstyrelsen ska utmönstras och i huvudsak ersättas med Polismyndigheten. I ett antal författningar ska Säkerhetspolisen anges vid sidan av Polismyndigheten och i några fall ska Rikspolisstyrelsen ersättas med Säkerhetspolisen.

Rikskriminalpolisen ska utmönstras och ersättas med Polismyndighetens nationella operativa avdelning.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens. Kommittén föreslår inte i samma utsträckning som regeringen att Säkerhetspolisen ska pekas ut i lag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslagen. De remissinstanser som yttrar sig är i huvudsak positiva till förslagen. *Polismyndigheten i Norrbotten* anser att det är viktigt att det

framgår tydligt om det är Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen som avses. *Säkerhetspolisen* är positiv till förslagen men anser att Säkerhetspolisen bör nämnas i större utsträckning när myndigheten avses, för att minska behovet av att använda 7 § andra stycket polislagen. På sikt bör det övervägas om den bestämmelsen kan ersättas av uttryckliga regler som anger i vilken utsträckning en viss bestämmelse är tillämplig på Säkerhetspolisen. *Datainspektionen* anser att det bör analyseras om det i vissa fall – i lag eller förordning – bör anges var inom Polismyndigheten som en viss funktion ska finnas. Flera remissinstanser, bland dem *Datainspektionen* och *Försvarsunderrättelsesdomstolen*, påpekar att kommittén inte föreslår någon ändring i den s.k. signalspaningslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del men tillstyrker eller har inget att invända mot promemorians lagändringar.

Skälen för regeringens förslag

Rikspolisstyrelsen upphör

Rikspolisstyrelsen är i dag central förvaltningsmyndighet för polisväsendet. Till Rikspolisstyrelsen hör Säkerhetspolisen, Rikskriminalpolisen och Polishögskolan. Vidare är Rikspolisstyrelsen chefsmyndighet för Statens kriminaltekniska laboratorium. Benämningen Rikspolisstyrelsen förekommer i drygt 190 författningar. Med hänsyn till att Rikspolisstyrelsen upphör i samband med omorganisationen måste benämningen utmönstras. I flertalet författningar kan den ersättas med Polismyndigheten. För vissa författningar krävs emellertid närmare överväganden om vilken myndighet som ska fullgöra uppgifterna i framtiden. I fråga om vissa uppgifter som faller inom Polismyndighetens verksamhetsområde fordras också överväganden om det, exempelvis med hänsyn till internationella åtaganden, krävs någon ytterligare precisering av var inom myndigheten frågan ska hanteras. Regeringen återkommer till den frågan i avsnitt 6.5.

Rikspolisstyrelsens uppgifter delas upp mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

När Rikspolisstyrelsen upphör och Säkerhetspolisen ombildas till en fristående myndighet måste de uppgifter som i dag ankommer på Rikspolisstyrelsen fördelas mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. I vissa fall ska dock uppgifterna fullgöras av båda myndigheterna.

En utgångspunkt för omorganisationen är att inga förändringar ska göras i arbetsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Kommittén föreslår att det i ett antal författningar ska anges om det är Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen som avses. *Säkerhetspolisen* anser att den bör nämnas i större utsträckning än vad kommittén föreslår.

Regeringen delar den uppfattning som *Polismyndigheten i Norrbotten* ger uttryck för, nämligen att det i största möjliga utsträckning bör gå att direkt i författning utläsa vilka uppgifter som Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen har. Detta är utgångspunkten för regeringens förslag.

Redan i dag anges Säkerhetspolisen i ett trettiofemtal författningar. I dessa behövs inga ändringar. Däremot blir det nödvändigt att klargöra när både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska fullgöra uppgifter eller ha befogenheter som i dag tillkommer Rikspolisstyrelsen. För att i så stor utsträckning som möjligt tydliggöra när det är Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten som avses, föreslår regeringen att Säkerhetspolisen pekas ut i fler författningar än vad som föreslås i betänkandet. Härigenom får *Säkerhetspolisens* remissynpunkter anses tillgodosedda.

I några fall bör Rikspolisstyrelsen ersättas med enbart Säkerhetspolisen. Som exempel kan nämnas vissa bestämmelser i säkerhetsskyddslagen (1996:627), där Rikspolisstyrelsens uppgifter i dag fullgörs av Säkerhetspolisen.

Inom Rikspolisstyrelsen finns utöver Säkerhetspolisen bara en enhet som nämns i lag, nämligen Rikskriminalpolisen. Den anges som ett av organen som har rätt att inrikta signalspaning enligt 4 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Begreppet Rikskriminalpolisen bör därför, som föreslås i promemorian, utmönstras och ersättas med benämningen på motsvarande enhet i den nya organisationen, nämligen Polismyndighetens nationella operativa avdelning. Härigenom tillgodoses de synpunkter som bl.a. *Datainspektionen* och *Försvarsunderrättelsesdomstolen* lämnat beträffande den lagen.

Med anledning av Datainspektionens synpunkt att det bör analyseras om det finns skäl att i författning ange var inom Polismyndigheten en viss uppgift ska fullgöras vill regeringen framhålla att kommittén har analyserat den frågan. Som framgår av det följande avser regeringen att i vissa fall återkomma med en sådan precisering på lägre författningsnivå.

Tillämpningen av nuvarande 7 § andra stycket polislagen

När Säkerhetspolisen ombildas till en fristående myndighet behöver 7 § andra stycket polislagen ändras. Enligt dess nuvarande lydelse ska, när Rikspolisstyrelsen leder polisverksamhet, vad som i lag eller annan författning föreskrivs om polismyndighet i tillämpliga delar gälla även Rikspolisstyrelsen. Detta innebär med nuvarande ordning, där Säkerhetspolisen och Rikskriminalpolisen utgör organisatoriska delar av Rikspolisstyrelsen, att vad som i lag eller annan författning föreskrivs om polismyndighet i tillämpliga delar även gäller när Säkerhetspolisen eller Rikskriminalpolisen leder polisverksamhet. För Rikskriminalpolisens del förlorar frågan aktualitet när den inordnas i Polismyndigheten.

Säkerhetspolisen kommer däremot även efter ombildningen att ha behov av polisiära befogenheter, t.ex. för att genomföra förundersökningar. Bestämmelsen kan därför inte upphävas. Eftersom Säkerhetspolisen efter den 1 januari 2015 inte kommer att vara en del av den nya Polismyndigheten måste Säkerhetspolisen uttryckligen anges i den bestämmelse som motsvarar 7 § andra stycket polislagen.

En nackdel med bestämmelsen är att uttrycket ”leda polisverksamhet” inte gör att man med säkerhet på förhand kan avgöra vilka bestämmelser om polismyndighets befogenheter som är avsedda att tillämpas av Säkerhetspolisen. Det bör dock framhållas att bestämmelsen har tillämpats i snart 30 år, är väl inarbetad och att den inte har ifrågasatts i den praktiska tillämpningen. *Säkerhetspolisen* framhåller att den delar kommitténs

uppfattning att det på sikt bör övervägas om regleringen i nuvarande 7 § andra stycket polislagen kan ersättas av uttryckliga regler i respektive författning som anger i vilken omfattning en viss bestämmelse är tillämplig på Säkerhetspolisen. För att begränsa behovet av att tillämpa bestämmelsen i fråga föreslår kommittén att det i vissa författningar, främst av administrativ karaktär, uttryckligen bör anges om de är tillämpliga på Säkerhetspolisen. Det gäller t.ex. vissa registerförfattningar. Regeringen anser att det i ytterligare några författningar bör anges att en viss bestämmelse också gäller för Säkerhetspolisen.

Regeringens förslag innebär sammantaget att behovet av att tillämpa den bestämmelse som motsvarar 7 § andra stycket polislagen minskar kraftigt jämfört med dagens reglering. Det finns däremot inte beredningsunderlag för att i detta lagstiftningsärende ta ställning till om bestämmelsen kan tas bort helt.

6.5 Särskilda överväganden beträffande polisens internationella samverkan

6.5.1 Regleringen av polisens internationella samarbete

Regeringens förslag: Rikspolisstyrelsens uppgifter i det internationella samarbetet ska övertas av Polismyndigheten.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Polisens internationella samarbete bygger i stor utsträckning på internationella överenskommelser och EUrättsakter. Regleringen finns i stor utsträckning i lag.

När polisen nu omorganiserats är utgångspunkten att det internationella samarbetet inte ska påverkas. Rikspolisstyrelsen spelar en viktig roll i detta samarbete, eftersom styrelsen i stor utsträckning har pekats ut som den myndighet till vilken utländska myndigheter ska vända sig för att aktualisera samarbete. Att just Rikspolisstyrelsen pekas ut beror i många fall på att överenskommelserna ställer krav på att det ska finnas en tydligt utpekad myndighet, normalt på central nivå, som dygnet runt kan ta emot framställningar och besvara förfrågningar. En sådan funktion finns hos Rikskriminalpolisen. I andra fall pekas Rikspolisstyrelsen ut därför att det vid den myndigheten finns en specialistfunktion som har till uppgift att ta emot och bearbeta information inom ett särskilt område. Ett exempel är Finanspolisen, som är den enhet som bl.a. tar emot viss information från finansiella företag och från motsvarande polisiära enheter i andra stater.

Även Säkerhetspolisen har ett omfattande internationellt samarbete. I motsats till det internationella samarbete som bedrivs inom polisen i övrigt är dock detta samarbete normalt inte författningsreglerat. När det i det följande talas om Rikspolisstyrelsens internationella samarbete avses inte Säkerhetspolisens verksamhet.

När Rikspolisstyrelsen upphör blir det, som framgår av avsnitt 6.4, nödvändigt att ange vilken myndighet som ska överta de uppgifter som styrelsen har i dag. Regeringen anser i likhet med kommittén att princi-

pen bör vara att Polismyndigheten ska överta de internationella uppgifter som i dag ligger på Rikspolisstyrelsen. I de fall där det i en internationell överenskommelse eller en EU-rättsakt ställs krav på att det ska finnas en viss utpekad myndighet som utländska myndigheter kan vända sig till bör, som kommittén föreslår, Polismyndigheten pekas ut i stället för Rikspolisstyrelsen. Utgångspunkten bör, på samma sätt som i dag, vara att funktionerna som kontaktpunkt i största möjliga utsträckning samlas på ett ställe i organisationen. Enligt regeringens mening behöver dock frågan om var inom myndigheten arbetsuppgifterna bör fullgöras inte regleras i lag utan detta kan göras på lägre författningsnivå.

Det kan dock finnas skäl att i några fall överväga om det krävs undantag från huvudprincipen att Polismyndigheten ska fullgöra uppgifterna i framtiden. Vidare krävs överväganden om vilken myndighet som ska pekas ut i författningar som använder begreppet ”behörig myndighet”.

6.5.2 Lagen om internationellt polisiärt samarbete

Regeringens förslag: I lagen om internationellt polisiärt samarbete ska i vissa paragrafer begreppen svensk polismyndighet, behörig svensk polismyndighet, svensk behörig myndighet och svensk polismyndighet på orten ersättas med Polismyndigheten och i förekommande fall Säkerhetspolisen. I de paragrafer där begreppet behörig svensk myndighet kan avse även någon annan myndighet än Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen ska det behållas.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kommittén föreslår dock ingen ändring av begreppet behörig svensk myndighet i 10 § andra stycket lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete. Kommittén föreslår att begreppet svensk polismyndighet på orten i 9 § ersätts med benämningen på den polisregion som Skåne kommer att tillhöra samt att Polismyndighetens huvudkontor eller den polisregion huvudkontoret i ett enskilt fall bestämmer beslutar om gränsöverskridande övervakning. Kommittén behandlar inte frågan om Säkerhetspolisen behöver anges i någon bestämmelse.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt över förslagen i denna del. *Säkerhetspolisen* anför att eftersom Säkerhetspolisen är en myndighet som får besluta om gränsöverskridande övervakning bör myndigheten läggas till i 11 § i lagen.

Skälen för regeringens förslag

Uttrycket behörig myndighet

Lagen om internationellt polisiärt samarbete innehåller bestämmelser om dels Schengensamarbetet, dels polisiärt samarbete i Öresundsregionen, dels samarbete enligt Prümrådsbeslutet. När det gäller att avgöra vilka begrepp som ska ersätta begreppen Rikspolisstyrelsen och de specificerade polismyndighetsbegreppen som förekommer i denna lag måste hänsyn tas till de internationella åtaganden som bestämmelserna grundas på.

I lagen används – med viss variation – uttrycket behörig myndighet (behörig myndighet, behörig svensk myndighet, behörig polismyndig-

het). I 15 § anges vilken eller vilka myndigheter som åsyftas vid olika typer av åtgärder. Behörig myndighet kan med dagens reglering vara Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Kustbevakningen (om Rikspolisstyrelsen har överlämnat ärendet dit). I den framtida organisationen kommer Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kustbevakningen att, beroende på vilken åtgärd som är aktuell, kunna vara behörig myndighet.

Det bör om möjligt anges vilken myndighet som är behörig

Eftersom uttrycket behörig myndighet har olika innebörd i snarlika situationer är regleringen svårtillämpad. Samtidigt har den fördelar, eftersom reglerna inte behöver ändras i samma utsträckning som om man i varje enskild bestämmelse namnger en eller flera myndigheter. Uttrycket behörig myndighet bör dock förbehållas de situationer där det är fråga om fler än två myndigheter.

Kommittén föreslår att lagen ändras så att Polismyndigheten anges i stället för en svensk polismyndighet i de fall där Polismyndigheten är ensam behörig myndighet. Regeringen delar kommitténs uppfattning att man så långt möjligt bör ange i lagen när en viss myndighet är ansvarig. Ett exempel på en sådan bestämmelse är 8 §, där det anges att en person som har omhändertagits av en utländsk tjänsteman får tas i förvar av en svensk polismyndighet. Mot bakgrund av att det i dessa fall även kan vara fråga om brott inom Säkerhetspolisens ansvarsområde bör både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen anges i paragrafen.

I 9 § lagen anges att danska polismän på svenskt territorium på Öresundsförbindelsen har samma befogenheter att ingripa mot hot mot den allmänna ordningen och säkerheten som svenska polismän har enligt lag eller annan författning. Om en dansk polisman vidtar en sådan åtgärd ska svensk polismyndighet på orten omedelbart underrättas. Åtgärden får pågå till dess att en behörig svensk myndighet övertar genomförandet eller begär att den ska avbrytas. I förarbetena till lagen anges som skäl för att behörig svensk polismyndighet på orten ska underrättas att den svenska myndigheten – som i dessa fall normalt inte har kännedom om att de danska polismännen befinner sig på svenskt territorium – ska ha det operativa ledningsansvaret för hur åtgärden utförs (prop. 1999/2000:64 s. 170). Att en svensk myndighet övertar genomförandet av en åtgärd innebär att de svenska polismän som kommer till platsen inte bara övertar ansvaret för hur åtgärden utförs, utan också i praktiken utför åtgärden i alla delar.

Dagens reglering innebär att Polismyndigheten i Skåne ska underrättas. Kommittén föreslår att underrättelse enligt 9 § lagen ska riktas till den polisregion i vilken det som i dag är Skåne polisdistrikt kommer att ingå. Enligt beslut av Genomförandekommittén (se avsnitt 4.3) kommer Polisregion Syd att ansvara för polisverksamheten inom Kronobergs län, Kalmar län, Blekinge län och Skåne län. Malmö ska vara huvudort för polisregion Syd.

Det finns sakliga skäl för den ordning som kommittén föreslår. Regeringen anser dock att det inte i lag bör slås fast att en viss utpekad polisregion ska underrättas. Den enhet inom Polismyndigheten som ska underrättas kan pekas ut på lägre föreskriftsnivå. Det svensk-danska avtalet om polisiärt samarbete i Öresundsregionen hindrar inte en sådan lösning, eftersom det i artikel 6 i avtalet endast anges att avtalspartens myndig-

heter ska underrättas om vilken myndighet som avses. Regeringen anser därför att 9 § lagen bör ändras så att uttrycken svensk polismyndighet på orten och behörig svensk myndighet ersätts med Polismyndigheten.

I 10 § andra stycket lagen anges att danska polismän på svenskt territorium på Öresundsförbindelsen får inleda förföljande. De ska i ett sådant fall omedelbart anhålla om bistånd av en behörig svensk myndighet. Polismyndigheten är den enda myndigheten som kan bistå vid ett sådant omedelbart förföljande och är således ensam behörig myndighet. Regeringen anser därför, till skillnad från kommittén, att uttrycket behörig svensk myndighet här bör ersättas med Polismyndigheten.

Gränsöverskridande övervakning

Gränsöverskridande övervakning aktualiseras om polisen i en Schengenstat, som ett led i en pågående utredning om brott, övervakar (skuggar) en misstänkt person och den personen ger sig in på en annan Schengenstats territorium. Under de förutsättningar som anges i Schengenkonventionen får de polismän och därmed jämställda tjänstemän som utför övervakningen fortsätta den även på den mottagande statens område (prop.1999/2000:64 s. 81).

Enligt 4 § lagen ska samtycke till gränsöverskridande övervakning in på svenskt territorium som huvudregel inhämtas i förväg, dvs. innan gränsen överskrids. Begäran ska ställas till en av varje land utsedd centralmyndighet. Sverige har i samband med undertecknandet av avtalet om Sveriges anslutning till Schengenkonventionen anvisat Rikspolisstyrelsen som sådan centralmyndighet.

Kommittén föreslår att framställningar om samtycke till gränsöverskridande övervakning ska göras till Polismyndighetens huvudkontor eller till den polisregion som huvudkontoret i det enskilda fallet bestämmer. Kommittén föreslår också att Rikspolisstyrelsens uppgift att ta emot anmälningar och framställningar om bistånd vid gränsöverskridande övervakning utan föregående samtycke bör läggas på Polismyndighetens huvudkontor.

Med hänsyn till de internationella åtaganden Sverige har enligt särskilt Schengenkonventionen, där det ska finnas en tydligt utpekad myndighet med behörighet att bevilja eller vidarebefordra anmälningar och framställningar, bör det av författning tydligt framgå vem som har denna behörighet. Kommittén föreslår att beslutanderätten i fråga om gränsöverskridande övervakning ska läggas på Polismyndighetens huvudkontor och att anmälan eller framställning om gränsöverskridande övervakning endast ska kunna göras där. Kommittén föreslår också att huvudkontoret ska kunna överlämna ärendet till den polisregion som enheten i det enskilda fallet bestämmer och att huvudkontoret även får överlämna ett sådant ärende till Kustbevakningen. Regeringen anser dock, av de skäl som angetts beträffande 9 §, att endast Polismyndigheten bör pekas ut i lagen, medan frågor om var inom myndigheten vissa beslutsfunktioner ska ligga och var anmälningar ska göras bör regleras på lägre föreskriftsnivå.

Gränsöverskridande övervakning förekommer även inom den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver och därför bör, som *Säkerhetspolisen* påpekar, även Säkerhetspolisen anges som behörig myndighet. Det innebär att Säkerhetspolisen, inom ramen för den polisverksamhet som den

myndigheten bedriver, kan pröva frågor om gränsöverskridande övervakning och att en framställning om sådan övervakning får göras hos Säkerhetspolisen.

Gränsöverskridande förföljande

Gränsöverskridande förföljande är ett mer ingripande förfarande än gränsöverskridande övervakning. En Schengenstats polismän får i vissa fall följa efter en flyende person över en landgräns in i en grannstat som är ansluten till Schengensamarbetet. Det huvudsakliga syftet med förföljandet ska vara att säkerställa ett utlämningsförfarande till den Schengenstat från vilken förföljandet startade (prop. 1999/2000:64 s. 81). Gränsöverskridande förföljande regleras i 5–8 §§ lagen.

När det gäller gränsöverskridande förföljande ställer Schengenkonventionen inget krav på att en på förhand utpekad myndighet i den mottagande staten ska fungera som kontaktpunkt för de utländska tjänstemännen. Däremot föreskriver det svensk-danska polissamarbetsavtalet i artikel 8.3 att danska polismän vid förföljande över Öresundsförbindelsen ska kontakta Polismyndigheten i Skåne.

I förarbetena till lagen framhålls bl.a. att när någon har avslöjats på bar gärning i färd med att begå ett brott, eller avtjänar fängelsestraff eller är häktad och har rymt, ligger det i sakens natur att det ofta är mycket bråttom. Regeringen ansåg mot denna bakgrund att de kontakter som ska föregå ett gränsöverskridande förföljande bör tas med den lokala polismyndigheten. Det överensstämmer med vad som föreskrivs i det svensk-danska polissamarbetsavtalet, nämligen att danska polismän när det gäller förföljande över Öresundsförbindelsen ska kontakta Polismyndigheten i Skåne. Dessa överväganden är alltså aktuella. Regeringen anser dock, av de skäl som angetts beträffande 9 §, att endast Polismyndigheten bör pekas ut i lagen, medan frågor om var inom myndigheten vissa beslutsfunktioner ska ligga bör regleras på lägre föreskriftsnivå.

Särskilt om regleringen i 15 § lagen

Vilken myndighet som är behörig att besluta om och vidta åtgärder vid gränsöverskridande övervakning och gränsöverskridande förföljande framgår av 15 § lagen. I korthet innebär bestämmelserna att

- Rikspolisstyrelsen tar emot, beviljar eller vidarebefordrar framställningar om föregående samtycke till gränsöverskridande övervakning,
- närmast berörd polismyndighet beslutar om gränsöverskridande förföljande, och
- berörd polismyndighet tar hand om kontakter som avser instruktioner för verksamheten, begäran om att denna ska upphöra och liknande.

Regleringen är i sin nuvarande utformning svåröverskådlig, varför vissa redaktionella ändringar bör göras i paragrafen. Rikspolisstyrelsen bör ersättas med Polismyndigheten och, i förekommande fall, Säkerhetspolisen. ”Närmast berörd polismyndighet” bör bytas ut mot Polismyndigheten, i konsekvens med övriga ändringar i lagen, medan det på lägre föreskriftsnivå kan preciseras var inom myndigheten beslut kan fattas. Uttrycket ”berörda svenska polismyndigheter” bör ersättas med ”berörd

svensk myndighet”, eftersom regleringen även omfattar Kustbevakningen. En motsvarande ändring bör göras i 11 §, eftersom även den paragrafen kan avse Kustbevakningen. Där bör alltså ”behöriga svenska polismyndigheter” ersättas med ”behörig svensk myndighet”.

Andra kontakter med anledning av gränsöverskridande övervakning eller förföljande än de ovan angivna bör, på samma sätt som i dag äga rum direkt mellan de utländska tjänstemännen och den myndighet som är berörd.

6.5.3 Transport i samband med överlämnande, avvisning eller utvisning

Regeringens förslag: I lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder ska Rikspolisstyrelsen ersättas med Polismyndigheten. Motsvarande ändringar ska göras i lagen om transitering av tredjelandsmedborgare.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt över förslagen i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder

Lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder innehåller bestämmelser om överlämnande mellan medlemsstaterna i EU av den som ska lagföras för brott eller avtjäna en frihetsberövande påföljd. Lagen gäller i stället för utlämningslagstiftningen. Av 8 kap. 2 § lagen framgår att i vissa fall kan tillstånd beviljas att transportera den som ska utlämnas eller överlämnas till en annan stat genom Sverige. Rikspolisstyrelsen beviljar sådana tillstånd. Av förarbetena framgår att Rikspolisstyrelsen valts därför att styrelsen har ansvar för och överblick över de gränskontroller där frågan om transitering kan bli aktuell (prop. 2003/04:7 s. 151). Uppgiften bör i framtiden ankomma på Polismyndigheten. Mot bakgrund av de uttalanden som gjorts i förarbetena framstår det som nödvändigt att begränsa uppgiften att hantera dessa frågor till en nationell enhet inom Polismyndigheten. Detta kan dock regleras i förordning.

Lagen om transitering av tredjelandsmedborgare

Genom lagen (2005:754) om transitering av tredjelandsmedborgare har Sverige genomfört rådets direktiv 2003/110/EG av den 25 november 2003 om bistånd vid transitering i samband med återsändande med flyg. I lagen finns bestämmelser om transitering i samband med att en tredjelandsmedborgare, som har avvisats eller utvisats från en stat som är medlem i Europeiska unionen, eller från Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein, återsänds med flyg via Sverige. Enligt direktivet ska varje stat utse en centralmyndighet som bl.a. ska ta emot ansökningar om ledsagad eller icke-ledsagad transitering med flyg och om biståndsåtgärder i sam-

band med det. Centralmyndigheten ska besluta om vilket bistånd som ska tillhandahållas.

Sverige har utsett Rikspolisstyrelsen till centralmyndighet. I förarbetena till lagen anger regeringen som skäl för detta att det framstår som mest ändamålsenligt att ansökningar om transitering ges in till den myndighet som har ansvar för och överblick över gränskontrollerna där transitering kan bli aktuell (prop. 2004/05:168 s. 16 f.). Vidare anförs att beslut om transitering bör fattas av den myndighet som har bäst förutsättning att snabbt kunna lämna tillstånd och bistå med de åtgärder som en transitering kan kräva. Rikspolisstyrelsen ansågs vara den myndighet som bäst motsvarar dessa krav.

Enligt regeringens mening bör Polismyndigheten utses till centralmyndighet med uppgift att ta emot ansökningar om transitering och om bistånd i samband med transitering. Polismyndigheten bör även besluta om tillstånd till transitering och om biståndsåtgärder. Av samma skäl som angetts när det gäller kontakter om den europeiska arresteringsordern bör Polismyndighetens uppgifter hanteras av en nationell enhet. Myndigheten ska i egenskap av centralmyndighet, som direktivet föreskriver, utse kontaktpunkter för alla relevanta transitflygplatser som kan kontaktas under hela den tid som transiteringen genomförs. I förtydligande syfte bör regleringen utformas så att det framgår att kontaktpunkterna ska utses i varje enskilt fall.

6.5.4 Lagar som syftar till att förhindra och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism

Regeringens förslag: I två lagar som syftar till att förhindra och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism ska Rikspolisstyrelsen ersättas med Polismyndigheten samt i ett fall med behörig myndighet.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kommittén lämnar inget förslag till förtydligande i 4 kap. 6 § lagen om (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).

Remissinstanserna: *Säkerhetspolisen* är den enda remissinstans som yttrar sig särskilt över förslaget. Säkerhetspolisen har inget att invända mot förslaget att Polismyndigheten ska vara finansunderrättelseenhet men anser att Säkerhetspolisen, när den bedriver polisverksamhet gällande finansiering av terrorism, omfattas av begreppet Polismyndigheten och att uppgifter därför även ska lämnas till Säkerhetspolisen enligt 3 kap. 1 § fjärde stycket penningtvättslagen.

Skälen för regeringens förslag: Lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel innehåller bestämmelser som är avsedda att komplettera EG-förordningen med samma namn. Syftet med EG-förordningen är att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt samt att förhindra finansiering av terrorism genom ökad spårbarhet av överföringar. Enligt 3 § lagen är Rikspolisstyrelsen den myndighet som enligt artikel 9.2 i EG-förordningen ska ta emot meddelanden från betalningsmottagarens betalningsleverantör om

åtgärder som denne har vidtagit mot en betalningsleverantör som regelbundet underlåter att lämna nödvändig information om betalaren. Rikspolisstyrelsen är vidare den myndighet till vilken betalningsleverantörer enligt artikel 14 i EG-förordningen ska besvara förfrågningar som gäller den information om betalaren som åtföljer överföringar eller motsvarande uppgifter.

Penningtvättslagen har till syfte att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Enligt 3 kap. 1, 1 a och 6 §§ samt 4 kap. 6 § har Rikspolisstyrelsen uppgifter som innebär bl.a. att verksamhetsutövare vid misstanke om att en viss transaktion kan utgöra finansiering av terrorism ska lämna uppgifter till Rikspolisstyrelsen.

I båda dessa lagar har alltså Rikspolisstyrelsen ett antal uppgifter. Alla uppgifter är knutna till den verksamhet som Finanspolisen, som är en del av Rikskriminalpolisen, bedriver. Rikspolisstyrelsens uppgifter bör efter omorganisationen hanteras av samma polisiära enheter som i dag. Mot den bakgrunden bör ordet Rikspolisstyrelsen bytas ut mot Polismyndigheten i nyss nämnda paragrafer.

I 4 kap. 6 § penningtvättslagen anges när uppgifter i sådana register som en verksamhetsutövare får föra enligt bestämmelserna i samma kapitel ska gallras. Kommittén föreslår att Rikspolisstyrelsen ska ersättas med Polismyndigheten i bestämmelsen. Det är dock inte bara Polismyndigheten som kan besluta om att inte inleda eller att lägga ned en förundersökning om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta kan även åklagare och Säkerhetspolisen göra och därför bör i förtydligande syfte ordet Rikspolisstyrelsen ersättas med behörig myndighet.

Säkerhetspolisen väcker frågan hur den i den framtida organisationen ska kunna tillförsäkras tillgång till de uppgifter som rör terrorismfinansiering som i dag rapporteras till Finanspolisen. Säkerhetspolisen pekar särskilt på behovet av att med stöd av 3 kap. 1 § fjärde stycket penningtvättslagen kunna få alla uppgifter som behövs för en utredning om finansiering av terrorism. Säkerhetspolisen anser därför att även den bör pekas ut i den nu aktuella bestämmelsen.

Den aktuella bestämmelsen innebar tidigare att Rikspolisstyrelsen (Finanspolisen) fick ställa frågor till verksamhetsutövare inom den finansiella sektorn, exempelvis en bank, med anledning av att verksamhetsutövaren till Rikspolisstyrelsen gett in en rapport om misstänkta transaktioner. Paragrafen ändrades 2009 i samband med att den nya penningtvättslagen infördes på så sätt att Finanspolisen gavs rätt att ställa frågor till verksamhetsutövare även utan föregående rapportering. Finanspolisen kan således i dag ställa frågor som föranleds av uppgifter av exempelvis underrättelsekaraktär som härrör från andra än verksamhetsutövaren, varvid denne är skyldig att besvara frågorna (prop. 2008/09:70 s. 117). Frågerätten i 3 kap. 1 § fjärde stycket penningtvättslagen bryter således tystnadsplikten i bl.a. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Kravet på medlemsstaterna enligt artikel 21 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (tredje penningtvättsdirektivet) är att det i varje stat ska finnas en särskild central finansunderrättelseenhet. Enheten ska cent-

ralt ansvara för att ta emot, begära, analysera samt till behöriga myndigheter sprida uppgifter som gäller möjlig penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den ska ges tillräckliga resurser och ha direkt eller indirekt tillgång till de finansiella och administrativa uppgifter som behövs.

Det har alltsedan det infördes regler om penningtvätt varit Finanspolisen som haft rollen som finansunderrättelseenhet i Sverige. Finanspolisen har till uppgift att centralt ta emot de rapporter som ges in samt att bearbeta dessa uppgifter för vidarebefordran till berörda myndigheter. I förarbetena till lagen framhålls beträffande enhetens uppgift att sprida information till andra myndigheter att någon särskild reglering om detta inte krävs, eftersom den följer av allmänna bestämmelser om myndigheters skyldigheter (prop. 2008/09:70 s. 127 f.).

I den nya polisorganisationen kommer Finanspolisen att vara en del av Polismyndigheten. Mot bakgrund av de EU-rättsakter som ligger till grund för den svenska lagstiftningen, och att någon skillnad gentemot dagens ordning inte är avsedd när det gäller fördelningen av arbetsuppgifter mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, anser regeringen att den i 3 kap. 1 § penningtvättslagen förskrivna frågerätten även i fortsättningen enbart ska tillkomma den centrala finansunderrättelseenheten. Säkerhetspolisen kommer på samma sätt som i dag att få del av de rapporter Finanspolisen sammanställer i frågor som rör Säkerhetspolisens verksamhetsområde. Vid behov kan Säkerhetspolisen, liksom i dag, framställa önskemål hos Finanspolisen om att en förfrågan till viss verksamhetsutövare ska göras. Regeringen delar således kommitténs uppfattning att Säkerhetspolisen inte bör anges i 3 kap. 1 § penningtvättslagen.

6.6 Överväganden om vissa särskilda bestämmelser

6.6.1 Rättegångsbalken och brottsbalken

Regeringens förslag: I 23 kap. 3 § rättegångsbalken tydliggörs att Säkerhetspolisen får inleda förundersökning. Vidare görs ett tillägg som innebär att en åklagare kan begära biträde av Säkerhetspolisen i de fall där brottsutredningen ligger inom Säkerhetspolisens verksamhetsområde. Det som föreskrivs i balken om Polismyndigheten ska i stället gälla Säkerhetspolisen när den leder eller biträder åklagare i en förundersökning.

Möjligheten för förundersökningsledare att enligt 23 kap. 17 § rättegångsbalken begära biträde av polismyndighet utanför den egna orten blir genom omorganisationen obehövlig, varför paragrafen ska upphävas.

I 48 kap. 14 § tredje stycket rättegångsbalken ska orden ”som är myndighetschef” tas bort, eftersom regleringen inte längre behövs.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens, med undantag för att Säkerhetspolisen inte nämns i 23 kap. 3 § rättegångsbalken.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt över förslagen i denna del. *Polismyndigheten i Jämtlands län* efterfrågar en översyn av vissa bestämmelser om polisman i rättegångsbalken. För-

svarsmakten anser att även Säkerhetspolisen bör nämnas i 15 kap. 7 § brottsbalken.

Skälen för regeringens förslag

Rättegångsbalken

Enligt 23 kap. 3 § rättegångsbalken får en åklagare som leder en förundersökning anlita biträde av polismyndigheten för att verkställa förundersökningen. I enlighet med vad som anges i avsnitt 6.2 bör polismyndigheten bytas mot Polismyndigheten. I de fall där åklagaren leder en förundersökning där utredningsarbetet bedrivs av Säkerhetspolisen bör det tydliggöras att åklagaren får begära biträde av Säkerhetspolisen på samma sätt som gäller för Polismyndigheten. Även Säkerhetspolisen bör således anges i 23 kap. 3 § andra stycket rättegångsbalken. I enlighet med vad regeringen föreslår i avsnitt 6.4 bör det också anges att Säkerhetspolisen får inleda förundersökning och att i de fall där Säkerhetspolisen själv leder förundersökning eller biträder åklagaren ska vad som föreskrivs i balken om Polismyndigheten i stället gälla Säkerhetspolisen.

Av 23 kap. 17 § rättegångsbalken framgår att om det behöver vidtas en undersökningsåtgärd utanför förundersökningsledningens tjänstgöringsområde får han eller hon begära biträde av polismyndigheten på den ort där åtgärden ska vidtas. Paragrafen är oförändrad sedan balkens tillkomst 1942. I Polismyndigheten kommer bestämmelsen inte att ha någon saklig innebörd när det gäller en polisär förundersökningsledare. Hur arbetet fördelas inom myndigheten får regleras genom interna föreskrifter. För undersökningsledare som är åklagare innebär bestämmelsen efter omorganisationen inte annat än att han eller hon har rätt till biträde av Polismyndigheten. En bestämmelse av denna innebörd finns redan i 23 kap. 3 § andra stycket rättegångsbalken. Mot den bakgrunden bör 23 kap. 17 § upphävas. Det kräver en följdändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

Enligt 48 kap. 14 § rättegångsbalken får riksåklagaren under vissa förutsättningar uppdra åt en överåklagare som är myndighetschef inom åklagarväsendet att i fråga om vissa brott bestämma ordningsbotens belopp. Sedan Åklagarmyndigheten gjordes om till en myndighet finns det inte längre några överåklagare som är myndighetschefer. Paragrafen bör därför ändras på det sätt som kommittén föreslår.

Polismyndigheten i Jämtlands län anser att vissa befogenheter i körkortslagen (1998:488) som i dag endast en polisman har även ska tillkomma bilinspektörer. Det har inte ingått i Polisorganisationskommitténs arbete att se över arbetsfördelningen mellan olika yrkesgrupper inom polisen och den faller därför utanför detta lagstiftningsärende. Frågan har nyligen utretts i departementspromemorian Vem ska göra vad? Om fördelningen av arbetsuppgifter mellan polisens anställda (Ds 2013:64). Promemorian har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Brottsbalken

I 15 kap. 7 § brottsbalken straffbeläggs som falsk tillvitelse att hos åklagare, polismyndighet eller annan myndighet sanningslöst tillvita någon annan en brottslig gärning, förege besvärande omständighet eller förneka

friande eller mildrande omständighet. *Försvarsmakten* anser att även Säkerhetspolisen bör nämnas i paragrafen. Eftersom syftet med exemplifieringen i paragrafen synes vara att tydliggöra att falsk tillvitelse i första hand kan uppkomma genom utsagor inför de brottsbekämpande myndigheterna bör enligt *Försvarsmakten* antingen båda de nya myndigheterna nämnas eller också bör man ange ”polisen” vid sidan av åklagare.

För straffansvar krävs att tillvitelsen sker hos åklagare, polismyndighet eller annan myndighet som har att ta upp anmälan i en sådan sak. Regleringen omfattar även myndigheter som inte uteslutande eller i främsta rummet har till uppgift att utföra polisutredningar eller åtal. I kommentaren till brottsbalken anges att uppgift till en departementschef, en verkschef, en militär befälhavare eller ett lärarkollegium kan falla under paragrafen, om uppgiften är av sådan beskaffenhet att myndigheten är skyldig att ta upp anmälan i saken. Om så är fallet beror på brottets beskaffenhet och myndighetens uppgifter. Bestämmelsen är således inte enbart avsedd att tillämpas på utsagor inför brottsbekämpande myndigheter och uppräknningen av myndigheter är, som *Försvarsmakten* påpekar, endast exemplifierande. Genom formuleringen ”annan myndighet” omfattas således även Säkerhetspolisen. I motsats till de andra utpekade myndigheterna innebär Säkerhetspolisens uppgifter att den endast i begränsad utsträckning tar emot utsagor och anmälningar av det slag som åsyftas i paragrafen. Det finns därför enligt regeringens mening inte skäl att särskilt nämna Säkerhetspolisen.

6.6.2 Utlänningslagen

Regeringens förslag: I utlänningslagen ska begreppet polismyndighet ersättas med Polismyndigheten och i förekommande fall med Säkerhetspolisen.

Kommitténs förslag överensstämmer inte med regeringens. Kommittén lämnar inte något förslag om att Säkerhetspolisen ska nämnas i utlänningslagen utöver vad som gäller i dag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del. *Polismyndigheten i Jämtlands län* anser att Säkerhetspolisen bör ha möjlighet att göra ansökan om uppehållstillstånd respektive ansöka om återkallelse av sådant tillstånd enligt 5 kap. 15 b och 16 a §§ samt 7 kap. 7 c § utlänningslagen (2005:716) för den utlänning som omfattas av Säkerhetspolisens särskilda personsäkerhetsarbete. *Säkerhetspolisen* framhåller att den tillämpar 9 kap. 9 § utlänningslagen bl.a. inom ramen för säkerhetsärenden enligt 1 kap. 7 § utlänningslagen. Säkerhetspolisen anser i och för sig att det som enligt 9 kap. 9 § utlänningslagen gäller för Polismyndigheten även gäller för Säkerhetspolisen i dessa fall och ser inte ändringsförslaget som ett hinder för verksamheten men anser att det bör framgå att så är fallet, eftersom kommittén är av en annan uppfattning. Säkerhetspolisen anser vidare att den bör omnämnas i 10 kap. 13 och 17 §§ utlänningslagen. Säkerhetspolisen framhåller också allmänt vikten av att den inte får mer begränsade befogenheter att agera efter omorganisationen.

Skälen för regeringens förslag: Utlänningslagstiftningen tillämpas, som *Säkerhetspolisen* påpekar, av både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Som regeringen framhållit i avsnitt 4.4 är syftet med ombildningen inte att ändra fördelningen av arbetsuppgifter mellan Säkerhetspolisen och den övriga polisen. Säkerhetspolisen omnämns redan i dag i vissa bestämmelser i lagen. I 12 kap. 14 § andra stycket utlänningslagen anges bl.a. att Säkerhetspolisen ska, om inte Migrationsverket eller den domstol som avgör ärendet beslutar annat, verkställa beslut om avvisning eller utvisning i säkerhetsärenden. Vad som avses med säkerhetsärenden anges i 1 kap. 7 § lagen. Det kan bl.a. vara fråga om ärenden där Säkerhetspolisen av skäl som rör rikets säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet förordar att en utlänning ska avvisas eller utvisas. Säkerhetspolisen ska således redan i dag fullgöra polisiära uppgifter i vissa fall. Som regeringen tidigare framhållit bör regleringen i största möjliga utsträckning tydliggöra i vilka fall en uppgift ankommer på Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen.

Säkerhetspolisen framhåller vikten av att ändringarna i utlänningslagen inte leder till att Säkerhetspolisen förlorar några av de befogenheter den har i dag. Regeringen har ingen annan uppfattning. Med utgångspunkt i den nuvarande regleringen, där uppgifterna i dag i allt väsentligt ligger på polismyndigheterna, kan konstateras att en oförändrad arbetsfördelning innebär att det är Polismyndigheten som övertar de uppgifter som polismyndigheterna har haft. Utgångspunkten är således att *Säkerhetspolisen* inte ska nämnas i dessa bestämmelser. I motsats till *Säkerhetspolisen* anser regeringen således att Säkerhetspolisen inte bör nämnas i 10 kap. 17 § utlänningslagen.

Eftersom Säkerhetspolisen enligt 12 kap. 14 § andra stycket utlänningslagen ska verkställa beslut om avvisning eller utvisning i säkerhetsärenden, bör av tydlighetsskäl Säkerhetspolisen nämnas i 10 kap. 13 § som handläggande myndighet, vilket *Säkerhetspolisen* föreslår. I rollen som verkställande myndighet kan Säkerhetspolisen ställas inför frågan om förvar eller uppsikt bör beslutas. I reglerna om förvar och uppsikt namnges inte beslutande myndigheter, varför det inte krävs någon ändring där. För att det inte ska råda någon tvekan om att regeln om offentligt biträde och reglerna om överklagande av myndighetsbeslut i sådana frågor gäller även för Säkerhetspolisen bör den läggas till 14 kap. 8 och 9 §§ utlänningslagen.

Polismyndigheten i Jämtlands län väcker frågan om huruvida Säkerhetspolisen bör nämnas även i 5 kap. 15 b och 16 a §§ samt 7 kap. 7 c § utlänningslagen. Dessa bestämmelser har anknytning till polisens särskilda personsäkerhetsarbete. Rikspolisstyrelsen har i dag det övergripande ansvaret för polisens personsäkerhetsarbete. Detta bedrivs av en särskild enhet inom Rikskriminalpolisen, även om det finns en funktion vid Säkerhetspolisen för personsäkerhetsarbete inom dess verksamhetsområde. Säkerhetspolisen påtalar inget behov av en sådan ändring som Polismyndigheten i Jämtland aktualiserar. Regeringen ser inte heller något sådant behov.

6.6.3 Lagen om omhändertagande av berusade personer m.m.

Regeringens förslag: I lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. ska det förtydligas att om en person med laga stöd har omhändertagits av någon annan myndighet ansvarar den myndigheten för vissa uppgifter enligt lagen som annars åligger Polismyndigheten.

Kommitténs förslag: Kommittén behandlar inte frågan.

Remissinstanserna: *Försvarsmakten* påpekar att militärpolisen med stöd av 11 § förordningen (1980:123) med reglemente för militärpolisen tillämpar lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. och att den ändring kommittén föreslår i 7 § lagen är betänkelig.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 11 § förordningen med reglemente för militärpolisen (militärpolisförordningen) är en militärpolisman, när han fullgör uppgifter enligt 1 § förordningen, att anse som en polisman. Vad som är föreskrivet om polisman gäller då även för militärpolismannen. *Försvarsmakten* anser att vad som gäller i fråga om ”polisen” då även gäller för en militärpolisman. Däremot finns det, som *Försvarsmakten* påpekar, inte någon reglering som innebär att uppgifter som i en författning som reglerar en polismanns uppgifter och som har ålagts polismyndigheten automatiskt blir tillämplig på *Försvarsmakten*. Om någon uppgift ska gälla för *Försvarsmakten* bör detta enligt regeringens mening i så fall tydligt framgå.

Försvarsmakten är kritisk mot att ordet polisen i 7 § lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. ska ersättas med Polismyndigheten. Syftet med ändringarna i lagen är inte att åstadkomma någon ändring i de arbetsuppgifter som ankommer på andra myndigheter än Polismyndigheten. Mot den bakgrunden anser regeringen att det lämpligaste är att i 4 § lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. förtydliga vilket ansvar en annan myndighet, vars tjänstemän med laga stöd gjort ett omhändertagande enligt lagen, har för den omhändertagne.

6.6.4 Lagen om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning

Regeringens förslag: Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ges rätt att begära stöd enligt lagen om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning. Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen ska höra den andra myndigheten innan regeringens medgivande till stöd av *Försvarsmakten* begärs.

Kommitténs förslag överensstämmer delvis med regeringens. Kommittén föreslår att Polismyndigheten får begära stöd enligt lagen om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning och att Polismyndigheten ska höra Säkerhetspolisen innan regeringens medgivande till sådant stöd inhämtas.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslaget i denna del. *Försvarsmakten* anser att det föreslagna kravet att Polismyndigheten ska höra Säkerhetspolisen innan regeringens medgivande

begärs bör kombineras med ett undantag för brådskande fall. *Säkerhetspolisen* anser, med hänsyn till att Säkerhetspolisen har till uppdrag att leda och bedriva polisverksamhet när det gäller terrorismbekämpning, att även Säkerhetspolisen ska kunna begära stöd från Försvarmakten för att utföra detta uppdrag. Vidare anser Säkerhetspolisen att det bör klargöras hur föreskriftsrätten i lagen förhåller sig till den föreslagna föreskriftsrätten i Säkerhetspolisens instruktion.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande reglering

Lagen (2006:343) om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning innehåller bestämmelser om insatser av Försvarmakten som kan innebära användning av våld eller tvång mot enskilda. Enligt 1 § lagen får Rikspolisstyrelsen begära sådant stöd om stödet behövs för att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, ingripandet kräver resurser av särskilt slag som polisen inte har tillgång till och regeringen har lämnat sitt medgivande. Regeringens medgivande behövs inte i sådana brådskande fall som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. Rikspolisstyrelsen ska omedelbart underrätta regeringen om stöd har begärts utan regeringens medgivande. Därefter ska regeringen pröva om beslutet att begära stöd ska undanröjas eller bestå.

Säkerhetspolisen, som i dag ingår i Rikspolisstyrelsen, har enligt sin instruktion ansvaret för att leda och bedriva viss polisverksamhet, bl.a. terrorismbekämpning. Säkerhetspolisen har dock inte samma inriktning på operativa insatser på fältet som den övriga polisen. Sådana ingripanden är i första hand en uppgift för polismyndigheterna. I den nya organisationen kommer polismyndigheterna och de delar av Rikspolisstyrelsen som inte utgörs av Säkerhetspolisen att ingå i den nya Polismyndigheten medan Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet. I en organisation med två polisiära myndigheter, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, uppstår frågan om båda myndigheterna ska ges möjlighet att begära Försvarmaktens stöd enligt lagen eller bara en av dem.

Av förarbetena till lagen framgår att Rikspolisstyrelsen valts till behörig myndighet därför att en begäran om stöd som avser vålds- och tvångsbefogenheter av detta slag bör göras på en så hög nivå som möjligt inom polisorganisationen. Vidare framhålls att det inte bör komma i fråga att Rikspolisstyrelsen delegerar sin beslutanderätt till enskilda polismyndigheter (prop. 2005/06:111 s. 40). Dessa överväganden har samma giltighet i den nya organisationen. Regeringen anser att beslut av detta slag även i den nya organisationen ska fattas på hög nivå.

Både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen får begära stöd

Kommittén gör bedömningen att endast Polismyndigheten ska ha rätt att begära stöd enligt lagen. De huvudsakliga skälen för detta är att frågan om Försvarmaktens medverkan är avsedd att aktualiseras i operativa polisinsatser och att det är Polismyndigheten som ska svara för dessa. Möjligen kan det enligt kommittén undantagsvis förekomma att frågan

om Försvarsmaktens medverkan aktualiseras på ett så tidigt stadium i Säkerhetspolisens handläggning att polisen i övrigt ännu inte blivit engagerad i ärendet. Kommittén anser dock att det inte bör förekomma två parallella polisiära beställare och att Polismyndigheten även i dessa fall bör vara den myndighet som ska begära stöd av Försvarsmakten.

Som kommittén föreslår bör Polismyndigheten ges rätt att begära stöd enligt lagen. Med hänsyn till de överväganden som gjordes när lagen infördes anser regeringen att det bör författningsregleras på vilken nivå inom Polismyndigheten som beslut om att begära stöd från Försvarsmakten ska fattas. Detta kan göras i den till lagen tillhörande förordningen.

Även om Polismyndigheten på samma sätt som i dag kommer att ha huvudansvaret för operativa polisinsatser på fältet kan det finnas situationer där frågan om Försvarsmaktens medverkan aktualiseras i Säkerhetspolisens verksamhet samtidigt som Polismyndigheten inte hunnit bli engagerad i ärendet. Ombildningen av Säkerhetspolisen till en fristående myndighet med uppgift att leda och bedriva polisverksamhet som avser terrorismbekämpning, medför enligt regeringens mening att även Säkerhetspolisen bör kunna begära Försvarsmaktens stöd enligt lagen. Av samma skäl som när det gäller Polismyndigheten anser regeringen att det bör författningsregleras på vilken nivå inom Säkerhetspolisens organisation denna befogenhet får utövas, dvs. vem inom organisationen som har rätt att fatta beslut om att begära stöd av Försvarsmakten. Detta kan göras i den till lagen tillhörande förordningen.

Polismyndigheten bör, som kommittén föreslagit, höra Säkerhetspolisen innan regeringens medgivande om stöd från Försvarsmakten begärs. Med hänsyn till att regeringen föreslår att även Säkerhetspolisen ska ges möjlighet att begära stöd enligt lagen bör Säkerhetspolisen på motsvarande sätt höra Polismyndigheten innan den begär regeringens medgivande till att begära stöd från Försvarsmakten.

Försvarsmakten anser att Polismyndigheten inte ska behöva höra Säkerhetspolisen i brådskande fall. När det gäller den frågan bör det framhållas att bestämmelsen om samråd gäller *innan* regeringens medgivande begärs. Samrådskravet gäller alltså inte i brådskande fall utan endast i de situationer där någon av myndigheterna avser att till regeringen ge in en begäran om medgivande. I brådskande fall fattas beslut utan föregående medgivande av regeringen. Då beslutar berörd myndighet självständigt om stöd ska begäras. Därmed behövs inget sådant undantag som Försvarsmakten efterfrågar. Om stöd begärs i ett brådskande fall bör, på samma sätt som i dag, myndigheten omedelbart därefter underrätta regeringen, som då ska pröva om beslutet att begära stöd ska undanröjas eller bestå. Den myndighet som har begärt stödet bör då även omgående underrätta den andra myndigheten.

6.6.5 Lagen om ordningsvakter, växellagen m.m.

Regeringens förslag: I lagen om ordningsvakter upphävs förbudet mot att förordna den som har fyllt 65 år som ordningsvakt.

Polisens roll vid protest enligt växellagen upphör.

Uppräkningen i lagen om särskild utlänningskontroll av vilka bestämmelser i utlänningslagen som ska tillämpas kompletteras med ytterligare en hänvisning till den lagen.

Kommitténs förslag: Kommittén behandlar inte frågorna.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* framför, i anslutning till kommitténs förslag om ändringar i lagen (1980:578) om ordningsvakter, att den övre åldersgränsen på 65 år för förordnande som ordningsvakt bör tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian innehåller dock inget förslag om att upphäva den övre åldersgränsen för förordnande som ordningsvakt.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt över förslagen i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Den övre åldersgränsen i lagen om ordningsvakter tas bort

Polisorganisationskommittén föreslår de ändringar i lagen (1980:578) om ordningsvakter som krävs för anpassningen till den nya polisorganisationen. I sitt remissvar påtalar *Rikspolisstyrelsen* att förbudet i 4 § lagen mot att förordna någon som är över 65 år som ordningsvakt bör upphävas. Som skäl för detta anför styrelsen att eftersom det finns krav på lämplighet kopplat till fysik och kompetens som omprövas vart tredje år behövs inte någon övre åldersgräns.

Både den nedre och den övre åldersgränsen för förordnande av ordningsvakter har funnits sedan lagen om ordningsvakter infördes. I lagstiftningsärendet motsatte sig departementschefen önskemålen från några remissinstanser att sätta den övre åldersgränsen vid 60 år. Han framhöll att om det fanns tveksamhet med hänsyn till vederbörandes ålder borde förordnandet begränsas till kortare tid än den normala treårsperioden (prop. 1979/80:122 s. 35).

Diskrimineringslagen (2008:567) har nyligen ändrats på det sättet att skyddet mot diskriminering på grund av ålder har utvidgats till fler samhällsområden än tidigare. Diskriminering på grund av ålder har förbjudits även inom områdena varor, tjänster och bostäder, allmän sammankomst och offentlig tillställning, hälso- och sjukvården, socialtjänsten, socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen, studiestöd och offentlig anställning (prop. 2011/12:159).

Regeringen vill framhålla att ett utvidgat skydd mot åldersdiskriminering är en prioriterad fråga. I förarbetena till den senaste ändringen i diskrimineringslagen som rör frågan slog regeringen fast att utgångspunkten bör vara att den enskilde ska bemötas utifrån sina särskilda förutsättningar och inte utifrån sin ålder (prop. 2011/12:159 s. 31). Som *Rikspolisstyrelsen* påpekar kan frågan om en person har de kvalifikationer som krävs beaktas inom ramen för en bedömning av vilka fysiska krav och vilka kompetenskrav ett sådant förordnande kräver. Som ett led

i arbetet med att minska åldersdiskrimineringen bör därför den nuvarande övre åldersgränsen för förordnande som ordningsvakt upphävas. När det gäller den nedre åldersgränsen bör däremot inga förändringar göras, eftersom ett uppdrag som ordningsvakt förutsätter viss mognad och livsfarenhet.

Regeringen anser att det är angeläget att ändringen i 4 § lagen om ordningsvakter, som inte har något direkt samband med polisens omorganisation, genomförs så snart som möjligt. Den bör därför träda i kraft redan den 1 juli 2014.

Ändring i växellagen

En växel är en fordringshandling som är skriven på visst, i växellagen (1932:130) närmare angivet, sätt. En vägran att godkänna eller infria en växel ska enligt 44 § växellagen styrkas genom en av offentlig myndighet upprättad handling (protest för uteblivet godkännande eller bristande betalning). Protest ska ske inom viss tid och på visst sätt. Protest ska enligt 88 § växellagen tas upp av Kronofogdemyndigheten, en särskild förrättningsman som länsstyrelsen förordnar eller av notarius publicus. Protest för utebliven accept ska tas upp där växelbetalaren har sin hemvist och protest för utebliven betalning på växelns betalningsort.

I 88–92 §§ växellagen finns bestämmelser om protest. Enligt 89 § ska protesten, om inte annat har överenskommit, tas upp mellan klockan 9 och 19 hos den protesten gäller. Detta ska ske i hans eller hennes affärslokal eller, om han eller hon inte har någon sådan på orten, i hans eller hennes bostad. Om den som protesten gäller inte påträffas, får protesten i stället tas upp vid affärslokalen eller bostaden. Om denna inte är känd, och förrättningsmannen inte heller kan få uppgift om den hos ”ortens polismyndighet”, ska detta anmärkas i protesten. Bestämmelsen bör ses mot bakgrund av att växelprotest enligt 88 § växellagen i dess lydelse år 1932 skulle verkställas av bl.a. landsfiskalen på orten. Eftersom landsfiskalen hade uppgifter som både polischef, åklagare och utmättningsman var det naturligt att förrättningsmannen skulle vända sig till polismyndigheten på orten för att få upplysningar om den person som eftersöktes. Den personkännedom som polisen besatt när polisdistrikten var mycket små finns inte numera. I dagens samhälle spelar bl.a. tillgången till offentliga uppgifter hos Skatteverket och andra myndigheter en betydligt viktigare roll än möjligheten att begära upplysningar från polismyndigheten. Regeringen delar promemorians bedömning att bestämmelsen är närmast obsolet och bör upphävas.

Lagen om särskild utlänningskontroll

I lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll (LSU) finns bestämmelser om att en utlänning får utvisas ur landet enligt lagen, om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet, eller om det med hänsyn till vad som är känt om utlänningens tidigare verksamhet och övriga omständigheter kan befaras att han eller hon kommer att begå eller medverka till terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott.

Lagen innehåller regler om utvisning av sådana utlänningar som bedöms som farliga med hänsyn till risken för terroristhandlingar (se prop.

1990/91:118 s. 30). Den syftar också till att skapa utrymme för kontroll i de fall där sådana utläningar av asylrättsliga skäl ändå måste beredas en fristad här i landet. Lagen hänvisar i stor utsträckning till de bestämmelser som finns i utlänningslagen (2005:716), och som gäller för alla utländska medborgare, men innehåller de särbestämmelser som ansetts nödvändiga för de särskilda syften som LSU ska tillgodose.

I 5 § LSU finns en uttömmande uppräkningslista av de bestämmelser i utlänningslagen som i tillämpliga delar gäller i ärenden enligt LSU. Uppräkningen har justerats vid ett stort antal tillfällen, framför allt i samband med olika ändringar i utlänningslagen.

I 6 kap. 3 § utlänningslagen föreskrivs att arbetstillstånd får ges till en utlänningsperson som har tidsbegränsat uppehållstillstånd, om inte skäl som är hänförliga till syftet med uppehållstillståndet talar mot detta. I förarbetena pekas på att det finns flera former av tidsbegränsade uppehållstillstånd där något arbetstillstånd inte brukar beviljas och inte heller i framtiden ska meddelas. Som exempel på sådana situationer nämns att uppehållstillstånd har beviljats för tillfälligt besök hos släktingar eller att det har beviljats för studier eller på grund av sjukdom (prop. 2004/05:170 s. 212). Det är således inte självklart att en utlänningsperson som har fått ett tidsbegränsat uppehållstillstånd också bör meddelas arbetstillstånd.

I sin nuvarande lydelse hänvisar LSU inte till reglerna om arbetstillstånd. Det är därför tveksamt om Migrationsverket har möjlighet att bevilja arbetstillstånd för en person som omfattas av lagens bestämmelser men som ändå av något skäl bör få stanna i Sverige. Detta framstår som en brist, eftersom även sådana personer måste ha möjlighet att försörja sig och eventuella anhöriga. Eftersom det är en lucka i regleringen att hänvisning inte görs till utlänningslagens regler om arbetstillstånd bör, som föreslås i promemorian, ett tillägg göras i 5 § LSU så att även reglerna om arbetstillstånd i 6 kap. 3 § utlänningslagen om arbetstillstånd blir tillämpliga.

7 Ärendehandläggning och överklagande

7.1 Handläggning av förvaltningsärenden

Begreppet polismyndighet förekommer som tidigare nämnts i ett mycket stort antal författningar. I många författningar är det geografiskt preciserat genom att det i författningstexten exempelvis kan stå ”närmaste polismyndighet”, ”ortens polismyndighet”, ”närmast berörd polismyndighet”, eller ”polismyndigheten på den ort...”. I den nya Polismyndigheten är en sådan precisering inte längre möjlig. Frågan blir då i vilken omfattning en författningsreglerad precisering på nivån under myndighetsnivån behövs i fortsättningen. Valet står mellan att avstå från att i författning precisera vilken enhet inom Polismyndigheten som avses eller att knyta preciseringsreglerna till något annat geografiskt begrepp, exempelvis län eller polisregion. I ett fall har regeringen föreslagit den sistnämnda lösningen, se avsnitt 6.2. De författningar som är aktuella är av två slag. Det är dels fråga om författningsbestämmelser som avser förhållandet inom polisen

eller mellan polisen och andra myndigheter vilka behandlas i avsnitt 7.1.1, dels handlingsregler för enskilda, exempelvis bestämmelser var en ansökan ska ges in, vilka behandlas i avsnitt 7.1.2.

7.1.1 Behövs det regler som styr handläggningen inom Polismyndigheten?

Regeringens bedömning: Några särskilda regler som anger var en fråga ska handläggas inom Polismyndigheten behövs som regel inte. Polismyndigheten bör själv avgöra vilken organisationsenhet som ska ha en viss uppgift. Det bör inte införas några särskilda regler för var inom myndigheten en framställning om handräckning ska göras. Den som begär handräckning får vända sig till Polismyndigheten.

Regeringens förslag: Preciseringar av var en fråga ska handläggas ska tas bort.

Kommitténs bedömning och förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt i denna del. *Malmö tingsrätt* anser det olämpligt att beträffande handräckning helt förlita sig på fast praxis. *Förvaltningsrätten i Malmö* understryker vikten av det inte råder någon oklarhet om vilken enhet eller avdelning inom den nya Polismyndigheten som har ansvar för handräckningsärenden.

Skälen för regeringens bedömning och förslag

Polismyndigheten bestämmer vilken organisationsenhet som ska ha en viss uppgift

När det gäller de författningsbestämmelser som avser förhållandet inom polisorganisationen eller mellan polisen och andra myndigheter anser regeringen, som framgår av avsnitt 4.4, att de bör utformas så att de ger den nya myndighetsledningen stor frihet att forma en organisation som är den mest rationella. Det bör därför som regel överlämnas till Polismyndigheten att avgöra vilken organisationsenhet som ska ha en viss uppgift. I flertalet av de författningar som i dag innehåller ett preciserat polismyndighetsbegrepp är det därför tillräckligt att ersätta detta med endast Polismyndigheten. Det får sedan bli en uppgift för Polismyndighetens ledning att i arbetsordningen eller i annan form besluta om vilken nivå eller organisationsenhet inom myndigheten som ska utföra arbetsuppgiften.

I konsekvens med ställningstagandet att Polismyndigheten själv bestämmer vilken organisationsenhet som ska ha en viss uppgift bör de bestämmelser som i dag pekar ut vilken myndighet som är behörig, exempelvis ”polismyndigheten i den ort...” ändras. Polismyndigheten bör, enligt den huvudprincip som anges i avsnitt 6.2, pekas ut som ansvarig för uppgiften.

Särskilt om handräckning

En rad författningar ålägger polismyndigheterna att på olika sätt hjälpa andra myndigheter i deras verksamhet, s.k. handräckning. Transport av

personer, hämtning till förhandling, hjälp med att få tillgång till lokaler och närvaro vid förrättningar är exempel på sådan handräckning som polisen ansvarar för. Endast ett fåtal av de författningar som innehåller handräckningsregler anger var handräckning ska begäras. I de flesta författningar föreskrivs enbart att detta ska göras hos polismyndigheten. Enligt praxis görs en framställning om handräckning hos den polismyndighet inom vars distrikt den person, den lokal eller det föremål som handräckningen avser befinner sig.

Regeringen anser, i likhet med kommittén, att dagens praxis utan svårighet kan tillämpas även inom den nya Polismyndigheten. Liksom hittills kan alltså den som begär handräckning vända sig till Polismyndigheten, om den finns på den aktuella orten, eller till närmaste polisenhet. Det blir en intern fråga för Polismyndigheten att avgöra vilken polisiär enhet som ska verkställa handräckningen. *Malmö tingsrätt* anser, utan att närmare motivera detta, att det är olämpligt att förlita sig på den praxis som finns. Eftersom dagens reglering fungerar, och en myndighet som vill ha handräckning kommer att kunna vända sig till närmaste enhet inom Polismyndigheten, ser regeringen inget behov av att komplettera reglerna om handräckning. Det är dock som *Förvaltningsrätten i Malmö* påpekar viktigt att Polismyndigheten redan när den inleder sin verksamhet har en tydligt utmejslad organisation så att den myndighet som begär handräckning vet vart den bör vända sig. Detta är dock i första hand en informationsfråga.

I vissa handräckningsbestämmelser anges att polisen, och inte polismyndigheten, är skyldig att lämna handräckning. Med hänsyn till att begreppet polisen innefattar såväl Polismyndigheten som Säkerhetspolisen är det nödvändigt att ersätta detta, eftersom handräckning är en arbetsuppgift som enbart Polismyndigheten ska utföra. Som föreslagits i avsnitt 6.1 bör begreppen polisen och polis ersättas med Polismyndigheten i de författningar om handräckning där de förekommer.

7.1.2 Ska det anges var en ansökan ska göras?

Regeringens bedömning: Det bör inte styras i lag eller förordning var inom Polismyndigheten en ansökan eller anmälan ska göras.

Kommitténs förslag överensstämmer delvis med regeringens. Kommittén föreslår att det i de lagar där det i dag finns en regel om att ansökan eller anmälan ska göras på viss ort ska anges inom vilket län den enskilde ska vidta åtgärden eller göra anmälan. Kommittén föreslår också att det ska införas en regel i ordningslagen som innebär att en ansökan om tillstånd eller anmälan om en allmän sammankomst eller offentlig tillställning ska göras i det län där sammankomsten eller tillställningen ska anordnas.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser är kritiska till kommitténs förslag i denna del och anser att en anmälan eller en ansökan från en enskild ska kunna göras var som helst i landet. Till dessa hör bl.a. *Rikspolisstyrelsen, Polismyndigheten i Västernorrlands län, Polismyndigheten i Hallands län, Polismyndigheten i Norrbotten, Polismyndigheten i Värmland och Polismyndigheten i Örebro län. Rikspolisstyrelsen fram-*

håller att det skulle underlätta för allmänheten att bara behöva vända sig till "Polismyndigheten" och att styrning av servicenivå och tillgänglighet hos den nya Polismyndigheten kan ske på annat sätt än genom författning.

Polismyndigheten på Gotland och i Stockholm samt Polismyndigheten i Östergötlands län tillstyrker kommitténs förslag.

Skälen för regeringens bedömning

Ansökningar ges in till Polismyndigheten utan geografisk precisering

Ett huvudsyfte med omorganisationen av polisen är, som redovisas i avsnitt 4.1, att åstadkomma en effektivare handläggning av de uppgifter som ankommer på polisen. Polisen handlägger årligen ett mycket stort antal förvaltningsärenden. Som exempel kan nämnas vapenärendena som uppgår till ca 120 000 per år. Antalet passärenden är betydligt högre. Även vissa andra förvaltningsärenden uppgår till betydande antal, t.ex. ärenden enligt ordningslagen. Ett viktigt inslag i den nya organisationen är att Polismyndigheten själv ska kunna bestämma var uppgifter bör handläggas med hänsyn tagen till framför allt effektivitet, behovet av lokalkännedom, kravet på service gentemot allmänheten och behovet av personlig kontakt under handläggningen. En sammanhållen polismyndighet skapar helt andra förutsättningar för att koncentrera handläggningen av ärenden som kräver särskild kompetens än dagens organisation.

Kommittén föreslår att det i författningsbestämmelser som innehåller handlingsregler för enskilda, exempelvis regler om var en ansökan ska göras, ska anges i vilket län en ansökan eller anmälan ska göras. Kommitténs ställningstagande baseras i huvudsak på att vissa ärendegrupper har en sådan lokal koppling att de bäst avgörs lokalt, att handlingsregler som avser enskilda ska vara så tydligt utformade att det inte råder något tvivel om var en förpliktelse ska fullgöras och att det ska vara enkelt att avgöra om den enskilde har uppfyllt sina förpliktelser. Kommittén framhåller också att polisens nuvarande ärendehanteringssystem inte medger en nationell hantering av samtliga ärendegrupper och att statsmakterna inte helt bör frånhända sig möjligheten att styra servicenivå och tillgänglighet hos den nya Polismyndigheten.

Mot bakgrund av att Polismyndigheten själv ska få bestämma sin organisation och därmed också var olika ärendetyper ska handläggas bör enligt regeringens mening bestämmelser om var en ansökan eller anmälan ska göras införas endast i de fall där det finns särskilda skäl för detta. Om det finns behov av lokal kännedom för beslutsfattande och ärendehantering får det förutsättas att handläggningen i största möjliga utsträckning kommer att äga rum där denna kännedom finns, d.v.s. inom respektive län eller region, eller att myndigheten ser till att nödvändig information inhämtas på annat sätt.

I motsats till kommittén kan regeringen inte heller se att det skulle innebära några direkta fördelar för enskilda att det läggs fast i lag att en ansökan om exempelvis vapentillstånd ska göras i ett visst län. Den omständigheten att ett flertal av Polismyndighetens mest frekventa ärendetyper (bl.a. vapenärenden och ärenden enligt ordningslagen) redan i dag, som *Polismyndigheten i Värmland* och *Polismyndigheten i Örebro län*

påpekar, kommer in som inskannade dokument via internet tyder på att allmänheten redan nu ser fördelar med att kunna kontakta polisen utan geografiska begränsningar. Genom att förbättra kontaktpunkterna gentemot allmänheten kan Polismyndigheten öka medborgarnas möjligheter att få snabb service. Mot denna bakgrund delar regeringen den bedömning som görs av ett flertal remissinstanser, bland dem *Rikspolisstyrelsen*, att en ansökan eller en anmälan bör få göras var som helst i landet. Regeringen anser därför till skillnad från kommittén att några regler som geografiskt styr var en ansökan eller anmälan ska göras inte bör införas.

Regeringen finner inte heller skäl att, som kommittén föreslår, författningsreglera den praxis som tillämpas för ordningslagen (1993:1617), där ansökan i dag görs på den ort där den tillställning, sammankomst etc. som ansökan gäller är avsedd att äga rum.

Detta innebär att i flertalet av de författningar som reglerar förvaltningsärenden och som innehåller polismyndighetsbegrepp ska dessa ersättas med enbart Polismyndigheten enligt den huvudprincip som regeringen angett i avsnitt 6.2. Detta gäller även om begreppen är närmare preciserade.

Möjligheterna att söka pass och lämna in hittegods

Passlagen (1978:302) och lagen (1938:121) om hittegods är båda utformade så att varje polismyndighet är skyldig att handlägga passärenden och hittegodsärenden. Det finns därmed inget behov av att ändra dessa lagar med anledning av omorganisationen. I passlagen bör det alltså anges att Polismyndigheten är passmyndighet inom riket och i hittegods-lagen att hittegods ska lämnas till Polismyndigheten. Som regeringen tidigare framhållit får det förhållandet att endast Polismyndigheten pekas ut i författning och att Polismyndigheten själv får bestämma sin organisation inte leda till en försämring av enskildas möjligheter att vid behov kunna ha direktkontakt med polisen. Detta är givetvis särskilt viktigt i ärenden där den enskilde är förpliktad att inställa sig personligen hos myndigheten. Regeringen förutsätter att Polismyndigheten även i framtiden upprätthåller en hög servicenivå som ger den enskilde möjlighet att ansöka om pass eller lämna in hittegods på tillräckligt många platser i landet.

7.2 Anmälningsskyldighet i förvaltningsärenden

Regeringens förslag: Bestämmelsen om anmälningsskyldighet i utlänningslagen ändras på så sätt att skyldigheten ska fullgöras hos Polismyndigheten på den ort som anges i beslutet. När det gäller anmälningsskyldighet enligt lagen om särskild utlänningskontroll ska beslutsfattaren i beslutet ange omfattningen av anmälningsskyldigheten men får uppdra åt Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten att utforma de närmare villkoren för hur den ska fullgöras.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kommittén föreslår inte någon särreglering för anmälningsskyldighet enligt lagen om särskild utlänningskontroll.

Remissinstanserna yttrar sig inte över förslagen i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I 10 kap. 8 § utlänningslagen (2005:716) anges att uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos polismyndigheten på orten eller hos Migrationsverket. I 11 § första stycket lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll föreskrivs att den myndighet som beslutar om utvisning enligt den lagen får besluta att utlänningen på vissa tider ska anmäla sig hos en polismyndighet (anmälningsplikt).

Med anmälningsskyldighet (eller anmälningsplikt) avses en skyldighet att vid vissa tider anmäla sig hos en anvisad polismyndighet. För att skyldigheten ska fylla sin funktion – att avhålla utlänningen från att lämna orten – måste platsen där anmälningsskyldigheten ska fullgöras preciseras. I den framtida organisationen kommer det att vara Polismyndigheten som ska administrera olika former av anmälningsskyldighet. Det räcker dock inte att ange att anmälningsskyldighet ska fullgöras hos Polismyndigheten när den får nationellt ansvar, eftersom den som åläggs anmälningsskyldighet då kan fullgöra skyldigheten var som helst i landet. För att uppnå syftena med regleringen måste därför reglerna om sådan skyldighet ändras. När det gäller utlänningslagen är den lämpligaste lösningen den som kommittén föreslår, nämligen att det bör föreskrivas att den som beslutar om anmälningsskyldighet i beslutet ska ange på vilken ort utlänningen ska anmäla sig för att fullgöra skyldigheten. Detta kommer även att träffa Migrationsverkets beslut om anmälningsskyldighet. Regeringen ser inga nackdelar med detta. När det gäller lagen om särskild utlänningskontroll bör regleringen anpassas till att även regeringen fattar beslut enligt lagen. Av det skälet bör regeln om anmälningsplikt utformas så att beslutsfattaren alltid ska ange vilken omfattning anmälningsplikten ska ha, men det bör också ges möjlighet att uppdra åt Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten att utforma de närmare villkoren för hur anmälningsplikten ska fullgöras, t.ex. på vilken polisstation och vid vilka tidpunkter. I båda lagarna bör ordet polismyndighet ersättas med Polismyndigheten.

7.3 Anmälningsskyldighet enligt rättegångsbalken

<p>Regeringens förslag: Anmälningsskyldighet enligt 25 kap. rättegångsbalken ska fullgöras hos Polismyndigheten på den ort som anges i beslutet.</p>

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: I brottmålsprocessen finns det endast ett fåtal forumregler som direkt berör polisverksamheten. Detta beror bl.a. på att det normalt är åklagare, förundersökningsledare eller polisman – inte myndigheter – som pekas ut som behöriga och att de generella reglerna om brottmålsforum i 19 kap. rättegångsbalken avgör var en fråga ska handläggas. Därför kräver omorganisationen av polisen inte några omfattande författningsändringar i brottmålsprocessen.

I 25 kap. 1 § rättegångsbalken föreskrivs en möjlighet att meddela någon som är skäligen misstänkt för brott på vilket fängelse kan följa reseförbud eller anmälningsskyldighet, om det inte finns skäl att anhålla eller häkta honom eller henne. Syftet med bestämmelsen är att det ska finnas mindre ingripande alternativ än frihetsberövande för att säkra lagföring eller verkställighet. Anmälningsskyldighet, som både utgör ett självständigt tvångsmedel enligt rättegångsbalken och som kan föreskrivas villkor vid beslut om reseförbud, fyller den funktionen. Med anmälningsskyldighet avses en skyldighet att vid vissa tider anmäla sig hos en anvisad polismyndighet. För att anmälningsskyldighet enligt rättegångsbalken ska fylla sin funktion – att avhålla den misstänkte från att lämna orten – måste platsen där anmälningsskyldigheten ska fullgöras preciseras. I den framtida organisationen kommer det, som nyss nämnts, att vara Polismyndigheten, ska administrera anmälningsskyldighet. Av samma skäl som angetts när det gäller anmälningsskyldighet enligt utlänningslagen räcker det dock inte att ange att anmälningsskyldigheten enligt rättegångsbalken ska fullgöras hos Polismyndigheten när den får nationellt ansvar, eftersom den som åläggs anmälningsskyldighet då kan fullgöra skyldigheten var som helst i landet. För att uppnå syftena med regleringen måste därför regeln om anmälningsskyldighet i 25 kap. 1 § rättegångsbalken ändras. Den lämpligaste lösningen är den som kommittén föreslår, nämligen att den som beslutar om anmälningsskyldighet i beslutet ska ange på vilken ort den misstänkte ska anmäla sig för att fullgöra skyldigheten. I praktiken innebär detta inte någon förändring för rätten eller för åklagare, eftersom de redan i dag i beslut om reseförbud och anmälningsskyldighet anger på vilket sätt, dvs. när och var, skyldigheten ska fullgöras.

7.4 Behörig domstol vid överklaganden

7.4.1 Behovet av särskilda forumregler vid överklagande till allmän förvaltningsdomstol

Regeringens bedömning: Några ändrade forumregler för överklagande av den nya Polismyndighetens beslut i förvaltningsärenden behövs inte i de flesta fall.

Kommitténs bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Domstolsverket* ställer sig bakom kommitténs bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Forumreglerna vid överklagande av beslut i förvaltningsärenden styrs i stor omfattning av på vilken ort det överklagade beslutet har fattats. Ändringar i reglerna om var ett ärende ska handläggas påverkar således även till vilken domstol det fattade beslutet ska överklagas. De beslut som en polismyndighet fattar överklagas i dag i stor utsträckning enligt huvudregeln i 22 a § förvaltningslagen (1986:223) till allmän förvaltningsdomstol. Enligt forumregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar ska överklagandet prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet

först prövats. I dagens organisation med 21 polismyndigheter innebär regeln att överklagandet prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets den beslutande polismyndigheten finns. I den framtida polisorganisationen anses regeln enligt praxis innebära att det är den beslutande "arbetsenhetens" geografiska placering som avgör var beslutet ska anses vara fattat.

I vissa författningar finns uttryckliga bestämmelser som avviker från huvudregeln i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar. I dessa författningar anges det till vilken instans ett beslut ska överklagas. Överklagande av sekretessbeslut behandlas i avsnitt 7.4.3 och överklagande till länsstyrelsen i avsnitt 7.5.2.

Kommittén föreslår inga ändrade bestämmelser i fråga om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Inte heller regeringen ser, med undantag för vad som anges om vapenlagen i avsnitt 7.4.2, några skäl att ändra gällande forumregler vid överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Det finns dock anledning att närmare utveckla detta ställningstagande när det gäller några lagar.

Enligt 14 kap. 7 a och 9 §§ utlänningslagen (2005:716) ska vissa beslut av en polismyndighet om återreseförbud m.m. överklagas hos migrationsdomstol. Det gäller beslut om omhändertagande av en utlänningsbiljetter samt om förvar och uppsikt. Det finns fyra migrationsdomstolar. Vilka förvaltningsrätter som är migrationsdomstolar och hur domkretsarna ser ut framgår av förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. I förarbetena till den nya instans- och processordningen för migrationsmål uttalades att bestämmelserna om domstolarna och förfarandet i dessa i så stor utsträckning som möjligt bör stämma överens med vad som i allmänhet gäller för länsrätt och kammarrätt. I enlighet med detta tillämpas forumregeln i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar så att behörig domstol är den migrationsdomstol inom vars domkrets beslutet först har fattats. För Polismyndigheten innebär regeln att det är den beslutande "arbetsenhetens" placering som blir avgörande för vilken domstol som är behörig.

Enligt 6 § lagen (1985:206) om viten ska ansökan om utdömande av vite göras hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen. När en myndighet omfattar flera län har bestämmelsen i praxis tolkats så att myndigheten anses belägen endast i det län där myndighetens säte ("huvudkontor") finns. Denna tolkning kan i den nya polisorganisationen medföra att samtliga mål om utdömande av viten som har beslutats av Polismyndigheten kommer att handläggas av Förvaltningsrätten i Stockholm. Med hänsyn till att dessa ärenden är mycket ovanliga ser dock kommittén inga större olägenheter med detta. Regeringen gör samma bedömning som kommittén.

Även om det i de allra flesta fall inte behövs några ändrade forumregler för överklagande av förvaltningsärenden finns det dock undantag.

7.4.2 Ny forumregel i vapenlagen

Regeringens förslag: Behörig förvaltningsrätt i ärenden enligt vapenlagen som överklagas av en fysisk person ska vara den förvaltningsrätt inom vars domkrets han eller hon var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Om han eller hon inte var folkbokförd i Sverige är den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades behörig. En juridisk person ska överklaga beslut enligt vapenlagen till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades.

Kommitténs förslag: Kommittén lämnar inget förslag till ny forumregel i vapenlagen.

Remissinstanserna: *Domstolsverket* påpekar att målfördelningen mellan de allmänna förvaltningsdomstolarna kommer att påverkas beroende på om Polismyndigheten koncentrerar vissa typer av beslutsfattande till centrala arbetsenheter eller om beslutsfattandet kommer att spridas ut geografiskt.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian används uttrycket hemortskommun för att avgöra till vilken domstol en fysisk person ska överklaga ärenden enligt vapenlagen. För juridiska personer föreslås att den juridiska personens säte eller huvudkontor ska avgöra till vilken domstol beslutet ska överklagas.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser är positiva till promemorians förslag om en särskild forumregel och tillstyrker eller lämnar det utan invändningar. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att begreppet hemortskommun bör användas genomgående när det gäller fysiska personer. Förvaltningsrätten påpekar också att forumregeln för juridiska personer bör förtydligas. *Justitiekanslern* anser att begreppet hemortskommun kan behöva förtydligas. *Rikspolisstyrelsen* föreslår att begreppet hemortskommun ändras till bosättningsort.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande regler om överklagande

Enligt 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar ska beslut i förvaltningsärenden överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats, om det inte för ett visst slag av mål föreskrivs annat i lag eller förordning. Regleringen utgår således från var det överklagade beslutet har fattats.

I 10 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) föreskrivs att en polismyndighets beslut enligt lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol samt att det krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Eftersom det inte finns någon utpekad domstol gäller huvudregeln i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar. Polismyndigheternas beslut enligt vapenlagen överklagas alltså till den förvaltningsrätt inom vars domkrets den polismyndighet som prövat frågan finns. Eftersom flertalet polismyndigheter omfattar ett län leder den nuvarande regleringen till att den enskilde normalt överklagar beslut enligt vapenlagen till den förvaltningsrätt vars domkrets omfattar hemlandet.

Antalet överklagade ärenden enligt vapenlagstiftningen är relativt stort. Under 2012 inkom 806 ärenden som rörde vapenlagstiftningen till förvaltningsrätterna.

Den nya polisorganisationen ger möjlighet att koncentrera handläggningen av vapenärenden

Utgångspunkten för den nya polisorganisationen är att Polismyndigheten i största möjliga utsträckning själv ska besluta sin organisation. En konsekvens av detta är att handläggningen av förvaltningsärenden som huvudregel inte kommer att styras genom författningsregler. I stället överlämnas det till Polismyndigheten att avgöra var olika typer av ärenden handläggs på det mest effektiva och arbetsbesparande sättet. Denna frihet för myndigheten att själv bestämma över var arbetsuppgifterna ska fullgöras har emellertid den nackdelen att den i vissa fall kan påverka andra myndigheters arbetsbörda. Även enskilda kan komma att påverkas om handläggningen av förvaltningsärenden koncentreras.

När det gäller behovet av ändrade forumregler vid överklagande av förvaltningsärenden framhåller kommittén bl.a. följande (SOU 2012:78 s. 39). Statsmakterna har i olika sammanhang uttalat att förändringar i förvaltningsmyndigheternas organisation så långt det är möjligt inte ska påverka spridningen av målen till förvaltningsrätterna, att forumregler bör utformas så att de leder till en jämn och förutsebar måltillströmning till samtliga förvaltningsrätter och att mål ska handläggas av den domstol som är geografiskt närmast för den enskilde. Som redovisats avgör ”arbetsenhetens placering” i flertalet fall var målen ska handläggas. Det innebär att frågan ska prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets den enhet inom den nya Polismyndigheten finns som har avgjort frågan. Polismyndigheten kommer att själv kunna styra var inom landet en fråga prövas.

Regeringen gör följande bedömning. Eftersom polismyndigheterna handlägger många förvaltningsärenden kan den nya polisorganisationen komma att påverka tillströmningen av mål till förvaltningsrätterna och kammarrätterna beroende på hur Polismyndigheten organiserar sin verksamhet. Redan det förhållandet att alla polismyndigheter slås samman till en myndighet, och att detta sker i syfte att effektivisera polisverksamheten, talar entydigt för att vissa typer av förvaltningsärenden kommer att handläggas på betydligt färre platser än nu. I hur stor utsträckning handläggningen kommer att koncentreras och till vilka platser är i dag okänt, eftersom Polismyndigheten själv avgör detta.

I de fall där handläggningen utmynnar i beslut som inte får överklagas eller där överklagandefrekvensen är mycket låg spelar det mindre roll både för enskilda och för domstolarna var Polismyndighetens handläggning äger rum. Vissa ärendetyper leder dock erfarenhetsmässigt ofta till överklaganden. Hit hör exempelvis beslut enligt vapenlagstiftningen. Som tidigare nämnts rörde det sig om drygt åttahundra mål 2012.

Om Polismyndigheten skulle koncentrera handläggningen av vapenärenden till en eller bara ett fåtal platser i landet kommer, med nuvarande regler, följaktligen överklaganden av denna typ av ärenden att på motsvarande sätt koncentreras till endast någon eller några få förvaltningsrätter.

Överklaganden enligt vapenlagen ska handläggas nära den enskilde

Vapenärenden överklagas i stor utsträckning av enskilda personer. Det leder till negativa konsekvenser för den enskilde om han eller hon skulle få längre avstånd än i dag till den domstol där målet ska prövas, eftersom det inte sällan hålls muntlig förhandling i mål enligt vapenlagstiftningen. En sådan förändring skulle inte heller stå i överensstämmelse med statsmakternas uttalade målsättning att forumreglerna i allmän förvaltningsdomstol bör knyta an till var den enskilde finns och inte till var den beslutande myndigheten finns. Det skulle dessutom strida mot den grundläggande principen att forumreglerna bör utformas så att de leder till en jämn och förutsebar tillströmning av mål till samtliga förvaltningsrätter (se prop. 2012/13:45 s. 86).

Samtidigt är det viktigt att Polismyndigheten kan organisera sig så att verksamheten bedrivs på ett effektivt och rättssäkert sätt. Det kan finnas rationella skäl för att koncentrera handläggningen av vissa ärendetyper som exempelvis ärenden enligt vapenlagen till färre platser än i dag.

Det bästa sättet att behålla den närhet till den överprövande instansen som den enskilde har i dag – samtidigt som Polismyndigheten har full frihet att bestämma var olika ärenden ska handläggas – är att i 10 kap. 1 § vapenlagen precisera till vilken förvaltningsrätt beslut enligt lagen ska överklagas.

Ändringen bör ha som utgångspunkt att den enskilde inte ska drabbas av försämringar på grund av hur Polismyndigheten väljer att organisera sin verksamhet. En myndighet som koncentrerar handläggningen av en viss typ av ärenden till någon eller några få orter får däremot tåla de olägenheter och extrakostnader som det kan innebära att representanter för myndigheten får resa till en avlägset belägen domstol. Inriktningen bör därför vara att den som överklagar ett vapenärende inte bör få längre till den förvaltningsrätt som ska överpröva frågan än vad som är fallet i dag. Genom att de flesta polismyndigheter består av ett län avgörs ärendena normalt i den sökandes hemlän.

I promemorian föreslås att det för en fysisk person bör vara hans eller hennes hemortskommun som avgör till vilken förvaltningsrätt ärendet ska överklagas. Med hemortskommun avses i promemorian folkbokföringskommunen. *Justitiekanslern* påpekar att det i författningstexten eventuellt bör klargöras vad som avses med hemortskommun, eftersom den föreslagna ändringen avviker från definitionen av begreppet i skatteförfarandelagen och socialförsäkringsbalken. *Rikspolisstyrelsen* anför att en vapeninnehavare är skyldig att förvara skjutvapen i godkänt säkerhetskåp som placerats i bostaden, vilket regelmässigt innebär där tillståndshavaren är folkbokförd, och anser därför att begreppet hemortskommun bör ändras till bosättningsort.

Med hänsyn till att reglerna bör vara enkla och tydliga anser regeringen att forumregeln bör knytas till den ort där den klagande var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet. Liknande forumregler finns i bl.a. körkortslagen (1998:488), folkbokföringslagen (1991:481) och lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Det kan inte uteslutas att även personer som inte är folkbokförda i Sverige överklagar beslut enligt vapenlagen. Antalet sådana överklaganden kan antas bli mycket få. Den lämpligaste lösningen är, som föreslås i

promemorian, att sådana beslut får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades.

I promemorian föreslås att juridiska personer ska överklaga beslut enligt vapenlagen till den förvaltningsrätt inom vars domkrets styrelsen har sitt säte eller där huvudkontoret finns. För juridiska personer som inte har styrelse eller utpekad säte föreslås samma regel gälla som för överklaganden av en fysisk person som saknar hemvist i Sverige, nämligen att överklagandet görs till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att den föreslagna forumregeln är otydlig och att det klart bör anges vilken domstol som i första hand ska komma i fråga. Vidare anser förvaltningsrätten att det är oklart vad som gäller om ett företag har huvudkontor men saknar säte eller styrelse. *Rikspolisstyrelsen* anser, med hänsyn till att det är ovanligt att juridiska personer överklagar, att dessa överklaganden med fördel kan styras till en förvaltningsdomstol i Sverige. Regeringen delar remissinstansernas uppfattning att forumregeln för juridiska personer bör förtydligas. Som Rikspolisstyrelsen framhåller är det ovanligt att juridiska personer överklagar beslut av detta slag. Närheten till domstolen, som är viktig för fysiska personer, är inte lika betydelsefull för juridiska personer, särskilt som det kan antas att de flesta ärenden i dessa fall avgörs genom skriftlig handläggning. Med hänsyn till detta och då reglerna bör vara enkla och tydliga bör forumregeln för juridiska personer följa huvudregeln, vilket innebär att beslut som gäller en juridisk person får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet fattades.

Mot bakgrund att det kommer att finnas överklaganden av beslut enligt vapenlagen i förvaltningsdomstolarna som inte är avgjorda när lagändringen träder ikraft och den nya Polismyndigheten inrättas, bör äldre föreskrifter gälla för beslut som har överklagats före ikraftträdandet.

7.4.3 Bör överklagande av sekretessbeslut styras till vissa domstolar?

Regeringens bedömning: Överklagande av Polismyndighetens och Säkerhetspolisens beslut i sekretessärenden bör inte styras till vissa domstolar.

Kommitténs bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Domstolsverket* ställer sig bakom kommitténs bedömning men framhåller att det är angeläget att frågan om flexibla forumregler utreds. *Kammarrätten i Göteborg* anser att det bör övervägas en ändring av forumreglerna för sekretessmål för att inte alla sådana mål ska koncentreras till en domstol. *Polismyndigheten i Jämtlands län* anser att förvaltningsrätternas behörighet bör ändras så att det är den beslutade "arbetsenhetens" placering som avgör forumfrågan.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 6 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) överklagas myndighetsbeslut i fråga om utlämnade av allmän handling till kammarrätt. Enligt 1 § förordningen om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet ska målet prövas av den kammarrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen. Denna formu-

lering innebär att det är placeringen av myndighetens huvudkontor som avgör vilken domstol som är behörig.

Polismyndigheterna fattar årligen ett stort antal beslut i sekretessärenden. Antalet överklaganden är också betydande. Enligt kommittén uppgick antalet överklagade sådana beslut 2011 till 156 ärenden hos de fyra kammarrätterna. Av dessa kom 63 ärenden in till Kammarrätten i Stockholm. Med gällande forumregel kan det förutses att samtliga överklaganden av Polismyndighetens beslut i sekretessärenden kommer att prövas av Kammarrätten i Stockholm. Kommittén gör trots detta bedömningen att det inte finns skäl att föreslå någon avvikande reglering för överklagande av dessa ärenden.

Kammarrätten i Göteborg liksom *Polismyndigheten i Jämtlands län* ifrågasätter lämpligheten i att ett så stort antal sekretessärenden prövas av Kammarrätten i Stockholm. De anser att en ändring av forumregeln för sekretessmål bör övervägas. *Domstolsverket* ställer sig bakom kommitténs bedömning men anser att det bör övervägas om reglerna om överlämnande av mål från behörig förvaltningsdomstol och kammarrätt ska göras mer generösa.

Regeringen har beslutat att utreda frågan om specialisering för skattemål och fortsatt utveckling av förvaltningsprocessen (dir. 2013:49). I direktiven till utredaren anför regeringen bl.a. att frågan om att införa ökade möjligheter att överlämna mål från en behörig domstol bör utredas närmare. Reglerna om överlämnande av mål från en behörig domstol kan behöva göras mer generösa, bl.a. för att en domstol med för tillfället ledig kapacitet ska kunna avlasta en domstol där det råder hög arbetsbelastning. Utredaren ska därför dels överväga behovet av att utöka möjligheterna att överlämna mål mellan domstolar, dels överväga om sådana möjligheter bör vara generella eller förbehållas vissa måltypen och domstolsinstanser. Utredaren ska vidare undersöka om inte även sekretessmålen bör följa den normala instansordningen och överklagas till förvaltningsrätt som första domstolsinstans. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2014.

I avvaktan på eventuella generella förändringar av hur sekretessmål ska handläggas finns det enligt regeringens mening inte skäl att införa några särbestämmelser för överklagande av sekretessbeslut fattade av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen.

7.5 Regler om överklagande

7.5.1 Reglerna om överklagande är inte enhetliga

Polisen avgör årligen ett mycket stort antal förvaltningsärenden. Det finns inte några enhetliga regler för hur enskilda ska överklaga förvaltningsbeslut som fattas inom polisorganisationen. Man kan dock urskilja två huvudlinjer beträffande överklagande av beslut som fattats av den lokala polisorganisationen. Den ena är att besluten överklagas till allmän förvaltningsdomstol och den andra är att det finns en särskild regel som anger till vilken instans besluten ska överklagas, se avsnitt 7.4.1. I de lagar där det finns en särskild överklaganderegler anges det var beslutet ska överklagas. I många fall pekas allmän förvaltningsdomstol ut som

behörig domstol även i dessa regler. Vissa beslut överklagas dock till länsstyrelsen.

Beslut fattade av Rikspolisstyrelsen – i vilken Säkerhetspolisen ingår – överklagas huvudsakligen till allmän förvaltningsdomstol. I förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen finns emellertid en generell regel som innebär att Rikspolisstyrelsens beslut får överklagas till regeringen, om inte något annat följer av en annan bestämmelse än 22 a § förvaltningslagen eller en bestämmelse som hänvisar till förvaltningslagen. Det finns även exempel på andra beslut av styrelsen som får överklagas till regeringen.

Överklaganderegler skiljer sig åt även i andra avseenden än när det gäller överklagandeinstans. Vissa av de beslut som överklagas till länsstyrelsen har denna som slutinstans, medan beslut av länsstyrelsen i andra fall får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I de fall där beslut av länsstyrelsen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol krävs som regel prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten, men inte heller i detta avseende är reglerna enhetliga. Fristen för att överklaga en polismyndighets beslut kan också variera. Denna brist på enhetlighet när det gäller överklagande beror nog främst på att polisens uppgifter är spridda på många olika författningar, av vilka vissa är ålderdomliga och sällan tillämpas.

Vid ett flertal tillfällen, senast i propositionen En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess (prop. 2012/13:45), har regeringen föreslagit förändringar som syftar till mera enhetliga regler när det gäller överklagande inom förvaltningsprocessen. Inför omorganisationen av polisen bör på motsvarande sätt överklaganderegler som avviker från vad som normalt gäller för förvaltningsbeslut ändras.

Ett viktigt skäl för enhetliga regler är att detta underlättar både för den beslutande myndigheten och för den enskilde. Om reglerna skiljer sig åt för olika ärendetyper – och det inte finns något naturligt skäl för en sådan skillnad – finns det bl.a. risk för att felaktiga uppgifter om överklagande kan orsaka den enskilde onödigt besvär och rättsförluster.

Utgångspunkten bör vara att överklaganderegler som avviker från gängse principer bör finnas endast i de fall där detta är motiverat på grund av polisverksamhetens särart eller av något annat särskilt skäl.

7.5.2 Överklagande till länsstyrelsen

Regeringens förslag: Polismyndighetens beslut ska som huvudregel överklagas till allmän förvaltningsdomstol i stället för till länsstyrelsen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller lämnar dem utan invändningar. *Domstolsverket* anför att avsaknaden av uppgift om hur många beslut som överklagas till länsstyrelsen gör det svårt att bedöma hur stor betydelse ändringarna i instansordning får för Sveriges Domstolar. *Kammarrätten i Stockholm* delar uppfattningen att de tillkommande målen till de allmänna förvaltningsdomstolarna inte kommer vara många eller särskilt ofta förekommande men påpekar att de ändå

ökar den totala arbetsbelastningen just av det skälet att de inte förekommer särskilt ofta. *Förvaltningsrätten i Malmö* kan inte se att ändringarna kommer att medföra någon direkt ökad belastning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. *Länsstyrelsen i Västerbotten* anför att de ärenden som föreslås överklagas till förvaltningsrätt är mycket sällsynta.

Skälen för regeringens förslag

Överklagande till länsstyrelsen har historiska rötter

Fram till mitten av 1980-talet var länsstyrelsen högsta polismyndighet i länet. Länsstyrelsen ansvarade dessutom före 1991 för tillsynen över polisverksamheten. Före de omfattande processreformerna i allmän förvaltningsdomstol (bl.a. förskjutningen av tyngdpunkten i prövningen till första instans och införandet av tvåpartsprocess) var det vanligt att beslut som meddelats av en förvaltningsmyndighet först överprövades av länsstyrelsen innan de överklagades till domstol. Detta gällde även vissa beslut av polismyndighet. Länsstyrelsens roll som mellaninstans mellan den beslutsfattande myndigheten och allmän förvaltningsdomstol har dock successivt tagits bort på de flesta områden.

I en del äldre författningar finns det emellertid fortfarande regler om att vissa beslut som fattas inom polisorganisationen ska överklagas till länsstyrelsen. När ett ärende överklagas till länsstyrelsen gäller förvaltningslagens regler om handläggningen, medan en allmän förvaltningsdomstol tillämpar förvaltningsprocesslagen (1971:291). I allmän förvaltningsdomstol har den enskilde större möjligheter att få sin sak prövad vid en muntlig förhandling. Dessutom är den myndighet som först beslutade i saken den enskildes motpart i processen (7 a § förvaltningsprocesslagen). En tvåpartsprocess anses innebära fördelar både för den enskilde och för det allmänna, bl.a. genom att en sådan process ger bättre förutsättningar för att en fråga blir allsidigt belyst. Rätten ska också se till att ett mål blir så utrett som saken kräver och verka för att nödvändig komplettering av utredningen görs. Rätten har även möjlighet att själv hämta in kompletterande utredning (8 § förvaltningsprocesslagen). Regeringen har nyligen föreslagit att rättens utredningsansvar ska förtydligas (prop. 2012/13:45 s. 113). Ett beslut i allmän förvaltningsdomstol får som regel överklagas, men i de flesta fall krävs det prövningstillstånd för ett överklagande till kammarrätten.

Överklagande till allmän förvaltningsdomstol ska vara huvudregeln

Sedan länge har det ansetts att instansordningen ska bygga på en funktionsfördelning mellan beslutsmyndigheter på skilda nivåer. Tyngdpunkten i rättskipningen ska ligga i första instans. Inom det förvaltningsrättsliga området fattar i många fall en förvaltningsmyndighet det första beslutet. Tyngdpunkten inom förvaltningsrätten ligger hos denna förvaltningsmyndighet, som också är skyldig att ompröva sitt beslut när det finns skäl att ändra beslutet (27 § förvaltningslagen). Detta gäller dock endast vissa typer av beslut inom polisorganisationen, eftersom 8–30 §§ förvaltningslagen inte gäller i polisens brottsbekämpande verksamhet.

Reglerna om att beslut av en polismyndighet överklagas till länsstyrelsen har som framgått historiska rötter. Någon systematisk genomgång

har inte gjorts av vilka regler som gäller för överklagande av förvaltningsbeslut inom polisorganisationen, utan det har främst varit i samband med andra lagändringar som frågan om överklagandeinstans har väckts. Reglerna om länsstyrelsen som överklagandeinstans för beslut inom polisorganisationen har på detta sätt successivt ersatts med regler om överklagande till allmän förvaltningsdomstol (se bl.a. prop. 2008/09:227 s. 22).

Det fåtal lagar som föreskriver att en polismyndighets beslut alltjämt överklagas till länsstyrelsen bör som huvudregel ändras så att besluten i stället överklagas till allmän förvaltningsdomstol. De skäl som ursprungligen låg bakom att beslut av en polismyndighet skulle överklagas till länsstyrelsen har inte längre bärkraft, eftersom länsstyrelsens uppgifter när det gäller polisverksamheten i princip har upphört. Vidare innebar den allmänna förvaltningsrättsreformen att man införde ett system där en förvaltningsmyndighets beslut normalt överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Kammarrättens roll är främst att överpröva förvaltningsrättens avgöranden. Högsta förvaltningsdomstolen är sista instans och har som huvuduppgift att skapa vägledning för rättstillämpningen, dvs. att vara prejudikatinstans. Denna instansordning bör enligt regeringens mening gälla även för beslut fattade av Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Något allmänt behov av en mellaninstans mellan dessa myndigheter och allmän förvaltningsdomstol finns inte. Mot den bakgrunden bör som huvudregel Polismyndighetens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol i stället för till länsstyrelsen. Ändringar med den innebörden bör därför göras i överklagandereglerna i 8 a § lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd, 22 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse, 8 § lagen (1979:357) om yrkesmässig försäljning av dyrkverktyg och 12 § lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m.

När det gäller 9 a § lagen (1938:121) om hittegods kan noteras att den överklagandebestämmelsen föregicks av ett förslag om att polismyndighetens beslut skulle överklagas till allmän förvaltningsdomstol (prop. 1984/85:215 s. 15 f.). Trots att förslaget fick ett positivt remissutfall valde regeringen att frångå detta, sedan Kammarrätten i Göteborg påpekat att ersättningsfrågor enligt 3 § lagen om hittegods i vissa fall kan bli föremål för prövning vid allmän domstol. Olägenheten med att skapa en reglering där en viss fråga i ett ärende om hittegods prövas av allmän domstol och en annan fråga i samma ärende prövas av allmän förvaltningsdomstol ledde till att det i stället infördes en regel om överklagande till länsstyrelsen, som också skulle vara slutinstans. Då fanns en generell regel i 8 kap. 1 § polisförordningen (1984:730) som angav att polismyndighets beslut överklagades till länsstyrelsen. Som tidigare anförts har dock länsstyrelsen inte längre samma roll när det gäller polisverksamheten. Det rör sig också om ett fåtal ärenden, om ens några. Med hänsyn till detta, och till att frågor som härrör från ett och samma ärende redan i dag kan prövas av olika organ, bör även 9 a § lagen om hittegods ändras så att Polismyndighetens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol i stället för till länsstyrelsen.

Reglerna i lagen om sjöfynd och lagen om hittegods innebär att polismyndighetens beslut får överklagas till länsstyrelsen men att länsstyrelsens beslut inte får överklagas. I övriga berörda lagar föreskrivs att läns-

styrelsens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol men att det krävs prövningstillstånd i kammarrätten. Frågan är då om det i konsekvens med dagens reglering bör införas ett fullföljdsförbud till kammarrätten när det gäller överklagande enligt lagen om sjöfynd och lagen om hittegods eller om det är tillräckligt med krav på prövningstillstånd i kammarrätten. Det är svårt att se något sakligt skäl att särbehandla just dessa beslut. Verksamhetens särart motiverar inte heller regler som avviker från de gängse inom förvaltningsprocessen. Den lämpligaste lösningen är således att förvaltningsdomstolens beslut får överklagas men att det bör krävas prövningstillstånd i kammarrätten.

Ett skäl för att behålla särskilda regler om överklagande till länsstyrelsen kan vara att länsstyrelsen är överklagandeinstans i förhållande även till andra myndigheter enligt samma lagstiftning. Så är bl.a. fallet när det gäller reglerna om överklagande till länsstyrelsen i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. I 10 kap. 5 § den lagen föreskrivs att ett beslut av en räddningsledare om fullgörande av tjänsteplikt enligt 6 kap. 1 § eller om ingrepp i annans rätt enligt 6 kap. 2 § får överklagas till länsstyrelsen. Ett annat exempel är 11 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144), där bl.a. beslut av Skatteverket eller av en polismyndighet överklagas till länsstyrelsen. Eftersom även företrädare för andra myndigheter än polisen berörs av reglerna i fråga finns det i dessa fall skäl att behålla nuvarande reglering av överklagande.

Domstolsverket finner det svårt att bedöma vilken betydelse ändringarna får för Sveriges Domstolar, medan *Kammarrätten i Stockholm* menar att även om de tillkommande målen inte kommer vara många så ökar den totala arbetsbelastningen. Enligt *Länsstyrelsen i Västerbotten* är de ärenden som föreslås överklagas till förvaltningsrätt mycket sällsynta. Enligt uppgifter som inhämtats under hand från Länsstyrelserna i Västra Götaland, Skåne och Stockholm har dessa länsstyrelser sedan 2010 tillsammans endast handlagt en handfull ärenden av de aktuella måltyperna. Regeringen gör därför samma bedömning som *Förvaltningsrätten i Malmö*, nämligen att förslagen inte kommer medföra någon direkt ökad belastning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Mot bakgrund av att antalet ärenden är så pass få anser regeringen att de föreslagna ändringarna inte kommer att påverka domstolarna nämnvärt.

7.5.3 Överklagande till regeringen

Regeringens förslag: Regeln om överklagande till regeringen enligt lagen om hotell- och pensionatrörelse ska upphävas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändningar.

Skälen för regeringens förslag: Vid genomgången av författningar som behöver ändras i samband med den nya polisorganisationen har det uppmärksamats att regeln i 22 § andra stycket lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse om överklagande till regeringen av länsstyrelsens beslut enligt 13 § samma lag behöver ändras. Eftersom den mate-

riella regel som den hänvisar till, 13 §, upphävdes 1980 saknar överklaganderegeln innebörd. Den bör därför upphävas.

8 Polisens behandling av personuppgifter

8.1 Nuvarande reglering

Polisdatalagen (2010:361) gäller vid behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet vid Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna samt i Ekobrottsmyndighetens polisiära verksamhet. Lagen gäller i stället för personuppgiftslagen (1998:204), men hänvisar till ett antal bestämmelser i personuppgiftslagen som alltså gäller vid behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet.

För den personuppgiftsbehandling som inte avser brottsbekämpande verksamhet, exempelvis tillståndsgivning eller mer renodlad övervakning och ordningshållande verksamhet, gäller personuppgiftslagen.

Personuppgiftsansvar

Rikspolisstyrelsen är enligt 2 kap. 4 § polisdatalagen personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför och den behandling som utförs i polisens verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten. Varje polismyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

Ändamål

I polisdatalagen anges för vilka ändamål personuppgifter får behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet. Ändamålen delas in i primära och sekundära, där de primära avser behandling av personuppgifter för att tillgodose de behov som finns inom polisens brottsbekämpande verksamhet och de sekundära anger när personuppgifter, som får behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet, får lämnas ut till andra myndigheter eller organisationer för dessas behov.

De primära ändamålen är uttömmande angivna i 2 kap. 7 § polisdatalagen. Personuppgifter får enligt den bestämmelsen behandlas om de behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller beivra brott eller fullgöra förpliktelse som följer av internationella åtaganden.

De sekundära ändamålen regleras i 2 kap. 8 § polisdatalagen. Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i brottsbekämpande verksamhet hos Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket eller hos utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation. Personuppgifter får vidare behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i polisens handräckningsverksamhet eller, om det finns särskilda skäl, att tillhandahålla information i annan verksamhet som polisen ansvarar för. Personuppgifter får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i verksamhet hos Kriminalvår-

den för att förebygga brott och upprätthålla säkerheten, eller i en myndighets verksamhet i övrigt, om det polisen är skyldig att bistå myndigheten med viss uppgift, eller informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott. Uppgifter som behandlas för ett primärt ändamål får även behandlas om det är nödvändigt för att lämna information till riksdagen och regeringen samt, i den utsträckning det finns en uppgiftsskyldighet i lag eller förordning, till andra. I ett enskilt fall får personuppgifter behandlas genom att lämnas ut även för något annat ändamål, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in (finalitetsprincipen).

I 2 kap. 16–18 §§ polisdatalagen finns sekretessbrytande bestämmelser som gäller i förhållande till svenska myndigheter.

Gemensamt tillgängliga uppgifter

För uppgifter som görs eller har gjorts gemensamt tillgängliga i polisens brottsbekämpande verksamhet finns särskilda och mer begränsande regler i 3 kap. polisdatalagen. Avgörande för om uppgifter ska anses gemensamt tillgängliga är hur många personer som har rätt att ta del av dem. Uppgifter som endast ett fåtal personer har rätt att ta del av anses inte som gemensamt tillgängliga. Vid bedömning av om en uppgift har gjorts gemensamt tillgänglig saknar det betydelse hur många personer som rent faktiskt tar del av de aktuella uppgifterna.

Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket får medges direktåtkomst till personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet som gjorts gemensamt tillgängliga.

Register som regleras särskilt i polisdatalagen

Några register regleras särskilt i 4 kap. polisdatalagen. Det är register över DNA-profiler, dvs. DNA-registret, utredningsregistret och spårregistret, fingeravtrycks- och signalementsregister, penningtvätsregister samt det internationella registret. Det är Rikspolisstyrelsen som för dessa register och för dem gäller särskilda bestämmelser om ändamål, gallring och direktåtkomst.

Andra polisiära register

Det finns några registerförfattningar som reglerar enskilda register som Rikspolisstyrelsen för helt eller delvis inom ramen för polisens brottsbekämpande verksamhet men som har undantagits från polisdatalagens tillämpningsområde. Det gäller lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister, lagen (2000:344) om Schengens informationssystem, lagen (2006:444) om passagerarregister och lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister. Lagen gäller inte heller när personuppgifter behandlas i polisens vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om inte annat anges i den lagen.

Rikspolisstyrelsen för även ett register över efterlysta personer enligt efterlysningskungörelsen (1969:293), ett register över förelägganden av ordningsbot enligt förordningen (1997:903) om register över förelägganden av ordningsbot och är personuppgiftsansvarig för behandling av per-

sonuppgifter enligt förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem.

Vidare för Rikspolisstyrelsen några register som inte är närmare reglerade i författning, exempelvis passregistret, eller som över huvud taget inte är författningsreglerade. De sistnämnda förs med stöd av personuppgiftslagen.

Behandling av personuppgifter i Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet

I 5 kap. polisdatalagen finns bestämmelser om behandling av personuppgifter i Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet. Dessa bestämmelser reglerar framför allt ändamålen för Säkerhetspolisens personuppgiftsbehandling, som delvis avviker från regleringen för den övriga polisen. Det finns även särskilda bestämmelser om bevarande och gallring. När det gäller behandlingen av känsliga uppgifter, utlämnande av personuppgifter och uppgiftsskyldighet gäller samma bestämmelser som för polisen i övrigt. Säkerhetspolisen är enligt 5 kap. 5 § personuppgiftsansvarig för den personuppgiftsbehandling som Säkerhetspolisen utför.

Polisens tillgång till andra myndigheters uppgifter

Polisens tillgång till uppgifter som andra myndigheter förfogar över regleras i respektive myndighets registerförfattning eller i författningar som reglerar särskilda register som förs av andra myndigheter. Sådana regler finns bl.a. i lagen (1998:527) och förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret, lagen (2005:787) och förordningen (2005:791) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, kustbevakningsdatalagen (2012:145) och kustbevakningsdataförordningen (2012:146), förordningen (1967:502) om utdrag ur folkbokföringsdatabasen i och för utredning om brott m.m., förordningen (1998:1229) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga, förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet, förordningen (2001:646) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet, förordningen (2001:682) om behandling av personuppgifter inom kriminalvården och förordningen (2007:261) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet.

8.2 Polismyndighetens behandling av personuppgifter

Regeringens förslag: Polismyndigheten ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför och den behandling som utförs i polisiär verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten.

Polismyndigheten ska föra de författningsreglerade register som nu förs av Rikspolisstyrelsen och de lokala polismyndigheterna. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om behandling av uppgifter i penningtvätsregister och det internationella registret.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I betänkandet föreslås inte någon föreskriftsrätt för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer när det gäller penningtvätsregister och det internationella registret. I betänkandet föreslås att Polismyndigheten ska anges i något fler bestämmelser än vad regeringen föreslår.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslaget.

Datainspektionen delar i allt väsentligt de bedömningar som kommittén har gjort beträffande nödvändiga ändringar i polisdatalagen i och med införandet av den nya organisationen för polisen. *Ekobrottsmyndigheten* påpekar att brottsutredningar hör till myndighetens kärnverksamhet och att i den verksamheten är såväl anställda inom myndigheten som polismän involverade. Någon uppdelning av personuppgiftsansvaret beroende på vem som hanterar uppgiften eller vilket system som används är därför enligt myndigheten inte möjlig i myndighetens integrerade verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Polisdatalagens tillämpningsområde

Polisens personuppgiftsbehandling i den brottsbekämpande verksamheten regleras framförallt i polisdatalagen, som trädde i kraft den 1 mars 2012. Syftet med lagen är att skapa en teknikneutral reglering som fungerar som en ram för polisens personuppgiftsbehandling utan att i detalj reglera formerna för behandlingen. Polisens personuppgiftsbehandling har således nyligen varit föremål för en genomgripande översyn och det finns därför inget behov av att se över den materiella regleringen. Lagen måste dock anpassas till att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna samt Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) blir en myndighet och att Säkerhetspolisen bryts ut ur Rikspolisstyrelsen och bildar en fristående myndighet.

Polisdatalagen bör liksom i dag gälla i all polisens brottsbekämpande verksamhet, vilket innebär att den bör gälla för behandling av personuppgifter vid Polismyndigheten och i den polisiära verksamheten vid Ekobrottsmyndigheten. Regeringen återkommer i avsnitt 8.4.3 till i vilken utsträckning polisdatalagen bör vara tillämplig i verksamheten vid SKL. Vad som bör gälla i Säkerhetspolisens verksamhet redovisas i avsnitt 8.5.

Polismyndigheten ska vara personuppgiftsansvarig

Rikspolisstyrelsen är i dag personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten utför, förutom den behandling som sker vid Säkerhetspolisen. Styrelsen är även ansvarig för den behandling som utförs i polisens verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten, medan de lokala polismyndigheterna är personuppgiftsansvariga för den behandling som respektive myndighet utför. Rikspolisstyrelsen och varje polismyndighet ska utse ett eller flera personuppgiftsombud.

Att Polismyndigheten bör vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför är självklart, liksom att myndigheten också bör vara personuppgiftsansvarig för de register som i dag förs av Rikspolisstyrelsen och som regleras särskilt, antingen i 4 kap. polisdatalagen eller i annan lagstiftning. Polismyndigheten bör på samma sätt som nu vara skyldig att utse ett eller flera personuppgiftsombud.

Vem som bör ansvara för den behandling som utförs i polisiär verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten är en mer komplicerad fråga. När Ekobrottsmyndigheten inrättades var myndigheten ansvarig för den polisverksamhet som var en del av myndighetens samlade verksamhet och myndigheten omfattades inte av den gamla polisdatalagen (1998:622), eftersom den är en åklagarmyndighet. För att Ekobrottsmyndigheten skulle kunna bedriva kriminalunderrättelseverksamhet ändrades den gamla polisdatalagen och gjordes tillämplig på myndigheten från den 1 januari 2004. Den polisiära verksamheten vid Ekobrottsmyndigheten bedrivs av polispersonal som Ekobrottskansliet vid Rikspolisstyrelsen har ställt till myndighetens förfogande. Det är också Rikspolisstyrelsen som leder den verksamhet vid Ekobrottsmyndigheten som bara får utövas av anställda inom polisen (6 § 7 förordningen [1989:773] med instruktion för Rikspolisstyrelsen) och som är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker med stöd av polisdatalagen (prop. 2002/03:144 s. 17). Enligt förarbetena till den nu gällande polisdatalagen bör som huvudregel gälla att den myndighet som utför själva behandlingen också ska ha personuppgiftsansvaret för den. Någon förändring beträffande personuppgiftsansvaret vid Ekobrottsmyndigheten ansågs dock inte motiverad (prop. 2009/10:85 s. 93).

Ekobrottsmyndigheten påpekar att någon uppdelning av personuppgiftsansvaret – beroende på vem som hanterar en uppgift eller vilket system som används – inte är möjlig i myndighetens integrerade verksamhet. Regeringen anser inte att det i detta sammanhang finns skäl att se över fördelningen av personuppgiftsansvaret vid Ekobrottsmyndigheten.

Polismyndigheten ska föra de register som i dag förs av Rikspolisstyrelsen

Som framgår av avsnitt 8.1 för Rikspolisstyrelsen i dag en mängd olika register inom ramen för polisens brottsbekämpande verksamhet. Registren över DNA-profiler, fingeravtrycks- och signalementsregistren, penningtvätsregister samt det internationella registret regleras särskilt i polisdatalagen. Andra register som är författningsreglerade är misstankeregistret, belastningsregistret, SIS-registret, passagerarregistret och det allmänna spaningsregistret. Som kommittén föreslår bör det vara Polismyndigheten som för dessa register. Vad som ska gälla för vapenregist-

ren behandlas i avsnitt 9.3.1. Under lagstiftningsarbetet har framkommit att det bl.a. med anledning av den nya polisorganisationen kan finnas behov av att se över ändamålsbestämmelserna i flera av registerförfattningarna, däribland misstanke- och belastningsregistret. Den frågan får dock utredas i annat sammanhang.

När det gäller penningtvätsregister och det internationella registret gör regeringen följande överväganden. Enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är verksamhetsutövare som omfattas av lagen skyldiga att granska ekonomiska transaktioner för att kunna upptäcka sådana transaktioner som kan misstänkas utgöra ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Uppgifter om omständigheter som tyder på detta ska lämnas till Rikspolisstyrelsen. Inom Rikspolisstyrelsen är en särskild enhet, Finanspolisen, ansvarig för hanteringen av sådana uppgifter som lämnas enligt lagen. Finanspolisen tar även emot uppgifter om misstänkta transaktioner från motsvarande enheter vid utländska myndigheter. Enheten tar också emot underrättelseinformation från övriga polisen och andra myndigheter samt uppgifter i anmälningar och tips från allmänheten. De uppgifter som tas emot behandlas i penningtvätsregister. Av förarbetena till polisdatalagen framgår att det endast är ett mindre antal personer inom polisen som behöver ha tillgång till uppgifterna för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Mot den bakgrunden ansåg regeringen inte att det behövdes några bestämmelser om särskilda upplysningar eller om sökbegränsningar för uppgifter som behandlas i penningtvätsregister (prop. 2009/10:85 s. 242). I den nya polisorganisationen bör det på samma sätt som i dag endast vara ett fåtal personer som behandlar uppgifter i dessa register. Det finns då inte något behov av att införa bestämmelser om särskilda upplysningar eller sökbegränsningar. Utpekandet av den enhet inom Polismyndigheten som får behandla uppgifter i penningtvätsregister kan dock göras i förordning.

När det sedan gäller det internationella registret gör regeringen följande överväganden. Rikspolisstyrelsen har i dag huvudansvaret för polisens internationella kontakter. Enheten för internationellt polissamarbete vid Rikskriminalpolisen (den internationella enheten) är nationell kontaktpunkt för samarbetet enligt ett flertal internationella överenskommelser. Enheten fungerar som kontaktpunkt och mottagare av information och förfrågningar från andra stater, både i samarbetet med Interpol och i samarbetet inom Europol. Vid enheten finns också det svenska Sirenekontoret. Dessutom är enheten kontaktpunkt vid informationsutbyte enligt förordningen (2008:1396) om förenklat uppgiftsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheter i Europeiska unionen och för annat EU-samarbete. Enheten förmedlar också förfrågningar från den svenska polisen till stater utanför Norden samt till Interpol och Europol.

Den internationella enheten hanterar ett mycket stort antal ärenden årligen. Dessa hanteras i det internationella registret. De uppgifter som får behandlas i registret är dels uppgifter som krävs för att Rikspolisstyrelsen ska kunna fungera som mellanhand i det polisiära och rättsliga samarbetet, dels uppgifter i vissa frågor av konsulär art. I förarbetena till polisdatalagen anges att det inte finns behov av att införa bestämmelser om särskilda upplysningar eller sökbegränsningar för uppgifter i registret med hänsyn till att endast ett begränsat antal personer kommer att ha till-

gång till registret och att detta främst ska fungera som ett verksamhetsstöd för mottagande och vidareförmedling av uppgifter där skälet till att uppgifterna behandlas som regel framgår av sammanhanget. I den nya polisorganisationen bör det på samma sätt som i dag endast vara ett fåtal personer som behandlar uppgifter i detta register. Det finns då inte något behov av att införa bestämmelser om särskilda upplysningar eller sök- begränsningar. Utpekandet av den enhet inom Polismyndigheten som får behandla uppgifter i det internationella registret kan göras i förordning.

Den interna åtkomsten till uppgifter inom Polismyndigheten behöver inte lagregleras

I de författningar som reglerar de olika registren som Rikspolisstyrelsen i dag för anges om andra myndigheter får medges direktåtkomst till registren. De lokala polismyndigheterna kan i dag medges direktåtkomst till flertalet av de register som Rikspolisstyrelsen för. När Polismyndigheten ska föra registren kan myndighetens egen tillgång till uppgifter i registren regleras genom interna behörighetsregler. I avsnitt 10.5 behandlas frågan om enskilda polismäns tillgång till uppgifter. Det saknas dock anledning att närmare reglera åtkomsten för personal inom Polismyndigheten till de register som myndigheten själv för. Säkerhetspolisens tillgång till register som förs av Polismyndigheten behandlas i avsnitt 8.6.

Inte heller när det gäller gemensamt tillgängliga uppgifter behövs det någon författningsreglering av hur dessa uppgifter ska hanteras internt inom myndigheten. Det gäller även för den verksamhet hos Ekobrottsmyndigheten som Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för.

8.3 Polismyndigheten får föra en elimineringsdatabas

8.3.1 Behovet av en elimineringsdatabas

Vad innebär kontaminering av DNA-prov?

DNA (deoxyribonukleinsyra) är den kemiska benämningen på arvsmassan, bäraren av våra gener. I kroppens alla cellkärnor finns DNA:t samlat i kromosomer. Hälften av DNA:t ärvs från modern och hälften från fadern.

De första ärendena där DNA-tekniken användes i Sverige är från slutet av 1980-talet. Den teknik som då användes krävde att det fanns relativt stora mängder DNA i det spår som skulle undersökas. Tekniken byggde på att hela DNA:t klipptes av i fragment (strängar) som fick olika längder, unika för varje individ. I dag används i stället s.k. STR-markörer (Short Tandem Repeat). STR-tekniken bygger på att vissa områden i DNA:t kopieras och det kan därför räcka med små mängder DNA vid en analys. Vid specialanalys genom LT-teknik (Low Template) kan numera också spårprov med endast ett fåtal celler i användas för DNA-analys. Det kan räcka med att någon har hållit i eller tagit på ett föremål för att man ska kunna få fram användbart DNA. LT-tekniken används för specialanalyser när den vanliga analysmetoden inte räcker. Tekniken an-

vänds i första hand vid mycket grova vålds- och sexualbrott. En nackdel med denna teknik är att spårprovet löper större risk att kontamineras.

Med uttrycket kontaminering avses, när det gäller brottsplatsspår, att DNA:t i spåret sammanblandas med för brottsutredningen ovidkommande DNA från en i och för sig behörig person någonstans i hanteringen. Det kan inträffa från det att polisen kommit till en brottsplats till det att laboratorieundersökningen av brottsplatsspåren är avslutad. Med kontaminering avses i detta sammanhang alltså inte att DNA i ett spår är sammanblandat med annat DNA som kan ha funnits på platsen före brottstillfället, eller DNA som har tillförts efter brottet men innan polisen kom till platsen. Effekterna av sådana sammanblandningar av biologiskt material kan i och för sig ha samma effekter för utredningen.

Inte bara spår från brottsplatser utan även andra prover som ingår i DNA-hanteringen kan kontamineras. Det kan t.ex. gälla prov som tagits av personer, t.ex. personer som registertopsats, eller s.k. kontrollprover som ingår i engångsmaterial som används vid DNA-analys, vilka normalt ska vara DNA-fria.

Ett spår eller ett prov kan kontamineras på flera olika sätt. Det ovidkommande DNA:t kan överföras från personer som hanterar spårsäkring och spårundersökning på brottsplatsen eller av personer som utför undersökningar av material eller prover vid Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL). Vid DNA-analysen kan även en kontaminering uppstå genom att det material som används inte är DNA-fritt, utan innehåller DNA t.ex. från personer som tillverkat eller förpackat sådan materiel (s.k. leverantörskontamineringar). Ytor och föremål i ett laboratorium kan också bära DNA (s.k. bakgrunds-DNA), både från personal som arbetar med DNA-analys och från personer som befunnit sig i lokalerna av andra skäl, t.ex. lokalvårdare, servicepersonal eller besökare. Sådana kontamineringar kan uppstå t.ex. genom att DNA i fibrer från kläder fastnar i damm som ligger kvar i lokalen och så småningom hamnar i ett spår som ska analyseras. Att DNA kan överföras mellan personer och föremål innebär att DNA också kan överföras mellan lokaler. DNA är mycket tidsbeständigt och risken för sådana kontamineringar upphör först när DNA:t rent fysiskt avlägsnas ur miljön.

Riskerna med en kontaminering

Vid analysen av ett spår från en brottsplats kan man ibland få fram flera olika DNA-profiler, en s.k. blandbild. Det kan bero på att DNA:t i spåret har sammanblandats med annat DNA som fanns på platsen före brottstillfället, men det kan också bero på en kontaminering. Även om en blandbild inte alltid beror på en kontaminering är den en signal om att det kan föreligga en kontaminering. Om man däremot vid analysen av spåret enbart får fram en DNA-profil som beror på en kontaminering riskerar den att tolkas som ett viktigt DNA-spår. Det främsta problemet är att en kontaminering, i vad som utredningsmässigt bedöms vara ett avgörande DNA-spår, kan leda till att polisen inte får tag på gärningsmannen på grund av att DNA:t inte ger träff vid en jämförelse eller sökning mot DNA-registret. Om samma persons DNA dessutom kontaminerat vid två eller flera tillfällen kan det leda till ytterligare komplikationer, genom att polisen felaktigt kopplar samman brott som inte har med varandra att

göra. Det är generellt sett mer sannolikt att upptäckta kontamineringar leder till felaktiga uteslutningar än felaktiga överensstämmelser.

Med hänsyn till de effekter en kontaminering kan få blev det i takt med att användningen av DNA-analyser i brottsutredningar ökade alltmer angeläget att hanteringen av DNA-spåren omgärdades med säkerhets- och skyddsrutiner och andra arrangemang för att förebygga en felaktig hantering. Det är bakgrunden till att SKL inrättade en elimineringsdatabas. Behovet av en sådan databas har också ökat sedan det blev tekniskt möjligt att ta till vara och använda mycket små mängder DNA, eftersom dessa metoder är extra känsliga för kontamineringar.

Elimineringsdatabasens användning och funktion i dag

Elimineringsdatabasen som förs av SKL fungerar i dag som ett stöd för att

- förhindra att DNA-profiler från personer som inte har med en brottsutredning att göra felaktigt registreras i spårregistret,
- förhindra att resultat som kommer från kontamineringar redovisas till uppdragsgivaren och därmed missleder brottsutredningar,
- ge ett erfarenhetsunderlag som kan användas för att förbättra eller korrigera rutiner och därmed minska risken för kontamineringar, och
- tillsammans med annat underlag bedöma risknivån för kontamineringar.

Elimineringsdatabasen är i dag inlagd i ett särskilt index i CODIS, den programvara som används för DNA-registren. När en ny profil läggs in i spårregistret jämförs den först mot elimineringsdatabasen. Om det blir en träff tas profilen bort ur spårregistret och träffen utreds. Även andra DNA-profiler än sådana som är inlagda i något av DNA-registren kan sökas mot elimineringsdatabasen, t.ex. profiler ur kontrollprover.

Den vidare utredningen av en överensstämmelse mellan en DNA-profil i elimineringsdatabasen och en annan DNA-profil beror på i vilken sorts prov och på vilket sätt kontamineringen upptäcks. I uppenbara fall av arbetsrelaterade kontamineringar, som är fallet då kontrollprover eller prover från topsningar är kontaminerade, hanteras kontamineringen internt som en administrativ kvalitetssäkringsfråga. Om ett spårprov träffar mot elimineringsdatabasen och avser en person som inte haft en behörig, arbetsrelaterad anknytning till ärendet, informeras polisen. När det gäller fall där man upptäcker att kontamineringen kommer från en polisanställd eller en SKL-anställd som arbetat med ärendet har förekomsten av persons DNA hanterats som en kontaminering. Det är endast fall där det sannolikt inte rör sig om en kontaminering som formellt överlämnas till laboratoriechefen, som sedan beslutar om det ska lämnas vidare till polisens enhet för internutredningar. Fallet hanteras då enligt förordningen (2010:1031) om handläggning av ärenden om brott av anställda inom polisen m.m.

Datainspektionens tillsynsärende

Datainspektionen prövade i ett tillsynsärende frågan om huruvida den personuppgiftsbehandling som sker i SKL:s elimineringsdatabas är rättsenlig (dnr 514-2012). I ett beslut den 28 maj 2012 fann Datainspektionen

att den jämförelse som SKL gör mellan DNA-profiler i elimineringsdatabasen och spårregistret inte är förenlig med gällande rätt. SKL förelades därför att upphöra med all jämförelse mellan DNA-profiler i elimineringsdatabasen och spårregistret eller att på annat sätt behandla DNA-profiler i elimineringsdatabasen för brottsbekämpande ändamål. Datainspektionen anförde att man inte fann anledning att i någon del ifrågasätta syftena för vilka personuppgifter i elimineringsdatabasen behandlas. Däremot ansåg inspektionen att behandlingen inte var rättsenlig. Datainspektionen framhöll bl.a. att det i polisdatalagen är uttömmande reglerat vilka DNA-register som får föras i polisens brottsbekämpande verksamhet och att SKL i sin roll som personuppgiftsbiträde åt Rikspolisstyrelsen är skyldigt att följa reglerna i polisdatalagen när laboratoriet hanterar något av DNA-registren. Enligt Datainspektionen sker all personuppgiftsbehandling som görs med anledning av ett uppdrag till laboratoriet om spårundersökning i en förundersökning eller ett annat uppdrag som en brottsbekämpande myndighet har gett laboratoriet, och där DNA-registren i 4 kap. polisdatalagen används, för brottsbekämpande ändamål och faller således under polisdatalagen. Dessutom ansåg Datainspektionen att all användning av de tre DNA-registren i polisdatalagen utanför den brottsbekämpande verksamheten är otillåten, med undantag för underlättande av identifiering av avlidna. Datainspektionen ansåg därför – i motsats till SKL – att personuppgiftslagen inte kan utgöra rättslig grund för behandling av personuppgifter som innefattar en jämförelse med DNA-profiler i spårregistret.

Datainspektionen framhöll också att det finns omständigheter som starkt talar för att den behandling av DNA-profiler som SKL utför i elimineringsdatabasen för icke brottsbekämpande ändamål ska ha stöd i lag och att det i lag även uttömmande ska anges vilka förutsättningar som ska gälla för databasen.

Datainspektionens beslut har överklagats av Rikspolisstyrelsen med yrkande att beslutet ska upphävas. Förvaltningsrätten har avslagit överklagandet. Domen har ännu inte vunnit laga kraft.

8.3.2 Elimineringdatabasen författningsregleras

Regeringens förslag: Det ska införas ett register över DNA-profiler kallat elimineringsdatabasen. Regleringen ska införas i en särskild lag och förutom bestämmelser om ändamål, innehåll och behandling av uppgifter omfatta bestämmelser om personuppgiftsansvar, tillgång till uppgifter, rättelse och skadestånd samt ytterligare föreskrifter.

Lagen om elimineringsdatabasen ska träda i kraft redan innan den nya Polismyndigheten inleder sin verksamhet och utgå från den befintliga polisorganisationen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. I promemorian föreslås dock att regleringen ska införas i polisdatalagen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot förslagen.

Rikspolisstyrelsen och *Statens kriminaltekniska laboratorium* tillstyrker förslaget att reglera elimineringsdatabasen i lag. *Rikspolisstyrelsen*

anser att det är möjligt både att införa den rättsliga regleringen i en särskild lag och i polisdatalagen. Under nuvarande omständigheter förordar styrelsen en reglering i polisdatalagen i enlighet med promemorians förslag. *Rättsmedicinalverket* anser att elimineringsdatabasen är en nödvändighet för att främja både kvalitet och rättssäkerhet i SKL:s forensiska laborieverksamhet. Även *Datainspektionen* anser att en elimineringsdatabas bör ses som ett självklart hjälpmedel i SKL:s verksamhet när det gäller att kvalitetssäkra det forensiska arbetet med DNA och välkomnar förslaget att den ska lagregleras. Inspektionen har i och för sig inget att invända mot att regleringen placeras i polisdatalagen, men understryker att lagen avser polisens brottsbekämpande verksamhet som i vedertagen mening inte omfattar SKL. Inspektionen anser inte heller att elimineringsdatabasen ryms inom lagens ändamål och anser därför att det skulle kunna vara ändamålsenligt att placera samtliga regler om personuppgiftsbehandling vid SKL i en och samma registerförfattning. *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* är tveksam till förslaget att reglera elimineringsdatabasen i polisdatalagen, eftersom det är oklart om dessa delar av verksamheten är att anse som brottsbekämpande.

Skälen för regeringens förslag

En elimineringsdatabas är nödvändig

Kontaminerade DNA-prover kan som framgår av avsnitt 8.3.1 leda till felaktiga undersökningresultat, vilket kan få till följd både att en DNA-profil från en icke misstänkt person läggs in i spårregistret och att en brottsutredning inte kan föras framåt så att ett brott kan klaras upp, eftersom man utgår från en felaktig DNA-profil. Om problemet med kontaminering inte löses kan detta på sikt leda till att DNA-analysernas tillförlitlighet som bevisning sätts i fråga och att förtroendet för den forensiska verksamheten på detta område sjunker, både bland rättsväsendets aktörer och bland allmänheten. En elimineringsdatabas är det enda sättet att systematiskt förebygga och upptäcka kontamineringar. SKL för redan i dag en elimineringsdatabas och ingen av remissinstanserna har haft någon invändning mot att SKL använder sig av en elimineringsdatabas för att kvalitetssäkra sin verksamhet. Även om det inte är ett uttryckligt krav för laboratoriets ackreditering på DNA-området är möjligheten att utesluta kontamineringar en viktig del i strävan att så långt möjligt vidta åtgärder för att leverera ett korrekt resultat vid en DNA-analys. Det finns därför enligt regeringens mening starka skäl som talar för att skapa rättsliga förutsättningar att föra en sådan databas.

Regleringen utgår under en övergångsperiod från den befintliga polisorganisationen

Den nya Polismyndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2015. Med hänsyn till att SKL redan för en elimineringsdatabas bör författningsregleringen av den genomföras så snart som möjligt, så att SKL får möjlighet att använda databasen fullt ut. Regleringen av elimineringsdatabasen kan tidigast träda i kraft den 1 juli 2014. Det innebär att lagstiftningen inledningsvis måste utgå från den befintliga polisorganisationen,

där SKL är en självständig myndighet med Rikspolisstyrelsen som chefsmyndighet.

Rikspolisstyrelsen för de befintliga DNA-registren och det är därför lämpligt att styrelsen inledningsvis även för elimineringsdatabasen. Efter den 1 januari 2015 bör det, av de skäl som anges i avsnitt 8.2, vara Polismyndigheten som för databasen. Med hänsyn till att Rikspolisstyrelsen kommer att föra databasen under en mycket begränsad tid utgår redovisningen i det följande från att det är Polismyndigheten som för den. Namnet på lagen bör justeras när den nya polisorganisationen inleder sin verksamhet.

Enligt 4 kap. 10 § polisdatalagen får ett antal myndigheter, däribland SKL, medges direktåtkomst till DNA-registren. Att SKL kan medges direktåtkomst är en förutsättning för att laboratoriet ska kunna hantera DNA-registren som personuppgiftsbiträde åt Rikspolisstyrelsen. Eftersom det är Rikspolisstyrelsen som inledningsvis ska föra elimineringsdatabasen bör laboratoriet medges direktåtkomst till den. Även 2 kap. 17 § polisdatalagen behöver då ändras.

Normgivningsnivå

En författningsreglering av elimineringsdatabasen innefattar två frågor. Den ena är frågan om insamling av DNA-profiler till databasen, som måste ske genom provtagning på de individer vilkas DNA-profiler ska ingå. Den andra är hur de DNA-profiler som ingår i databasen ska få behandlas.

Som utvecklas närmare i avsnitt 8.3.4 anser regeringen att personer, vilkas DNA riskerar att kontaminera material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys, bör vara skyldiga att lämna prov för DNA-analys. Enligt 2 kap. 6 § första stycket regeringsformen är varje medborgare gentemot det allmänna skyddad mot påtvingat kroppsligt ingrepp. Detta skydd får endast begränsas i lag. En skyldighet att lämna DNA-prov har ansetts som ett sådant påtvingat kroppsligt ingrepp som omfattas av skyddet enligt 2 kap. 6 § regeringsformen (prop. 2005/06:29 s. 19 f.). Även om ett kroppsligt ingrepp som tagande av ett DNA-prov sker utan fysiskt tvång är det att betrakta som påtvingat, om det finns ett krav på att den enskilde ska lämna provet och kravet är förenat med ett hot om sanktioner (prop. 1993/94:65 s. 111). Offentligt anställda omfattas av skyddet mot påtvingat kroppsligt ingrepp i förhållande till sin arbetsgivare. Skyldigheten att genomgå provtagning måste därför regleras i lag.

Det är emellertid inte bara provtagningen utan även den fortsatta behandlingen av DNA-profilen som måste regleras. Om den framtagna DNA-profilen inte skulle få registreras utan samtycke från den som lämnat provet skulle skyldigheten att lämna prov inte fylla någon funktion. Med hänsyn till detta och till att vad som får registreras i de befintliga DNA-registren regleras i lag anser regeringen i likhet med remissinstanserna att även registrering och behandling av uppgifter i elimineringsdatabasen bör regleras i lag.

Reglering i polisdatalagen eller i en särskild lag?

De bestämmelser som krävs för reglering av provtagning till, registrering i och behandling av uppgifter i elimineringsdatabasen bör alltså ha lagform.

När det gäller de befintliga DNA-registren finns reglerna om provtagning i rättegångsbalken medan behandling av uppgifter i registren regleras i polisdatalagen. Behandling av uppgifter i elimineringsdatabasen hänger till viss del samman med behandling av uppgifter i de befintliga DNA-registren, framförallt spårregistret, varför det kan finns skäl att även reglera elimineringsdatabasen i polisdatalagen. *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* är tveksam till att elimineringsdatabasen regleras i polisdatalagen. *Datainspektionen* har i och för sig inget att invända mot att reglerna placeras där men anser att det skulle kunna vara ändamålsenligt med en sammanhållen reglering av SKL:s personuppgiftsbehandling. Inspektionen anser inte heller att elimineringsdatabasen ryms inom polisdatalagens ändamål.

Det som talar för att införa regleringen i en särskild lag är att man i så fall får en samlad och överskådlig reglering som innehåller alla bestämmelser som gäller elimineringsdatabasen. Som framgår av avsnitt 8.3.3 anser regeringen att databasen inte ska få användas för att utreda brott. Regeringen delar därför Datainspektionens och Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens uppfattning att regleringen inte passar in i polisdatalagen som gäller i polisens brottsbekämpande verksamhet. Regleringen bör därför införas i en särskild lag.

Personuppgiftsansvar

Om personuppgiftsansvaret för en viss behandling inte följer av en särreglering görs en bedömning av vem som bär ansvaret utifrån den definition som finns i 3 § personuppgiftslagen (1998:204). I registerförfattningar är det vanligt att man tydligt pekar ut vem som är ansvarig för den behandling av uppgifter som regleras i författningen. Med hänsyn till att det nu införs en särskild reglering för behandlingen av uppgifter i elimineringsdatabasen bör det därför anges att Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling enligt lagen.

Den personuppgiftsansvarige får enligt 36 § andra stycket personuppgiftslagen utse ett s.k. personuppgiftsombud. Regleringen är frivillig. Ett personuppgiftsombud, som ska vara en fysisk person, har till uppgift att självständigt se till att den personuppgiftsansvarige behandlar uppgifter på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed.

Polismyndigheten är enligt 2 kap. 5 § polisdatalagen skyldig att utse personuppgiftsombud i den brottsbekämpande verksamheten. Med hänsyn till att personuppgiftsombud ska utses för behandlingen av uppgifter i DNA-registren som regleras i polisdatalagen och till att elimineringsdatabasen har ett nära samband med dessa register bör det vara obligatoriskt för polisen att utse personuppgiftsombud även för behandlingen i elimineringsdatabasen. En motsvarande bestämmelse bör därför införas i den nya lagen.

Tillgången till uppgifter

Jämförelser med DNA-profiler i elimineringsdatabasen görs i samband med att brottsplatsspår eller personprover analyseras. Det är således enbart de som arbetar med DNA-analyser som behöver ha tillgång till elimineringsdatabasen. Den närmare regleringen av vilka som bör ges tillgång till databasen kan dock införas på lägre föreskriftsnivå. En regel om att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter bör dock införas i den nya lagen.

Rättelse och skadestånd

Det kan inte uteslutas att personuppgifter som behandlas med stöd av den nya lagen vid en kontroll i efterhand visar sig vara behäftade med felaktigheter. För sådana fall bör den registrerade vara berättigad till rättelse och skadestånd under samma förutsättningar som gäller för behandling som omfattas av personuppgiftslagen. Med hänsyn till hur dessa regler är utformade bör en särskild hänvisning göras till dem i den nya lagen för att de ska gälla för behandling som sker enligt bestämmelserna i den lagen och i tillhörande förordning (jfr. prop. 1997/98:97 s. 90).

Ytterligare föreskrifter

Av den nya lagen bör det av tydlighetsskäl framgå att det på lägre normgivningsnivå finns bestämmelser om vilka personkategorier som är skyldiga att lämna prover till elimineringsdatabasen, vilka som ska ha tillgång till databasen respektive till identitetsuppgifterna i databasen och förfarandet vid överensstämmelse mellan en DNA-profil i elimineringsdatabasen och en annan DNA-profil.

8.3.3 Databasens ändamål

Regeringens förslag: Syftet med elimineringsdatabasen ska vara att stärka kvaliteten i den forensiska DNA-verksamheten. Personuppgifter i databasen får endast behandlas för att spåra och utreda kontamineringsringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att personuppgifter i elimineringsdatabasen även får behandlas för att utreda allvarigare brott.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot förslaget.

Datainspektionen anser att det inte finns skäl att kunna identifiera misstänkta och åstadkomma lagföring med hjälp av en registrering i elimineringsdatabasen. Vid en träff mellan ett brottsplatsspår och elimineringsdatabasen bör överensstämmelsen enligt *Datainspektionen* redovisas till uppdragsgivaren med slutsatsen att något utlåtande inte kan lämnas. *Inspektionen* anser inte heller att databasen ska innehålla uppgift om vem en viss DNA-profil avser, utan anser att endast ett fåtal bör ha tillgång till dessa uppgifter som bör förvaras åtskilda från databasen. Enligt *Malmö tingsrätt* kan det utifrån rättssäkerhetsskäl ifrågasättas om det är rimligt

att någon, som inte är misstänkt för brott, registreras i ett DNA-register som kan användas för att utreda brott. För det fall en sådan möjlighet ska finnas anser tingsrätten dock att förslaget har en rimlig utformning.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 8.3.1 är syftet med en elimineringsdatabas att den ska fungera som ett verktyg för att säkerställa att DNA-analyser som görs i brottsutredningar inte blir missvisande på grund av kontamineringar av i och för sig behöriga personer. Uppgifter i elimineringsdatabasen måste därför kunna behandlas för att spåra och utreda kontamineringar så att rutiner kan förbättras och risken för framtida kontamineringar minimeras. Det bör i detta sammanhang påpekas att kvalitetsarbetet vid SKL inte i första hand syftar till att peka ut personer, utan till att få veta vilken roll personen har haft i hanteringen så att man kan klarlägga vilka rutiner som behöver ses över.

Man kan dock inte generellt utgå ifrån att alla träffar mellan ett DNA-spår och en DNA-profil i elimineringsdatabasen beror på en behörig, arbetsrelaterad kontaminering. Att DNA från anställda eller andra som kommer i kontakt med DNA-hanteringen påträffas i ett brottsplatsspår har i de allra flesta fall naturliga och legitima orsaker, men kan i undantagsfall ha sin grund i anknytning till själva brottet. I promemorian föreslås att det i ett sådant fall ska tillåtas att uppgifter om DNA-fyndet får användas för att utreda brottet. *Datainspektionen* och *Malmö tingsrätt* ifrågasätter att uppgifter ur elimineringsdatabasen ska få användas på detta sätt.

Man kan jämföra användningen av elimineringsdatabasen i brottsutredande syfte med vad som gäller för användningen av en DNA-profil från en person som inte är misstänkt för brott, men vars DNA-profil ändå analyseras i en brottsutredning. Även dessa DNA-profiler tas fram i syfte att utesluta att ovidkommande DNA-profiler uppfattas som viktiga spår i en brottsutredning. Av 28 kap. 12 b § rättegångsbalken framgår att registrering inte får ske av DNA-profiler som tagits av icke misstänkta i syfte att underlätta identifieringen vid utredning om brott. En person som i en brottsutredning frivilligt lämnar ett prov för DNA-analys omfattas inte av den bestämmelsen, men inte heller sådana DNA-profiler får registreras på grund av polisdatalagens uttömmande reglering. Det skulle ha kunnat vara tillåtet att jämföra de profiler man fått från icke misstänkta t.ex. mot alla spår i spårregistret för att kontrollera om dessa personer kan kopplas till andra brott. Ett sådant förfarande skulle i och för sig kunna leda till att fler brott klaras upp. Regeringen har dock inte sett detta som ett godtagbart skäl, utan har tagit ställning mot att icke misstänkta DNA-profiler används i brottsutredande syfte utanför den aktuella brottsutredningen.

Möjligheterna att behandla DNA-profiler i elimineringsdatabasen bör bedömas på samma sätt, eftersom dessa DNA-profiler inte har registrerats i ett brottsutredande syfte. Enligt uppgift från SKL har det dessutom under de tre år man har använt sig av en elimineringsdatabas endast vid ett tillfälle förekommit att en träff mellan en DNA-profil från ett brottsplatsspår och en DNA-profil i elimineringsdatabasen inte har kunnat förklaras som en behörig arbetsrelaterad kontaminering. Den elimineringsdatabas som SKL hittills har fört har i och för sig inte omfattat lika många personer som den nu föreslagna elimineringsdatabasen kommer att göra. Det innebär att det finns risk att det i framtiden kan bli något fler

träffar som inte kan förklaras som behöriga arbetsrelaterade kontamineringar. Att SKL känner till vem som har avsatt en DNA-profil, som i något fall kan vara ett mycket viktigt spår i utredningen av ett allvarligt brott, men inte får rapportera resultatet till brottsutredningen kan ge upphov till etiska dilemman. Regeringen anser dock att detta i nuläget inte är ett tillräckligt skäl att tillåta behandling av uppgifter i elimineringsdatabasen för att utreda brott. Skulle antalet icke arbetsrelaterade kontamineringar öka markant får förnyade överväganden göras. Regeringen anser därför, till skillnad från promemorian, att personuppgifter i elimineringsdatabasen enbart bör få behandlas för att spåra och utreda kontamineringar och inte för att utreda brott. En träff får därför, som *Datainspektioen* föreslår, hanteras på det sättet att SKL redovisar att spåret överensstämmer med en DNA-profil i elimineringsdatabasen med slutsatsen att något utlåtande därför inte kan avges i ärendet.

8.3.4 Databasens innehåll

Regeringens förslag: Elimineringsdatabasen får innehålla DNA-profiler från personer som genom att komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs riskerar att kontaminera dessa. DNA-profilerna får endast innehålla information om identitet och inte om några personliga egenskaper. Utöver DNA-profilerna får databasen innehålla uppgift om vem DNA-profilen avser.

Anställda vid Polismyndigheten och andra som riskerar att kontaminera material, prover eller lokaler är skyldiga att lämna prov för DNA-analys i syfte att DNA-profilen ska registreras i elimineringsdatabasen. DNA-proven ska förstöras inom sex månader och proven får inte användas för något annat ändamål än det för vilket de togs. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vilka som är skyldiga att lämna prover till databasen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att endast anställda vid Polismyndigheten ska vara skyldiga att lämna prov för analys och registrering och att provtagning och registrering av övriga ska bygga på samtycke.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inga invändningar mot förslaget. *Fackförbundet ST* avstyrker förslaget när det gäller vilka som ska lämna prov till elimineringsdatabasen och anser att endast den personal som samlar in prov och den som ska analysera prover bör ingå i en elimineringsdatabas. Både *Fackförbundet ST* och *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om samtycke kan utgöra grund för provtagning och behandling av personuppgifter beträffande andra än anställda vid Polismyndigheten. *Rättsmedicinalverket* påpekar att man har ett eget elimineringsregister och att samma personer kan komma att bli registrerade i båda registren. *Statens kriminaltekniska laboratorium* framhåller att i praktiken alla anställda vid SKL riskerar att kontaminera bevismaterial med sitt eller annan persons DNA genom direkta eller indirekta kontakter. *Arbetsgivarverket* skulle gärna se en mer ingående diskussion

kring vilka arbetsrättsliga konsekvenser ett nekande till provtagning skulle kunna leda till.

Skälen för regeringens förslag

Skyldighet för anställda vid Polismyndigheten

För att elimineringsdatabasen ska fylla den kvalitetssäkrande funktion som är tänkt, krävs det att DNA-profiler från vissa personkategorier registreras i databasen. I första hand gäller det anställda vid Polismyndigheten.

Som framgår av avsnitt 8.3.2 anses en skyldighet att lämna DNA-prov som ett sådant påtvingat kroppsligt ingrepp som kräver lagreglering. Begränsningar i grundlagsskyddet mot påtvingade kroppsliga ingrepp får enligt 2 kap. 21 § regeringsformen göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem. Syftet med elimineringsdatabasen är att stärka kvaliteten i den forensiska DNA-verksamheten. Spår som innehåller DNA kan vara en mycket viktig del av utredningen av ett brott och har med tiden fått allt större betydelse, särskilt vid utredningen av grova våldsbrott. Att utfallet av den forensiska analysen inte är missvisande har därmed betydelse för rättsäkerheten. En funktionell elimineringsdatabas måste därför anses vara ett godtagbart ändamål i regeringsformens mening. Frågan är då hur skyldigheten att lämna prov ska avgränsas för att inte gå utöver detta ändamål.

Den närmare begränsningen av vilka som ska vara skyldiga att lämna prov för registrering i databasen bör inte knytas till vissa organisatoriska enheter vid Polismyndigheten, eftersom organisationen kan komma att förändras över tid. En bestämmelse baserad på sådana förhållanden kan dessutom gå utöver ändamålet, om inte alla inom en viss kategori anställda kan anses utgöra en kontamineringsrisk. Skyldigheten att lämna prov för DNA-analys bör i stället kopplas till syftet med databasen. *Fackförbundet ST* anser att enbart de som direkt arbetar med insamlande av prover eller analys av dessa bör ingå i databasen. *Statens kriminaltekniska laboratorium* ser däremot ett behov av att ha i princip alla anställda vid laboratoriet registrerade i databasen, eftersom DNA är tidsbeständigt och på olika sätt kan överföras mellan personer och från personer till föremål. Enligt laboratoriet är det därför inte tillräckligt att begränsa tillträdet till de lokaler där DNA hanteras.

I promemorian görs bedömningen att personal som ombesörjer och hanterar provtagning för DNA-analys, s.k. topsningar, inte ska ingå i elimineringsdatabasen. Skälet till detta är att salivprovet från en topsad person innehåller så mycket biologiskt material att risken för att personens DNA helt täcks över av DNA från den som ombesörjer topsningen är minimal. En eventuell kontaminering kommer därför i ett sådant fall att visa sig som en blandbild, dvs. att man får fram två olika DNA-profiler ur provet vid analysen. Om man får fram en blandbild finns det inte förutsättningar att registrera någon DNA-profil i DNA- eller utredningsregistret. En kontaminering av ett personprov kan därmed inte leda till en felaktig registrering i dessa register. Risken för felaktiga registreringar är därför inte ett skäl att låta dem som arbetar med topsningar omfattas av

skyldigheten att lämna DNA-prover för registrering i elimineringsdatabasen. Registrering av DNA-profiler från denna kategori skulle i och för sig kunna ha en kvalitetssäkrande funktion, genom att man i efterhand kan utreda eventuella brister i hanteringen. Ett prov som ger upphov till en blandbild vid analysen medför emellertid att provet måste tas om. Mer generella brister i hanteringen kan på detta sätt upptäckas och rutinerna förbättras, även om det inte sker på individnivå. Möjligheterna till kvalitetssäkring är mot denna bakgrund inte heller ett skäl att låta denna kategori omfattas av skyldigheten att lämna DNA-prov för registrering i elimineringsdatabasen.

Regeringen gör följande bedömning. Om elimineringsdatabasen enbart skulle innehålla DNA-profiler från dem som direkt arbetade med insamling av prover och analysen av dessa skulle den inte fylla den avsedda funktionen med hänsyn till hur lätt prover och material kan kontamineras. En kontaminering kan uppstå enbart genom att någon befinner sig i lokaler där DNA hanteras eller genom att ett kontaminerat föremål flyttas. Regeringen anser därför att anställda vid Polismyndigheten, vilkas DNA riskerar att kontaminera prover eller material som ska genomgå DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs, ska omfattas av skyldigheten. Det rör sig utöver personalen vid SKL framförallt om anställda vid de tekniska rotlarna som arbetar med spårsäkring och hantering av spår. Den närmare begränsningen av vilka som bör lämna prov för registrering i databasen bör regleras på lägre föreskriftsnivå.

Om en anställd som är skyldig att lämna prov för registrering i elimineringsdatabasen vägrar att lämna prov får arbetsgivaren överväga om det är möjligt att omplacera honom eller henne. Finns ingen sådan möjlighet kan vägran vara en saklig grund för uppsägning.

Skyldighet för andra som riskerar att kontaminera material eller prover

För att fylla sitt syfte behöver elimineringsdatabasen även innehålla DNA-profiler från andra än anställda vid Polismyndigheten. Det rör sig om personer som av olika anledningar har tillträde till SKL:s lokaler och därigenom riskerar att kontaminera prover eller analysmaterial med sitt DNA, exempelvis lokalvårdare, hantverkare och tillfälliga besökare, och personer som kommer i kontakt med det material som används vid DNA-analys, t.ex. anställda hos leverantörer av laboratoriematerial.

Redan i dag innehåller elimineringsdatabasen DNA-profiler från leverantörer och hantverkare. Deras medverkan baseras på samtycke och promemorian föreslår att deras medverkan även i fortsättningen ska baseras på samtycke. Som skäl anges att de kan sägas ha en frivillig relation till SKL i och med att den enda konsekvensen det kan få om de inte vill bli registrerade i databasen är att de inte kan ingå avtal med SKL eller att de kan nekas tillträde till hela eller delar av laboratoriet. Både *Fackförbundet ST* och *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om samtycke kan utgöra grund för provtagning och behandling av personuppgifter.

Utgångspunkten att leverantörer av material samt lokalvårdare och hantverkare som utför arbeten i SKL:s lokaler har en frivillig relation till SKL kan möjligen vara riktig när det gäller ledande företrädare för de företag som tecknar avtal med laboratoriet, även om många av dessa sannolikt känner sig tvungna att lämna DNA-prover för registrering för att få

leverera material eller utföra arbetsuppgifter vid laboratoriet. Ett företag kan dock inte samtycka till och garantera att anställd personal ska lämna DNA-prov för registrering i en elimineringsdatabas. Anställda vid dessa företag intar, på samma sätt som anställda vid Polismyndigheten, en beroendeställning i förhållande till sin arbetsgivare och har således ingen reell möjlighet att lämna ett frivilligt samtycke. Regeringen anser därför inte att samtycke kan utgöra grunden för dessa personers medverkan i elimineringsdatabasen. Även andra personer än anställda vid Polismyndigheten, vilkas DNA riskerar att kontaminera material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys, bör vara skyldiga att lämna prov till elimineringsdatabasen. Att införa en skyldighet för denna personkategori att lämna prov kan inte anses oproportionerligt, särskilt med hänsyn till att DNA-profilerna inte får användas för att utreda brott utan endast för kvalitetssäkring. Det är dock viktigt att kretsen begränsas till enbart personer som verkligen utgör en kontamineringsrisk. Det rör sig främst om personer som regelbundet vistas i de lokaler där DNA-spår hanteras eller förvaras, som lokalvårdare eller servicetekniker, och personer som arbetar hos leverantörer av det material som används vid DNA-analys. Hur personkretsen närmare ska avgränsas bör regleras på lägre föreskriftsnivå. Som *Rättsmedicinalverket* påpekar kan samma personer förekomma i både den nu föreslagna elimineringsdatabasen och i den myndighetens elimineringsregister.

När det gäller personer som mer tillfälligt kommer i kontakt med de lokaler där DNA hanteras eller förvaras är det inte rimligt att införa en generell skyldighet att lämna prov till elimineringsdatabasen. I de flesta fall kan kontamineringsrisken lösas genom att tillträdet till lokalerna begränsas. I undantagsfall kan det dock finnas skäl att låta enskilda komma in i lokaler där analyser utförs, exempelvis representanter från myndigheter som ska inspektera lokalerna eller från massmedia. I dessa fall bör som ett villkor för tillträde till lokalerna kunna krävas att besökaren lämnar DNA-prov till elimineringsdatabasen. Precis som för dem som mer regelbundet vistas i de lokaler där DNA-spår hanteras och förvaras bör det vara en förutsättning att personens DNA riskerar att kontaminera material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys. Det bör i dessa fall vara Polismyndigheten som avgör vilka som ska omfattas av skyldigheten.

SKL har hittills inte haft provtagning till och registrering i elimineringsdatabasen som ett krav vid t.ex. upphandlingar. Ett sådant krav kan dock enligt regeringens mening inte anses strida mot bestämmelserna i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Kravet skulle inte innebära en konkurrensfördel för något visst företag, utan skulle gälla lika för alla som vill leverera eller utföra tjänster åt laboratoriet. Kravet i sig är en fråga om vilken kvalitet laboratoriet efterfrågar i upphandlingen. Ett krav på provtagning till och registrering i elimineringsdatabasen kan anses vara en ingripande åtgärd som alla näringsidkare kanske inte vill gå med på. Det kan däremot inte sägas vara en förutsättning som vissa näringsidkare generellt har svårare att uppfylla än andra. Ett krav på provtagning till och registrering i elimineringsdatabasen kan därför inte heller anses inskränka näringsfriheten.

Provtagning och hantering av prover

Provtagning för DNA-analys som ska ligga till grund för registrering i elimineringsdatabasen bör på samma sätt som andra DNA-prov tas i form av salivprov.

Av 4 kap. 8 och 9 §§ polisdatalagen framgår att ett prov för DNA-analys som har tagits i samband med utredning av ett brott inte får användas för något annat ändamål än det för vilket det togs och att det ska förstöras senast sex månader efter det att provet togs. Prover som har tagits för registrering i elimineringsdatabasen bör regleras på samma sätt.

Uppgifter som ska registreras i databasen

På samma sätt som gäller för de befintliga DNA-registren bör DNA-profilerna i elimineringsdatabasen endast innehålla information om identitet och inte om personliga egenskaper. *Datainspektionen* anser att databasen inte bör innehålla uppgift om vem en DNA-profil tillhör, utan att dessa uppgifter bör förvaras separat. Regeringen anser att elimineringsdatabasen bör fungera på samma sätt som de befintliga DNA-registren. Den bör därför utöver DNA-profiler endast innehålla information om vem profilen tillhör (jfr 4 kap. 3 § polisdatalagen). Av integritetsskäl bör det dock vara en mycket begränsad krets som har tillgång till uppgifter om vem DNA-profilen tillhör när det gäller elimineringsdatabasen. Det kan regleras på lägre föreskriftsnivå.

8.3.5 Hur får databasen användas?

Regeringens förslag: En DNA-profil som har tagits fram under utredning av brott och som inte kan hänföras till en identifierbar person får jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen. Jämförelsen ska göras innan jämförelse görs med DNA-profiler i de tre befintliga DNA-registren.

Elimineringsdatabasen får även användas för att göra jämförelser med DNA-profiler som dels har tagits fram i en brottsutredning eller för registrering i DNA-registret eller utredningsregistret, dels har tagits fram för att kvalitetssäkra den forensiska DNA-verksamheten och som inte hänför sig till brottsutredande verksamhet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att DNA-profiler i spårregistret i vissa fall ska få jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen. I promemorian föreslås att endast DNA-profiler från misstänkta ska få jämföras med elimineringsdatabasen. Det föreslås inte att DNA-profiler i elimineringsdatabasen ska få jämföras med DNA-registret.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot förslaget.

Statens kriminaltekniska laboratorium påpekar att det finns ett behov av att även kunna jämföra DNA-profiler från brottsplatsspår som av olika anledningar inte ska registreras i spårregistret med elimineringsdatabasen. Enligt laboratoriet kan man också ifrågasätta nyttan med förslaget att kunna jämföra DNA-profiler i spårregistret som härrör från grova brott med elimineringsdatabasen. Det skulle däremot vara önskvärt att få jäm-

föra de DNA-profiler från anställda som registreras i elimineringsdatabasen med alla spår i spårregistret under en tvåårsperiod från ikraftträdandet. När det gäller personprover är behovet av att jämföra DNA-profiler med elimineringsdatabasen enligt laboratoriet lika stort oavsett om provet är taget på en misstänkt gärningsman, målsägande eller annan.

Skälen för regeringens förslag

Jämförelser mellan DNA-profiler i brottsplatsspår och elimineringsdatabasen

En kontaminering kan visa sig som en blandbild, både i ett brottsplatsspår och i ett prov från en person som topsats i en brottsutredning. En blandbild innebär att man vid analysen av provet får fram två olika DNA-profiler. I båda fallen kan en jämförelse behöva göras mot DNA-profilerna i elimineringsdatabasen. När det gäller kontaminerings- och brottsplatsspår gör regeringen följande bedömning.

En blandbild i ett prov från en brottsplats behöver inte bero på en kontaminering, utan kan bero på att bakgrunds-DNA från brottsplatsen finns i provet eller att DNA från personer som varit inblandade i brottet har sammanblandats. Det är därför av vikt för brottsutredningen att med hjälp av elimineringsdatabasen kunna ta reda på om blandbilden beror på en kontaminering. En kontaminering av ett brottsplatsspår behöver dock inte visa sig som en blandbild, utan kan vara den enda DNA-profil man får fram vid analysen.

DNA-profilerna i spårregistret körs regelbundet mot DNA-profilerna i DNA-registret och utredningsregistret. På detta sätt kan ett spårprov, som först inte kunnat identifieras, kopplas till en person, om den personen senare t.ex. fått lämna DNA-prov i en annan utredning. Som framgår av avsnitt 8.3.3 anser regeringen att uppgifter i elimineringsdatabasen enbart bör få användas för att spåra och utreda kontaminerings- och brottsplatsspår. Det kan därför inte komma i fråga att regelbundet köra elimineringsdatabasen mot spårregistret för att eventuellt kunna koppla spåren där till en person. Enbart enskilda DNA-profiler som tagits fram i en brottsutredning bör få jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen. Jämförelsen bör göras innan jämförelse sker med andra DNA-profiler i något av DNA-registren.

I promemorian föreslås att det när det gäller allvarliga brott ska finnas en möjlighet att jämföra ett gammalt spår i spårregistret mot elimineringsdatabasen, t.ex. om en förundersökning återupptas och det är av särskild betydelse att få reda på om en kontaminering föreligger som kan ha lett till en felaktig registrering. *Statens kriminaltekniska laboratorium* anser att nyttan med förslaget är begränsad till perioden innan alla som ska provtas har registrerats i elimineringsdatabasen. Med hänsyn till att uppgifter i elimineringsdatabasen enligt regeringens mening inte bör få användas för att utreda brott ska detta förslag inte genomföras. Det blir därmed tydligt att det enbart är spår som inte har registrerats i spårregistret som får jämföras med elimineringsdatabasen. Skulle det uppstå behov av att utreda om ett spår i spårregistret är kontaminerat får man använda sig av möjligheten att be personer som kan ha påverkat spåret att frivilligt lämna jämförelseprov. Förslaget från *Statens kriminaltekniska laboratorium* om att få jämföra DNA-profiler som ska registreras i eliminerings-

databasen med DNA-profiler i spårregistret under en begränsad period behandlas i avsnitt 8.3.8

Ska andra jämförelser vara tillåtna?

Till skillnad från en blandbild i ett spårprov beror en blandbild i ett personprov alltid på någon form av kontaminering. Att utreda vad denna beror på har endast en kvalitetssäkrande funktion för att t.ex. få underlag för att förbättra rutiner i hanteringen vid SKL. Samma kvalitetssäkrande funktion finns när det gäller DNA-profiler som förekommer i kontrollprover eller i prover som tagits för att kontrollera bakgrunds-DNA och som inte hänför sig till någon brottsutredande verksamhet.

Personprover kan komma från skäligen misstänkta, målsägande och andra inblandade eller vara frivilligprover från exempelvis räddningstjänstpersonal. I promemorian föreslås att endast DNA-prover från misstänkta ska få jämföras med elimineringsdatabasen. Enligt *Statens kriminaltekniska laboratorium* är behovet av att jämföra DNA-profiler från personprover med elimineringsdatabasen lika stort oavsett om provet är taget på en misstänkt gärningsman, en målsägande eller någon annan. Som framgår av avsnitt 8.3.3 har lagstiftaren haft en restriktiv hållning när det gäller användningen av DNA-profiler från icke misstänkta personer. Med hänsyn till att en jämförelse med elimineringsdatabasen enbart har ett kvalitetssäkrande syfte anser regeringen till skillnad från promemorian att DNA-profiler från personprover som har tagits med stöd av 28 kap. rättegångsbalken bör få jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen, oavsett från vem provet härrör. När det gäller DNA-profiler från misstänkta bör jämförelsen göras innan profilen läggs in i utredningsregistret. En DNA-profil kan i undantagsfall registreras direkt i DNA-registret utan att först ha varit registrerad i utredningsregistret. Regeringen anser därför till skillnad från promemorian att jämförelser även bör få göras med elimineringsdatabasen innan en DNA-profil läggs in i DNA-registret, om den inte dessförinnan har varit registrerad i utredningsregistret. Eftersom DNA-profiler från räddningstjänst- och sjukvårdspersonal inte ska ingå i elimineringsdatabasen finns det däremot inte skäl att tillåta jämförelser med frivilligprover.

Även prover som har tagits fram för att kvalitetssäkra den forensiska DNA-verksamheten och som inte hänför sig till brottsutredande verksamhet bör få jämföras med DNA-profiler i elimineringsdatabasen.

8.3.6 Gallring av uppgifter i databasen

Regeringens förslag: Personuppgifterna i elimineringsdatabasen ska gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål, dock senast en viss tid efter det att det förhållande upphörde som grundade skyldigheten att lämna prov till databasen. Registreringar som avser personer som tillfälligt vistas i lokaler där DNA-prover hanteras eller förvaras ska gallras senast ett år efter det att uppgifterna registrerades.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås en generell gallringsregel om ett år från det att en anställning upphörde eller ett samtycke återtog.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* och *Statens kriminaltekniska laboratorium* är de enda remissinstanser som framför synpunkter på förslaget. *Datainspektionen* anser att det finns risk för att registreringar som grundar sig på samtycke kommer att sparas under längre tid än vad som behövs och att SKL därför behöver ta fram rutiner för att följa upp om dessa personer alltjämt behöver vara registrerade i elimineringsdatabasen. Inspektionen ifrågasätter också varför gallring ska kunna skjutas upp i upp till ett år efter det att ett samtycke har återkallats. *Statens kriminaltekniska laboratorium* anser däremot att den föreslagna gallringsfristen på ett år är alltför snäv. Fristen bör enligt laboratoriet vara två år åtminstone i de fall som gäller före detta anställda.

Skälen för regeringens förslag: En gallringsbestämmelse bör införas för uppgifter i elimineringsdatabasen. Utgångspunkten bör vara att DNA-profilerna i elimineringsdatabasen ska gallras när de inte längre behövs för sitt syfte att upptäcka och utreda kontamineringar. Så kan vara fallet när en anställd helt byter arbetsuppgifter och inte kommer i kontakt med DNA-hantering längre eller när en anställd är tjänstledig under en längre tid för exempelvis studier eller arbete utomlands. Som *Datainspektionen* påpekar finns det risk för att registreringar finns kvar under längre tid än vad som behövs. Det är därför viktigt att SKL tar fram rutiner för att fortlöpande kunna följa upp vilka DNA-profiler som behöver finnas i databasen. För att säkerställa att gallring görs bör det dock även finnas en uttrycklig gräns för när gallring senast ska göras. Vid bedömningen av hur lång tid som kan vara acceptabel måste man, som *Statens kriminaltekniska laboratorium* påpekar, beakta att DNA i sig är mycket tidsbeständigt och att laboratoriets undersökningsärenden kan ta olika lång tid beroende på bl.a. deras komplexitet. Samtidigt måste man, som *Datainspektionen* påpekar, ta hänsyn till skyddet för den personliga integriteten i samband med att DNA-prov tas och registreras. Hur lång tids registrering som bör tillåtas måste alltså bestämmas både med hänsyn till intresset av en effektiv och rättssäker brottsbekämpning och integritetsintressen. Risken för kontamineringar är större när det gäller personer som arbetar vid Polismyndigheten än när det gäller tillfälliga besökare. Det är enligt regeringens mening därför rimligt med olika gallringsfrister beroende på vad som har grundat registreringen i elimineringsdatabasen. När det gäller anställda vid Polismyndigheten bör gallring ske två år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten att lämna prov upphörde, medan tiden för tillfälliga besökare bör sättas till ett år efter att registreringen i databasen gjordes. När det gäller övriga som är skyldiga att lämna prov bör gallring ske ett år efter det att det förhållande som grundade skyldigheten att lämna prov upphörde. Man kan naturligtvis tänka sig att frågan om kontaminering kan uppkomma därefter, t.ex. om en gammal utredning tas upp på nytt. I sådana undantagsfall finns som regel möjlighet att ta ett nytt DNA-prov för jämförelse i det enskilda fallet baserat på personens samtycke.

8.3.7 Andra myndigheter ska inte få tillgång till databasen

Regeringens förslag: Andra brottsbekämpande myndigheter ska inte kunna medges åtkomst till elimineringsdatabasen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att andra brottsbekämpande myndigheter ska kunna ta del av uppgifter om identiteten på en person i elimineringsdatabasen. I promemorian föreslås därför inte någon ändring i 2 kap. 17 § polisdatalagen.

Remissinstanserna uttalar sig inte i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I 4 kap. 10 § polisdatalagen anges att vissa brottsbekämpande myndigheter får medges direktåtkomst till register över DNA-profiler. Elimineringsdatabasen förs inte i brottsbekämpande syfte utan enbart för kvalitetssäkring. Övriga brottsbekämpande myndigheter har därmed inte något legitimt behov av åtkomst till elimineringsdatabasen. Någon möjlighet till direktåtkomst eller annan tillgång till databasen för dessa myndigheter bör därför inte införas. I avsnitt 10.5.3 behandlas frågan om sekretess för uppgifterna i elimineringsdatabasen.

Enligt 16 § lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete får utländska myndigheter medges direktåtkomst till svenska DNA-register vid samarbete enligt det s.k. Prövrådsbeslutet. Inte heller utländska myndigheter har behov av åtkomst till elimineringsdatabasen och de bör därför inte ges möjlighet till detta.

Enligt 2 kap. 17 § polisdatalagen har SKL och vissa brottsbekämpande myndigheter rätt att få del av uppgifter ur DNA-registren om myndigheterna behöver uppgifterna i sin verksamhet. Bestämmelsen är en förutsättning för att myndigheterna ska kunna medges direktåtkomst till registren och att de ska kunna ta del av uppgifter om identiteten på en person i registren (identitetsuppgifter omfattas inte av direktåtkomsten enligt 15 § polisdataförordningen [2010:1155]). Med hänsyn till att uppgifter i elimineringsdatabasen inte ska behandlas för att utreda brott har andra brottsbekämpande myndigheter inte behov av att få uppgift om vem en DNA-profil i elimineringsdatabasen tillhör. För att undvika att 2 kap. 17 § polisdatalagen tolkas som att den omfattar även elimineringsdatabasen, bör bestämmelsen justeras.

8.3.8 Vad händer med den befintliga elimineringsdatabasen?

Regeringens förslag: DNA-profiler som ingår i den nuvarande elimineringsdatabasen ska kunna registreras i den nya elimineringsdatabasen om den registrerade samtycker till det. De DNA-profiler som inte förs över till elimineringsdatabasen ska gallras senast den 1 januari 2015.

Under en period på sex månader ska DNA-profiler som registreras i elimineringsdatabasen få jämföras med DNA-profiler i spårregistret. En överensstämmelse får inte utredas vidare.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att gallring av de DNA-profiler som finns registrerade i den befintliga elimineringsdatabasen ska ske på begäran av den registrerade. Det lämnas inte något förslag om att DNA-profiler i elimineringsdatabasen får jämföras med spårregistret under en övergångsperiod.

Remissinstanserna: Det är endast *Statens kriminaltekniska laboratorium* som framför synpunkter i den här delen. Laboratoriet anser att det skulle vara önskvärt att få jämföra de DNA-profiler från poliser och SKL-anställda som registreras i elimineringsdatabasen med alla spår i spårregistret under en tvåårsperiod från ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: SKL har som framgår av avsnitt 8.3.1 redan tillgång till vissa anställdas och andras DNA-profiler. Registreringen baseras på samtycke. Förutsättningarna har dock inte varit helt i överensstämmelse med vad som nu föreslås gälla, bland annat har de som samtyckt informerats om att deras DNA-profil kan gallras på begäran. De DNA-profiler som ingår i den befintliga elimineringsdatabasen bör därför inte utan vidare anses vara sådana DNA-profiler som får användas enligt den nu föreslagna regleringen.

För personer som tidigare samtyckt till provtagning förefaller det dock vara mest praktiskt att inte behöva göra om provtagningen för att deras DNA-profiler ska kunna registreras i den nya elimineringsdatabasen. Den nu föreslagna regleringen hindrar inte att den befintliga DNA-profilen registreras i den nya elimineringsdatabasen om den berörda personen samtycker till det. I promemorian föreslås att gallring av de DNA-profiler som redan tagits fram och registrerats i den befintliga elimineringsdatabasen ska göras på begäran av den registrerade. Utgångspunkten för förslaget är att den som inte begär gallring får sin DNA-profil överförd till den nya databasen. Regeringen anser dock att det bör krävas ett uttryckligt samtycke från den registrerade för att hans eller hennes DNA-profil ska få användas i den nu föreslagna elimineringsdatabasen. Lämnas inget sådant samtycke bör DNA-profilen gallras och den registrerade behandlas som andra som omfattas av skyldigheten att lämna prov men inte tidigare har gjort det. Med hänsyn till att det är fråga om en regel som enbart har betydelse under en begränsad period kan den införas som en övergångsbestämmelse till den nya lagen om elimineringsdatabasen.

Enligt *Statens kriminaltekniska laboratorium* skulle det vara önskvärt att som en ren registervårdsåtgärd få jämföra de DNA-profiler från polis- och SKL-anställda som registreras i elimineringsdatabasen med alla spår i spårregistret under en tvåårsperiod från ikraftträdandet av regleringen. Skälet till detta är enligt laboratoriet att personer som inte tidigare lämnat prov för DNA-analys under lång tid kan ha orsakat kontamineringar av DNA-spår som nu finns registrerade i spårregistret. Som framgår av avsnitt 8.3.3 anser regeringen att elimineringsdatabasen inte bör få användas i brottsutredande syfte och att DNA-profiler i databasen därför inte bör få jämföras med DNA-profiler i spårregistret. En registrering i spårregistret som beror på en kontaminering kan innebära att arbete läggs ned i en brottsutredning för att arbeta vidare med det spår som felaktigt registrerats. Polisen kan exempelvis ta DNA-prov på en mängd personer för att försöka ta reda på vem spåret härrör från. Ett felaktigt registrerat

spår kan således leda till inte bara onödigt arbete utan i värsta fall onödiga integritetsintrång. Det är inte osannolikt att det finns felaktiga äldre registreringar i spårregistret. Dessa kan ha sin grund i att tekniken inte var lika förfinad förr eller bristande medvetenhet om risken för kontamineringar. Regeringen delar därför SKL:s uppfattning att laboratoriet som en ren registervårdsåtgärd under en övergångsperiod bör få jämföra de DNA-profiler från anställda vid Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och SKL som ska registreras i elimineringsdatabasen med spårregistret. Eftersom utrensningen av felaktiga spår enbart ska göras för att förbättra kvaliteten på spårregistret bör eventuella träffar inte få utredas vidare. En träff bör således enbart leda till att den felaktiga DNA-profilen tas bort ur spårregistret. Någon utredning om hur kontamineringen har kunnat uppstå bör inte heller göras i dessa fall. Jämförelser bör tillåtas vid ett tillfälle för varje DNA-profil som ska läggas in i elimineringsdatabasen. Frågan är under hur lång tid som dessa jämförelser bör tillåtas. Med hänsyn till att det är fråga om att hitta gamla kontamineringar torde det vara mest intressant att jämföra med DNA-profiler från personer som har arbetat med DNA-hantering en längre tid. Regeringen anser därför att en lämplig avvägning kan vara att tillåta jämförelser med spårregistret under sex månader efter det att regleringen av elimineringsdatabasen har trätt i kraft, eftersom verksamheten då kommer att vara organiserad på samma sätt som i dag.

8.4 Behandlingen av personuppgifter vid Statens kriminaltekniska laboratorium

SKL behandlar i dag personuppgifter huvudsakligen med stöd av personuppgiftslagen. En stor del av myndighetens personuppgiftsbehandling sker dock i DNA-registren. DNA-registren förs av Rikspolisstyrelsen, men det är SKL som i egenskap av personuppgiftsbiträde åt Rikspolisstyrelsen administrerar och hanterar registren. DNA-registren regleras i polisdatalagen och när SKL behandlar uppgifter i registren görs detta därför med stöd av den lagen.

SKL kommer, som framgår av avsnitt 4.2.2, att utgöra en avdelning inom den nya Polismyndigheten från den 1 januari 2015. Innan regeringen behandlar frågan om detta får några konsekvenser för behandlingen av personuppgifter vid laboratoriet finns det dock skäl att redogöra närmare för vilken personuppgiftsbehandling som förekommer vid laboratoriet i dag.

8.4.1 Den nuvarande personuppgiftsbehandlingen

Behandling av personuppgifter i undersökningsärenden

Huvuddelen av de forensiska undersökningarna vid SKL utförs åt rättsväsendet, i första hand polismyndigheterna. Material och spår som har säkrats på en brottsplats skickas till laboratoriet samtidigt som en digital begäran om undersökning görs. Begäran registreras i laboratoriets ärendehanteringssystem Forum. Där registreras även uppdrag från privata

aktörer och andra handlingar som kommer in till myndigheten. När materialet har dokumenterats utförs de undersökningar som har bestämts med de metoder som har valts ut med hänsyn till frågeställningarna i ärendet. En slutlig värdering av undersökningarna görs och resultatet redovisas digitalt till den som begärt undersökningen, ibland kompletterat med en redovisning i pappersform.

I de digitala uppdragen från polismyndigheterna kan olika personuppgifter förekomma, exempelvis namn på misstänkta, målsägande och vittnen. I ett ärende där salivprov tagits från en person i syfte att få fram en DNA-profil, s.k. topsning, lagras fullständigt namn och personnummer på den som lämnat provet. Om man söker på en persons namn eller personnummer får man fram de undersökningsärenden eller andra ärenden som personen förekommer i. Man kan också använda andra sökbegrepp i Forum, bland annat sådana som är hänförliga till laboratoriets handläggning, som namn på ärendeansvarig eller handläggare.

För närvarande sker ingen gallring i Forum. SKL avvaktar liksom polisen en arkivlösning som kommer att innebära att en stor del av ärendena i systemet kan skiljas av. När arkivlösningen är på plats är det meningen att undersökningsärendena som huvudregel ska skiljas av från systemet fem år efter det att de avslutats. Forum innehåller dock kopplingen mellan en DNA-profil och identiteten på den person som DNA-profilen tillhör. Det innebär att ärenden som är hänförliga till DNA-profilen måste vara aktiva i Forum så länge en DNA-profil finns kvar i DNA-registret eller utredningsregistret.

Behandling av personuppgifter i forensiska databaser

SKL för ca 40 s.k. forensiska databaser som innehåller information om antingen föremål, material eller andra spår. Föremål kan vara vapen och olika slag av förfälskade handlingar eller sedlar. Material kan vara narkotika, explosivämnen, fibrer och glas. Registren över spår innehåller bland annat skospår, spår efter inbrottsverktyg och spår på avskjutna kulor.

Ett syfte med de forensiska databaserna är att öka personalens kompetens, både i upplärningssituationer och i det dagliga arbetet. Ett annat syfte är att ge statistisk information som gör att resultatvärdet av informationen i ett enskilt spår kan fastställas. Jämförelser mellan undersökta material, föremål eller spår kan också visa på likheter som kan ge s.k. forensiska uppslag i den brottsutredande verksamheten, vilket utvecklas närmare nedan.

I princip registreras inte direkta personuppgifter i de forensiska databaserna, eftersom det huvudsakliga ändamålet med dem är att bevara information om det undersökta materialet, föremålet eller spåret och hur undersökningen utfördes. Hälften av registren innehåller dock direkta personuppgifter som avser laboratoriets handläggare eller andra personalnoteringar, dvs. uppgifter som i sammanhanget är harmlösa. För att kunna få mer utförlig information om undersökningen i ett visst ärende behöver informationen i databaserna vara kopplad till laboratoriets ärendenummer i Forum. I ärendet i Forum kan det som nämnts finnas direkta personuppgifter i form av namn och personnummer på inblandade personer.

Forensiska uppslag

Rikspolisstyrelsen har antagit en kriminalteknisk strategi, där det bl.a. framgår att samverkan mellan kriminalteknisk kompetens och underrättelseledd verksamhet ska utvecklas. Vid SKL pågår arbete med frågan om hur laboratoriet kan bredda sin verksamhet så att man ur information i de befintliga registren kan ge polisen underrättelse- och spaningsuppslag, vilket man kallar för forensiska uppslag. Ett exempel på sådana uppslag är jämförelser av olika narkotikapartiernas kemiska sammansättning, vilket kan indikera att partierna härrör från samma tillverknings-tillfälle, eller jämförelser av spår på avskjutna kulor eller hylsor, som kan visa på att samma vapen använts vid olika brott. En tanke är att skapa en ämnesöverskridande databas, där ärenden kan kopplas samman med hjälp av information från olika undersökningstyper. En annan del av arbetet med de forensiska uppslagen avser de uppslag som spåren i ett enskilt ärende kan ge upphov till, exempelvis ytterligare analysmöjligheter när det gäller DNA. En sådan möjlighet är att genomföra s.k. familjesökningar, vilket innebär att man jämför DNA-profiler för att finna släktingar till en viss person, exempelvis en oidentifierad misstänkt. Familjesökningar baserar sig på att nära släktingar till viss del har överensstämmande arvs massa. En sådan sökning görs på det sättet att jämförelse görs mellan en DNA-profil och registrerade DNA-profiler med en lägre grad av matchning mellan profilernas STR-markörer. Överensstämmelse kan i ett sådant fall indikera släktskap.

8.4.2 Är regleringen i personuppgiftslagen tillräcklig?

Regeringens bedömning: Personuppgiftslagens bestämmelser är ändamålsenliga för behandlingen av personuppgifter vid SKL, utom när det gäller tillgång till personuppgifter, behandling av känsliga personuppgifter och bevarande av uppgifter i de forensiska databaserna för brottsbekämpande ändamål.

Promemorians bedömning överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian anses personuppgiftslagen tillräcklig även för hanteringen av de forensiska uppslagen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot bedömningen.

Rättsmedicinalverket har inget att invända mot slutsatsen att SKL:s personuppgiftsbehandling inte kräver särskild författningsreglering men utesluter inte att det kan finnas behov av särskilt författningsstöd när det gäller personuppgiftsbehandling inom ramen för de privata uppdragen. *Datainspektionen* anser att SKL:s forskningsverksamhet bör hållas åtskild från det arbete som sker på brottsbekämpningens område. Det innebär enligt inspektionen risk för ett bristfälligt skydd av den personliga integriteten om en till polisen så nära anknuten verksamhet som den vid SKL skulle regleras av personuppgiftslagen i kombination med några bestämmelser i polisdatalagen. Inspektionen anser därför att personuppgiftsbehandlingen vid SKL när det gäller den forensiska verksamheten i stort bör regleras i en särskild registerförfattning. *Domstolsverket* anser

att behovet av att författningsreglera elektroniskt utlämnande av information bör analyseras ytterligare.

Skälen för regeringens bedömning

Inlemmandet i Polismyndigheten ändrar förutsättningarna

Förutom den behandling av personuppgifter som sker i DNA-registren enligt polisdatalagen behandlar SKL i dag personuppgifter huvudsakligen med stöd av personuppgiftslagen. När laboratoriet nu blir en del av Polismyndigheten finns det skäl att överväga hur SKL:s personuppgiftsbehandling ska regleras i framtiden. En grundläggande fråga är om regleringen i personuppgiftslagen i alla delar är ändamålsenlig och tillräcklig för laboratoriets verksamhet eller om den behöver kompletteras. Vidare måste övervägas om, och i så fall i vilken utsträckning, polisdatalagen bör gälla för SKL, eftersom den gäller för Polismyndigheten i övrigt.

Personuppgiftsansvar

Om personuppgiftsansvaret för en viss behandling inte följer av en särreglering görs en bedömning av vem som bär ansvaret utifrån den definition som finns i 3 § personuppgiftslagen. Detta medför vanligtvis inte några problem när det gäller en myndighet.

När SKL blir en del av Polismyndigheten kommer personuppgiftsansvaret att övergå från laboratoriet till Polismyndigheten. Detta gäller såväl vid behandling enligt personuppgiftslagen som enligt polisdatalagen. I avsnitt 8.4.3 behandlas frågan om i vilken utsträckning polisdatalagen bör vara tillämplig i laboratoriets verksamhet. Den personuppgiftsansvarige kommer under alla förhållanden att få hantera olika regelverk för personuppgiftsbehandlingen inom Polismyndigheten. Detta gäller redan i dag för Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna på grund av polisdatalagens tillämpningsområde och bör därför inte vara något problem i sig. Det ankommer på Polismyndigheten att avgöra om det kan vara lämpligt att utse ett särskilt personuppgiftsombud för verksamheten vid SKL.

Ändamålen för behandling

Enligt 9 § första stycket c personuppgiftslagen ska den personuppgiftsansvarige se till att personuppgifter samlas in bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Uppgifterna får enligt 9 § första stycket d samma lag inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in, den s.k. finalitetsprincipen.

Till att börja med kan det konstateras att den information som SKL använder i forensiska undersökningar och som sedan lagras i de forensiska databaserna i huvudsak kommer från den myndighet som begärt undersökningen. Den behandling av personuppgifter som äger rum hos polisen regleras i polisdatalagen. Även övriga brottsbekämpande myndigheter som ger uppdrag till laboratoriet har registerförfattningar som reglerar den personuppgiftsbehandling som äger rum hos respektive myndighet. Dessutom styrs den brottsutredande processen och insamlandet av information av andra författningar, bl.a. rättegångsbalkens regler om hur förundersökningen ska bedrivas. Mot denna bakgrund är det inte nödvän-

dig att särskilt reglera för vilka ändamål laboratoriet får samla in uppgifter.

I de forensiska databaserna hålls uppgifter kontinuerligt tillgängliga för att de som utför forensiska undersökningar ska ha tillgång till den utarbetade kunskapen inom laboratoriet. Uppgifterna kan exempelvis användas för att utvärdera resultatet i en undersökning eller för att lära upp en nyanställd. Enligt 9 § andra stycket personuppgiftslagen är behandling av personuppgifter för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål inte oförenlig med finalitetsprincipen. I förarbetena till Tullverkets registerförfattning uttalade regeringen att även planering, uppföljning och utvärdering av verksamhet är en sådan integrerad del av denna att det, utan att det sägs uttryckligen i en registerförfattning, är självklart att uppgifter som används i verksamheten också får användas för dessa ändamål (prop. 2004/05:164 s. 116). Detta får anses innebära att sådan behandling är tillåten även om det är personuppgiftslagen, och inte en särskild registerförfattning, som är tillämplig på personuppgiftsbehandlingen vid en myndighet. Behandlingen av personuppgifter i de forensiska databaserna i syfte att höja personalens kompetens och att ge statistisk information kan därmed enligt regeringens mening inte anses oförenlig med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in. Eftersom behandlingen av sådana uppgifter sker för vetenskapliga och statistiska ändamål måste den också anses förenlig med bestämmelserna i personuppgiftslagen. Det skulle dock kunna hävdas att uppgifterna bevaras trots att det inte vid varje enskilt tillfälle finns ett mer specifikt ändamål för att bevara en personuppgift eller en hänvisning till en personuppgift i databaserna.

Datainspektionen och Vetenskapsrådet har behandlat liknande frågor. Två beslut av Datainspektionen kan sägas ge uttryck för att insamlandet av personuppgifter som syftar till ”framtida forskning” utan något mer preciserat innehåll, inte kan anses förenligt med personuppgiftslagen, bl.a. därför att ändamålet är så ospecificerat att det inte går att bedöma om personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen (beslut den 18 april 2012, dnr 811-2011 och den 16 december 2011, dnr 766-2011). Vetenskapsrådet har också anfört att det är svårt att konstruera en databasinfrastruktur som innefattar personuppgifter för generella forskningsändamål. Vetenskapsrådet har däremot sett en skillnad mellan att samla in uppgifter för framtida forskning och att återanvända redan insamlade uppgifter för ett nytt ändamål. Ett sådant återanvändande är enligt Vetenskapsrådet förenligt med gällande rätt om det kan antas överensstämma med finalitetsprincipen (Rättsliga förutsättningar för en databasinfrastruktur för forskning, Vetenskapsrådets rapportserie 11:2010, s. 52 f.).

Ändamålet med de forensiska databaserna är primärt att ha tillgång till samlad information om material, föremål eller spår. En möjlighet att behandla uppgifter i de forensiska databaserna utan hänsyn till regleringen i personuppgiftslagen skulle vara att helt avidentifiera uppgifterna. Om möjligheten att gå tillbaka och kontrollera detaljer i enskilda undersökningsärenden tas bort skulle dock det vetenskapliga värdet av informationen minska, eftersom det då inte skulle gå att verifiera olika uppgifter som finns i databaserna. Det måste därför kunna finnas vissa personuppgifter i de forensiska databaserna. Databaserna innehåller uppgifter som

redan samlats in för ett visst specifikt ändamål. Med hänsyn till att det är fråga om att återanvända redan insamlad information och att återanvändningen inte kan anses strida mot de ändamål för vilka uppgifterna samlades in, anser regeringen att behandlingen av uppgifter i de forensiska databaserna är förenlig med personuppgiftslagens bestämmelser.

Informationen i de forensiska databaserna kan dock även användas för att ge polisen spaningsuppslag, s.k. forensiska uppslag. I förarbetena till polisdatalagen uttalade regeringen att det inte kan anses strida mot finalitetsprincipen att uppgifter som samlats in för att utreda ett visst brott senare används för att utreda ett annat brott eller bekämpa brottslig verksamhet (prop. 2009/10:85 s. 99). Uppgifterna i de forensiska databaserna samlades ursprungligen in i syfte att utreda brott. Behandlingen av uppgifterna i syfte att ta fram forensiska uppslag får anses vara ett led i brottsbekämpande verksamhet. Den får även anses vara förenlig med regleringen om finalitetsprincipen. Frågan om hur länge uppgifter i de forensiska databaserna får behandlas för detta ändamål behandlas i det följande.

SKL utför också andra undersökningar än de forensiska, nämligen sådana som sker på uppdrag av privatpersoner eller företag. Dessa uppdrag omfattas inte av SKL:s myndighetsutövning, eftersom uppdragsgivaren frivilligt anlitar laboratoriet och detta inte utövar någon offentligrättslig makt i ärendet. Tillåtligheten av personuppgiftsbehandlingen bygger i stället på avtalet mellan SKL och uppdragsgivaren. Personuppgiftsbehandling i avtalsförhållanden är tillåten enligt personuppgiftslagen. *Rättsmedicinalverket* påpekar dock att det sällan är den som personuppgifterna rör som är avtalspart och att det därför inte kan uteslutas att det krävs särskilt författningsstöd för behandling av personuppgifter inom ramen för de privata uppdragen. Undersökningarna i vissa av dessa uppdrag sker helt manuellt och faller därmed utanför personuppgiftslagens regler. I en del uppdrag behandlas dock uppgifter helt och eller delvis automatiserat, vilket gör personuppgiftslagen tillämplig. Behandlingen av personuppgifter varierar inom ramen för dessa uppdrag men det kan inte uteslutas att personuppgiftslagens regler inte fyller det behov som finns. Dessa uppdrag utgör emellertid en mycket liten del av laboratoriets verksamhet. Dessutom pågår det, som utvecklas närmare nedan, både nationellt och inom EU, arbete med att skapa ett mer enhetligt skydd för personuppgifter. Det finns därför inte skäl att nu särskilt reglera den mycket begränsade automatiserade personuppgiftsbehandling som har sin grund i privata uppdrag. Regeringen vill också understryka att den delar promemorians bedömning att det inte kan vara förenligt med finalitetsprincipen att behandla sådana uppgifter för att ge polisen forensiska uppslag.

Vilka personuppgifter får behandlas?

Enligt 9 § första stycket i personuppgiftslagen ska de personuppgifter som behandlas vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

I de forensiska undersökningsärendena får SKL del av både direkta och indirekta personuppgifter genom den information som polisen eller någon annan brottsbekämpande uppdragsgivare tillhandahåller. Dessa per-

sonuppgifter får anses nödvändiga för att laboratoriet ska kunna utföra den begärda undersökningen och redovisa resultatet på ett sätt som möter kraven på kvalitet och rättssäkerhet.

Det är annorlunda när det gäller de forensiska databaserna. I dessa får det knappast befogat att behandla direkta personuppgifter om personer som haft koppling till de bakomliggande brottsutredningarna, eftersom dessa uppgifter inte är nödvändiga för att uppnå syftet med att ha databaserna. Som angetts ovan registreras sådana personuppgifter i princip inte i databaserna. Att behandla personnummer eller andra direkta personuppgifter om personer som varit inblandade i en brottsutredning i en databas vars primära syfte är vetenskaplig kunskapsåtervinning måste i de flesta fall anses som inadekvat i förhållande till ändamålet med behandlingen. Regleringen i personuppgiftslagen måste därför anses tillräcklig för att skydda den personliga integriteten när det gäller vilka uppgifter som får behandlas både i undersökningsärendena och i de forensiska databaserna.

Särskilt om känsliga personuppgifter

Känsliga personuppgifter är enligt 13 § personuppgiftslagen sådana personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller uppgifter som rör hälsa eller sexualliv. Det råder ett generellt förbud mot att behandla sådana uppgifter. Personuppgiftslagen innehåller vissa undantag från förbudet och en möjlighet för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter med andra undantag från bestämmelsen, om det behövs med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse.

SKL behandlar i regel inte känsliga personuppgifter. Det kan dock inte uteslutas att laboratoriet kan ha behov av att behandla känsliga personuppgifter i den forensiska verksamheten. Man kan exempelvis tänka sig att laboratoriet kan få fram uppgifter om sjukdomar vid analys av blodfläckar och att det därför skulle finnas ett behov av att kunna behandla uppgifter om hälsa. Möjligheten att analysera var en person är född skulle också kunna leda till antaganden om en persons etnicitet. Nya undersökningsmöjligheter kan eventuellt komma att avslöja känsliga personuppgifter på ett sätt som inte kan förutses i dag. Laboratoriet bör därför ges möjlighet att behandla känsliga personuppgifter, vilket kräver författningsreglering. En möjlighet att behandla känsliga personuppgifter kan också behöva åtföljas av sökbegränsningar avseende sådana uppgifter. Hur detta bör regleras behandlas i avsnitt 8.4.3.

Tillgång till personuppgifter

Frågan om vilken krets personer i en organisation som får ha tillgång till personuppgifter regleras inte uttryckligen i personuppgiftslagen. Enligt 31 § personuppgiftslagen ska den personuppgiftsansvarige vidta tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter. Datainspektionen har utfärdat allmänna råd, av vilka det framgår att endast de som behöver uppgifterna för sitt arbete bör få tillgång till åtkomstskyddade personuppgifter.

Vid SKL finns i dag ett system med olika behörigheter för de anställda med utgångspunkt i vad de har behov av för att utföra sina arbetsuppgifter. När laboratoriet nu blir en del av Polismyndigheten anser regeringen

att det finns skäl att i författning tydliggöra att varje anställd bara ska ha tillgång till de personuppgifter som han eller hon behöver för att utföra sina arbetsuppgifter. Hur detta bör regleras behandlas i avsnitt 8.4.3.

Utbyte av uppgifter mellan myndigheter

De personuppgifter som SKL behandlar i de forensiska undersökningsärendena härrör till största delen från den information som polisen eller andra brottsbekämpande uppdragsgivare anser är nödvändig att vidarebefordra för att laboratoriet ska kunna utföra de undersökningar som begärs. Resultatet av de forensiska undersökningarna redovisas sedan tillbaka till uppdragsgivaren och kommer då att behandlas i den brottsbekämpande verksamheten där. När det gäller uppgiftsutbytet inom Polismyndigheten – av vilken SKL kommer att vara en del – kommer det att bli en myndighetsintern fråga. Laboratoriet har inte något sådant informationsutbyte med andra myndigheter som behöver författningsregleras, vare sig för att laboratoriet ska ha möjlighet att behandla personuppgifter för att fullgöra åtaganden om informationsutbyte eller för att kunna lämna ut sekretessbelagd information till andra myndigheter.

I ett fåtal fall förekommer det att laboratoriets resultat ifrågasätts av en misstänkts försvarare. Någon gång händer det redan under förundersökningen men oftast är det i samband med ett resningsförfarande som resultat ifrågasätts. Det inträffar att försvararen vill ha vissa ytterligare material undersökta eller att ett yttrande från ett annat laboratorium avseende ett material som SKL har undersökt, en s.k. second opinion, ska inhämtas. Utvecklingen går också mot att forensiska laboratorier specialiserar sig inom olika områden. SKL kan därför ibland behöva vända sig till ett utländskt laboratorium för att det laboratoriet har tillgång till metoder eller teknik som SKL inte förfogar över. Personuppgiftslagen hindrar inte att personuppgifter i sådana fall skickas till laboratorier i andra länder inom EU eller EES. Skulle SKL i något fall vilja hämta in ett yttrande från ett laboratorium i ett land utanför EU eller EES får man i det enskilda fallet göra en bedömning enligt 33 § personuppgiftslagen av om det aktuella landet har en adekvat dataskyddsnivå. I 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) finns en sekretessbrytande bestämmelse som kan bli tillämplig i dessa fall, enligt vilken sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till en myndighet om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Bevarande av uppgifter

Personuppgifter får enligt 9 § första stycket i personuppgiftslagen inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Bestämmelsen hindrar inte att personuppgifter i allmänna handlingar arkiveras (8 § andra stycket). När uppgifter inte längre får behandlas kan de således avskiljas från exempelvis ett ärendehanteringssystem och arkiveras. En sådan lösning har valts i polisdatalagen för uppgifter i förundersökningar och brottsanmälningar. Dessa ska arkiveras och omfattas därför inte av lagens gallringsregler, men de får inte vara gemensamt tillgängliga mer än ett visst antal år beroende på vissa närmare angivna förutsättningar (3 kap. 10 och 11 §§ polisdatalagen).

I de forensiska undersökningsärendena behandlas personuppgifter i ärendehanteringssystemet Forum. I systemet finns över 800 000 poster, bl.a. därför att det är Forum som innehåller kopplingen mellan en individ och en DNA-profil som registrerats i något av DNA-registren. Denna information måste finnas kvar i Forum så länge som DNA-profilen får finnas kvar i något av DNA-registren. Riksarkivet har meddelat gallringsbeslut som tillåter SKL att gallra handlingar i vissa undersökningsärenden. Eftersom undersökningsärendena ofta är en del av förundersökningar finns det inte anledning att i författning införa några generella gallringsbestämmelser. Genom den arkivlösning som kommer att införas vid SKL kommer de undersökningsärenden som inte innehåller en koppling till DNA-registren att kunna skiljas av från Forum och i stället arkiveras.

De forensiska databaserna gallras i princip inte på grund av den funktion de har i verksamheten. Databaserna börjar dock alltmer användas även för brottsbekämpande ändamål genom de forensiska uppslagen. Eftersom det inte finns några särskilda gallringsbestämmelser som gäller för laboratoriet, men däremot enligt polisdatalagen, har laboratoriet möjlighet att behandla personuppgifter som är gallrade hos polisen eller i vart fall inte längre är tillgängliga i den brottsbekämpande verksamheten där. Hur länge laboratoriet kan använda personuppgifter i de forensiska databaserna för att ta fram forensiska uppslag som kan leda fram till en brottsutredning och i slutändan en fällande dom begränsas i dag ytterst av reglerna om preskription. *Datainspektionen* ifrågasätter detta och anser att uppgifter inte bör vara åtkomliga i brottsbekämpande verksamhet vid SKL under längre tid än vad motsvarande uppgifter får behandlas, bevaras eller vara åtkomliga hos polisen eller andra brottsbekämpande myndigheter.

Hur länge uppgifterna i de forensiska databaserna behöver bevaras för vetenskapliga ändamål bedöms bäst av laboratoriet. Detta hindrar naturligtvis inte att uppgifterna därefter arkiveras enligt arkivlagstiftningen. Personuppgiftslagens bestämmelser om att uppgifter inte får bevaras under längre tid än som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål för vilka de behandlas är därför den bestämmelse som är mest ändamålsenlig för databasernas ursprungliga funktion i verksamheten. Regeringen återkommer i avsnitt 8.4.3 till vad som bör gälla för behandling av uppgifter i de forensiska databaserna för brottsbekämpande ändamål.

Bör personuppgiftsbehandlingen vid Statens kriminaltekniska laboratorium särregleras?

Genomgången i detta avsnitt visar enligt regeringens mening att personuppgiftslagens bestämmelser i stor utsträckning är tillräckliga och ändamålsenliga för behandlingen av personuppgifter vid SKL. Det är endast när det gäller tillgång till personuppgifter, behandling av känsliga personuppgifter och behandling av uppgifter i de forensiska databaserna för brottsbekämpande ändamål som regeringen anser att ytterligare reglering behövs. Frågan är om dessa omständigheter gör att det, som *Datainspektionen* gör gällande, behövs en särskild registerförfattning för SKL.

Regeringen gör följande överväganden. Informationshanteringsutredningen har i uppdrag att utarbeta en generell modell för hur registerför-

fattningar bör struktureras, vilka begrepp som bör användas och hur dessa begrepp bör definieras. Uppdraget är en del av en översyn av registerlagstiftningen som ska ske etappvis och som ska redovisas senast den 1 december 2014. Även inom EU pågår arbete för att skapa ett mer enhetligt skydd för personuppgifter, vilket kan påverka möjligheterna för medlemsstaterna att särreglera myndigheters personuppgiftsbehandling. Dessa omständigheter talar på ett generellt plan mot att nu införa en särskild registerförfattning för SKL.

Som framgår av genomgången i detta avsnitt är det framförallt verksamheten med forensiska uppslag som kan behöva regleras ytterligare. Regeringen delar *Datainspektionens* uppfattning att det är inom ramen för ett lagstiftningsärende som det finns bäst förutsättningar att hantera och värdera de motstående intressen som aktualiseras vid behandling av personuppgifter. Verksamheten med forensiska uppslag befinner sig dock i ett tidigt stadium av utveckling. Det finns därför enligt regeringens mening inte förutsättningar att nu göra de grannliga intresseavvägningar som bör göras, eftersom SKL ännu inte är helt klar över vilka möjligheter som finns och hur man vill arbeta med dem. Den framväxande verksamheten med forensiska uppslag får enligt regeringens mening inte inverka menligt på SKL:s huvuduppdrag att fungera som sakkunnigt biträde och oberoende expertorgan åt de brottsbekämpande myndigheterna. Innan man inför en reglering av verksamheten med forensiska uppslag måste det därför noggrant övervägas vilka konsekvenser en sådan reglering skulle få för laboratoriets huvudverksamhet. Med hänsyn till att promemorian inte lämnar förslag till någon särskild reglering av personuppgiftsbehandlingen vid SKL, utöver förslaget om en ny elimineringsdatabas, finns det inte heller beredningsunderlag för att nu gå fram med ett sådant förslag.

Forensiska uppslag kan bidra till att utreda och lösa fler brott. Regeringen anser därför att det är angeläget att SKL ges förutsättningar att fortsätta utveckla verksamheten. Det är också viktigt att komma ihåg att framtagandet av forensiska uppslag ofta inte förutsätter personuppgiftsbehandling. Av hänsyn till enskildas integritet finns det dock skäl att begränsa användningen av de forensiska databaserna i brottsbekämpande verksamhet till dess man kan överblicka hur verksamheten med forensiska uppslag bör regleras. Hur detta bör ske behandlas i avsnitt 8.4.3.

Domstolsverket anser att behovet av att författningsreglera elektroniskt utlämnande av information bör analyseras ytterligare. Med hänsyn till att laboratoriets personuppgiftsbehandling även fortsättningsvis huvudsakligen ska regleras av personuppgiftslagen finns det enligt regeringens mening inte skäl att särskilt reglera elektroniskt utlämnande av information.

8.4.3 Polisdatalagen ska vara tillämplig endast i begränsad omfattning

Regeringens förslag: Polisdatalagen ska endast vara tillämplig på personuppgiftsbehandlingen vid SKL när det gäller bestämmelserna om tillgång till personuppgifter, behandling av känsliga personuppgifter och sökbegränsningar i fråga om sådana uppgifter. Polisdatalagen ska också vara tillämplig i laboratoriets verksamhet vid behandling i de register som särregleras i lagen. Personuppgifter i de forensiska databaserna får inte behandlas i den brottsbekämpande verksamheten vid laboratoriet när det har förflutit fem år efter utgången av det kalenderår då registreringen gjordes, förutom om behandlingen är nödvändig för att utföra ett uppdrag från en brottsbekämpande myndighet.

Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden ska inte utöva tillsyn över SKL:s behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian lämnas inget förslag när det gäller hur länge uppgifter får behandlas för brottsbekämpande ändamål. Frågan om tillsyn behandlas inte heller.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inte något att invända mot förslaget.

Datainspektionen anser att uppgifter inte bör vara åtkomliga i brottsbekämpande verksamhet vid SKL under längre tid än vad motsvarande uppgifter får behandlas, bevaras eller vara åtkomliga hos polisen eller andra brottsbekämpande myndigheter. *Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden* är tveksam till förslaget att vissa bestämmelser i polisdatalagen ska vara tillämpliga i SKL:s verksamhet, eftersom det är oklart om dessa delar av verksamheten är att anse som brottsbekämpande. Om delar av polisdatalagen görs tillämplig på laboratoriet bör frågan om nämndens tillsyn klargöras.

Skälen för regeringens förslag: Polisens personuppgiftsbehandling i den brottsbekämpande verksamheten regleras framförallt i polisdatalagen. I förarbetena till polisdatalagen uttalade regeringen att det vid bedömningen av om SKL skulle omfattas av lagen borde beaktas dels att myndighetens verksamhet inte är brottsbekämpande i vedertagen mening, dels att myndighetens personal inte är polismän utan specialister inom sina respektive verksamhetsområden och inte har traditionella polisiära uppgifter eller befogenheter utan arbetar som ett sorts sakkunnigt biträde och expertorgan åt polismyndigheterna. Med hänsyn till detta och till att den personuppgiftsbehandling som sker vid laboratoriet är relativt begränsad och åtkomsten till behandlade uppgifter i huvudsak förbehållen dess egen personal ansåg regeringen att polisdatalagen inte skulle omfatta SKL (prop. 2009/10:85 s. 71 f.).

Efter införandet av polisdatalagen har SKL börjat utveckla verksamheten med forensiska uppslag. Att SKL bistår polisen med underrättelse- och spaningsinformation måste enligt regeringens mening anses vara brottsbekämpande verksamhet i traditionell bemärkelse. Det innebär att polisdatalagen blir tillämplig på den verksamheten när SKL blir en del av Polismyndigheten. Det är dock inte lämpligt att polisdatalagen blir till-

lämplig på någon del av SKL:s verksamhet utan en grundlig analys av vilka effekter det skulle få på den forensiska undersökningsverksamheten. Som framgår av avsnitt 8.4.2 anser regeringen att personuppgiftslagen i allt väsentligt är tillräcklig och ändamålsenlig för att reglera personuppgiftsbehandlingen vid SKL. Det bör därför även fortsättningsvis vara personuppgiftslagen som i huvudsak reglerar personuppgiftsbehandlingen vid laboratoriet. Det bör därmed framgå av polisdatalagen att den inte är tillämplig i laboratoriets verksamhet annat än om det uttryckligen anges i lagen.

I några avseenden är dock, som utvecklats i avsnitt 8.4.2, reglerna i personuppgiftslagen inte tillräckliga för SKL:s personuppgiftsbehandling. Enligt 2 kap. 10 § polisdatalagen får polisen behandla känsliga personuppgifter i samband med att uppgifter behandlas på annan grund, under förutsättning att det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. För att lösa laboratoriets behov av att kunna behandla känsliga personuppgifter bör bestämmelsen göras tillämplig i laboratoriets verksamhet. Känsliga personuppgifter får enligt 3 kap. 5 § polisdatalagen inte användas som sökbegrepp i uppgifter som är gemensamt tillgängliga. För att uppnå samma integritetsskydd för känsliga personuppgifter som i Polismyndighetens övriga verksamhet bör sådana uppgifter inte heller få användas som sökbegrepp vid laboratoriet. Denna begränsning bör gälla oavsett om uppgifterna anses vara gemensamt tillgängliga eller inte.

Regeringen konstaterar i avsnitt 8.4.2 att det finns skäl att i författning tydliggöra att varje anställd vid SKL bara ska ha tillgång till de personuppgifter som han eller hon behöver för att utföra sina arbetsuppgifter. Bestämmelsen om tillgång till personuppgifter i 2 kap. 11 § polisdatalagen – med upplysningen att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillgången till personuppgifter – bör därför också vara tillämplig i SKL:s verksamhet.

Som framgår av avsnitt 8.4.2 gallras de forensiska databaserna i princip inte på grund av den funktion de har i verksamheten. Databaserna börjar dock användas även för brottsbekämpande ändamål genom de forensiska uppslagen. Det innebär att SKL på sikt skulle ha möjlighet att behandla personuppgifter som är gallrade hos polisen eller i vart fall inte längre är tillgängliga i den brottsbekämpande verksamheten där. *Datainspektionen* ifrågasätter detta och anser att uppgifter inte bör vara åtkomliga i brottsbekämpande verksamhet vid SKL under längre tid än vad motsvarande uppgifter får behandlas, bevaras eller vara åtkomliga hos polisen eller andra brottsbekämpande myndigheter. Regeringen anser, i likhet med *Datainspektionen*, att användningen av personuppgifter i de forensiska databaserna i den brottsbekämpande verksamheten bör begränsas. En rimlig avvägning av de olika intressen som bör beaktas är att uppgifterna får användas för att ta fram forensiska uppslag i fem år efter det kalenderår då de registrerades. Det är lika lång tid som gemensamt tillgängliga uppgifter som kan antas ha samband med brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse två år eller däröver får behandlas i polisens brottsbekämpande verksamhet.

I dag behandlar laboratoriet personuppgifter i DNA-registren som personuppgiftsbiträde åt Rikspolisstyrelsen, som för registren. De särskilda registren är uttömmande reglerade i 4 kap. polisdatalagen. Det följer av lagens struktur att även lagens första två kapitel är tillämpliga på behand-

ling av personuppgifter i registren. Denna ordning bör bestå och det bör inte råda någon oklarhet om att även personalen vid laboratoriet måste följa polisdatalagens bestämmelser vid personuppgiftsbehandling i registren när det i stället blir Polismyndigheten som för registren.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden påpekar att frågan om nämndens tillsyn över SKL:s personuppgiftsbehandling bör klargöras för det fall polisdatalagen ska tillämpas i laboratoriets verksamhet. Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden utövar tillsyn över polisens behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen. När SKL blir en del av Polismyndigheten och tillämpar vissa bestämmelser i polisdatalagen skulle de i dessa delar enligt den nuvarande regleringen omfattas av Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens tillsyn. Tillsynen skulle i så fall främst omfatta användningen av de forensiska databaserna i brottsbekämpande verksamhet. Med hänsyn till att denna verksamhet är begränsad och att nämndens resurser i första hand bör användas till att utöva tillsyn över Polismyndighetens övriga tillämpning av lagen anser regeringen att SKL bör undantas från nämndens tillsyn. Detta bör klargöras genom en ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet. För DNA-registren förändras inte tillsynsansvaret.

8.5 Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter

<p>Regeringens förslag: Polisdatalagen ska tillämpas i Säkerhetspolisens verksamhet i samma utsträckning som i dag.</p>
--

Kommitténs förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslaget.

Datainspektionen delar kommitténs bedömning att det uttryckligen ska framgå av de olika författningarna när Säkerhetspolisen avses. Inspektionen delar i allt väsentligt de bedömningar som kommittén har gjort beträffande nödvändiga ändringar i polisdatalagen i och med införandet av den nya organisationen för polisen.

Skälen för regeringens förslag

Säkerhetspolisen kan förekomma under tre olika begrepp i dagens författningstext, nämligen som en del av begreppet Rikspolisstyrelsen, som Säkerhetspolisen eller under begreppet polismyndighet med stöd av 7 § andra stycket polislagen (1984:387) i de fall där Rikspolisstyrelsen genom Säkerhetspolisen leder polisverksamhet. Förarbetena till flertalet registerförfattningar innehåller inga uttryckliga uttalanden om i vilken omfattning begreppen Rikspolisstyrelsen och polismyndighet är avsedda att omfatta Säkerhetspolisen. Med enstaka undantag är det först i förarbetena till polisdatalagen som författningens tillämplighet på Säkerhetspolisen analyseras på ett mer genomgripande sätt. Särskilt när det gäller registerförfattningar som tillkommit före polisdatalagen kan det därför inte alltid med säkerhet sägas hur lagstiftaren sett på frågan om en viss bestämmelse ska tillämpas på Säkerhetspolisens verksamhet.

När Säkerhetspolisen nu blir en fristående myndighet finns det skäl att i författningstext uttryckligen ange när Säkerhetspolisen avses. Detta är viktigt med hänsyn till den funktion som registerförfattningarna har, inte minst ur integritetsskyddssynpunkt. Om Säkerhetspolisens tillgång till andra myndigheters uppgifter skulle vara beroende av tillämpningen av 7 § polislagen blir den svårare att förutse både för myndigheten och för enskilda, eftersom det då skulle ligga på den myndighet som innehar uppgiften att bedöma om 7 § ska tillämpas. Dessutom måste Säkerhetspolisen uttryckligen anges i bestämmelser om direktåtkomst för att myndigheten ska kunna medges sådan åtkomst till andra myndigheters uppgifter, eftersom direktåtkomsten inte kan vara beroende av om Säkerhetspolisen i ett visst fall leder polisverksamhet eller inte. Regeringen delar därför, liksom *Datainspektionen*, kommitténs bedömning att det uttryckligen ska framgå när Säkerhetspolisen avses.

Polisdatalagens tillämplighet

Säkerhetspolisens verksamhet delas i dag in i fem huvudområden. Kontraspionageverksamheten har till uppgift att förebygga och avslöja spioneri, olovlig underrättelseverksamhet och andra brott mot rikets yttre säkerhet. Inom kontraterrorverksamheten har Säkerhetspolisen till uppgift att förebygga och avslöja terrorism som riktas mot Sverige eller utländska intressen här i landet eller terrorishandlingar i andra länder. Den författningsskyddande verksamheten syftar till att förebygga och avslöja brott mot rikets inre säkerhet, dvs. olaglig verksamhet som syftar till att med våld, hot eller tvång ändra vårt statsskick, förmå beslutande politiska organ eller myndigheter att fatta beslut i en viss riktning eller att hindra enskilda medborgare från att utöva sina grundlagsskyddade rättigheter. Hos Säkerhetspolisen bedrivs även personskyddsverksamhet i form av bevaknings- och säkerhetsarbete avseende den centrala statsledningen. Säkerhetspolisen bedriver slutligen säkerhetsskyddsverksamhet. Med säkerhetsskydd avses bland annat skydd mot brott som kan hota rikets säkerhet och skydd mot terrorism. Säkerhetspolisen ger råd till myndigheter och företag och kontrollerar att de följer de regler om säkerhetsskydd som finns och att deras skydd är tillräckligt utifrån den verksamhet de bedriver. I Säkerhetspolisens arbete ingår att genomföra registerkontroll av personer efter framställan från berörda myndigheter.

I förarbetena till polisdatalagen anges att särdragen i Säkerhetspolisens verksamhet motiverar att vissa bestämmelser utformas på ett sätt som är anpassat till den verksamheten (prop. 2009/10:85 s. 250 f.). Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter i den brottsbekämpande verksamheten regleras därför redan i dag särskilt i 5 kap. polisdatalagen. All Säkerhetspolisens verksamhet anses i någon mening vara brottsbekämpande. Samtliga områden där Säkerhetspolisen bedriver verksamhet räknas därför upp i 1 § som reglerar för vilka ändamål personuppgifter får behandlas. Med hänsyn till att Säkerhetspolisens personuppgiftsbehandling i samband med införandet av den nu gällande polisdatalagen var föremål för en grundlig översyn finns det inget behov av att se över den materiella regleringen. Av tydlighetsskäl bör det dock, liksom beträffande SKL, av lagens första kapitel framgå i vilken utsträckning lagen är tillämplig i Säkerhetspolisens verksamhet.

Säkerhetspolisen är personuppgiftsansvarig

Trots att Säkerhetspolisen är en del av Rikspolisstyrelsen är Säkerhetspolisen redan i dag enligt 5 kap. 5 § polisdatalagen personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som Säkerhetspolisen utför. Någon ändring av personuppgiftsansvaret behövs därför inte när Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet.

Andra myndigheters tillgång till Säkerhetspolisens uppgifter

I förarbetena till polisdatalagen konstateras att behovet av informationsutbyte mellan Säkerhetspolisen å ena sidan och andra enheter inom polisväsendet och andra brottsbekämpande myndigheter å den andra inte är lika framträdande som behovet av informationsutbyte mellan dessa myndigheter. Detta beror på att den information som Säkerhetspolisen behandlar ofta är av den arten att den varken kan eller bör vidarebefordras. Det konstateras dock att Säkerhetspolisen i vissa situationer kan behöva vidarebefordra information som den har samlat in, exempelvis för att kunna förhindra allvarliga brott som ligger utanför Säkerhetspolisens behörighet (prop. 2009/10:85 s. 260). I 5 kap. 2 § polisdatalagen anges därför för vilka sekundära ändamål som uppgifter får behandlas i Säkerhetspolisens verksamhet. Där framgår vilka myndigheter som kan få information från Säkerhetspolisen. Den omständigheten att Säkerhetspolisen nu blir en fristående myndighet påverkar inte de angivna myndigheternas behov av tillgång till Säkerhetspolisens uppgifter och gör inte heller att fler myndigheter behöver få tillgång till dessa uppgifter. Det finns därför inte behov av att ändra bestämmelsen.

En särskild fråga i detta sammanhang är om det underrättelseregister som förs i Skatteverkets verksamhet enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar bör innehålla hänvisning till Säkerhetspolisens uppgiftssamlingar. Skatteverkets behov av att i sitt underrättelseregister hänvisa till Säkerhetspolisens uppgiftssamlingar förefaller vara begränsat. I förarbetena till lagen berörs inte frågan, men det uttalas att de uppgifter som får registreras ska framgå direkt av lagen med hänsyn till att de ur integritetsskyddssynpunkt är mycket känsliga. Regeringen delar därför kommitténs bedömning att övervägande skäl talar för att det aldrig varit avsikten att Säkerhetspolisens uppgiftssamlingar skulle omfattas. Det finns därför inte behov av att ändra bestämmelsen i detta avseende.

8.6 Polisens tillgång till andra myndigheters uppgifter

Regeringens förslag: Polismyndigheten ska ha samma tillgång till uppgifter hos andra myndigheter och direktåtkomst till register som förs av andra myndigheter som Rikspolisstyrelsen och de lokala polismyndigheterna har i dag.

Säkerhetspolisens tillgång till uppgifter ska inte förändras när Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över förslaget.

Datainspektionen delar i allt väsentligt de bedömningar som kommittén har gjort beträffande nödvändiga ändringar i polisdatalagen i och med införandet av den nya organisationen för polisen.

Skälen för regeringens förslag

Polismyndighetens tillgång till uppgifter

Samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter har blivit allt viktigare i det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet. Utbyte av information gör det möjligt att utnyttja de samlade resurserna effektivare och ökar förutsättningarna för att brott kan klaras upp. Ett sätt att möjliggöra informationsutbyte är att skapa förutsättningar för tillgång till uppgifter som finns hos andra myndigheter.

I registerförfattningar anges ofta för vilka ändamål personuppgifter får behandlas. Ändamålen brukar delas in i primära och sekundära, där de primära är utformade för att tillgodose den behandling som behövs i den aktuella myndighetens egen verksamhet och de sekundära reglerar i vilken utsträckning uppgifter, som samlats in för något primärt ändamål, får behandlas för att lämnas ut till enskilda eller till andra myndigheter för att tillgodose deras behov. Förutom bestämmelser om sekundära ändamål innehåller registerförfattningar även bestämmelser om vilka myndigheter som, utan hinder av sekretess, får ta emot uppgifter som behandlas med stöd av författningarna, till exempel vilka myndigheter som får beviljas direktåtkomst.

På samma sätt som andra brottsbekämpande myndigheter ges tillgång till uppgifter som polisen förfogar över har Rikspolisstyrelsen och de lokala polismyndigheterna getts tillgång till andra myndigheters uppgifter. Den omständigheten att polisen omorganiseras får inte leda till att den nya Polismyndigheten får sämre tillgång till uppgifter som andra myndigheter förfogar över. Polismyndigheten bör därför ges samma tillgång till uppgifter hos andra myndigheter och direktåtkomst till register som förs av andra myndigheter som Rikspolisstyrelsen och de lokala polismyndigheterna har i dag. För att Polismyndigheten ska kunna få tillgång till uppgifter som behandlas av andra myndigheter måste myndigheten anges i de bestämmelser som reglerar för vilka sekundära ändamål respektive myndighet får behandla uppgifter samt i bestämmelserna som anger vilka myndigheter som får ta del av uppgifter hos den myndighet som behandlar uppgifterna. Det gäller även bestämmelsen i 5 kap. polisdatalagen, som reglerar för vilka sekundära ändamål uppgifter får behandlas i Säkerhetspolisens verksamhet.

Säkerhetspolisens tillgång till uppgifter

Säkerhetspolisen nämns inte i några bestämmelser som reglerar sekundära ändamål och nämns normalt inte heller som mottagare av uppgifter, eftersom den kan få tillgång till uppgifter antingen som en del av Rikspolisstyrelsen eller som en polismyndighet med stöd av 7 § andra stycket polislagen när den leder polisverksamhet. När Säkerhetspolisen nu blir

en fristående myndighet bör utgångspunkten vara att Säkerhetspolisen ska ha samma tillgång till uppgifter som den har i dag.

För att Säkerhetspolisen ska kunna få tillgång till uppgifter som behandlas av andra myndigheter måste myndigheten anges i de bestämmelser som reglerar för vilka sekundära ändamål respektive myndighet får behandla uppgifter samt i bestämmelserna som anger vilka myndigheter som får ta del av uppgifter hos den myndighet som behandlar uppgifterna. Som kommittén föreslår bör Säkerhetspolisen därför anges i ändamålsbestämmelserna i 2 och 3 kap. polisdatalagen, lagen om belastningsregister, lagen om misstankeregister, lagen om behandling av uppgifter i Tullens brottsbekämpande verksamhet, polisdatalagen, lagen om polisens allmänna spaningsregister och kustbevakningsdatalagen. Dessutom bör Säkerhetspolisen pekas ut som behörig att få del av uppgifter i dessa lagar samt i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret, lagen om Schengens informationssystem och lagen om passagerarregister.

9 Behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden

9.1 Den nuvarande regleringen

Den nuvarande regleringen av vapenregister tillkom 1999 och finns i 2 kap. vapenlagen (1996:67). För registrering i vapenregister gäller bestämmelserna i vapenlagen, vissa utpekade bestämmelser i polisdatalagen (2010:361) och i övrigt personuppgiftslagen (1998:204).

Behandlingen av personuppgifter vid handläggningen av vapenärenden regleras inte i vapenlagen. För dessa ärenden är det personuppgiftslagen som är tillämplig.

9.1.1 Hur är vapenregistren reglerade i dag?

Enligt 2 kap. 17 och 18 §§ vapenlagen ska det finnas dels lokala, dels centrala vapenregister som ska föras med hjälp av automatiserad behandling. De lokala vapenregistren ska föras av polismyndigheterna och de centrala registren av Rikspolisstyrelsen. För samtliga vapenregister gäller enligt 2 kap. 20 § vapenlagen att de har till ändamål dels att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt vapenlagen, dels att ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, upptäcka och utreda brott med anknytning till skjutvapen. Några närmare regler om de lokala vapenregistrens innehåll har inte utfärdats utöver vapenlagens regler om registrering av vissa uppgifter som rör hemvärnspersonal.

Ett *lokalt vapenregister*, som enligt 2 kap. 17 § vapenlagen ska finnas hos varje polismyndighet, ska innehålla uppgifter om tillståndspliktiga vapeninnehav och om beslut enligt vapenlagen. Enligt förarbetena ska registren innehålla den information som behövs för hanteringen av vapenärenden, t.ex. personuppgifter på dem som sökt tillstånd att inneha vapen och uppgifter om vapen, vapendelar m.m. samt tillståndsbeslut. Ett

lokalt vapenregister ska även innehålla uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden. Uppgifter om vilka vapen det är fråga om får dock inte registreras. Ett lokalt register får inte heller användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal. De lokala vapenregistren innehåller i dag bl.a. uppgifter om ansökningar om tillstånd till att inneha vapen, polismyndighetens beslut angående ansökningarna, vapentillstånd av olika slag, vapnets typ, fabrikat, modell och kaliber samt tillståndshavarens namn och person- eller organisationsnummer.

De *centrala vapenregistren* ska enligt 2 kap. 18 § vapenlagen vara tre separata register: vapeninnehavarregistret, vapenregistret och vapenhandlarregistret.

Vapeninnehavarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition eller tillstånd att låna skjutvapen. Registret bygger på uppgifter från de lokala vapenregistren. Vidare registreras på samma sätt som i lokala vapenregister uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden.

I *vapenregistret* finns uppgifter om de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats. Där registreras också uppgifter om vapentyp, tillverkningsnummer eller motsvarande, fabrikat, modell och kaliber. Tillståndspliktiga vapendelar registreras på samma sätt som tillståndspliktiga vapen. Registret bygger på uppgifter från de lokala vapenregistren. Registret innehåller även uppgifter om skjutvapen som har hittats eller anmälts stulna eller förkomna.

Vapenhandlarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som har meddelats tillstånd att bedriva handel med vapen. Vidare ska det finnas uppgifter om dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en sådan juridisk person, dels personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare ansvara för sådan verksamhet. Där registreras även uppgifter om personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt vapenlagen att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Registret bygger på uppgifter från de lokala vapenregistren. Vapenhandlarregistret omfattar inte den som handlar med med skjutvapen enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

De centrala vapenregistren får enligt 2 kap. 19 § vapenlagen inte samköras med varandra.

I 2 kap. 21 § vapenlagen föreskrivs att bestämmelserna i personuppgiftslagen om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter i vapenregister enligt 2 kap. 17–20 §§ eller enligt sådana föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 2 § j vapenlagen.

Enligt 1 kap. 2 § polisdatalagen – som gäller vid behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet vid polismyndigheterna och Rikspolisstyrelsen – gäller den lagen inte när personuppgifter behandlas i vapenregister med stöd av vapenlagen, om inte detta särskilt anges i vapenlagen. Enligt 2 kap. 22 § vapenlagen gäller bestämmelserna om utlämnande av personuppgifter och uppgiftsskyldighet i 2 kap. 14 och 15 §§ polisdatalagen vid behandling av personuppgifter i vapenregister.

9.1.2 Hur används registren i praktiken?

Såväl de lokala som de centrala vapenregistren utgör i dag integrerade delar av ett enda datasystem som förs av Rikspolisstyrelsen. Polismyndigheterna för alltså inga egna vapenregister. Datasystemet i fråga innehåller också ett ärendehanteringssystem för handläggning av vapenärenden (VÅS). Uppgifterna i de olika vapenregistren förvaras fysiskt tillsammans, men åtskiljs genom olika tekniska åtgärder och behörighetsbegränsningar. Varje polismyndighet har enbart tillgång till de uppgifter som hänför sig till den egna myndigheten, vilket således bildar det lokala vapenregistret.

Den som söker i exempelvis det centrala vapeninnehavarregistret får veta om en viss person är vapeninnehavare, men det beror på vilken polismyndighet som har beviljat tillståndet om ytterligare information blir tillgänglig. Endast den polismyndighet där vapeninnehavaren är folkbokförd ges tillgång till fullständiga uppgifter om tillståndet, vilka vapen det avser m.m. Övriga polismyndigheter får enbart tillgång till uppgiften att personen är vapeninnehavare. För att få reda på om personen har ett aktuellt tillstånd att inneha vapen och vilket eller vilka vapen det rör sig om måste man kontakta någon som är behörig att söka i den berörda myndighetens lokala vapenregister.

En effekt av systemet med ett avdelat vapenregister för varje polismyndighet och förbudet mot att samköra de centrala vapenregistren är att en överlåtelse av ett vapen mellan olika län medför att kontroll inte kan ske enbart med hjälp av registren. Vapenhandläggaren vid den myndighet där tillstånd att inneha vapnet söks måste därför kontakta någon med motsvarande behörighet vid den andra myndigheten för att göra vissa av de kontroller som krävs inför ett beslut i ett tillståndsärende. Problem kan också uppstå om polisen ska verkställa ett omedelbart omhändertagande av vapen enligt 6 kap. 4 § vapenlagen och tillstånd till vapeninnehavet har registerats hos en annan polismyndighet. Likaså kan ett vapen som påträffas vid brott inte omedelbart lokaliseras till rätt ägare om tillståndet att inneha vapnet är registrerat vid en annan polismyndighet än den som påträffat vapnet.

Rikspolisstyrelsen planerar att ta ett nytt system för hantering av vapenärenden och registrering i vapenregister i drift i december 2013. Detta system är uppbyggt enligt samma principer som det system som används för närvarande.

9.1.3 Tidigare överväganden och förslag om vapenregister

Propositionen Vapenregister

När de centrala vapenregistren inrättades – vilket ska ses mot bakgrund av att det tidigare fanns drygt 100 lokala vapenregister – motiverades detta framför allt med att centrala register skulle effektivisera polisens arbete med att följa upp meddelade vapentillstånd och att sådana register skulle vara av stor betydelse för polisens verksamhet att förebygga, upptäcka och utreda brott (prop. 1998/99:36 s. 15 och 17).

Skälet för att de centrala vapenregistren delats upp i tre separata register är enligt förarbetena att det inte ska vara möjligt att ur de centrala registren närmare utläsa vilka slags vapen en viss person eller organisation har rätt att inneha. För att ytterligare minska risken att registrerad information kommer i orätta händer och kan sammanställas på ett sätt som utgör ett hot, t.ex. för registrerade vapeninnehavare, föreskrevs att de centrala registren inte får samköras med varandra (prop. 1998/99:36 s. 19).

Propositionen Genomförande av FN:s vapenprotokoll

I november 2000 antog Förenta nationernas (FN) generalförsamling, genom resolution 55/25, konventionen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och två tilläggsprotokoll till detta. I maj 2001, genom resolution 55/255, antog generalförsamlingen ett tredje tilläggsprotokoll till konventionen, vapenprotokollet. Sverige har tillträtt såväl konventionen som tilläggsprotokollen. Genom propositionen Genomförande av FN:s vapenprotokoll (prop. 2010/11:72) anpassades den svenska lagstiftningen till kraven i FN:s vapenprotokoll. I vapenprotokollet ställs bl.a. krav på att vissa uppgifter om vapen dels ska registreras, dels bevaras viss minsta tid. I propositionen behandlades också behovet av lagändringar med anledning av rådets direktiv om ändring av rådets direktiv av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (91/477/EEG).

I propositionen föreslogs inga ändringar i reglerna om vapenregister. Regeringen konstaterade att det inte finns några bestämmelser om gallring av vapenregister i vapenlagen och att 9 § personuppgiftslagen därför är tillämplig på registren. Regeringen gjorde bedömningen att det var förenligt med denna bestämmelse att bevara uppgifter i vapenregister på det sätt som FN:s vapenprotokoll och vapendirektivet kräver, dvs. upp till 20 år (prop. 2010/11:72 s. 48).

Departementspromemorian Vissa frågor om vapenlagen

I mars 2009 fick en särskild utredare i uppdrag att utreda vissa frågor om vapenlagstiftningen. I departementspromemorian Vissa frågor om vapenlagen (Ds 2010:6) föreslår utredaren att det centrala vapenregistret ska få samköras med det centrala vapeninnehavarregistret i ett ärende som avser tillstånd att inneha skjutvapen, om sökanden och vapnets överlåtare är bosatta i olika län. Samma möjligheter att samköra register föreslår utredaren ska finnas när överlåtelse sker mellan företag eller mellan företag och privatperson och företagen har sitt säte i olika län eller företaget har sitt säte i ett annat län än det där privatpersonen är bosatt (Ds 2010:6 s. 115 f.). Som skäl för att samkörning bör tillåtas i de angivna fallen anger utredaren att samkörning skulle effektivisera polisens arbete och att sådan behandling bara skulle komma att aktualiseras i begränsad omfattning. Syftet med samkörning är att förenkla handläggningen av enskilda tillståndsärenden.

Promemorian har remissbehandlats (dnr Ju2010/3907/L4). Flertalet av de remissinstanser som uttalar sig om förslaget är positiva till att tillåta samkörning. Rikspolisstyrelsen förordar att samkörning ska tillåtas i större utsträckning än vad utredaren föreslår. Styrelsen pekar bl.a. på behovet för lokala polismyndigheter att kunna samköra uppgifter som ett led i kontrollen av vapenhandlare. Datainspektionen uttrycker viss tveak-

samhet och framhåller att skälet till att samkörning inte tillåts är säkerhetsaspekter och att utredaren inte i tillräcklig utsträckning utrett säkerhetsriskerna och integritetsriskerna. Datainspektionen påpekar vidare att begränsad samkörning borde innebära att effektivitetsvinsterna är små. Sveriges advokatsamfund manar till försiktighet med samkörning men ser samtidigt fördelar med en snabbare handläggning.

Det nu aktuella förslaget i promemorian har inte lett till någon lagstiftning.

Betänkandet Skärpningar i vapenlagstiftningen

Utredningen om skärpningar i vapenlagstiftningen föreslår i betänkandet Skärpningar i vapenlagstiftningen (SOU 2013:7) att det ska införas ytterligare ett nationellt register (registret över auktoriserade föreningar). Detta ska enligt förslaget innehålla uppgifter om de föreningar som ska auktoriseras på visst sätt enligt de nya regler i vapenlagen som utredningen föreslår. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet (Ju2013/852/L4).

9.1.4 Polisorganisationskommitténs förslag

Polisorganisationskommittén framhåller att bildandet av en sammanhållen polismyndighet aktualiserar frågan om att samordna de olika vapenregistren, men att detta är en fråga som förutsätter beredning där frågor om integritet, effektivitet och registersäkerhet behöver vägas mot varandra. Kommittén anser att frågan om en samordning bör övervägas närmare under genomförandefasen av arbetet med den nya polismyndigheten. Kommittén föreslår därför att bestämmelserna om vapenregister med oförändrat innehåll anpassas till den nya organisationen (SOU 2012:78, del 1, s. 146). Kommittén föreslår också att 18 kap. 16 § OSL anpassas till den nya organisationen.

Den enda myndighet som yttrat sig över kommitténs förslag till ändringar i vapenlagen är Rikspolisstyrelsen, som motsätter sig att vapenregistren även i fortsättningen ska vara uppdelade på flera register i stället för ett nationellt.

9.2 Generella regler för personuppgiftsbehandling

9.2.1 En samlad reglering av personuppgiftsbehandling enligt vapenlagen

Regeringens bedömning: Det bör införas en sammanhållen reglering av behandling av personuppgifter i vapenärenden och vapenregister i vapenlagen.

Promemorians förslag: Promemorian lämnar inte något förslag till en sammanhållen reglering.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig i frågan.

Skälen för regeringens bedömning: Den nuvarande regleringen av vapenregister finns i 2 kap. vapenlagen. För registrering i vapenregister

gäller bestämmelserna i vapenlagen, vissa utpekade bestämmelser i polisdatalagen och personuppgiftslagen. Vapenlagen innehåller inga regler om personuppgiftsbehandling i vapenärenden. För sådan behandling gäller i stället personuppgiftslagen. Regleringen är således komplex.

I promemorian föreslås att ytterligare tre bestämmelser i polisdatalagen ska göras tillämpliga på behandling av personuppgifter i vapenregister. Av avsnitt 9.2.2 om känsliga personuppgifter framgår att det framför allt är i vapenärenden som det finns behov av att behandla känsliga personuppgifter och inte i vapenregister. Det finns därför ett behov av att i vissa fall särskilt reglera personuppgiftsbehandlingen även i vapenärenden. Med hänsyn till detta och till att personuppgiftsbehandling i vapenregister i dag regleras i tre olika lagar anser regeringen att det finns skäl att samla reglerna om personuppgiftsbehandling i vapenlagen i stället för att hänvisa till viss reglering i polisdatalagen.

Ett annat skäl att se över regleringen är den ändring i 2 kap. 6 § regeringsformen som trädde i kraft den 1 januari 2011. Den innebär att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. I förarbetena till bestämmelsen framhålls att det vid bedömningen av hur ingripande intrånget är ska tas hänsyn till bl.a. hur känsliga uppgifterna är, ändamålet med behandlingen och mängden av uppgifter. Där påpekas vidare att myndighetsregister med ett stort antal registrerade och ett särskilt känsligt innehåll normalt bör regleras i lag (prop. 2009/10:80 s. 183). Vapenregistren anses tillhöra de register som kräver lagform. En övergångsbestämmelse till grundlagsändringen innebär att om det redan finns regler på ett visst område behåller dessa sin giltighet fram till utgången av 2015, även om de inte i alla avseenden uppfyller den nya grundlagsbestämmelsens krav. Det ligger således i linje med den nya grundlagsbestämmelsen att tydliggöra vad som gäller för personuppgiftsbehandlingen i vapenärenden och att, som föreslås i promemorian, stärka enskildas integritetsskydd genom att införa bestämmelser om tillgång till personuppgifter och behandling av känsliga personuppgifter.

Regeringen anser därför att det bör införas ett nytt kapitel i vapenlagen där reglerna om personuppgiftsbehandling enligt lagen samlas. Lagen bör innehålla de bestämmelser som avviker från regleringen i personuppgiftslagen och inte hänvisa till bestämmelser i polisdatalagen.

9.2.2 Regler om behandling av personuppgifter införs i vapenlagen

Regeringens förslag: Det ska i vapenlagen införas bestämmelser om personuppgiftsansvar, tillgång till personuppgifter, behandling av känsliga personuppgifter, sökbegränsningar när det gäller sådana uppgifter och ytterligare föreskrifter.

Bestämmelsen om rättelse och skadestånd ska anpassas till den nya regleringen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att bestämmelserna om tillgång till personuppgifter,

känsliga personuppgifter och personuppgiftsombud endast ska gälla för personuppgiftsbehandling i vapenregister. Det föreslås inte någon bestämmelse om personuppgiftsansvar och inte några sökbegränsningar när det gäller känsliga personuppgifter. Bestämmelserna är också utformade på ett annat sätt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen.

Datainspektionen är positiv till att bestämmelsen om tillgång till uppgifter i polisdatalagen görs tillämplig på vapenregister men förutser att nästintill samtliga polismän kommer anses behöva tillgång till registren. Inspektionen ifrågasätter om det vid behandling av uppgifter i vapenregister finns behov av att behandla andra typer av känsliga personuppgifter än sådana som avser en persons hälsa och föreslår att även bestämmelsen om sökbegränsningar avseende känsliga personuppgifter görs tillämplig på vapenregister. *Rikspolisstyrelsen* påpekar att uppgifterna i vapenregister inte i sig är särskilt integritetskänsliga utan att de uppgifter som kan vara känsliga registreras i själva vapenärendet. Det är mycket viktigt att enskilda polismän har snabb tillgång till uppgifter i vapenregister, vilket de har i dag när det gäller tillstånd som har beviljats vid den egna myndigheten. Styrelsen motsätter sig inte att bestämmelsen om tillgång till uppgifter i polisdatalagen görs tillämplig på vapenregister men påpekar att det redan i dag görs en behovsbedömning innan en anställd tilldelas behörighet till olika datasystem. *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* påpekar att den omständigheten att flera får del av uppgifter om enskilda i registren ställer särskilda krav på såväl myndighets- interna föreskrifter om behörighet som väl fungerande intern kontroll och extern tillsyn av hur föreskrifterna följs. Nämnden anser att det bör analyseras vilka konsekvenser det får för nämnden när bestämmelsen om känsliga personuppgifter blir tillämplig på vapenregister, eftersom den då omfattas av nämndens tillsyn.

Skälen för regeringens förslag

Personuppgiftsansvar

Om personuppgiftsansvaret för en viss behandling inte följer av en särreglering görs en bedömning av vem som bär ansvaret utifrån den definition som finns i 3 § personuppgiftslagen. I registerförfattningar är det vanligt att man tydligt pekar ut vem som är ansvarig för den behandling av uppgifter som regleras i respektive författning. Med hänsyn till att det nu bör införas bestämmelser om den personuppgiftsbehandling som sker med stöd av vapenlagen bör det anges att Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i vapenregister och i vapenärenden.

Den personuppgiftsansvarige får enligt 36 § andra stycket personuppgiftslagen utse ett s.k. personuppgiftsombud. Regleringen är frivillig. Ett personuppgiftsombud, som ska vara en fysisk person, har till uppgift att självständigt se till att den personuppgiftsansvarige behandlar personuppgifter på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed.

Enligt 2 kap. 5 § polisdatalagen är det obligatoriskt för Polismyndigheten att utse personuppgiftsombud i den brottsbekämpande verksamheten. Mot bakgrund av de förändringar som föreslås beträffande vapenregister

och då dessa register också till viss del förs för brottsbekämpande ändamål bör det vara obligatoriskt för polisen att utse personuppgiftsombud även för behandlingen i vapenregister och vapenärenden. En motsvarande bestämmelse bör därför införas i vapenlagen.

Behandling av känsliga personuppgifter

Enligt huvudregeln i 13 § personuppgiftslagen är det i princip förbjudet att behandla känsliga personuppgifter. Med känsliga personuppgifter avses uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller uppgifter om hälsa eller sexualliv. Från denna huvudregel finns ett antal undantag i 15–19 §§ personuppgiftslagen. Bestämmelserna är tillämpliga på vapenregister.

Polisdatalagen ger större utrymme än personuppgiftslagen att behandla känsliga personuppgifter. Enligt 2 kap. 10 § polisdatalagen får uppgifter om en person inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv. Om uppgifter om en person behandlas på annan grund får de dock kompletteras med sådana personuppgifter när det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen.

Tillstånd att inneha skjutvapen får enligt 2 kap. 5 § vapenlagen endast meddelas om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. I vapenärenden är sökandens personliga förhållanden av intresse. Uppgifter om missbruk eller om nedsatt psykisk förmåga är av stor betydelse. Behandling av känsliga personuppgifter vid handläggning av vapenärenden kan förekomma exempelvis när en läkare anmäler enligt 6 kap. 6 § vapenlagen att en person av medicinska skäl inte är lämpad att inneha vapen. Sådan information aktualiserar frågan om återkallelse av vapentillstånd. Att det endast är personuppgiftslagen som är tillämplig vid behandling av känsliga personuppgifter i vapenärenden är därmed ett problem, eftersom möjligheterna att behandla känsliga personuppgifter enligt den lagen är så begränsade.

Även om känsliga personuppgifter som förekommer i vapenärenden ofta torde kunna behandlas med samtycke är så inte alltid fallet. Ett exempel på information som kan behöva behandlas oavsett om vapeninnehavaren samtycker eller inte är sådan medicinsk information som nyss nämnts. Eftersom det finns ett större behov av att kunna behandla känsliga personuppgifter än vad personuppgiftslagen medger, bör regler om detta införas. I promemorian föreslås att 2 kap. 10 § polisdatalagen ska göras tillämplig på behandlingen av personuppgifter i vapenregister. Det är dock i vapenärenden som känsliga personuppgifter behöver behandlas, varför regleringen bör gälla personuppgiftsbehandling enligt vapenlagen generellt. Som *Datainspektionen* påpekar saknas det behov av att i vapenärenden behandla andra typer av känsliga personuppgifter än sådana som avser en persons hälsa. I en anmälan eller liknande som kommer in till Polismyndigheten kan det dock finnas andra typer av känsliga personuppgifter. För att myndigheten ska kunna besvara eller på annat sätt handlägga den inkomna handlingen bör myndigheten därför få behandla alla de typer av känsliga personuppgifter som anges i 2 kap. 10 § polisda-

talagen i vapenärenden. Som *Datainspektionen* föreslår bör känsliga personuppgifter inte få användas som sökbegrepp.

Genom att en särskild bestämmelse om behandling av känsliga personuppgifter införs i vapenlagen kommer personuppgiftsbehandlingen enligt den lagen inte automatiskt att omfattas av Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens tillsyn. Regeringen anser att den tillsyn som *Datainspektionen* utövar över personuppgiftsbehandling enligt vapenlagen är tillräcklig. Någon ändring i tillsynsområdet för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden bör därför inte göras.

Tillgången till uppgifter

En övergång till enbart nationella vapenregister förutsätter att det går att upprätthålla ett lika bra eller bättre integritetsskydd för de uppgifter som finns i registren. Det kan bl.a. åstadkommas genom en tydligare lagstiftning.

Beträffande säkerhetsaspekterna bör det framhållas att under de nästan 15 år som förflutit sedan vapenregistren lagreglerades har tekniken förbättrats och likaså säkerheten i systemen. När det gäller vapenregister är både säkerheten mot angrepp utifrån och den interna säkerheten viktig. Rikspolisstyrelsen har numera ett avancerat loggningssystem som förebygger att arbetstagare gör sökningar i vapenregistren som inte är tillåtna. Systemet innebär också hög spårbarhet när det gäller enskilda sökningar. Säkerheten mot externa angrepp har också förbättrats.

För närvarande är det cirka 200 personer inom polisen som handlägger vapenärenden och som har behörighet att arbeta med de lokala vapenregistren. Tillgången till uppgifter i vapenregister regleras i dag genom ett system med personliga behörigheter, där varje vapenhandläggare har tillgång till uppgifter i det lokala vapenregistret samt i de centrala registren. Däremot har de inte någon tillgång till uppgifter i andra lokala register. Polismän i yttre tjänst och brottsutredare har tillgång till uppgifter i det lokala vapenregistret, men sökningar i vapenregister förutsätter att det finns behov av detta i ett konkret ärende. En sådan sökning kan t.ex. avse ett visst vapens serienummer. Om vapnet är registrerat på en person som är bosatt inom verksamhetsområdet för den polismyndighet där polismannen tjänstgör, kan polismannen få fullständig information om innehavaren och dennes eventuella övriga vapen. Inom den egna myndigheten kan polismannen också få fram uppgifter om vapentillstånd och vapeninnehav genom att söka på ett visst personnummer. Sådana upplysningar kan behövas t.ex. när polisen planerar att företa tvångsåtgärder mot en person.

Tillgången till uppgifter i vapenregister bör begränsas och regleras med personliga behörigheter även i framtiden. När det endast finns nationella register blir det nödvändigt att överväga andra utgångspunkter för behörigheten än det förhållandet att tjänstemannen tillhör en viss geografisk enhet. Avvecklingen av de lokala registren måste föregås av en noggrann bedömning av vilka befattningshavare som bör ges tillgång till uppgifter i de nationella vapenregistren, utöver dem som handlägger vapenärenden, och hur tillgången lämpligen bör begränsas. Som *Rikspolisstyrelsen* påpekar är det viktigt att komma ihåg att de uppgifter som framför allt kan vara känsliga registreras i själva vapenärendet och inte i vapenregist-

ren. Utgångspunkten bör vara att det enbart är vapenhandläggare som ges tillgång till uppgifter i vapenärenden. För att tydliggöra detta bör en regel om att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter införas. Det får ankomma på Polismyndigheten att med utgångspunkt i eventuella föreskrifter och i den framtida organisationen finna lämpliga avgränsningar för behörigheten.

Som *Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten* påpekar ställer ett system som bygger på behörighetstilldelning stora krav på en fungerande intern kontroll och på extern tillsyn av hur reglerna efterlevs för att vara effektivt. Datainspektionen kommer på samma sätt som i dag att utöva tillsyn över Polismyndighetens personuppgiftsbehandling enligt vapenlagen. Detta är dock inte tillräckligt utan det krävs även en effektiv intern kontroll för att se till att tilldelningen av behörigheter är adekvat och aktuell samt att reglerna om behörighet efterlevs. Sådana funktioner bör finnas vid Polismyndigheten, men myndigheten får själv avgöra hur den vill organisera den interna kontrollen.

Rättelse och skadestånd

I 2 kap. 21 § vapenlagen föreskrivs att personuppgiftslagens bestämmelser om rättelse och skadestånd är tillämpliga på behandlingen av personuppgifter i vapenregister. När det nu föreslås vissa generella regler för personuppgiftsbehandlingen även i vapenärenden bör bestämmelsen anpassas till den nya regleringen.

Ytterligare föreskrifter

Av vapenlagen bör det av tydlighets skull framgå att det på lägre normgivningsnivå finns bestämmelser om förande av vapenregister, åtkomst till uppgifter i registren, digital arkivering och att personuppgifter som behandlas i vapenregister får lämnas ut även i andra fall än som uttryckligen anges i lagen.

9.3 Regleringen av vapenregister

9.3.1 De lokala vapenregistren tas bort

Regeringens förslag: Det ska inte finnas lokala vapenregister. De centrala vapenregistren, som ska föras av Polismyndigheten, ska finnas kvar med i huvudsak oförändrat innehåll.

Kommitténs förslag: Kommittén föreslår att nuvarande reglering bibehålls.

Remissinstanserna: Det är endast *Rikspolisstyrelsen* som yttrar sig i denna del. Styrelsen motsätter sig att vapenregistren även i fortsättningen ska vara uppdelade på lokala och centrala register.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Den nuvarande registerstrukturen hämmar utvecklingen

Den nuvarande registerstrukturen utgår från att varje polismyndighet har ett eget lokalt vapenregister och att dessa i sin tur bildar underlaget för de centrala vapenregistren. Som framgår av avsnitt 9.1.2 medför detta redan i dag hinder mot en rationell handläggning av vapenärenden. Uppdelningen medför exempelvis att den som handlägger ett tillståndsärende, och som behöver uppgifter om vapentillstånd som meddelats av en annan polismyndighet, enbart kan få den informationen vid direktkontakt med en handläggare med motsvarande behörighet vid den andra myndigheten, eftersom var och en bara har tillgång till uppgifter som rör den egna myndigheten. Uppdelningen på flera lokala register kan även vara ett hinder i annan polisverksamhet, t.ex. om någon som är registrerad som innehavare av vapen i en annan del av landet uppträder på sådant sätt att frågan om omedelbart omhändertagande av vapen aktualiseras. Det är då viktigt att snabbt kunna få uppgift om det är fråga om obrukbara vapen eller vapen som kan vålla stor skada. Uppdelningen på lokala register tillsammans med förbudet mot samkörning av centrala register medför också problem att snabbt kunna spåra innehavare av vapen som påträffas eller misstänks ha använts vid grova brott.

Det finns inte något praktiskt behov av att behålla lokala register för handläggningen av vapenärenden när polismyndigheterna slås samman till en myndighet. Inte heller några andra verksamhetsskäl talar för att behålla de lokala vapenregistren.

Eftersom ett huvudskäl till omorganisationen är att avlägsna hinder som kan begränsa polisens effektivitet kommer frågan om hur förvaltningsärendena ska hanteras i fokus. Vapenärenden är en av de enskilt största grupperna av förvaltningsärenden inom polisen. Enligt uppgift handläggs omkring 120 000 vapenärenden per år. Utgångspunkten för reformen är att Polismyndigheten i så stor utsträckning som möjligt ska kunna besluta sin egen organisation. Ett viktigt led i detta arbete är att möjliggöra för myndigheten att handlägga vissa arbetsuppgifter i en annan del av organisationen än den som rent geografiskt ligger närmast till hands. Mot den bakgrunden är det viktigt att inte sätta upp onödiga hinder mot att handläggningen av sådana ärenden tillfälligt eller permanent kan koncentreras till de enheter som är bäst lämpade för uppgiften. Om man behåller de lokala registren med geografiskt begränsad behörighet på samma sätt som i dag kommer vapenärendena även fortsättningsvis att styras mot en inledande handläggning länsvis, vilket utgör ett sådant hinder. Detta skulle motverka syftena med omorganisationen. Från effektivitetssynpunkt finns det därför starka skäl att ta bort kravet på lokala vapenregister.

Det ska enbart finnas nationella register

Enligt artikel 4.4 i rådets direktiv av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (91/477/EEG), vapendirektivet, ska medlemsstaterna senast den 31 december 2014 föra antingen ett centraliserat eller decentraliserat register som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register där varje uppgift som omfattas av direktivet bevaras. Detta åtagande medger således att det bara finns nationella register.

Det enda sakskaal som kan anföras för att behålla nuvarande registerstruktur är att det anses olämpligt att samla en stor mängd uppgifter om vapenfrågor i ett register. Syftet med lokala vapenregister var att av skäl som rör allmän ordning och säkerhet samt försvarssäkerhet hindra att alla uppgifter om vapeninnehav samlades i ett enda register när registreringen digitaliserades. Detta byggde till stor del på den tidens farhågor för integritetsintrång och den syn på säkerhetsrisker med omfattande register som var förhärskande då. Som framgår av avsnitt 9.1.2 om hur dagens vapenregister är uppbyggda är dessa redan integrerade i samma data-system. De lokala registren innebär således en form av dubbelregistrering. Det kan också tillfogas att de tre största polismyndigheterna – Stockholm, Västra Götaland och Skåne – var och en har ett så stort geografiskt respektive befolkningsmässigt underlag att beteckningen lokala vapenregister kan te sig missvisande. Skillnaden mellan dagens lokala vapenregister och de centrala registren är alltså inte så stor som man skulle kunna tro.

Att i lagstiftning permanenta en registerstruktur som hör samman med en viss organisation minskar flexibiliteten och strider mot hur man allmänt ser på it-frågor i dag. Det har såvitt känt under de år som vapenregister har förts automatiserat – och som i praktiken den lagtekniska lösning som nu föreslås har tillämpats – inte framkommit några säkerhetsproblem som hör samman med denna struktur. Tekniska förbättringar och en ökad medvetenhet bland dem som behandlar personuppgifter gör att det inte finns anledning att hysa farhågor om försämrad säkerhet om man ändrar registerstrukturen. Mot den nu angivna bakgrunden är säkerhetsaspekten således inte längre något bärande skäl för att behålla den nuvarande författningsregleringen. Med dagens tekniska system finns det dessutom goda förutsättningar att i samma utsträckning som för närvarande begränsa tillgången till uppgifter i vapenregister. Regeringen anser därför att övervägande skäl talar för att inte längre ha några lokala vapenregister. Förslaget medför att det i framtiden bara kommer att finnas en typ av register, som då lämpligen kan benämnas nationella vapenregister. Polismyndigheten bör föra registren. Dessa bör regleras i ett nytt kapitel i vapenlagen.

9.3.2 Innehållet i vapenregistren

Regeringens förslag: I vapeninnehavarregistret ska det finnas uppgifter om hemvärnsmän som motsvarar dem som för närvarande finns i lokala vapenregister. Samma begränsningar som finns i dag ska gälla för behandling av uppgifter om hemvärnsmän.

Regeringens bedömning: Det behöver inte införas några andra nya lagregler om innehållet i vapenregister.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Försvarsmakten*, som är den enda remissinstans som yttrar sig i denna del, tillstyrker att uppgifter om hemvärnsmän registreras i det nationella vapeninnehavarregistret.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Innehållet i de nationella vapenregistren förändras inte

Som framgår av avsnitt 9.3.1 anser regeringen att det inte längre bör finnas några lokala vapenregister. De nationella vapenregistren bör på samma sätt som i dag vara tre separata register med samma innehåll.

Vapeninnehavarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition eller tillstånd att låna skjutvapen.

Vapenregistret ska innehålla uppgifter om de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats. Där ska också registreras uppgifter om vapentyp, tillverkningsnummer eller motsvarande, fabrikat, modell och kaliber. Tillståndspliktiga vapendelar registreras på samma sätt som tillståndspliktiga vapen. Registret ska även innehålla uppgifter om skjutvapen som har hittats eller anmälts stulna eller förkomna.

Vapenhandlarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som har meddelats tillstånd att bedriva handel med vapen. Vidare ska det finnas uppgifter om dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en sådan juridisk person, dels personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare ansvara för sådan verksamhet. Där ska även registreras uppgifter om personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt vapenlagen att ta emot skjutvapen för överyn eller reparation.

Det finns inte skäl att i lag ytterligare precisera innehållet i registren, utöver vad som anges nedan om registrering av hemvärnspersonal.

Vapen som förvaras hos hemvärnspersonal ska registreras i vapeninnehavarregistret

Enligt 17 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. ska Försvarsmakten informera berörd polismyndighet om sådana militära skjutvapen som har tilldelats hemvärnspersonal och som förvaras i bostäder. Av 2 kap. 17 § andra stycket vapenlagen framgår att lokala vapenregister ska innehålla uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden. Uppgifter om vilka vapen som har tilldelats dessa får dock inte registreras. Den som tillhör hemvärnets personal antecknas således enbart som vapeninnehavare i det lokala registret. Ett lokalt register får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att hemvärnets organisation kartläggs och saboteras. Ett annat syfte är att skydda enskilda personer som tillhör hemvärnet och deras familjer (prop. 1998/99:36 s. 22).

I 2 kap. 18 § första stycket 1 vapenlagen föreskrivs att det centrala vapeninnehavarregistret bl.a. ska innehålla uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden. Det får dock inte framgå av registret att en registrerad person tillhör hemvärnets personal.

Det polisiära syftet med registreringen är att skapa en fullständig överblick över vilka personer som förvarar vapen i bostaden. Registreringen har även betydelse för Försvarsmakten, eftersom den skapar förutsättningar för att polismyndigheterna ska kunna underrätta Försvarsmakten

om omständigheter som kan medföra att en person som tillhör hemvärnets personal är olämplig att inneha skjutvapen. En polismyndighet är enligt 6 kap. 7 § vapenlagen skyldig att omedelbart underrätta Försvarsmakten om det kommer fram sådana omständigheter, t.ex. om någon i hemvärnets personal vid upprepade tillfällen omhändertagits enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.

Som redovisats i avsnitt 9.3.1 bör det inte finnas några lokala vapenregister. Den registrering av hemvärnspersonal som görs med stöd av 2 kap. 17 § vapenlagen upphör därmed. Det blir då nödvändigt att anpassa regleringen av de nationella vapenregistren. En lämplig lösning är att i princip lyfta över den reglering som rör lokala vapenregister till den nationella nivån. Det innebär att uppgifter om vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat en hemvärnsman inte bör registreras i vapenregistren och att det inte heller i fortsättningen bör vara tillåtet att med hjälp av uppgifterna i vapenregister göra sammanställningar av vilka hemvärnsmän som finns. På samma sätt som i dag bör alltså datasystemet innehålla tekniska spärrar som förhindrar att sammanställningar över hemvärnsmän kan göras (jfr prop. 1998/99:36 s. 22). Det kan även finnas skäl att överväga om det bör införas ytterligare tekniska begränsningar i systemet, t.ex. sökbegränsningar, vad gäller uppgifter om hemvärnets personal, mot bakgrund av att det i fortsättningen bara kommer att finnas nationella register. Det får ankomma på Polismyndigheten att i samråd med Försvarsmakten överväga om det kan behövas ytterligare sådana tekniska begränsningar.

9.3.3 Ändamålen för behandling

<p>Regeringens bedömning: Den bestämmelse som reglerar ändamålen med vapenregistren behöver inte ändras.</p>

Promemorians bedömning: Promemorian berör inte frågan om för vilka ändamål vapenregistren får föras.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna yttrar sig inte i denna del.

Kronofogdemyndigheten anser att det av vapenlagen eller vapenförordningen bör framgå att myndigheten har rätt att inhämta uppgifter om tillstånd att inneha vapen och vilka typer av vapen tillståndet omfattar ur vapenregistren. *Datainspektionen* anser att det bör framgå att vapenregistrens ändamål omfattar samkörning av register för uppföljning och framställning av statistik.

Skälen för regeringens bedömning: Vapenregistren ska enligt 2 kap. 20 § vapenlagen ha till ändamål att ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, upptäcka och utreda brott med anknytning till skjutvapen samt att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt lagen. *Datainspektionen* anser att det bör framgå att ändamålen omfattar samkörning av registren för uppföljning och framställning av statistik. Lagrådet har dock ansett att statistik, uppföljning, utvärdering och planering som anknyter till sakverksamheten är en sådan integrerad del av denna att det, även utan att det uttryckligen sägs i en registerförfattning, är självklart att uppgifter som används i verksamheten också får

användas för detta ändamål (prop. 2004/05:164 s. 116). Regeringen anser mot denna bakgrund att det saknas skäl att särskilt ange detta ändamål i bestämmelsen.

I registerförfattningar anges ofta för vilka sekundära ändamål uppgifter i register får behandlas, dvs. när uppgifter får lämnas ut till andra myndigheter för dessas behov. När det gäller vapenregistren är det finalitetsprincipen som styr detta, vilket innebär att uppgifter ur registren kan lämnas ut till en annan myndighet om det inte är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in. *Kronofogdemyndigheten* anser att det i författning bör anges att myndigheten har rätt att inhämta uppgifter ur vapenregistren. Det finns goda skäl att tydligt ange när uppgifter ur vapenregistren får lämnas ut till andra myndigheter. Det saknas dock beredningsunderlag i denna del varför frågan inte kan behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende.

9.3.4 Utlämnande av uppgifter ur registren

Regeringens förslag: Bestämmelser motsvarande dem om utlämnande av uppgifter och uppgiftsskyldighet i polisdatalagen ska införas i vapenlagen.

Säkerhetspolisen får medges direktåtkomst till uppgifter i vapenregistren.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian lämnas inget förslag om att polisdatalagens bestämmelser om utlämnande av uppgifter och uppgiftsskyldighet ska införas i vapenlagen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte särskilt över förslaget. *Kronofogdemyndigheten*, *Tullverket* och *Kustbevakningen* påpekar att även de har behov av direktåtkomst till uppgifter i vapenregistren.

Skälen för regeringens förslag

Befintliga möjligheter att lämna ut uppgifter förändras inte

Enligt 2 kap. 22 § vapenlagen gäller bestämmelserna om utlämnande av personuppgifter och uppgiftsskyldighet i 2 kap. 14 och 15 §§ polisdatalagen även när personuppgifter i behandlas i vapenregister. Som framgår av avsnitt 9.2.1 anser regeringen att regleringen av personuppgiftsbehandling i vapenregister och vapenärenden bör samlas i vapenlagen så att man kan ta bort hänvisningen till regleringen i polisdatalagen. Det bör därför införas bestämmelser som motsvarar bestämmelserna i polisdatalagen om utlämnande av personuppgifter och uppgiftsskyldighet i vapenlagen.

Säkerhetspolisens möjligheter att inhämta uppgifter

Vissa utsedda befattningshavare hos Säkerhetspolisen har i dag behörighet att söka i vapenregister på ett begränsat antal uppgifter. Denna behörighet motsvarar i princip vad som gäller för t.ex. en polisman i yttre tjänst vid en polismyndighet. Säkerhetspolisen har samma behov som po-

lisen i övrigt av att ha tillgång till uppgifter i vapenregister, bl.a. i sin verksamhet att upptäcka och avvärja hot mot rikets säkerhet. I t.ex. arbetet mot terrorism och inhemsk extremism ger uppgifter i vapenregister ledning vid bedömningen av potentiella hot. De uppgifter som Säkerhetspolisen främst har intresse av är uppgifter om namn och personuppgifter på tillståndshavare, uppgifter om deras vapen, tillståndets varaktighet och var tillståndsfrågan har handlagts.

En viktig fråga när Säkerhetspolisen bryts ut till en fristående myndighet är hur myndigheten bör få tillgång till uppgifter i vapenregister. Ett alternativ är att Säkerhetspolisen får vända sig till Polismyndigheten med en begäran om att få del av uppgifterna, ett annat är att skapa förutsättningar för att Säkerhetspolisen kan medges direktåtkomst till uppgifter i registren. Den förstnämnda lösningen medför en risk att Säkerhetspolisen inte kan få nödvändiga uppgifter lika snabbt i en akut situation som när vissa av dess medarbetare själva kan inhämta uppgifter ur registren. Den nya polisorganisationen är som framgår av avsnitt 5.1 inte avsedd att förändra uppgiftsfördelningen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen eller förutsättningarna för var och en av dessa att bedriva sin verksamhet. Mot den bakgrunden bör det öppnas en möjlighet för Polismyndigheten att bevilja Säkerhetspolisen direktåtkomst till vapenregistren. Det får ankomma på Polismyndigheten att tillsammans med Säkerhetspolisen närmare avgöra hur Säkerhetspolisens behov av tillgång till uppgifter i vapenregister bör tillgodoses, t.ex. vilka krav som bör ställas på den som får möjlighet att söka i registren.

Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen och Tullverket påpekar att de också har behov av direktåtkomst till vapenregistren. Det finns mycket som talar för att i vart fall de brottsbekämpande myndigheterna har ett sådant behov. Frågan kan dock inte behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende, eftersom det saknas beredningsunderlag.

9.3.5 Samkörning av vapenregister

Regeringens förslag: Förbudet mot samkörning av vapenregister ska upphävas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Domstolsverket och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden anser att integritetsfrågor bör analyseras närmare innan förbudet mot samkörning upphävs. Enligt nämnden bör det även övervägas om det finns anledning att införa undantag från förbudet i stället för att upphäva det. *Datainspektionen* har förståelse för att det finns behov av att samköra de nationella registren men anser att det bör lagregleras att endast ett fåtal personer får samköra de nationella registren. Inspektionen anser också att risken för att registrerad information kommer i orätta händer och kan sammanställas på ett sätt som utgör ett hot fortfarande bör beaktas. *Malmö tingsrätt* noterar att det inte är klargjort vilken typ av statistik som kan komma att framställas genom samkörning men konstaterar att det troligen rör sig om statistik som sannolikt inte inkräktar på den enskildes integritet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 kap. 19 § vapenlagen är det inte tillåtet att samköra de centrala vapenregistren. Av förarbetena framgår att ett förbud mot samkörning ansågs minska risken för att registrerad information skulle komma i orätta händer och kunna sammanställas på ett sätt som utgjorde ett hot, exempelvis för registrerade vapeninnehavare. Säkerhetsaspekterna ansågs då väga tyngre än intresset av den ytterligare effektivitetsvinst som en möjlighet till samkörning skulle innebära (prop. 1998/99:36 s. 19). Att ett förbud mot samkörning infördes bör också ses mot bakgrund av dåtidens syn på registerlagstiftning, där det var vanligt med den sortens inskränkningar i rätten att behandla personuppgifter.

Frågan är om det är rimligt att behålla det nuvarande förbudet mot samkörning av de nationella registren. Det är numera bara ett fåtal författningar som innehåller begränsningar i fråga om samkörning av register eller av vissa uppgifter i register. *Domstolsverket* och *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* anser att integritetsfrågorna bör analyseras närmare innan förbudet upphävs. I detta sammanhang bör framhållas att vapenregistren inte innehåller särskilt integritetskänslig information. De uppgifter som kan vara känsliga finns som nämnts i avsnitt 9.2.2 i vapenärendena. Tillgången till dessa uppgifter kommer inte att förändras även om samkörningsförbudet tas bort. När det gäller vapenregister är det därför inte i första hand hänsynen till enskildas integritet som har motiverat förbudet mot samkörning, utan hänsynen till nationell säkerhet. *Datainspektionen* anser att risken för att registrerad information kommer i orätta händer och kan sammanställas på ett sätt som utgör ett hot fortfarande bör beaktas. Regeringen anser dock, som framhållits i avsnitt 9.3.1, att det i dag inte finns samma skäl att hysa farhågor beträffande säkerheten som när vapenregistren digitaliserades.

Syftet med att inte ha lokala vapenregister är framför allt att underlätta handläggningen av vapenärenden. När det inte längre finns lokala register finns det inget egentligt behov av att kunna samköra de nationella registren för handläggningen av enskilda vapenärenden. Däremot behöver Polismyndigheten i framtiden kunna samköra registren för bl.a. uppföljning av ärendehandläggningen och för att kunna framställa statistik, eftersom uppgifterna om vapen, vapeninnehavare och vapenhandlare är uppdelade i olika register på nationell nivå. Som *Malmö tingsrätt* konstaterar rör det sig om statistik som inte inkräktar på den enskildes integritet. Samkörning kan i viss utsträckning också behövas för kontrollen över vapenhandlare. Det kan vidare finnas behov av att i enskilda fall samköra registren om det behövs för spaning eller utredning av vissa grova brott med anknytning till vapen.

Mot den nu angivna bakgrunden talar verksamhetsskäl för att upphäva förbudet mot samkörning, medan de skäl som talar emot detta inte har samma styrka som tidigare. Regeringen anser därför att förbudet bör upphävas och att man inte, som *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* föreslår, endast bör medge undantag från det. Att förbudet mot samkörning upphävs bör emellertid inte leda till någon avgörande förändring i synen på tillgången till de samlade registeruppgifterna. Möjligheten att samköra nationella register bör därför förbehållas ett begränsat antal personer. Detta kan dock, till skillnad från vad *Datainspektionen* anser, regleras på lägre författningsnivå.

9.3.6 Bevarande och gallring

Regeringens förslag: Regler om hur länge uppgifter får bevaras i vapenregister ska införas. Huvudregeln är att uppgifter i vapenregister inte får bevaras där längre än vad som behövs för något av de ändamål för vilka registren förs.

Uppgifter om tillståndspliktiga vapen och vapendelar och om vapeninnehavare och vapenhandlare ska bevaras i vapenregister i 20 år. Uppgifter om hemvärnets personal ska gallras när Försvarmakten har meddelat att uppgiften inte längre är aktuell.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Riksarkivet påpekar att polisdatalagen och polisdataförordningen ger nya möjligheter för polisen att arkivera handlingar digitalt om de är avskilda från den operativa verksamheten. Om uppgifter i vapenregister hanteras på samma sätt har Riksarkivet inga invändningar i sak mot förslaget men anser att terminologin bör anpassas till arkivlagstiftningen så att man undviker att i dessa fall tala om gallring.

Skälen för regeringens förslag

Behövs det särskilda regler för bevarande och gallring av uppgifter i vapenregistren?

Vapenlagen innehåller inga regler om bevarande eller gallring av uppgifter i vapenregister eller i vapenärenden och några sådana har inte heller meddelats i förordning. Polisdatalagens gallringsregler är inte tillämpliga, eftersom bara ett fåtal regler i polisdatalagen gäller för vapenregistren. Personuppgiftslagen saknar uttryckliga regler om gallring. Av 9 § första stycket i personuppgiftslagen framgår att personuppgifter inte får bevaras längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Myndigheters arkivering och bevarande av allmänna handlingar har dock undantagits från lagens tillämpning genom 8 § andra stycket samma lag. De grundläggande reglerna om bevarande och gallring av allmänna handlingar finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och i arkivlagen (1990:782). Särskilda regler om bevarande och gallring av personuppgifter i myndighetsregister finns vanligtvis i särskilda registerförfattningar. Datainspektionen beslutade 1998 att upphäva gallringsföreskrifterna för samtliga lokala vapenregister (DI 4169-97) och Riksarkivet har för historiska ändamål beslutat att uppgifter i vapenregister och i polisens vapenärendehanteringssystem ska bevaras (jfr Riksarkivets föreskrifter RA-MS 2003:16).

Regler om bevarande och gallring av personuppgifter spelar en viktig roll för skyddet av enskildas integritet. När det nu föreslås en sammanhållen reglering av personuppgiftsbehandlingen enligt vapenlagen bör det införas regler om bevarande och gallring av uppgifter i vapenregister. De grundläggande bestämmelserna bör finnas i lag, medan närmare bestämmelser kan meddelas i föreskrifter på lägre nivå. För behandling av uppgifter i vapenärenden bör även i fortsättningen de allmänna bestämmel-

serna i personuppgiftslagen och arkivlagen om bevarande och gallring tillämpas.

Hur bör reglerna utformas?

I propositionen Integritet och effektivitet i polisens brottsbekämpande verksamhet förs en ingående diskussion om bevarande och gallring av personuppgifter som behandlas i polisiär verksamhet (prop. 2009/10:85 s. 203 f.). I den nya polisdatalagen har det dels föreskrivits gallringsregler för vissa typer av uppgifter, dels införts begränsningar i fråga om hur länge sådana uppgifter för vilka det inte finns några uttryckliga gallringsregler får vara tillgängliga i den polisiära verksamheten.

En viktig fråga är om regleringen av hur länge uppgifter får bevaras i vapenregistren bör utformas på traditionellt sätt med vissa angivna tidpunkter då uppgifterna ska gallras eller om man i stället bör bygga vidare på den reglering som gäller för uppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet. Vad som främst talar för att ange uttryckliga gallringsregler är att sådana regler är förhållandevis enkla att tillämpa. Med hänsyn till att vapenregistren delvis förs för brottsbekämpande ändamål bör regleringen dock utformas på samma sätt som i polisdatalagen.

För uppgifter i vapenregistren bör därför huvudregeln vara att uppgifterna inte får bevaras i registren under längre tid än vad som behövs för något av ändamålen med dem. En uttrycklig regel om detta bör införas i vapenlagen. När uppgifterna inte längre behövs i verksamheten bör de arkiveras.

Regleringen om vapenregister måste stå i överensstämmelse med de internationella förpliktelser Sverige har åtagit sig, bl.a. artikel 4.4 i vapendirektivet. Uppgifter om tillståndspliktiga vapen och vapendelar bör därför, trots den generella bevaranderegeln, alltid bevaras i registren i 20 år från det att uppgifterna registrerades. Detta gäller oavsett om vapnet eller vapendelen har förts ut ur landet och det från svensk synvinkel inte finns behov av att behandla uppgifterna i vapenregistret. Likaså ska det enligt vapendirektivet vara möjligt att spåra innehavare av vapen och vapenhandlare under 20 år. I åtskilliga fall kommer dock uppgifterna att bevaras betydligt längre, exempelvis om en vapeninnehavare behåller sina vapen i många år.

Huvudregeln om att uppgifter inte får bevaras under längre tid än vad som behövs för något av ändamålen med registren ger tillräcklig ledning för när uppgifter inte längre får bevaras i polisens ärendehandläggning eller brottsbekämpande verksamhet när det gäller de flesta uppgifter. Beträffande en kategori uppgifter bör dock en uttrycklig gallringsregel införas, nämligen uppgifter om hemvärnets personal. Sådana uppgifter behövs inte för handläggningen av vapenärenden utan syftar dels till att ge Polismyndigheten en överblick över vilka personer inom ett visst geografiskt område som får inneha vapen, dels till att Polismyndigheten ska kunna informera Försvarsmakten om de upptäcker att personer som tillhör hemvärnets personal är olämpliga att inneha vapen. Dessa uppgifter, som är känsliga ur försvarssynpunkt, bör därför gallras så snart Försvarsmakten har underrättat Polismyndigheten om att uppgifterna inte längre är aktuella. Vilka som tillhör hemvärnets personal är en fråga som Försvarsmakten råder över och som framgår av den myndighetens arkiv. Det

saknas därför skäl att bevara dessa uppgifter för historiska, vetenskapliga och statistiska ändamål i Polismyndighetens verksamhet.

10 Offentlighet och sekretess

10.1 Allmänt om offentlighet och sekretess

Allmänna handlingar

En handling är enligt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen (TF) allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. Av 2 kap. 6 § första stycket TF framgår att en handling anses inkommen till en myndighet när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. Enligt 2 kap. 7 § TF anses en handling upprättad hos en myndighet när den har expedierats, eller om den inte har expedierats, när det ärende till vilken den hänför sig har slutbehandlats eller, om den inte hänför sig till visst ärende, när den har färdigställts av myndigheten. I dagens organisation med Rikspolisstyrelsen, 21 polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium innebär regleringen i tryckfrihetsförordningen att en handling som skickas från en polismyndighet till en annan är att anse som upprättad hos den avsändande myndigheten och inkommen till den mottagande myndigheten. Detsamma gäller när handlingar skickas mellan Statens kriminaltekniska laboratorium och polismyndigheterna.

Under vissa förutsättningar kan en handling bli allmän även när den överlämnas mellan två enheter inom en och samma myndighet. För detta krävs enligt 2 kap. 8 § TF att enheterna uppträder som självständiga organ i förhållande till varandra. Av förarbetena framgår att så kan vara fallet om enheten i eget namn fattar ett överklagbart beslut av väsentlig betydelse eller om enheten beslutar ett yttrande som avges självständigt och som innebär att enheten definitivt skiljer en fråga ifrån sig (1975/76:160 s. 152). I båda dessa fall anses besluten som allmänna handlingar även om de endast skickas till organ inom samma myndighet. I dagens polisorganisation torde Säkerhetspolisen i de flesta fall anses som ett särskilt organ i tryckfrihetsförordningens mening i förhållande till övriga delar av Rikspolisstyrelsen. Därigenom blir de handlingar som utväxlas mellan Säkerhetspolisen och exempelvis Rikskriminalpolisen, som är en annan del av Rikspolisstyrelsen, allmänna i dag.

Sekretessbestämmelsers uppbyggnad

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket TF begränsas bara om det är nödvändigt med hänsyn till vissa intressen, bl.a. rikets förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation. En sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det i ett visst fall anses lämpligare, i en annan lag som den förstnämnda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL).

Sekretess innebär inte bara begränsningar av rätten att ta del av allmänna handlingar utan även ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det görs muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Sekretess innebär således både handlingssekretess och tystnadsplikt. Till den del sekretessbestämmelserna innebär tystnadsplikt medför de en begränsning av yttrandefriheten enligt regeringsformen.

En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit, dvs. förutsättningar för bestämmelsens tillämplighet. Dessa rekvisit anger sekretessens föremål, dess räckvidd och dess styrka.

Sekretessens *föremål* är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet "uppgift" tillsammans med en mer eller mindre långtgående precisering av uppgiftens art, t.ex. uppgift om enskilda personliga förhållanden.

En sekretessbestämmelses *räckvidd* bestäms normalt genom att det i bestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Några få sekretessbestämmelser gäller utan att räckvidden är begränsad. Uppgiften kan då hemlighållas oavsett i vilket ärende, i vilken verksamhet eller hos vilken myndighet den förekommer.

Sekretessens *styrka* bestäms i regel med hjälp av s.k. skaderekvisit. Man skiljer i detta sammanhang mellan raka och omvända skaderekvisit. Vid raka skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss skada uppstår om uppgiften lämnas ut. Vid omvända skaderekvisit är utgångspunkten den motsatta, dvs. att uppgifterna omfattas av sekretess. Vid ett omvänt skaderekvisit får uppgifterna således endast lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att viss skada uppstår. Sekretessen kan även vara absolut, vilket innebär att de uppgifter som omfattas av bestämmelsen ska hemlighållas utan någon skadeprövning, om uppgifterna begärs ut.

10.2 Sekretess i polisverksamhet

Sekretess gäller enligt 8 kap. 1 § OSL både mot enskilda och mot andra myndigheter. I dagens polisorganisation innebär det att det som huvudregel råder sekretess mellan Rikspolisstyrelsen (inklusive Säkerhetspolisen och Rikskriminalpolisen), de lokala polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium.

Sekretess till skydd för intresset av att förebygga och beivra brott regleras i 18 kap. OSL. Sekretess gäller, i större eller mindre utsträckning, för förundersökning och motsvarande utredningar enligt 23 kap. rättegångsbalken (18 kap. 1 § OSL) och som regel för underrättelseuppgifter (18 kap. 2 § OSL). Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott regleras i 35 kap. OSL. Sekretessen enligt 35 kap. 1 § skyddar en enskilda personliga och ekonomiska förhållanden och omfattar bl.a. uppgifter i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål, användning av tvångsmedel, registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen, annan verk-

samhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, en polismyndighet, Skatteverket, Statens kriminaltekniska laboratorium, Tullverket eller Kustbevakningen, register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (2010:361) eller som annars behandlas där med stöd av den lagen och misstankeregistret. Brottsanmälningar omfattas också av sekretessen. Sekretessen gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men.

När en förundersökning eller annan motsvarande utredning inleds gäller som regel sekretess enligt både 18 kap. 1 eller 2 § och 35 kap. 1 § OSL. Sekretessen enligt 18 kap. 1 § minskar efter hand och brukar normalt upphöra senast i samband med att åtal väcks. Det är vanligt att det förekommer kvarstående sekretess till skydd för enskild i förundersökningar och andra brottsutredningar.

Enligt 35 kap. 2 § OSL gäller sekretess för uppgift i en anmälan eller utsaga av enskild i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Bestämmelser om sekretess för polisens register finns i 35 kap. 1 § punkterna 6 och 7 och i 35 kap. 3 och 4 §§. I 1 § punkterna 6 och 7 regleras sekretessen för register som förs enligt polisdatalagen och för misstankeregistret. I 3 § regleras sekretessen för belastningsregistret. I 4 § regleras sekretessen för bl.a. register över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot (punkten 1) och uppgift hos Rikspolisstyrelsen som rör brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i ett annat register än som avses i 1 § (punkten 2).

Därutöver finns det flera sekretessbestämmelser som gäller för olika delar av polisens verksamhet, som särskilt personsäkerhetsarbete enligt 2 a § polislagen (18 kap. 7 § och 35 kap. 11 §), handläggning av vapenärenden (18 kap. 16 § och 35 kap. 23 §), verksamhet enligt lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter (22 kap. 2 §), verksamhet som avser förordnande av ordningsvakt (30 kap. 21 §), räddningsinsatser enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (32 kap. 8 §), verksamhet som avser hjälp och bistånd till enskilda (35 kap. 20 §), verksamhet som avser utlänningskontroll och medborgarskap (37 kap. 1 §) och verksamhet som avser skadereglering (40 kap. 6 §).

10.3 Påverkas allmänhetens insyn i polisens verksamhet?

Regeringens bedömning: Inrättandet av Polismyndigheten innebär att färre handlingar än i dag blir allmänna i polisverksamheten. I praktiken blir det dock inte så stor skillnad för allmänhetens möjligheter till insyn verksamheten, eftersom en stor del av de uppgifter som hanteras är sekretessbelagda.

Kommitténs bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte yttrat sig över bedömningen.

Svenska avdelningen av internationella juristkommissionen anser att medborgarnas möjligheter till insyn i polisens verksamhet inte får minska och att det därför bör utredas på vilket sätt rätten att ta del av allmänna handlingar i den nya polisorganisationen kan upprätthållas.

Skälen för regeringens bedömning: Genom inrättandet av Polismyndigheten försvinner de formella myndighetsgränserna och handlingar som skickas mellan olika delar av Polismyndigheten kommer därför inte att bli allmänna i tryckfrihetsförordningens mening. Detta är en oundviklig konsekvens av att flera myndigheter slås samman till en. Det gäller inte bara för omorganisationen av polisen, utan blev följden vid andra enmyndighetsreformer som när exempelvis Försvarmakten, Åklagarmyndigheten och Kronofogdemyndigheten bildades.

När det gäller polisens hantering av förvaltningsärenden får förändringen ingen större betydelse. I den brottsbekämpande verksamheten, som är den verksamhet inom polisen som genererar flest handlingar, har polisen ett nära samarbete med åklagare. Utbytet av uppgifter mellan polisen och åklagarna kommer inte att förändras genom den nya polisorganisationen, vilket innebär att handlingar som skickas mellan Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten kommer att bli allmänna i samma utsträckning som i dag.

Som framgår av avsnitt 10.1 kan enligt 2 kap. 8 § TF en handling i vissa fall bli allmän även när den överlämnas mellan två enheter inom en och samma myndighet. Regeringen har i direktiven till Genomförandekommittén uttalat att det vid Polismyndigheten ska finnas en nationell operativ avdelning och en särskild avdelning för verksamheten med särskilda utredningar (dir. 2012:129). Enligt förslag i budgetpropositionen för 2014 ska också Statens kriminaltekniska laboratorium utgöra en egen avdelning inom Polismyndigheten (prop. 2013/14:1, utgiftsområde 4, s. 52), vilket riksdagen har godtagit (bet. 2013/14:JuU1, rskr. 2013/14:97). Med utgångspunkt i de arbetsuppgifter som Statens kriminaltekniska laboratorium och den avdelning som motsvarar avdelningen för verksamheten med särskilda utredningar har i dag torde dessa anses utgöra självständiga organ i den mening som avses i 2 kap. 8 § TF i förhållande till övriga enheter och organ inom Polismyndigheten. Det blir i detta hänseende inte någon skillnad mot dagens förhållanden, eftersom Statens kriminaltekniska laboratorium är en egen myndighet och motsvarigheten till verksamheten med särskilda utredningar är en avdelning vid Rikspolisstyrelsen som är direkt underställd rikspolischefen. Bedömningen kan dock bli en annan framför allt vad gäller Statens kriminaltekniska laboratorium när det står klart vilken roll laboratoriet kommer att få i den nya myndigheten. När det gäller den nationella operativa avdelningen ska dess huvudinriktning enligt kommitténs förslag vara att leda och samordna viss operativ verksamhet och inom vissa områden upprätthålla specialistkompetens. Även om avdelningen till viss del kan komma att överta uppgifter som i dag ankommer på Rikskriminalpolisen är det ännu inte klart vilken roll och vilka uppgifter avdelningen kommer att ha i den nya organisationen. Det går därför i nuläget inte att bedöma om avdelningen kommer att anses som ett självständigt organ i tryckfrihetsförordningens mening.

Som framgår av avsnitt 4.4 får Polismyndigheten i övrigt själv bestämma sin organisation, varför det i nuläget inte går att säga i vilken utsträckning någon annan del av verksamheten kommer att anses som ett självständigt organ i tryckfrihetsförordningens mening. Regeringen delar kommitténs bedömning att den omständigheten att handläggningen av vissa ärenden koncentreras till en viss enhet inom myndigheten eller att den delas in i regioner inte innebär att enheten eller regionen kan anses som ett självständigt organ i bestämmelsens mening. I avsnitt 10.4.1 behandlas frågan om sekretess mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet.

Säkerhetspolisen torde i de flesta fall inom ramen för den nu gällande organisationen anses som ett särskilt organ i tryckfrihetsförordningens mening i förhållande till övriga delar av Rikspolisstyrelsen. Därigenom blir de handlingar som utväxlas mellan Säkerhetspolisen och exempelvis Rikskriminalpolisen, som är en annan del av Rikspolisstyrelsen, allmänna redan i dag. När Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet är det ingen tvekan om att handlingar som utväxlas mellan den myndigheten och Polismyndigheten blir allmänna.

Som kommittén påpekar är det många handlingar av betydelse för insyn i polisverksamheten som inte expedieras. De blir allmänna i och med att det ärende till vilket de hänförs sig slutbehandlats eller i vissa fall på ett tidigare stadium. Det sistnämnda gäller bl.a. diariet och s.k. händelse-rapporter. När dessa handlingar blir allmänna påverkas inte av polisens organisation och de kommer att bli allmänna i samma utsträckning som i dag.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att färre handlingar än i dag kommer att bli allmänna i och med omorganisationen. Detta är en oundviklig konsekvens av att slå samman myndigheter, men skillnaderna i förhållande till dagens organisation ska inte överdrivas. Många av de uppgifter som polisen hanterar är sekretessbelagda och kan av den anledningen inte lämnas ut i dag heller. Allmänhetens insyn i polisverksamheten kommer därför enligt regeringens bedömning inte att påverkas i någon större utsträckning.

10.4 Påverkas polisens möjligheter att samarbeta?

10.4.1 Gäller sekretess inom Polismyndigheten?

Regeringens bedömning: Sekretessregleringen kommer att vara oförändrad när det gäller den verksamhet som Polismyndigheten övertar från den lokala och centrala polisorganisationen. Det kommer sannolikt endast att finnas sekretessgränser inom Polismyndigheten på några enstaka områden.

Kommitténs bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig över bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår av avsnitt 6 förutsätter omorganisationen av polisen att de flesta av de begrepp som i dag används i författningar för att beteckna myndigheterna inom polisorgani-

sationen ersätts. Begreppen polismyndighet och Rikspolisstyrelsen förekommer i ett stort antal bestämmelser i OSL och måste ersättas. I alla de bestämmelser där något av begreppen förekommer bör Polismyndigheten anges i stället. I avsnitt 10.4.2 behandlas frågan om när även Säkerhetspolisen bör nämnas.

När Rikspolisstyrelsen, de lokala polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium slås ihop till en myndighet försvinner de sekretessgränser som hittills har funnits mellan myndigheterna. Enligt 8 kap. 2 § OSL kan sekretess emellertid gälla även mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet, om de är att anse som självständiga i förhållande till varandra.

Ett första krav för att olika verksamhetsgrenar inom en myndighet ska anses vara självständiga är att de tillämpar olika sekretessbestämmelser. Det faktum att en myndighet ska tillämpa olika sekretessbestämmelser innebär dock inte med automatik att det också finns olika verksamhetsgrenar i OSL:s mening inom myndigheten. Att myndigheten ska tillämpa flera olika sekretessbestämmelser kan bero på att bestämmelserna finns i olika kapitel därför att de gäller till skydd för olika intressen, t.ex. sekretess till skydd för allmänna intressen i 18 kap. OSL och sekretess till skydd för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden i 35 kap. OSL, och innebär inte att det finns fler än en verksamhetsgren. För många myndigheter, inte minst polisen, har sekretessregleringen inom ett visst område delats upp i flera paragrafer av redaktionella skäl. Ett exempel på detta är den sekretess som enligt 35 kap. OSL gäller till förmån för enskild i polisens verksamhet för att förebygga och beivra brott och som är uppdelad på ett antal paragrafer. Inte heller en sådan uppdelning innebär att det är fråga om fler än en verksamhetsgren. Först om det finns olika delar av en myndighets verksamhet som har att tillämpa sinsemellan helt olika set av sekretessbestämmelser är det enligt förarbetena till OSL fråga om olika verksamhetsgrenar i lagens mening. Om olika delar av en myndighets verksamhet har att tillämpa olika sekretessbestämmelser finns det skäl att även ta ställning till om de olika verksamhetsgrenarna också har organiserats på ett sådant sätt att de förhåller sig självständiga till varandra. Det är bara om båda dessa kriterier är uppfyllda som det uppstår en sekretessgräns inom en myndighet (prop. 2008/09:150 s. 359 f.).

Som kommittén påpekar inrymmer polisverksamheten flera verksamhetsgrenar. Med utgångspunkt i OSL kan bl.a. följande verksamhetsgrenar urskiljas hos de nuvarande polismyndigheterna och den del av Rikspolisstyrelsen som inte utgör Säkerhetspolisen: den brottsförebyggande och brottsutredande verksamheten (18 kap. 1–3 §§ och 35 kap. 1–5 §§), särskilt personsäkerhetsarbete enligt 2 a § polislagen (18 kap. 7 § och 35 kap. 11 §), handläggningen av vapenärenden (18 kap. 16 § och 35 kap. 23 §), verksamhet enligt lagen om fingerade personuppgifter (22 kap. 2 §), räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor (32 kap. 8 §), verksamhet som avser hjälp och bistånd till enskilda (35 kap. 20 §), verksamhet som avser utlänningskontroll och medborgarskap (37 kap. 1 §) och verksamhet som avser skadereglering (40 kap. 6 §).

Frågan är i vilken mån dessa olika verksamheter är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra så att en sekretessgräns uppstår.

Enligt förarbetena till OSL ska bedömningen göras med ledning av förarbetena till 2 kap. 8 § TF om allmänna handlingar som innehåller motsvarande krav på självständighet (se avsnitt 10.1). Regeringen delar kommitténs bedömning att de verksamheter som avser personsäkerhetsarbete och fingerade personuppgifter kan anses vara självständiga verksamhetsgrenar i dagens organisation. Övriga verksamhetsgrenar kan däremot, med hänsyn till att de inte organiserats skilda från andra polisiära verksamheter, inte anses självständiga. I den nya Polismyndigheten kan bedömningen bli en annan beroende på hur myndigheten väljer att organisera dessa verksamheter. Med hänsyn till att man när det gäller både personsäkerhetsarbete och fingerade personuppgifter hanterar mycket känsliga uppgifter får det förutsättas att dessa verksamheter kommer att organiseras skilda från övrig verksamhet så att en sekretessgräns uppstår.

Regeringen konstaterar sammanfattningsvis att det i nuläget inte går att med säkerhet uttala sig om i vilken utsträckning det kommer att finnas sekretessgränser inom Polismyndigheten. Det är dock sannolikt att det i de allra flesta fall inte kommer att finnas några sådana gränser. En annan fråga är i vilken utsträckning anställda kan ta del av sekretesskyddade uppgifter, vilket behandlas i avsnitt 10.5.

10.4.2 Sekretess vid Säkerhetspolisen

Regeringens förslag: Säkerhetspolisen ska pekas ut i bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som rör Säkerhetspolisens verksamhet, så att sekretess och sekretessbrytande regler gäller i myndighetens verksamhet i samma utsträckning som i dag.

Kommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kommittén föreslår att Säkerhetspolisen ska nämnas i något färre bestämmelser än vad regeringen föreslår.

Remissinstanserna: Det är enbart *Säkerhetspolisen* som framför synpunkter i denna del. Säkerhetspolisen anser att myndigheten av tydlighetsskäl bör anges i samtliga bestämmelser i OSL som den berörs av.

Skälen för regeringens förslag: I Säkerhetspolisens verksamhet kan det bli aktuellt att tillämpa sekretess till skydd för rikets säkerhet eller utrikessekretess enligt 15 kap. OSL. Säkerhetspolisen tillämpar dock i stor utsträckning samma sekretessregler i den brottsförebyggande och brottsutredande verksamheten som övriga delar av polisen. Säkerhetspolisen nämns i dag i ett fåtal bestämmelser i OSL som gäller uppgifter som enbart Säkerhetspolisen förfogar över. I övrigt förekommer Säkerhetspolisen antingen som en del av begreppet Rikspolisstyrelsen eller under begreppet polismyndighet med stöd av 7 § andra stycket polislagen i de fall där Rikspolisstyrelsen genom Säkerhetspolisen leder polisverksamhet.

I den nya polisorganisationen kommer Säkerhetspolisen att utgöra en fristående myndighet. Detta får inte innebära att sekretesskyddet i myndighetens verksamhet försämras. Säkerhetspolisen kommer fortfarande att med stöd av den föreslagna 3 § andra stycket polislagen kunna tillämpa de sekretessregler som gäller för Polismyndigheten, men endast i de fall där Säkerhetspolisen leder polisverksamhet. Regeringen delar därför *Säkerhetspolisens* uppfattning att myndigheten bör anges i de bestäm-

meler i OSL som den berörs av så att det är tydligt när sekretess gäller i myndighetens verksamhet. Det innebär att Säkerhetspolisen bör pekas ut i något fler bestämmelser än vad kommittén har föreslagit.

Även de sekretessbrytande bestämmelser som i dag innebär att Säkerhetspolisen kan få tillgång till uppgifter bör gälla för myndigheten i samma utsträckning efter omorganisationen.

10.4.3 Sekretess för vapenregister och vapenärenden

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. Sekretess ska under motsvarande förutsättningar gälla för uppgift som hänför sig till vapenregister.

Kommitténs förslag överensstämmer med regeringens. Bestämmelsen har dock utformats något annorlunda.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt över förslaget.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. Bestämmelsen har dock utformats något annorlunda.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 18 kap. 16 § första stycket OSL gäller sekretess för uppgifter i ärende enligt vapenlagen samt hos en polismyndighet i verksamhet som avser förande av eller uttag ur vapenregister, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. I 18 kap. 16 § andra stycket 1 OSL föreskrivs att sekretess gäller hos Rikspolisstyrelsen under samma förutsättningar som hos en polismyndighet för uppgifter som hänför sig till vapenregister. Sekretessen gäller alltså med ett s.k. omvänt skaderekvisit, vilket innebär att det är en presumtion för sekretess. Sekretessen omfattar inte uppgift i vapenregister om namn och adress på den som har tillstånd att bedriva handel med vapen eller att ta emot vapen för översyn eller reparation. Till skillnad från kommittén anser regeringen att det bör tydliggöras att sekretessen i vapenärenden gäller hos Polismyndigheten. En lämplig lösning är att bryta ut den regleringen till en särskild bestämmelse.

När det gäller sekretess för uppgifter i vapenregister gör regeringen följande bedömning. Sekretessen för sådana uppgifter bör vara densamma som i dag. I avsnitt 9.3.4 föreslås att Säkerhetspolisen ska få tillgång till uppgifter i vapenregister genom direktåtkomst. Det kan inte uteslutas att även andra myndigheter i framtiden kommer att medges direktåtkomst till dessa register. Med hänsyn till den starka sekretess som råder för uppgifter i vapenregister bör samma sekretess som gäller hos Polismyndigheten gälla hos de myndigheter som har rätt att ta del av uppgifterna. Sekretessregeln bör därför utformas så att sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister. Sekretessen gäller då både hos Polismyndigheten som för registret och hos de myndigheter som har direktåtkomst till registret.

Bestämmelsen i 18 kap. 16 § andra stycket 1 OSL, som ursprungligen infördes för att Rikspolisstyrelsen skulle förse de lokala vapenregistren med aktuella folkbokföringsuppgifter, blir överflödigt när Rikspolisstyrelsen slås samman med polismyndigheterna, eftersom sekretessen i paragrafens första stycke kommer att vara tillräcklig. Den punkt som avser sekretess hos Rikspolisstyrelsen bör därför upphävas.

Sekretessen för uppgifter i vapenregister och vapenärenden inskränker inte meddelarfriheten. Någon ändring i detta avseende föreslås inte.

10.4.4 Behövs det nya sekretessbrytande bestämmelser?

Regeringens förslag: Det ska införas bestämmelser som bryter sekretessen till skydd för enskild mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Kommitténs förslag: Kommittén lämnar inte något förslag till sekretessbrytande bestämmelser.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser lämnar synpunkter i denna del. *Hovrätten för Västra Sverige* anser att det bör regleras under vilka förutsättningar sekretessbelagda uppgifter ska få lämnas mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. *Kammarrätten i Stockholm* anser att man bör överväga att införa en sekretessbrytande bestämmelse för informationsutbytet mellan de två myndigheterna. *Rikspolisstyrelsen* framhåller att det av sekretessskäl redan i dag finns vissa svårigheter att utbyta uppgifter mellan Säkerhetspolisen och Rikskriminalpolisen, trots att de tillhör samma myndighet. Även *Säkerhetspolisen* lyfter fram att det kommer finnas vissa svårigheter att utbyta uppgifter på grund av sekretessregleringen.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens. I promemorian, som bl.a. behandlar frågor om vapenregister, föreslås en sekretessbrytande bestämmelse för uppgifter i vapenregister.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Är befintliga sekretessbrytande bestämmelser tillräckliga?

I polisens brottsbekämpande verksamhet gäller ofta sekretess för uppgift om enskilds förhållanden. Dessutom gäller många gånger sekretess för uppgifter i förundersökning i brottmål, underrättelseverksamhet eller i verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott.

När uppgifter är sekretessbelagda med hänvisning till förundersökningssekretess eller för att skydda beslutade eller förutsedda åtgärder i det brottsbekämpande arbetet är det ofta inget problem att utbyta uppgifter mellan brottsbekämpande myndigheter när det finns behov av detta. Detsamma gäller för informationsutbyte i underrättelseverksamhet.

I de fall där sekretess bedöms gälla till skydd för enskilds förhållanden finns däremot vissa hinder för utbyte av informationen. Det beror på att sekretess som huvudregel gäller mellan myndigheter. I den nya polisor-

ganisationen kommer sekretess således att gälla mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen om det inte finns någon sekretessbrytande bestämmelse som medger att uppgifter lämnas mellan myndigheterna.

I 2 kap. 16–18 §§ polisdatalagen finns bestämmelser som bryter viss sekretess som annars gäller gentemot andra brottsbekämpande myndigheter. Det innebär att brottsbekämpande myndigheter som har behov av uppgifter i den brottsbekämpande verksamheten utan hinder av sekretess till skydd för enskild har rätt att få del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga eller som förekommer i DNA-registren eller fingeravtrycks- och signalementsregister. Av avsnitt 8.6 framgår att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen bör pekas ut i de sekretessbrytande bestämmelser som gäller för respektive myndighets verksamhet.

Även OSL innehåller sekretessbrytande bestämmelser som kan tillämpas i polisverksamhet. Av 10 kap. 2 § framgår att sekretessbelagda uppgifter får lämnas från en myndighet till en annan om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen, som är avsedd att tillämpas restriktivt, medger inte sekretessgenombrott på den grunden att den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet. Enligt 10 kap. 28 § första stycket hindrar sekretess inte att uppgifter lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Uppgifter kan vidare, med vissa undantag, lämnas ut med stöd av 10 kap. 19–26 §§, när uppgifterna behövs för olika i paragraferna angivna ändamål inom brottsbekämpningen, bl.a. förundersökning. Enligt 10 kap. 27 §, den s.k. generalklausulen, gäller som huvudregel att en uppgift får lämnas ut till en annan myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Undantag görs dock för vissa sekretessregler som är av begränsat intresse här. Bedömningen av om uppgiften kan lämnas ut görs av den myndighet som innehar uppgiften.

Polismyndigheterna och Säkerhetspolisen har ett nära samarbete i dag. Både *Rikspolisstyrelsen* och *Säkerhetspolisen* framhåller att sekretessregleringen medför och kommer att medföra svårigheter för myndigheterna att utbyta uppgifter med varandra. *Kammarrätten i Stockholm* anser att det bör övervägas att införa en sekretessbrytande bestämmelse för informationsutbytet mellan myndigheterna.

Den omständigheten att Säkerhetspolisen blir en fristående myndighet får enligt regeringens mening inte leda till att samarbetet mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen försvåras. Även om både polisdatalagen och OSL innehåller sekretessbrytande bestämmelser täcker dessa inte alla de situationer där uppgifter kan behöva utbytas mellan myndigheterna. Det finns därför skäl att införa ytterligare sekretessbrytande bestämmelser.

En ny bestämmelse som bryter sekretessen mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen införs

De sekretessbrytande bestämmelser som finns i polisdatalagen (2010:361) infördes främst för att det skulle vara möjligt att ge andra brottsbekämpande myndigheter direktåtkomst till vissa av Rikspolisstyrelsens och polismyndigheternas uppgifter. Med hänsyn till detta är be-

stämmelserna generellt utformade, eftersom det saknas möjlighet att göra en sekretessprövning i varje enskilt fall. I förarbetena till bestämmelserna anges följande (prop. 2009/10:85 s. 192). Med hänsyn till intresset av ett gott skydd för den personliga integriteten är det inte acceptabelt med ett fullständigt sekretessgenombrott. Även om sekretessen består gentemot allmänheten och effektivitetsaspekterna väger tungt, bör någon form av begränsning i den sekretessbrytande bestämmelsen göras. Uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskild kan vara mycket integritetskänsliga. Det är därför viktigt att andra får tillgång till sådana uppgifter bara när de behöver det för att kunna bedriva den brottsbekämpande verksamhet som de är ålagda enligt lag eller annan författning. Det är detta behov som begränsar de sekretessbrytande bestämmelserna.

Regeringen anser att de nu aktuella sekretessbestämmelserna bör utformas på samma sätt. Sekretessgenombrott bör således bara förekomma när den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin författningsreglerade verksamhet. När Säkerhetspolisen leder och bedriver polisverksamhet har Säkerhetspolisen ställning som polismyndighet och har likartade behov som Polismyndigheten av att få del av uppgifter. Säkerhetspolisen har även andra åligganden, bl.a. uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627) och säkerhetsskyddsförordningen (1996:633). Vilka personuppgifter Säkerhetspolisen har behov av att kunna få del av för detta ändamål regleras i nämnda författningar. Även när det gäller tekniskt biträde vid hemliga tvångsmedel, personskydd av exempelvis statsledningen eller terrorismbekämpning har Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen behov av uppgifter som den andra myndigheten har tillgång till. Utgångspunkten för den sekretessbrytande regeln bör därför vara att den bör täcka de behov av information som respektive myndighet typiskt sett har.

De sekretessbrytande bestämmelserna i polisdatalagen gäller uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga eller som förekommer i DNA-registren och i fingeravtrycks- eller signalementsregister. Myndigheterna kan dock ha behov av att utbyta uppgifter som behandlas automatiserat men som inte har gjorts gemensamt tillgängliga eller som inte behandlas automatiserat utan finns i fysiska handlingar. Den sekretessbrytande bestämmelsen bör därför utformas så att uppgifter i Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet, trots viss närmare angiven sekretess, ska kunna lämnas till den andra myndigheten om den myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet. Den bör således omfatta alla typer av personuppgifter som förekommer i den brottsbekämpande verksamheten oavsett om de behandlas automatiserat eller inte.

Vilka sekretessbestämmelser ska den nya regleringen omfatta?

Frågan är då vilka slag av sekretess som ska brytas. Bestämmelserna i 18 kap. 1 och 2 §§ OSL till skydd för intresset att förebygga och förhindra brott är tillämpliga hos alla brottsbekämpande myndigheter. Utgångspunkten är att uppgifter som omfattas av sekretess enligt nämnda paragrafer normalt kan utväxlas mellan myndigheterna. Det gäller även övriga bestämmelser i 18 kap. OSL. Det är dock lämpligt att det är den utlämnande myndigheten som avgör om en uppgift kan lämnas ut. I de fall

där utlämnandet av en uppgift skulle innebära att Polismyndighetens respektive Säkerhetspolisens egen verksamhet riskerar att skadas, bör ett utlämnande inte komma i fråga. Det finns därför inte skäl att bryta den sekretess som kan gälla enligt 18 kap. I sådana fall får det i stället övervägas om uppgiften kan lämnas ut med stöd av någon annan sekretessbrytande bestämmelse, exempelvis 10 kap. 2 § OSL.

I promemorian föreslås att en sekretessbrytande bestämmelse ska införas för att Säkerhetspolisen ska kunna medges direktåtkomst till vapenregister. Uppgifter i vapenregister kan enligt den föreslagna bestämmelsen lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. Någon sådan fara föreligger inte i förhållande till Säkerhetspolisen. Regeringen anser därför inte att det behöver införas någon sekretessbrytande bestämmelse.

Eftersom de flesta pågående eller avslutade förundersökningar som inte har lett till åtal och flertalet uppgifter i underrättelseverksamhet kringgärdas av sekretess enligt bestämmelser i 35 kap. OSL till skydd för enskild, krävs det att en sekretessprövning görs i varje enskilt fall när en sådan uppgift ska lämnas ut mellan myndigheterna. Även om uppgifterna kan lämnas ut efter en sådan prövning innebär det att tid och kraft måste läggas på en prövning som i de flesta fall mynnar ut i att uppgiften lämnas ut. En sekretessbrytande regel skulle därför göra informationsutbytet mer effektivt.

Den sekretessbestämmelse som nu är av intresse är 35 kap. 1 § OSL, som reglerar sekretessen bl.a. i förundersökningar och andra liknande utredningar, i misstankeregistret och i flertalet andra register i den brottsbekämpande verksamheten. Sekretessen enligt 35 kap. 1 § är tillämplig hos både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, vilket innebär att uppgifterna har samma skydd gentemot utomstående hos den mottagande myndigheten som hos den utlämnande myndigheten. Genombrott i sekretessen enligt bestämmelsen medges redan när det gäller uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga enligt 3 kap. polisdatalagen. En regel som bryter denna sekretess även när det gäller uppgifter som inte har gjorts gemensamt tillgängliga skulle förenkla informationslämnandet mellan myndigheterna och bör därför införas. Med hänsyn till de vinster för brottsbekämpningen som detta skulle innebära kan den ökade risken för integritetsintrång enligt regeringens mening godtas. Att sekretessen bryts innebär inte att uppgifter kommer att lämnas mellan myndigheterna utan någon som helst prövning. Som framgår ovan krävs att den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin brottsbekämpande verksamhet för att de ska få lämnas ut.

I förarbetena till polisdatalagen gjordes bedömningen att det inte fanns anledning att låta sekretessgenombrottet omfatta fler bestämmelser (prop. 2009/10:85 s. 194 f.). Regeringen anser inte heller nu att det finns skäl att låta sekretessgenombrottet omfatta någon av de andra paragraferna i 35 kap OSL.

Av sekretessreglerna i 35 kap. OSL bör alltså den sekretessbrytande regeln endast omfatta sekretess enligt 1 §. I den mån andra sekretessbestämmelser i kapitlet är tillämpliga får det, på samma sätt som nu, göras en bedömning i det enskilda fallet av om sekretessen hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Sekretessen i 21 kap. 3 § första stycket OSL gäller för uppgift om enskilds bostadsadress, telefonnummer och andra jämförbara uppgifter som kan användas för att komma i kontakt med den enskilde, om det finns särskild anledning att anta att han eller hon, eller någon närstående, kan komma att utsättas för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Denna sekretess har införts för att säkerställa skyddet för det som brukar kallas skyddade adresser hos alla myndigheter (se prop. 2005/06:161 s. 55 f.).

Sekretessen i paragrafens första stycke skyddar personer som anses ha stort behov av att uppgifter om deras uppehållsort inte röjs. Sekretess enligt denna paragraf är relativt vanlig i brottsutredningar. Ibland gäller sekretessen till skydd för brottsoffret och ibland till skydd för den misstänkte. Sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket OSL gäller hos alla myndigheter. Det innebär att en uppgift som lämnas till en annan brottsbekämpande myndighet har samma skydd gentemot allmänheten hos den mottagande myndigheten. Dessutom är de brottsbekämpande myndigheterna vana vid att hantera denna sekretess. Mot den nu angivna bakgrunden bör uppgifter som omfattas av sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket kunna lämnas vidare utan hinder av sekretessen.

Den nu föreslagna regleringen innebär alltså att ett sekretessgenombrott ska tillåtas i vissa fall. Bestämmelsen om utlämnande måste emellertid ses tillsammans med hur regelsystemet i övrigt är uppbyggt. Om utlämnandet avser en uppgift som behandlas automatiserat blir polisdatalagens övriga bestämmelser som gäller för den mottagande myndigheten tillämpliga, exempelvis bestämmelsen om att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad den enskilda tjänstemannen behöver för att fullgöra sina arbetsuppgifter. Alla regler om sekretess som kan vara tillämpliga i polisens verksamhet kommer inte heller att genombrytas. Sammantaget innebär förslaget att de sekretessbrytande reglerna skapar förutsättningar för effektivare informationsutbyte i brottsbekämpningen, samtidigt som risken för integritetsintrång beaktas.

En annan fråga är hur de föreslagna generella sekretessbrytande reglerna förhåller sig till generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL. Bestämmelsen om sekretessgenombrott reglerar inte uttömmande möjligheterna att lämna ut uppgifter mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Den syftar enbart till att underlätta frekvent uppgiftslämnande mellan dessa myndigheter under de förutsättningar som anges i bestämmelsen.

Sammanfattningsvis bör således personuppgifter kunna utväxlas mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen utan hinder av sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket och 35 kap. 1 § OSL, om den mottagande myndigheten har behov av uppgiften i sin brottsbekämpande verksamhet. I den mån andra sekretessbestämmelser är tillämpliga får det, på samma sätt som nu, göras en bedömning i det enskilda fallet av om sekretessen hindrar att uppgifterna lämnas mellan myndigheterna.

Med hänsyn till att sekretessgenombrott föreslås vid både automatiserat och annat uppgiftsutbyte kan regleringen inte införas i polisdatalagen, eftersom den lagen endast gäller behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Bestämmelserna som bryter sekretessen till skydd för enskild mellan Po-

lismyndigheten och Säkerhetspolisen bör därför införas i 21 och 35 kap. OSL.

10.5 Anställdas tillgång till uppgifter

Regeringens förslag: Sekretess enligt 35 kap. 1 § första stycket 6 ska gälla för register som förs av Polismyndigheten enligt 4 kap. polisdatatalagen eller som annars behandlas enligt de bestämmelserna och för uppgifter som behandlas av Säkerhetspolisen med stöd av samma lag.

Regeringens bedömning: Enskilda kommer att ha ett lika gott integritetsskydd i den nya polisorganisationen som i den nuvarande.

Kommitténs förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. Kommittén har föreslagit att all behandling av personuppgifter enligt polisdatatalagen hos Polismyndigheten ska omfattas av sekretess enligt 35 kap. 1 § första stycket 6 OSL.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser yttrar sig inte över bedömningen.

Polismyndigheterna i Stockholm och Gotland anser inte att det behövs några nya sekretessbestämmelser för att förstärka sekretessskyddet för den enskilde. *Svenska avdelningen av internationella juristkommissionen* deklarerar inte bedömningen att den enskilde i huvudsak kommer att omfattas av samma sekretessskydd i den nya organisationen. *Datainspektionen* anser att det bör analyseras vilka konsekvenser den ökade åtkomsten till personuppgifter inom polisen får för den personliga integriteten och om det på annat sätt än genom interna föreskrifter om behörighet kan säkerställas att de avgränsningar som dagens författningar på området ställer upp upprätthålls. *Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten* betonar att ett effektivt integritetsskydd genom behörighetstilldelning ställer stora krav på en väl fungerande intern kontroll och på extern kontroll av hur reglerna efterlevs. *Försvarsmakten* anser att sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket 4 OSL bör utformas med beaktande av militärpolisens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Anställda ges inte tillgång till fler uppgifter

I dagens polisorganisation regleras tillgången till uppgifter i stor omfattning av regler i lag eller förordning om till vilka myndigheter uppgifter får lämnas ut och om direktåtkomst. Omorganisationen av polisen innebär att de sekretessgränser som finns mellan de lokala polismyndigheterna och mellan en lokal polismyndighet och Rikspolisstyrelsen försvinner.

Den nya Polismyndigheten kommer att ha betydligt fler anställda än vad var och en av de myndigheter som nu slås samman har. Detta skulle kunna innebära en risk från integritetssynpunkt. Frågan hur en befattningshavare ska tillämpa sekretessreglerna i förhållande till sina kollegor berörs i viss utsträckning i förarbetena till ändringar i sekretesslagen. Där uttalas att sekretessreglerna inte anses utgöra något hinder mot att lämna uppgifter mellan befattningshavare hos en myndighet i den utsträckning

som är normal för och behövlig för ett ärendes handläggning eller verksamhetens bedrivande i övrigt (prop. 1990/91:111 s. 24). Det framhålls dock att det av grunderna för sekretesslagen torde följa att en befattningshavare inte bör anse sig ha en obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till andra anställda inom myndigheten. JO har också uttalat att det torde stå klart att en befattningshavare inte har någon obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till sina arbetskamrater (JO 1983/84 s. 262). JO konstaterar dock att sekretesslagen inte kan anses utgöra ett hinder mot att en handläggare rådfrågar andra befattningshavare om ett ärende, åtminstone inte om det framstår som objektivt försvarbart. Uppgifter måste också fritt kunna lämnas till den som på ett eller annat sätt deltar i beredningen och avgörandet av ett ärende.

Med hänsyn till att anställda vid Polismyndigheten och Säkerhetspolisen inte har någon obegränsad frihet att lämna sekretessbelagda uppgifter till sina kollegor och till att det i 2 kap. 11 § polisdatalagen föreskrivs att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter gör regeringen bedömningen att anställda vid Polismyndigheten och Säkerhetspolisen inte kommer att få tillgång till fler uppgifter vid handläggningen av enskilda ärenden trots att myndighetsgränserna upphör. Som exempel kan nämnas att arbetet med enskilda förundersökningar eller med förvaltningsärenden inte kommer att förändras genom ombildningen. Enligt polisens under rättelsemodell (PUM) ska underrättelseverksamhet bedrivas på lokal, regional och central nivå. Av förarbetena till polisdatalagen framgår att underrättelseverksamhet bedrivs vid särskilda enheter med särskilt utbildade tjänstemän och att det är en naturlig del av underrättelsearbete att begränsa antalet tjänstemän som får del av viss information (prop. 2009/10:85 s. 107). Det får förutsättas att underrättelsearbetet kommer att bedrivas på detta sätt även i den nya polisorganisationen. Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska se till att anställda som arbetar med underrättelseverksamhet inte ges tillgång till fler uppgifter än de har behov av i sitt arbete även på detta område. Sammanfattningsvis innebär det enligt regeringens mening att integritetsskyddet för enskilda kommer att vara lika gott i den nya polisorganisationen som i den nuvarande.

Som *Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden* påpekar ställer ett integritetsskydd som bygger på behörighetstilldelning stora krav på en väl fungerande intern kontroll och på extern kontroll av hur reglerna efterlevs för att vara effektivt. Datainspektionen är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen (1998:204) med uppgift att bl.a. verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter. Denna tillsyn omfattar även den behandling av personuppgifter som sker med stöd av polisdatalagen. Därutöver har Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden till uppgift att granska polisens behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen och lagen om polisens allmänna spaningsregister (2010:362), särskilt med avseende på behandlingen av känsliga personuppgifter. Polisorganisationskommittén har i betänkandet *Tillsyn över polisen* (SOU 2013:42) föreslagit att tillsyn över polisen ska utövas av en från polisen fristående myndighet, i vilken Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden ska ingå. Kommittén konstaterar att det finns flera omständigheter som talar för att de överlappande

tillsynsuppgifter som Datainspektionen och Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har bör hanteras av en av dessa myndigheter, men kommittén lämnar inget förslag i den delen. Regeringen delar kommitténs bedömning att det ännu är för tidigt att utvärdera om tillsynen bör utföras i annan ordning än i dag. Tillsyn över behandling av personuppgifter i den nya polisorganisationen kommer alltså att utövas både av Datainspektionen och Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten.

Det är dock inte tillräckligt med extern tillsyn. En effektiv intern kontroll är också nödvändig för att se till att regler om behörighet efterlevs. Sådana funktioner bör finnas vid både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Det är dock respektive myndighet som får bestämma hur de vill organisera den interna kontrollen.

Särskilt om sekretess till skydd för enskild enligt 35 kap. 1 § OSL

Sekretessen enligt 35 kap. 1 § OSL skyddar enskilds personliga och ekonomiska förhållanden i förundersökningar, brottsförebyggande verksamhet, register m.m. Enligt första stycket 4 gäller sekretess för uppgift i annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda och beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, en polismyndighet, Skatteverket, Statens kriminaltekniska laboratorium, Tullverket eller Kustbevakningen. Det är inte möjligt att, som *Försvarsmakten* anser, inom ramen för detta lagstiftningsärende anpassa bestämmelsen till militärpolisens verksamhet.

Enligt 35 kap. 1 § första stycket 6 gäller sekretess för uppgift i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen eller som annars behandlas där med stöd av samma lag. Bestämmelsen infördes när den tidigare polisdatalagen (1998:622) tillkom. Av förarbetena framgår att bestämmelsen skulle omfatta såväl uppgifter i automatiserade behandlingar i kriminalunderrättelseverksamhet och annan automatiserad behandling av uppgifter enligt polisdatalagen, som uppgifter i de centrala register som fördes av Rikspolisstyrelsen, t.ex. DNA-registren, fingeravtrycksregistret, signalementsregistret, kriminalunderrättelseregistret och SÄPO-registret (prop. 1997/98:97 s. 180).

Kommittén föreslår att Rikspolisstyrelsen ska ersättas med Polismyndigheten i bestämmelsen. En sådan ändring skulle innebära att all personuppgiftsbehandling som sker vid Polismyndigheten enligt polisdatalagen skulle omfattas av sekretess. En så omfattande utvidgning av området för sekretessen bör enligt regeringens mening inte genomföras. Man bör i stället hitta en avgränsning som ger bestämmelsen ungefär samma omfattning som i dag.

De register som nämns i förarbetena till bestämmelsen var de register som reglerades särskilt i den tidigare polisdatalagen. En lämplig avgränsning är därför enligt regeringens mening att sekretessen enligt bestämmelsen omfattar de register som regleras i 4 kap. i den nu gällande polisdatalagen och den behandling av uppgifter som sker med stöd av de bestämmelserna.

När det gäller vilken övrig behandling av personuppgifter som bör omfattas av bestämmelsen gör regeringen följande bedömning. I förarbetena anges att bestämmelsen omfattar uppgifter som ingår i automatiserade behandlingar i kriminalunderrättelseverksamhet. Av förarbetena till den

nu gällande polisdatalagen framgår att begreppet kriminalunderrättelseverksamhet inte bör användas i den nya lagen. I stället talar man om att personuppgifter får behandlas för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet (prop. 2009/10:85 s. 102). Syftet är att ge utrymme för personuppgiftsbehandling inom all egentlig brottsbekämpande verksamhet inom polisen som inte direkt kan knytas till en brottsutredning. Sekretess till skydd för enskild gäller redan i den verksamheten enligt 35 kap. 1 § första stycket 4. Det saknas därför skäl att peka ut den även i punkten 6.

Av förarbetena till punkten 6 framgår också att den omfattar annan automatiserad behandling av uppgifter enligt polisdatalagen. Några exempel på vilken behandling som avsågs ges inte och det är oklart vilken omfattning bestämmelsen egentligen har. Bestämmelsen gäller behandling vid Rikspolisstyrelsen. När bestämmelsen infördes behandlades uppgifter automatiserat i betydligt mindre utsträckning än vad som är fallet i dag. Tillämpningsområdet inskränktes dock i samband med införandet av den nya polisdatalagen, eftersom den lagen till skillnad från den tidigare polisdatalagen endast gäller i brottsbekämpande verksamhet. Rikspolisstyrelsen bedriver bara sådan verksamhet vid Rikskriminalpolisen och Säkerhetspolisen. När Säkerhetspolisen nu blir en fristående myndighet bör uppgifter som behandlas av myndigheten med stöd av polisdatalagen omfattas av sekretess enligt bestämmelsen. I direktiven till Genomförandekommittén anges att det ska finnas en nationell operativ avdelning (dir. 2012:129). Enligt kommitténs förslag ska huvudinriktningen för avdelningen vara att leda och samordna viss operativ verksamhet och inom vissa områden upprätthålla specialistkompetens. Även om avdelningen till viss del kan komma att överta uppgifter som i dag ankommer på Rikskriminalpolisen är det ännu inte klart vilken roll och vilka uppgifter avdelningen kommer att ha i den nya organisationen. Det går därför i nuläget inte att bedöma om det kommer att behövas sekretess enligt bestämmelsen vid avdelningen. När det gäller Polismyndigheten är det därför inte möjligt att på ett rimligt sätt avgränsa vilken behandling som bör omfattas av bestämmelsen. Annan behandling av uppgifter enligt polisdatalagen vid Polismyndigheten bör därför inte omfattas av sekretess enligt bestämmelsen.

10.6 Sekretess i ärenden om avskiljande från utbildning och för uppgifter i elimineringsdatabasen

10.6.1 Sekretess i ärenden om avskiljande av studerande

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla i ärenden om avskiljande av den som studerar vid polisprogrammet för uppgifter om en enskilds hälsotillstånd och andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs. Sekretess ska inte gälla beslut i ärendet. För uppgift i allmän handling ska sekretessen gälla i högst femtio år.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det är endast *Rikspolisstyrelsen* som yttrar sig särskilt över förslaget. Styrelsen ser positivt på förslagen om en sekretessbestämmelse för ärenden om avskiljande från polisutbildningen och de därmed sammanhängande sekretessbrytande bestämmelserna i socialtjänstlagen (2001:453) och patientsäkerhetslagen (2010:659).

Skälen för regeringens förslag

Avskiljande från högskoleutbildning

När det gäller studenter som genomgår högskoleutbildning föreskrivs i 4 kap. 6 § högskolelagen (1992:1434) att regeringen får meddela föreskrifter om att en student tills vidare ska avskiljas från utbildningen i vissa fall. Grund för avskiljande kan vara att studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. En ytterligare förutsättning för avskiljande är att det på grund av ett sådant förhållande bedöms finnas en påtaglig risk att studenten kan komma att skada annan person eller värdefull egendom under utbildningen.

I 23 kap. 6 § OSL föreskrivs att sekretess gäller i ärenden om avskiljande av en studerande från högskoleutbildning, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärendet. I förarbetena anfördes som skäl för att införa en sekretessregel att, även om de intressen som bär upp offentlighetsprincipen gör sig starkt gällande i ärenden om avskiljande, det bör finnas vissa möjligheter att belägga uppgifter med sekretess, eftersom det regelmässigt rör sig om mycket ömtåliga uppgifter om den studerandes personliga förhållanden (prop. 1987/88:41 s. 27). Vidare framhölls att det skulle vara mycket otillfredsställande om sekretessbelagda uppgifter som lämnas till Högskolans avskiljandenämnd från sjukvården och socialtjänsten helt skulle sakna skydd i ärenden om avskiljande. Inte heller skulle det finnas något skydd för de uppgifter som den studerande lämnade muntligen inför nämnden. Mot den bakgrunden infördes en särskild sekretessregel i den då gällande sekretesslagen (1980:100). Intresset av insyn gjorde att sekretessregeln utformades med ett kvalificerat rakt skaderekvisit. Sekretessregeln har i sak oförändrad förts över till OSL.

När det gäller högskolestuderande infördes samtidigt regler som innebär att hälso- och sjukvården och socialtjänsten trots sekretess kan lämna ut sådana uppgifter om en studerande som behövs för prövning av ett ärende om att avskilja honom eller henne från högskoleutbildning. De sekretessbrytande reglerna finns i 6 kap. 15 § patientsäkerhetslagen (2010:659) och 12 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453). Regeringen ansåg att sådana uppgifter var nödvändiga för att Högskolans avskiljandenämnd skulle kunna pröva avskiljandefrågor på ett tillfredsställande sätt. Intresset av att nämnden fick tillgång till information från andra verksamhetsområden i dessa mycket speciella ärenden ansågs därför väga tyngre än intresset av skydd för den personliga integriteten (prop. 1987/88:41 s. 25). Enligt 11 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister ska uppgifter ur belastningsregistret lämnas ut till Högskolans

avskiljandenämnd när denna överväger att avskilja en student från utbildningen.

Avskiljande från polisprogrammet

Polisutbildningen, som inte är en traditionell högskoleutbildning, bedrivs av Rikspolisstyrelsen. Utbildningen regleras i polisutbildningsförordningen (1999:740) och omfattar bl.a. grundutbildningen för polismän, polisprogrammet. Rikspolisstyrelsen beslutar enligt 7 § förordningen i ärenden om avskiljande av studenter från polisprogrammet. I ett sådant ärende får styrelsen, om det kan bli fråga om avskiljande på grund av att studenten lider av en allvarlig psykisk störning eller missbrukar alkohol eller narkotika, vid behov uppmana studenten att låta sig undersökas av den läkare som anvisas. Rikspolisstyrelsens beslut i ärenden om avskiljande eller avstängning får enligt 10 § överklagas till personalansvarsnämnden vid styrelsen.

Rikspolisstyrelsen har i en skrivelse till regeringen påpekat att det finns samma behov av sekretess i ärenden om avskiljande eller avstängning av polisstudenter som av högskolestuderande (dnr Ju 2009/6436/L4). Styrelsen pekar på reglerna om avskiljande i 7 § polisutbildningsförordningen och om avstängning av den studerande i avvaktan på att ärendet avgörs slutligt i 8 §. Dessa regler motsvarar i princip vad som gäller för högskolestuderande. Däremot finns det inte någon sekretessregel som tar sikte på ärenden om avskiljande eller avstängning av polisstudenter.

Av Rikspolisstyrelsens skrivelse framgår att de utredningar som hittills har gjorts i ärenden om avstängning eller avskiljande kan ha många olika orsaker, men att det till övervägande del handlar om brottsmisstankar, omhändertagande på grund av berusning eller upprepade trafikförseelser. Ungefär en fjärdedel av ärendena har lett till avstängning eller avskiljande, medan övriga ärenden resulterat i någon form av samtal eller en varning (jfr 6 § polisutbildningsförordningen).

Enligt Rikspolisstyrelsen kan det under utredningen av ett ärende komma fram mycket personliga och känsliga uppgifter som kan vara till skada såväl för den som utreds som personer i dennes omgivning, t.ex. anhöriga. I promemorian föreslås därför att studerande vid polisprogrammet ska ha samma sekretesskydd som högskolestuderande.

En ny sekretessregel bör införas

Polisutbildningen är inte en högskoleutbildning och regleras därför i en särskild förordning. Reglerna om avskiljande och avstängning skiljer sig också åt på det sättet att det ställs högre krav för att kunna skilja en högskolestuderande från sin utbildning än för att skilja en polisstudent från polisprogrammet. I den framtida polisorganisationen kommer den prövning av frågor om avskiljande som Rikspolisstyrelsen i dag ansvarar för att ligga på Polismyndigheten.

En grundtanke bakom offentlighets- och sekretessregleringen är att sekretess inte ska gälla för uppgifter, om det inte verkligen behövs. De skäl som anfördes för att införa en sekretessregel i ärenden om avskiljande eller avstängning från högskoleutbildning gör sig dock i lika hög grad gällande när det gäller polisstudenter som högskolestuderande. Det är viktigt att ärenden om avskiljande eller avstängning kan utredas ordent-

ligt och att den som berörs av frågan inte avstår från att lämna uppgifter som kan vara viktiga för avgörandet på grund av bristfälligt sekretesskydd. De uppgifter som det kan vara fråga om kan vara mycket känsliga personliga uppgifter, exempelvis uppgifter om psykisk sjukdom. Även om det finns ett starkt intresse av insyn i ärenden om avstängning eller avskiljande är det enligt regeringens mening inte rimligt att studerande som befinner sig i likartade livssituationer behandlas olika i sekreteshänseende.

En viktig fråga är om sekretessen enligt 21 kap. 1 § OSL – som tillkommit efter det att den särskilda regeln om sekretess i ärenden om avskiljande från högskoleutbildning infördes – kan täcka det sekretessbehov som finns i nu aktuella avskiljandearärenden. Enligt den paragrafen gäller sekretess för uppgift som rör enskilds hälsa eller sexualliv, bl.a. uppgifter om missbruk och sexuell läggning och uppgifter om sexualbrott. Sekretessen gäller under förutsättning att det måste antas att den enskilde eller någon närstående till denne kommer att lida betydande men om uppgiften röjs. Ifrågasvarande sekretess täcker delvis samma område som 23 kap. 6 § OSL. Den täcker emellertid inte exempelvis uppgifter om andra brott än sexualbrott, uppgifter om ordningsstörande beteende eller om omhändertagande av berusade personer. Sådana uppgifter är typiskt sett av intresse i ett avskiljandearärende och är enligt Rikspolisstyrelsen vanligt förekommande i dessa ärenden. Sekretessen i 21 kap. 1 § OSL är således inte tillräcklig för att fylla det behov som Rikspolisstyrelsen påtalar.

Mot den nu angivna bakgrunden bör det införas sekretess i ärenden om avskiljande av den som studerar vid polisprogrammet för uppgifter om hälsotillstånd och andra personliga förhållanden.

Sekretessen bör gälla med ett kvalificerat rakt skaderekvisit och utformas på samma sätt som sekretessregeln för avskiljande från högskoleutbildning. På så vis görs en rimlig avvägning mellan sekretessintresset och det starka insynsintresse som typiskt sett måste anses föreligga i aktuella ärenden. Sekretess bör således gälla endast om det kan antas att polisstudenten eller någon närstående till honom eller henne lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretess bör med hänsyn till insynsintresset inte gälla beslut i ärendet. Sekretessen i en allmän handling bör, liksom för högskolestuderande, gälla i högst femtio år.

Eftersom den nya sekretessregeln föreslås utformas på samma sätt som sekretessen i ärenden om avskiljande av högskolestuderande, bör den arbetas in i 23 kap. 6 § OSL.

För att regleringen ska få avsedd effekt bör också, på samma sätt som när det gäller högskolestuderande, det införas sekretessbrytande regler för personal inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten, så att dessa trots gällande sekretess kan lämna ut sådana uppgifter om en studerande som behövs för prövningen av ett ärende om avskiljande eller avstängning från polisprogrammet. Regleringen bör utformas efter mönster av vad som gäller för högskolestuderande.

Tystnadsplikten enligt 23 kap. 6 § OSL inskränker inte meddelarfriheten. Det saknas skäl att göra en annan bedömning beträffande ärenden om avskiljande från polisprogrammet.

10.6.2 Sekretess för uppgifter i elimineringsdatabasen

Regeringens förslag: Sekretess ska gälla hos Polismyndigheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men om den röjs och uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen om elimineringsdatabasen eller annars behandlas med stöd av samma lag. För uppgift i allmän handling ska sekretessen gälla i högst sjuttio år.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens men promemorian föreslår ingen särskild sekretessbestämmelse för uppgifterna i elimineringsdatabasen.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 8.3 föreslås att Polismyndigheten ska få föra en elimineringsdatabas i syfte att stärka kvaliteten i den forensiska verksamheten med DNA-analyser. I databasen ska DNA-profiler från personer som genom att komma i kontakt med material eller prover som ska bli föremål för DNA-analys eller lokaler där sådana analyser utförs riskerar att kontaminera dessa registreras.

I promemorian föreslås att regleringen av elimineringsdatabasen ska införas i 4 kap. polisdatalagen. Det konstateras att databasen då automatiskt kommer att omfattas av den sekretess som gäller för DNA-registren enligt 35 kap. 1 § första stycket 6 OSL. Av avsnitt 8.3.2 framgår att regeringen anser att databasen bör regleras i en särskild lag. Därmed kommer den inte att omfattas av sekretessen för DNA-registren. En motsvarande sekretessbestämmelse bör därför införas.

Uppgifter i elimineringsdatabasen får behandlas för att upptäcka och utreda kontamineringar vid DNA-analyser och hanteringen av DNA-spår. Sekretessen bör omfatta både de registrerade uppgifterna och den behandling som sker av uppgifterna vid en träff mellan ett DNA-spår och en DNA-profil i elimineringsdatabasen.

Sekretessen bör gälla med ett omvänt skaderekvisit och utformas på samma sätt som sekretessregeln för de övriga registren över DNA-profiler. På så vis görs en rimlig avvägning mellan det starka sekretessintresset som finns när det gäller DNA-register och det insynsintresse som kan finnas när det gäller uppgifter i databasen och hur de hanteras. Sekretess bör således gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretessen i en allmän handling bör, liksom för de övriga DNA-registren, gälla i högst sjuttio år.

I 35 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i framför allt verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott. I slutet av kapitlet finns bestämmelser om sekretess i polisens sociala verksamhet m.m. där bl.a. sekretess i passärenden och vapenärenden regleras. Med hänsyn till att det är en fördel om bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i samma typ av verksamhet kan samlas i ett kapitel bör den nya bestämmelsen införas i 35 kap. OSL.

Tystnadsplikten enligt den nya bestämmelsen bör inte inskränka meddelarfriheten.